E. de MS.

T. A.

Copien la portada.

MS. 4.º pergamino, completo, con diferentes foliaciones, bien tratado.

R = Philosophia de Vicaria t. 2.

[illegible]

[illegible]

Comentarij Tractatus in Libros Aris de Generatione, et corruptᵉ, sive de ortu, et interitu

BEATISS. VIRGINI MARIÆ

absq. peccati Originalis labe concepte Sacri.

Authore P. Iosepho de Victoria, et Davila Toletano, Societatis Iesu Theologo Sacerdote.

Scribebat Antonius de Flores, et Leon Divi Pelagij Martyris Cordub. **COLLEGA.**

Cordubæ Die 9° Septembris, anno 1653. Vesperæ

Antonius de Flores, et Leon

filosophiae

Lectori meo Prologus

Tandem aliq[uan]do, Deo favente, ventum est in annum, qui textus agitu-
r ex quo [?] professi sumus. Et qui rerum ortum, et interitum di-
scite disputandum. Et mirere, Lector, quod brevi uni-
tatis curriculum ab ortu rerum in earundem interitum decidat; verum quippe
corporis constantiae interitum est finitimus adeo ut, neque stare longe
dissidere videantur. Vix enim modo incunabula hominis nascentis eri-
piunt, cum totus tumulus accipit quod commisum; Porro eventum Libri vo-
lumen ortus sui, et interitum capiat, quos certe folium unum capere posu-
set; totus homo, Iobo atestante, folium est, quod vento rapitur; sic etiam in
corpore hominis vita Libri folium erit, quod vento vertitur, cuius primam pagellam
ortum dixerim, versam autem pagellam interitum nominarim, quos inter gradus
papyrus vix est; tantum temporis vivit, quantum insumit vertendo in folio
extendendo; ecce vix primo hominis nascentis pagella ortum indicat, cum eiusdem mo-
rientis versa pagella interitum ostendit. Lege ergo candidum, quantum oporteat
ortum, et interitum, quos natura impertimo [?], medico in imo nexu coniunxit,
disputatio nostra non separet, sed amico, et opportuno foedere coniungat;
sine ingentis distantiae fructu, quorum scire nihil erit, si ... ignora-
verit; iuxta celebre [?] horum prologum. Tibi pro [?] molestum erimus,
quanto enim brevitas in vivendo hominibus ingrata est, tanto brevitas in dispu-
tando grata est, et iucunda; interim lingua fave, animo adesto. Vale.

Antonius de Flores
et Leon, Divi Pelagii
Cordubensis Collega [?]. anno. 1653.

TRACT. Ius

De Generatione, corruptione q[ue] substantiali.

DISP.o Ia

Q. sit Generatio, qut à creatione distincta?

CAP. Ius

Aliquorum Placita recensent.

1. Nomen generatio multipliciter usurpari solet, 1o signat actionem vitalem, qua Pater filium sibi similem in naturam producit, sive productio eiusdem fiat dependenter à subiecto, sive non, in qua acceptione generatio non opponitur creationi. 2o, nomen generatio, signat actionem, qua terminus producitur dependenter à subiecto, in qua usurpatur generatio creationi opponitur. 3o signat generationem substantialem, id est productionem, qua substantia dependenter à subiecto producitur; et in acceptione ista generatio alterationi opponitur. De 1a generationis usurpatione, in libris de anima sermo erit, de 2a in [illegible] ista, de 3a in sequenti.

2. Recentiores Philosophi communiter definiunt generationem, put creationi opponitur hac ratione; Generatio est, productio per dependentiam à subiecto, tamquam à causa materiali. Sed non conveniunt in explicando qua ratione actio generativa sit dependens per se à subiecto recipiente, tamquam a causa materiali. Nonnulli enim asserunt actionem, quae generativa dicitur, recipi immediate in subiecto per se, propterea quod subiectum causat materialiter formam, quatenus illam non solum recipit, sed sustentat, pariter quod recipiendo actionem, per quam producit, unde fit ut eiusdem terminus genitus naturaliter nequeat existere à subiecto separatum, cum tamen subiectum non influat physice in formam.

3. Unde quatuor videntur docere, esse requisita de conceptu actionis generativae, 1o quod immediate recipiatur in subiecto termini geniti. 2o

ē ita ia formae est subiectum causaliter formae receptae, et actio eius de

dicatur eductiva. Sed hoc requiritur ad dependentiam actionis generativae, quod praedictum

subiectum physice influat in formam genitam. Sed hoc est vel per seipsum de facto se-

cundum exercitium actionem quam producit immediate recipiat in subiecto formae, nam

subiectum de facto influere in formam corpoream genitam, neque per actionem eius agentis, ne-

que per aliam.

4. Praeterea displicabit in istradicta, Ergo quid falsum

esse ita probo ex eo quod antiquiores Philosophi sensu sufficiat ad dependentiam actionis

generativae, ut creativae opponitur, quod praedictum formam producat dependenter a subiecto,

sed ad hoc non requiritur, quod actio immediate recipiat in subiecto formae genitae,

ergo id non requiritur ad dependentiam actionis generativae. Minor probatur, quantumvis

actio non recipiat immediate in subiecto, si tamen subiectum physice influat in formam

per aliquam actionem, per eandem producet formam dependenter a subiecto, sed eo ipso

generativa erit, ergo ad dependentiam actionis generativae non requiritur quod

immediate recipiat in subiecto formae genitae. Minor constat, nam eo ipso

actio illa erit opposita creativae, quia quid in eo differt a generativa,

quod haec est productio independens a subiecto, illa vero est productio independens

a subiecto. Maior vero est manifesta, nam in illo casu et forma, et actio de-

pendent a subiecto, tamquam a causa efficiente.

5. Sed etiam esse falsum probo, ut subiectum dicatur physi-

ce causans formam debet physice communicare esse formae; ergo vel intrinsece, vel extrinsece,

ergo vel tamquam causa intrinseca, vel tamquam causa physica extrinseca. Patet

utraque consequentia, nam causa omnis physica vel intrinsece causat, vel extrinsece, sed si subiectum

physice non influat in formam receptam, neutro modo illam physice causabit; ergo etc.

Patet prima, non intrinsece, ut patet; neque enim subiectum potest esse causa intrinseca

seu pars realis formae; deinde non extrinsece physice, probatur ita probo; causa omnis extrinseca physi-

ca est causa communicans esse extrinsece physice effectui, ergo physice influens in effectum; aut

cogita quam quo alia una causa possit extrinsece physice communicare esse effectui,

nisi physice influendo in effectum; ergo si subiectum physice non influat in formam, nequit

illam causare, tamquam causa extrinseca physica, quantumvis immediate recipiat

actionem, per quam producitur forma. Patet consequentia, nam recipere actionem, non est communicando

physice

phice esse frã, q̃ quod ẽ causa illg, tamẽ sr causa extra phicã, quod subiectum abintrinseco dicit causam frã ex eo solũ, quod immediate recipiat actũ, per quẽ frã educit, non quod causaliter physicas obligationes definiti illorum quem phice dicat. ecẽ.

6. Inde colligit, quod ut actio praedicat eductiva, non sufficit, quod immediate recipiatur in subiecto frã. Ratio ẽ quia requirit, quod illa frã praecise educat de potentia subiecti, tamẽ sr de potentia causae existentis eiusdẽ frã quod requirit, quod per illã subiectum caeteri frã, seu quod subiectum per illã caeteri frã ie, quod illg phice influat in frã, quod ad conceptum actionis eductivae requirit, quod sit phicus influxus subiecti in frã. Probatur quod ad causam extr. ẽ virtus causae extr., in qua effectus virtualiter praecontinet; quod frã educit de potentia subiecti educit de potentia causae extr., quod educit de virtute causae extr., in qua virtualiter praecontinet, quod frã per aliquam actionem educat de virtute causae extr., in qua virtualiter praecontinebatur ẽ, quod virtus causae extr. per eiusdem actionem efficient caeteri frã, quod per illg phice influat in frã, quod ad conceptum actionis eductivae praecise talis requirit, quod sit phicus influxus subiecti in frã.

7. Ex quo docent verũ ẽ, quod ut dicitur non requiritur ad conceptum actionis generativae, talis sit, per quam subiectum phice influat in frã, non ut actio dicatur educativa sufficit, quod sit productio frã dependentis a subiecto; et ad hoc sufficit, quod immediate recipiatur in subiecto frã, seu quod sit adeo debilis, ut nequeat conservare frã in instanti, in quo videntur in quo esset a subiecto separata, quamvis subiectum per illã actionem non influat phice in frã, quod non requirit ad conceptum actionis generativae, quod per illg subiectum phice influat in frã.

8. In quarto, quod docent duo gratis enunciant, verũ affirmant, et alterum negant, et utrumque sine fundamento sufficiente. Lo affirmant de facto immediate recipi in subiecto causae corporeae genitae actionem, per quam ipsa frã producit, quod quidem sine fundamento affirmant, solum enim fundamentum, quod ipsi adducunt ẽ experimentum, quod eiusdem tenent ut ipsi dicunt, frã corporea statim venire, atque a subiecto expellit; verum hoc fundamentum solum probat frã corpoream praeci dependentem a subiecto, non autem, quod haec dependentia de facto conveniat ex eo, quod productio frã immediate recipiat in subiecto; potuit enim ex eo provenire, quod productio frã

adeo

adeo debilis esset, quod non posset conservare formam corpoream in statu illo violento in quo esset a subiecto separata.

9. Recentiores alii asserunt de facto actionem qua producitur forma corporea fieri dependenter a subiecto, quoniam subiectum physice influit in formam per eiusdem actionem. Unde generatio bene definitur productio formae dependenter a subiecto, tamquam a causa materiali; est enim generatio actio eductiva, per quam forma educitur de potentia subiecti, veluti de potentia suae causae materialis, in qua virtualiter praecontinebatur. Unde etiam videntur docere non esse de requisito conceptus actionis generativae, quod proprie subiectum physice influat in formam per actionem eiusdem formae eductivam de potentia subiecti, veluti de potentia suae causae materialis. Sed est de facto actionem, qua producitur forma corporea esse physicum influxum subiecti in formam.

10. Sed est falsum, ita probo, ad conceptum actionis generativae ex communi antiquorum consensu, qui vocem generatio introduxerunt, sufficit quod sit productio formae dependenter a subiecto, ut supra ostendimus, atqui ad hoc non requiritur, quod subiectum physice influat in formam per eiusdem actionem, ergo etc. Minor probatur: si productio formae sic actio adeo debilis, quod non posset conservare formam corpoream in statu illo adeo violento, in quo forma esset a subiecto separata, eiusdem actio esset productio formae dependenter a subiecto, et subiectum non influeret physice in formam; ergo ut actio sit productio formae dependenter a subiecto non requiritur quod proprie subiectum physice influat in formam.

11. In 2° quod ab ipsis docetur, est improprie nimis, et abusive loquuntur, et vere absurdum docent; probatur: si subiectum physice influeret in formam, non esset causa materialis formae, sed efficiens; ergo per illam actionem educeret formam de potentia subiecti, veluti de potentia suae causae materialis, sed de potentia suae causae efficientis. Antecedens probatur: causa materialis, quae materialiter causat, id est, ut causa materialis, intra se sustinendo causat; causa enim materialis dicitur talis, ut ab omni efficienti causa distinguitur, et est intra species causae intrinsecae, quae materia prima est; ergo si subiectum physice influat in formam, est improprie nimis, et abusive loquuntur, dum subiectum dicunt esse causam materialem formae, et ipsam materialiter causare, et vere absurdum docent. Quod, quod docent, sine fundamento asserunt, ut constabit capite

sequenti

Sequenti ubi eorum fundamenta evertuntur. Cap. 24 fundamenta utriusque sententiae evertuntur.

Cap. 24

Fundamenta utriusque sententiae evertuntur.

1\. Dices in auxilium sententiae ... [illegible] negatur, quod forma corporea de facto producatur dependenter a subiecto, haec dependentia in 1. oritur ex eo, quod subiectum physice influat per eiusdem actionem in formam; 2. ex eo, quod productio formae immaterialiter recipiatur in subiecto; hoc ex 1o capite conveniret, frigore ex [illegible], probabunt minorem; si ex 1o capite conveniret, materia prima physice influeret in formam substantialem corpoream; hoc falsum est, ergo. Minorem probabunt, quia materia prima dicitur imperfectionis, quae nihil appellatur ab antiquis; unde non habet virtutem ... fecundam, qua possit influere in eas, tamquam diversas in specie formas substantiales.

2\. Resolvo, concessa prima illatione, et omissa maiori, minorem gratis dici, cuius probatio inanis est; licet enim materia prima ex conceptu suo non habeat virtutem effectivam formarum, attamen cum materia prima sit species subalterna, quae trahitur ad diversas in specie, et sit potentia materia prima, quae quasi inadaequate effectivum habeat formarum substantialium, non bene arguitur: haec materia de facto [illegible] est in [illegible], ergo impotens producere formas substantiales.

3\. Resolvo 2o, maiorem illam, quam supra omiseramus, gratis dici. Nobis namque placet, quod aliqua forma corporea producatur dependenter a subiecto, et tamen dependentia eiusdem oriatur, neque ex 1o neque ex 2o capite; sed ex eo, quod actio, per quam forma producatur, est adeo debilis, quae non possit conservare formam illam substantialem in statu illo violento, in quo esset a subiecto separata; unde non bene arguitur: forma corporea producitur de facto dependenter a subiecto, ergo 1. quia productio formae immaterialiter recipitur in subiecto; 2. quia subiectum influit per eiusdem actionem in formam.

4\. Dices 2o, saltem forma corporea de facto [illegible], ergo de facto educitur de potentia subiecti, veluti de potentia caeli; patet consequentia, namque omnis actio generativa est actio eductiva. Unde arguitur: ergo forma corporea de facto educitur de potentia subiecti, tamquam de potentia caeli, in qua virtualiter prius continebatur;

s.a ad hoc requirit, q. subiectum physice influat in formam ... de facto sub-
iectum influit in formam physice. Probabis autem q. forma virtualiter contineatur
in potentia subiecti, tamquam in potentia causae, et q. subiectum sit potentia virtualiter continens
formam, ideo q. sit potentia virtualis productiva eius, ideo q. forma educatur de potentia
subiecti, et q. forma ponatur extra potentiam subiecti tamquam extra potentiam passivam
suae causae, ergo q. subiectum physice influat in formam. Patet consequentia, nam
aliter non requirit hac proprietate verificari q. forma educatur de potentia subiecti, tamquam
de potentia suae causae.

5. Respondetur, reddendo antecedens, et negando consequentiam, quia
quidem nullae, sicut nullae a veritate distinguantur veritate unius
ceterarum partium, indistinctae identice, quia dat hoc. L. dat aliquid quod dat
hoc. Similiter non valet forma corporea de facto per se datur, ergo de
facto educitur a parte de potentia subiecti, tamquam de potentia suae causae; solum
enim bene valet, ergo de facto forma corporea producitur dependenter a sub-
iecto. Ratio est, nam ista propositio affirmativa, sicut et ista forma producitur de-
pendenter a subiecto, virtualiter distincta est, ut infra ostendemus; et ergo equi-
valens huic, forma producitur cum hac genere dependentiae a subiecto, L. ...
genere dependentiae ... quia quidem genera dependentiae essentialiter
diversa sunt, itaque ad summum infert, ergo productio terminatur re-
cipi in subiecto, ... sustentari subiecti in formam, ... actio adeo debilis,
quae non possit conservare formam in statu ... vidento, in quo esset ab eo subiecto
separata.

6. Ad probationem consequentiae in ... q. assumit, q. ... omnis generatio, substantialis eductio, per proprietates, quia quidem probare debebant,
et autem supponere. Sufficit enim ad ... et ... q. sit productio tam
dependenter a subiecto, ut superius dictum est, ad q. ... requirit q. ... eductiva
... ... , idest, ex vi cuius subiectum physice influat in formam. Reliqua, quae
subiicit argumentum nobis non ad rem sunt, fatemur enim ad ... actionis e-
ductivae ... requiri, q. sit in ... ... subiecti in formam eductam, propter
... ... actus eductivi ... et ...
... actionem, ex vi cuius forma educitur de potentia subiecti, tamquam de

potentia

poa sub rat malis, prop.to qui supra notabimus, cum ... sub rat malis. S.do ad definiendum actio, prout subiecto suscepta ab alio agente phice influitur in sua reag... Cap. 3um generatio creationi opposita ... quo ... exstat.

CAP. 3um.

Generatio creationi opposita ex natura sua exstat.

1. Supponendum est 1o quaestionem, qua rogatur quid sit generatio creationi opposita, totam hodie esse de nomine. Sive non quaeritur nomen, seu finalis definitio ... eo de disputantibus, nam ... signatum nominis, seu definitio obiectiva ... quaestio quae rursus pertinet, quid sit nominis significatum, quaeque de ... obiectiva ... nomine. Si hodie nomen generatio creationi opposita, seu definitio finalis obiectiva generationis, est eo de disputantibus significatum nomen, seu definitio obiectiva ... est eo de; ergo quaestio quae pertinet definitionem generationis obiectivam hodie de nomine manet; ergo etc.

2. 2o supponendum est quod nomine intendunt ... duplici scilicet differentia, si quaestiones quae de nomine erant de nomine reddunt, quod videlicet nomen, et eius significatum inveniebat ... tempus quo ... ad libitum id nomen ad significandum extrahunt, 2i qui quaestiones non demum reddunt de nomine, ... nominalis inveniese, et tales disputant, qualis a posterioribus accipiunt. Ex ... primi graviter in disputando peccant, secundi autem minime, et quorum numero, et nos ... sumus in quaestione, quam in praesenti agitamus.

3. Superest ut attendamus id quod in quaestione de nomine advertendum est, itaque attendendum 1o quid nomine generatio significare intendant inventores vocis. 2o quo modo disputantes nomine generationis intendant significare. 3o quid intra ... omnes conveniat circa significatum eiusdem vocis. In primis nomine generatio inventores nominis intendunt explicare actionem, quae sit productio ... a subiecto. Patet hoc quod omnes fere antiquiores, ... explicant quid non sit generatio creationi

oppo...

oppositum, quod non creatio, isto aiunt esse productio rei independens a subiecto, illa

vero productio rei dependentis a subiecto. 3°, Scholastici fere omnes novissimo

[illegible] intendit nomine generationis idem explicare, itaque conveniunt fere

omnes, primi, et novissimi in eo, quod generatio sit productio rei dependentis

a subiecto, sed huic explicationi addunt novissimi particulam istam, tamquam

a sui causa materiali. Dissident tamen plurimi in explicandis huius particulis

quarum quidem explicationi addunt, dividunturque in duos [illegible] supra

memoratos.

4. His omnibus prenotatis, conveniunt omnibus in eo

quod inter ipsos fere omnes convenit in eo, videlicet quod generatio sit productio rei de-

pendentis a subiecto, non tamen, quod omnis generatio debeat esse productiva, videlicet produc-

tio rei dependentis a subiecto, tamquam a causa materiali. Non enim inventores vocis

generatio, id requirunt, sed tantum, quod sit productio rei dependentis a subiecto, sive

dependentia haec sit a subiecto, tamquam a causa ipsius productionis, sive tamquam a

subiecto immediate recipiente productionem ipsam, sive ex alio [illegible] capite, quod supra ex-

plicatum est. Ac deinde et novissima Schola conveniat in exigenda dependentia rei

a subiecto, tamquam a sui causa materiali, solum de nomine convenit, non autem de re, sive de

significato illarum vocum, tamquam a sui causa materiali, ut ex superioribus constant, ac

denique peccant omnes fere novissimi in eo, quod asserant subiectum esse partem causam materialem rei,

nam est improprie nimis, et abusive loquuntur, quod subiectum appellant causam materialem

rei, illud non absurdum docent, ut reliquis ex dictis manifestum est.

5. Unde tandem infero me tantum, ut soleo, non quod ista

soleo

denomine subscribere novissimis scholasticis, eatenus, quia cum antiquis philosophis inven-

toribus vocis generatio, sentit, non autem, quia dissidet, itaque generationis creationi

oppositum explicari est productio rei dependentis a subiecto, non autem addo illam particulam, tamquam

a sui causa materiali, propter dicta, quamobrem solum requiro ad conceptum generationis

quod sit productio rei dependentis a subiecto, sive dependentia haec oriatur ex eo, quod [illegible]

productio immediate recipiatur in subiecto rei, ut prima sententia fert, sive ex eo, quod sit physicus

influxus subiecti in rem, ut secunda sententia sentit, sive ex eo, quod actio sit debilis, adeo quod

non possit conservare rem illam in instanti illo videlicet, in quo esset ab eo separato

subiecto, cuius dependentiae authores omnes, quos vidi sunt immemores, sed forte

ad

adde presentes oig.

6. Lq° s° At L° 3c°, generatio definitur

e productio formae dependenter a subiecto in aug.recte definitur. Probatur: explicatio supradicta tradditur per disiunctionem virtualem omnino equivalentem disiunctioni formali constanti partibus essentialiter diversis, ergo est recta definitio. Antecedens patet ex superius omnibus incalcatis, in quibus semper in L° Phorum, ubi de rebus corporis formae erat dicendum, explicatio supradicta equivalet huic: generatio est productio formae dependenter a subiecto, seu aliquo genere dependentiae, nempe idem actio, quae producitur forma immediate recipitur in subiecto formae, sive est physicus influxus subiecti in formam, sive est adeo debilis, ut non possit servare formam in statu violento, in quo esset ab omni subiecto separata, sed hoc disiunctio constat partibus essentialiter diversis, ergo explicatio supradicta est disiunctio virtualis omnino equivalens disiunctioni formali constanti partibus essentialiter differentibus. Maior probatur, nam locus primus, quod actio qua producitur forma immediate recipiatur in subiecto prius formae, verificat formaliter, quod forma producatur dependenter a subiecto. Et locus secundus, quod actio qua producitur forma sit physicus influxus subiecti in formam, verificat formaliter, quod forma producatur dependenter a subiecto, ac denique locus primus, quod productio formae sit adeo debilis, ut non possit conservare formam in statu violento in quo esset ab omni subiecto separata, verificat formaliter, quod forma producatur dependenter a subiecto.

7. Minor eiusdem sillogismi, quod videlicet disiunctio formale supradicta constet partibus essentialiter differentibus, quod productio formae sit physicus influxus subiecti in formam essentialiter differt ab eo quod sit actio immediate recepta in subiecto formae, deinde quod productio formae sit actio adeo debilis, ut non posset conservari forma in statu violento, in quo esset ab omni subiecto separata, essentialiter differt ab eo quod sit actio immediate recepta in subiecto formae, et etiam essentialiter differt ab eo quod sit influxus subiecti in formam, ergo disiunctio illa formalis constat partibus essentialiter differentibus, sed explicatio supradicta generationis equivalet eiusdem disiunctioni formali, ergo explicatio generationis supradicta est disiunctio virtualis omnino equivalens disiunctioni formali constanti partibus essentialiter differentibus, ergo est recta definitio.

Dices

8. Dices: haec d. animalis recta definitio, animal est vivens sensibile; sed est definitio disjunctiva virtualiter aequivalens disjunctivae formali constans partibus essentialibus differentibus; ergo definitio recta est disjunctiva virtualiter aequivalens disjunctivae formali constanti partibus essentialibus differentibus. Minor probatur; illa definitio animalis, saltem vocalis, aequivalet huic propositioni vocali, animal est aliquid vivens sensibile rationale, vel aliquid vivens sensibile rugibile, vel vivens sensibile latrabile, et sic de reliquis; sed haec definitio est disjunctiva formalis constans partibus essentialibus differentibus; ergo etc. Concipere quod unum ens sit vivens sensibile rationale, formaliter verificat quod sit animal; et concipere quod sit vivens sensibile latrabile, formaliter verificat quod sit animal, et sic de reliquis; ergo etc.

9. Resp. concedendo maiorem, et negando minorem ad cuius probationem concedo quod illa vocalis definitio aequivaleat huic propositioni vocali, animal est aliquid vivens sensibile; non tamen quod aequivaleat huic, animal est vivens sensibile rationale, vel vivens sensibile latrabile, et sic de reliquis speciebus, quae supra vivens sensibile aliquid essentiale addunt. Probo; nam si aequivaleret, esset viciosa definitio animalis, quod quidem requireret ad conceptum animalis vivens sensibile, et aliquid aliud, cum ipse requirat ad conceptum animalis vivens sensibile, quoniam ens tantumque esset vivens sensibile, et nihil aliud, esset animal. Ad probationem distinguo antecedens: concipere quod unum ens sit vivens sensibile rationale formaliter verificat quod sit animal, itaque formaliter requirat quod sit vivens sensibile, et etiam rationale, nego antecedens; itaque solum formaliter requirat quod sit vivens sensibile, concedo antecedens. Unde resultat argumentum, patet quod distinximus a re in re, in qua sumus. Dico 10. Non datur perfecte univoca generationis opposita creationi. Probatur primo: si daretur eiusdem ratio perfecte univoca [...] omnis, quae dicitur generatio, creationi opposita, definiri posset aliqua recta definitione; sed definiri nequit aliqua recta definitione; ergo non datur eiusdem ratio communis.

10. Maior constat apud omnes metaphysicos et logicos; minor probatur: si definiri posset aliqua recta definitione, vel esset

...

ista generatio e productio formae dependenter a subiecto, sed haec non est recta definitio, ergo etc. Maior, et minor constant ex superioribus, et tota sequela est ... Probatur 2° non entitates, quae generationes dicuntur, et creationi opponuntur conveniunt univoce in ratione generationis, ergo liscidiro ... communi dat. ... Sigla ... aliquam conveniunt univo-ce in signato nominis, quod ... eodem appellantur nomine, ratione fralissa propter quam nomen uni convenit, essentialiter diversa est a ratione fralissa, propter quam idem nomen alii convenit, sed entitates quibus convenit nomen generatio ita se habent, ergo non conveniunt univoce in ratione generationis, seu in signato nominis generatio.

11 Maior vera est, equaliter ... mere conhentes ... univocae essent essentialiter diversae, quod ... Minor probatur, productioni formae adeo debili, quae non potest conservare formam separatam a suo subiecto, ideo fralisse convenit nomen generatio, quia est adeo debilis, et actioni, quae est in fluxus subiecti in forma, ideo fralisse convenit nomen generatio, quia fluit a subiecto formae, sed quod actio fluat a subiecto, et quod sit adeo debilis sunt essentialiter diversa, ergo ratio fralissa propter quam idem nomen alii entitati convenit, essentialiter diversa est a ratione fralissa propter quam idem nomen alii entitati convenit. Maior probatur, ideo fralisse actio debilis dicitur generatio, quia est productio formae dependenter a subiecto, sed ideo fralisse est productio formae dependenter a subiecto, quia est debilis ea ratione, quam supra diximus, ergo ideo fralisse dicitur generatio, quia est ratione debilis. Deinde actio fluens a subiecto ideo fralisse dicitur generatio, quia est productio formae dependenter a subiecto, sed ideo fralisse est productio formae dependenter a subiecto, quia est fluens a subiecto, ergo ideo fralisse dicitur generatio, quia est fluens a subiecto, ergo etc.

12 3a Conclusio. Propter perfectionem univocam creationis, videlicet, conveniunt entitates omnes quae dicuntur creatio, datur. Probatur ex eo quod exit ... recto prior, cui ... Doctor Subtilis ad examinanda ... perfecte univoca: entitati, quae dicitur creatio convenit vera, et recta definitio creationis, ergo entitates omnes quae dicuntur creatio univoce conveniunt in

rōe Creationis, 9o entas oīī, quę dicit Creatio contrahit p.r eandē

definitionē. Patet eād ex dictis in logicā. Ans. pr. hęc ē recta Creationis

definitio; Creatio ē productio rei independenter a subiecto. S.s hęc convenit en-

titati oīī, quę dicit Creatio, 9o &c. Minor constabit si recta fiat

inductio. Maior etiā, neq. sic recta esset, imaxe, q.d traderet p.r

aliq. disiunctā, quale supra damnabamus in explicatione pertinentis;

9o &c. Minor pr. neq. potius tradderit p.r virtute hypothetica nativā

in qua dicit Creationē esse actionē, quę ita producit rem, ut ipsa recipiat

in materiā in subiecto tali, neq. sit influxus subiecti intrinseci, neq. sit adeo

debilis, quę n̄ possit conservare rem ab oī subiecto separatā, vt hę et abstractione

quę dicit Creatio excludit. Copulative oēs istas dependentias a subiecto, quarū

quęlibet sufficit ad conceptū generationis.

13. Pro expediendo petito, et nobis peculiari

entates oēs, quę dicunt Creationē, ęquivalent uni, et eidē entati, quę

prisse Creatio esset attento prisse, pro oī q.d diceret, 9o univoce con-

veniunt in rōe Creationis. Con. legitimā ē, ut constat ex dictis in

logicā. Ans. pr. Sponatur actio, quę prisse esset productio rei independenter

a subiecto, ista, quę neq. recipexet in subiecto, neq. esset physicus influxus

subiecti intrinsecus, adeoq. robusta, quę posset conservare rem ab oī subiecto se-

paratā, eiusmī actioni, attento prisse pro oī q.d diceret, ęquivalerent

entates oēs, quę dicunt Creationem, 9o &c. Unde colligitur q.d ab oī en-

tate, quę dicit Creatio intus p.r abstrahere rōe Creationis, vt ex

dictis colligit q.d entates oēs, quę dicunt Creationē, rōe illius ęqui-

valentis, verā habent fundamentū sufficiens intus ad mentalē abstractionē.

Cap. 4.m

de Generatione substantiali, et eius rōe.

1. Agebamus capitibus precedentibus, de

generatione prout Creationi opposita, cuius explicatio extendebatur adeo productionē

sic dependentē a subiecto, sive sit substantialis, sive sit accidentalis. Deinde

aut agimus de generatione alterationi opposita, quę quidem generatio ita

explicatur.

explar, e pductio substãtis depentẽ a subto ipsius, generatio hec oppo=
nit alterationi, quoniã alteratio ẽ pductio fmæ substãtialis dependẽter ã
subto : si per ... explatio supra dicta generationis ... generationi
oppoª et recta definitio, et ad eius ... genus definiri possit aliqua
recta definitione. R. Rñdeo native, per categoria sunt, quibus no
vimus ... perfecte univoca generationis creationi oppª.

accidentalis

2. Rogabis quisnã sit huius generationis tus.
Rñdeo, et ante quã meã ... decidendũ ẽ, tũ generationis subs-
tantialis, aliũ esse tũ totalẽ, aliũ tũ fmalẽ, tus totalis dicit totũ cpositũ,
qd n trat fmaliter actione generativã secundũ oẽs, et singulas eius p[ar]tes,
sed cuius aliqua pars fmaliter illã trat, idẽ, fmaliter, et immate
pducit actione generativã. Hac vo totũ cpositũ humanũ de facto
ẽ tus totalis generationis substãtialis, perquã nõ dicitur generari, quo-
niã n trat fmaliter actione generativã secundũ oẽs et singulas
eius partes, neq cm secundũ mãm [illegible] trat fmaliter actione ge-
nerativã, neq secundũ aiã rõalẽ trat, quæ quæ n producunt fmaliter,
et immate peractiones generativas, sed tamen secundũ unione substãtialẽ
fmaliter trat actione generativã. Similiter cpositũ equinũ ẽ tus to-
talis generationis substãtialis, perquã de facto generatur, qd et fmalit
trat actione generativã, secundũ aiã equinã, et unione, n autẽ fmalit
trat secundũ mãm [illegible].

3. Tus fmalis generationis substãtialis ẽ
illud substãtiale, qd fmaliter trat actione generativã, unde in hoc
sola unio ẽ tus fmalis actionis generativæ, quoniã sola unio fmalit
illã trat, in quo autẽ et unio substãtialis ẽ tus fmalis generationis subs-
tantialis. ~~Unde colliges, qd tus fmalis generationis substãtialis~~ etiã qd
aia equina ẽ tus fmalis generationis substãtialis. Unde colliges,
qd tus fmalis generationis substãtialis n dicitur fmalis, quoniã sit fmã
substãtialis absolute talis, hoc ẽ, absolute, et fmã substãtiali modali dictã
propriẽ, seu deinde ab unione dictã, quoniã fmaliter trat actione

generativã

generativ⁹, h. e., n̄ tam̄ denoative, s.d quidditative. Propt.
2º Colliges, q.d tñs totalis generationis idē ē, atq. tñs tam̄ denominativus, sive tam̄ denoative genit⁹; tñs v.o p̄ialis generationis idē ē, atq. tñs quidditativ⁹, seu quidditative genit⁹.

4. Rogabis 2º an c̄posit⁹ subst.ale, cui⁹ una pars trat̄ p̄ialit.r actiōe generativâ, et altera trat̄ actiōe creativâ, denoet ab.sute generat⁹, an vero n̄, s.d ab.sute creat⁹, an utroq. modo, v. d. t ab.sute generat⁹, et ab.sute creat⁹? Resp.o denoari ab.sute generat⁹, n̄ v.o ab.sute creat⁹. Probant. c̄positu n̄ nulli, q.o denoatio sumit ab digniori parte, s.t dignior pars ē genita; ḡo à parte genita c̄pos.m ab.sute genit⁹ denoari debet, n̄ v.o ab.sute creat⁹; s.d hoc n̄ ē ineptum, neq. enim semper denoatio sumit ab digniori, s.d aliq.do à nobiliori: nq. c̄posit⁹ human⁹ denoat vivens à nobiliori p.te, v. d. t ab aīa reali vivente, n̄ aut̄ denoat n̄ vivens ab ignobiliori parte, v. d. t à mat.a n̄ vivente.

5. Aliter ḡo p̄bari debet assert⁹ c̄posit⁹. q.o v. d. t ad ist⁹ denoatiōe ab.sute genitī sufficit, si una pars c̄positi substantialis generet, at v.o ad denoatiōe ab.sute creati opus ē nullā parte generet, ḡo etc. Ansp.s; human⁹ c̄posit⁹ ab omnibus fere c̄phis dicit ab.sute generat⁹, n̄ v.o ab.sute creat⁹, cū tm̄ una ei⁹ pars tam̄ generet, v. d. t unio, reliquæ vero duæ mat.a v. d. t et aīa realit.r creent. ḡo ad denoatiōe ab.sute geniti sufficit, si una pars generet, et ad denoatiōe ab.sute creati opus ē nulla pars generet. Cōa patet, nq. q.do petimus, q.d requirat.r ad denoatiōe ab.sute geniti, q. vo ad denoatiōe ab.sute creati, sermo ē de illis denoationibus, quas tribuunt exp.te dcti, ty subst.ity c̄posity, s. de eff.a fr.ali denoatiōe, seu de fr.alibus denoationibus, h. e., de vocibus, quibus ob.ta noinant, seu denoant, unde id.q ē, atq. c̄petere, q. requirat.r in c̄posito, ut appelles ab.sute noine isto genit⁹, q.d nq. ut ab.sute appelles noine isto creat⁹, quapropter questio ē de signat.e vocu genit⁹, creat⁹, i. e. circa attendenda

ē

ex impositione vocis ad significandum, quod illi exsurgit ex usu talis vocis. Unde oportet

ut aequivoce, compositum, cuius una tamen pars generatur, appellatur absolute

genitum, non autem absolute creatum, quod compositum nominetur absolute voce ista genitum,

et non voce ista creatum: sicut e contra dicendum est absolute genitum, et non absolute creatum,

sufficit quod una eius pars generetur.

6. Confirmatur hoc, nam dictis, seu dictionibus de-

nominationibus immutatis, persistentibus, hoc est, si essent adhuc eaedem compositiones,

quarum una pars, scilicet anima generetur, ac corpus creetur, si mutetur significatio

vocum creatum, genitum, mutabuntur denominationes formales geniti, et creati.

Et propterea si homines denuo imponant vocem genitum ad significandum compositum,

cuius nulla pars creatur, et vocem creatum ad significandum compositum, cuius aliqua

pars creatur; ergo compositum humanum, sicut et bellvinum, denominabitur ab-

solute creatum, non autem absolute genitum; ergo sermo est in praesenti de formali denominatione,

seu designatione vocum, quibus composita nominantur, seu denominantur.

7. Probabis 2°, an requiratur ut compositum absolute

denominetur genitum, quod pars eius genita sit unio, an vero non, sed sufficiat quod

aliqua eius pars sit genita, sive ea sit unio, sive forma compositi? Respondeo 1°

impossibile esse, quod unio creetur, ratio est, nam si possibile sit, quod productio unionis

recipiatur immediate in subiecto unionis, neque est per concursum influxus subiecti,

sed est possibile quod sit actio adeo robusta, quae possit conservare u-

nionem separatam ab eo subiecto; ex quo capite productio erit productio independens

a subiecto: et consequenter ergo non erit generatio.

8. Dices: unio non est forma, ergo productio unionis non

est productio formae dependens a subiecto; ergo non est generatio, patet consequentia, quoniam

omnis generatio debet esse productio formae dependens a subiecto. Respondeo distinguo

antecedens; unio non est forma, quae absolute dicatur forma compositi substantialis, concedo antecedens;

non est forma, idest entitas, quae recipitur, et recipit in aliquo subiecto, nego antecedens;

Unde non utramque scilicet, et ratio est, nam in explicatione generationis nomine

formae intelligitur solum illud quod est absolute forma compositi, sed etiam illud, quod aliquo

modo dicitur forma, idest, potens informare subiectum aliquod.

9. Dico 2°, ut compositum absolute denominetur generatum non requiritur determinate, quod eius unio generetur, sed sufficit, quod generetur, licet per impossibile unio crearetur. Probatur, non ideo compositum substantiale humanum dicitur absolute generatum, quia dicitur terminus totalis generationis, sed ideo dicitur terminus totalis generationis, quia eius pars aliqua generatur, et hoc est, et singulis; ergo ideo dicitur absolute generatum, quia eius pars aliqua generatur; ergo compositum quodcumque, cuius aliqua pars generetur, sive unio illa sit, sive alia, non modo est, sed singulis dicetur absolute generatum. Maior certa est, licet apud omnes firma; et minor probatur; ideo dicitur terminus totalis, quia est terminus tamen denominative generatum, vel quid denominative genitum, sive formaliter per generationem secundum omnia, et singulas suas partes, sed ut sit terminus tamen denominative genitus, sufficit, quod eius aliqua pars, quaecumque illa sit, formaliter generetur, dummodo non, et singulae partes prius generentur; ergo etc. Minor constat, maior etiam, non terminus totalis dicitur, quod opponitur termino formali; sed terminus formalis est terminus quidditative genitus, hoc est, secundum se totum et singulas ipsius partes, si forte illas habeat; ergo etc. Disputatio de Conversione — Cap. 1° explicatur quid sit motus, quid mutatio, quid transitus. Sectio 1° quid sit transitus seu motus formalis.

Disputatio

De Conversione

Cap. 1°

Explicatur quid sit motus, quid mutatio, quid transitus

Sectio 1°

Quid sit transitus, seu motus formalis

1. Motus, mutatio, transitus in praesenti materia sunt voces logice aequivalentes, propterea quod quidquid de quolibet dixerimus, de reliquis dictum existimes. Motus alius est formalis, alius effectivus; praeterea motus formalis alius est logicus, alius physicus. Motus

formalis

fvalis Loquē idē ē, atq. mutatio, sive transitus fvalis Loquē, quā explabamus 1º Lib. Phorum, ubi de 4º flexi oppositi agebat. itaq. transitus fvalis Logus ē ille, in quo unā res transit Logē ab uno ttō in aliud Logē, in quo, n̄ phice, quoniā hic transitus n̄ ē opus sit adeo rigorosus, in quo res, quæ dicit transire, distā sit ā ttō ā quo, et ā ttō ad quē transit, et exat in utroq. ttō ā quo, et ad quē.

2. Itaq. transitus Logus, in quo res, quæ dicit transire, distinguit ab uno, et altero ttō salvari pt 1º dō res, quæ dicit transire, ē ipse ttus ad quē dicit transire, ut accidit, 1º dō 1º incipit eē oppositum, totum oppositum dicit transire de n̄ eē sui ad esse sui, et tamen totum oppositum ē illud, qd dicit transire, et tmn n̄ distinguit ā ttō ad quē transit, quoniā transit ad esse sui, et oppositum n̄ distinguit ab esse sui, seu ab eē oppositi. In hoc transitu Logē n̄ requirit, qd res, quæ dicit transire ā ttō ā quo in illo opore existeret, alioquin res ppe exeret immate ante 1º dō n̄ exat, transit enim ā n̄ esse sui, velut ā ttō ā quo, requirit tm, qd exat in ttō ad quē, in quo illo transitu res Logē tē sit ad esse sui, tamquā ad ttum ad quē. Et tunc transitus n̄ appellari phicus 1º, quia n̄ ē, ita rigorosus transitus, in quo res, quæ dicit transire distinguat ā ttō ā quo transit, et etiā ā ttō ad quē transit, sed tamen distinguit ā ttō ā quo transit. 2º quia n̄ requirit, qd res transiens exat in utroq. ttō, ā quo, et ad quē, sed tamen in ttō ad quē, ideo appellari Logus, quia ē, illud, qd Logē verificat pp misto, modo res, et immate ante n̄ exat.

3. Pro ttō transitus Logus fvalis, sive mutatio, sive motus fvalis Logus, in quo, id, qd transit, n̄ distinguit ā ttō ā quo, et etiā ā ttō ad quē, salvari pt 9º dō res, quæ dicit transire, ē ipse ttus ā quo dicit transire. Ut accidit in Eucharistia sacra, panis transit in carnem Xpti Dni, ut ait Ecclesia, in carnem transit panis, et vinum in sanguinem. Ecce panis ē illud, qd dicit transire, et tm ē ipse ttus ā quo transit, quoniā ā se ipso transit. Unde n̄ opus ē, qd exstat in ttō ā quo, imo est opus, qd non existat in termino ad quem

ut

ut infra ostendemus. Hic transitus fit a termino positivo in positivum, et a termino positivo in nativum; panis enim transit loge a sui esse ad sui non esse, et ad esse corporis Christi Domini; hoc etiam genus transeundi exercet, quod res, quae dicitur transire, est extra a quo, et non transit in terminum positivum, scilicet ad quem terminativum, videlicet a sui esse ad sui non esse, quia tunc loge verificaret hec propositio: modo non est, et immediate antea erat; hac ratione si corrupti desineret, itaque nulla fieret conversio; diceret loge transire de sui esse ad sui non esse, quia tunc loge esset vera hec propositio: modo non est corpus, et immediate antea erat. Transitus iste non physicus appellatur, scilicet loge propter eadem puncta quae scilicet adduximus praecedenti, quia videlicet res quae dicitur transire non disjungitur a termino a quo, et etiam a termino ad quem, neque physice existit in utroque extremo, hoc est in utroque termino.

4 Qui transitus logicus universaliter ab uno termino in alium datur, quod licet res quae dicitur transire disjungatur a termino a quo, et etiam disjungatur a termino ad quem, non tamen revera existit in termino a quo, et in termino ad quem, scilicet in altero tantum termino. Primo modo, quod tantum existit in termino ad quem; hac ratione in prima elementi generatione dicebatur materia transire de non habita forma ad formam habitam, sive a privatione formae ad habitionem formae, quia videlicet tunc loge verificabatur hec propositio: materia modo habet formam, et immediate antea non habuit formam, cum tamen materia primo non existisset privata forma, sive in termino a quo, idest, in privatione formae. Secundo modo exercere potest hic transitus, sive mutatio, seu motus formalis logicus, quod videlicet res quae transit, tantum est in termino a quo, non autem in termino ad quem; unde si materia habens formam aliquam periret, tunc diceret transire loge de forma habita in non habitam, quia verificaret loge propositio: materia modo non habet formam, et immediate antea formam habebat, ad cuius veritatem non requiritur quod modo erat materia privata forma, scilicet tantum quod immediate ante existeret habens formam.

5 Hic transitus formalis logicus, in quo illud quod transit disjungitur ab uno termino, et etiam ab altero, non tamen existit in utroque termino, nativo scilicet positivo, ut in primo modo diximus, et a termino positivo in nativum ut in secundo modo, non autem a termino positivo in positivum. Ideo enim si res quae transit

disjungatur

diquat a tro pond a quo, et a tro pond ad quem debet transire ab habitione tri pond a quo ad habitionem tri pond ad quem, propterea quod requirit, quod verificetur propositio haec, res quae transit simul habet tr[illegible] pond A, et immediate antea habebat tr[illegible] pond B, quae quidem propositio requirit ad sui veritatem, quod res quae dicitur transire simul exat et immediate ante exierit ante, et quod exat in tro a quo, et in tro ad quem, quoniam requirit hanc de transeunte simul verificari unam propositionem affirmativam in sua absoluto, hanc scilicet res transiens mobile habet tr[illegible] pond B, et etiam requirit, quod immediate ante de re transeunte verificaretur aliam propositionem affirmativam in sua absoluto, hanc scilicet res transiens habet tr[illegible] pond A, et omnis propositio affirmativa in sua absoluto vera requirit existentiam subiecti, quod quidem si non exat, reddit propositionem in sua absoluto affirmativam de subiecto non supponente, consequenter falso.

6. Motus, sive mutatio, sive transitus formalis physicus exercetur quando res, quae dicitur transire, dimittit a tro a quo, et etiam dimittit tro ad quem, existentia in utroque tro, hac ratione de facto, quod immediate quod dicitur physice transire a forma destruitur forma ligni, et inducitur forma ignis, modo dicitur physice transire a forma ligni ad formam ignis, et a privatione formae ignis ad habitionem formae ignis, et a forma ligni ad privationem formae ligni, quoniam id quod transit, scilicet materia prima, dimittit a tro a quo, et etiam a tro ad quem transit, existentia in utroque tro successive fluente. Transitus formalis physicus triplicitur intelligi potest: 1° a tro non pond in pond, quod videlicet transit de facto aer a non lucido ad lucidum; 2° a tro pond in pond, quod videlicet aer transit a lucido in non lucidum; 3° a tro pond pond adnativum, quod videlicet materia prima de facto physice transit a forma ligni ad formam ignis.

Sectio 2ª

Quid sit transitus, sive mutatio, sive motus effectivus

1. Transitus, sive motus effectivus dividitur in motum logicum effectivum, et motum physicum effectivum; motus logicus effectivus est actio [illegible], cuius ponitur motus formalis logicus, id est, actio illa ex vi cuius effective ponitur quod unaquaeque logice transeat de sui non esse ad esse, unde actio, qua Deus producit Angelum, dicitur motus effectivus logicus, quoniam ex vi huius actionis Angelus formaliter logice transit de non esse

sui

sufiad esse sat. Vocegitr motus effectivus Loquens explanti

recto actionem illam, quae quidem est, quae denotat motus effectivus Loquens,

in obliquo autem explantis ... cuiusdam actionis modo illi immediate

antecesserit. Non me latet Authores non meminisse huius motus

effectivi logici, sed tantum motus effectivi physici, de quo in sequenti §o.

Nihilominus modo ex parte obiecti dari unus motus effectivus, et

alter, illa oppositio — dividere, atque explanare.

2. Transitus, sive motus effectivus physicus est nova

productio formae in subiecto, quae quidem explicationem admitto. Logo

com̃e omnibus formae Physicae, quod apprime loquitur rei explanatione logica

improprietas, sed abusio vocis in ea reperitur. Unde si ab eius dicto explanandae

discederemus, peccaremus propterea quod oratio dicto quaerit reddere de nomine,

itaque motus effectivus physicus est nova productio formae in subiecto, sive intra subiectum,

quae quidem explicatio unius explanat in recto, alterum in obliquo, in recto explicat

plures coniunctas duplicis actionis, quarum una est productio formae, altera productio

unionis formae ad subiectum inhaerentiae, quae se ipsa uniat subiecto, de cuius

possibilitate modo non dispute, in obliquo autem explanat formam, a qua productionis sola,

sive coniunctae actionis, denotat nova, sive denuo posita, quae quidem forma denominatur

est, quae immediate ante non existebat coniuncte, de quo loquimur,

contra explanat in obliquo carentiam logicam coniunctionis illius immediate praecedentis

nosti id, quod explanat in obliquo non est una tantum ratio physica, ex parte obiecti

duplex explanata per modum unius, habet una voce, quae distincte est de hac

duo posita, post illas ista vox, dicitur vox carentia productionis formae intra subiectum,

quae quidem in ista propositione, carentia productionis formae intra subiectum immediate praecesserit

reddit hunc sensum, sed immediate praecessit carentia productionis formae, et

productionis unionis formae ad subiectum.

3. Si istae voces, nova productio formae intra

subiectum explent in recto, non tantum productionem unionis, sed etiam productionem

formae, per non aliter vera esset haec propositio, nova productio unionis, est nova

productio formae intra subiectum, quod iste sit unus constaret utraque praemissa sub-

altera, nova productio unionis, est nova productio formae intra subiectum, quod iste

denuo posita actione, qua unio solum producitur, et per impediens producat

formam

ptas, formior, et immate ponit nova pductio unionis; go formaliter
et immate ponit nova pductio sup intra subtr. Cons. est absurdus, go
n e utraque pmissa sol vera; sequela. Minor e manifesta; go maior e
falsa; q. illae voces n explent tamen in recto pductiones [illegible], patet ex q
sibi argentat; nq aliter iste sibus constaret utraque pmissa sol vera;
nova pductio [illegible], e nova pductio sup intra subtr; prius e denuo posita act
quo fra solus denuo pducit; Et n pducat unio, formaliter et immate ponit
nova pductio sup intra subtr. Cons. coseq absurdus, et minor e manifesta;
go maior e falsa.

4. Si aut illae voces nova pductio sup intra subtr
explent in obliquo caris logos, illius actionis duplicis immate precedentem,
tamen [illegible], perque diunctis illud actionis denoiatur novus sive denuo
positus, pro illis voces, et in recto, et in obliquo explant diudicariam
logos, in recto, et in obliquo. Maior pr illae voces, et in recto, et in
obliquo explant diudicaris logos; q. d. totus denoatione, perque diunctis
illud actionis denoatur novus, seu denuo positus, sed denoatur denuo positus
ab eo, q. immate antea n steterit diunctus illud, go q. et unai [illegible]
actionis, et altera immate antea n steterit, go caris logos diunctis illius
immate precedentis. Denique q. ista caria logos n explet in recto ab illis
vocibus [illegible], ngistappo, et q. quod denuo imposita e pductio sup intra subtr,
falsa e, diunctis illud actionis e duplex actio, et caria logos unius immate
antea precedentis. Cum in ista vera sit, diunctis illud actionis e nova pductio sup
intra subtr, go voces istae nova pductio sup intra subtr, n explant in recto
caris logos illius diunctis immate precedentis, sed illos explant, go in oblique.
Patet discursus nq q. signat a vocibus, et in recto, et in obliquo signat.

5. Unde colliges n requiri determinate ad modus seu
transitus effectionis phisicae q. pductio sup intra subtr sit nova, n tamen de-
noative, sed etiam quiddative in hoc, q. n tamen dicatur denuo posita ratione
unius actionis denuo positae, sed etiam ratione alterius actionis denuo positae.
Pb. e, nq solus requiritur, q. dicatur nova, sed ad hoc sufficit, q. unio tamen
denuo pducatur, et forma et subtr supponantur antea pducti, go [illegible].

2° colligitur non requiri formaliter de ratione, quod productio fiat intra [illegible] nova, ... unio denuo producatur ... Praeterea formaliter requiritur, quod formaliter requiritur ad veritatem ... productio fiat intra ... nova ... non requiritur formaliter de ratione, quod unio denuo producatur,

ergo ... Minor probatur: si per impossibile ... supponerentur immediate ante productae, non autem ..., et haec in instanti sequenti denuo inciperet per actionem in eodem instanti, vera esset haec propositio, modalis productio fit intra ..., et immediate ante non exstat ... vero ... modo denuo ponitur productio fit intra ..., ergo ut productio fit intra ... dicatur nova non de ratione formaliter requiritur ... denuo producatur unio.

6. Dices: impossibile est immediate ante productas esse ... et unionem, non autem ..., ergo bene valet: immediate ante producebatur unio, ergo etiam producebantur ..., et ... ergo ... bene valet, modo denuo producit ... in ..., ergo denuo producit unio, ergo ad productionem novam ... in ... requiritur de ratione productio unionis. Praeterea ... concedendo antecedens, et distinguendo ... consequens: ergo bene valet ... immediate ante producebatur unio, ergo etiam producebantur ..., et ..., non consequens; ergo bene valet ..., concedo consequens. Similiter distinguo ... consequens: ergo bene valet ..., non consequens ..., concedo consequens. Non ... est, ... formaliter requiritur, quod prius posito ..., quod verificetur ... formaliter, et immediate ponatur ..., quod verificetur consequens ... via ... omnis quippe argumentatio formalis ... tota ... methaphorice ad ... methaphorice ... non autem sufficit, quod ... posito ... antecedente necessario sit ... consequentis via connexionis, vel ... connexionis methaphorice antecedentis ... consequentis ... alioquin haec argumentatio esset formalis: Petrus existit, ergo Deus existit ... ergo aliquis homo currit, argumentatio formalis est.

7. Propterea ... immediate ante producebatur unio, ergo et producebantur extrema, non est formalis ... mater ... extrema, quamvis non prius posito ... antecedente, quod est unio, et ipsius ductio formaliter et immediate ponitur ... consequentis ... est extrema, et ipsorum productio ... neque enim unio, et ipsius productio ... extrema et ipsorum productiones. Deinde ... denuo producit ... in ..., ergo denuo producit unio, non est formalis ... mater ... propter dictum ... ante ... 2°

...

q° [illegible] a distiva ad detrato, i go n̄ e fralit. Pater ideo, pt ans ing ans illius argutationi, e virtualit distiva, equivalet enim huic: L. denuo p ducit fra, L. denuo p ducit Unio etc. q° quide e manifestu ex supradictis.

8. Denique dupuo q[illegible] illud veni, i quod novo p ductione fuginma requirit detrate nova p ductio Unionis detrate fraliter, seu extrinsece, non ver detrate maliter, seu extrinsece [illegible]. Ro huius distionis e, n̄ q° db petimus q° requirat ad hoc ut fra denuo p ducat intrama, i petimus, q° requirat, ut ponatur illud q° requirit ad verificandu istu pp^m: fra denuo p ducit inma; qui quide e virtualit distiva detrata, ad cuius veratem, n̄ requirit fraliter detrate, q° denuo p ducat Unio, neq. requirit fralit detrate, q° denuo p ducat fra etc. S. requirat detrate maliter, seu extrinsece q° denuo p ducat Unio, n̄ requirit detrate fraliter q° immate e ante n̄ p duceret fra inma; Unde cu Unio taliter sit, q° immate e antea n̄ posset exere, quin exsisterent illius fra e et inma, inde contex, et extrinsece requirit, q° immate ant n̄ esset Unio, proindeq, ut q° denuo p ducat Unio, si denuo verificat, q° fra intrama p ducat.

9. Unde nihil infert q° nostri quia ex eius maiori ad nova p ductione fuginma n̄ requiri detrate fralitra, q° p ductio fra intrama deno et novatio Unionis denuo p duct, ubi [illegible] ad [illegible] parle illa fralitra, et ibi rota sibi n̄ constaret illos, quin dubijs in hac parte ad versant, et aliunde docent ad [illegible] in fieri. Sive ad [illegible] principiorum [illegible] solu requiri, q° modo sit [illegible], et immate ant n̄ esset, nou requiri detrate, q° immate ant n̄ fuerit Unio, neq detrate q° n̄ fuerit fra, neq detrate q° n̄ fuerit ma, i. q° immate ant n̄ fuerit fra, L. n̄ fuerit Unio, L. n̄ fuerit ma.

Sectio 3ª

Motus, transitus, et mutatio, cor generat [illegible]

1. Rogabis 1° an transitus sive motus formalis loci dicat in suo conceptu essentiali generationem, aut e contra. Resp. 1°: transitus sive motus formalis localis non dicit in suo conceptu essentiali generationem. Prob. 1°: quando Angelus 1° esse coepit transivit localiter de non esse simpliciter ad esse simpliciter, sed talis transitus formalis localis nulla generatio fuit; ergo transitus formalis localis non dicit in suo conceptu essentiali generationem. Prob. 2°: transitus formalis localis non dicit in suo conceptu actionem aliquam; ergo non dicit in suo conceptu essentiali generationem. Consequentia est manifesta, in quo ipse generatio est actio. Prob. ans.: quia modo existat, dependens ultimate ante non existens, non dicit in suo conceptu essentiali actionem aliquam; ergo transitus formalis localis non dicit in suo conceptu actionem aliquam.

2. Resp. 2°: generatio non dicit in suo essentiali conceptu transitum formalem localem. Prob. 1°: generatio potuit esse absque transitu formali locali, qui non potuit esse absque ea; ergo generatio non dicit in suo conceptu essentiali transitum formalem localem. Antecedens constat ex dictis Lib. 7° Phorum, et minor ex dictis Lib. 1° Phorum. Prob. 2°: si lignum quiescens ultimate ante generabatur, modo etiam exerceret perseverandi actionem, verificabitur modo exercet generationem ligni, et non verificabitur modo exercet transitum localem ligni; ergo generatio non dicit in suo essentiali conceptu motum formalem localem. Prob. 3°: generatio quae liber solum dicit in suo conceptu essentialiter esse productionem fieri dependentem a subiecto, seu productio fieri dependenter a subiecto; sed productio fieri dependenter a subiecto non dicit in suo essentiali conceptu transitum formalem localem; ergo generatio non dicit in suo essentiali conceptu transitum formalem localem.

3. Rogabis 2°: an transitus seu mutatio seu motus effectivus localis dicat in suo essentiali conceptu generationem, aut e contra. Resp. 1°: transitus effectivus localis non dicit in suo conceptu essentiali generationem. Prob. 1°: actio per quam Angelus 1° esse coepit fuit transitus effectivus localis, sed actio eiusdem non fuit generatio; ergo transitus effectivus localis non dicit in suo conceptu essentiali generationem. Prob. 2°: ad transitum localem effectivum solum requiritur quod sit actio, cuius terminus 1° esse incipit, sed ad

hoc

hoc non requirit, q. sit generatio; ergo ad transitum effectivum logicum non requiritur q. sit generatio.

4. Dico 2º: generatio non dicit in suo essentiali conceptu transitum effectivum logicum. Probatur 1º: generatio potuit esse ab aeterno; transitus effectivus logicus non potuit esse ab aeterno; ergo generatio non dicit in sua essentiali transitum effectivum logicum. Probatur 2º: ad motum effectivum logicum requiritur q. actio sit in materia ante non existente; sed hoc non requiritur ad generationem; ergo generatio non dicit in suo essentiali conceptu motum effectivum logicum.

5. Rogabis 3º: an transitus, seu mutatio, sive motus physicus dicatur in suo conceptu generationis, aut e contra? Dico 1º: motus effectivus physicus dicit in suo essentiali conceptu generationem. Probatur: motus effectivus physicus est nova productio formae intra subjectum; ergo est functio actionis, quarum una est productio formae, et altera productio unionis. Patet consequentia ex superius dictis; ergo includit essentialiter productionem unionis; sed productio unionis est generatio; ergo motus effectivus physicus dicit in suo conceptu essentiali generationem.

6. Dico 2º: generatio non dicit in suo essentiali conceptu motum effectivum physicum. Probatur 1º: generatio potuit esse ab aeterno; motus effectivus physicus non potuit esse ab aeterno; ergo generatio non dicit in suo essentiali conceptu motum effectivum physicum. Probatur 2º: ad transitum effectivum physicum requiritur aliquid q. in materia ante non fuerit; hoc non requiritur ad generationem; ergo generatio non dicit in suo essentiali conceptu motum effectivum physicum. = Cap. 2um explicatur conversio formalis

CAP. 2um

Explicatur conversio formalis.

1. Conversio alia potest appellari formalis, alia effectiva. Sit enim non ita dividatur ab auctoribus, re ipsa datur una, et altera; datur quippe una q. est conversio formalis, et de facto [?] existit, ponitur eiusdem conversio formalis, propter q. hoc est requiritur [illegible] conversio

effectiva

effectivus appellaveris, nec eductionem a forma intra subiectum, ideo appellat motum effectivum physicum, quod est illud, ex vi cuius effective ponitur motus physicus formalis. Deinde vero quod authores, qui explicant conversionem, ideo explicationem tradunt, quae soli conversioni formali conveniat, et haud effective: ceteri in sequentibus assentiunt de conditionibus ad conversionem requisitis, confundunt formalem conversionem cum effectiva, nos autem, ut confusionem vitemus, conversionem in formalem, et effectivam dividimus.

2. Imprimis placet conversionem formalem explicare, ut ceteri ab authoribus fere omnibus explicatur conversio, nam conversio absolute talis, stabilitur conversione formali, quae praecipua et antonomastice conversio esse poterit. Igitur conversio formalis est mutatio, seu transitus unius rei in aliam. Conveniunt omnes fere philosophi in explicatione tradenda, et haud omnes conveniunt in requisitis ad conversionem, ideo illud explicatio sit una recta definitio, ante dicta, infra dicemus.

3. Imprimis requiritur ad conversionem formalem transitus unius positivi in aliud positivum, contra quae requiritur aliquis transitus, requiritur terminus a quo positivus, terminus positivus ad quem. Patet. Ex explicatione communi conversionis, ubi dicitur omnem conversionem esse mutationem unius rei in aliam: ergo conversio omnis erit mutatio unius positivi in aliud positivum. Unde in effectu sola conversio est formalis, esse transitus formalis, seu in quo id quod transit est ipsemet a quo transit, et terminus ad quem transit, est alia res positiva. Patet, in quo omnis conversio formalis est mutatio unius rei in aliam, quae est mutatio in qua una res mutatur in aliam, quae est mutatio in qua id quod transit secundum se a seipsa in aliam, id est mutatio in qua id quod transit, est ipsemet a quo transit, et terminus ad quem transit, est alia res positiva.

4. Infero 2.º, quod ut aliquid dicatur converti in aliud, requiritur quod a seipso secundum se transeat in aliud positivum; unde non sufficiet quod secundum se utrumque transeat ab uno termino negativo ad terminum ad quem positivum, ut dicatur converti in terminum positivum ad quem secundum se transit, nam in sacramentis generatio

generatio ma logē transivit a priva[...] fra elementaris ad
fra elementarē, et tm n̄ vere fuit, q.ª ma ovvertit in fra ele-
mentarē. Preterea n̄ sufficit, q.ᵈ vnū phice transeat ab vno trō pouō
in aliū trū pouē, vt dicat ovverti in trū adquē pouē; q.ᵈ ita pᵗ, de facto
ma phice transit a fra ligni in fra ignis, et tm ma n̄ dicit
overti in fra ignis.

5. 2º requirit ad oversionē ppe fralē, q.ᵈ det
aliquid pouē coē trō pouō aquo, et trō pouō adquē, q.ᵈ istud coē det
in oversione oi de facto succedente, ostabit induce facta in q.ᵈ
in ma destruit fra ligni, et inducit fra ignis, si fra ligni ovvertitur
in fra ignis, ecce ma est coīs ē vtriq. trō, isve vtriq. trō pouō a quo et
adq. oversionis tālis, et per q. fra ligni ovvertit in fra ignis, ma enim
transit a trō aquo, id est, a fra ligni q.ᵐ fiebat ad trū adquē, id est, ad fra
ignis, q.ᵐ modo fiet, preterea in isto casu lignū etc. overtit in ignē, ecce
ma coīs ē vtriq. trō aquo et adquē huius oversionis, in q. lignū transit
a seipso, tanquā a trō pouō aquo, ad ignē, tanquā ad trū pouō adquē, quo-
niā ma se ostituit, et lignū q. est trus aquo, et ignē, q. est trus adquē.

6. Q.ª aut istud coē n̄ solū det in oversione oi
de facto succedente, verū etiā requirat ad oversionē oē, p.ᵗ ab antiqo-
q.ª vt det oversio debet eē aliq.ᵈ q.ᵈ ppie dicat overtī, et contra,
q.ᵈ fuerit ante, et perseveret modo: sed hoc falsū ē in oversione in q.ᵃ fit in
oi oversione requiri, q. id q.ᵈ ppie dicit overtī fuerit ante et perse-
veret modo, sed in Eucharistia sacra panis ppie dicit overti in carnē
Xpi Dni, q.ᵒ panis ante fuerat, et modo perseverat, ecce coīs ab-
surdisy, q.ᵒ maior absurda ē, quoniā minor ē manifesta ex Concilio
Tridentino, q.ᵈ declaravit panē ppie overti in carnē Xpi Dni, q.ᵒ panis
ppie oversus ē in carnē Xpi Dni. Proq.ᵈ non aliter pbamus, q.ᵈ
intentū q.ᵒ istud coē ab oībus fere phis requirit ad oversionē, q.ᵒ phi
fere oēs noīe oversionis intelligunt illud, ad q.ᵈ requirit istud coē, q.ᵒ
debemus dicere, q.ᵈ ad oversionē requirit istud coē. Patet cons.,
nā in quē denoīe debemus id intelligere per nomen, q.ᵈ ab oībus

fere

fere intelligit, quae quidem ratio in re praesenti est facilis.

7. Diximus requiri aliquid coexistens, non autem diximus requiri aliquid subiectum recipiens utrumque terminum, aut aliquem stare in transitu utriusque termini. Ratio est, nam potest illud coexistens neque esse subiectum recipiens utrumque terminum, neque stare in transitu utriusque termini, dari poterit conversio. Hoc patet in Eucharistia sacro, ubi nihil est datum coexistens utrique termino, tamquam subiectum recipiens utrumque terminum, neque tamquam stans in transitu utriusque termini, quoniam nihil est coexistens praeter accidentia eucharistica, quae quidem neque recipiunt corpus Christi neque vini illa recipiunt, ita enim definivit Constanciense Concilium oecumenicum sess. 8a contra Wiclef, qui asserebat accidentia eucharistica non manere sine subiecto. Cap. 3um explicatur quomodo 3um pro[prium] coexistens utrique termino requiratur ad conversionem. Sectio 1a. 1o dubio satisfit.

Cap. 3um.

explicatur, quomodo 3um pro[prium] coexistens utrique termino requiratur ad conversionem.

Sectio 1a.

1o dubio satisfit.

1. Rogabis 1o, illud 3um pro[prium] coexistens requisitum ad conversionem formalem, tamquam quid essentiale sit, an, 2o tamquam mera conditio? Respondeo requiri tamquam aliquid essentialiter constituens conversionem in esse talis, seu denominationem conversionis. Probatur: quoniam ii ferre omnes quotquot lividi 3um pro[prium] coexistens requirunt ad conversionem, ita requirunt, quod constitutive, et formaliter, et immediate afficiat denominationem conversionis, ergo illud coexistens requirunt tamquam aliquid essentialiter constituens, saltem inadaequate, denominationem conversionis. Patet consequentia. Probatur antecedens, nam si deficiente suffecturas dari illud coexistens, licet maneant reliqua omnia constituentia denominationem conversionis, asserunt non manere denominationem conversionis, ergo etc. Probatur, nam praeter lividitatem, quod constituit denominationem conversionis est desitio termini prioris, et quod inibi esse incipiat termini posterioris adaequati. Sed hoc non sufficit, quin in omnibus fere satis ad conversionem formalem, ergo etc. Minor probatur, nam si aliquis periat, et inibi esse incipiat Leo, nullo coexistente manente, neque in materia, neque in loco, et ubi, neque in aliquo alio intime praesente utrique termino, non diceretur aliquis converti in leonem, ergo etc. Unde colliges, quod principium illud 3um coexistens ab aliquibus

numeraret

numerent intervallo, qui requirunt tamq[ue] pro conditione ad denominationem conversionis.

2 Salto dicitur requiri coditio tamq[ue] significatur qualiter debent salti inaequales conversionis ... tali ... conversionis in tantum dici requiri, tamq[ue] aliquem ... salti inaequales conversionem ... q[uod] dicit conversio ... conversio aliquo ... per ... conversio, quarum una includit alteram ... conversio ... inaequales dista ... conversio, ... signi ... aequales ... mutationem ... inaequales ... se ipso in ... signis ... se ipso in ...

3 Unde dantur etiam duae conversiones, seu duo inaequales distantiae quae denotant conversiones, quarum una includit alteram ... hic discrimine ... idem ... denotat conversio, salti partialiter ab aliquo ... methaphe ... 2° ... in campo predicto desitio ... signi, et inceptio ... signis ... conversio ... signi ... denotat ... ad eorum ... et inceptio fiat in eodem subiecto ... desinenti, seu ... aequo, et ... incipienti, seu ... q[uod] ... e methaphe ... denotat conversio, ... desitione ... signi, et inceptione ... Unde patet ... illud ... requirit tamq[ue] aliquem salti inaequales ... conversionis ... denotat conversio ... requirit, tamq[ue] aliquem salti inaequales ... conversiones ... in esse talis, seu denominationis conversionis.

4 Nihilominus, illud ... requirit, tamq[ue] aliquem inaequales ... 2 ... conversiones, ... includentes, quoniam 2ª conversio in qua 1ª includitur ... signi ... se ipso in ... 1ª, sive illud, q[uod] ... inaequales ... aequo, idem signi, ... idem signi.

5. L.

9.

5 — Dico quinto cum[que] d[icit]ur aliq[uo] conversio ponant[ur] duo inaequate dist[inct]a, ac duo [illegible] duo q[uae] conversio inaequate dicta, [illegible] inductione facta per oes conversiones, quae de facto [illegible], q[uae] [illegible] in Eucharistia [illegible] panis conversio [illegible] [illegible] [illegible] ex accidentibus Eucharistiae [illegible] panis [illegible] in aliud [illegible] [illegible] ex eius accidentibus et corpore Christi, q[uae] [illegible] quaecunq[ue] conversio [illegible] duo ponant[ur] inaeq[uate] dist[inct]a [illegible] corpore [illegible] aliqua conversio [illegible] ponat[ur] [illegible] [illegible] [illegible] aquo, [illegible] [illegible] aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conversio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] terminus conversionis in aliud [illegible] [illegible] [illegible], q[uo] debent poni duo [illegible] inaequate dist[inct]a, [illegible] conversionis inaequate dist[inct]a.

6 — Ex [illegible] colligitur [illegible] conversionis [illegible] univoce [illegible] conversioni [illegible], quae [illegible] conversio [illegible] [illegible], [illegible] univoce conveniant in aliq[uo] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conveniret

debet

univoce [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conversionem [illegible] convenit [illegible] [illegible] [illegible], qui dicunt conversiones [illegible] univoce inter [illegible] [illegible] manifesta [illegible] minor [illegible], [illegible] aliq[uo] [illegible], [illegible] conversio, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sibi [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] sibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sibi [illegible] [illegible], [illegible] conveniret univoce [illegible] hoc, neg[atur] [illegible] [illegible] [illegible].

Sectio 2ª

Dubio secundo satis sit.

1. [illegible] [illegible] [illegible] debeat esse per

univers[illegible]

per unionem cum utroque extremo conversionis, atque ideo identitate [illegible] ad hoc ut fide-
liter esse [illegible] per identitatem utriusque extremi cuiuscumque conversionis. Probatur secundo
de facto [illegible] ligni conversi in ignem, huius conversionis [illegible] sunt extrema
ligni [illegible] et ignis, et [illegible] materia prima, quae [illegible] est eadem cum utroque extremo, neutri
est coniuncta per identitatem, ergo etc. Similiter [illegible] in Eucharistia [illegible] panis conversi
in corpus [illegible] Christi. Extrema huius conversionis sunt panis, et corpus [illegible] Domini
et tamen accidentia Eucharistiae, quae sunt [illegible] cum utroque extremo cuiuscumque conver-
sionis, ergo. Probatur [illegible] de facto ligni conversi in ignem, extrema huius conversionis sunt
ligni et ignis, et tamen materia prima, quae [illegible] est eadem utroque extremo, neutri est coniuncta
per unionem [illegible], ergo etc. Minor probatur: nec ligno [illegible] unitur cum materia prima, sed
illa inadaequate [illegible], nec lignis unitur cum materia prima, sed illa inadaequate [illegible].

Nihilominus tamen [illegible] si aliqua [illegible] conversio
talis [illegible] illa, quae dicitur inclusa, necessario [illegible]
[illegible] per identitatem inadaequatam cum utroque extremo alicuius conversionis [illegible] includen-
tis [illegible] intelligant [illegible] conversionis includentis [illegible]
dictis sequelo constat. [illegible] conversio [illegible]
necessario [illegible] inadaequate [illegible] includentis, conclusa [illegible]
ipso [illegible] inadaequate [illegible] a quo, et [illegible] ad quem conversionis
includentis, ergo etc. [illegible] ex dictis [illegible]
includentis conversionis resultat ex [illegible] a quo inclusae conversionis, et [illegible]
[illegible] conversionis includentis resultat ex [illegible] ad quem
inclusae conversionis, [illegible] ergo etc.

[illegible]
per unionem utriusque extremi conversionis includentis [illegible]
[illegible] continet [illegible] a quo [illegible]
et aliunde illud [illegible] in explicatione [illegible] conversionis [illegible]
[illegible] conveniat [illegible] pater [illegible] plures [illegible] plures
[illegible] illud [illegible] in explicatione conversionis [illegible]. Praeterea [illegible]
explicatione [illegible] utriusque [illegible]
conversionis, quia illud [illegible] per unionem utriusque extremi conversionis [illegible].
Unde [illegible]

ex

explicationis, quoddam dicendum requiri ad conversionem realem, et quod requirit eiusdem explicatio, standum quod requiritur quam requirant eiusdem explicatio. Praeterea requiritur denominationem [illegible]
Thomae divinae, circa quam nemo [illegible] tenetur sustinere ex explicationibus,
quae ab aliis traduntur substantialiter, quibus explicatio [illegible]
[illegible] explicatio conversionis realis fuerit rationibus requiritur quod illud
sit terminus per unionem utriusque conversionis inclusum, quod tamen [illegible]
[illegible] dictum.

4. 2° pars superioris assertionis, nomine conversionis
[illegible] realis intelligendum illud [illegible] alterius
terminorum conversionis realis inclusum, quod intelligitur illud ubi sit terminus per unionem
alterius terminorum conversionis realis [illegible], quod nomen conversionis significat,
quod conversio realis requirit, requiritur quod sit illud terminus per unionem
alterius terminorum conversionis realis inclusum. Diximus requiri quod illud sit terminus
per unionem alterius terminorum conversionis realis inclusum, ubi [illegible] quae
[illegible] in [illegible] diximus requiri de ratione, quod sit per unionem [illegible]
neque diximus requiri de ratione quod illud sit per unionem [illegible]. Praeterea
[illegible] denominationem [illegible] debemus intelligere [illegible] quod [illegible]
intendit significare, id est, [illegible] in [illegible] nomine conversionis significare illud
ubi sit aliquid terminus per unionem alterius terminorum conversionis realis inclusum [illegible]
[illegible] intelligit illud ubi sit terminus per unionem unitam de ratione, potius quam
alterius, ideo debemus intelligere pro nomine conversionis illud ubi est aliquid terminus
per unionem alterius terminorum conversionis inclusum, non debemus intelligere illud
ubi sit aliquid terminus per unionem de ratione unitam, potius quam alterius. [illegible]
partem, quoad unionem partium, quomodo [illegible] conversionem, non
in 2ª, circa quam discordes sunt.

5. Si dicas hoc, reddenda ratio, cur debeamus
[illegible] requiri, quod illud sit terminus per unionem unitam realem, potius quam alteri;
propter quod [illegible], [illegible] requiritur ad conversionem, quod illud sit
terminus per unionem de ratione unitam, potius quam alteri. [illegible] ubi au-
thores discordes sunt circa ea quae requirunt ad conversionem, standum videtur,
ipsi

ipsi explicationi cui i qua ab omnibus tradit. p[er] unionem realem ... ex re ipsa
Unionis l[iqui]di n[on] requirit q[uo]d illud dicat p[er] unionem vel desinat ...
potius q[uam] materiam, q[uo]d requirit ad conversionem realem. Maior certa
minor etiam in n[ost]ra explicatione ... hec e[st] mutatio sacramentalis universalis
aliquorum ... vel in ... ideo p[er] unionem vel desinat ...
potius q[uam] materiam, q[uo]d requirit ad conversionem realem.

6. Ex dictis colliges q[uo]d in mysterio requiritur ab aliquibus, q[uo]d illud sit physice unitum termino ad quo conversionis, et q[uo]d sit ... ad quem ... quod ... inductione facta per eos conversiones quae de facto succedunt, imo etiam in Eucharistia sacra accidentibus quae erant physice unita substantiae panis et non sunt physice unita corpori Christi Domini, hoc inquam ... dicitur ... propter superius dicta ... q[uo]d si de facto in Eucharistia sacra corpus Christi Domini destrueretur et substantia panis reproducta uniretur accidentibus Eucharisticis, ab omnibus diceretur corpus Christi Domini conversum in panem et tamen q[uo]d illud, id est, accidentia Eucharistica non erant in ipso ... physice unita termino a quo, id est, corpori Christi Domini, sed solum termino ad quem, id est, substantiae panis. ...

7. Respondeo, necesse e[st] q[uo]d illud quod sit ... termino conversionis inducens per intimam ... et inseparabilitatem aliquam naturalem ... si loco moveat illud ... movetur ... inseparabilitas ... ex unione physica cum utroque termino, sive cum utroque, sed itaque q[uo]d illud sit naturaliter inseparabile ab uno termino ex vi unionis, et ab altero termino ratione ... decretum ... ratione qualitatis alicuius, ... alia ratione: primo modo Subtilis Doctor opinatur naturaliter inseparabilia esse accidentia Eucharistica et corpus Christi Domini, ... ratione Domini decreti; secundo modo Cardinalis de Lugo existimat de facto esse naturaliter inseparabilia accidentia Eucharistica et corpus Christi Domini. Respondeo secundo inquam ... mus ... ab omnibus fere Philosophis requirit ad conversionem realem ... de optime arguitur, q[uo]d nomine conversionis intelligunt, atque requirit illud supra dictum quod requiritur ad conversionem realem.

8. Diximus, q[uo]d illa inseparabilitas naturalis,

talis

talis sed deberet conservari; si 3o ubi loco moveatur, sequitur de facto moveri[?] ... [illegible] intime sibi praesens, a quo naliter inseparabilis dicitur. Cum ergo ... non sit de facto destructa substantia panis, remaneant eius accidentia ... in loco substantiae panis, quod quidem intime sit praesens illis accidentibus, et ab ipsis naliter inseparabile, Deus denuo exerceret munus effectivum [illegible], suppleret quod ipsius defectu[?] ..., servando accidentia panis; ecce Deus erit intime praesens accidentibus panis et ab ipsis inseparabilis, itaque ubicumque accidentia ponantur, ipsi erit Deus intime praesens, et non [illegible] panis conversio in Deum, cum veritas sufficiens, quod illa inseparabilitas ... conservatus accidentia panis, si loco moveantur, sequitur moveant Deum ipsi intime praesentem.

n sufficere quod

9. Ex dictis colliges, quod terminus ad quem conversionis includi ... denuo exerceat aliquod munus illius termini, quod quidem munus terminus a quo exercebat ... illius termini. Si quis enim denuo verificet quod terminus ad quem includitur conversionis sit intime praesens illis 3o, et ab illis naliter inseparabilis, vide hoc denuo verificari ... naliter inseparabilitatem. Si enim quis Angelus immediate ante destructionem panis esset intime praesens accidentibus panis, et ab ipsis naliter inseparabilis, et immediate post destructionem substantiae panis Angelus denuo conservaret ... accidentia ..., Angelus de ... exerceret circa accidentia panis aliquod munus, quod substantia panis exercebat, ... panis non diceretur conversio in Angelum, quamvis Angelus maneret intime praesens accidentibus panis, et ab illis naliter inseparabilis ... Cap. 34. ... an requiratur ad conversionem formalem destructio termini a quo, et inceptio termini ad quem.

Cap. 34.

An requiratur ad conversionem formalem destructio termini a quo, et inceptio termini ad quem.

1. Supra cap. 1o requisita ad conversionem formalem destructio termini a quo, itaque opus est quod ... distinguatur ... conversio ... Dicitur, ... Unde fallitur ... nomen conversio intelligunt illud, ubi terminus a quo destruitur, ... conversio ... intelligunt ... quod ad conversionem formalem requiritur destructio termini a quo. Probatur 1o, quia Sancti

... dicunt

Ecclesiæ Patres qui ant in Eucharistia Sacra destrui substantiam panis
exceng[illegible] panis conversionem in corpus Xpti Dni, qe existimant destrui de-
bere illud q[uo]d dicit destrui in aliud, qo nomine conversionis intelligunt illud
ubi[illegible] convertit, destruit. [illegible] in qua conversione transitus [illegible] in qua
res, quæ dicitur verti, [illegible] transit a seipsa in aliud, in qua conversio
quo [illegible] a seipsa [illegible] transeat, [illegible] destruat [illegible]
absolute destruat in [illegible] dicere res [illegible]
[illegible] transire in aliud.

Conversio

2. [illegible] requiritur ad conversionem formalem
[illegible] conversionis formalis incipiat esse in [illegible]
[illegible] manifeste [illegible] in Eucharistia Sacra [illegible] conversio in qua corpus
Xpti Dni [illegible] corpus Xpti Dni incipit esse in [illegible]
[illegible] conversio Eucharistica [illegible] requirit ad conversionem formalem
[illegible] eius [illegible] incipiat esse [illegible] minor patet [illegible]
[illegible] in Eucharistia conversione panis vertit in corpus Xpti Dni,
[illegible] corpus Xpti Dni [illegible] istius conversionis.

3. [illegible] requiratur ad conversionem formalem
[illegible] producat per actionem aliquam novam, itaq[ue] [illegible]
[illegible] novus [illegible] incipiat esse in [illegible] immateriale ante existentis re-
quirat [illegible] nova [illegible] productus [illegible] ponat actio aliqua per quam
producatur? [illegible] conversionis formalis [illegible]
[illegible] alitea confunderet conversio formalis et conversio effectiva
[illegible] diversa sunt [illegible] propterea [illegible] debent [illegible]
[illegible] transitus, seu motus formalis [illegible] in aliud [illegible]
[illegible] effective [illegible] transitus, [illegible] formalis [illegible]
rei in aliud, seu [illegible] effective [illegible] transeat a se
ipsa in aliud. Et sic est conversio formalis [illegible] conversio effectiva [illegible] patet
[illegible] motus formalis physicus [illegible] motui effectivo physicus propter eandem
[illegible] dividuntur ab authoribus [illegible] conversio formalis distinguendi [illegible]
[illegible] effectiva [illegible] transit ad [illegible] re-
spicit

respicit, ergo non excedit statum p(ro)p(ri)e et erat conversio realis; et
et e conversio effectiva seu actio illa, quo conversio effectiva seu actio,
exercitium effective preveniat conversio realis, non excedit statum conver-
sionis realis, quo actio illa nova productiva iuris ac qui non excedit statum
conversionis realis, patet quia, neque actio illa nova in tantum regularetur
ad statum conversionis realis, inquantum esset actio nova, et exercitium per-
veniret conversio realis.

4. Praeterea, non requiritur ad conversionem realem quod actio illa
nova, neque tamquam conditio sine qua non. Probatur, si requireretur actio illa
nova maxime ad hoc, ut illa, quae dicit iuris ad quem exerceret respectum ad quem
sed ad hoc non requiritur, ergo etc. Maior constat, quia ideo peteretur ab adversariis
actio illa nova, quia iuris ad quem nunc dicatur denuo productum et inhaerere
et iura quae ex contrariis quae debent componi iuris a quo, et iuris ad quem,
qua propter actio nova productiva iuris ad quem ponenda est, ut correspondeat destructioni
ac destructioni iuris a quo nova productio ad quem. Minor probatur, quia eo ipso quod
destructa fuit terra in prima, et prima denuo unire anima realis, per illud
anima realis immutatur exercet, neque actio aliqua nova produceret, non
solum terra diceret conversionem vere, sed etiam per terram diceret conversionem magis realem,
quo anima realis exerceret respectum iuris ad quem illud conversionis, quo ad hoc, ut realis
exerceat respectum iuris ad quem alicuius conversionis, non requiritur quod actio nova producat. Ante probatur, quia in illo casu forma terrae loco transiret a se ipsa in formam
realem, quo daret mutationem terrae magis realem. Probatur, in illo casu daret
desitio universi, ut dicit forma terrae immediate, et in eius loco succederet aliud
quod, ut dicit anima realis denuo informando, et sic ut dicit eandem, ergo etc.

5. Probatur, ideo requiritur ab adversariis actio illa nova,
quoniam existimant quod actio illa denuo posita iuris a quo, et iuris ad quem sibi correspondent,
ac debita proportione conversionem, sed in hoc fallunt, ergo etc. Maior est ipsorum doctrina,
minor probatur, adhuc illa posita exigit iuris ad quem per principium actionis alicuius
sed quod producit, quo adhuc non ponit exigit iuris a quo, et debita proportione
opponat

opponatur toti aquo. Probatur quia existentia totius aquae est destructio ipsius ignis et adhuc actio illa nova [illegible] non convertit in totum aquae incepto ipsius totius aquae, quod adhuc actio illa nova posita non convertit existentia totius aquae, quae debita proportione opponatur toti aquo. Patet a paritate quia in exemplo totius aquae est, quae debita proportione [illegible] destructioni totius aquo. Confirmatur quia existentia totius aquae incepto actionis saltem ipsius, quo producatur per totius aquae debita proportione esset toto aquo destructio alicuius actionis quae per totius aquo producebatur, sed existentia totius aquae non est destructio alicuius actionis quae producebatur, sed destructio ipsius totius aquae. Secundum ergo etc.

6. Quaeritur denique in Eucharistia in sacro requisita actione qua corpus Christi Domini producatur, quod separate a pane et actione alia [illegible] conservativa effective proveniat conversio formalis, adhuc faciens in eo non negando illa nova [illegible] sit ponatur, non extractio conversiva, id est conservativa effective proveniat conversio formalis panis in corpus Christi Domini, ergo etc. Probatur quia actio conversiva, id est conservativa effective provenit conversio formalis, et illa quae [illegible] saltem positiva sequitur conversio formalis, sed actio illa nova talis non esset, ergo etc. [illegible] certa est, quoniam adhuc actio illa posita, nisi ponatur actio [illegible] conservativa producatur nova praesentia corporis Christi Domini sub speciebus panis, non sequeretur conversio formalis panis in corpus Christi Domini, ergo actio illa nova talis non est, ergo [illegible] conservativa incipit esse illa qua producatur nova corporis Christi Domini sub speciebus panis, dicenda est conversio effectiva, [illegible] actio nova quo producatur corpus Christi Domini.

7. Potest si in conversione Eucharistica non producatur de novo corpus Christi Domini, conversio non erit substantialis, verum neque transubstantiatio erit, sed hoc est falsum, ergo et illud unde infertur; [illegible] quia actio conversiva non erit transubstantiatio, imo neque substantialis erit, hoc est neque erit actio transubstantiationis ad substantiam, ergo etc. Probatur quia actio conversiva in Eucharistia erit illa conservativa tantum, denuo producatur ubicatio, per quam corpus Christi Domini denuo redditur [illegible] accidentibus panis, ergo actio conversiva Eucharistica non erit substantialis, sed erit actio transubstantiationis ad substantiam.

Ner dig^a maior; sine produceret actio nova corpus Christi Domini, conversio
formalis Eucharistica non esset substantialis: ad maiorem, conversio effectiva
Eucharistica non esset substantialis, subdistinguo maiorem idest, non esset actio formaliter,
et immate ad substantiam terminata, concedo maiorem, idest, non esset actio exercitiue effec-
tive, saltem mate, conveniret conversio formalis substantialis, nego maiorem.

8. Pro cuius dilutione aliud est quod formalis conversio sit subs-
tantialis, et aliud est quod effectiva conversio, seu actio conversiva substantialis sit, ad
primum sufficit quod terminus a quo et terminus ad quem conversionis formalis sint substantiales, ad
secundum minime requiritur quod denuo ponatur actio aliqua terminata formaliter ad substantiam, seu
actio quae in hoc sensu dicatur substantialis; unde in Eucharistia formalis conversio
panis in corpus Christi Domini, cum terminus a quo et ad quem substantiales sint, conversio forma-
lis conversio substantialis erit; conversio effectiva conversio duplici sensu potest appellari
substantialis, scilicet transubstantiativo, primo mate talis, 2° immate talis. Primo modo ap-
pellatur actio illa, quae formaliter terminatur et immate ad substantiam, sed ad accidens,
et talis est, ad cuius novam positionem naturaliter sequitur conversio formalis substantialis.
2° modo appellatur actio illa quae formaliter et immate terminatur ad substantiam per eius-
dem actionem productam, et talis est, ad cuius novam positionem naturaliter sequatur conversio
formalis substantialis. Actio exercitiue [illegible]
[illegible] conversio de facto [illegible] appellatur 2° modo effectiva conversio subs-
tantialis, actio autem exercitiue de facto producitur ubicatio nova, et qua corpus Christi
Domini denuo intime praesens redditur accidentibus panis appellatur effectiva conversio
substantialis primo sensu.

9. His accedit quod si in Eucharistia de facto actio
nova produceret corpus Christi Domini adhuc illa actio non posset dici conversio ef-
fectiva substantialis in 2° sensu [illegible], si esset actio terminata formaliter
ad substantiam, non tamen talis esset, ad cuius novam positionem naturaliter sequeretur conversio
formalis substantialis, ut supra notabamus. Modo autem non definio an in Eucharistia
sacrum corpus Christi Domini de facto actione nova producatur an non. Etiam si assererem illud
actione nova non requiri ad Eucharistiam, ut [illegible] conversio est, quod [illegible] ex aliis
capitibus requireretur, an non, quod quidam theologi definiunt, relinquimus.

3°

10. 3º 2cº, quandocumque ponatur conversio aliqua realis, illa videlicet quae dicitur inclusa, necessario incipiat eodem instanti ad quem alicuius conversionis realis, videlicet includentis. Probatur 2º, quandocumque exercetur conversio realis aliqua inclusa necessario ergo quod secundum eodem utrique termino inclusae conversionis incipiat eodem instanti adquem ipsius conversionis, ergo necessario est quod denuo resultet [illegible] ex termino adquem conversionis inclusae. Et 3º coi: sed [illegible] est terminus adquem conversionis includentis, ergo quandocumque ponatur conversio aliqua realis illa videlicet quae dicitur inclusa, necessario incipiat eodem instanti ad quem alicuius conversionis realis, videlicet includentis. Explicatur exemplo [illegible], quando de facto ponitur inclusa realis conversio [illegible], necessario est quod secundum eodem utrique termino huius conversionis, [illegible], incipiat eodem instanti adquem inclusae conversionis, videlicet [illegible], ergo necessario est denuo ponatur [illegible] resultans ex [illegible] et [illegible]. Et [illegible] denuo [illegible] [illegible], sed [illegible] est terminus adquem conversionis includentis illius, videlicet [illegible] [illegible]. Cap. 43 an requiratur ad conversionem realem incompatibilitas, seu pugna inter terminum aquo, et terminum adquem.

Cap. 43.

An requiratur ad conversionem realem incompatibilitas, seu pugna inter terminum aquo, et terminum adquem?

1. Conveniunt Philosophi, in eo quod requiratur ad conversionem realem, incompatibilitas aliqua naturalis inter terminum aquo, et terminum adquem, in ordine ad [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible]. Sed non conveniunt in explicanda [illegible] incompatibilitate, alii enim requirunt incompatibilitatem, quae oriatur ex intrinseca pugna et contrarietate inter terminum aquo, et terminum adquem [illegible]; alii vero, sed saltem requirunt aliquam incompatibilitatem in ordine ad [illegible] sub eodem [illegible], sive illa oriatur ex intrinseca pugna, et [illegible] contrarietate inter se, sive ex incapacitate subiecti [illegible]; alii denique [illegible] [illegible] designatam requirunt, et aiunt sufficere incompatibilitatem naturalem ad [illegible] sub eodem [illegible] tamen oriatur ex [illegible], quantumvis terminus aquo et terminus adquem minime ab intrinseco pugnent, neque [illegible] habeat incapacitatem intrinsecam naturalem, ut sibi assit ab utrique [illegible].

2. Hoc

2. Hoc supposito, sit nunc 1°. requisita ad diversionem

fratris naturalis indepabilitas terminorum a quo, et ad quem in ordine ad sublevandum

sublevandum 3°. [illegible] [illegible] [illegible]; sive naturalis indepabilitas sive [illegible]

orta ex 1°, sive ex 2° tantum; sive tantum ex 3° capite designatis 1°

praecedente. Probatur 1°; quia [illegible] ad diversionem fratris requiruntur

incompatibilitas naturalis terminorum a quo et ad quem in ordine ad sublevandum sublevandum

3° [illegible], [illegible] nomine diversionis intelligunt illud [illegible]

et ad quem, sunt naturaliter indepabiles in ordine ad sublevandum sublevandum [illegible],

[illegible] intelligere debemus [illegible]; [illegible] denomine [illegible]: [illegible]

[illegible] ad diversionem fratris requiritur naturalis indepabilitas terminorum a quo et ad quem in ordine

ad sublevandum sublevandum 3° [illegible]

3. [illegible] autem non detrahatur requisita naturalis indepabilitas orta

ex 1° capite, neque detrahatur orta ex 2°, neque detrahatur orta ex 3° capite 1°.

5° huius capitis designati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] requiruntur

ad diversionem fratris. [illegible] [illegible] [illegible] fratris explatio [illegible]

[illegible] [illegible] authoribus, et potius illis subscribendum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] fratris explatio diversionis [illegible] authoribus [illegible]

requisita detrahatur indepabilitas orta ex 5° capite, aut detrahatur requisita naturalis indepabilitas

requisita detrahatur indepabilitas orta ex 2° [illegible] capitis [illegible]

portantem ex 2°, aut detrahatur requisita naturalis indepabilitas orta ex 3° [illegible] capitis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] explatio [illegible] hec erat [illegible]

[illegible] unius [illegible] in [illegible] [illegible] requisita detrahatur indepabilitas orta

ex 5° capite, aut detrahatur orta ex 2°, aut detrahatur orta ex 3°, [illegible] capitis [illegible].

4. [illegible] dices, neque [illegible] illius explationis [illegible] requisita

indepabilitas terminorum a quo et ad quem in ordine ad sublevandum sublevandum 3° [illegible]

requisitimus naturalis indepabilitas terminorum [illegible] requisitimus detrahatur [illegible] potius indepabilitas

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] requisita naturalis indepabilitas terminorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

implicite saltem, [illegible] [illegible] indepabilitas naturalis terminorum, [illegible] [illegible]

[illegible] terminis amplectit [illegible] [illegible] [illegible] requisita detrahatur [illegible],

[illegible]

in pattibus, quae alia ex illis tribus conversionibus ... [illegible] ... in co ex-
status conversionis ... [illegible] ... signent ... [illegible] ...
... [illegible] ... tenemur amplecti ... [illegible] ...
implicite, aut virtualiter. Cap. 5. quaenam mutationes, seu transitus exerceantur in conversione qualitatis.

Cap. 5um

Quaenam mutationes, seu transitus exerceant in conversione qualitatis?

1. Supponendum est iuxta superius dicta, quod quandocunque ponitur conversio aliqua qualitatis ponuntur duae conversiones in aqua et calitate dicta, idest conversio aliqua qualitatis ... [illegible] ... quod intelligendum est in hoc sensu, quod ... quandocunque ponitur conversio aliquo ... quae dicitur inclusa ... ab aliis appellatur partialis ... [illegible] ... aqua conversio qualitatis, cuius termini aqua et calidum ... [illegible] ... conversiones qualitates in aqua et calitate dicta ... [illegible] ... quando ponitur conversio aliqua qualitatis ... [illegible] ... necesse est ponant, seu exerceant transitus, qui ... [illegible].

2. ... [illegible] ... utraque, sive qualis conversionis includentis sive inclusae ... [illegible] ... dentis, debet esse transire a ... [illegible] ... ut mutatur in aliud positum, quod esse transit a se ipso in aliud ... conversionis ... [illegible] ... conversionis includentis, debet ... utraque sive qualis conversionis inclusae, sive includentis ... [illegible] ... esse transire a termino ... [illegible] ... necesse est quod esse ... [illegible] ... ad conversionem requiritur ... [illegible] ... transeat a termino positivo, quae transeat ... [illegible] ... quae transeunt.

3. ... [illegible] ... requiritur quod utraque alicuius conversionis qualitatis includentis esse transeat a ... [illegible] ... ita ... [illegible] ... transit ... [illegible]

tius

22

terus adquem transit; probatur: ut constat ex dicto capitis §. quo cumque ponatur conversio aliqua formalis, quae dicit inclusionem necessario, magis aut est terminus adquem alicuius conversionis formalis, u.d. et includentis, ergo necessario, quod terminus adquem loquendo transeat a suo non esse in esse suo; ergo necesse est, quod loquendo transeat a termino nativo in terminum positivum, quidquid terminus positivus sit ipsa res, quae transit, nam requiritur quod terminus adquem conversionis formalis inclusivae loquendo transeat a termino nativo in positivum, stante ipsa res quae transit, sit ipse terminus ad quem transit, per se tale, ut constat ex dicto capitis §, in requisito ad conversionem formalem, quod terminus adquem conversionis eius cum sive in uniones ex Inseraynos, ergo necessario est quod loquendo transeat a suo non esse in esse suo, quod est.

4\. 4° requisitum ad conversionem formalem est, quod detur aliquis transitus formalis physicus, in quo res aliqua physice transeat triplicitur: 1° a termino positivo in positivum, 2° a termino positivo in nativum, 3° a termino nativo in positivum. Prima ad conversionem formalem est, scilicet in esse conversionis requiruntur terminus positivus a quo, terminus positivus adquem, et nativus positivus, quod vocatur ex parte utriusque termini, requiritur quod dividi ex successive sit ex parte utriusque termini positivitas verificentur ex parte ipsius rei; ex hoc modo est cum termino positivo adquem, et immediate ante erat cum termino positivo a quo. Ex hoc modo est cum termino positivo adquem, et immediate ante erat sine termino positivo adquem. Ex hoc modo est sine termino positivo a quo, et immediate ante erat cum termino positivo a quo. Ecce primum requisitum, quod dividi ex parte physice transeat a termino positivo ad verum; et primum requisitum, quod physice transeat a termino nativo ad positivum, positivum ad verum; 2um primum requisitum, quod physice transeat a termino ac demum quod ad verum ad verum; 3um primum requisitum, quod physice transeat a termino positivo in nativum.

5\. Explanatur hoc ultimo. Alteratio semper est, quod de facto sicut conversio intrinsece datur successive res, [illegible] formalis termini, sive ex parte utriusque termini, sive unius [illegible]. Verificantur ergo et primo modo est cum praedictis, seu cum termino positivo adquem, et immediate ante erat cum praedictis seu termino positivo a quo, primo modo est cum praedictis seu termino positivo adquem, et immediate ante erat sine praedictis seu sine termino positivo adquem;

modo

~~modis eo modo quo ante erat ligni, seu sto povoaguo, et immateriali e~~
~~rat ex ex ligni, seu sto povoaguo~~. Conversio in Eucharistia [illegible]
[illegible] [illegible] panis, seu mi povoaguo corpus Xpi Dni
seu mi povoaguo [illegible] accidentia panis, seu ex [illegible] utriusque, verus
[illegible] accidentia panis modo sunt in corpore Xpi Dni et im
materialiter erant sub corpore Xpi Dni accidentia panis, modo sunt [illegible]
pane, et immateriali erant [illegible] accidentia panis modo [illegible]
corpore Xpi Dni, et immateriali erant ex pane. [illegible] cap. 6 [illegible] formalis
dividit.

Cap. 6

Conversio formalis dividitur

1\. Conversio formalis alia est substantialis, alia accidentalis;
conversio substantialis est, illa ubi terminus a quo, et ad quem substantiales sunt, qualis fit
[illegible] in qualibet conversione in [illegible]; conversio accidentalis est illa, in qua [illegible]
[illegible] in qualibet conversione [illegible], conversio in qua [illegible]
sunt substantiales, utrasque [illegible] atque qualis est conversio in qua [illegible]
conversio in [illegible]. Porro conversio formalis substantialis, alia est transformatio
[illegible] alia transmutatio, alia [illegible], talorum dividit, modo autem ad
finem ut examinare an sit aliqua talis divisio. [illegible]

2 Transformatio substantialis formalis exercet. [illegible]
utriusque substantiale [illegible] conversio in [illegible] substantiale [illegible] formalis est [illegible]
[illegible] utriusque [illegible], exemplificatur conversio in qua de facto ligni [illegible]
[illegible], est transformatio, [illegible] ligni conversio in [illegible] modus [illegible]
[illegible] successive [illegible] utriusque [illegible], eadem enim materia [illegible]
antea in [illegible] ligni, et [illegible] inaquate ligni [illegible]
[illegible] modo in [illegible], et [illegible] inaquate [illegible]
[illegible] substantiali [illegible] utrasque [illegible]
[illegible] utrasque [illegible] destruat, nec [illegible]
adque [illegible] incipiat [illegible] requiri [illegible]
[illegible]

3 [illegible] auctoritate [illegible] loquuntur,
[illegible] docent, et sibi constant, 1° non [illegible] requisitio

q. terminus a quo requirit formam destruat, et sic appellari absolute terminus a quo alicuius conversionis, ergo [illegible] conversionis in aliud [illegible] destruat illud, q. dicit conversionis in aliud [illegible] terminus a quo qui conversionis in aliud, oportet formam destruat, [illegible] duas transformationes [illegible] transformatio substantialis [illegible] transformatio substantialis determinativa [illegible] conversionis [illegible] talis unius in aliud conversionis [illegible] successive [illegible] unius substantiae [illegible] conversio in qua unius substantiae [illegible] conversionis substantialis [illegible] successive [illegible] unius [illegible]

4 Ad [illegible] requirit q. destruat formam substantialis, quae est terminus a quo [illegible] conversionis in aliud [illegible] requirit, est terminus a quo [illegible] q. destruat formam [illegible] terminus a quo [illegible] q. determinat [illegible] terminus a quo [illegible] ad conversionem [illegible] requirat q. terminus a quo destruat formam substantialem transformationis [illegible] immediate praecedens, q. dicit terminus a quo [illegible] conversionis, illius [illegible] unius [illegible] in aliud conversionis, [illegible] praecedentis [illegible] terminus a quo [illegible] quo [illegible] conversionis [illegible] praecedens [illegible] conversionis in subsequens. Unde [illegible] transformatione [illegible] praecedens [illegible] destruat terminus a quo [illegible] immediate praecedens [illegible] destruat terminus a quo [illegible] destruat [illegible] requirit [illegible] formam destruat [illegible] substantiali transformatione requirit q. [illegible] destruat [illegible] formam praecedentis [illegible] destruat [illegible] formam terminus a quo absolute talis [illegible] conversionis [illegible] formam in aliud [illegible]

5 [illegible] ad utramque transformationem requiritur [illegible] substantiale [illegible] incipiat esse, illud [illegible] q. succedit [illegible] destructo [illegible] requirit [illegible] incipiat esse formam succedentis [illegible] propter [illegible] praedicto [illegible] praecedentibus [illegible] incipeat, maxime q. terminus ad quem [illegible] transformationis [illegible] conversionis [illegible] q. terminus ad quem esse incipiat [illegible] conversio Eucharistica in exemplo [illegible]

6 Denique

6. Denique ad neutram substantialis transformationis requiritur determinate formaliter et per se in fieri, sive unio praecedentis [illegible] destruatur, [illegible] requiritur materialiter et per accidens, scilicet necessitate unionis, quae talis [illegible] requirat [illegible], quia [illegible] utriusque [illegible] inferat. Praeterea [illegible] determinate formaliter et per se requiritur in fieri, sive unio succedentis [illegible] incipiat; [illegible] materialiter et per accidens. [illegible] quod praecedat [illegible] destruatur, [illegible] incipiat esse [illegible] succedentis, [illegible] ut [illegible] destruatur praecedens destruat [illegible] requiritur determinate formaliter et per se, [illegible] unio destruatur [illegible] materialiter et per accidens requiritur [illegible] unio [illegible] talis, quae [illegible], [illegible] inferat [illegible] extremi utriusque. Similiter neque [illegible] ut [illegible] succedens incipiat esse, determinate requiritur formaliter, [illegible] materialiter, et per accidens requiritur [illegible] unio [illegible] incipiat, [illegible] bene valet [illegible] substantialis [illegible] unio [illegible] incipit, [illegible] extremalis [illegible] et contra [illegible] si eius unio immediate ante [illegible] substantiale [illegible] immediate ante [illegible].

7. Transmutatio substantialis [illegible] substantiale [illegible] substantiale, et [illegible] substantialis [illegible] eadem esse [illegible] successive [illegible] transmittit [illegible] in fieri [illegible] ad superius dicta, distinguendae sunt duae transmutationes: prima transmutatio [illegible] conversio, in qua una [illegible] quidditative [illegible] donatio [illegible] conversio [illegible] substantialis eadem sit [illegible] successive [illegible] 2a est conversio, in qua [illegible] substantiale [illegible] substantialis [illegible] substantialis sit [illegible] successive [illegible] transmutationis materialibus [illegible] an requiratur determinate formaliter ad transmutationem [illegible] praecedentis [illegible] destruatur, aut unio, et an requiratur determinate formaliter [illegible] succedentis [illegible], aut unio [illegible] supra respondimus [illegible] transformationis [illegible] in transformatione [illegible] substantiali [illegible].

8. Transsubstantiatio explicatur [illegible]

l. Conversio in qua una tota et integra substantia convertitur in aliam substantiam;
sed quia ... explicationem existimavit ... quod de facto conversio in qua fit
sicut conversio panis est transubstantio; sed hoc falsum est apud omnes, quod
... non includit conversionem ... una tota et integra substantia fit
sicut convertitur in aliam substantiam, ut dicitur ... quod licet conversio fit
... in qua panis est transubstantiatio; ... transubstantiatio ... explan
datur ... ut dicitur ... quod conversio in qua ... una substantia ... manet
a seipsa in aliam substantiam, nullo substrato tertio remanente; ... con
versio panis in corpus Christi Domini dicitur transubstantiatio, quoniam substantia panis
... transit a seipsa in substantiam corporis Christi Domini, nullo substrato tertio
remanente, solis ... accidentibus panis ... sunt ... [illegible]

Cap. 7. effectiva conversio explicatur

Cap. 7.

Effectiva conversio explicatur.

1. Conversio effectiva, seu actio conversiva, est actio ex vi
cuius effective provenit conversio formalis, idest illa actio ad cuius novam positionem
naturaliter sequitur conversio formalis; ... quia de facto producit unio
... formam ... in qua ... accidentia ... sicut est actio conversiva
seu denominat effectiva conversio, quoniam est actio ad cuius novam positionem naturaliter
sequitur conversio formalis, sicut in ... de facto in Eucharistia, sed actio
panis conversio in corpus Christi Domini, actio per quam producitur nova praesentia corporis
Christi Domini sub speciebus panis, est conversio effectiva, quoniam est actio ad
cuius novam positionem naturaliter sequitur conversio formalis panis in corpus Christi Domini.

2. ... actio quae dicitur conversio effectiva
... denominat ... extrinseca denominatione ... realiter conversiva
exemplificatur ... de facto ... actio qua producitur unio
... formae ... realis, ... accidentia ... denominat conversio effectiva
... actio illa ... existentiam ... in eadem materia denominatur con
versio effectiva ... in eadem materia destructa quae
fuerit ... actio ... qua ... existentia ... immediate ante prae
cesserit

praesentialia fras in eadem ma. l°; destructa q. Sr, contra q. operat ab intro, et essaliter denoari effectiva conversio.

3. Pbo 1°; n est de ratione essentiali conversionis effectivae, neq. de ipsius ratione q. fiat actio ab intro, et essaliter perens denoari conversio effectiva. Pbr 1°; corpus, q. fras ligni immediate ante praecesserit unitam ipsi, eo modo destructa Sr, actio, quamodo dentro inciperet ee unio, qua univer. fragiensis eadem ma. l°, denoaret modo effectiva conversio ligni in ignem, quantumvis eiusd. actio n penderet essaliter praeteritisse aliquam fam in eadem ma. l° go &. Pbr 2°; corpus l exercere conversio fralis ligni in ignem, et eiusd. conversio fralis tribueret in genere effectivo actioni, qua denuo inciperet unio uniens fra ignis eadem ma. l°; go corpus actio eiusd. denoaret actio conversiva ligni in ignem. Pbr 3°; nam actio dicit effectiva conversio ab eo q. fractio, cui tribuit in genere effectivo, q. exerceat conversio fralis aliquo.

4. Pbo 2°, n omnis actio, quae de facto denoat effectiva conversio, est ab intro, et essaliter conversiva, i. d. essaliter perens defectiva conversio effectiva. Pbr 1° 2°; actio, qua de facto producit nova praesentia corporis Xti Dni sub speciebus panis, denoat effectiva conversio panis in corpus Xti Dni, si eiusd. actio n est essaliter conversiva, go &. Maior ex dictis constat, minor pbr: praeaccidens est actioni eiusd. collatio cum publicationi, quia pris eorum actionem producit, q. illi certo sunt species panis destructi; go &. Pbr 2°; ignis, in quem de facto ligni convergit, potuit ee ab aeterno, per eandem oio actionem productus, go potuit n esse modo adquirendi conversiva alicui; go actioni, per quam de facto ignis producit, oio accidit, q. denoet effectiva conversio.

5. Dicasi fra ligni, et fra ignis sunt naliter indivisibiles in eadem ma. l°, go ex vi actionis, qua producit unio fra ignis in illa ma, ubi erat fra ligni, haec expellit. Ad hoc: go actio, qua inducit fra ignis in eiusdem ma, est essentiali et effectiva, eiusdemq. alterius fra praecedentis et essaliter perit, ne sit fra praecedens indubitata, go eiusd. actio e essaliter conversiva.

Pr.

Pr° Quia actio illa est alterativa conversiva, quae est alteratio habet inducere formam in subiectum, et expellere antiquam; sed actio generationis quae de facto est alteratio potest inducere formam genitam, et expellere antiquam formam; ergo actio generationis quae de facto datur, est alteratio potest esse conversiva, seu denotari effectiva conversio.

6. Resp. omittendo [illegible] integram [illegible] et dico actio quatenus inducit formam genitam, et est expulsio cuiuslibet alterius formae praecedentis, idest alteratio est talis, quae sufficiat ad expellendum formam, si praecesserit; concedo totam; idest talis est ut [illegible], quae petat alteratio, et formam; si praecesserit, concedo totam; idest talis est alteratio, quae petat ut alteratio et formam aliquam expelli a subiecto, nego totam. [illegible] adhuc requiritur forma aliquam expelli a subiecto, concedo maiorem, et nego minorem. Itaque falsum est, quod actio illa est alteratio sit sufficiens ingenerare effectus ad expulsionem a sua forma, si praecedat in eodem subiecto, et falsum est quod petat alterationem expulsionem a sua forma praecedentis; eodem subiecto, et falsum est quod petat alterationem expulsionem a sua forma praecedentis; duo alteratio petat, [illegible] verum est, [illegible] falsum, non si alteratio petat [illegible] duo alteratio petat, alterum est, quod eius forma de- unum est, quod aliqua forma praecesserit in eodem subiecto; alterum est, quod eius forma pertinere esse in subiecto; [illegible] actio illa ponit; hoc primum est expulsio formae per- tinere esse in subiecto; [illegible] actio illa ponit; hoc primum est expulsio formae praecedentis, seu quod aliqua forma praecedens, expellatur ut ab eodem subiecto duo- centis, seu quod aliqua forma praecedens, expellatur ut ab eodem subiecto deserire eo- citer unum est, formam praecessisse in subiecto, et alterum est quod eius forma deserire in subiecto; unde si actio illa alteratio petat expulsionem formae praecedentis in subiecto, petat alterationem utrumque. Quapropter falsum est, quod actio illa petat alterationem expulsionem formae a sua praecedentis in subiecto, non [illegible] petat nisi aliqua forma substantialis in eodem subiecto praecessit genitae, quod actio ista ponit, quod quidem omitto, ad hunc [illegible] petat alterationem formam aliquam substantialem immediate in subiecto praecessisse.

7. Rogabis 2°, an generatio dicat in suo conceptu denominationem, denotari conversio effectiva? Respondeo negative. Probatur [illegible] denominatione, denotari conversio effectiva. Probatur [illegible] actio potuit denotari generatio ab aliquo. Sed actio nulla potuit ab aliquo [illegible] actio potuit denotari generatio ab aliquo. Sed actio nulla potuit ab [illegible] denotari effectiva conversio, quae actio generatio non dicit in suo conceptu denotari conversio effectiva. Maior constat ex dictis [illegible] aut denotatione, denotari conversio effectiva. Maior constat ex dictis 7° Lib. Physicorum; minor probatur non aliter potuisset dari ab aliquo a [illegible]

transeuntem

transitus fralis loqui, & simpliciter transitus fralis sequi abstrō, ergo actio nulla potest denoari ab ipsâ effectiva Quersio. Maior constat, nam loquendo, quod actio aliqua denoetur ab ipsâ effectiva Quersione, ab ipsa debet aliqua Quersio fralis, per quam eiusdem actio denoetur ab ea ut effectiva Quersio; sed ubi fralis Quersio est transitus fralis sequis, ergo. Dices ad denoationem effectivae Quersionis requiri destrahi Quersionem aliquo fralis; sed ad Receptionem denotationem actionis generativae nulla Quersio fralis requiritur, quoniam est de supremi erali actionis generativae, neque deputatur talis, quod denoetur effectiva Quersio. Minime, quoniam ad denoationem actionis generativae sufficit, quod illa actio producens illam dependet a subiecto ipsius; sed ad hoc non requiritur transitus aliquis fralis sequi, ergo. Agendum de Corruptione Substali.

Dispᵒ 3ª

De corruptione substali.

1ᵒ Corruptio, et anihilatio inter se opponuntur, quoniam ad modum generatio, et creatio, unde placet corruptionem, et anihilationem ita explicare, corruptio est destructio, quae immate ante generabatur; anihilatio est destructio rei, quae immate ante creabatur, unde colligitur 1ᵒ, quod ut res dicatur corrumpi, sicut enim ut dicatur anihilari, opus est quod immate ante exstiterit. Non enim non omnis modo destruatur, et quod immate ante existeret, et modo desinat, sed quod ab [illegible] corrumpitur, sed anihilatur, destruitur; ergo ut aliqua res modo dicatur corrumpi, sed anihilari, opus est immate ante exstitisse [illegible].

Colligitur 2ᵒ, quod ut res aliquo dicatur corrumpi, sed anihilari, non sufficit destructio alicuius actionis, per quam generabatur, sed creabatur, sed opus est nulla destructio, ex qua illa producatur. Non enim nos ut res aliquo dicatur corrumpi, sed anihilari, opus est, quod res ipsa secundum se destruatur, ergo est opus, quod modo non sit in rerum natura, cum immate ante exstiterit, sed ut res modo non sit in rerum natura, opus est modo nulla sit actio, ex qua illa producatur, quoniam ut res aliquo dicatur modo corrumpi, sed anihilari,

opus est

operare, quo modo nulla actio, ex vi cuius producatur. Unde colligitur
2o, quod si modo esset aliqua actio, per quam res immediate ante genera-
batur, et loco illius actionis succedat actio, per quam statim modo ipsa
res creatur, illius res non diceretur modo corrumpi, quoniam non diceretur res,
sed tantum actio illa generativa diceretur destrui. Similiter si modo esset
aliqua actio, per quam res immediate ante creabatur, et loco illius actionis
subrogatur alia, per quam eadem res modo generetur, non diceretur eius res
anihilari, quoniam non diceretur destrui, sed solum actio illa creativa diceretur
destrui.

3. His suppositis dividamus corruptionem; corruptio
alia est substantialis, alia accidentalis. Corruptio substantialis est destructio
substantiae, quae immediate ante generabatur; corruptio accidentalis, sive alteratio
expulsiva, est destructio accidentis, quod immediate ante generabatur. Similiter
anihilatio alia est substantialis, alia accidentalis; anihilatio substantialis
est destructio substantiae, quae immediate ante creabatur; anihilatio accidentalis
est destructio accidentis, quod immediate ante creabatur. Ad examinandum
veritatem modo examinari tandem, an explicationes supra dictae
corruptionis et anihilationis sint verae definitiones, an vero solum meae
explicationes.

4. Ex dictis colligitur, nullam rem posse proprie corrumpi
nisi quae immediate ante generabatur, contra opinionem Arriaga et
Oviedo, qui quidem asserunt rem, quae immediate ante creabatur, posse modo
corrumpi. Probat Oviedo, quia ut aliquid anihiletur, oportet, ut nihil illius
maneat secundum rem immediate ante creatam, praeterita destructione, ut aliquid illius
maneat, quod potest fieri, quando res quae immediate ante creabatur, ita destruatur,
quod non anihiletur, sed corrumpatur. Maior probatur Arriaga, quia
in Eucharistia facta destructione materiae panis, manent panis accidentia, et
ideo Patres ac Theologi affirmant substantiam panis in Eucharistia sacra
non anihilari, sed corrumpi; sed materia panis immediate ante creabatur; ergo
stat optime, quod aliquid immediate ante creatum modo corrumpatur et non anihiletur.
Unde

Unde D. Franc. Suarez in disput. ita explando, e distinctam rei in aliam.

5. Alii aliqui, qui in dubio sumunt in explicanda corruptione, vel annihilatione, manda maiorem, qui in alio sensu longe dicto a Deo annihilationem accipit, et corruptionem, etiam quod de vere a sola acceptione discedendum est, hic enim solum agit de corruptione, quae generationi opponitur, et non illa de rebus, quae generationem non opponuntur, annihilatio dicenda est, sive maneat aliquid, vel alius, illa non, quod desinit, sive maneat aliquid accidens, sive non. Ad probationem maioris venit in supposito ac methapho, neque panis in Eucharistia sacra annihilari. Et rei panis corrumpi, quod autem Patres ac Theologi affirmant, substantiam panis in Eucharistia sacra annihilari, sed corrumpi, scilicet loquuntur de substantia panis, tamquam rei substantia, scilicet si loquantur de tota substantia in alio sensu annihilationem, et corruptionem accipiunt, significant quod nomine annihilationis, destructionem rei, tamquam neque maneat subjectum aut aliquid accidens.

6. Displicent authoris in responsione ad probationem illius maioris, qua propter removendum maiorem illorum, qui quidem ex ... à Scotoro in gloria, qui plurimum de nomine habet. Ad probationem maioris dico Sanctos Patres noviter, quod adverant substantiam panis in Eucharistia sacra corrumpi, et annihilari, neque tota substantia panis ... in materia ante generatam, destruitur quod unde destructio panis est destructio immateriante, generabatur, contra quod deerit corruptio. Sicut enim rei, quae immediate ante generabatur ... lontius hoc dicit genitus ab unione genito, naturam denotat creatus, ita ... fortiori, tota substantia panis immateriante dicebat genitus rei substantia panis creatio unionis; unde autem destructio rei, dicatur corruptio satis est, quod rei quae destruit immateriante, satis denotavit esse genita neque enim opus est, quod immateriante quiddam sive genita esse, hoc est, generata rei cuiuscumque substantiae panis; quod autem id sufficiat, patet,

neque

nõ vere absolute dicatur generata, ex ipsa quod una alius pars generet, ergo res, cuius pars immaterialis ante generabatur, immaterialis ante poterat dici absolute generata, ergo quae absolute immaterialis ante generabatur, ergo destructio illius, est destructio rei, quae immaterialis ante generabatur, ergo corruptio.

7\. Unde Patres, potius nobis favent, quam adversantur. Itaque in Eucharistia Sacra substantia panis corrumpitur propter dictas, non substantia panis, et materia, forma panis et unio inter utramque; at vero materia panis anihilatur, non destructio rei quae panis, et destructio rei, quae immaterialis ante generabat. Nihilominus non tamen forma panis, sicut neque unio corrumpitur, quoniam desitio formae panis est destructio rei, quae immaterialis ante generabat, sicut et desitio unionis est destructio rei, quae immaterialis ante generabat, licet quod ambae desitiones sunt corruptiones, non autem anihilationes. Hic accedit, quod ista de forma corruptionis ab Arriaga et Oviedo tradita, deficienda est, non apud eos fere Philosophos, sic quod de morte hominis anima rationalis destrueret, vel corrumperet, sed anihilaret, et tamen desitio animae rationalis, est desitio rei in alio, hoc est desitio animae rationalis in materia [illegible] substantia a quo recipiebatur, ergo omnis desitio rei in alio dicenda est corruptio.

8\. Dices: ut aliquid dicatur corrumpi, debere esse formam, non corruptio est destructio, quae generationi opponitur, hoc est destructioni, quae generabat, ergo destructio rei, quae producebat dependenter a subiecto eius rei, ergo destructio rei, quae erat forma materialis, non generantur et productio rei dependenter a subiecto igitur [illegible] generatur, debet esse forma, seu certa [illegible] quod recipiebatur in aliquo subiecto, ergo quia substantia panis, non est forma, seu aliquid quod in subiecto recipiebatur, ergo desitio panis in Eucharistia Sacra non est destructio rei, quae generabat, ergo non est corruptio.

Ille; generatum, seu, quod dicitur generatum, est duplex differentia, scilicet quidditative generatum, vel denominative tantum generatum, sicut terminus generationis est duplex, alius formalis, id est quidditative generatum, et alius totalis, seu tantum denominative generatum, quidditative generatum, seu terminus formalis generationis est illud quod formaliter per actionem generationis secundum se

sectorum, itaque nulla pars illius creet, denotative tamen generatum seu
terminus totalis generationis est illud, cuius aliqua pars generatur, et aliqua
creatur. Propterea quod vna res generet seu dicatur generari, potest esse dupliciter,
1° itaque quidditative generet seu dicatur generari, 2°
itaque tantum denotative generet seu dicatur generari, ad 1um requiritur quod
res quae dicitur generari secundum se totam sit facta seu aliquid quod in subiecto recipi[...]
ad 2um vero id non requiritur, satis enim erit si pars aliqua illius contineat quae non
sit extracta.

10. Vnde iuxta rationabili corruptum, seu quod dicitur corrumpi erit in duplici differentia, 1um quidditative dicatur corrumpi, 2um quod tantum
denotative dicatur corrumpi, ad 1um requiritur quod tota res quomodo dicitur corrumpi immediate ante extra quidditative genita [...] et secundum se totam extracta [...]
sit, ad 2um vero id non requiritur, satis enim erit si res [...] immediate ante extra
denotative tantum genita et contineat aliquam partem quae non extracta sit [...]
[...] disquirendo [...], vt aliquid dicatur quidditative corrumpi seu quidditative corruptum, deberet esse [...], vt aliquid dicatur denotative tantum
corrumpi seu denotative tantum corruptum, deberet esse [...]. Vnde [...]
torum [...]. Disputatio 4a de ordine prioratis inter generationem et corruptionem
Cap. 1um explicatur quaestio

Disputatio 4a

De ordine prioratis inter generationem et corruptionem.

Cap. 1um

explicatur questio

1. Supponendum est quod in eodem instanti reali temporis noua
forma generatur et antiqua forma expellitur ab eodem subiecto, itaque in eodem instanti reali
in quo desinit esse in subiecto prior, 1um [...] esse in subiecto, forma procedens incipiat esse
in subiecto forma noua per 1um sui esse in subiecto, vg in eodem instanti reali temporis,
in quo desinunt verificari hec propositio: forma ligni non est in materia 1o, et immediate ante
fuit; verificatur etiam hec: forma ignis est in materia 1o, et immediate ante non erat in
eadem materia 1o. Per hoc, in ordine ad presentem questionem supponimus non 1um esse instans

reale

in quo m[omen]to sub heat duplex forma substantialis, neque forma ligni, et forma ignis nulla, quia in instanti reale, in quo m[omen]to nulla forma substantialis heat, quod est. Probatur consequentia si in illo instanti reali, in quo antiqua forma non est in materia, neque adest forma nova in eadem materia, hec in illo instanti reali nulla forma substantialis haberet; ergo in illo instanti reali in quo ... verum dicere, antiqua forma non est in materia, verumque etiam nova forma est in materia. Idem de ... in illo instanti reali, in quo forma nova est in materia, esset etiam antiqua forma in eadem materia, da... reale aliquod instans reale, in quo materia sub haberet duplicem substantialem formam, materia sub haberet duplicem substantialem formam, quod in illo instanti, in quo forma nova est in materia, forma antiqua non est in eadem materia.

2. Quod dixi quod non agitatur de ordine prioritatis realis in ge- nerationibus et corruptionibus, sed de alio genere prioritatis, ut dicitur de prioritate ... seu originis. Rogamus igitur an expulsio formae antiquae aliqua priori- tate reali sit prior generatione novae formae in eadem materia, et est contra. Obiectio ad vertes non loquimur de sistitur prioritate seu in quo, neque de alia prioritate adeo stricta, qui ... metaphysicam non multum, quo posterius metaphysice innectatur ... est ...

3. ... notandum corruptionem et generationem dupliciter evenire posse, primo itaque agens inducens novam formam sit potens expelle- re formam antiquam, illam quae ... expellat a subiecto, hac ratione contingit de facto corruptio formae ligni, et generatio formae ignis producta ab alio igne in eadem materia, quia agens ignis applicatum ligno vi sua naturali, potens est expellere formam ligni a materia illius, et expellit, et inducit formam ignis in eandem materiam. 2° modo contingere potest, itaque antiqua forma non expellatur vi naturali agentis, quod inducit novam formam ... et eiusdem antiqua forma expellatur ab alio agente, et inducente formam. Gratia exempli perspicuo utamur, demus de facto mortuo viventi ... gene- rari formam cadaveris, inducique in eandem materiam viventis, dato quod ... bifindatur leonis, et contra ... ipse ... camu ... cadit corruptionem leonis, et expellet formam leoninam a materia, nec ... inducat formam cadaveris in materia leonis, datur sit ... quod forma cadaveris ab aere ambiente indu- catur ... ut alii ... docent, ... inducens formam cadaveris, nec ... potens expellere formam leoninam a materia, ... forma superioris expulsa ab alio agente, ut dicitur ...

4. Denique ... nota quod sit praesens procedere de

corrupt

Irrupti, et fracz generatis, malitiae possibilis incedit subito; qua prop.
in exemplo erunt ... vtoto, et cadavero, fracz ligni, et fracz leonis, fracz
leonis, et fracz cadaveris, quibus exemplis, ... decidat, nihil ... stabilitatis de-
cralis ... Cap. 2 prima ... Exponit

Cap. 2

1.a ... exponitur

1. Sit ... ; ... ultima in ... passibilis ...
subito; corruptio. ... expulsio ultime disp. ad ... ligni, qua prius diet, non esse ul-
tima dispositionis ad ... ligni, illam ... origine prius ... in effectivo genere
inductione ultime dispositionis ad ... ignis in ... mor. ... subito di ...
quo prius diet, non esse ultime dispositionis illa ... ultima
dispo. ad ... ligni, nulla ... deinde ... expulsio ab eo, ... ultima
disp. immat. ... fuerit ... acturus a violentia agentis ...
... ultime dispos. ... violentis ... ultima dispositionis interijt; non
... expulsio ... esse prius ... qua dicit ultima ... dispos. ... pro-
cesisse ... qua prius dicit non esse ultimos dispositis ad ... ligni illam ...

2. ... statuta ... ; ... q. ... in acht ...
... proximo ad aliquos effectus ... origine prior eiusdem effectu: expulsio ultime dispos.
ad ... ligni, qua prius dicit, non esse ... ultima dispos. ... illam ... ; ... ergo
... A in actu ... proximo, in effectivo genere, ad inducendam ultime dispositionis
ad ignes B in ... eandem ... ; ergo expulsio ultime dispos. ad ... ligni qua prius
dicit non esse ... ultima dispos. ... illam ... in effectivo genere origine prior in-
ductae ultime dispositionis ad ... ignis B ... inducendam. Maior ...
... doctrina, ... actus ... proxima ... actus ...
dicit ... effectus, ... actus ... dicit ... origine prior effectu ... terminos, ...
efficiens ... in actu ... proximo ad effectum ... actus ...
effectivo, et ... ad ... requisita ... impedimentis
impedientis ... vt in effectu ... actus ... quacunque ... impedimenti
... impedientibus ... in actu ... proximo ad actus ...
effectus ... doctrina ... adversarij,
quibus ... actus ... proximus efficientis ... fuit, ... effectivo
causa

ca, ergo adsint omnia requisita, nullumque adsit impedimentum. Deinde ul-
terius, expulsio ultimae disp[ositionis] ad frig[us] ligni, quo[d] praecise dicit, non esse illius
ultimae disp[ositionis] in flammam, est ratio impedimenti impedientis inductionem
ultimae disp[ositionis] ad frig[us] ignis in eandem materiam, quae alioquin in actu esset, et tunc agentis
ignis A in actu 1°, quoad inductionem ultimae dispositionis ad ignem B
in eandem materiam ergo. Deinde, esse ultimam illius dispositionem ad frig[us] ligni non esse flam-
mam, est impedimentum impediens ignem A ad inducendam ultimam disp[ositionem] ad ignem B
in eandem materiam ergo, quia esse illius ultimam dispositionis in flammam est ratio im-
pedimenti impedientis ignem agentem A ad inducendam ultimam disp[ositionem] ad ignem
B in eandem materiam. Deinde, illud potentia quod est tale, ut eo ipso nequeat agens vi
sua naturali ponere actum 2um, est impedimentum impediens agens ad actum 2um; sed quod ul-
tima dispositio ad frig[us] ligni sit in flammam, est potentia tale, ut eo ipso agens
ignis A vi sua naturali nequeat ponere inductionem ultimae dispositionis ad ignem B in
eandem materiam, ergo etc.

§. Dices 1°, quod ut verum aliquid potentia sit impedimentum ad
actum 2um potentia, oportet, quod agens vi sua naturali nequeat auferre relinquere potentiam,
at vero, si esset potentia sit talis, ut ipsum auferre possit agens, non dicetur impe-
dimentum agentis ad actum 2um. Contra est, nam ideo entitas A dicit impedimentum
ad entitatem B, quia talis est, ut eo ipso nequeat poni entitas B, ergo ideo
entitas A dicit impedimentum agentis ad actum 2um, quia talis est, ut eo ipso nequeat
agens ponere actum 2um; sed licet entitas A sit talis, quod agens auferre possit,
nihilominus talis esse potest, ut eo ipso nequeat agens ponere actum 2um; ergo
nihilominus esse potest impedimentum agentis ad actum 2um; sed licet agens
ignis A possit expellere ultimam disp[ositionem] ad frig[us] ligni ad flammam, et adhuc
licet ultima dispositio talis est, ut eo ipso ignis agens A nequeat ponere
inductionem ultimae dispositionis ad ignem B in eandem materiam, ergo licet illa ul-
tima dispositio ad lignum, erit impedimentum ignis A ad inducendam ultimam
disp[ositionem] ad ignem B in eandem materiam ergo.

A Dices 2°, quod ut verum potentia A dicat quamvis esse ex-
se impedimentum ad entitatem B, sufficiet, quod sit talis, ut eo ipso nequeat
poni

d ponendam B, at vero ut sit impediens agens, seu causa ad ponendum
entitatem B, oportet, quod agens auferre nequeat vi sua naturali entitatem A.
Quia est, non quod agens possit auferre entitatem A, non tollit, quominus entitas
A de se exsistat impediat agens aliud ad ponendum entitatem B, ergo. Probatur
ans, non bene valet entitas A non impedit agens ad ponendum entitatem B, ergo a-
gens potest ponere entitatem B, cum entitate A, ergo similiter bene valet, agens
non potest ponere entitatem B, cum entitate A, ergo entitas A impedit agens ad
ponendum entitatem B, aliter non bene valeret primum dictum, sicut secundum dictum
ans. Quia est, non aliter numquam posset ... quod agens auferat vi sua naturali
impedimentum, quod ipsum impediebat ad actum, quod hoc est absurdum, ergo. Minor
probatur, non ... impedimentum ... auferat dicet auferre illud
...
quod ipsum impediebat ad ... . Quia est, non impedimentum in duplici
differentia, aliud mere impediens causam ad actum, aliud impediens causam
ad actum ..., aliud impedimentum, quod est in potestate agentis
nesit, aliud quod non est in potestate agentis ..., ergo impedimentum, quod
auferre potest agens seu causa, potest dici impedimentum, quod de se impedit causam
ad ponendum actum.

Habebis 3°, quod si agens potest auferre impedi-
mentum ad actum, ablato aliud impedimento, non debebit ... actum
..., et ... impedimenti aliud, non ...
gens in actu ... ad actum, unde agens, quod potest auferre impedimentum,
et auferat, non debet supponere ablatum impedimentum in actu ...
Quia est, quominus apud ... agens esse potest in duplici differentia, aliud quod vi sua naturali ... in actu
... ad actum A, aliud quod nequit vi sua naturali ... in actu primo
ad actum A, ... agens ... , in ... quod ... agens potest vi sua naturali
ponere requisita ... deficiat, et auferre impedimenta si aliquod
adsit, ... agens nequit ponere requisita, si quae deficiant, aut nequit
auferre impedimenta, si quae sint, ergo quod agens vi sua naturali possit
auferre impedimentum, et auferat, non tollit, quominus ... in actu

primo

l° proximo ad actum 2m A, saltem inaequare, per nationem impedimenti eiusdem, in quo casu differentiam eiusdem agentis, igitur ... primo, non solum esset A, secundum actus 2us signius, scilicet ex qua ablatio impedimenti sit actus 2us ipsius agentis, at vero ... ablatio impedimenti non sit actus 2us, scilicet tamen esset A, secundum actus 2us A, quia impedit impedimentum eiusdem.

6. Contra 2° respondeo ... 2°, et quia sit valida probatio a posteriori ... non ... secundum status, neque si ... agens ... potens auferre impedimentum vi sua nali, non ... in actu l° proximo, neque inaequaret per nationem impedimenti eiusdem, sequeretur quod ... in aliquo instanti reali esset in actu l° proximo ad operandum, et non operaret, hoc absurdum, igitur ... Maior ... agensig-nis A, applicati ligno, in ... instanti reali ultimo, in quo ... ligno, ultima disp° ad lignum esset in actu l° proximo ad inductionem ultimae dispositionis ad ignem B, in ... scilicet in ... instanti reali, in quo ... ultimum ... ultima disp° ad lignum, agens ... A, non inducit ultimam dispositionem ad ignem B inducendum, igitur ... instanti reali, erit agens ignis A, in actu l° proximo ad inducendum ultimam dispositionem ad ignem B, et tamen illam non inducet; minor ... Maior ... agens ignis A in illo instanti reali, non esset in actu l° proximo, et ... esset, aliquid denuo poneret in instanti reali sequenti, ... denuo auferret ... positionem, ... ablationem, denuo ... agens ignis A, in actu l° proximo ad inducendum calorem ut octo, ... nihil denuo ponit in sequenti reali instanti, nihil ... denuo aufert ... positionem ... ablationis agens ignis A denuo ... in actu l° proximo ad inducendum calorem ut octo; igitur ... Maior ... minor probatur ... in instanti reali sequente nihil denuo ponit, ... inductionem caloris, nihil ... denuo aufert, ... ultimam dispositionem ad lignum ... calorem ... ductio ut octo, consistit actus l° proximus ad ipsum caloris inductionem, quidquid ... actus 2us, neque ... ablatio ultimae dispositionis ... actus l° proximus ad inductionem caloris ut octo, igitur ...

7. Dices, ponit denuo in instanti reali ...

ipsum

ipsi instanti [illegible] sequenti, cumque denique ponit, quod agens sit in instanti sequenti quod quidem de [illegible] requisito, ut agens inducat calorem ut octo, ac destruat ultimam dispositionem ad signum, quod in instanti immediate ante produxit ut tres calores ut quinque, ... frigiditatis ut quatuor, in quo instanti ponit [illegible] calorem ut octo, et sic destruere frigiditatem ut tria, quia quidem frigiditas ... ultima dispositio ad signum quomodo est agens limitatis, unde ... requirit sic vincere frigiditatem ut quatuor, ... ut tria ... frigiditatem ut quatuor, retardat quod in illo instanti a frigiditate ... quapropter opus habet, quod ponat in sequenti instanti, tamquam de ... requisito ... in actu 1o proximo ad producendum calorem ut octo, et destruendum frigiditatem ut tria.

[illegible] respondetur, quod agens ... in sequenti instanti ... in actu 1o proximo ad inducendum calorem ut octo ... habeat virtualiter ad sic producendum calorem ut quinque, et tunc ... destruendum frigiditatem ut quatuor ... quando igni applicaretur passum ... frigiditatis ut quatuor, in illo instanti ... ultima dispositio esset frigiditas ut quatuor ... induceret calorem ut quinque, quoniam destrueret frigiditatem ut quatuor, et induceret calorem ... induceret, quod agens ignis sic induceret calorem ut quinque ... calorem ut octo, quod agens ignis virtualiter habeat ad sic inducendum calorem ut quinque, et tunc ... ad sic destruendum frigiditatem ut quatuor, quod ... calorem ut quinque.

Quapropter ideo in illo casu igni applicato ... non habet opus, quod ponat in instanti sequenti ... ut ... potentia ad inductionem caloris ut octo, quod ... habet ... in actu 1o proximo ad vincendum resistentiam frigiditatis ut tria, quod ... in actu 1o proximo ad ablationem frigiditatis ut tria ... ideo ... pro hoc, quod sit in sequenti instanti in actu 1o proximo ad inductionem caloris ut octo, quod ... in actu 1o proximo ad ablationem frigiditatis ut tria, quod ... agens ignis possit ... auferre frigiditatem ut tria, quod ... possit ... inducere calorem ut octo, quod ideo inducit calorem ut octo, quod aufert frigiditatem

frigiditas ut trio, ergo prius est origine caliditatis, quae auferat frigiditatem ut tria, quam quae inducat calorem ut octo.

10. Instat; ideo nihil in instanti ante reali, quo destruit frigiditas ut quatuor, et sol inducit calor ut quinque, agens ignis potest sub inducere calorem ut octo, quia retardat a frigiditate ut tria perseverante ac resistente in ligno, quia ideo ignis agens non est re potens sub inducere calorem ut octo, quia tunc adest frigiditas ut tria impediens agentem ad inducendum calorem ut octo, quia eo ipso quod tunc abesset omnis frigiditas esset proxime potens inducere calorem ut octo, quia constituetur proxime potens ad inducendum calorem ut octo per ablationem frigiditatis ut tria, sicut per ablationem [illegible] dispositionis ad lignum. [illegible] in eodem instanti immediate ante quo destruit frigiditas ut quatuor, nulla maneret frigiditas in passo, nulla qualitas adversa qualitati ignis agentis in eodem instanti reali, et sol inducit calorem ut quinque, destrueret frigiditatem ut quatuor, [illegible] inducet calorem ut octo, et sic ignis.

Cap. 3

De Solutionibus, quae supersunt, maioris

1. Dices 4º quod causa non debet supponere ablationem impedimenti quod ipsa causa per suam auferat operationem; unde cum ignis per suam inductionem caloris ut octo auferat [illegible] dispositionis ad [illegible] frigiditatis ut tria, inde ergo [illegible] non debet supponere ablationem [illegible] frigiditatis ut tria ad inductionem caloris ut octo. [illegible] quoniam [illegible] sub proximo agens per suam operationem auferat impedimentum, [illegible] per suam operationem [illegible] immediate auferat impedimentum, sicut [illegible] dictorum [illegible] auferat impedimentum, sicut [illegible] auferat unum alterum; [illegible] immediate auferat [illegible] quae auferat unum [illegible] alterum [illegible], sic agens eo modo per suam operationem auferat impedimentum [illegible] debet supponere ablationem impedimenti ad [illegible] operationem, [illegible] illa natio operationis [illegible] immediate auferat agens per suam operationem, [illegible] ablatio [illegible] operationis, sicut

9

q. n sit naturalis operationis, sit formaliter ipsa operatio, nequit supponi ablationem operationis ad ipsam operationem; alioquin ipsa supponeret se ipsam. Caeterum certum est, quod agens naturale agens non supponat ablatum impedimentum, quod ipse formaliter, et immediate afferat per suam operationem, ut dicitur per inductionem caloris ut octo, quae insufficit, quia non supponit ablatum, nam calor ut octo non in ut octo, tollit insufficientiam quia non supponit ablatum, nam calor ut octo, nam insufficit, quia non supponat ablatum ultimam dispositionem ad inductionem caloris ut octo, nam insufficit, quia non supponat ablatum ultimam dispositionem ad ligni, seu frigiditatis ut tria, quoniam hanc non aufferat formaliter, et immediate per inductionem caloris ut octo, sed per expulsionem frigiditatis ut tria.

2. Si vero dicas retinendo sententiam loqui quod ut dicitur quod operans per suam operationem aufferat mediate impedimentum ad ipsam operationem, tunc non debet supponi ablatum impedimentum ad positionem operationis. Contra est primo, nam quod agens per suam operationem aufferat mediate impedimentum ad ipsam, causa quod tantum est aufferat, quod est, quod ipsa operatio causet ablationem impedimenti ad ipsam; quod erit, quod operatio sit causalitate prior ablatione impedimenti ad ipsam; quod hoc ... atque ... quod ablatio impedimenti ad operandum non est prior causalitate, quam ipsa operatio, quod ipsa operatio est prior causaliter, quam ablatio impedimenti ad ipsam; quod sibi contradicit quod ... quod ablatio ultimam dispositionem ad ligni, et sic ablatio impedimenti ad calorem ut octo, ideo non supponit ad inductionem caloris ut octo quod inductio caloris ut octo supponit prioritate causalitatis ad ablationem ultimam dispositionem ad ligni; quod erit supponendo ... quod ... ... impl. ... enim ... quod unam ... quod ... ... quod ... implicandam ... nam ... ... causet ablationem impedimenti ... ad ... ... causalitatis physice in operationem, ... ablationem impedimenti ad ipsam.

3. Praeterea, nam ipsa operatio esset prior causalitate physica, quod non ablatio impedimenti, ut supponitur; deinde ablatio impedimenti ... prior ablatio impedimenti ad ipsam, ut supponitur; ... ... nullum ad ... impedimentum causalitate ipsa operatione, quod ... ... nam ut supra ostensum est, quod ... ad ipsam operationem ... impedimentum ad operationem ... ... per ... ad ipsam operationem ... impedimentum ad semper ... est vera causalitas ... ideo ... operans ... impeditum ad operandum, ... est ... ideo ... non ... impeditum ad operandum, quod operat..., quae quidem doctrina supponitur ab ipsis adversariis in lib. de causis, ... ideo ... ...

indicit

induxit calorem ut octo, quia non est impeditus aliquo impedimento positivo, cuiuscumque generis sit, ergo quia non est impeditus ultima dispositione ad ignem. Patet consequentia ... quod adsit in subiecto ultima dispositio ad ignem ... agenti ... impedimentum impediens ignem ... ad inducendum calorem ut octo ... ignis ... ad inducendum calorem ut octo ... ad ignem requisita ... ad inducendum calorem ut octo.

4. ... ad 2°. Et suppono frigiditatem ut decem esse ultimam dispositionem ad frigiditatem ligni ... applicetur ignis ... tunc ignis successive destruet frigiditatem et inducet calorem in ... ligni ... in ... instanti ... destruat frigiditatem ut quatuor et inducat calorem ut quinque ... et in sequenti instanti ... destruat frigiditatem ut decem et inducat calorem ut octo, instanti illud tale, in quo destruit frigiditatem ut quatuor, et inducit calorem ut quinque ... volo instans A ... ergo de hoc instanti A immediate ante destructionem frigiditatis ... inductionem caloris ut octo, in hoc instanti A, ignis induxit calorem ut octo, ergo ... potens inducere ... ignis ... in aliquo instanti tali esset ... potens operari ...

5. ... ideo ignis in ... instanti tali A non est proxime potens inducere calorem ut octo, quia adest in passo frigiditas ut decem ... ergo adest frigiditas ut decem ... proximum ignis ad inducendum calorem ut octo, ergo ... non adest frigiditas ... in passo ... debet ... actu ... proxime ignis ad inducendum calorem ut octo. Patet ... in ... instanti tali A, quo destruit frigiditas ut quatuor, et inducit calorem ut quinque, nulla ... frigiditas in passo, nulla ... adversa qualitas ignis ... instanti A inducendi ... calorem ut octo, ergo ignis ... esse proxime potens inducere calorem ut octo ... ignis ... instanti tali A non est proxime potens inducere calorem ut octo ... in passo frigiditas ut decem ... ignis ... virtualem ad ... intensionem caloris ut octo

ochi in dubio, si nulla qualitas ei adversa resistat in passo. Unde sic arguitur
ignis passo, in quo nulla sit qualitas ei adversa praeter unum gradum frigid-
itatis, qui quidem gradus sit ultima [illegible] in instanti passum in illo de-
sinente tali [illegible] ignis A deberet frigiditatem unius [illegible] induceret calorem ut
octo [illegible] ignis B [illegible] applicaretur passo in quo nulla
qualitas contraria esset praeter frigiditatem ut quatuor, qui quidem frigido
ut quatuor esset ultima dispositio ad [illegible] in instanti passum in illo desinentem
tali, qui ignis A deberet frigiditatem ut quatuor, praeexistentis frigi-
ditatis [illegible] et [illegible] induceret ignis A [illegible] calorem ut
octo, et [illegible] B, ergo in illo instanti tali A de quo loquimur, in quo
agens ignis A deberet frigiditatem ut quatuor, nulla manere frigiditas
in passo nulla qualitas adversa [illegible] induceret calorem ut octo [illegible]

6 [illegible] ergo in illo instanti tali A, [illegible]
ignis non esset potens ad inducendum calorem ut octo, quod tunc adest frigiditas
ut [illegible], ergo tunc nulla manebit frigiditas in passo [illegible]
[illegible] in instanti manentibus adhuc ignis A [illegible] potens ad inducendum
calorem ut octo quod adhuc induceret [illegible] falsum est ergo [illegible]
[illegible]

[illegible] in exemplo sequeretur quod in illo in-
stanti tali A in quo manet [illegible] frigiditas ut tria [illegible] potens
ad inducendum calorem ut octo, [illegible]
[illegible] potens ad operandum [illegible] in illo instanti
tali A essent omnia [illegible] ad inducendum calorem ut octo,
ergo [illegible] frigiditatis ut tria
[illegible] haec ablatio requiritur [illegible]
ad inducendum calorem ut octo ergo [illegible] ignis habet omnia requisita [illegible]
[illegible] impedimentum praeter frigiditatem ut tria [illegible] ad inducendum
calorem ut octo.

8 [illegible] in illo instanti tali A in quo

adest

adest frigidas in subiecto, non de facto ablatio frigiditatis ut 8 in sententione actu

... proximi ad inducendum calorem ut 8 ... ad ... quod ... ut in instanti

operatio agentis, ... operationis A ponat in instanti tali B sequenti

in quo erit propria potentia ad inducendum calorem ut 8, contra intentum, quia

... requirit ... intermissionem operationis agentis, quia quod ut 8

frigidas ut 4 ... nequit sub vincere frigiditatem ... et hoc

perseverat retardans ... ad inducendum calorem ut 8 ... quod

independenter a frigiditate ut 4 perseverante, nequit potentia ignis A in

uno instanti sub vincere frigiditatem ut quatuor, et inducere ... calorem

ut quinque ... ut 8, si ... dixeris ... non ... sic ...

quod ideo ignis A in isto instante, non sub inducit calorem ut 8, quia tunc

retardatur a frigiditate ut 4 perseverante, quod ... tunc non potest ...

inducere calorem ut 8, quod retardatur ab illo ... quod ideo ... non ...

... ad inducendum calorem ut 8, quia tunc adest frigidas ut 4.

Contra sicut: quod si ... dixeris ideo requirit ... in ...

... operationis intermissio ... quod ponat in instanti tali B sequenti

ut sit propria potentia ad inducendum calorem ut 8, quia in instanti A, nequit sub

vincere frigiditatem ut 4 ... quod ideo in instanti tali A, non ... potentia ad

inducendum calorem ut 8, quia non ... potentia ad destruendum frigiditatem ut 4 ...

... patet ... quod ... operationis sit propria potentia destruere frigiditatem ut 4 ... quod

... sit propria potentia inducere calorem ut 8, ... actus ... proximus ad ablationem

frigiditatis ut 4 ... prior est causalitate ... actus ... proximus ad inducendum

calorem ut 8, quia non est ... actus ... proximus ad inducendum calorem ut 8 ...

prior causalitate actu ... proximo ad ablationem frigiditatis ut 4 ... quia inductio

caloris ut 8 sit prior causalitate physica ... ablatio frigiditatis ut 4 ...

Patet ... generaliter ... actus ... proximus ad actum ... A est prior causalitate

physica ... actus ... proximus ad actum ... B ... quod actus ... B, non est prior

causalitate physica ... actus ... A.

Si vero ... illud dixeris ... falsum ...

ut supra ostendimus, si ... in instanti tali A, ... , ...

perseverat

[illegible] ... adversa quantum agentis in isto instanti A, h[oc] est ut expellat frigidum ut quatuor, et inducat calorem ut quinque ... instanti A independenter a loco, quod tendat ad frigiditatem, ut ... destruat frigiditatem, ut quatuor, et inducat calorem ut quinque ... indigeat ... operatione ... ad instans B subsequens.

11 — Contra 2° ... in agente ... proximo ... aliquo ... adaliquem actum ... absurdum, ut patet. ... ad frigus antiquum ... agentis A ... pellere ... dispositionem ... in passo ... ad inducendum ... agente A ... ad expellendum ... non ... in passo ... in agente A ... ad expellendum ... dispositionem ... in actu ... ad inducendum frigus in passo ... residue conclusiones statuuntur.

Cap. 4

Residuae statuuntur conclusiones.

1 — Conclusio 1ª ... antiqui in passo ... in eodem subiecto ... antiquum in subiecto ... qualitate physica ... in eodem subiecto ... ad actum ... qualitatem physicam ... antiqui ... in subiecto ... in actu ... ad inducendum frigus novum ... corruptio seu expulsio antiqui frigidi ...

qua

vig. i qua probatur dicit non esse formam illam antiquam, inductionem ... qualitates physicas, quibus mediantibus inducitur forma ignis B. Sit ultima eadem solo rationibus, probari potest quibus capite praecedenti probabatur. Ergo ... xit eisdem instantiis, quae eodem capite praecedenti ... solutionibus ... tali, probato eisdem solvendo.

2 Bo. 2do, generatio ultimae dispositionis ad formam ignis, et alterius generationis formae ignis, potest esse per aliquam qualitatem initialem, seu finalem, quae est corruptio seu expulsio ultimae dispositionis ad formam antiquam prioris, et ... ipsius formae ligni, quae prius dicuntur esse formae ligni in subiecto, et necesse ultimae dispositionis ad lignum in subiecto. Probatur 2do, agens liberum applicans igne... A ligno, potest intendere, ita ut ... formae inductionem ultimae dispositionis ad ignem B, et inductionem formae ignis B, ordinate, et destructionem ultimae dispositionis ad lignum ac destructionem ipsius formae ligni ad eludendum; ergo potest fieri, quod inductio ultimae dispositionis ad ignem sit per aliquam qualitatem finalem, quae est corruptio ultimae dispositionis ad lignum, et quod inductio formae ignis B, sit per qualitatem finalem quae est corruptio formae ligni. Antecedens ... colligitur.

3. Ex dictis aperte sequitur, quod etiam casus, quo agens inducens novam formam cadaveris, quod est quidem formam in ... hominis ... dens ab aere ambiente corporis, neque ... expellere ... suam ... formam antiquam ... viventis ... sed haec ab alio agente expellatur, corruptio formae antiquae per aliam qualitatem physicam, quae est inductio novae formae; dicitur inductio ... illis, qui capite praecedente ... Collegit, ... instantias 4o. 2do, quoniam ad illam probandam ... quibus capite praecedente firmabat ... corruptio enim seu expulsio antiquae formae ... impedimenti ... impedientis ... inductionem novae formae, ergo ... expulsio, quae prius dicitur necessarium impedimentum illud in subiecto, ... ad inductionem novae formae. Antecedens ... capite praecedenti. ... non ... quae supra respondebant eodem capite praecedenti. Caput 4 ... solutio.

Cap. 58

Argumentorum solutio.

1 Obiec. 1°: Corruptio formae antiquae est effectus formalis secundarius formae denovo generatae; sed quivis effectus est posterior natura sua causa; ergo posterior natura est corruptio formae praecedentis quam novae formae generatio. Minor est certa, et ratio est certe in effectu. Maior probatur: ideo forma praecedens corrumpitur et expellitur quia altera forma denovo generatur, non vero e contra; ideo forma denovo generatur quia praecedens expellitur; ergo forma denovo generata est causa cur praecedens corrumpatur, cuius consequens est corruptio est effectus formalis ad novae formae generationem.

2. Resp.: negando maiorem, si de causalitate physica loquatur, non autem de alio genere causalitatis, quae quidem causa maior nec [illegible] dicit, nisi quia supponit ut vera a plerisque Philosophis. Maiorem [illegible] esse falsam si de causalitate physica loquatur, satis constat ex dictis capite 5° huius disputationis; ut [illegible] applicatur, quia actio quae est certe illud quod [illegible] actus sui primum [illegible] non est actus [illegible] corruptio formae antiquae, quam [illegible] dicit non esse inducendo formam antiquam, et non actus [illegible] impedimenti [illegible] agentis ad inducendam formam novam, et contra causam [illegible] actus sui primi agentis ad inducendam novam formam, quod implicat [illegible] formam antiquam in subiecto [illegible] physice a forma denovo generata. Ad probationem maioris respondeo negando illam causalitatem, si de necessitate physica causalitas non posset e contra verum est dicere, ideo forma nova generatur quia forma praecedens non est in subiecto, non ideo forma nova generatur ab agente quia agens [illegible] potens illam generare, et ideo agens est [illegible] potens generare formam novam [illegible] adsunt omnia requisita [illegible] impedimentum, quod [illegible] non adest antiqua forma, quae quidem erat impedimentum [illegible] impediens causam ad generandam novam formam.

3. Obiicit quis [illegible] ab adversariis, quod ex dictis [illegible] forma denuo generata causat destructionem formae antiquae, non [illegible] causat destructionem illius intrinsece, [illegible], [illegible] quod forma denuo generata non constituit

q. antiqua forma non est in subiecto; ergo non causat in tali, quod antiqua forma non est in subiecto;
ergo non causat, quod antiqua forma non est in subiecto, in genere causae formalis. Patet consequentia;
nam quod una causa causet in genere causae formalis aliquem effectum, id est quod istud causet
in genere causae intrinsecae, non causae formalis, talis dicitur, quia est talis causa intrinseca, et distincta
a causa efficiente, sed causa aliquem causans effectum in genere causae intrinsecae, causat intrinsece
eiusdem effectum; ergo causat informando effectum.

4. Secundo, si dixeris, quod forma denuo generata taliter
physice causat destructionem formae antiquae, quod in genere causae efficientis. Contra est
quod causat destructionem formae antiquae, quemadmodum unum contrarium oppugnando
aliud contrarium, ipsum vincit, et debellat; ergo quatenus per suum progressum formalem,
seu formalem approximationem expellit aliud contrarium in statu adeo violento, in quo
subsistere nequit expulsationibus, quas conservat, quae quidem actio debilitat,
... actio, quia forma novi conservat. Sed ut sic oppugnet formam adversam, non debet co-
... exere; ergo est [illegible], sed hoc falsum est, quoniam in nullo instanti realiter sunt antiqua
forma et nova; ergo etc. Minor est manifesta; maior vero, nam ideo pertinet ad veram formam
quod in statu adeo violento est, quod non potuit subsistere per rationes illas debiles, quas conservat.

5. Quarto contra ad hoc in adversario, non ideo a generationis appetitu
ligno causatur per mayor destructionem formae antiquae per ducendo novam, quia ea ex-
pelli antiquam, quia causat exterius physice destructionem formae antiquae, contra in istam
causat in genere causae efficientis. Unde ergo est istam causat aliquid physice producendo, et
producendo novam formam; ergo forma nova aliquid producit ad destruendam formam antiquam, sed
hoc falsum est; ergo etc. Probo consequentiam, etiam forma denuo generata causat exterius physice ex-
pulsionem antiquae, quod in genere causae efficientis, ergo aliquid producendo; ergo novo forma producit
aliquid, medio quo formam antiquam expellit, sed nihil producit nova ultima dispositio
quod expellat veterem, neque nova forma producit aliquid quod expellat antiquam formam; ergo etc.

6. Obiicies 2°, ignis est causa inimica, quae agredit lignum,
oppugnat, vincit, et tandem destruit; ergo actio ignis est prior, quam ipsa destructio et
formae, vitiandi eam, a [illegible] disponit ad lignum. Patet consequentia, quia ignis oppugnare
passum, est producere suas proprias qualitates contrarias, aut saltem indispositiones cum forma ligni.

[illegible] educho [illegible] qualitatis; nempe [illegible], atque [illegible],
quibus [illegible] adigne [illegible], quo ultima disp. adigne, prius in subto;
[illegible] ultima dispositio [illegible]; et [illegible] [illegible]
antiquis; quia destruendo ultimam dispos., [illegible], destruit [illegible] substantiam.

7 Dices, [illegible], [illegible] ad [illegible]
non [illegible], neque enim [illegible] [illegible] effectus [illegible]
aliquando [illegible] approximatis, et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actione [illegible] [illegible] advocata [illegible]; Unde [illegible] quod
ignis ligno approximatus [illegible] ultimam dispos., [illegible] frigiditatis, [illegible]
adeo [illegible] [illegible] negat [illegible] [illegible] debili [illegible] [illegible]
ignis [illegible]; quoniam actione [illegible] [illegible].

8 [illegible], ignis vincit ultimam disposit. ad lignum
operando in genere causae efficientis; quod aliquo efficiendo, quod destruit ultimam dispos.
ad lignum inducendo ultimam dispos. adigne, quo destruit ultimam dispos. ad
lignum media inductione ultimam disposit. adigne, quo actio inducens ultimam disp.
adigne [illegible] quod [illegible] ultimam dispos. ad lignum, quod [illegible] actio [illegible]
[illegible] ultimam dispos. ad lignum.

9 [illegible], quod ignis [illegible], neque [illegible], quando
ignis agens destruat ultimam dispos. ad lignum, [illegible] agat in ligno. Dices
quando [illegible], ignis vincit ultimam dispos. ad lignum, sive calore [illegible] in [illegible] agente
vincit ultimam dispos. ad lignum [illegible] operando in genere causae efficientis, [illegible]
[illegible] operando in genere causae efficientis [illegible], in eodem instanti [illegible], quo
destruit, [illegible] aliquando [illegible] operatur in genere causae efficientis in ligno; [illegible],
aliquando [illegible] operatur in ligno in genere causae efficientis, medio quo [illegible] destructionem
non [illegible]. [illegible] quando ignis agens vincit ultimam disposit. ad lignum,
illum quod destruit [illegible] quod [illegible] destructionem, [illegible] in genere causae efficientis,
non [illegible] ignis [illegible] causat destructionem illorum; Unde [illegible] in genere
causae efficientis [illegible], non effectus causatus est destructio, quia [illegible] effectus [illegible]
[illegible] dicitur effectus, et causa, [illegible] verum est quod ignis in eodem
instante

instante vel aliqua destruat ultimam dispositionem ad ignem alicui proprie operanti

modo ligni, sicut calor efficiens, quod tunc inducit calorem ut octo, ultimam dispositionem

ligni; at vero non causat destructionem illius media inductione caloris; tamen [illegible]

aliquo medio physico causante destructionem illius, neque potest destruere ultimam

dispositionem ad ignem, quam prius dicit, nec est ultima dispositio illius [illegible]

est medio impedimenti proxime immediate impedientis inductionem caloris ut octo,

ut contra [illegible] se habet ex [illegible] actus primi ignis ad ipsam inductionem caloris ut octo.

10. Ad [illegible] rationem respondetur optime intelligi, quod calor

ut octo, qui est in igne agente, destruat ultimam dispositionem ad ignem [illegible] aliqua

efficiat, quod se teneat ex parte actus primi ad ipsam destructionem, similiter optime

intelligi, quod ignis destruat ultimam dispositionem ad ignem, quod aliqua [illegible]

[illegible] ligni quod se habeat ex parte actus primi ad ipsam destructionem, quod [illegible]

[illegible] una causa destruens aliquem effectum dupliciter potest intelligi illum destruere

directe et indirecte, ad illud non requiritur quod aliquid efficiat proprie loquendo

sufficiat [illegible] conservare efficienda; sicut enim Deus tenetur conservare [illegible]

[illegible] Angelum quod ad hoc opus sit Deum aliquid efficiat, [illegible]

[illegible] dicere Deus destruere Angelum. Si vero causa indirecte destruat aliquem

effectum, dupliciter se potest gerere, primo immediate, secundo mediate. Primo modo

destruet causa quae [illegible] [illegible] approximationem ad ipsam qua perit ipsum

[illegible] in statu adeo violento, in quo nequeat conservari [illegible] illius

debitis, quamvis sufficiens sit ad conservandum [illegible] in statu [illegible],

vel [illegible] separato a [illegible] causa, unde res [illegible] pereat, perseveret autem

causa [illegible] destructionem, quae [illegible] robustiore [illegible]. Secundo modo

[illegible], quod [illegible] causa [illegible] immediate destruentis [illegible]

[illegible] robustiore, [illegible] res quae perit, unde

[illegible], quod causa primo modo destruens directe, nihil efficit proprie ut

destruat, at vero secundo modo indirecte destruens aliquid efficit [illegible]

causa primo modo destruente.

11. Veniamus iam ad [illegible] quod ignis applicatus ligno,

et applicat [illegible] calor ut octo, qui est in igne, frigiditati ut tria, calor ut octo, 1° modo indirecte destruit frigiditatem ut tria, nam calor ut octo per frangit a proximo maiorem intensionem suam, qua est inaequalis, fortior, quam frigidas ut tria, ipsam similem in statu adeo violento, ut ipsum nequeat subsistere usque ad integram sequentis conservationis illius, quae quidem actio sufficiebat ad prae-cludendum frigidatem ut tria separatim a calore ut octo, perseverat ut calor ut octo pe-tente frigiditate ut tria, non conservat actionem robustiorem, dicitur autem calor ut octo causa destructionis frigiditatis ut tria, quoniam illam posuit in statu adeo violento, unde necesse fuit perire, ignis vero applicatus ligno conservans in ipso calorem ut octo actione illa robustiore, dicitur agens seu causa indirecte, mater conservans destructionem frigiditatis ut tria, quoniam conservat in ipso actionem robustiorem caloris ut octo, et consequenter efficit causam, quae indirecte, seu immediate causat destructionem frigiditatis ut tria, ecce quomodo potest optime intelligi, quod calor ut octo destruat ut similiter dispositis ad ligno, quod aliquid proprie efficiat, accipit ignis [illegible] eiusdem caloris ut octo destruat frigiditatem ut tria, in [illegible] aliquid efficiat principaliter, quod scilicet [illegible] actus 1° ad destructionem frigiditatis.

12. Quod autem [illegible] recte potest intelligi, ipsi adversarii [illegible] ma [illegible] [illegible] in eadem divinitate conservatione caloris ut octo, et frigida ut octo, [illegible] utraque aequalis conservaret actione robustiore, quod est actio [illegible], ut nostri de facto utraque separata conservat, dato quod frigidas ut octo [illegible] ploi [illegible] conservet, illa robustior, et [illegible] debilis [illegible] de facto servata a calore separata, si Deus cessaret ab actione illa robustior qua conservaret frigiditatem ut octo, [illegible] debilis destrueret [illegible] frigidas ut octo et maneret calor ut octo, tunc calor ut octo aliquo [illegible] causa destructionis frigiditatis ut tria, quoniam ideo perit frigidas ut tria, quoniam negavit conservari actione illa debili, et ideo nequit conservari quod praesente calore ut octo constituens eiusdem frigiditatem in statu illo adeo violento, in quo nequit subsistere frigidas ut tria [illegible] actionis illius debilis, hoc manifestum est, quoniam si tunc Deus perit actio robustior conservans frigiditatem ut octo, periret etiam calor ut octo, maneret fri-gidas ut octo conservata per actiones illas debiles. Ecce quomodo potest casum intelligi

pro

pt. q. denuo dicat calor vi tota diminueri, sic q. idali, vi tota q. denuo
per se aliquid efficiat.

13. Probatur de facto pt. in genere naturali q. lignum
in suis partibus sustinet pondus grave, cum impetu lapidis, itaq. in instanti
frangatur eiusdem ligni at vero tempore longius [illegible] continuat nunc ipso
q. nunquam destruit unionem illorum ligni [illegible] qui perit in instanti, et
vero erit in instanti ante [illegible]. Nihilominus causa esse impetus lapidis supremi ligno
resistere, q. nunquam denuo efficiat impetus ille in instanti, quo destruit illorum
unionem, nihil facto, deinde ideo causalitas impetus, et destruxit unionem
illam in instanti, destruit in instanti. Respondetur optime, q. unio
illa patebat violentiam impetus per ante instantia, et propterea aclia conservans
illorum unionem, sed potorat illos servare per instantia ante, et eadem robusta, que
poterat conservare unionem in instanti reliquis, quorum primum erat instanti et
quo cedit actio, per actionem unionis quo intellegi pt. optime, q. una causa destruat alias
effectus, q. non denuo aliquid efficiat. Cap. 6. Reliquis argumentis obviam itur.

Cap. 6.

Reliquis obviam itur argumentis.

1. Obiectio 8°; voluntas amans deum non debet supponere ablatum
amorem, ut deum odio habeat, sed ratio de causa, in qua jam operationes, videlicet,
vi ipsius odii, pt. auffert eamorem, ideo q. una causa per suas operationes auffert
illud impedimentum ad ipsum, non debet supponere ablatum impedimentum. Respondetur
omnia, quantum etiam voluntas deum amat, ipsi amor est impedimentum ad odium, amor
enim est causa impediens immediate odium, unde ablatio amoris, quam pri-
oritate naturae dicitur non est amor in voluntate, supponit ex ipsis actus sui proximi ad odium.

2. Instabis igitur voluntas deum amat, et eo ipso q. amet
non potest potentia odio habere deum, quantumvis nullum aliud impedimentum
adsit preter amorem, et talis requisita dent ad odium, sed hoc est absurdum, ideo
etc. Respondetur, admittendo consequentiam nullum absurdum invenio, quin immo et oppositum
absurdum infert hac ratione, voluntas in illo instanti taliter q. amat, et inactus
proximo

proximi ad odiu eiusdem obi. goa actus 1us proximus ad odiu potest optime componi
cu amore eiusdem obi, go etiam proximus optime potest componi cu amore eiusdem obi.
Probatur cons. quia potest componi actus 2us, siquidem potest componi actus 1us proximus ad
eiusdem actus 2us; go etc. Explanatur, illud quod potest componi actus 2us proximus
non tollit actus 1us proximus; sed illud quod non tollit actum 1um proximum, non potest immate
impedire actus 2us; igo etc. Minor certa est, maior q[uia] qui potest efficere actum
1us [illegible] actus 1us proximus ad eiusdem actus 2us. Maior etiam
e manifesta, ut [illegible] legitur.

Confirmatur 2. voluntas pro illo instanti reali quo amat

2. divina actu 1o proximo ad odiu eiusdem obi. q[uia] si voluntas denuo esset creata
q[uia] denuo, vel aliquid posset addere amare etiam idem obiectum pro eodem
instanti reali, probatur idem obiectum. Patet cons. in eo creata in quocunque
instanti reali posse poterit operari amare, q[uia] si voluntas esset creata pro illo
instanti reali, posse poterit amare odium habere idem obiectum, q[uia] quicq[ue]
eodem instanti reali, quo amat obiectum, [illegible] habere idem obiectum,
pro illo eodem instanti reali, quo amat, esset ergo posse poterit odio habere idem obiectum;
go componeret cum amore odium eiusdem obi, go posset posse componere amorem cum odio
eiusdem obi; sed nunc voluntas non habet potentiam ad componendum amorem cum odio eiusdem obi;
go tunc voluntas potentia aliquam habere superadditam quam modo non habet, q[uia] in hipotesi
qui prius supponatur voluntas denuo esse creata, q[uia] denuo illa aliqua potentia super
addatur, infferatur aliquam potentiam ipsi voluntati superaddi, quod est eo prius, q[uia] voluntas
denuo esset creata potentiam resolutivam haberet, quam modo habet, quod totum sunt
absurda, ut manifestum est.

3. Antecedens istius sequitur pro voluntas diu amat [illegible]
amando libertate quoad speciem amoris, et odii eiusdem obi, go diu amat
posse poterit exercere libertate quoad speciem amoris et odii eiusdem obi.
Patet cons. in eo bene valet ab actu ad potentiam proximam. Arguitur ultimo,
go tunc voluntas, diu amat potest per amare posse componi odio habere idem obiectum, go cum amo-
re coniungit voluntate proxima potentia ad odium eiusdem obi. Antecedens [illegible]
q[uia] voluntas exerceat libertatem quoad speciem amoris, et odii eiusdem
obi

ctus, dicit quod voluntas sit potentia ad amorem et potentia ad odium.

4 Secundo distinguendo, et distinguendo dicens quod amat Deum potest exercere amandi libertatem quoad speciem inter amorem et odium eiusdem obiecti, dicendo quod quando amat Deum, simul non potest exercere amorem et odium, [illegible] potest exercere odio habendo, id est Dei, libertatem quoad speciem inter amorem et odium eiusdem obiecti, non contra [illegible] no 29 et 3 [illegible] ad [illegible] amorem et odium eiusdem obiecti non [illegible] secundo distinguendo [illegible] quod voluntas exercet, tantum [illegible] libertatem quoad speciem inter amorem et odium eiusdem obiecti, dicit quod sit potentia potens ad amorem, et potentia potens ad odium eiusdem obiecti, dicendo autem quod voluntas exerceat potest libertatem illam quoad speciem, non autem.

5 Itaque voluntas denotat exercens, naturae libertatem illam quoad speciem, videlicet omittendo amorem et odium eiusdem obiecti, ab eorum [illegible] sit potentia potens ad amorem et ad odium, id est [illegible] requisito adamorem et ad odium, nullum quod habeat impedimentum [illegible] impedimentum ad amorem, sive ad odium, at vero voluntas dicitur exercens libertatem illam potentiae ad amorem et ad odium, videlicet amando, [illegible], quod amat, sit potentia potens ad amorem et ad odium [illegible] enim voluntas amat, denotat exercens libertatem illam amando [illegible], quod immediate ante potuerit [illegible] amare et potuerit [illegible] odio habere Deum, et [illegible] in sequenti instanti amorem ponit et non odium.

6 [illegible], quoniam [illegible] stans, et manu tenens [illegible] liberae, quoad speciem ad actus istos speciei diversos, videlicet ad currendum, et ad amputandum sibi pedem, potest enim [illegible] currere, [illegible] sibi pedem amputare, [illegible] pedem abscindat, [illegible] pedem abscindendo exercuit illam libertatem quoad speciem; [illegible] pedem manet [illegible] potens ad currendum, [illegible] pedem abscindit, non manet [illegible] potens ad currendum et ad pedem abscindendum, et tamen tunc denotat exercens libertatem illam quoad speciem abscindendo pedem, [illegible] tunc non denotat exercens libertatem quoad speciem per abscisionem pedis [illegible] [illegible] tunc sit potentia potens ad currendum et potentia potens ad amputandum pedem, [illegible] quod immediate antea potuerit currere, et potuerit sibi pedem amputare, [illegible] sequenti ponat abscisionem pedis, non autem cursum [illegible]

in quo quidem instanti nullum adsit impedimentum, nullum quod desit requisitum
ad currendum praeter illud quod finaliter ponit per actum suum liberum abscissionis
pedis. 7. Nobis, licet exerceret libertatem quoad
speciem abstinendo pedis in denocaret exercentiam libertatis ab eo quod
concerneret cum praeviis, liga ad cursum, quantum ab illo ipso pedis e ablatio
requisiti ad currendum, quod autem e duobus actibus specie diversis unus e ablatio requi-
siti ad alium, requiritur non ad exercendum libertatem illam quoad speciem auferen-
do requisitum ad alium actum per hoc quod ... ponens ad utrumque actum sibi
[illegible] quod si e duobus actibus specie diversis unus e impedimentum per se immedia-
te impediens ad alium actum, licet non possit non requiri ad exercens libertatem
quoad speciem ponendo unum actum pro hoc quod hunc quod ponit eiusdem actum ... [illegible]
potens ad utrumque [illegible] tunc denotare poterit exerceri pone libertatem illam
quoad speciem duplicem, licet ab eo quod immateriali [illegible] potens ad u-
trumque [illegible] in instanti sequenti ponat actum A, et alium actum B,
in quo instanti sequenti nullum desit requisitum ad utrumque, nullum quod sit im-
pedimentum ad sit ad actum A praeter illud quod finaliter ponit per eiusdem actum
suum A. 2° etiam sufficientes denotabit ab eo quod ponit actum A libere
quoad exercitium ponat, nullum quod desiviat requisitum a actu B, nullum quod ad
sit impedimentum praeter illud quod finaliter ponit per eiusdem actum suum A.
Replicabis, quod voluntas per ipsum exercitium libertatis
quoad speciem amittit quod exerceat libertatem quoad speciem. Probabis loquendo
de amore per ipsorum passionis amoris amittit quod sit potens ad odium, quod amit-
tit, quod omnis ... voluntati libera quoad exercitium, quoad speciem quod
exercet libertatem quoad speciem ponendo amorem. Probabis loquendo, ut voluntas
exerceat amando libertatem quoad speciem in amore, et odio requirit
quod solum ipse amor sit voluntati libera quoad exercitium, etiam omissio odii
sit ipsi voluntati quoad exercitium libera, quod [illegible]. Probabis, neque quod
voluntas amando exercet libertatem illam quoad speciem actus amoris denotat
liber voluntati quoad speciem, non solum ab eo quod sit liber quoad exercitium, sed etiam ab
eo

ab eorum omissio odij sit etiam libera voluntati quoad exercitium, quod est

9. Pertinendo sequelam ad eius probationem, sic se habet

amor, et odium quod sunt contrarii, qui amittit [illegible] omissio odij sit inde

et immediate libera voluntati quoad exercitium, et quoad speciem, hic de

[illegible] utrumque, qui amittit [illegible] omissio odij sit mediate, et in ipso amore libera

voluntati quoad exercitium, et quoad speciem, non utrumque [illegible] Deinde non est

[illegible] ad eius probationem duo quod amor, ut voluntas exerceat amando libertatem

quoad speciem in amorem, et odium, requirit [illegible] ipsi voluntati, et amor libera

quoad exercitium, [illegible] et in omissio odij in se, et immediate libera sit quoad exercitium,

non amor, mediate saltem, et in ipso amore libera sit. [illegible] Ad probationem

huius amoris [illegible] discuemus.

10. Quapropter ut voluntas sit immediate libera quoad

speciem, omissio, qua omittitur amor, [illegible] omissio, qua omittitur odium, pure

[illegible] amorem, et odium, et [illegible] omissio amoris [illegible] odij immediate libera

quoad speciem voluntati, ipsa poenae [illegible] ad amorem, et poenae [illegible] ad odium [illegible]

[illegible] ut commissio amoris [illegible] sit immediate libera quoad speciem voluntati [illegible]

[illegible] omissio odij, sit in se immediate libera voluntati, neque [illegible] voluntas sit [illegible] poenae

ad amorem, et [illegible] poenae ad odium; [illegible] patet exemplo superius allato

hominis [illegible] et gladium manu tenentis, qui [illegible] poenae [illegible]

poenae sibi pedem amputare, [illegible] libere omittit utrumque [illegible]

libere amputat sibi pedem, [illegible] libertatem quoad speciem [illegible]

pedem, et ipsa pedis abscissio immediate libera [illegible] hominis [illegible]

[illegible] sit [illegible] poenae ad [illegible] sit [illegible]

libertatem quoad speciem [illegible] quoad exercitium ipsi homini.

[illegible] Libere omittit [illegible]

sionem peccati [illegible] omittat [illegible] peccati [illegible]

[illegible] ad commissionem peccati [illegible] poenae [illegible]

[illegible] peccati, quod est [illegible] Maior certa est, minor [illegible] utrumque [illegible]

omittit [illegible] peccati, [illegible] ad [illegible]

peccati, [illegible] poenae ad [illegible] peccati [illegible]

[illegible]

auxilium hetinsegrum Sanctificantis, quidquid est entia positiva naliter saltem in dispensitione peccato, gelatum semper, dy sunt est, impeditum aliquo impedimento posito ad omissionem peccati.

12. Retinandoque ad probationem Iccedo maiorem, et nostram minorem, adlicitum datum dicendo anus, quod cum quo divinum omittit omissionem peccati, et impeditum aliquo impedimento positivo immate impediente omissionem peccati, non anus, et impeditum aliquo impedimento innate impediente omissionem peccati praedicari, ad eum anus probationem, dicendum est ergo iustum liet integrum sanctificantis, quae quidem est naliter saltem in dispensabilis immate, et peccato, et peccato, non anus, quae quidem est naliter saltem, in dispensabilis mate, et peccato, et concedo anus.

13. Explo solutionem, aliud est impedimentum positivum immate impediens effectum, et aliud est impedimentum mate tantum impediens effectum, et erit illa entia positiva, quae ab intra sit talis, ut ipsa nequeat causa ponere effectum; et erit illa entia positiva quae licet attenta parte intra sua non sit talis, ut ipsa parte causa ponere effectum, at vero ipsi entiam debet aliquid unde metaphysice inflexat causam numerum. Sporitur effectum, et liberi efficiat, et impedimentum defecit actum, et proximum causam ad effectum; et auxilium impedimentum non est impedimentum defecit actum, et proximum causam ad effectum, et aut impedimentum non est fruit, gratia vero sanctificans non est impedimentum ad peccatum in 1° genere, sed tantum in 2° in quo si supponamus Deum modo iustum in instanti A gratiam in instanti sequenti B, commissum peccatum, si Deus in instanti B non cessaret a decervatione gratiae sanctificantis in Dio, procul dubio Deum poneret et gratiam peccatum, si vero gratia sanctificans debet Deus decernere cessare a dservatione gratiae sanctificantis, quandocumque peccatum non sit, debere Deus decernat dservare gratiam in Dio pro statu integro, ut decernat sibi impedire peccatum Dei per ipsum statum, itaque constituat Deum indirectis gratiae ad non peccandum, si sic supperant gratiae, promoveat physice, quod instet praeceptum positivum, et suspendat decretum quod instet praeceptum naturae.

14. Denique obiies, nos supra diximus, quod actus ex Christi de facto inducit ignem in inferno, et sufficienter putatur fallere,

ligni, quod de facto eludi actio expellit formam ligni, quo erat expulsiva formae ligni, quam actio eludi. Sed inductio formae ignis in materiam ligni prior est naturaliter quam expulsio formae ligni; ergo, et dando, ante eliminando cogi neque enim bene valet, talis potentia quanta est ad inducere, igitur conducit, neque bene valet, sed potentia quanta est ad destruere, igitur destruit; sed neque auxilium ante hic etc. Catholici exurientis ignis A inducit formam ignis B, et minus resoluta actio, quia conservat ignis A ligna applicata; unde actio qua conservat ignis A, potentia quanta est esse omnia indirecte destruere formam ligni, et ultimam dispositionem eius, ita sicut actio qua inducit formam ignis B, quam est esse potentia expellere formam ligni, et ipsius ultimam dispositionem. Disputatio an in corruptione substantiali, resolutio debeat fieri usque ad materiam primam. Cap. 2 vera status etc.

Disp. 5a

An in corruptione substantiali resolutio debeat fieri, usque ad materiam primam.

Cap. 1 vera status quaestionis

1\. Disputamus, an quando corrumpitur substantiale compositum, aliquid usque ... tamen generat formas, et unio, et eorum subiectum omnia, quae inerant in composito; et aliis statui; an quando substantiale compositum aliquid usque corrumpitur nihil accidentale quod erat in eo maneat, nihil quoque substantiale, praeter solam materiam primam; quod quidem sit ita dicunt ... medicere corruptionem compositi, resolvitur usque ad materiam primam, quoniam materia prima manet et sola, et accidentia quae inerant composito, et quae Thomistae uno velut ore resolutionem compositi substantiali fieri, usque ad materiam primam.

2\. Opposita vera est; et probatur 1° ab experientia quotidiana, qua videmus corpora hominis recenter mortui, et eadem figura manere, quibus corporibus, et singulis partes eius manere ... per eandem dimensionem, atque alia antea erant, quae manent in corpore eius, aliquid accidentis, quae antea inerant corpori humano, quod corruptum est. Probatur 2°, quod ignis inducit successive gradus caloris in ligno, eludi

gradus

gradus caloris perseverant in materia ligni, quod destruit formam ligni, inducit quod calor, ut erat, et forma ignis, quod aliquod accidens, quod in ligno [illegible] manent in igne genito, quod autem, quia dispositiones ad formam geniti sunt [illegible] quod praecedunt ad inductionem ipsius. Secundo, quia [illegible] forma [illegible] [illegible] quod [illegible] adveniens, et quod ipsa in [illegible] quod [illegible]

3\. Quod autem perseverent iidem gradus caloris in igne genito, probatur in Thomistas ad hoc [illegible] Thomistarum dispositiones in fluunt in genere causae efficientis in formam, ad quam disponunt, sed nihil [illegible] fluit in instanti, in quo non exit, ergo eiusdem dispositiones exsunt in [illegible] instanti, in quo inducitur forma ignis ad quam disponunt. Probant Thomistae, quod idem numero calor, qui disponit ad formam ignis, influit in ipsam formam, sed alius numero diversus calor physice [illegible] a ipsa forma ignis, qui denuo generatur. Quae solutio [illegible] [illegible] exea inferat, dari numero [illegible], et qualitates [illegible] in [illegible] [illegible] efficiens [illegible] duas causas, quod quidem absurdum est, sicut [illegible] [illegible] quod uno causa efficiens physice agit in eodem instanti in quo non exsistit.

4\. Formae [illegible] impugnat adversarii, quoniam adversarii gratis, et sine fundamento asserunt in corpore hominis [illegible] [illegible] non manere [illegible] albedinis numero, quae ante erat [illegible] [illegible] et lius loco [illegible] aliam albedinem [illegible] [illegible], adeo ut [illegible] [illegible] discernere unam albedinem ab alia, neque unum calorem ab alio, et sic de reliquis accidentibus quae videntur manere in corpore hominis, quod mortuo, gratis, inquam, et sine fundamento hoc asserunt, quod nulla est causa renovationis accidentium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam forma expulsa fuit a [illegible], quae redeunt in genito [illegible] accidentia [illegible] [illegible] eadem numero perseverant [illegible] quod ex natura sua postulent [illegible] durare, sed [illegible] servandi [illegible] [illegible] [illegible] ad servanda eiusdem accidentia [illegible] tempus. Secundo, quia [illegible] [illegible] vita functa est ipsa forma hominis postulat [illegible] accidentia [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] neque postulat eiusdem accidentia [illegible] [illegible] quoniam forma cadaveris quae succedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a forma cadaveris, quae succedat [illegible] hominis [illegible] quod si semel accidentia [illegible] forma cadaveris

succedens

succedere non magis postulat reddere accidentibus subiectum accidentibus hostilibus, quam succedit, quam subiectum accidentibus hostis nigris, ut manifestum est; deinde maior salva eandem reddi contrariis accidentibus, quod adeius exigentiam non producuntur potius accidentia similia quam dissimilia accidentibus corruptis. Denique ex quo ex essentiis nulla maior est ad idipsum, cum eadem causa interimere possit hoc, aliud, et nigrum. Cap. 2 Thomistarum fundamenta evertuntur.

Cap. 2um

Thomistarum fundamenta evertuntur

1. Obiiciunt 1°: prius esse simpliciter, quam esse secundum quid; sed forma substantialis dat esse simpliciter, et accidentia secundum quid; ergo prius forma substantialis in materia, quam sint accidentia, quae accidentia recipiunt in toto composito. Respondeo 1°, negando absurdum; ... prius est subiectum secundum quid ... quam sit simpliciter ... si loquide esse simpliciter substantiali, explanat idem per idem; ... inquirit, an esse simpliciter substantiale sit prius quam esse secundum quid accidentale. Respondeo 2°, esse simpliciter substantiale esse prius accidentibus, quorum radix est, non vero accidentibus disponentibus subiectum ad formam aliam substantialem recipiendam.

2. Obiiciunt 2°, non posse firmiorem esse unionem accidentis cum materia, quam unionem formae substantialis cum eadem; ergo agens quod potest expellere a subiecto formam substantialem, saltem potest expellere a subiecto accidentia omnia; quod idem agens, quod expellit formam substantialem a subiecto, saltem expellit accidentia omnia; unde fieri nequit ut nullum maneat accidens in corrupto composito substantiali. Respondeo, perseverantiam quorundam accidentium corrupta forma non provenire ex maiori firmitudine unionis accidentium quam substantiae, sed ex eo quod agens non est victor, sive efficientia oppositum omnibus accidentibus, sicut est victor, et efficientia oppositum formae substantialis destruit.

3. Obiiciunt 3°: accidens idem numero nequit migrare de subiecto in subiectum; sed migraret de subiecto in subiectum, si unum numero accidens maneret in genito quod extiterat in corrupto; ergo nullum accidens idem numero perseverat in genito et in corrupto. Probant minorem, quoniam accidentia recipiunt ...

in toto composito tamquam in subiecto sustentationis et saltem tamquam in subiecto receptionis, ergo eo ipso quod idem numero accidens migraret ab uno composito in aliud, migraret a subiecto in subiectum. Nec imprimis, omissa maiori, nando minorem, et ad huius probationem, nam possem ans, et asserere quod non omnia accidentia recipiuntur in toto composito, sed aliqua recipiuntur in sola materia.

4 Deinde dicto longe abest, ut e receptione accidentium in toto composito non impetere possint Thomistae ... exceptis ... quod aliqua accidentia ... sola recipiuntur in materia, et quod eadem modo perseverarent ... ... accidentia omnia ... subiecti. Neque ... quia ... accidentia quae erant in composito ... et ... Deo, qui eodem modo maneret accidentia ... ... quae ... ... de alteratione ... Disp. 1a quo pacto ... et in quo ... alteratio intensiva, cap. 1 sa de maiori radicatione in subiecto impugnat.

TRACT. II.

De alteratione, et eius termino.

DISP. Iª.

Quo pacto contingat, et in quo consistat alteratio intensiva?

cap. 1.

Sa de maiori radicatione in subiecto impugnat.

1. Generationi, quae alterationi opponitur, praecedente ... explicuimus, ingredimur de alteratione loquendo, quae quidem est generatio accidentis

nomen alteratio tendatur videt aliq. mutat, ne alterare subj. videt

sub indicanda, q subj. stat alterj mutatque qualitatibus, et accidentis longan-

tiquis in nostra actio, et qualitates, terminus alterationis, est accidentalis forma,

sicut terminus generationis, quae alterationi opponitur, est forma substantialis.

2. Itaque alteratio intensiva est actio, quae tendit ad intendendam

qualitatem, ideo ut explicetur alteratio ipsa intensiva, necesse est explicare quid sit in-

tensio qualitatis. Extensio qualitatis dicitur dispersio plurium partium qua-

litatis per diversas partes subiecti, intensio vero qualitatis est plures qualitates in eadem

parte subiecti, seu quonam pacto intelligendum sit plures qualitates inesse radice,

est enim scopus huius disputationis, quod ut lux transit ad diversas partes aeris

et similiter calor, qui transit ad novas partes manus occupandas, dicitur extendi;

tunc vero dicitur lux intendi, quando eadem pars aeris plus lucis modo habet, quam ante. Et

calor manus intenditur quando eadem pars manus magis calefit.

3. Dari intensionem qualitatum, neque est ista demonstratione habere

quis ignoret, lumen enim aerem exagemus, nunc parum lucidum, per modum clare

illuminatum, similiter eandem aquam videmus modo parum calidam, scilicet tepidam,

mox ferventem, quare totum devolvitur ad istum intensionem, quomodo in hoc conve-

nit intensionem dari, discrepant vero in explicando modo quo fiat intensio, et

in quo stat. Thomistae aiunt intensionem qualitatis esse magis radicari in subiecto

[illegible] ideo aiunt calor intendi [illegible] intendi, et firmio-

res radices agit in aqua, illam veluti subtilius penetrat, et tenacius occupat,

hec autem radicatio maior diversimode ab ipsis explicatur. Complutenses

hic, disp. 4, q. 6, [illegible] intensionem dicunt esse modum

quendam realiter distinctum a calore ab extra caloris, et ab unione ipsius caloris cum

subiecto, huius radicationis esse dicit esse ipsum magis caloris, ut explicent alii

quando, ne expresse dicant illum modum esse calorem, seu quantitatem virtutis illius

caloris, illud vero dicit quod explicatur his vocibus magis minus est caloris.

4. Haec sententia difficillime impugnatur, seu, terminis

materialis radicationis est realiter distinctus influxus partium realiter et actualiter distinctarum

si non sint dicunt, seu eius partes radicationis sunt eiusdem speciei

seu diversae; si sint eiusdem speciei, valet contra ipsos Complutenses, qui eadem disp.

4º 19 e 8 Sº 2º num 112 . Exeodocent intensiorem fieri per additionem unius gradus caloris supra alium, quia nequeunt duo actus eiusdem speciei stare eodem subiecto, poneque maior illa radicatio divisibilis in plures partes eiusdem speciei potest esse sub ineodem subiecto. Si vero sint diversae speciei, partes illae maioris radicationis erit contra 3º ipsos, quoniam ipsi docent q. 1º num. 136. qualitas intensior, et qualitas gutt intensior, et differt in specie a qualitate remissa, et ideo pro tali.

5 Si autem dicant maiorem radicationem caloris in subiecto in esse divisibilem in partes actu, ita tamen, quibus diversa distinguitur, ut videntur docere sequaces Doctoris quia agerunt ad sentiendum perfectiorem radicationem caloris dispositionem destruit antiquam imperfectiorem. Contra, quia quando remittitur calor aquae, destruit perfectionem illam, et summa radicationem quae est in aqua, et denuo producat aliquam radicationem caloris minorem, quae minor radicatio sublevatur perfectiore in eodem subiecto. Ante quoniam aqua fervent, si semito ... undique gelu, aut nive paulatim remittitur calor aquae, et ... quia ... perdita per remissionem, illa perfectiore radicatio producat imperfectiorem, nisi forte dixerint illam imperfectiorem radicationem quamque dicta aqua ... producta gelu circundante.

6 Thomistae alii docent istam maiorem radicationem esse ... qualitatis, et eius perfectionem operationes ... percipit eadem qualitas quae de novo manet immutata, quoad essentiam. Sed ista explicatio ... implicat ... dicimus taliter ab ipsa re, ut ostendimus supra ... disputatione ... Thomistae alii docent maiorem radicationem esse perfectionem unionis eiusdem qualitatis cum subiecto.

7 ... maior ista radicatio ... unionis manente sub ... perfectione unione producta imperfectior destruitur. Sed dixerint licet rationes impugnare possunt, quibus ... sequentes expugnat ... quae docet intensionem fieri per productionem qualitatis perfectioris, destructa imperfectiore. Si vero dixerint ... uniones sunt ... eiusdem speciei ... quae dicunt ... impugnant intensionem constantis gradibus homogeneis ... eiusdem speciei esse in eodem subiecto, si autem diversae speciei, erit contra 3º ipsos, qui

quidocent qualitat. intensa [illegible] talis qui intensa, n. differre specie a qualitate remissa, etiam qui remissa.

8. Alii denique docent maiorem istam radicatam existere in maiori [illegible] calor et frigus in remissiori [illegible] qualitas talis indivisibilis, et etiam frigus, quam [illegible] intensum, qualitas talis indivisibilis, ergo subiectum nequit transire de calido, ut unum [illegible] ad calidum ut duo, [illegible] ad calidum ut tria [illegible]. Si natura debet transire de calido ut unum ad calidum ut octo, hoc est, de calore remissiore ad calorem intensiorem, [illegible] calor in subiecto intendatur. Probatur, quia subiectum calidum ut unum transit ad calidum ut duo; calor [illegible] intensior ut duo per carentiam [illegible] ergo [illegible] frigoris, ergo [illegible] frigus, quod nihil frigoris maneret in subiecto. Ceterum non talis frigoris periret, et aliquid frigoris maneret in subiecto, daretur in frigore [illegible] existente aliquid quod periret, et aliquid quod maneret, quod aliquid frigoris [illegible] ab aliquo [illegible] frigoris, ergo qualitas frigoris [illegible] existens in subiecto non est talis indivisibilis [illegible] quod [illegible].

9. [illegible] calor ut duo in instanti tali B intenditur per carentiam frigoris, ergo in instanti tali B nihil frigoris erat in subiecto; ergo [illegible] calor intensus ut duo nequit [illegible] intendi ut [illegible] tali C [illegible]. Probatur, nequit in instanti tali C subiectum denuo carere [illegible] frigore, ergo [illegible]. Probatur, si subiectum in instanti tali C denuo [illegible] carere frigore aliquo, aliquid frigoris erat in subiecto in instanti tali B immediate ante [illegible] in instanti tali B immediate ante, nihil frigoris erat in subiecto, ergo [illegible] ergo tandem subiectum calidum ut unum nequit [illegible] tempori [illegible] talis instantibus intendi successive in uno instanti ut duo [illegible] tantum sequitur [illegible] ad adversarios, quod subiectum calidum [illegible] intendit intra calorem [illegible] transit de calido ut unum ad calidum ut octo, id est de calore remissiore ad calorem intensiorem [illegible] experientia qua sentimus calorem [illegible] intendi et succedit in subiecto; itaque per diversa instantia temporis talis subiectum [illegible] magis ac magis calidum et calidius [illegible] calor [illegible] intensior [illegible] intensio de facto fit [illegible] qualitatis perfectionem [illegible].

[illegible]

n

An dis intensio de facto fit per productione qualitatis perfectioris destructa imperfectiore

Sed hec e Mirandi, et aliorum, qui [illegible] intensionem qualitatis intensionem esse [illegible] indivisibilis, et perfectiores qualitates [illegible] intensione q. dicunt de facto fieri per productione qualitatis perfectioris, destructa imperfectiore. Sit in exemplo calor in instanti calor ut duo, e qualitas indivisibilis perfectior calore ut unum, et calor ut tria e qualitas indivisibilis perfectior calore ut duo; quando calor intenditur, v.g. quando subiectum transit de calido ut unum ad calidum ut duo, producitur in subiecto qualitas indivisibilis caloris ut duo, destruitur qualitas indivisibilis caloris ut unum; ac similiter q. idem subiectum transit de calido ut duo ad calidum ut tria, producitur in subiecto qualitas indivisibilis caloris ut tria, destruitur qualitas indivisibilis caloris ut duo, et sic de reliquis usque ad calorem ut octo. [illegible] in calore intenso de facto plures gradus caloris [illegible] in eadem parte subiecti, quod non intensio de facto fit per productionem qualitatis perfectioris destructa imperfectiore. Probatur: si aqua fervens [illegible] agente calido circumdetur agente frigido, calor in aqua successive remittitur, itaque [illegible] temporis [illegible] aqua [illegible] gradum [illegible] calor, destruitur calor intensus ut sex, et manet calor intensus ut quinque, quicquid calor intensus ut quinque [illegible] ante [illegible] calore intenso ut sex [illegible] destruitur calor ut sex [illegible] aqua calida ut quinque [illegible] agens e [illegible] gradum caloris in aqua [illegible] gradus [illegible] calore ut sex in [illegible].

Maior certa e [illegible] aqua [illegible] calor [illegible] agens [illegible] aqua [illegible] caloris [illegible] enim circumstante agente frigido ut supponimus nec [illegible] ad [illegible] authores [illegible] quorum [illegible] productionem [illegible] calor [illegible] de facto [illegible] immediate ante [illegible] ut duo

modo

modo intendit verius, non destruit modo intensivo [illegible]
ante erat, sed manet sub [illegible] gradu intensionis [illegible] advertendum
ente, quod non omnis intensio de facto fit per productionem qualitatis perfectioris destructa
imperfectione. Et ante etiam supponimus quod gradus intensionis habitus [illegible]
producitur per primum actum, secundus gradus per secundum actum, [illegible] gradus per
[illegible] actum, et [illegible] instanti [illegible] tempore; [illegible]
[illegible] actum, etiam si unico instanti [illegible] intendit habitus [illegible]
[illegible] instanti concurrit ad productionem [illegible] gradus intensionis in habitu [illegible]
actus [illegible] abinde producit, quia actus [illegible], qui in [illegible] ad habitum
[illegible] ad producendum actum [illegible]. Patet [illegible] a gradu [illegible]
[illegible] instanti tali simul physice concurrent actus [illegible]
gradus habitus [illegible] instanti tali quo producit gradus [illegible] adiuvatur
[illegible] gradu [illegible] habitus ad productionem actus [illegible], qui in [illegible] gradu
[illegible] quem [illegible] produceret non existens, qui in eodem instanti [illegible] habitu
gradus 2us [illegible] gradus [illegible] intensionis; [illegible] intensio de facto fit per productionem
qualitatis perfectioris destructa imperfectione [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] intensio de facto fit per additionem gradus ad gradum.

Cap. 3um

An aliqua, seu non omnis intensio de facto fit per additionem gradus ad gradum

[illegible]
quod aliqua intensio de facto fit per additionem gradus ad gradum [illegible] non
intensio de facto ita [illegible]. 1a pars [illegible] ex capite praecedenti [illegible] aque
[illegible] applicatae, experimur aquam successive fieri magis et magis calidam,
itaque in instanti A [illegible] calida ut duo, [illegible] in instanti tali B [illegible]
calida ut tria, [illegible] in instanti C sequenti calida ut quatuor, [illegible]
in instanti B gradus [illegible] caloris, et in instanti C gradus [illegible] caloris; [illegible]
quod producit gradus [illegible] non destruat gradum [illegible] quod producit A [illegible] gradus
[illegible] destruat [illegible] manent in instanti C [illegible] gradus [illegible] in exemplo allato capite praecedenti [illegible] agente calido successive
[illegible] aqua circumdata undequaque agente frigido, quod aliqua intensio

de

[illegible] gradus ad gradum, qui eos gradus sibi gaudent in subito.

2. Probatur 1a pars 3ae; constat ex ex capite praecedenti, in exigentia habitus, nam si habitus intensus ut duo habeat intentus in instanti A, et eliciat 3 actus in instanti B, habitus intendetur ut tria, et si eliciat 4 actus in instanti C sequenti, habitus intendetur ut quatuor; ergo in instanti B productus fuit in habitu 3us gradus intensionis, et in instanti vero C 4us gradus intensionis; 4us gradus intensionis, quia autem sibi sint 3us et 2us gradus et 4us gradus [illegible] 4 actus constat ex dictis cap. praecedenti 5o ultimo; ergo aliqua intensio de facto contingit per additionem gradus ad gradum.

3. 2a pars 3ae, probatur quia videtur: non est intensio de facto contingat per additionem gradus ad gradum, aliqua intensio de facto contingit per productionem perfectioris qualitatis intensioris, destructa imperfectiore; itaque tota intensio perfectioris qualitatis intensioris [illegible], destructa imperfectiore; [illegible] sic donatur productio; constat in qualitate indivisibili; ergo [illegible]. Antecedens probatur, quia si voluntas [illegible] ad amorem efficacem duo, et transivit ad amorem efficacem ac vehementem ut quatuor, eliciendo [illegible] producit in voluntate qualitatem indivisibilem amoris intensiorem ut quatuor, ac destruit qualitatem indivisibilem amoris intensam tamquam ut duo; ergo aliqua intensio de facto contingit per productionem qualitatis perfectioris destructa imperfectiore. Antecedens [illegible], nam imprimis, quia amor efficax ut quatuor non consistit in multitudine graduum, certum est in[illegible]; deinde, quia in [illegible] qualitate amoris efficacis ut quatuor [illegible], dat intensionem amoris ut quatuor, nam inequalitas visibilis, qui velit quaestio reddere de nomine, quoniam [illegible] Philosophi actus vitalis efficax, dicitur intensio [illegible] vitalis efficacior ac vehementior, dicitur intensior; hinc [illegible] maiorem intensionem amoris [illegible] odij; ergo [illegible].

4. Probatur 2o eadem 2a pars 3ae, nam visio corporea, et propria claritas, non intenditur congestis in pupilla oculi pluribus visionibus aliis cum aliis, paulatim crescentibus in claritate; ergo intensio visionis corporeae contingit per productionem qualitatis perfectioris destructa imperfectiore. Probatur antecedens, quia [illegible] aliquem [illegible] eminus distantem aspicit, tardiorem visione nimis [illegible] videt sibi in pupilla oculi omnes illas visiones obscuras, quas praeteriens ille [illegible] transiens successive acquirit, donec pervenit ad visionem claram illius, quae habet tandem; et quidem ab [illegible] cap. 4 intensio caloris, et frigoris non constat de facto in multitudine graduum, ut [illegible] sectione 1a in effectu allata [illegible].

Cap. 4us.

intensio caloris ~~et~~, et frigoris non constat de facto multitudine graduum omnino similium.

Sectio 1a

Ineptae aliorum probatio.

1 Probatur 1o ab aliquibus, hoc potest necessario fieri argumento; amor efficax intensus, et vehemens, est diversus et excellentior amore remisso; cognitio clara, et intensior, est diversus et excellentior cognitione minus clara, minusque intensa; ergo etiam calor intensior est excellentior diversus remisso calori, et minus activo. Confirmant, quantumvis multiplicentur plures actus probabiles, non intenditur probabilitas actus; patet quia licet demum introducantur octo gradus probabilitatis circa ... veritatem, relatio disquisitae ... non ideo magis adhaeret ... veritati, probabilitas nec intenditur probabilitas circa ... veritatem; quia si ille actus habet aliquam claritatem, utique utrumque ... cognoscet clare ... ille cognoscens unico actu, quam si cognoscat octo actibus, quorum quilibet sit clarus utrumque; ergo repugnat ... quantitas caloris ... per gradus superadditos ... non ... per continuae qualitatis intensionem.

2. Argumentum hoc est infirmum, ut potest ... adversarii ad ... paritate intensionis unius qualitatis ad alias ... neque ... imparitas unius ad ... vim habet sufficientem, sicut constabit ... sicut non bene valet in intensione caloris ut sex, seu in subiecto calido ut sex, ... in ... introducuntur ... sex gradus caloris ... distincti, qui se ... successive introducuntur ... remittitur ... calor, ... magis ac magis calidum fit subiectum, et successive ... ; sive in ... intensione actus amoris efficacis, et intensi ut sex, sive in ... dantur sex gradus amoris ... quorum quilibet ... intensive ut sex, ... amor quicquid successive aliquid ... producant ... amor ut sex ... successive destruantur ... amor ut sex remittitur.

3 Igitur argumentum supra factum ... ponunt adversarii 1o, ... concedendo ... et distinguendo ... ergo etiam calor intensior est excellentior diversis caloris remissi, et minus activo, si nomine caloris intensioris ut sex ... intelligatur ... gradus caloris, ... distinctis remissis id est 1o gradu caloris ... naturam

nobiscum [illegible] intelligatur tota intensio caloris ut sex, quae quidem [illegible]
tori per se resultans ex gradibus sex; Accidentaliter vero forte dicetur ex
[illegible] illorum collectionem [illegible] unionis perfectioris, quae sint se uniunt [illegible]
unius [illegible] divisibilis extra [illegible] unioni [illegible] quo in duabus [illegible]
partibus subiecti de gradibus sex uniuntur, e [illegible] distinctis extra [illegible]
duos caloris. [illegible] posset [illegible], [illegible]
aut disparitatis posset [illegible] in [illegible]. [illegible] sex gradus caloris. Et
equivaleat unitati realiter indivisibili, quae esset intensio caloris ut sex,
equivaleat, i.e. in ordine ad aliquos effectus praestandos, quae quidem entitas
essentialiter esset divisibilis calor ut unum, at vero collectio eiusdem non equivalet
unioni entitatis realiter indivisibilis; quae sit intensio ut sex [illegible] in gradibus
sex; unde [illegible] est essentialiter [illegible] divisibilis calor ut unum, [illegible] ad summum [illegible],
et equivalenter divisibilis essentialiter calor ut unum. Amor autem [illegible]
[illegible] Ex gradibus intensionis amoris, unde [illegible] divisibilis amor
ut unum.

4\. Ad [illegible] [illegible] possent [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] qualitatis [illegible]
[illegible] [illegible] hinnibilis,
[illegible] equus, et contra. [illegible], in quo [illegible] qualitates [illegible]
quarum plures actus [illegible] sunt [illegible]; qui licet [illegible]
in ordine [illegible] equivalent actui [illegible], at vero [illegible] gradus
caloris in eadem parte subiecti unitis est collectio, quae in ordine ad aliquos effectus [illegible]
tandos equivalet unitati realiter indivisibili, [illegible] intensio [illegible]
ris ut octo, [illegible] [illegible] entitas indivisibilis [illegible]
manum [illegible] torqueret, tamen [illegible] collectio [illegible] manum [illegible]
torquet; [illegible] plures partes ponderant [illegible] tamen [illegible]
rent manum, quam [illegible] pauciores partes [illegible] penetrarent.

5\. [illegible] [illegible], [illegible] qualitas in-
tensa est aliqua perfectio, [illegible] tamen extensive, [illegible] intensive; perfectio [illegible]
remissa, [illegible] qualitas intensa constat gradibus [illegible] perfectioribus. [illegible]
[illegible] perfectio includit aliquid [illegible] perfectius, [illegible] per-
fectio intensionis, nisi includat gradum [illegible] perfectionis [illegible]. [illegible]

ergo hoc dicunt faciunt entati perfectiorem, quam [illegible] duae cognitiones aequales [illegible] maioris perfectae cognitionis, quam [illegible] quia [illegible], nisi quia sunt [illegible] [illegible] sionis esse [illegible] [illegible] resultare [illegible] perfectio qualitatis quam [illegible] gradu. Confirmatur 2°; quia ideo [illegible] hoc; Deus [illegible], non dicit intensive maioris perfectionis quam solus Deus, quia [illegible] non addit supra Deum maioris perfectionis, quam Dei perfectio, unde fit quod [illegible] extensive maior perfectio resultet, ergo similiter si [illegible] gradus intensionis caloris [illegible] supra [illegible] maioris perfectionis quam [illegible] maior calor extensive, non vero maior intensio caloris.

6. [illegible] adversarii [illegible] hac ratione [illegible] qualitas intensa [illegible] aliqua perfectio, iam extensive, sed etiam intensive perfectior, quam [illegible] per unionem [illegible] per identitatem, sub [illegible] [illegible] identitatis, habent [illegible] [illegible] per identitatem, [illegible]. Itaque [illegible] gradus caloris, erit collectio intensive perfectior quam calor [illegible], non collectio [illegible] equivaleret [illegible], quia esset calor [illegible] entitas [illegible] intensive perfectior calore [illegible] frigiditatis [illegible], quam nequit vincere calor [illegible] posset vincere frigiditatem [illegible] esse intensive perfectior quam calor [illegible]. Deinde habent [illegible] [illegible] virtus, qui possunt levare lapidem ingentem [illegible] intensive [illegible] quam [illegible] qui [illegible] levare lapidem [illegible] collectio [illegible] [illegible] unus homo [illegible] probationem [illegible] habent [illegible] entitas A [illegible] intensive perfectior entitate B, dum includeret, tamen non sit [illegible] methaphysice perfectior entitate B, quando entitas equivaleret duplici entitati aequali [illegible] perfectior [illegible] una posset producere [illegible] effectum [illegible] posset producere [illegible] effectum, [illegible] esse perfectior intensive [illegible] [illegible] equivaleret [illegible] includeret, tamen [illegible] methaphysice [illegible] perfecta singulatis.

7. Ad [illegible] [illegible] [illegible]

hoyecto, et intensive perfectior esset quam unus ... collectio catholica
quorum quilibet tantum posset cognoscere clare ... duo, et ... singulis
habentibus se sint ... non tamen ... eiusdem collectio aequivaleret uni ...
tati ... individui quae ... , et posset sibi clare cognoscere ...
quae quidem ... esse intensive perfectior ... illius collectionis distri-
butive sumptis, ... quod collectio ... esse intensive perfectior ...
hominibus distributive sumptis. ... collectio ... una ...
per se, id est, ... unionis, ... intensive qualitatis, neque ... una ...
identitas, sicut ... individuis, cui aequivaleret ... collectio ...
... duae cognitiones clarae, una de Petro, et altera de Paulo, et collectio intensive
perfectior quam una sola cognitio de Petro, ... illa collectio aequivalet unicognitioni
... individui quae ... clare Petrum et Paulum, quae quidem esset in-
tensive perfectior quam una cognitio clara de Petro tantum, ... altera cognitio
clara de Paulo tantum, ... duae cognitiones clarae de Petro in ceteris aequales, ...
erunt collectio intensive perfectior quam una cognitio clara de Paulo, et ...
... illa collectio ... cognitioni aequivalenti, quae esset intensive perfectior
quam una cognitio Petri.

8. Ad ... obiectionem ... collectio ... ex ...
... intensive perfectius quam solus Deus ... discriminis ... ; ... col-
lectio illa, seu ... aequivaleret in ordine ad aliquem effectum praestandum ...
neque ... alicui entitati ... perfectionem, cuius sola Deus aequivaleat,
... entitati aequivalet ... quae sit intensive perfectior quam
... solus Deus, ... collectio ... sit ... quod
solus Deus ... collectio ... in ordine ad aliquem effectum perfectiorem praestandum ...
perfectiorem intensive aequivalet in ordine ... intensive perfectior singulis eius collectionis ...
... entitati, quae esset intensive perfectior singulis ... partibus dis-
tributive sumptis, ... collectio est intensive perfectior singulis ... partibus dis-
tributive sumptis; sicut collectio duarum entitatum aeque perfectarum, quarum una
posset producere unum tantum speciei effectum, et altera posset alterum tantum speciei
... ; et ... unius esset aeque perfecta atque ... alterius, et
effectum producere, ... esset collectio ... intensive
in ceteris essent pares, ... ad ... in ordine ad
perfectiones quam una entitas ... aequivaleret uni entitati individui quae
... duas species effectuum aequivaleret uni entitati individui quae
posset producere duplicem eiusdem speciei ... quae quidem entitas esset intensive perfectior

quam

[illegible] partis particularis [illegible]

9. 3° probant, calor intensus ut octo [illegible] per 3 [illegible]

[illegible] gradu frigiditatis [illegible] 3° [illegible] hic calor utrumque [illegible] ut octo [illegible] utrumque [illegible] quo calor ut octo in contrariis [illegible] homogeneis [illegible] gradibus [illegible] homogeneis, requirit resultare [illegible] heterogeneis [illegible] homogeneis, quod requirit resultare [illegible] aliquod, seu collectio, quae sit aequaliter divi[illegible] [illegible] a singulis subjectis distributive sumptis.

10. Hunc argumentum [illegible] possent adversarii [illegible] integrum argumentum [illegible] [illegible] [illegible] aut vincere [illegible] singularis utrumque. Deinde [illegible] [illegible] quinimo retorquere possent [illegible] argumentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partis corporis gravitantis in [illegible] [illegible] quaelibet [illegible] [illegible] in manu [illegible] quatuor [illegible] quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod vincere; [illegible] [illegible] [illegible] convenit [illegible] partis [illegible] nulli partis [illegible] seorsim convenit; [illegible] [illegible] [illegible] aequaliter [illegible] [illegible] [illegible] seorsim sumpti; [illegible] [illegible] [illegible] partibus in [illegible] [illegible] homogeneis [illegible] contrariis partibus homogeneis, [illegible] homogeneis [illegible] heterogeneis [illegible] aequaliter [illegible] partibus [illegible] sumptis.

11. [illegible] retorquere possent [illegible] argumentum [illegible] [illegible] quatuor homines [illegible] [illegible] quilibet [illegible] habeat, ut duas tantum [illegible] levare sub pondus gravitans, ut octo, vincereque [illegible] ponderis [illegible] [illegible] [illegible] quidem [illegible] illorum hominum seorsim praestare possit; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posse sub levare pondus ut octo, [illegible] vincere convenit [illegible] [illegible] quidem nulli homini [illegible] seorsim convenit, [illegible] [illegible] aequaliter [illegible] [illegible] in specie [illegible] partibus distributive sumptis, [illegible] contrariis partibus [illegible] homogeneis [illegible]

12. Denique [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partibus in [illegible] homogeneis, requirit [illegible] possent [illegible] [illegible] partibus in [illegible] [illegible] homogeneis [illegible] resultare [illegible] heterogeneis [illegible] homogeneis, [illegible] heterogeneis, tamen [illegible] [illegible] partibus in [illegible] homogeneis tamen [illegible] intelligatur [illegible] contrariis partibus in [illegible] subjectibus; [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] partibus [illegible] collectio essentialiter divisibilis suis partibus distributive sumptis, [illegible] homogenei intelligi [illegible] essentialiter omnino similes suis partibus distributive sumptis, nam habent [illegible] ex partibus inter se omnino similibus, et homogeneis [illegible], seu collectio, quae ut talis indivisibiliter sumpta, [illegible] essentialiter divisibilis suis partibus distributive sumptis. [illegible] supra dictis, quoniam [illegible] collectio constet partibus inter se similibus; et [illegible] collectio [illegible] indivisibiliter sumpta [illegible] ad aliquos effectus praestandos aequivaleat entitati alicui [illegible] indivisibili; quae quidem entitas [illegible] perfectione partibus illius collectionis distributive sumptis; [illegible] divisibilis essentialiter [illegible] parti [illegible] collectionis, unde infertur [illegible] illa collectio, ut talis indivisibiliter sumpta, dici posset in hoc [illegible] specie diversa, et essentialiter divisibilis suis partibus distributive sumptis. Hoc autem facile [illegible] non collectio mille [illegible] inter se omnino similium, quae quidem collectio clare cognita mille individuorum eiusdem infimae speciei, itaque [illegible] cognitio illarum, unius tamen individui illius speciei clare cognita [illegible] ad clare repraesentandum [illegible] cognoscendum [illegible] repraesentare mille [illegible] individualiter aequivalet unitati [illegible] indivisibili quae [illegible] clare cognita [illegible] mille individualiter [illegible] huiusce cognitionis [illegible] illius collectionis [illegible] aequivalet [illegible] gradus essentialiter [illegible] collectionis indivisibiliter sumptae [illegible] suis partibus distributive sumptis; [illegible] collectio illa dicenda esset divisibilis essentialiter suis partibus [illegible] distributive sumptis. Sectio 2a intensionem caloris et frigoris de facto non constare gradibus omnino similibus efficaciter [illegible].

Sectio 2a

intensionem caloris, et frigoris de facto non constare gradibus omnino similibus efficaciter probatur

1. Statuitur 2o [illegible] efficaciter [illegible] caloris intensio de facto constaret gradibus omnino similibus, [illegible] calidum, ut quinque [illegible] applicaretur [illegible] [illegible], ut quinque [illegible] producere [illegible] tres gradus caloris [illegible] hoc est aperte falsum [illegible] agens [illegible] ut quinque [illegible] nullum calorem [illegible] producere [illegible] tres gradus caloris; ergo

quo eo potest producere aliquid caloris [illegible]
non agens calidum ut quinque, sed eadem natura poterit alios tres gradus caloris producere
sufficienter applicata passo, magari ad sui resistendo, octo gradus caloris sine aliis re-
quisitis, et hinc impediti, ergo etc.

2. Ablatis deficientibus requisitis, quando sunt partes non sunt
omnino assimilatae agenti, non calidum ut quinque in diversis partibus caloris est non ut quinque
calor, tunc sed ubi perfecte assimilatae; unde potest in illo producere alios gradus
caloris, quoniam alio agens naturale de facto univoce calidum agere in sibi simile,
quod est ipsa experientia. Quare est, quod deo non operante, quoniam nullum agens naturale
univocum de facto agit in sibi simile, sed quod nullum agens naturale de facto agit in
sibi simile de facto univoce, sed [illegible] univocum falsum est, ergo
univocum falsum est, quoniam de facto dat agens naturale quod agat in sibi simile,
ergo univocum falsum est.

3. Quamvis aliquod agens naturale de facto agat in sibi simile,
per inequalitatem impulsus, seu impetus, si superimponatur manui octo partes
corporis gravis, verbi gratia columnae ferreae, itaque inter totam partem immediatam
manui, et quaelibet pars gravis, ut unum, quod producit in manu impetum, seu
manu [illegible] impulsum, ut octo, quia pars in ipsa experientia quod prima pars idem remotior producit in secundo
impetum ut unum, et hic impetus producit in tertio impetum ut unum, et sic de
reliquis partibus usque ad octo, sed ergo secunda pars producit in tertio impetum ut
unum, et hic impetus producit in quarto impetum ut unum, et sic de reliquis, ergo im-
petus in secundo parte productus agit in sibi simile. Probatur, impetus ut unum productus
in secundo parte producit impetum ut unum in tertio, ubi secunda pars producit impetum ut
unum, ergo agit in sibi simile. Et vero, quoniam si prima pars, idem remotior, [illegible]
manui demum superimponatur, alteraque [illegible] gravitas ut unum hic producet
in illa parte, quae secunda erat, impetum ut unum, et hic impetus in illa parte quae
secunda erat, producat demum impetum ut unum, sed fuit inveniens productus in
illa secunda parte impetus ut unum, ergo agerent in sibi simile.

4. Si reas quod secunda pars producere in secundo impetum
ut unum, quod non in tertio, neque in reliquis, donec in manu producit impetum ut septem,
quoniam in tertio et reliquis partibus invenit productum effectum, idem impulsum ut unum

quem potest producere, et a consequenti indivisibiliter esse, quod agere in medio, quod est invenit in medio productum esse, quem potest producere, quod est, non in columna lignea sustentante domum, ut pars suprema ...

... pars, item suprema, producat in 2a impetum, seu impulsum, sibi aequalem, ... parte impulsa ... pars impetum quoque producit in 3a ... et reliquis partibus ... et 4a ... reliquarum ...

... supra videtur media pars columnae ... atque ... superiores partes columnae, ... integrae ... manent ... medium pars ... impetum ... quod ... ac reliquae partes, quae superiores partes columnae impetum, seu impulsum producant in ... parte, itaque ... superior pars impulsum ... in ... parte medio, aliquid ... medio pars ... laboris producat in parte media ... adest, ac ... rumperet.

5. Si dicas, quod 1a pars ... producit in 2a impetum ... et hic nihil producit in 3a ... 1a, 2a pars ... producunt in 3a impetum ... et hic impetus nihil producit in 4a ... partes ... producunt in 4a impetum ... ut quattuor, et sic de reliquis. Contra est, non duo ... omnia falsa ... est ... impetus, seu impulsus, sit indivisibilis ... in omnibus, de quo loquimur, ... est ... impetus ... producat impetum ... est falsum, probatur quod quis lapidis ... iacit, imprimit lapidi impulsum, ut sex ... quia ... impetus seu impulsus paulatim remittitur in lapide, itaque potest ... sex gradus ... et sic de reliquis ... hoc manifestum ... lapidis ... velo ... moveri ... motum ... velocitate ... dum ... quia ... usque ... minime movetur, sed potius ... impulsus ... quo lapis ... movebatur, paulatim remittitur, ac deinde ... quod ... distincti ... gradus impetus, ... agens producit in lapide impetum, ... quinque gradus impetus, qui hinc ... lapide ... gradus 5 immaterialiter ... gradum in lapide, patet ...

6. Confirmatur ... exemplo ... non si de ... super additur ... partibus eandem ... gravantibus ... inmodum columnae ... pars ... impulsum in ... productus ab ... partibus, tunc intensior ... addito ... impetus

qui

qui sibi sit porro gradibus impetus in manu producti ab illo [illegible]
[illegible] quia manu [illegible] denuo [illegible] vehementius attractivo
ad centrum, difficilius quam [illegible] ponderis, quam immotam ante.

7. Probatur, quod impetus producat alium impetum, experientia. Experimento videmus; nam si prius ingentem lapidem A [illegible] sursum [illegible] impresserit lapidi A impetum vehementem [illegible] lapidi A sursum petenti occurrat lapis B deorsum petens, hic [illegible] retro cedet sursum, ac lapidi B sursum petenti si occurrat alius lapis C deorsum petens. Similiter [illegible] a lapide B [illegible] ergo lapis A producet in lapide B impetum sursum versum. Et similiter lapis B producet in lapide C impetum quo sursum ascendit; ergo impetus productus [illegible] in lapide A producit alium impetum in lapide B, et hic impetus producit alium in lapide C. Patet [illegible] non prius non producit impetum illum in lapide B, neque in lapide C; prius [illegible] supponitur. Neque lapis A [illegible] producit impetum [illegible] violentus est lapis, qui [illegible] deorsum gravitat, [illegible] producere impetum deorsum versum, [illegible] sed impetus [illegible] impetum producit alium, ergo etc.

8. Probatur clarius aliquo agente [illegible] species visuales, quod quidem patet experientia [illegible] vas [illegible] sphaericum vino rubro plenum, [illegible] vel duo, [illegible] vasculum vitreum [illegible] rubrum [illegible] sphaericum, [illegible] duplo maiorem [illegible] plenum vino rubro [illegible] multo intensior [illegible] apparebit [illegible] vasis [illegible] pupillae species intensior [illegible] rubri, ergo etc.

experientia

9. Supponamus [illegible] diametrum vasis [illegible] octo vini rubri [illegible] pupilla [illegible] diametrum autem vasis [illegible] quatuor tantum partes [illegible] puncta vini rubri [illegible] pupillae [illegible] diametro [illegible] species [illegible] pupillam, ergo [illegible] pars remotior diametri producit speciem intensam [illegible] parte, et ista species producit [illegible] parte [illegible] producit speciem intensam [illegible] alias

a[illegible] ... ex eliquis, Unde et in 3° parte sint duae species, una quae producta e a 2° parte, et altera, quae producta ab specie 1ª partis exceptae in 2° parte, et sic proportionaliter de reliquis in octava parte decurrunt sub septem species et immate post octavam ratio speciei, et sic in infinitum sunt 4° parte et ultima ... praemissa ... tamen species ... quatuor species. ... species ... videlicet

... producta in 2° parte producit speciem aliam in 3° parte et 2° pars producit speciem ... in eadem 3° parte, ergo species producta in 2° parte ... in 3° parte species ... tamen species, unum, quia 2° pars agit in ... qualis ... agit in ... manifesta

10. Nec ... huic experientiae quae in specie visuali ... ita ... quod una species producat aliam, et haec aliam, ... ad pupillam ... species ... visio ... quam haec ... sequente experientia ... manentem ... extrema tamen parte in ... ita quod manent ad ... remotiore ... velocitate ... ita quod ... ad ... in qualibet parte illius circuli ... tamen ... in qualibet parte ... species ... ad pupillam ... species ... in eodem loco, ergo species ... quae pervenit ... in loco A circuli ... ad pupillam, immate producit aliquid ... mediante ... species in medio producit, ita quod ... species sibi immatam et haec aliam producat ... in loco A, et similiter haec species producat aliam, et sic ... pupillam ... species visualis ... manifestum ... species ... immate producet species pervenientes ad pupillam, producat species visuales ... per lineas curvas ... producit species ... immate per lineas rectas ... per lineas curvas ... in ... species ... ab ... producta ... dicta

obiz in loto, in quo immediate producit alteram, quae eius ... in sua ob[iecto].

11. Deinde, si ergo species producit de uno subiecto, ... sed in parte ide, remotiori illius diametri 2° producere in 2ª parte speciem intensiorem ut duo, ... nullam speciem produceret in 3ª parte, nec etiam in 4ª ... Et sic de reliquis, quoniam in 3ª parte inveniret speciem ut duo productam a 1ª parte, ... ergo ... pars producere in 3ª parte speciem ut duo, nullam vero speciem in 4ª, ... et sic de reliquis ... unaquaeque pars immediate posterior ... illius prima ... speciem; quod est in modo ut ostendimus ... a ... producit aliam ... speciem, quam 1ª parte producebat in 2ª, producit aliam ... et ideo producitur in 3ª parte ... in puncto immediato per ... ... quia ... agens agat in sibi simile ... qualitatem ... intentiorem, ... falso esse responsionem istam, manifestum ... ut agens de refractione, maxime de illa quae fit in speculo cylindraceo.

12. Si denique dicatur ... ... partes ... speciem in distantiis, intensam ut ... in puncto immediato ... Quia est non ... pars producere debet immediate post se speciem aliam in 2ª parte, in qua ... speciem ... et 2ª pars est capax illius ... quam producit ... quoniam ... non produceret, maxime quia ... invenit sibi ... ... inveniret in ... illa ... parte nulla species adhuc producta est, quam produceret 2ª parte speciem aliam, ... quia species alia produceret non, ut supra ... in speciebus ... speciem alia ... ad ... ... Et ideo illa species producit alias, ... nec alia ad ... ... in ... recto ... ideo ... producit alios in 3ª parte ... in puncto immediato post ... quia ... dicatur ... producit ... in 3ª parte ... in ... qualitatem ... intensam ... agere ... intensiorem ... quod ... agens agit in sibi simile ...

13. Quia est 2°, quoniam species ... ... constat ... ... speciem ... ... in quibus agens ... agit in sibi simile, quoniam ideo calidum ... ... qualitates, in quibus ... ... agit in sibi simile ... ... calidum ut ... ... nullum ... ... agit ... de facto in sibi ... ... calidum ut quinque ... ... calidum ut quinque ... ... qualitates ... a 1ª parte in capace ... gradus ... ... frigescente ... ... ponere producere ... gradus, ... parte ... gradus ... ...

[illegible] igo q[uo]n[iam] d[ic]at 6. gradus, igo 5 gradus
n[on] e[st] ductus 6, go 5, et 6 q[ui] sunt essalit[er] distinct[i].

14. Inferes deinde gradus caloris esse distinctos essaliter, ut
similiter frigoris, quoniam de frigore idem argumentari possunt, quod
de calore; essaliter ingenue effective distinctus, itaque 8[us] sit desperatus, et productus
alius in [illegible] ei inefficax [illegible] vero, sit debitus, supponens sit subiecto
[illegible] requiritur ad sui productionem, quiquid [illegible] sit productio alia
habens [illegible] deficiunt gradus [illegible] ad 8.

15. Si v[er]o petas an illi idem gradus ob solus essalitur sint distincti,
[illegible] Specie infima dist[ingui]t[ur] [illegible] Specie infima dixerunt
[illegible] ut constat ex dictis in Logica, ubi de Specie infima [illegible]
erat, bene valet: Entia A, et entia B sunt [illegible] Specie
[illegible] sunt [illegible] essalit[er] [illegible] contra bene valet, Entia A et
Entias B, n[on] sunt [illegible] essalit[er] inter se, [illegible] Speciei,
quoniam illa dicuntur convenire in Specie infima, quae essaliter conveniunt, nullo
maiori [illegible] duo talia dicta, igo illo, quae nullo habent disconvenientiam, igo illa
quae nullo habent essale distinctionem, [illegible] sed differunt,
solum individuo [illegible] convenire Specie infima, quae tamen numero differunt, ut
constat ex definitione infimae Speciei, et [illegible] adversariis [illegible], igo illo
quae solum talia dicuntur, quae nullo essale distinctione habent, [illegible]
sunt [illegible] essaliter inter se, n[on] tamen talia dicuntur, [illegible]
quae tamen numero differunt. Cap. 5 intensio caloris, et frigoris constat mul-
titudine graduum distinctorum.

Cap. 5

Intensio caloris, et frigoris constat multitudine graduum distinctorum.

1. Nonnulli recentiores docent, octo gradus caloris, qui sub
reperiuntur in subiecto calido, ut octo, esse distinctos essaliter inter se, itaque [illegible] sit
[illegible] perfectior 1°, et 3[us] perfectior 2°, et sic de reliquis deinde, itaque 2[us] [illegible]
[illegible] eminenter continet 1[um], et independenter ab illo, sed solum calor, ut
[illegible] eminenter [illegible] due,
duo, calefaciens subiectum ut duo, similiter 8[us] gradus [illegible] eminenter
et septem alios gradus, et independenter ab illis, sed solus sit calor ut octo calefaciens
subiectum ut octo; quapropter si subiectum prius haberet 7 gradus caloris, esset calidum ut
octo

octo, i.e. octo graduum caloris quem interim, ac si haberet sub septem [illegible]

dividunt intensionem caloris, ut octo, prius desinere in octavo gradu, et antequam

in collectione octo graduum, ultimam intensionem caloris, ut septem, prius deside-

rare in septimo gradu, non autem in collectione septem graduum.

septimi

2. Nam ut dictum est intensio caloris ut octo formaliter consistit

in collectione octo graduum caloris, non autem in solo gradu octavo, ultima intensio ca-

loris ut septem formaliter consistit in collectione septem graduum caloris, non autem in solo gradu

7°. unde quod dicis existimes de reliquis intensionibus caloris et frigoris de facto

excedentibus. Dicendum est non sicut facto intensio caloris ut 8° consisteret in solo gradu

8°, manente 9° gradu 8° formalitas consisteret [illegible] tantum calor, qui in ordine ad

reddendum subiectum calidum intense ut octo, et in ordine ad alios effectus formaliter

aequivaleret collectioni octo graduum, et quae in distinctione sumpti, i.e. haec est falsa,

et contra maiorem adversariorum doctrinam, propter argumentum quod nulla ratio alia melior assignari

exhiberi posset. Minor autem probatur, quia si [illegible] vera esset, manus prius tenens

gradum septimum caloris, quem intentum caloris sentiret, ac si haberet sub aliquo [illegible]

gradum caloris; et consequenter videndum quamquam dolorem sentiret, quod de facto, si in

manu remitteret calor ut septem, prius pereunte septimo gradu caloris, manus

sentiret ingentem diminutionem caloris, doloris ac violentiae, et experiretur se deper-

dere calorem septuplo maiorem illo 7° gradu caloris, quem initio acquisierat, quod qui-

dem est falsum, ut ostendit experientia sequens.

3. Quando quis manus approximat igni paulatim, recipit successive

in manibus plura atque alia plures gradus caloris, usque ad gradum 7um, et tunc

procul dubio sentit violentiam, dolorem ingentem in manu; si vero retrahat manus ab

igne quo dividat, calor paulatim remittitur, i.e. tum in 1° instanti diminutionis, quo

9° destruitur gradus septimus caloris experitur se non tantundem caloris amittere, quantum

acquisierat per omnia reliqua instantia, quibus sex priores producebant, i.e. tantundem

caloris sentit deperdere, quantum prius acquisierat in 1° instanti, quo 7um gradum

prius receperat, i.e. 7 gradus caloris, ideo non calefaciebant, neque tantum

sentit, quantum sex alii gradus sub calefaciebant, ac sentiebant, i.e. tantumdem

prius, quo septimus gradus.

4. Praeterea in 1° instanti diminutionis, quo videlicet prius per-

dit septimum gradum caloris in manu, ipsa non sentit ingentem sublevationem caloris,

ac violentiae illius, quam sentiebat, quando sub septimo habebat sex alios gradus

caloris, ideo 7 gradus caloris non solo tantum violentiam inferebat manui, neque

tantum torquebat, quam sex gradus priores sub torquebant. Rebus sic [illegible]

asi

... ingentem sublevationem doloris ac violentiae, quantum in illo instanti, sit peccat 7 gradus torquens ut 7 inferioris violentiae ut septem, manent 6 gradus torquens ut sex, inferentes manui violentiam ut sex contrariae.

5. Quo ad ... 7 gradus caloris erat in manu ut septem, inferebat in manu violentiam et dolorem ut septem, inde pereunt reliqui gradibus ... 6 gradus secundo, et independenter a reliquis inferebat manui violentiam et dolorem ut 6 ... incipit inferre manui ... violentiam ut sex, statim atque perit 7 gradus. Si dixeris ... quoniam 6 gradus per sui ... exhibitionem ... inferendo manui inferret ... violentiam ut sex ... 7 gradus, 6 gradus inferebat manui, quando 6 gradus inferebat manui violentiam ut sex ... 7 gradus ... minor certa, imo etiam maior, quoniam ... parte inferebat ... parte violentiam ...

6. Si dixeris ... pereunte 7 gradu ... manus experiretur ingentem sublevationem doloris ac violentiae ... reliquis gradibus ... sentiebat ... 7 gradus secundo, independenter a reliquis gradibus ... sui ... exhibitionem inferebat manui violentiam ut 7 ... violentiam ut septem ... aequaliter ... violentia ut sex ... 6 gradus secundo per sui ... exhibitionem ... inferebat manui ... pereunte gradu septimo ... violentia ... 6 gradus ... ut septem, qui ab ipso ... et ... manet violentia ... 6 gradus ... rebat ... ingentem violentiam, doloremque ... manus experiretur ingentem diminutionem violentiae, doloris ... in illo instanti, quo remisit calor ut septem ... quod est contra ipsam experientiam manifestam.

7. ... manus habens sub septem gradus caloris ... experiret violentiam, dolorem ... ut 13. ... a 6 gradu ... receptione violentiam ut 6, aequaliter ... violentia ut septem ... a 7 gradu ... receptionem ... violentia ut septem, et violentiam ut sex aequaliter ... violentiam ut 13. Unde ... manus sub habens septem gradus caloris ... experiret ac sentiret calorem ut 7 ... calorem ut 28 ... receptionem 7 gradus sentiret calorem intensum ut 7 ... receptionem 6 gradus independenter a reliquis sentiebat calorem ut 6 ... 5 gradus sentiret calorem ut quinque ...

et

ut septem, et sic de reliquis: ergo sal sentiret calorem intensum, ut octo.

8. Urget hora apparentem satisfactionem: si eidem parti manus superimponeretur una pars ligni gravitans, ut unum, et super istam poneretur alia pars lapidis gravitans ut duo, et super istam alia pars ferri gravitans ut tria, ac similiter alia pars plumbi gravitans ut 4, et alia argenti gravitans ut quinque; alia pars argenti vivi gravitans ut 6; ac demum alia pars auri gravitans ut septem, super eandem partem manus, istam non solum sentiret, experiret gravitatem ut septem, idem non solum sentiret impulsum, et attractionem ad centrum vehementem ut 7, sed ut 28; sed ratio est; nam septima pars superimposita videlicet auri, seorsum et independenter a reliquis gravitat ut 6, imprimit eidem parti manus impulsum vehementem ut 6, et sic de reliquis: ergo similiter manus sal [illegible] solum gravi[illegible] loris, experiret calorem ut 28, et non solum calorem ut 7.

9. Praeterea si auferas septimam partem auri videlicet quae gravitabat supra eandem partem manus, ipsa non solum experiret sublevationem ut unum ponderis, et diminutionem ut unum impulsus seu attractionis ad centrum, sed sublevationem, diminutionem ut septem, idem non sentiet tantum ponderis impulsus seu attractionis ad centrum diminutum, quantum senserat [illegible] sustentabat septimam partem videlicet ligni, gravitantis ut unum tantum; sed ratio est, nam quae septima pars, videlicet aurea, seorsum et independenter a reliquis gravitabat ut septem, et eidem manus parti imprimebat impulsum seu attractionem ad centrum vehementem ut septem: ergo similiter in primo instanti remissionis, prius perdurante 7° gradu caloris, experiret manus ingentem diminutionem caloris, et ingentem sublevationem violentiae et doloris 8; quod quidem est contra ipsam experientiam.

10. Urgeat denique; quod salem posse esse intensio caloris ut octo, quae inter gradibus octo simul intrare; [illegible] ex hasi [illegible] primo; quod nulla implicatio [illegible] eius assignabilis intensio; [illegible] esset intensio; si enim ex aliquo casu [illegible] intensio, maior ex eo, quod quilibet gradus [illegible] eandem perfectionem caloris, et [illegible] gradibus [illegible] esset intensive perfectius, neque [illegible] intensio caloris, sed tantum maior extensio: [illegible] hec [illegible] ex dictis, et constabit ex dicendis; quoniam de facto dat intensio qualitatis [illegible] quod gradibus [illegible] simul, [illegible] in specie visuali [illegible] qualitate intensionis caloris, ut octo [illegible] 8° gradibus caloris [illegible] arguitur: si daretur in eadem parte manus [illegible] gradus caloris [illegible]

aliq

... septem, si exigeret manus maiorem calorem; modo ... videntis exprimeret tantum si posset habere septem gradus caloris, quod si 6 gradus secundo calefaceret ut 6, et septimo gradu ut 7, manus habet sub ... caloris, de facto sentiret videntis, dolorem quod in tantum ut septem ... ut tredecim, in modo exprimeret calorem ut viginti octo.

Quod ultimo ... ideo in ... manus sentiret calorem ut tredecim, et maior videntis dolore quod si posset habere septem gradus caloris, quia tamen sub habet 13 gradus quorum quilibet secundo, et inde ... a reliquis calefaceret a ... 7 gradus de facto secundo calefaceret ut 75, itaque in eo quod calefacere manus ac videntis ipsi inferre, quam veniret septem ... gradibus calefaciendo ... et 6 gradus de facto secundo calefaceret ut sex, ... manus, et ipsi videntis inferret ut ... itaque in eo quod calefacere manus ... inferre videntis equivaleret 6 gradibus sub ... de facto manus sub septem gradus caloris exprimeret videntis dolorem ut 13, in modo exprimeret calorem ut 28. Cap. 73 de intensione qua intenditur species soni

Cap. 73

De intensione qua intenditur species soni

... in intensione qua intenditur species soni. Inter multa ... gradus ... species soni intensa ut ... plures gradus in se ... ut ... remitteret species soni intensa ut ... gradus, ... perit 5 gradus, et manet 4 gradus, septem, ... perit 7 gradus, et manet 6 gradus, ... nihil speciei manet, quo in specie soni intensa ut ... reliquis ... campane ... gradus sub ... manet vehemens, et intensa species soni ... septem ... remittit, itaque principaliter 7 gradus, et inde experiam ... species soni intensa ut ... gradus 6 gradus immediate post destructionem 7 gradus, ... gradus 6 ... quo immediate ante erat ... 7 gradus ... ducat ... intensiva ut 6, ... quo ... species intensa ut 7 ... campane ... gradus 6 ... erat ... campane ... quo immediate ante erat ... 7 gradu ... reliquis gradibus.

2. Neo 2°, gradus quibus intendit species soni sunt [illegible]

3c°, quoniam in reflexione tres partes aeris, seu puncta, quaeque liber

pars habeat speciem soni intensam ut duo, et producunt [illegible] aliae partes

aeris speciem intensam ut sex, et si alia species soni intensa ut duo veniat

accedat, [illegible] per reflexionem eadem pars aeris habens speciem soni intensam ut

6, illam intendet ut 8; ergo habens speciem intensam ut duo, si accedat per

reflexionem habentis speciem intensam ut duo, simul adaget et producet alios

duos gradus speciei, et sic v.g. et ut 4; quare etiam sibi similes; ergo gradus, quibus

intendit species soni, sunt dissimiles inter se. Antiletes [illegible] constabunt

deinde sequenti ex reflexione speciei soni facta in speculo acustico, sive

auditorio, tunc quaedam ita [illegible].

auditorio

3. Sed aut [illegible] inferant gradus quibus intendit

species soni esse similes inter se, [illegible]; neque si habeat speciem soni intensam ut

duo, producit per reflexionem in habente speciem soni intensam ut duo alios duos

gradus intensionis producentis [illegible], et 4 intensionis, et si

per reflexionem denuo accedat habens speciem soni intensam ut duo, patet habentis spe-

ciem intensam ut sex [illegible] producet [illegible] gradus intensionis; quilibet gra-

dus sive 1°, sive 2, et dat virtus agente productiva, [illegible] principalis,

univoca cum illis [illegible]; sive 1, sive 2, et; ergo eiusdem gradus sunt aequales

ideo in essentia perfectione eiusdem infimae speciei; unde [illegible] ergo sunt

in [illegible] similiter.

4. Denique si intensio, v.g. ut sex, speciei soni [illegible]

in [illegible] sex gradus, non autem in solo 6° gradu, pro 1°, neque si eius intensio

ut sex, [illegible] in solo 6° gradu, et tantum [illegible] in solos [illegible] gradus

et sic [illegible]; gradus [illegible] intensionis [illegible] in essentia

perfectione et [illegible] essentialiter dissimiles, sed hoc falsum ut [illegible] ergo et.

5. Pro 2°, neque aliter in 1° instanti quo [illegible]

campanae [illegible] species soni intensa ut sex, [illegible] intensionem

speciei [illegible] 7 gradu; sed hoc falsum, ut [illegible]; ergo

maior [illegible] ex supradictis [illegible] remissionis [illegible]. Pro 3° neque aliter

perveniente specie soni intensa ut sex ad tympanum, sive organum [illegible]

vi spiritus auditivi sentirent et experirentur tantum intensionem ut sex

[illegible] ut 28, v.g. [illegible], tantum intensionem ut [illegible], [illegible] ut 28 [illegible]

hoc

[illegible] nullis constat ex dictis cap. 8 precedenti
circa intensiones calidi, et frigoris. Cap. 77. Dirimitur an liquide
facta speciei visualis intendat.

Cap. 77

Dirimitur an q. de facto species visualis intendat

Rogabis 2° an intensio, quae de facto species visualis
intenditur, Inter multitudinem graduum etiam inter se [illegible] Dico 1° [illegible]
intensionem speciei visualis, dant de facto sint plures [illegible] qualitatis [illegible]
in [illegible]. Prob. Dico: [illegible] rubri [illegible] sphaerici pleni vino
rubro [illegible], cuius diameter [illegible] quanto [illegible]; si punc-
tum [illegible] ad pupillam [illegible] versus, tunc perveniet
ad pupillam [illegible] species coloris rubri [illegible] si vero [illegible]
[illegible] partis, [illegible] distantis a [illegible], ad [illegible] partis [illegible]
[illegible] rubri [illegible], perveniet ad pupillam [illegible] species coloris rubri intensius [illegible]
go illa species, quae [illegible] perveniebat ad pupillam [illegible] intenditur [illegible]
[illegible] ergo demum producitur [illegible] gradus, ergo [illegible] quantum
[illegible] quinta pars vini addita
[illegible] mediante parte [illegible]
[illegible] gradus speciei, [illegible] prior [illegible]
[illegible] enim [illegible]
[illegible]
intensionem; [illegible]
[illegible] Dico 2° intensio speciei visualis de facto [illegible]
[illegible] Prob.: [illegible] species visualis intensior [illegible]
[illegible] species visualis [illegible] sensibus
[illegible] intensionem; ergo [illegible] gradibus [illegible]
[illegible] ex dictis cap. [illegible] praecedenti. [illegible]
[illegible] speciei [illegible] immateriali [illegible]
ex dictis cap. 4° [illegible] species visualis [illegible]
[illegible]
Dico 3°: speciei visualis intensio [illegible] gradus [illegible]
[illegible] Prob. [illegible]

22

ut quinque gradus excellentiae sunt in solo gradu, et intensiones [illegible] gradus, et sic de reliquis, ergo, qui sunt distinguunt in intensione ut quinque non erunt in secundo excellentia [illegible]; hoc falsum est, ergo [illegible]. Versari minoris ostat ex dictis secundo immediate ante. Versari autem maiorem ostat ex dictis. [illegible] in [illegible] speciei auditivae semper erat.

§. [illegible] cadere [illegible] non sint [illegible] species [illegible] unum [illegible] de quo locuti sumus [illegible] huius capitis, de mensura [illegible] superadditis illis [illegible] pacto [illegible] gradus [illegible] in [illegible] species [illegible] intensionem [illegible] intensionem [illegible] speciei [illegible] species visualis, ut quinque [illegible] diminuendo [illegible] intensionis [illegible] cap. 8 de intensione Lucis.

Cap. 8

De intensione Lucis.

Rogabis 3°, quomodo pacto Lux distinguatur intensive Lucis, an per multitudinem graduum, an [illegible] [illegible] in instanti [illegible] Lucidat [illegible] erat Lucida [illegible] Lucidat [illegible] in instanti [illegible] instanti [illegible] erat [illegible] in instanti [illegible] 2, 3°, et 4°, [illegible] adveniente instanti C [illegible] Lucida est [illegible] in instanti C [illegible] non patet, quomodo non est [illegible] Lux [illegible] capax sunt recipiendi [illegible] Lucis [illegible] removet, ergo [illegible]

2. [illegible] Lucerna [illegible] deinde

... per aerem, quoniam lux debet

ut duo, ... [illegible] ...

lucernæ ... [illegible] ... ad ... lucernæ ...

in ... [illegible] ... Lux intensa ... quantum producatur a sola

... veniente 2º lumine ... [illegible] ...

lucis a ... lucerna ... [illegible] ...

gradus ... a ... lucerna. Maior ... demonstrat

... in ... de radiationibus ... [illegible] ...

luminoso ... agitur. Minor patet ... [illegible] ...

lux a ... lucerna ... ad ... lucem, ipso ... [illegible]

a lucerna producens et ... lucis intensæ, ut duo, manet ...

applicata, nullus ... venit lux ... [illegible] ...

... illa ... capax intensionis ... recipiendæ.

3. Dico 2º, gradus, qui sub ... de facto ... [illegible]

intensa, sentiuntur ... [illegible] ...

hens lux intensa ut duo ... agit in ... [illegible] ...

... lux intensa ut duo, ... [illegible] ... lucis intensionem

... gradus intensionis, qui sub ... de facto ...

intensa, ... Dico ... constat ex supradictis.

... constabit ex dicendis ... circa lucis reflexionem

in ... speculi caustici, ... parabolici, ... hiperbolici, ... elliptici.

4. Dico 3º, intensio lucis ut quinque ... [illegible] ...

... in ... gradu independenter a reliquis ... Probatur 1º ... intensio lucis

gradus, et sic de reliquis lucis intensionibus. ... intensio lucis ut ... in ...

... ut quinque ... gradu ... intensio ... lucis ut ...

gradus, et sic de reliquis, gradus ... [illegible] ...

falsum est, ipso ... Maior constat ex dictis. Minor etiam constat ... ex dictis

... ex dicendis disp. seq.

5. Probatur 2º eadem ... ; lux solaris intensa ad ... ut quin...

... in aere recepta ... remittit, atque ... intendebat, hoc est

... in 1º instanti, quo ... mane intendebat, tenui augebat, ...

incrementum adeo ... ut ... oculorum ... [illegible] ...

ab hora 4ª pomeridiana ... in 1º instanti quo remittit ... minuit,

... per decrementum ... ut sensus oculorum fallat, ... in 1º

instanti

instanti quo lux intensatur [illegible] remittitur [illegible]

quantum in 1o instanti intensionis intensio acquirebat. [illegible]

[illegible] bono [illegible] ut statim [illegible] in 1o instanti remissionis 5us gradus

lucis perit, et in 1o instanti intensionis [illegible] gradu

[illegible] lucis in [illegible] gradu [illegible] intensio [illegible]

[illegible] in illo 1o gradu [illegible] intensio in illo 2o gradu.

6. [illegible] nec alia [illegible] ab hoc [illegible]

lux alicuius intensa ut 6, remittitur in 1o instanti remissionis [illegible]

[illegible] ingentis diminutionis [illegible] augmenti [illegible]

expectabat in 1o instanti [illegible] hoc factum,

[illegible] firmato [illegible]

quibus cap. 5o huius disputationis [illegible] intensionem caloris ut septem [illegible]

[illegible] in solo gradu [illegible] vehementer [illegible] urgent

[illegible] apparent solutio exhiberi possit. Cap. 9 de intensione

aliarum qualitatum.

cap. 9um

De intensione aliarum qualitatum

1. Rogabis 1o quare de facto [illegible]

Resp.[+] impulsus, seu impetus [illegible] impetus, ut 6 usque [illegible]

in illo 6 gradus [illegible] essentialiter [illegible]

et firmata manet cap. 4o huius disputationis. Rogabis 2o [illegible]

de intensione actus vitalis, usque de actibus [illegible] et visionis? Resp.

de facto intensionem [illegible] essentialiter [illegible]

cap. 6o huius disputationis.

2. Rogabis 6o qualis de facto [illegible] intensio

habitus? Resp. 1o, in habitus intensione de facto [illegible] plures

gradus [illegible] hec satis roborata manet cap. 2o huius disputationis

[illegible] ultimo. Resp. 2o [illegible] essentialiter [illegible]

[illegible] actus intensi [illegible] essentialiter [illegible] producit successive

[illegible] intensionem in habitu, itaque [illegible] habitus [illegible]

[illegible] intensionem in habitu [illegible]

ut 4 usque in instanti A eliciat actum A et sub eo producat 5 [illegible]

gradus intensionis in habitu, et in instanti B eliciat actum B [illegible]

[illegible] actus A [illegible] actu B producat gradus 6 in habitu [illegible]

gradus

8 ... p̄duct sunt oīo essalitr. ... Antripeat ... evertā constat quoniq intus falsus p̄duxit actu B, q̄m p̄duxerat actu A: q. p̄duet actu B addita habitu intensione q̄m actu A p̄duxerat ...

3. Q. aut existat anti ... infferat eiusdē gradus ee oīo essalitr stes intrāse, ... si essent essalitr ... sufficiet intri ad p̄ducendu gru̅ 6 in habitu, actus B, oīo essalitr stes actus A tamq̄ in concaa ... indirect aliq. actu essalitr ... hoc falsu, ig.o ... nā si actus B ... q̄ adiutus intus p̄duxit in instanti B gru̅ 6 in habitu, ... elicit in instanti A et actus A in instanti B, actus B iuvaret intus ad p̄ducendu ... gru̅ in habitu, ... gru̅ 6 ... actus A iuvaret intus ad p̄ducendu gru̅ 6 et minime gru̅ 5 ... go ...

4. Resp. 3.°; intensio habitus quinq. ... in sol. 5. ... in ... quinq. gradus. ... intensio est quinq. ... in solo 5.° gru. et intensio ... 4.° in solo A gru. eiusdē gradus ... oīo essalitr stes, s. hoc falsu ē, ut ... ig.o ...

5. Rogabis 7.°, quaero de facto ... gra sancti fantis. Resp. 1.°, ... sancti fante intensa de facto ... plures gru̅ intrise essalitr dicti. ... 2.°, ... q̄ ... iustus peccat ... gru̅ sancti fanti intensi ut ... elicit actum meritoriu nove gre, amittit ... ut 4.° q̄ antea habebat et acquirit ... ut 5.° ... hoc falsu ē ... unde infferat. Maior certa ē. ... non ē ... sancti fantis, nam q. ... amittit nisi p̄ lethale peccatu. ... loquendi ... Sacrae Scripturae. Et falsu iustus, quio peat meritoriē ... augmentu gre ... antiqua gra ... falsu, ... antiqua gra ... nova ... in hoc iusto, go ...

6. Resp. 2.°, grus gre sancti fantis ... de facto ... in gra intensa ... intrise oīo essalitr ... 3.°, inequalitr ... Deus inequalitr p̄miaret iusto ... meritorie operantes, s. hoc falsu ē, ig.o ... maior: suppaniamus ... iustus ... gru ... unu, et iustus ... ut ... elicit ... singulo ... meri ... æqualē intrise, ... suppaniamus actu iusti unu

talis esse propter quod eidem debeat ... intensiori gratiae ...

... inaequaliter praemiaret ... iustos ... aequaliter operantes, igitur ...

Probatur ... iustus ... augeret ... gratiam ... minui ...

... intendere gratiam ... esset ... perfectior ...

... simpliciter maius praemium ... gratiam ... iusto

... inaequaliter praemium ... aequaliter operantibus.

7. Respondetur ... paribus ... magis ... meritoria ...

... Supponamus ... gratiam ... meritoria ...

... remissionis ... ab ... gratiam ...

gratia ... eadem ... aequaliter praemii, igitur

nullatenus ... Respondetur denique ... praemiare ...

... aequaliter praemiabit ... esset ...

Ex dictis constat, igitur ...

8. Rogabis denique qualiter de facto sit intensio charitatis

et supernaturalis. Respondetur ... Dico: nullus ... assignabilis ...

... intensionem constare multitudine graduum, neque ...

... gradibus ... neque ... igitur. Probatur

... esset ... maxime ...

... ab aliis qualitatibus ... nullatenus, igitur ... ut supra

... constat ...

... de facto intensio ... constant multitudine

... constant multitudine ...

graduum ... aliter ... igitur.

9. Dices 2º ... esse ...

maxime ... Arriaga ... gradus ...

... non sunt multiplicandae entitates sine necessitate

... nulla est necessitas multiplicandi ... intensionibus ...

... gradibus ... igitur ...

... non sunt multiplicandi ...

... solum ... abs ...

... dictis ... igitur.

10. Dices 3º ... esse ...

... intensionem ... constare gradibus ...

[illegible] gradus intensioris qualitatis caloris, con-
traria posse gradus [illegible] [illegible] qualitas intensior [illegible]
intensive [illegible] qualitate [illegible] [illegible] [illegible]
contraria [illegible] [illegible] dispositionis [illegible]
agens [illegible] cap. 2 difficultatis expeditio.

Disp. 2a

Vtrum agens possit agere in sibi simile?

Cap. 2

Difficultatis expeditio.

Rogamus an agens [illegible] qualitate aliqua possit
agere in passum habens [illegible] qualitatis [illegible] an agens [illegible]
calidus [illegible] [illegible] calidus [illegible] agere in ipsum, hoc est
possit producere [illegible] [illegible]
passo [illegible] qualitatis [illegible] agens [illegible] intensioris qualitatis, poterit
agere in passum intendendo [illegible] si agens habens calorem ut sex, an id
[illegible] habens calorem [illegible] [illegible] agere, itaque in illo
producat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qualitatis [illegible] rogamus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] calidor
[illegible] [illegible] [illegible] caloris.

2\. [illegible] alias agens [illegible] de facto agit
in sibi simile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habens calorem ut 4
[illegible] de facto habens calorem ut 4 [illegible] [illegible] nullo
[illegible] caloris [illegible] qualitate [illegible] [illegible]
experientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] experientia [illegible] probabit, ergo non agens de facto
agit in sibi simile.

3\. [illegible] [illegible] in speciebus visualibus habens
species visuales [illegible] [illegible] habens species visuales intensiores
[illegible] [illegible] agit in sibi simile
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] experientia [illegible] [illegible] [illegible] invenit [illegible]
[illegible] cap. [illegible] sect. [illegible] [illegible] [illegible]

Sect.

ficiet Chartae papiraceae rubeae adaperi, et [illegible]
sclarius reddat, color rubeus apparebit, illa tamen maneat intus medio rubeo
colore non appareat, ergo species coloris rubei intensior est in superficie parietis, quam
maneat intus medio. Patet ad propositum, quia color ille rubeus in pariete super
ficie apparet, et non maneat intus medio apparet. Probatur [illegible] 128
species intensa [illegible] quia saltem luce [illegible] parietis pervenit
in superficie parietis, seu saltem immediate producit speciem intensiorem coloris;
non ideo color rubeus in pariete apparet, et non maneat intus medio, quoniam spe
cies in superficie parietis producta intensa est [illegible], ut quae valeat colori
rubeo in loco species coloris rubei ad pupillam immediate saltem producat,
itaque actus visionis terminatur ad speciem illam in pariete productam, seu saltem im
mediate.

4. Dubitatur species illa intensior coloris rubei apparen
tis in pariete immediate producta a colore rubeo chartae papiraceae, quae [illegible]
est. Quae est in ipsa specie visuali [illegible] species [illegible]
et haec alios usque ad pupillam oculi. [illegible] Aristoteles
ex dictis [illegible] disp. [illegible]
Sect. 2. disputationis de immediate [illegible]

5. Dubitatur quare intensior [illegible] species coloris
rubei non est intensior in parietis superficie, quam maneat intus medio, sed a pariete
[illegible] species coloris rubei, quae intensa accedat ad pupillam oculi,
quicquid oculus videt in parietis superficie colorem rubeum, qui est in charta
papiracea rubea [illegible] producta. Quae est non [illegible]
per reflexionem radiorum, seu per refractionem, neutro modo potest contingere, quod
[illegible] in mathesi, et bona Philosophia [illegible]
nis [illegible] refractio radiorum nisi in corpore
diafano densiori quam aere, seu superficie parietis, non [illegible] diafanum [illegible]

6. Praeterea eadem ratione color ille rubeus apparet
in eadem sola parte superficiei parietis undique quaquam inspicientibus, itaque intuens
colorem illum, si locum moveat, in quacumque parte [illegible] videat eundem colorem
in eadem sola parte superficiei parietis, seu [illegible] contingere per reflexionem
aut refractionem radiorum provenientium a charta rubea, ergo [illegible] Maior et
per se constat. Minor patet [illegible] in mathesi, et [illegible]
[illegible]

Et 2o eadem [illegible] pars in specie soni, habens speciem soni [illegible] usque ad tympanum, habens species [illegible] situatas in parte, habens species intensiores, ergo agens aliquod de facto agit in sibi simile. Probatur 1o, si [illegible] quantitate, et qualitate soni, quae aiunt, et quae distantia ab aure sub sonent, radiationes specierum provenientes [illegible] usque ad tympanum per auditum [illegible] in eadem parte aeris immatis per species intensiores [illegible] species [illegible] auditiva per [illegible], quo percipit sonus intensius ut duodecim. Quod si [illegible] voces [illegible] incipiant [illegible] 1o in instanti A incipiat, et 2o in instanti B, continuante 1a, et 3o in instanti C, 1o et 2o adhuc sonantibus, et sic deinceps, sub denique [illegible] sonantibus, aer habens species intensiores tantum ut [illegible] parte aeris immata per species tantum [illegible] et [illegible] quo percipit sonus tantum [illegible], inde 2o voce incipiente in instanti B [illegible] radiationes specierum [illegible] habens species tantum intensiores ut duo, usque pervenient ad tympanum [illegible] auditivae, producit in eadem parte aeris immata per auditum [illegible] species ut duo, species soni [illegible] alios species soni [illegible] intendi [illegible] species ut duo, producit actus, percipit quod sonus intensius ut duo, ergo agens aliquod de facto agit in sibi simile. [illegible] species [illegible] omnio similes in qualitate, [illegible] gratet ex eo, quod voces [illegible] similes, [illegible] eadem, [illegible] necessarium est, quod [illegible] ex eo, quod [illegible] actus [illegible] similes in qualitate [illegible] in intensione. [illegible] ex eo, quod [illegible] percipit [illegible] eadem vox 1o percipit, aut duae voces sub sonent, [illegible] percipit [illegible] intensa fuerit [illegible] alia omnio similis denuo producta sonuerit. [illegible] aeris species [illegible] necessarium sit, constat ex eo quod radiationes [illegible] specierum [illegible] vocibus perveniant ad eandem partem aeris immatam per auditum.

[illegible] intensiones [illegible] immate [illegible] aequivoce a vocibus, videntur [illegible] agens aliquod agere in sibi simile. [illegible] itaque sonus producat immate [illegible] species in specie auditiva [illegible] ad tympanum per auditum [illegible] et hae [illegible] usque ad tympanum per auditum [illegible] innumeris experientiis, in quibus species vocis pervenit ad aurem voce ipsa destructa.

 [illegible]

10. ... Ipsa t; nec in certa ... quod vocis ad aurem perveniret; 2° vox tali perfectione ... et unico tantum instanti duraret, sed duobus tantum ... prima voce manente tunc erunt duae species ... vocis ad aures pervenirent, quo 2a voce existente in quo casu species vocis produceret in eadem aeris parte formata per auditive ... ubi erat producta species ... ad ... species soni ... omnino similem ... hinc species eiusdi non produceret nisi aequivoce a voce 2a, quandoquidem ... igitur nulla est solutio.

11. Probatur 2° idem ... quoniam ... speciem soni intensam ut duo ... accidat ... solum habens speciem soni eam intensam ut duo, et omnino similem ... produceret ... gradus intendendi: quod ... veritas constabit ex dicendis capite sequenti.

12. Probatur 3° eadem ... in qualitate impulsus, quoniam si manu ... partem A ferri gravitantis ut duo, ... producit in manu impulsum intensum ut duo, ... eiusmodi partem A deinde superimponas aliam partem B ... gravitantem etiam ut duo, itaque ... gravitet etiam super eandem partem manus, in isto casu ... B producet impulsum ... ut duo in parte A et hic impulsus producit etiam aliquem impulsum ut duo in eadem parte manus ubi erat productus impulsus ut duo omnino similis a parte A. sed in isto casu qualitas ut duo ageret in passum habens qualitatem ut duo et sibi omnino similem intendendo: quod ... veritas antecedentis stabilita manet disputatione immediate ... capite 4°, ubi obiam ivimus responsionibus, quae possent exhiberi nostro argumento. A 5 de Enero año de mil i seiscientos i cinquenta i quatro. Reinando Poncio Pilato en ... en Bo..., ... en las islas de Canaria ... i finalmente en Cordoba reinando el Risco, escrebi estas, en culto, lineas, i disparates, en ...

13. Nihilominus

Nihilominus tamen hic breviter saltem responsionis gratia recentiorum quidem exhibuit, quod dum illi ponderis nullis tributis producant in manu, sed se ipsis gravitarent, manusque deprimerent ad centrum, dicit enim recentior iste, quod si pondus gravitans ut ita libra illa in lance ita, ut illud deprimat cum superimponatur lance grana tritici sicut si ponant, deinde illud quoque deprimant, cum quilibet [illegible] in tali casu grana tritici saltem posita in lance gravitarent, illud deprimunt, quamquam sit impulsus, gravitas autem maior, et perfectior invenit ab [illegible] sub granis tritici, tamen [illegible] aequivoca quam [illegible] quodlibet exsistit diluere. Unde contra [illegible] argumento, quod pondus dum [illegible] nullus impulsus in manu producunt, sed se ipsis gravarent manus ipsasque deprimerent.

14 Secunda istorum responsionum est ad hominem ab istis recentioribus ad [illegible] agere indirectum, quam aliquid operari immediate dummodo effectus que [illegible] loco distanti producitur, reperiatur immedio ab alio agente, ex probatione in hoc verba decepta. Si ingens columna superimponatur tabulis, quod pars illi gravat, quam si parva columna, quae crassa superimponatur, quod [illegible] immediate imprimuntur [illegible] in fine partis columnae, sed est partis superioris immediate imprimuntur [illegible] partes inferiores sibi unitae impulsus in tabulis, quae nunquam imprimunt [illegible] [illegible] enim videtur omni unquam pars columnae occupare locum [illegible] altius tendendo [illegible] loco alterius partis inferioris. [illegible] recentioris iste exerit [illegible] pondus graves tabulas inferiores, quod [illegible] imprimat impulsus, sed grana tritici gravidant lance, quod [illegible] producunt impulsus. Atque similiter in nostro casu partes illi ferri gravidant manus, quod [illegible] producunt impulsus.

15 Quod autem pars B imprimatur impulsus in parte A et hic impulsus producat alium impulsum, mediante parte manus, statutus [illegible] probatur deprimmate [illegible] capite 4. Tertia responsionum eamque est 2a quamvis manus sustentans pondus [illegible] experitur ac sentitur in se ipsa vehementem attractionem, sed eiusdem vehementer attractio est aliquid proveniens a proportione ad centrum, sed eiusdem vehementer attractio est aliquid distinctum [illegible] quod attractio appellatur impulsus, quod in manu eiusdem productus impulsus ab eiusdem pondere et [illegible] [illegible] nihil producitur in manu [illegible] vehementi [illegible] patere videtur [illegible] hoc [illegible] attractionis illius vehementis, neque [illegible] quod quidem violentia requirit provenire a solo immediato [illegible] ponderis eiusdem, quod [illegible] violentia et vehemens attractio [illegible] quamvis [illegible] ut patet, quod eiusdem violentia [illegible] in se exponitur proveniens a pondere, est aliquid in manu productus ab ipso

pondere

pendere s. nos appellat impulsum seu impetum, igitur ...
reflexio possit agere in sibi simile, de qua sectione 1a, et de reflexione explanat.

Cap. 2um

V. Agens per reflexionem possit agere in sibi simile?

Sectio 1a

Natura et causae reflexionis explicantur.

1. Arriaga disp. 3a de generat. sectione 8a, reflexionem ita explicat, esse productionem alicuius qualitatis, quae ulterius tendere ab obstaculo corpore impedita, redeat per eandem viam qua venerat, quasi regrediens, ut species ... resiliunt iterum per eandem viam species obiecti, qua ad ipsum recesserat. Tamen solo Arriaga in explanatione ista, quoniam non omnis reflexio est per viam qua venerat, seu qua incidebat, nec barbare loquamur regredi, alioquin omnis reflexio esset perpendicularis, et faciens angulos rectos cum plano corporis impedientis, quod est aperte falsum; fit enim reflexio saepe per angulos acutos, ut patet de ... et in infra ostendemus.

2. 2o explanant alii reflexionem hoc pacto, lineam reflexam dicunt illam, quae a passo incipit recta versus aliam partem, seu ... et parte cum agente est linea curva, efficiens angulum. Explanatio haec displicet 1o, quoniam ea convenit lineae refractae, seu lineae refractionis, quoad primam partem, quoad 2um vero videlicet quod ex parte cum agente est linea curva efficiens angulum, neque convenit lineae reflexionis, neque lineae refractionis. Et enim linea refractionis etiam a passo incipit recta versus aliam partem.
Displicet 2o, quoniam lineam reflexam, separatam cum agente curvam appellat, in quo ... barbare loquitur, ... solo falso, neque enim linea recta reflexionis, quae cum linea directa incidente, et ex qua recta angulum format, appellari potest curva, neque ... neque ... quoniam angulus resultans debet[+] esse rectilineus, alioquin angulus rectilineus non differret ab angulo curvilineo, neque ab angulo mixto.

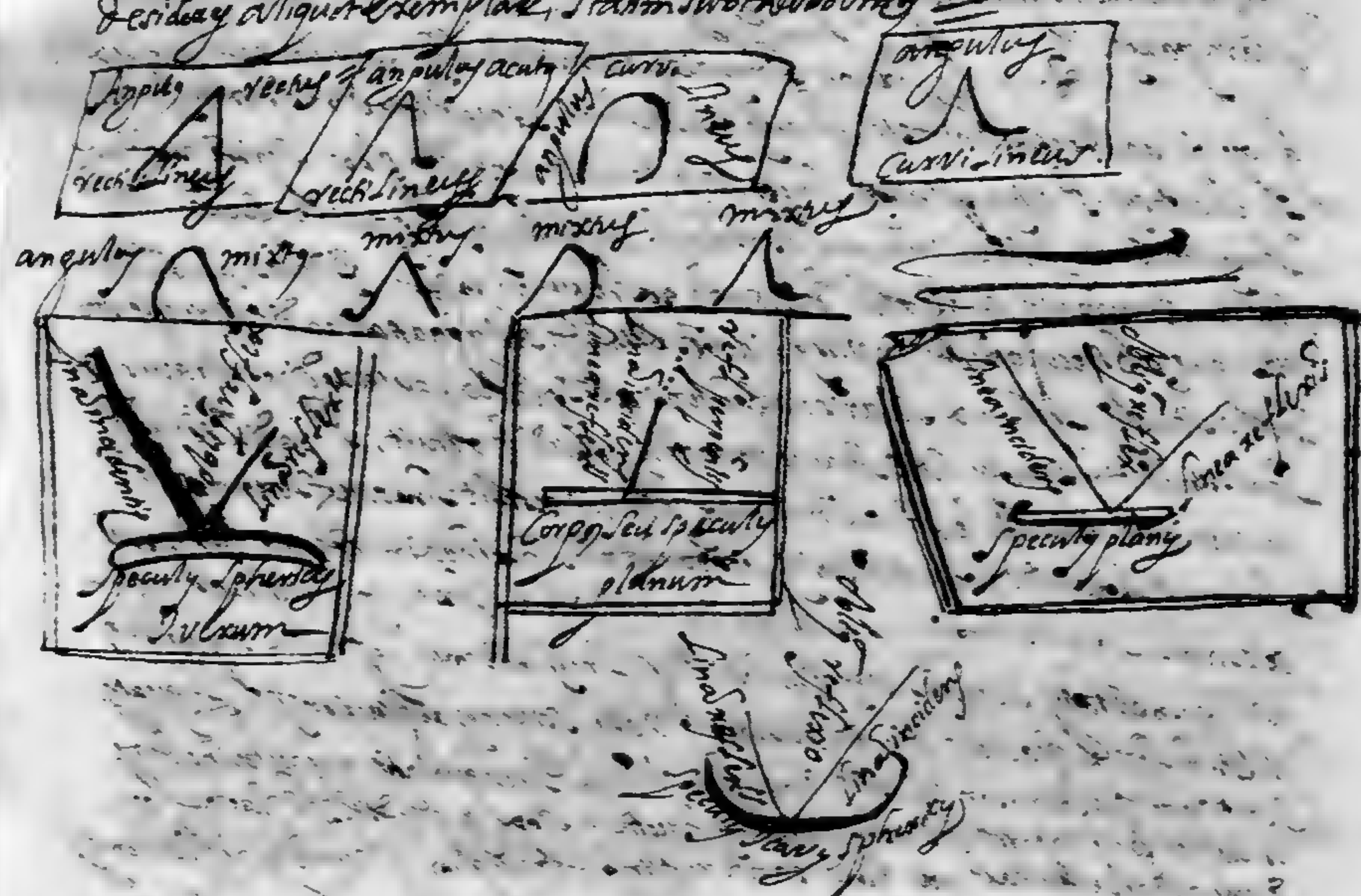
3. Denique 3o displicet, quoniam non omnis linea reflexa format angulum cum linea directa, seu incidente, ut patet in reflexione perpendiculari, ubi linea utraque, tam incidens, seu quasi a ... directa, quam reflexa, sunt in eodem prorsus loco, coeuntque, neque ... ipsas separant. Sed utraque per modum unius cum plano corpore impediente constituit duos angulos rectos rectilineos. Si vero corpus impediens concavum fuerit, seu convexum, duos angulos aequales mixtos

debet[+]

ipso corpore

4. Lineae reflexae qualitatis reflectentis, ita explico; est illa recta linea qualitatis, quae incidens in corpus densum, illud penetrare nequit, resilit ad angulos aequales istis ab ipso corpore impediente. Reflexio alia dicitur perpendicularis, alia obliqua; perpendicularis reflexio est illa quae eadem via resilit a puncto incidentiae, qua recta linea incidebat in corpus impediens. Obliqua reflexio dicitur, quae non eadem via, sed alia resilit a puncto incidentiae. Ceterum quaevis reflexio angulos aequales constituit cum superficie corporis impedientis, sive corpus eiusmodi sit planum, sive concavum, sive convexum; si enim corpus eiusmodi fuerit planum constituet angulos aequales rectilineos. Si vero corpus eiusmodi concavum fuerit, vel convexum, constituet angulos aequales mixtos; nunquam vero reflexio constituere potest angulos curvilineos vel inaequales, natura enim operatur per vias brevissimas, contrariis rectas. Unde nulla linea reflexa debet in ea talis curva esse potest.

5. Isti pp passim demonstrant hoc est, omnis reflexio est ad angulos aequales, ideo, cum fiat per lineas rectas. Quoniam fit per angulos rectilineos, 3 permixtos, 4 nullo fit per angulos curvilineos. Si vero desideras aliquod exemplar, statim subministro.

Quid sit imago

6. Explicamus super lineas qualitatis reflexionis [illegible]

ideo aequatis constituunt reflexionem inter talis, ig quid aequatis constituunt simpliciter constit lineis partiale, quarum 1a est illa quae denotat reflexio, denotat [illegible] reflexionis a se ipso, et ab alterato, 1a dicitur a bute lineae reflexionis, 2a dicitur linea incidentiae, sive radius ab aliquibus [illegible] linea directa. 2a est reflexionis, ita explicat Patre Athanasio Kirquerio, est illa de cuius directione simulachrum, seu lucis ista in superficie speculi recepta, ut sterin obpositio corporis opacitatis penetrare valens, ad visus. [illegible] aliud obtinet quolibet reverberata reflectit, linea [illegible] incidentiae, ita explicat [illegible], est illa [illegible] directione splendentis corporis luminosi radius in politi corporis incidit superficiem.

7. [illegible] author per illas explicationes [illegible] explicit lineas illas constituentes reflexionem inter talis [illegible] qualitatis [illegible] [illegible] ipsius prius clarius [illegible] lineas explicamus qualitatis reflectentis, incipiamus [illegible] linea, sed binde quid [illegible] linea incidentiae qualitatis reflectentis, seu quae appellat directa est illa linea quae directe veniens ab agente, incidit in superficie corporis impedi-recta, quae directe [illegible] [illegible] linea 2a, quae dicitur reflexio, sive linea reflexi-onis, ita explicat [illegible] est [illegible] linea, quae a puncto incidentiae incidentis lineae tractu incipiens, corporis impediens penetrare non valet, [illegible] aliam partem.

8. Diximus lineas reflexionis [illegible] illam, quae denotat reflexio, [illegible] apud [illegible] admittat, [illegible] linea [illegible] inter reflexionem [illegible] per [illegible] [illegible] lineas [illegible] incidentiae, [illegible] lineas incidentiae, [illegible] linea quae denotabat reflexio, non denotabit reflexio, [illegible] [illegible] aufferat [illegible] reflexionis [illegible]. [illegible] [illegible] quae ab speculo [illegible] visus, [illegible] lucis solaris, seu lux solaris reflectens ab speculo, [illegible] [illegible] incidit in speculum, [illegible] [illegible] incidens in speculum est linea incidentiae, [illegible] linea reflexionis [illegible] linea reflexionis [illegible] [illegible] linea incidentiae [illegible] [illegible] linea incidentiae, linea quae denotabat reflexio, [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] inter talis [illegible] per lineas incidentiae, [illegible] refractionis. [illegible] [illegible] de refractione [illegible] [illegible] [illegible] constituunt refractionis inter talis, ita explicat est illa linea qualitatis, quae recta incidens in superficie corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reverberat, quae [illegible] tanto [illegible] [illegible] medium refractionis

fuerit

... medii refractionis fuerit minus densi, hoc est, ad densitatem [illegible] ...

9. Unde [illegible] radii [illegible] de reflexione dicta manent, quantum [illegible] refractionis in eo tales; duplex [illegible] lineae parallelae; prima dicitur linea incidentiae, 2ª linea refractionis, 3ª lineae, quae denotat refractio, [illegible] [illegible] ab alterna parallela 1ª, quae incidentiae dicitur. 1ª linea, videlicet incidentiae [illegible] est illa, quae a [illegible] agente incipit, recta quae incidens in superficie corporis [illegible] in puncto incidentiae superficiei [illegible] corporis, hoc est, ab eius puncto, et recta in [illegible] ostentumque pergit. Linea vero 2ª, videlicet refractionis, est illa, quae ab eodem puncto, quod [illegible] ipsius lineae dicitur punctum refractionis, non recta in [illegible], quae [illegible] effectat, [illegible] recta [illegible] pergit. Quare linea refractionis, denotat refractio a linea incidentiae [illegible] parallela, [illegible] [illegible] lineae reflexionis linea [illegible] parallela per lineam incidentiae.

10. Ut autem refractionis [illegible] intelligas, aliquot exempla [illegible]. Sit vas [illegible] aquae, idest, [illegible] Solis [illegible], sit Sol in puncto A, eius radius luminosus incidat in punctum B, recta via [illegible] [illegible] ad fundum vasis, usque ad punctum C, quod punctum C extremitatem [illegible] tangit, ut figura subtus docet.

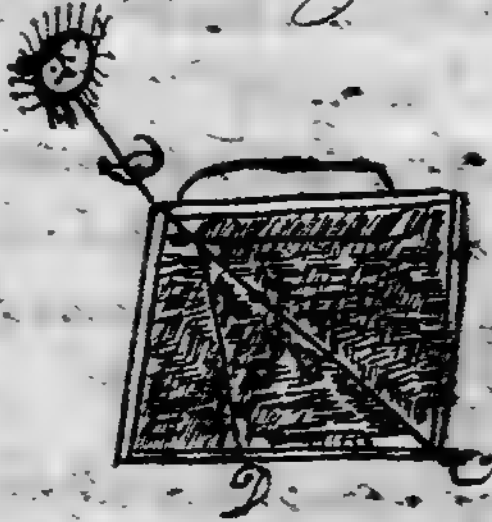

imago alia.

11. Sit vero [illegible] vas aqua plenum, Sol in puncto A, [illegible] radius solaris incidat in punctum B humoris, sive in punctum B superficiei aquae in [illegible] restringet, et ab eodem puncto B refractionis non in directum aquam penetrabit, usque ad punctum C, quod punctum radius solaris supra tangebat

seu refractus retrogreditur versus punctum D, q[ui] ... bus tangit. Linea radii solaris recta a puncto A, usque ad punctum B, vocatur linea incidentiae, seu radius incidentiae, radius vero seu linea, quae a puncto B egreditur usque ad punctum D, dicitur linea refractionis, punctum autem B, dicitur punctum incidentiae, et separatur lineam incidentiae, seu separat lineam refractionis, dicitur punctum refractionis, quod stat recto. Si punctum D, quod trahit lineam incidentiae, nomine punctum incidentiae, seu quod terminat lineam refractionis denotat punctum refractionis, ut subiecta imago indicat.

demonstratio alia.

12. Hoc in radio luminoso, seu irregularitate lucis reperitur, eodem etiam modo frangitur radius sonorus in specie soni; si a dextera vas aqua plenum, sonet vox in puncto A, et ab hoc puncto incipiens radius sonorus incidat in punctum B, vel medii speciei radiationis B, ubi inveniat ibi medium densius sibi obstans, inibi refringetur, et sic in directum progredietur usque ad punctum C, seu fractus retrogreditur in punctum C. Unde si auris existeret in puncto C, non perciperet sonum, quem [illegible] radius sonorus incipiens a puncto A, et fractus in puncto B; si vero auris existeret in puncto D, illum perciperet, quod autem [illegible] ita evenire, radius sonorus eodem modo frangatur, atque radius luminosus, innumeris experientiis demonstratur.

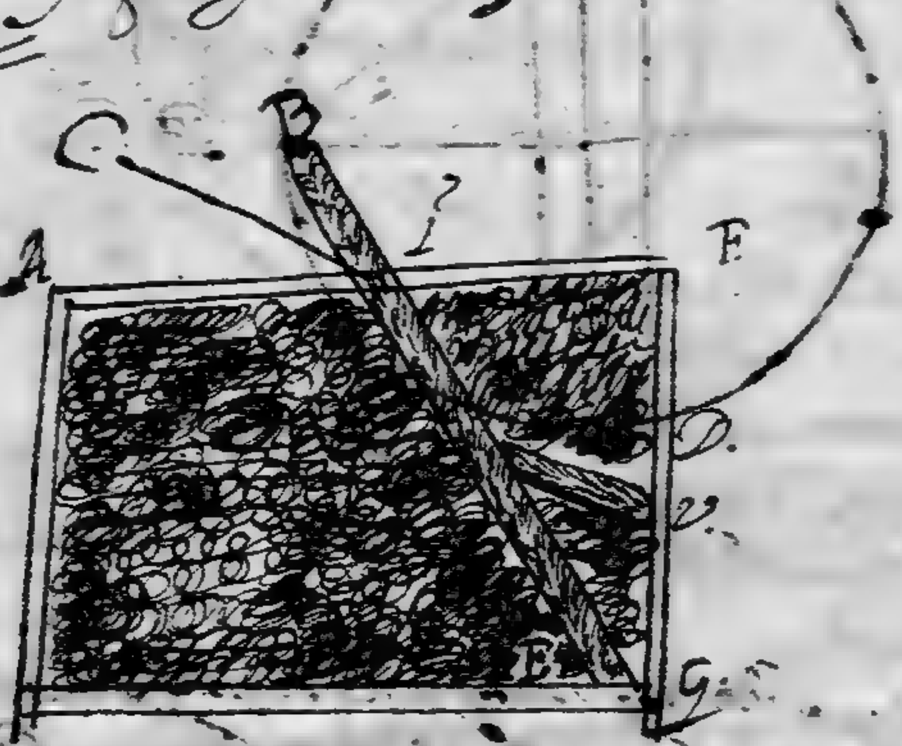
13. Similiter de specie visuali philosophandum est; si obiecti in puncto A, radius speciei visualis incipiens ab obiecto incidat in punctum B, ibi frangitur, et sic in directum progreditur usque ad punctum C, [illegible] usque ad punctum D. Unde si oculus esset directe in puncto C, non perciperet obiectum per illum radium speciei incidentem in punctum B; si autem oculus existeret in puncto D, perciperet obiectum incidentem in punctum B per eius radium.

radians

14. Hinc facile colligere est vacillum aquae immersum

fractum

[illegible] A, B, in vacuis D, L, et radius [illegible] in puncto R, incidentia L. cathetus B, H, G, si igitur extremus vacui L, & a [illegible] refractionis oculo apparebit in puncto V, parte scilicet ... infra aquam reflexerit linea i, V, et linea D, L, parte altera vacui supra aquam reflexerit. Unde videbit ipse vaculus D, L, i, V, qui cum ... simul in directum, fractus videbit in puncto refractionis L, quare ... videtur.

imago altera

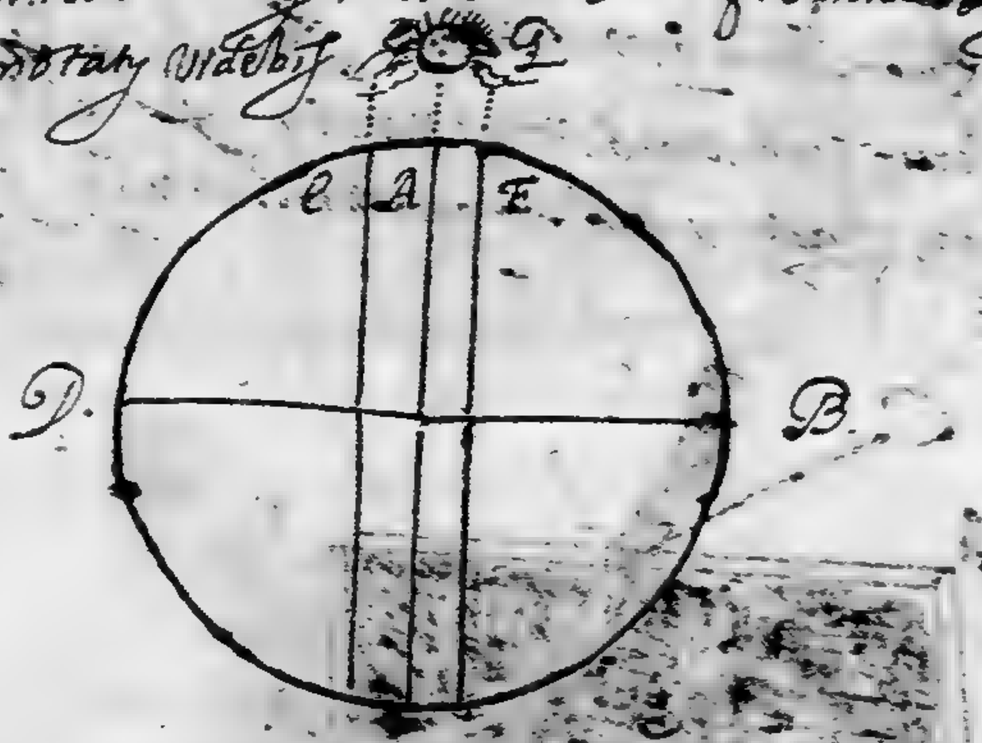
Sectio 2a. De intensione, quae per reflexionem fit, liber [illegible]

Sectio 2a

De intensione, quae per reflexionem fit, [illegible].

1. Intensio, quae fit per reflexionem augmentum qualitatis [illegible] parte sibi provenientem a [illegible] radiis incidentibus et radiis reflexionis. [illegible] alia, quae provenit a reflexione perpendiculari, alia quae provenit a reflexione obliqua [illegible] intensionis [illegible] in reflexione radiis solaribus ... reflexionis perpendicularis, quae subtendit zona [illegible]. Sit telluris [illegible] A, B, C, D, in ea zona torrida L, A, G, [illegible] G, [illegible] radii provenientes incidunt in L, A, G, id est, in terris zonae, aquae [illegible] quod sit radij reflexionis [illegible] incidentibus in [illegible] H. [illegible] radij reflexionis. Maior qualitas [illegible] in spatio, quod est inter H, et zonam torridam telluris.

-2- [illegible] obscurorum radiorum incidentium sol, et re[flexi] [illegible]
spatio; si prius inciderint radij solaris, et iterum reflectuntur, quo quisque maior calor, dicitur intensio caloris resultans ex reflexione perpendiculari; ut in figura notatum videbis.

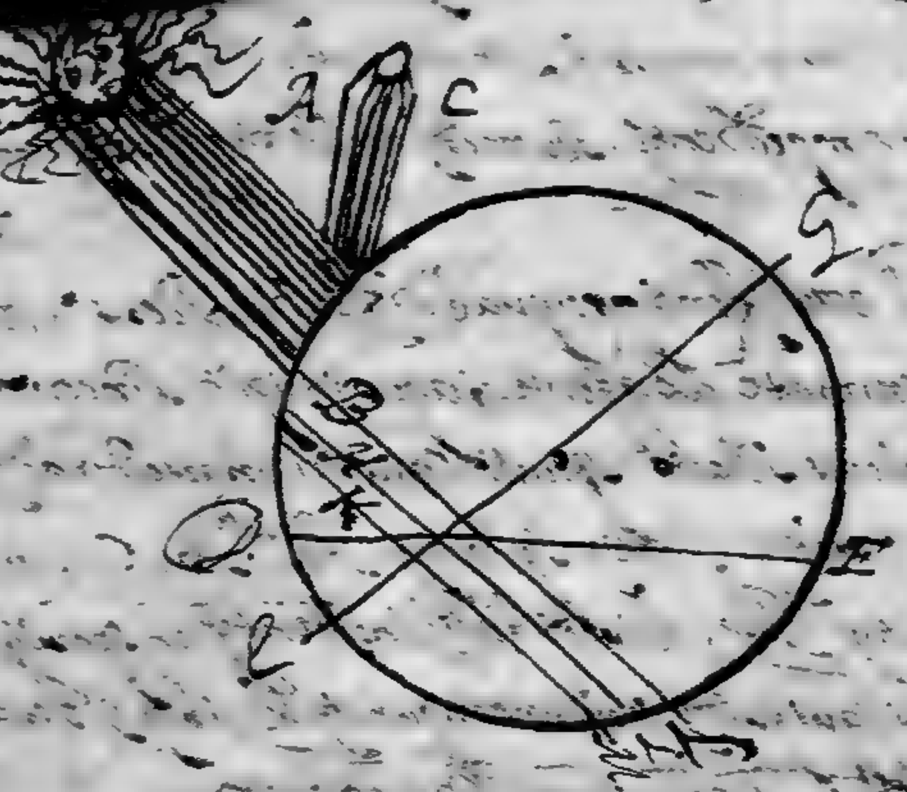

imago.

2. Sit alterum exemplum reflexionis solaris obliquae, quae contingit sub zona temperata, in qua nos sumus. Sit sphaera mundi D, G, C, H obliqua, aequator H, I tropici B, L, K, M axis G, C, zona temperata B, C, radij solares N, qui oblique incidentes in B, C spatium terrae reverberabunt in O: cum ergo radij incidentes in se ipsos, seu in oppositas partes reverberaverint, calor quoque [illegible] erit, ut sub zona torrida.

3. Intensio ergo caloris prima reflexione, ita [illegible] quod plurimos radios mittat in B, C [illegible] quot in superficie B, C puncta complet, sicut ex singulis punctis radij reflexi intersecent singulos radios incidentes, unde plurima triangula emergunt, sub quibus est multiplicatio caloris ita, ut tanto sit intensior calor, quanto triangula fuerint acutiora a vertice A et latera normali sive viciniora [illegible], et vero remissior, quanto triangula fuerint obtusiora [illegible] latera ad Orizontem fuerint inclinatiora. Cuiusmodi est B, A, C, [illegible] sibi supposita figura indicat.

181

altera imago.

4. Rogabis quaenam sit causa huius intensionis per reflexionem productae. R. causam intensionis multiplicem esse, [illegible], aliaque causa impediendo, aliaque causa efficiendo, aliaque causa [illegible]. Causa concurrendo [illegible] seu intensionis est, [illegible] illa pars qualitatis quae directe [illegible] producit, [illegible] illa, quae reflexe producit, quae utraque in eadem parte [illegible] in eo puncto [illegible] linea [illegible] linea reflexionis.

5. Causa impediens seu illa causa quae impedire causa [illegible] dicitur, est corpus impediens [illegible] incidit radius incidentiae [illegible] qualitatis radius reflexionis [illegible] corporis impedientis [illegible] radio incidentiae [illegible] quod [illegible] punctum reflexionis. Ubi nota [illegible] quodlibet corpus [illegible] reflexio, aptum [illegible] impediens [illegible] aere densius [illegible] quae [illegible] reflexione requiritur corpus aere densius [illegible]

hic probationem eget, utpote manifesta experientia [illegible]

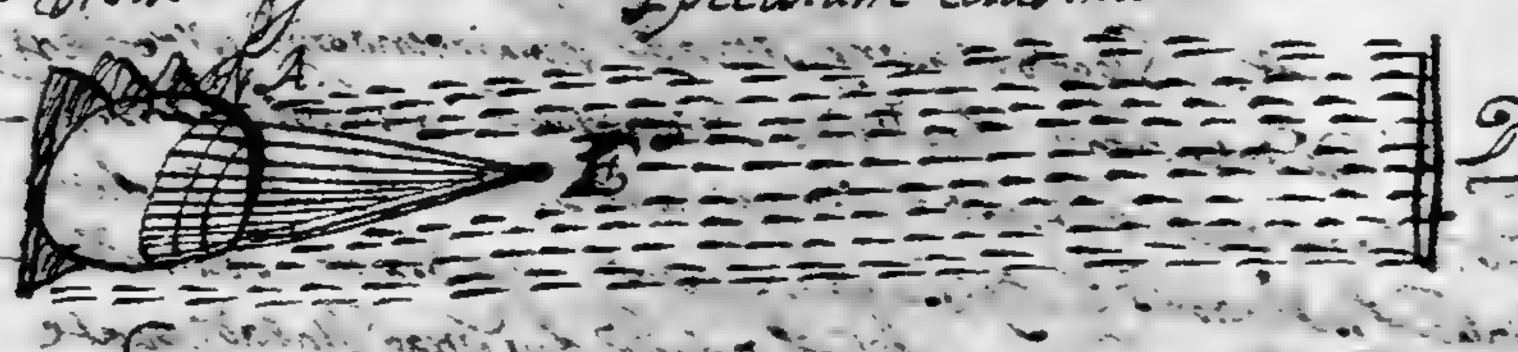
6. [illegible] in quodlibet corpus aere densius [illegible] fieri possit reflexio [illegible] qualitatis [illegible] corpus [illegible] aere densius [illegible] reflexio speciei visualis [illegible] corpus [illegible] sit diaphanum, [illegible] experientia [illegible] requiritur [illegible] constat, [illegible] visualis [illegible] pariete [illegible] ab speculo [illegible] ad [illegible] reflexionem [illegible] corpus aere densius

densitas, sicut diafani. Praeterea ad reflexionem ... ulterius requiritur, ut sit levigatum, unde tandem ... in una dispositione corporis impedientis, seu medii reflexionis sufficiens ... qualitate.

7. De eo ... praecipue dicitur. Reo 5°, aliquando intenditur illius productio immediate ab agente, a quo incipit linea incidens, quod patet in reflexione caloris solaris speculi caustici, in quod radii solares incidunt, sit speculum causticum concavum sphaericum A, B, C, in istius ... radiorum solarium incidentium D, eiusdem radii incidentes in speculum resiliunt per radios reflexionis, qui quidem conveniunt in puncto E, ibique ..., ut subiecta figura docebit.

Speculum causticum

alia figura

8. Experientia constat quod si eiusdem puncti E seu foco speculi applicetur pars combustibilis ..., quae ibi producitur substantia ignis ... substantia ignis requirit immediate ... a solis radiis reflexionis coeuntibus in puncto E, seu foco speculi, quo immediate a sole producitur. ... in radiis solaribus non datur virtus aequalis productiva ignis, ergo ... in eiusdem radiis ... ignis, sed solum datur calor ... calor ut ... requirit ... aequalem ... ignis, qui est substantia, ergo ...

9. Reo 2°, aliquando intenditur per reflexionem productio immediate producitur ab agente, a quo incipit radius incidens, et ab qualitate quae in radio reflexionis. ... inaequalitate speciei soni, radii soni incidentes in speculum acusticum, ... auditorium resiliunt et coeunt radii reflexionis in puncto, seu foco speculi, ibique producitur intensio speciei soni, quod ... vox a qua incipiunt radii sonori incidentes, et eiusdem intensio requirit immediate a voce produci, quo tamen exit vox, necessario a corpore, quod est obstaculum vocis ... appellatur ... medium reflexionis, ... dicitur echo, ergo ... Maiores ... in ... sequenti. Sectio ... in generali de factis per

echo

reflexionem

Sectio 3a

Agens aliquod de facto, per reflexionem agit in sibi simile

1° Ex hist. capitis ostenta per 1°, in qualitate spectabili soni, sit obstaculum resistens voci, sive Echo, quae remedium reflexionis, quo maluerit nomine appellari, sit verum verbo dictum speculum acusticum parabolicum A B C, sic focus parabolae B, ubi nimirum coeunt radiorum principum, acusticus punctum e, sonet vox in E, et auris applicetur ad punctum D; hinc voces quantumvis summissae, latae in recta sibi oppositi speculi, translatae reverberabunt in D, ubi species soni intensae admodum percipient, ut videbis figura infra delineata.

Speculum acusticum parabolicum

2 Quod autem Echo inferat agens posse agere in sibi simile, ita probo, nam 1° intensio specierum, quae producit in puncto D, non producit a voce immediate, ergo aequalitate, quae est in radiis sonoris reflectentibus, et in puncto D coeuntibus producit. Antecedens constat, nam ut plurimum, prudicitur voce, ut extincta Echo, et tamen in radiis voce extincta percipit vocem in puncto D.

3 Progredior ulterius in puncto D percipit vocem multo intensiorem, quam erat vox in se ipsa, ergo species vocis, quae producitur in puncto D, multo intensiorem, quam species quae immediate post vocem producebant. Antecedens constat ex experientia dicta, quam experti testantur, quique plurimi optimi Mathematici, inter quos est noster Bettinus in sua musica, et

Echo

etiam noster Athanasius Kirquerius in arte magna Lucis et umbrae libro 2°, parte 2ª, capite 7°.

4. Testatur etiam Joannes Paez in sua Abissiniae historia inveniri Goiamae repertam rupem ingentem parabolice arte ipsa excavatam, quae voces submissas reddit adeo intensas ingeminatasque, ut ..., huic autem rupem alia opposita est, in cuius cacumine nihil ... ideo summitate aquam ... clamantis decipere ..., quod ... clamantibus autem indicio ... sonus adeo intense percipit, ut vox alicuius exercitus videatur.

5. Unde infero ex hac multiplici experientia ideo speciem soni, quae in puncto D percipit, esse multo intensiorem, quam sint species, quae in quolibet radio sive reflexionis, sive incidentiae sunt, sive sumptas intensio, quae in puncto D reperit, immediate producit a voce, ideo immediate producit a radiis reflexionis. Si itaque species soni in puncto D producta intensa ut 8°, v.g., ... radiis reflexionis ... v.g. accidere ad punctum D, ... producit aliquem gradum intensionis, sed invenit in puncto D productam speciem intensiorem, quam in se haberet, quoniam in puncto D invenit productam a ... radiis reflexionis speciem intensam ut ..., et in radio G reflexionis accidentis speciei erat tamen intensa ut duo, ... aequalis et minus intensa agit in intensiorem. ... plane deducitur et a fortiori, quod eius ... agens, sive radius reflexionis G posset agere in sibi similem, neque si hic species tamen intensa ut duo in radio reflexionis G, accedit ad punctum D, ubi invenit productam speciem intensam ut 7, ... in eodem puncto producit unum gradum intensionis, qui ... a fortiori. Si tamen inveniret speciem soni intensam ut duo in illo puncto D, produceret in eodem puncto unum saltem gradum intensionis, et contra agentes in sibi similes ... intenderet.

6. ... quoque, si ... verbi gratia, si ... eius dispecul parabolici obduceret alio corpore, seu velamine, minime apto ad reflexionem, itaque ... solum relinqueret punctum discoopertum in eiusdem speculo, in quo quidem puncto incideret radius M, v.g., hic reflecteret ad punctum D per quod transiret, et ... in puncto D aliqua species soni produceret ut v.g. species ut duo, et species ... ipsos producens, sicut ... ut duo. Si autem postea eadem voce adhuc ... obduceret ... velamen discooperiret ... punctum aliud speculi eiusdem parabolici, in quo quidem puncto incideret radius

... [illegible] ... reflecteret ad punctum D, et species intensio-
res duo audiens ad eiusdem punctum, in eo aliquam speciem productam, quo agit in-
sensibiliter, quandoquidem ipsa habeat intensa ut duo, et in puncto D audiret spe-
ciem ut duo ipsi productam a radio M.

7. Id vere exponi urgeri possunt in reliquis speculis
acusticis sive auditoriis, v.g. in speculo parabolico, et in elliptico. Exemplo
sit speculum ellipticum, auditorium, quod sicut descriptum tradunt. Sit speculum
ellypticum A, B, C, D; sint duo foci, sive duo puncta E F, ubi mutuo concur-
runt radij reflexionum; sonet vox in E, quamvis submisse proferatur
reverberabitur in F, ubi si auris applicetur percipiet vocem multo magis in-
tensam, quam si in E esset, dum proferebatur. Videtur speculum istud hoc exemplum ins-
trumentum ad serviendum auditui surdastri; ex nimia enim spectierum vocalium
multiplicatione ita intendit species, ut spiritus auditivus pene stupefactus facile
suscitari possit.

altera figura

8. Petit recentior quidam species illas augeri a corpore
illo, et accidentibus quibus causant reflexionem specierum. Sic enim ait: ut quodvis cor-
pus reflectat species soni, requiritur tale corpus talibus dispositionibus praeparatum
ac velut dcameratum, ut fiat reflexio specierum, ita adeo quod eius dicatur
potentia reflectendi species et ipsas extendendi.

9. Fallitur recentior iste in eo quod asserat requiri ad
reflectendas species soni corpus velut dcameratum, quod debuisset appellare dca-
meratum, quoniam corpore positive plana, solida et polita sunt apta ad reflec-
tendas species soni. Experientia enim ceruit fieri reflexionem specierum in muro

deinde falsum est quod accidit remissiorem, [illegible] si, tum ex principijs reflexionis, tum ex ijs [illegible] specierum visualium reflexarum, quae quidem eodem modo [illegible] ex plano corpore posito, ac lux recedit ex speculo plano.

10. [illegible] est 1o in quo corpus [illegible] politum planum solum differt a corpore [illegible] concavo, quod recentiores vocant [illegible] [illegible] dimensionibus quibus puncta utriusque corporis ubicant, [illegible] quare differat [illegible] dispositione accidentali, unde [illegible] corporis concavi [illegible] intensione specierum, quas reflectit [illegible] intensiorem [illegible] quidem est absurdum.

11. [illegible] est 3o, quoniam radij incidentes in corpus concavum [illegible] quilibet [illegible] punctum [illegible] [illegible] reverberent ad punctum illud, quod est focus eiusdem corporis, seu speculi concavi, [illegible] reflectat [illegible] species [illegible] punctum seu focum [illegible] intensio ab eisdem radijs reflexionis, ibi coeuntibus [illegible] liber radius remissior reflectat [illegible] in foco speculi [illegible] [illegible] a corpore [illegible] reflexo, [illegible] a qualitate [illegible] in radijs reflexionis est.

12. [illegible] est 4o, quoniam, ut experientia constat, radius incidens intensior est, quam radius reflexionis; [illegible] intensio illa, quae in puncto [illegible] speculi parabolici supra delineati est, [illegible] [illegible] a speculo parabolico, [illegible] a radijs reflexionis ibi coeuntibus. [illegible] constat in [illegible] experijs [illegible] mathesi [illegible], de quibus [illegible] [illegible] dicant [illegible] [illegible] species [illegible] in illo puncto [illegible] multo intensior est, quam [illegible] [illegible] species [illegible] [illegible] intensior [illegible] [illegible] in puncto [illegible] [illegible] puncto [illegible], tamen [illegible] [illegible] a [illegible] multiplicatione radiorum reflexionis in eo puncto [illegible] coeuntium [illegible] in alijs punctis.

13. [illegible] est [illegible], quoniam [illegible] nulla esset [illegible] in speculo parabolico supra delineato. [illegible] in punctis [illegible] [illegible] radiabunt [illegible] incidentes radios in speculum, et radij reverberabunt in punctum [illegible], ubi experientia constat [illegible] multo intensiorem, quam erat lux [illegible], tum [illegible], tum collective sumptis; [illegible] intensio illa maior

immate

[illegible] duas a radijs luminosis in illo puncto coeuntibus. Cum pateat
ergo qualitatem minus intensam agere per reflexionem in intensiorem, unde plane
colligitur agens eiusdem luminis posse agere per reflexionem in sibi simile,
quod quidem urgeat per eiusdem rationibus, quibus supra [illegible] de intensione [illegible]
sonorae qualitatis.

14. Affertur 2a haec probatio exemplo speculi elliptici
supra descripti, sit lucerna in puncto E, radiabit eiusdem lucernae in
[illegible] sibi partes speculi, a quo reverberabuntur radij reflexionis ad punctum
F, ubi concurrunt omnes, experientia constat in puncto F produci lucem intensiorem, quam
ipsa lucerna, quae est in puncto E, ergo qualitas lucis minus intensa agit in
intensiorem, ergo a fortiori agere in sibi similem. Cum haec [illegible] potentiae,
quae supra, ubi de speciebus soni sermo erat. Cap. 5 occurrit argumentis

Cap. 5

occurrit argumentis

1. Obijcies 1o, calor ut 4or, si applicetur passo calido,
ut 4or, non producit in illo 5um gradum intensionis, ergo agens non agit in sibi simile
[illegible] et disquirendo [illegible], ergo nullum agens de facto agit in sibi
simile, non [illegible], ergo [illegible] agens non agit de facto in sibi simile, [illegible],
non bene valet in qualitate calor agens non agit in sibi simile, ergo in qualitate
nulla agens agit in sibi simile. [illegible] experientia constat non una est
[illegible] qualitas; est enim qualitas intensa, quae gradibus distinctis [illegible]
tat, et est qualitas, quae constat gradibus [illegible], quod quidem supra satis
statutum est, ergo sicut non bene valet intensio caloris constat gradibus distinctis,
ergo species soni constat gradibus distinctis, ita [illegible] non bene valebit, calor
intensus non agit in sibi simile, ergo species soni intensa non agit in sibi simile.

2. [illegible] quare agens calidum non agit in sibi simile [illegible] agit,
simile, et hinc species soni agit in sibi simile [illegible] calidum non agit in sibi
simile quoniam calor intensus constat gradibus [illegible] distinctis [illegible] productivo,
itaque 4 gradus non possit producere 5um gradum [illegible] 4um, unde calor
intensus ut 4or non agit in calorem intensum ut 4or, quoniam in calore intenso
ut

est quatuor, non datur gradus 5us, et quantum [illegible]
qui producendus esset in calido ut 4or; at vero in specie sunt quatuor [illegible]
omnino similes, unde quilibet gradus potest producere quemlibet gradum, tantum [illegible]
intensio ut 4or aliquid agit in intensione ut 4or, imo etiam in intensione [illegible]

3. Si arguas quod ideo calor intensior ut 4or non
agit in sibi similem, quia calor intensus constat gradibus inter se essentialiter distinctis quorum
unusquisque productivus alterius caloris; si non asseramus calorem intensum
constare gradibus dissimilibus, quomodo agens calidum non agit in sibi simile
[illegible] communiter [illegible].

4. Respondeo minorem communiter traditam [illegible] quod unum
colligitur ex altero a priori, et hoc alterum colligitur a posteriori [illegible];
etenim non ex effectu colligitur aliquid a priori ex sua causa, et ex sua causa colligitur
a posteriori ex suo effectu. Quod gradus calidi sint essentialiter distincti, probamus
metaphysice a priori ex eo quod ipsi sunt diversi, virtute productiva essentia-
liter singuli diversi, quod [illegible] virtute diversi productivi sunt, probare
a priori non possumus, si nihil [illegible] colligimus a posteriori
ex eo quod non agat in sibi simile, et hoc ut [illegible] colligimus a posteriori ex
experientia, in quibus videmus alias qualitates agere in sibi simile, non autem ca-
lorem; quod autem rogamus de hac ratione a priori, [illegible] erit reddere rationem
non qualitatis.

5. Quod vero asseramus species intensas non constare gra-
dibus omnino essentialiter distinctis, rationem a priori non habemus, principium non qualitatis
nihil novimus [illegible] eiusdem colligimus a posteriori satis tamen [illegible] ex
particulari ratione, ex eo quod quilibet gradus producit quemlibet, velut causa prin-
cipalis, et hoc ulterius colligitur a posteriori ex eo quod species non agat
in sibi similem primo, et species minus intensa in intensiorem satis perfecte [illegible]
[illegible], et hoc denique a posteriori colligimus ex multiplici experientia;
quod si tu [illegible] petas rationem, cur eiusdem experientiae multiplex, [illegible]
[illegible], nobis non superest ratio a posteriori, atque adeo necesse erit rationem a
priori ex [illegible] desumptam ex eo quod [illegible] qualitas
quae constet gradibus in [illegible] similibus [illegible] qualitas [illegible]
productiva.

Sequitur

6. Obiec 2°: omne agens intendit itam(?) [illegible] simil-

are sibi passum, ergo si ag(ens) inveniat passum sibi sim(i)le, de(bere)t [illegible] agi-

tis inutiliter operando; ergo [illegible] ergo si [illegible] species [illegible]

intens(a) ut 4ª inveniat passum hens spem(?) [illegible] intens(a) ut 4ª [illegible] ni-

hil equalitatis [illegible] producet, et consequenter agetur insensibiliter.

7. Resp(ondetur) ineffic(acem) esse o(mn)io, si [illegible] quoniam [illegible]

semper agens [illegible] cessant a sua operatione, postquam assecuta sunt finem

in quem [illegible] ordinant. Hoc experientia constat; quod enim hominis vivi caro

[illegible] vehementer [illegible], dat in corpore humano virtute evocativa spiritus

vitalis in auxilium partis [illegible]; quae quidem virtus residens [illegible] in parte [illegible]

evocat spiritus vitales in sui auxilium, sed postquam evocavit spiritus vitales

sufficientes, non cessat adhuc a sua operatione; sed plures spiritus [illegible] opportebat,

attrahit; unde provenit, quod importuna copia spiritus vitalis accurrentis,

potius damno sint parti [illegible], quam medicinae; tot enim spiritus [illegible],

quinimmo [illegible] nativo calore, fermentat(?) adeo, ut suffocati putrescant,

[illegible] quemadmodum virtus ista nat(ura)lis evocativa, quae ordinatur [illegible] evocationem

remedii, postquam [illegible] finem, adhuc operatur in sui perniciem.

8. [illegible] intam(?) asseri posset finem agentis

nat(ura)lis esse assimilare sibi passum, ita quod [illegible] finem assecuto statim

cesset naturaliter a sua operatione; inquantum o(mn)is experientia id persuaderet, nunc [illegible]

[illegible] ipsum; neque enim a priori aliud [illegible] esse [illegible] ad resignandum [illegible]

[illegible] longe distantes a sensibus nostris; sed plures [illegible]

[illegible] supra hent(?); in quantum aliquod agens naturale agit insensibiliter, ergo [illegible] quod arguit

assumit, adversus nostram doctrinam, e o(mn)io ineffic(ax).

9. Obiec 3°: si luminosum ut 4 hat(?) [illegible]

suae sphaerae luminosum aliud ut 4ª, nihil lumen [illegible] producit, ergo qualitas

[illegible] agit insensibiliter. Antecedens probatur experientia, non [illegible] lucernas omnino quales

inter se [illegible] collocent, quod una sit intra sphaeram activitatis alterius

neutra intenditur altera; ergo [illegible]

10. Resp(ondetur), [illegible] abesse(?) [illegible] naturalis

[illegible] 1°, neque si plures lucernae omnino quales inter se approximent

... circumdeunt speculo cilindraceo, cernit [illegible]
se mutuo intendere, mistoque [illegible] lucere. 2° quaeritur si
in speculo elliptico duae lucernae in foco [illegible] ita ut
una sit in uno foco speculi, et altera sit in altero foco spe=
culi, se mutuo incendunt mixtim in [illegible]. Vide speculum ellip=
ticum 5ª delineatum.

11 Causa si duae lucernae inter se approximentur oc=
culis, ut a[nim]a[dvert]is, non percipiat earum maiorem intensionem, id fortasse
provenit ex imbecillitate oculi sensus, et exiguitate lucis
accrescentis cuilibet lucernae. Id statim invenies: quod si
manus calida [illegible] appellat manui calidae [illegible]
quatur, licet sensu non percipiat manus se mutuo
intendere calore, cum licebit dicere illas se mutuo inten=
dere; id non percipitur ob imbecillitatem sensus, et exi=
guitatem caloris accrescentis cuilibet manui.

12 Respondetur instantiis negando consequentiam: ad discrimen quod est
assertum, neque in qualitate lucis multiplici experientia cer=
nitur ipsam agere in sibi similem, unum in intensionem;
unde optime colligimus lucernas duas inter se ap=
proximatas se mutuo aliquantulum intendere, [illegible]
quod si id non percipiatur, provenit ex imbecillitate
sensus, et exiguitate luminis cuilibet accedentis;
at vero in qualitate caloris [illegible] evenit neque [illegible] calor
per reflexionem [illegible] experientiis sensibilibus, adhuc [illegible]
non agit in calorem intensiorem neque in sibi similem [illegible]
certe experientia ageret si posset [illegible] qualitates lucis ex speculo [illegible]
[illegible]

25 Quando vero dicimus calorem [illegible] non agere

... id asseritur q. q. id n. experit manus calida vt ... applicato manui calidae vt ... ergo ... experitur ... calor ... operant ...

... Cap. 7. de intensione quae per antiperistasim producit.

Cap. 7.

De intensione, quae per antiperistasim producit.

1. Antiperistasis dicitur intensio qualitatis, quae saltem occasionaliter prouenit ex circumdatione contrarij ... intensionem eiusdem producat ... probatur multiplici experientia: aquae ... terranei aestiuo tempore circumsidente aere calido frigidae ... hiemali vero tempore calidae sunt, ventriculi animalium ... sunt frigidi, hiemali vero tempore calidiores sunt ... ita docet Aristoteles, Hippocrates, Galenus, Alexander, Auicenna ... aliique optimi antiquiores medici ac Philosophi, quod quidem ... hieme ... plurimorumque ... concoctio fiat ... aestate.

2. Rogabis, quaenam sit causa huius intensionis ... dixerunt causam ... assignasse causam huius intensionis ... frigiditas ... aquae ... aestiuo tempore calore solari ... exhalationes calidae ... dilatante ... vnde prouenit, quod exhalationes calidae ... quas ... sunt eleuatae ... exhalationibus ... ac deinde ingressi ... aqua ... intensa frigiditate ...

... inaequalitate.

3. Quod autem inaequalitas ... inaequalitate ... Patet experientia ... aqua ... feruet

fervet, et ebullit, in parte aquae proximiori fundo seu ei [illegible]
proximi ignis, ibi maxime vigent, et suas ponunt quibus aliis partibus aquae succe-
dunt in eodem fundo, et similiter fugiunt calorem, statim et se recipiunt in
superiorem aquae partem, unde sunt in [illegible] motu, tantoque velocius moventur,
quanto magis calor aquam urget.

4. 2° si fenestrae, atque ostia cubiculi cadente
sole aestivali, et frigerato jam aere ambiente cubiculum, perseverent
occlusa in cubiculo magis calidum, quam meridiano tempore sit, quod in ae-
mentis [illegible] experiamur, quod quidem ideo evenit, quia corpora
calida, quae immixta erant, aeri ambienti refrigerato, illa frigi-
dum fugiunt, et cubiculum ingrediuntur per [illegible] rimulas, unde
adiungunt aeri similiter in calore, at 3° si hieme sole ingresso perse-
verent adhuc occlusa ostia, et fenestrae cubiculi, magis infrigidare
cubiculum in [illegible], quam si partes aeris frigidi ambi-
entis cubiculi ipsum ingrediuntur, et fugiunt calorem solarem invalescentem.

5. Maior autem calor, qui est in aquis puteabilibus
et speculis subterraneis hiemali tempore, provenire potest [illegible]
frigore terrae circumsidente, terrae poros constringunt, unde fit quod
exhalationes [illegible] a sole intra terram productae foras prodire nequeunt,
[illegible] terram calefaciunt, ac terra calefacta [illegible] calefacit,
aquas puteales, et speluncas, [illegible] provenire potest ex eo quod per corpora
cula calida, quae immixta erant aeri frigido ambientis terrae, fugiunt
regionis frigus, et se defendunt in loca subterranea, ut dictum in specus,
et puteos, et se adiungunt sibi similibus qualitatibus, ut calor exhala-
tionum, quo terra calefit.

6. Unde colliges 1°, quod intensio, quae provenit ab antiperistasi, non est aliud ex eo, quod unus contrariorum ducat aliud speciem, aut qualitatem
alias, per quam alterius contrarii intendat, sed enim unius contrarii, et in ea in-
tensionis per antiperistasim alterius, quatenus eius contrarii frigidiores
violentiores insistent corpuscula calida, quae huic immixta, cum violenti
gaudent [illegible] corpuscula, et se adiungunt qualitati simili. [illegible]

Unde

[illegible] ... corporis quod ... iudicij e ... Colligere in ... intensior ... qui ... perstitisse ... ex eo quod ... intendat ... qualitat ... qualitas quod praesentia ...

... 3° colligitur ... intensior qualitas ... augetur ... qualitas producat ... ab ... novo accessu corporis, a quibus ... augentur qualitas ... quia occasione ... adventus ... qualitas ... intensior contrarie qualitatis diminuebat ... maior calor ... in aestate, propter maiorem ... calor ... corporis qui a frigore ... corpori ... adeo perseverat ...

... Quod si ... quod dicat ... perseverantia ... agens ... existit ... qualitas ... praesente ... agere ad producendum ... qualitas ... in passo affecto qualitate ... maiori ... vehementer ... qualitas ... producendum ... qualitatis ... virtus vehementior ... affecto qualitate ... calor ... producendi calorem ... agens ... conservandum ... qualitatem impendunt ... maioris ... virtutis ... praesentia ... maior virtutis ... impendi ... qualitas praesente ... conservandum praesente ... producit ... calor ... intendat calor ... agens nova qualitas ... calor ... ponat praesente ... antea impendebat ... calor ... intendat ... producat novus calor, et ... qui intendat ... calor ... nova actio ... calor ante ... agens maior virtus ... in conservandum calorem praesentem ... qualitatis ... calorem ... intelligat ... calor ... actio ... ponat ... intensior actio ... abusive

ncaat
+
Intendat

abluvie ita dictum fiat intensio actionis [illegible]

agimus

ponat intensio qualitatis [illegible] de qua loquimur, [illegible]

de intensione qualitatis, que fit ad presentiam qualitatis phisice [illegible]

augmenti [illegible] participique quidem intensio [illegible]

[illegible] intensio actio ponat, [illegible] caloris ad presentiam [illegible]

[illegible] denuo ponat intensio qualitatis ad presentiam qualitatis [illegible]

[illegible] qualitatis phisica [illegible] actionis, quandiu [illegible] calor

[illegible] intensio actio, que [illegible] talis esset,

[illegible] linea plus qualitatis, solum enim calor esset, qui [illegible]

[illegible] intensio esset [illegible] absente. [illegible]

[illegible] agere [illegible] impendat

[illegible] actionem, [illegible] absente impendebat ad [illegible]

[illegible] qualitatis, [illegible] enim presentia [illegible] agens [illegible]

[illegible] qualitatis caloris, que antea producebat absente [illegible]

[illegible] actio [illegible] ad [illegible] qualitatis presente [illegible]

absente, solum probat, quod agens [illegible] impendat actionis [illegible]

[illegible] caloris ad [illegible] absente [illegible]

[illegible] ad [illegible] caloris absente [illegible] probat

[illegible] actionis, [illegible] ponat [illegible] impendat,

[illegible] absente, [illegible] actionis [illegible]

[illegible] qualitatis [illegible]

[illegible]

10. [illegible] dicat, quod [illegible] ad [illegible]

[illegible] qualitatis, [illegible] quoniam [illegible]

[illegible] agens [illegible] qualitatis [illegible] presente [illegible] presente [illegible]

[illegible] absente, [illegible] presente [illegible]

[illegible] caloris [illegible] passo, [illegible] requiritur [illegible] agens

ad [illegible] qualitatis [illegible] producendo, [illegible] agens

agens in producendo qualitatem [illegible] Disp. 3 de approximatione, que

requiritur [illegible] passum.

Disp.

Disp.o 3.a

De approximat.e quae requir.r int.r agens, et pass.m

1. Supponendum e 1.o q.d aliqua requirit approximatio int.r agens, et passum, ut in ipsum agere possit agens. Probatur supp.m: ignis Granatum [illegible] [illegible] Cordulae, neq. flamma Cordulae accensa illuminat [illegible], q.o aliq.a requiritur approximatio int.r agens, et passum. Supponendum e 2.o, n. requiri penetrationem int.r agens, et passum. Probatur experientia manifesta: quoniam ignis [illegible] Stuppam sibi approximatam, [illegible] ignis agens penetretur cum Stuppa; ergo penetratio n. requiritur.

2. Denique supponendum e, q.d approximatio, quam agens naturaliter requirit ut operetur, esse priorem [illegible] eiusdem agentis actione, et effectu; [illegible] in genere causalitatis effectivae. Probatur supp.m: [illegible] [illegible] q.d [illegible] agens in actu 1.o proximo ad operandum e prius ipsa operatione, sive natura sive o[illegible] actu [illegible] [illegible] operandum; [illegible] approximatio [illegible] [illegible] agens in actu 1.o proximo ad operandum; ergo [illegible]. Minor probatur: approximatio illa ignis [illegible] ad Stuppam e conditio sine qua non [illegible] [illegible] [illegible] Stuppam; [illegible] conditio requisita sine qua non operatur naturaliter agens, [illegible] [illegible] naturaliter actus 1.i [illegible] [illegible] eiusdem agentis: ergo [illegible].

3. His supp.is, [illegible] agens naturale dat de facto, q.d agit in remoto, [illegible]. Probatur 1.o, experientia [illegible] [illegible], in quibus [illegible] fallunt [illegible], [illegible] [illegible] Sclopponos radijs Solaribus incidentibus in [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] penetrant, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] coeunt in [illegible] puncto, [illegible], ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ignis in eo producit; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a Sole Calor, qui e in radijs Solaribus [illegible] [illegible] [illegible] a Sole producitur, velut [illegible] [illegible] [illegible]. Patet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Sole [illegible], [illegible] calor, qui e in radijs Solaribus, e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principaliter

aequale

aqua tepida producit vaporem, ignis qui est subito.

4. Dico: sit agens producens agens in remoto, quod propagat in proximo; si ut dicitur in proximo sint aliae qualitates parciales. Probatur: si sit ferrum trium palmorum summe calidum, applicetur papyro ultima parte sui, si dicatur ferri in hoc casu primus palmus ferri distans a papyro per alios duos palmos inter medios producit calorem in papyro distante, et tamen nihil producit in medio, ergo quamvis in medio sint aliae qualitates parciales agentes, producens agens agit in remoto, quod propagat in proximo. Quod iste primus palmus ferri producat in aliis de duobus intermediis patet, quoniam isti duo palmi intermedii sunt aequaliter calidi ac superiores, ergo...

5. Quod autem primus et 2us palmus illius ferri etiam producant calorem, saltem 3o in papyro, probatur experientia, quam ego saepe met feci, quoniam si massa ferri summe calida sit maxima, quo maior fuerit eo calorem producit in papyro, et eo extensiorem calorem producit, et ad maiorem distantiam, ergo calor qui producitur ab ista massa ferri, non producitur tantum ab ultima superficie, quae vicinior est papyro, sed etiam ab aliis partibus et palmis eiusdem ferri. //

6. Confirmatur: si ignis sit ardens exiguus in loco A, sit manus approximata ad distantiam unius palmi, manus ipsa calefiet mediocriter; deinde addito igne summe calido exiguo existente in loco A, deinde ponatur ... quo ... distantior ab ipsa manu, continuatus cum igne exiguo, qui ... ut dictum est antea, tunc in isto casu manus ipsa plus caloris recipit quam ut 4o, quod maior iste calor tamen provenit a ... superficie ignis existentis in loco A, sed ... igne ... summe calido posito existente in loco B: si ignis super additi in loco B nihil produceret in igne alio existente in loco A, et tamen producit calorem summe calidum in igne existente in loco A, sicut etiam in manu, ergo agens producens agens in remoto, quod propagat in proximo, si in proximo sint aliae qualitates parciales.

Sit ignis

7. Sit ... agens naturale, de quo experimentum ... nihil

nihil operat in remoto, nisi prius agat in proximo; si loquamur de agente
tollo aquato; in 2° loquimur de agente inaequato, quod etiam distans
alteri, quin cassetur mediu quod inter istos agens et extremum potest dari distans,
si loquamur de agentibus de quibus experientia. Patet 2° experientia, quia
ignis non calefacit in remoto in alterato manente corpore in medio, nec
sol producit lucem in terra, manente aere obscuro, quia agens est naturale ope-
rans, de quo experientia, ergo ita operatur in remoto, quod nihil agat in proximo;
et loquamur de agente tollo aquato, quod videtur in sphaera, item caelestia
atque particulares agentes. Patet; sunt corpora luminosa et corpora diaphana
manent apparent, at aliud corpus opacum, non producit lucem in eo, quia
in medio corpore opaco non fuit producta lux, ergo agens naturale, de quo loquimur,
non operatur in distanti, quin aliquid in medio agat.

8\. Alia multa experimenta, sed nullius sunt, quae adducto-
sunt, propterea quod non indigent explicatione, nihilominus 1° opponitur
aqua ab experientia desumpta, in qua aqua levatis, igne supposito, in fundo est fri-
gida, et calida in superficie, ergo ignis producit calorem in superficie aquae di-
stantis et non in proximiori. Opponitur 2° fascinatio, quae qualitas
noxia producta ab oculis aspicientis in loco distanti, et tamen non producitur in aere
intermedio; ergo etc. Opponitur 3°, qualitas illa quae a magnete producitur in ferro
distanti, et non producitur in aere intermedio; ergo etc. Opponitur denique a pisciculo,
cui nomen est torpedo, producit qualitatem in manu piscatoris, quae non producitur in
hamo; ergo etc.

9\. Ad primam experientiam, nando quod ignis producat in
superficie aquae distantis, dum distans est, calorem, quin etiam producat calorem in aqua
intermedia. Quod autem si quis subito manum immiserit, experietur frigidam et
sublimiores aquas calidiores esse, quam illas quae inferiores et proximiores igni,
id sane provenit ex eo quod partes aquae calidiores, redduntur subtiliores, et
sursum elevantur partim naturaliter, partim ab ipsa aqua fugientes
frigus inferius repositas; unde fit, quod in sublimiori aqua plures partes cali-
dores elevatae [illegible], quam in fundo leviores. Unde licet colligere
[illegible] quod [illegible] sit aqua [illegible], quo [illegible] ex dictis colligitur partes aquae sunt
[illegible]

in 2a nuc in tha... calefiunt igne supra, qua ... probat, quod ignis calefaciat partes distantiores aquae, quae distantiores sunt, quam calefaciant medias, et proximiores. Ad reliquas experientias respondendo, quod qualitates illae non producant in adiacenti medio, aut in hamo ... aut si ... non experiantur in medio, convenit ex dispositione medii ... possunt ... qualitates

... 4a. sit, agens naturale producit in remoto effectum ... specie distinctum ab illo, quem producit in medio. Adhuc eadem experientia probat, quam supra ... confirmabat, memoria repete illam experientiam et invenies, quod sol producit in radiis refractis calorem tamen et in puncto, ubi concurrunt principui radii refracti producit ignem, et quomodo ignis producit a ... in ... in puncto illo, et non producit in radiis medios ... aut in refractis quae ... proximiores sunt, ... calefactionem producit speciei diversae ab igne.

disp. 4a de pugna, et resistentia naturali agentium inter se cap. 1. quid sit pugna naturalium agentium

Disputatio 4a

de pugna, et resistentia naturalium agentium inter se

Cap. 1

Quid sit pugna naturalium agentium?

1. Certum et experientia ... agentia plura naturalia inter se pugnare, dicuntur autem metaphorice inter se pugnare, quando sibi approximata ... unum alterum impedit a ... Exemplificatur: si igni approximatur intense frigida aqua, calor, qui ... nequeat ... igne ... frigidatis aquae in statu adeo ..., ut ... nequeat ex vi actionis debilis, quam producebat ab aqua subito ... aqua nequit impendere ... resistere ... frigiditatis ad ... calefactionis, quae ... ab igne ... ita ... frigidas, et calor, qui est in igne ... producit calor

10 calore in aqua. Et ex aqua, et ignis dicunt inter se pugnare, sicut et [illegible] frigidus [illegible] qui in aqua; et calor, qui in igne dicunt inter se pugnare, dum frigidus aquae [illegible] vi qualitatis suae penetrat, [illegible] frigidus vi qualitatis [illegible] igni, et calori, qui in igne, ne producat calor vi sua in aqua; at vero quod [illegible] frigidus vi [illegible] [illegible] vincit, et aqua, et frigiditas vi [illegible]

2. Verum alia dicitur pugna mutua agentium, alia dicitur resistentiae. In praesenti casu de pugna [illegible] [illegible]. Pugna mutua agentium alia est [illegible], alia effectiva. Supponamus aliquando [illegible] [illegible] ignis, et [illegible] aquae [illegible] inter se immediate [illegible]. Itaque una [illegible] approximata [illegible] violentiori [illegible] [illegible] mate, [illegible] sine [illegible] [illegible] contra [illegible], nec [illegible] ignis [illegible] [illegible] ita supposito ignis [illegible] pugnant inter se formaliter, [illegible] effective [illegible] pugna [illegible] effectiva in actu 1°, [illegible] [illegible] aquae, et [illegible] ignis, pugna vero effectiva in actu 2° est [illegible] productio, seu actio [illegible] calor intensus, [illegible] vero pugna in actu 2° effectiva est productio, seu actio, [illegible] calor; [illegible] vero pugna effectiva in actu 2° est productio, seu actio, [illegible] [illegible] frigiditas intensa.

3. Ubi adverte, [illegible] 1. [illegible] actio [illegible] ignis approximati aquae in se [illegible] calorem dicatur pugna effectiva in actu 2°, [illegible] [illegible] eiusdem actio [illegible] [illegible] pugna in actu 2° effectiva, neque [illegible] [illegible] ad denominandum ignem effective in actu [illegible] pugnantem cum frigiditate aquae, [illegible] ipsa aqua [illegible] actio eiusdem [illegible] effectiva pugna in actu 2°. [illegible] ignis [illegible] frigiditatem aquae approximatae eiusdem frigiditatis, [illegible] [illegible], [illegible] violentiam patitur, [illegible] ad calorem intensum, tamquam [illegible] partialis denominationis, quo in aliquo [illegible] [illegible] verbis, pugna effectiva in actu 2°.

4. [illegible], quoniam ignis [illegible] quod frigidus [illegible] approximata [illegible], intra sphaeram activitatis caloris, formaliter, [illegible] immediate [illegible] ignis [illegible] [illegible] effective pugnare in actu 2° cum frigiditate, [illegible] productio [illegible] [illegible] effectiva pugna in actu 2° ignis cum frigiditate [illegible] [illegible] denominat pugnare effective in actu 2° cum frigiditate aquae [illegible] actu 2° effectiva, [illegible] ignis effective pugnat in actu 2° cum [illegible] [illegible] partialiter [illegible] frigiditatis.

5. Deinde [illegible] quod frigidus [illegible] calori, itaque violentiori [illegible] approximat [illegible] calore, formaliter immediate [illegible], quod ignis [illegible] pugnare effective in actu 2° cum frigiditate [illegible] actio, per quam in se calorem [illegible] producit, [illegible] pugna effectiva in actu 2° ignis cum frigiditate, [illegible] [illegible] [illegible] frigiditatis, tamquam partialis [illegible] denominationis. [illegible] [illegible] de actu [illegible] [illegible] aqua producit in se frigiditatem intensam, [illegible] [illegible] actio dicitur pugna effectiva in actu 2° aquae, cum calore ignis.

ignotus

6. Quaeres

6. Quaeris, actio secundo, per quam ignis effective immediate oppugnat aquam, mate v. d. t. quatenus oppugnat frigidatem, sive quae est in statu violento illius aquae? Ad quod ait: dantur pugnae effective mate immediate ignis cum aqua subiecta ab approximatione aquae, et diurna, quia ablata frigiditate in statu violento constituitur, tamquam a causa contraria tendentiae. Prius, si prius auferatur, quod aqua subiecta sit intus spiritus ignis, formaliter et immate auferat, quod ignis denotet pugnare effective immediate cum aqua subiecta, ergo etc. Deinde, si prius auferatur aquae subiectae sit talis actio, quia ablata frigidate sit in statu violento formaliter et immate auferat, ergo ignis per actionem qua in se producit calorem denotet mate oppugnantis effective immediate aquae subiectae, ergo etc. Similiter per actionem quam producendo est contra dantur per quam actio producta frigiditas in aqua, denotat pugna effectiva, per quam de immate oppugnat immediate ignis.

7. Veniamus nunc ad pugnam formalem explicandam in exemplo adducto et supposito: pugna formalis est per quam calor, qui est in igne, formaliter oppugnat frigiditatem aquae et ipsa entitas caloris, quoniam per suam entitatem, tamquam per formam, approximato frigiditati, ista constituit in statu violento. Circa hanc pugnam formalem considerari potest et immediate et mediate, immediate; per se constituit per suam entitatem quoniam per suam entitatem positive est forma, quae si approximet frigiditati, ista constituet in statu violento, at vero dantur pugna formalis immediate, ideo pugna formalis oppugnantis frigiditatem immediate ab approximatione frigiditatis, et talis a prius frigiditatis est cui si approximet calor, est in statu violento.

8. Similiter dicendum est de frigiditate aquae quae quidem per suam entitatem est pugna formalis oppugnans calorem ignis, dantur autem pugna formalis immediate oppugnans calorem ignis per approximationem caloris, et ideo per suam calorisque tale cui violentiam inferat frigiditas approximata.

9. Ubi notandum est quod ignis sic producit, nam calorem intensum, ut ut quinque, producto levius caloris ut unius effective pugnare, ... actione cum frigiditate ut quinque, et ideo destructa, nec est calor ut quinque ... aquam et formalis pugna immediate oppugnantis frigiditatem ut unius, nisi inhabitaris. Ideo ratio est, quoniam sanis, non expellit immediate frigiditatem ut quinque per inductionem caloris ut quinque, tamquam per causam expulsionis, non solum, ut supra diximus, expulsio frigiditatis ut quinque in spatio cum calore ut quinque, per se in genere causalitatis physicae sed introductio caloris ut quinque in aqua, ergo calor ut quinque qui

producit

productiva in aqua non causat expulsionem frigiditatis, quae non oppugnat formaliter in actu 2° frigiditatem ut quinque, quae ante erat in aqua. 2° probatur, quia illa, quae sibi invicem coexistunt, et etiam inter se pugnant in actu 2°, ut [illegible] vocibus, sed neque calor ut quinque productus in aqua, neque facto [illegible] igne inductus coexistunt frigiditati ut quinque relictae in aqua, si immate- [illegible] in instanti inducatur calor, fuit [illegible] in instanti [illegible] frigiditatis: ergo etc.

10. Itaque calor, qui est in igne, fuit, qui formaliter oppugnabat in actu 2° frigiditatem ut quinque aquae, quatenus per suas formales entitates [illegible] frigiditatem, quae in aqua erat in statu adeo violento, ut non ipso tempore posset [illegible] ab aqua per actiones illas debiles, unde periit; quapropter calor qui est in igne formaliter oppugnabat frigiditatem ut quinque aquae, et [illegible] actiones robustiores, quas in se producebat calor ille, oppugnabat effective in actu 2° frigiditatem ut quinque, quae in aqua erat, [illegible] dici, quod calor ut quinque, qui ab igne inductus in aqua, oppugnet formaliter frigiditatem, quae numquam [illegible] coexistit, quoniam ut dictum est, calor ut quinque, qui producitur in aqua, non est causa expulsionis frigiditatis, quinimmo destructio frigiditatis ut quinque in aqua, est ablatio impedimenti, quod prius dicitur non esse frigiditatis ut quinque in aqua, est ablatio impedimenti ad inductionem caloris ut quinque in aqua, e contra [illegible] [illegible] qualitatis [illegible] inductione caloris; ablatio, videlicet, impedimenti [illegible] et calorem qui est in igne, in actu 1° proximo ad inductionem caloris ut quinque in aqua.

11. Nihilominus tamen calor, qui productus est in aqua, potest dici formaliter oppugnare subiectum aquae, quatenus videlicet, illud constituit in statu violento, et e contra ignis, et calor, qui est in igne, dicuntur effective in actu 1° oppugnare subiectum aquae per actiones, quae producunt calorem in aqua, quia videlicet per illas actiones producunt effective calorem ut quinque in aqua, e contra [illegible], qui per suas entitates formales, receptas in aqua, illud constituit in statu violento. [illegible] de resistentia nativa agentium

Cap. 23

De resistentia nativa agentium

1. Sicut in capite praecedenti distinximus duplicem pugnam, unam effectivam, alteram formalem, ita similiter in praesenti capite distinguimus duplicem resistentiam, unam effectivam, formalem alteram. Supponimus argumenti gratia, quod ignis habeat calorem

ut

ut octo, et aqua intense frigida ut 8° sint approximata, itaque utrumque
agens sit intra sphaeram activitatis alterius; si vero neutrum agens egerit
in alterum, in isto casu calor ut octo in igne productus, est formalis resistentia, per quam
calor formaliter resistit aquae, illiusque frigiditati, ne producat frigiditatem in
igne, actio vero per quam ignis produxit calorem ut octo, est effectiva resistentia
per quam ignis dicitur effective resistere aquae, illiusque frigiditati, ne producat
frigiditatem in igne. Similiter philosophandum est de frigiditate aquae, et actione
per quam aqua in se producit illius frigiditatem.

2. Similiter ad ea, quae capite praecedenti disquisivimus, re-
sistentia formalis dupliciter considerari potest, et in actu 1°, et in actu 2°;
in casu, et suppositione facta, calor ut octo, qui est in igne per suam entitatem praecise dicitur
resistentia formalis in actu 1°, quoniam per solam suam entitatem positam, quae recepta in
igne potest impedire, ne frigiditas in igne producatur. Si vero calor ipse ut octo
dicebat resistentiam formalem in actu 2°, addit ultra suam entitatem, ut recepta in igne sit
etiam approximata aquae frigidae ut octo, et [illegible] productivae frigiditatis
in materia ignis, et ab eo, quod nulla frigiditas in igne producatur, et tamen aqua
eiusque frigiditas habeant omnia requisita alia, et conditiones ad producen-
dam frigiditatem in materia ignis, et ab eo, quod si frigiditas in igne producatur, debet
actione ab aqua producta, quam produceret si ignis, et eius calor, non essent
in materia illa.

3. Dices, et explanatur iste conceptus resistentiae formalis in actu
2°: si praecise auferas, quod ignis, et eius calor sint intra sphaeram activitatis aquae
formaliter, et immediate auferes, quod calor qui est in igne deinde resisteret formaliter
in actu 2° aquae, et eius frigiditati, ne induceret frigiditatem in ignem; quod formaliter, et
immediate auferas, quod dicatur resistentia formalis in actu 2°; quod denominatio resistentiae formalis
in actu 2° in illo calore, saltem partialiter [illegible] ab eo, quod ignis, et eius calor
sint intra sphaeram activitatis aquae, ipsiusque frigiditatis.

4. Deinde si praecise auferas, quod aqua, et eius fri-
giditas possint inducere frigiditatem in materiam ignis; formaliter, et immediate auferes,
quod calor in igne deinde resisteret in actu 2° formaliter aquae, ipsiusque frigiditati in
ordine ad inducendam frigiditatem: quod [illegible] requiratur, tamquam partiale
constitutivum denominationis resistentiae formalis in actu 2° in calore ignis, quod aqua, et eius
frigiditas habeant omnes alias conditiones requisitas ad inducendam frigiditatem
in materia ignis. Probatur: si praecise auferas, quod aqua, eiusque frigiditas habeant

paratas

paratum suum concursum ad producendum frigiditatem in igne, sed actualiter ultimate
autem sunt, quod calor ignis denotet resistens formaliter in actu 2° aquae, illiusque
quod frigiditati, ne producant in igne frigiditatem, ergo etc.

5. Nihilominus tamen instabis: licet calor ignis non denotet
resistens formaliter in actu 2° aquae, illiusque frigiditati in ordine ad productionem fri-
giditatis in igne, adhuc calor ignis denotabit resistens formaliter in actu 2° aquae
ipsiusque frigiditati in ordine ad destructionem ipsius caloris, videlicet, resistet formaliter
in actu 2° aquae, illiusque frigiditati, ne destruant eiusdem calorem. Ratio est,
quia licet ignis, et eius calor non habent paratum suum concursum ad producendum
calorem in aqua, nihilominus tamen frigiditas utpote aquae denotaret, in ordine ad
sui destructionem resistens formaliter in actu 2° igni, eiusque calori. Probatur, nam licet
ignis in illo casu non haberet paratum suum concursum ad inducendum calorem in aqua,
nihilominus tamen frigiditas aquae pateret violentiam in actu 2°, ab illo statu
ab approximatione caloris utpote: ergo frigiditas aquae si perseveraret, diceret
patiens eiusdem violentiam, et perseverans adhuc sub illa; ergo diceret resistentiam
eiusdem violentiae, et resistens formaliter in actu 2° igni, eiusque calori, ne illam
destruant.

6. Existimamus enim, quod si Deus suum concursum denegaret
igni, eiusque calori, in sequentibus omnibus instantibus frigiditas aquae periret, etiam
si nullus calor in aqua produceretur a praesente dicto rio, et probatur, nam videmus de facto,
frigiditas ut octo perit in nive ad praesentiam ignis, quia frigiditas nivis dicit exigentiam appro-
ximationis dicti ignis in statu a dicto violento, sub quo nequit secundo instanti durare,
et conservari per actionem, qua producitur a nive debitam, per actionem per quam ignis
calorem in se conservat. Non autem ideo perit, quia inducitur calor ab igne, sed e contra
ideo inducitur calor in magis nive ab igne, quia perit frigiditas, quae impedimentum erat
agenti, ut produceret in nive calorem; unde introductio caloris in nive, non causa destruc-
tionis frigiditatis sed ignis, eiusque caloris approximatio. Sed in illo casu frigus violen-
tiam pateret frigiditas aquae ad praesentiam ignis, quam de facto patitur, etiam si Deus negaret
concursum igni, eiusque calori ad producendum calorem in aqua; ergo etiam in illo casu periret
tamen frigiditas aquae; ergo denuo periret; dicet etiam in illo casu formaliter re-
sistens in actu 2° igni, eiusque calori in ordine ad destructionem eiusdem frigiditatis.

7. Unde colliges duplicem resistentiam in actu 1°: tum formalem, tum effectivam considerari posse. 1° considerari pot resistentia formalis in actu 1° frigoris, quatenus formaliter in actu 1° resistit igni, eiusque calori in ordine ad inductionem caloris in aqua. 2° considerari pot, quatenus formaliter in ordine ad sui destructionem, resistit in actu 1° igni eiusque calori. 1° resistentia formalis manet supra explicata, ad 2am autem sufficit quod frigiditas denotet patiens in actu 1° violentiam a calore ignis, ita quod nihilominus perseveret eiusdem frigiditas. Similiter effectiva resistentia in actu 1° duplicem considerari pot: 1a, ita ut illa est effectiva resistentia in actu 1° aquae in ordine ad productionem caloris in aqua, 2° ita ut resistentia effectiva in ordine ad destructionem frigiditatis; de 1a supra dictum est, at 2a sufficit entitas actionis, qua producit aqua in se frigiditatem, eiusdem denotat frigiditatis patientem in actu 1° violentiam a calore ignis approximati, ita quod nihilominus perseveret frigiditas. Unde concludit, quod ad denotationem 2ae resistentiae in actu 1° sive formalis, sive effectivae in aqua, eiusque frigiditate non requiritur, quod ignis, aut eius calor habeant omnes alias conditiones, et requisita ad inducendum calorem in aqua. Imo neque requiritur in igne, aut eius calore virtus productiva caloris in aqua, quod quidem facile probabis ex dictis.

8. Quod addendum, quod denotat calor resistentiam formalem, in actu 1° resistentem aquae, illiusque frigiditati in ordine ad productionem frigiditatis in igne, requiratur tamquam partiale constitutivum subdisiuncto, vel quod nulla frigiditas in igne producatur, vel quod si aliqua frigiditas producatur haec difficiliori actione ab aqua in igne inducatur, id est, robustiori, quam produceret in materia ignis hoc absente ipsiusque calore. Probatur: si possit supponi aquam inducere frigiditatem in igne actione quae robusta, et facili, ac si ipsam produceret in materia ignis hoc absente, eiusque calore, formaliter, et immediate differt, quod calor ignis denotet in actu 1° formaliter resistens aquae, illiusque frigiditati in ordine ad inductionem frigiditatis in igne.

9. Denique quod, si reliqui denotationis constitutiva supponantur, sufficiat quod frigiditas producatur in igne ab aqua difficiliori, ac robustiori actione, quam produceret in materia ignis, hoc absente, ipsiusque calore,

non autem requiritur, quod nulla frigiditas producatur in igne ad hoc, ut calor de-
noet formaliter resistens in actu 2° aque illius quoad frigiditati in ordine ad produc-
tionem frigiditatis in igne, probatur ut aliquid agens denoet resistens in actu 2°
alteri agenti in ordine ad productionem alicuius effectus, non requiritur, quod absolute impediat
eiusdem effectum, sed sufficit, quod per sui oppositionem, actionem reddat difficiliorem, qua dictum aliud
agens producit effectum; quod patet primo, quando quis manu elevat globum ligneum, cui
appensa est catena ferrea gravitans ut sic, eiusdem catena dicitur resistere formaliter
elevationi globi; non quia impedit omnino, quod elevet globum, sed quia reddit difficiliorem
actionem, qua elevatur globus, si enim illa catena non esset appensa globo lig-
neo, opus non esset actione adeo robusta ad elevandum globum.

10. Illud in discrimen notandum est, quod aliquod
diversum, quod diximus; supponamus, quod nullus calor produceretur in aqua frigida per
ignem, frigiditas ut octo denotaret non solum resistentem formaliter in actu 2° calori,
in ordine ad inductionem caloris in aqua; sed etiam absolute impedientem inductionem eiusdem,
at vero si calor induceret, et adhuc frigiditas ut octo perseveraret in aqua eiusdem
frigiditas ut octo denotaret resistentem formaliter in actu 2°, non autem absolute impedientem
inductionem caloris, denotaret, inquam, resistentem formaliter in actu 2°, quia in isto casu
ignis debere robustiori, ac difficiliori actione, opus haberet ad inductionem, et con-
servationem caloris in aqua ob oppositionem frigiditatis ut octo, quam si eius dicta frigiditas
ut octo, non esset in aqua cum calore.

11. Similiter, si calor ut unum induceretur in aqua praesente
octavo gradu frigiditatis, frigiditas ut septem denotaret non impedientem inductionem
caloris, sed resistentem formaliter in actu 2° inductioni caloris; sive dicti
isto casu ignis opus haberet actione robustiori, ac difficiliori, quam opus haberet
ad inducendum calorem ut unum absente frigiditate ut septem. Dixi difficiliori
si opus haberet [illegible] actione robustiore, quia [illegible] defacto id contingat,
aliud est [illegible]; neque enim [illegible] sufficienter [illegible]
-nandum.

12. Resistentia effectiva frigiditatis ergo potentia in actu 2° et
in actu 2°, de qua Philosophandum est, quo pacto servata ratione, quod dixe-
rimus de resistentia formali, supra diximus, itaque resistentia effectiva aque in actu 2°
est entitas actionis, per quam [illegible] frigiditas suaque eiusdem actio denotat
resistentiam effectivam in actu 2°, non a sua entitate, [illegible] formaliter
denotationis, non a reliquis [illegible], quod frigiditas denotant resistentiam formali

in

inactivo. [illegible] quod considerari etiam potest hec resistentia et effectus [illegible] est impedire absolute inductionem caloris in aqua, et ut est, tantum resistere, et non absolute impedire; quo sensu similis ratio [illegible] servato discordia est, [illegible] qui de resistentia [illegible] dictamen [illegible].

13. [illegible] instanti quo aqua [illegible] approximata, et neutrum agens in alterum agat, nullum dicitur vincere alterum [illegible] in illo instanti victoria dicitur esse anceps, at vero in illo instanti [illegible] aqua [illegible] erat frigida [illegible], post frigida vincitur, et inducitur ab igne calor [illegible], dicitur ignis vincere, et aquam vinci; [illegible] in isto casu non est dicendum, [illegible] calor [illegible], qui inducitur ab igne in aqua [illegible] [illegible] frigidatem [illegible], neque [illegible] resistentiam effectivam aque [illegible], actus quam inducebat frigidatem [illegible], [illegible] frigidatem [illegible], et ille gradus caloris [illegible] [illegible], [illegible] neutrum [illegible] [illegible] alterum, [illegible] neutrum [illegible] pugnavit [illegible] altero, sicut etiam [illegible] gradus caloris [illegible] aque non oppugnaverit actus illius seu resistentiam effectivam [illegible].

14. [illegible] enim calor qui est in igne, et ipse [illegible] [illegible] vincere inactivo resistentiam [illegible], [illegible] effectivam aque, [illegible] hoc in discrimine, quod denotat vincere inactivo [illegible] resistentia [illegible] ordinem ad eius destructionem, tamen [illegible] partialis [illegible] denotationis ab eius destructione [illegible] ad istam denotationem requirat, tamen [illegible], neque [illegible] partiale [illegible] [illegible] caloris in aqua, [illegible] vero denotat vincere inactivo [illegible] [illegible] in ordine ad inductionem caloris [illegible] inductionem caloris, [illegible] ad istam denotationem requirat, neque [illegible] tamen [illegible] partiale [illegible], [illegible] resistentiam, [illegible] [illegible] ex [illegible] actus. [illegible] intensio, et extensio qualitatis exerceatur successive et [illegible] cap. [illegible] intensio exerceatur mutatione instantanea, an successiva?

Disputatio 5ª

V. intensio, et extensio qualitatis exerceatur successivè et continuè?

Cap. 17

An intensio exerceatur mutatione subitanea an successiva

1. In qualitatibus quae recipiunt magnitudinem partium extensionis et intensionis, ut quando ignis calefacit [illegible] [illegible] calorem in aere [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] sphaerae, sensibiliter [illegible] [illegible] partes calorum in partibus aeris [illegible] [illegible] totius partis producit, vocantur [illegible] extensionis, at vero partes caloris, quae producuntur in eadem parte aeris, vocantur partes intensivae seu partes intensionis; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] producantur subitanee, successive una post aliam [illegible] in praesenti [illegible] loquimur de partibus intensivis, et in sequenti de extensivis.

2. [illegible] docet [illegible] qualitatem non habentem contrarium fieri subitanee, eo vero, quae contrarium habet, fieri successive. [illegible] contrarie nos aliquae intensio qualitatis nullum habentis contrarium fit successive, et aliquae intensio qualitatis habentis contrarium fit subitanee. [illegible] probatur in habitibus naturalibus, qui [illegible] sunt qualitates, nullum contrarium habentes [illegible] [illegible], nihilominus [illegible] producuntur, [illegible] quoad intensionem, sed successive, [illegible] enim acquiritur [illegible], seu [illegible] habitus unus post [illegible], et [illegible] [illegible] gradibus; ergo non omnis intensio qualitatis carentis contrario fit subitanee.

3. [illegible] probatur quia si quis habeat [illegible] [illegible] aliquam partem contradictionis et postea apponantur media quae summa claritate demonstrent alteram partem contradictionis [illegible], [illegible] ab uno assensu phisice contrario ad intensionem [illegible] contrarii subitanee et unico instanti, ergo non semper intensio qualitatis habentis contrarium fit successive. Antecedens probatur, quia [illegible] [illegible] [illegible] praemissas evidentes, [illegible] [illegible] prius coepere obscuriores, et postea [illegible] clariores; [illegible] [illegible] motivum [illegible] evidentes praemissas, in [illegible] instanti [illegible] actus evidenti [illegible] [illegible]; ergo intensio huius actus producitur subitanee et non successive.

4. Quapropter asserimus aliquas esse qualitates, quae petunt produci successive quoad intensionem; alias esse, quae petunt subitanee duci, quae nec [illegible] [illegible]; [illegible] a posteriori colligendum, pendet enim ex natura [illegible]

ri, et conditionis cuiusque qualitatis, penderetque ex robore, et virtute, aliisque agentis, que ordinarii sunt, ut plurimum tenenda, et solum ab effectu, et a posteriori colligenda. Itaque qualitas, quod hec qualitas producta sit successive, et instantanee quoad totam suam intensionem, non convenit prorsus ex natura sua, quamvis aliqui sunt successive producti, qui non habebant ex se, ut supra diximus.

5. Tunc neque, si frigidum contrarium impediat, ne inducat totum subiectum calor, partialiter convenit ex debilitate agentis, quod non vincat subiectum, sed successive resistentiam contrarii. Certum enim est, quod si septem gradus caloris resistant, non vincit tota subiectum ab agente inducente frigiditatem, sed primum vincit 7 gradus caloris usque deinde 6, etc. Ceterum distinguendum est, quod vincere totum illorum resistentiam per partes successive, vel et prius unum, et mox alterum, arguit imbecillitatem agentis, quod nequit subito illorum resistentiam destruere, et quod si esset agens frigefactivum, non dubium, utrumque illorum resistentiam subito vinceret; quod si calor producat successive ad proprium frigiditatis, et contra, non convenit prorsus ex natura sua, sed etiam partialiter ex natura agentis, quod non tantum violentiam inferat subiecto qualitati, et vicissim tota perveniat subito in sequenti instanti.

6. Solum quod possumus in presenti asserere, quod aliqua qualitas producitur subito quoad totam intensionem, aliquando successive, necessario revelandum; producitur subito quoad totam intensionem, aliquando successive, nec ullam regulam generalem possumus assignare in omnibus qualitatibus, quod enim qualitas non dependet successive produci, et nullum contrarium resistit, sed existat, ubi adeo dependet successive produci, et nullum contrarium resistit, sed existat, et agens qualitas a contributore conservata, talis erit, quod subito inveniet, et agens qualitas inferat opposite qualitati, quod hec tota in instanti sequenti destruatur, tunc tota intensio subito producetur successive in loco qualitatis destruende; quod vero qualitas petit successive produci, sed dat resistentiam in parte, quod non nequeat agens totum subito vincere, sed tantum per partes, sed etiam quod si nullum adsit contrarium resistens, nihilominus agens non est potens subito totam intensionem qualitatis producere, tunc concludi qualitas successive producet. Cap. 27. Qualitas quoad extensionem successive, an instantanee producatur.

CAP. 23

V.

V. Qualitas, quoad extensionem, successive, an instantanee producatur?

1. Locuti sumus cap. praecedenti de alteratione, quoad intensionem; modo autem loquimur de extensione qualitatis. Sed prius suppono, non esse quaestionem, an alteretur successive passum quoad extensionem, quod passum successive secundum diversas suas partes applicatur agenti; certum enim est, quod si diversae partes passi successive applicentur igni, successive calefient; neque enim possunt in primo instanti calefieri partes, quae in illo instanti non sunt approximatae ad activitatem ignis: sed loquimur quando perseverat idem agens, et idem passum, secundum eandem distantiam, seu indistans ab agente, quam habebant in primo instanti.

2. 2° suppono, tamquam certum, quod agens naturale de facto producit suam qualitatem in omnibus partibus passi, quae ab agente distantibus, saltem si habeat potentiam sufficientem ad producendum suam in [illegible] distantia. Exemplum sit in flamma candelae, sphaeraliter habet multas superficies, alias immediatas lucernae, alias 2°, quae est post 1°, et tertiam mediate, quae ipsius lucernae, post 2° succedit 3°, etc. Asserimus ergo, quod flamma illa producit lucem suam in tota sua superficie sibi immediata; neque enim producit lucem prius in una parte huius primae superficiei, quam in alia eiusdem superficiei. Solum quod totum inquirimus in praesenti, an producat agens suam qualitatem successive prius in partibus proximis, et postmodum in remotioribus, hoc est an prius in prima superficie sibi immediata, et postea in 2° distantiori, et sic in reliquis.

3. His suppositis asserimus, aliquas esse qualitates, quae producunt suam, quoad extensionem, alias quae producunt successive, ut, prius in partibus proximioribus agentis, postea in distantioribus. Declaratur prima pars, per hoc quod lucerna ingrediens obscurum cubile, illuminat primum partes proximas lucernae, et postmodum reliquas partes; sed totum cubile lucem accipit; ergo etc. Declaratur patet, quia ignis calefacit totum cubiculum, sed prius sentitur calor in partibus proximis, et postmodum in remotis; ergo etc. Similiter species soni prius percipiunt, ab eo qui est prope cymbalum, quam ab eo, qui longe abest; ergo etc.

4. Sed dubium, in eodem instanti, in quo qualitas existit, potest operari

operari; ergo etiam si agens adiuvet a 1a parte qualitatis ad producendum 2am in eo met instanti 1a producet agens secundas partis qualitatis, et salt. 1a producet 2am, aliterque salt. in eodem instanti saltem 2a producet 3am, et sic de reliquis.

Item fatetur eos, quoniam videtur quod qualitas post operari in 1o instanti, in quo exit, quoniam aliqui sunt qualitates, quae in 1o instanti velut se efficiunt in sua exa, et postea operantur in 2o instanti, quod ita probo. Species soni se producunt successive quoad extensionem, ita quod 1a pars producat 2am, 2a 3am etc., et ita producunt successive, quod post longum temporis spatium auditur sonus a distantioribus, ergo species illae non operantur in 1o instanti, in quo exsunt.

5. Ant. experientia constat, quod videtur post longum temporis spatium audiatur sonus a distantioribus, conseq. constat, quoniam aliter species illae omnes in eodem met instanti producerentur, et contra quod in eodem proximo instanti audiretur sonus a distantioribus, et proximioribus. Quod autem illae species producant praedicto modo, videtur, ita quod quaelibet pars producat sibi proximam, et non omnes ab unico agente producantur, manifeste convincit, quod voce destructa, sonus eius ~~desinit~~ percipitur; ergo etc.

Cap. 3um

Utrum intensio qualitatis producatur uniformiter, vel difformiter in partibus extensionis?

1. Suppono 1o sphaeram vocari terminum illius spatii, ad quod potest activitas agentis se extendere, ibi autem stat sphaera agentis, ubi est linea, vel superficies, ad quam pertingit operando agens, et in distantiori nequit producere. Experientia convincit quod licet agens creatum habeat determinatam ab ipsa natura sphaeram, intra quam operatur, et extra quam nihil producit, sic ignis v.g. ad distantiam unius passus v.g. calefacit, et nequit calefacere, si passum collocetur in maiori distantia, ita si sonitus cimbali auditur ad distantiam unius leucae v.g. et in maiori distantia non percipitur, illa quae leuca dicitur sphaera soniti, et illi viginti passus dicentur ex sphaera activitatis ignis.

2. Suppono 2o agentia naturalia non operari aeque intense in

in partibus remotis sphaerae, atque in proximis, quod quidem experientia convincit, manus
[illegible] intensiorem caloris, manus experitur, quo proximius ad ignem admoveatur, quo-
niam si apponeres manum igni ad distantiam unius palmi, vix ab igne [illegible], quod si
apponeres manum [illegible] unius digiti, tamen ab igne calorem sentis, et sus-
tineres [illegible], quod intensius operatur in partibus [illegible] proximis, quam in remo-
tis. Similiter lux intensior [illegible] corpus solare, quod [illegible], et ideo [illegible]
intensiorem lucem solarem experimur, quod sole in meridie, quam sole [illegible] cadente,
ac denique intensiorem lucem experimur in partibus [illegible] lucernae, quam in dis-
tantioribus, [illegible].

3 Quartum quod [illegible] hec supponit, nihil [illegible]
[illegible] an intensio qualitatis producatur ab agente uniformiter difformiter, hoc est,
[illegible] uniformiter, [illegible] difformiter, dicitur autem extendi qualitas uniformiter difformiter [illegible]
[illegible] quod [illegible] proportione, qua partes sphaerae distant ab agente, [illegible]
[illegible] prorsus [illegible] semissior qualitas, ita ut [illegible] quo pars sphaerae
[illegible] proximior agenti, sit intensior illa qualitas, et quo distantior, [illegible]
[illegible], dicitur autem [illegible] diffusionis qualitatis uniformiter difformis, quia
[illegible] illae partes sphaerae [illegible] sint aequales, et inaequales in intensione, [illegible]
[illegible] hec difformitas, seu diversitas, seu inaequalitas est uniformitate,
[illegible] quaevis pars superat aliam posteriorem, quantum ipsa superatur ab
[illegible], [illegible] 4 partes sphaerae, linea recta procedentes ab agente,
[illegible] sit calor [illegible] in 2a vero sit calor [illegible] in 3a [illegible]
[illegible] sit calor [illegible]

4. [illegible] Hurtado, et Arriaga [illegible] recentioribus [illegible]
[illegible], [illegible] agentia naturalia de facto diffundere suas qualitates uni-
formiter difformiter [illegible] quia [illegible] semper servet iste ordo, neque [illegible]
[illegible] experientia, [illegible] experientia [illegible], quod [illegible]
[illegible] minorem [illegible] experientia [illegible] dicentes [illegible] maiorem calorem in manu
quod hec distat ab igne per distantiam duorum digitorum, quam [illegible]
digitos, et dimidium; neque [illegible] experientia constat [illegible] audire vehementius [illegible]
[illegible] intentionem cymbali, quod ab illo distat duos passus, quam quod distat [illegible]
[illegible] experimur, [illegible] experientia non convincit, quod semper servetur [illegible] uni-
formiter difformiter.

5. Ceterum hec [illegible] ad summum [illegible], quod [illegible]

sit

stendebis (?) iandy, an agentia nalia de facto diffundant suas qualitates uniformiter difformiter, nam probat id de facto contingere, non quod solum ab experientiis convincatur positiva agentia nalia de facto diffundere suas qualitates uniformiter difformiter, et eiusdem experientia non habemus, solum probat in nobis non esse principium ad affirmandum de facto agentia nalia diffundere suas qualitates uniformiter difformiter; quod autem non habemus principium sufficiens ad id affirmandum, non est sufficiens principium ad negandum; alioquin sententias diceremus omnia implacet me dubium esse circa hoc omnino, an luna sedeat modo, an non, quod ut dubium omnino sit, opus est non habere principium sufficiens, neque ad affirmandum lunam sedere, neque ad negandum, sed e contra, quod non habemus sufficiens principium ad id affirmandum, habemus sufficiens principium ad id negandum, quod sit dubium esse omnino circa affirmandum, et non esse omnino dubium circa eiusdem sessionem, quod implacet omnino medio dubium esse circa lunae sessionem.

6. Denique 3° quod dicit, quod experientia non constat, me audire vehementer, et intendo ambobus, quod ab eo dicto duos parum, quod magis dicto 3° dixi quod ei ... opus sentit falsum dato, quod nullo opus experientia neque ... ego tum experientia ..., et sensus ... experientia contendere ..., id non ... neque video quod ... dicant ... id, sed experiri, ... omnes ... numquam tale experiant.

7. Probant 2°, non repugnat nali agenti, quod intra distantiam duorum passuum possit producere qualitatem ..., et post hanc distantiam possit producere qualitatem ... usque ad distantiam 4or passuum, quod non est naturam quod semper producat qualitatem uniformiter difformiter intensam ab ... agente nali producat qualitatem uniformiter difformiter intensam in tota sua extensione suae sphaerae. Verum hoc solum probat esse possibile agens quod suas qualitates non diffundat uniformiter difformiter in partibus suae sphaerae, id est non probat de facto id contingere, quod ullum ignis de facto non producat suas qualitates uniformiter difformiter in partibus suae sphaerae.

8. Sit 3°, agentia nalia de quibus experientiam habemus, de facto ita diffundunt suas qualitates, quod in parte qualibet ... plus qualitatis ... diffundant, quam in remotiori. ... sint ... 4or partes sphaerae ..., diffundant, quam in remotiori ... de facto ita diffundere ... qualitates, quod in ... parte ... remotiori ... plus qualitatis diffundat, quam in 2a ...

et

et in 2° plus caloris quam ducat .g. in 3° et multo plus quam in 4°.

9 Ad 3m dico de facto experimur quod in parte distanti ab igni per duodecim passus ab igne ingente minus caloris recipit manus quam si distaret ad distantiam octo passuum. Et in hac distantia minus qualitatis recipit quam ad distantiam 4or passuum. Et in hac minus quam in ad distantia unius passus, quod satis [illegible] [illegible] partibus [illegible] actionis ignis. Ad [illegible] constat [illegible] quia tunc qualitas sentitur in manu [illegible] ad distantiam unius passus quam ad distantiam 4or passuum, sed quod 2a distantia maior est [illegible] et ideo plus qualitatis sentitur ad distantiam 4or passuum quam ad distantiam octo passuum quia haec distantia minor est illa. [illegible] 4or passuum quod [illegible] [illegible] in qualibet parte [illegible] quam distantia 4or passuum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unius puncti [illegible] ignis [illegible] [illegible] minus [illegible] [illegible] [illegible] distantia ab igne [illegible].

10 Intelligendum [illegible] quod momentum esse [illegible] quod [illegible] [illegible] exemplo quod si quis manum approximet igni per distantiam unius palmi [illegible] [illegible] [illegible] hac manum ab igne ad maiorem distantiam [illegible] adeo exiguam quae sit dimidii digiti, [illegible] minus [illegible] ibi manus [illegible] minus qualitatis quam haberet ad distantiam unius palmi, nullus [illegible] momentum esse [illegible], quoniam exiguum [illegible] [illegible] augmentum [illegible] diminutionis caloris quod [illegible] [illegible] percipiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab experientia [illegible] immediate [illegible] ostendimus ad [illegible] ita [illegible] [illegible] [illegible] ad minus maioris et maioris distantiae minime percipiat, quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] notabilis faciunt. Experimur quod in qualibet [illegible] igni plus qualitatis [illegible] minus [illegible] percipiat quam in qualibet remotiori.

spatii

11 Ad 4m dico de facto agens naturale ut ignis ita uniformiter [illegible] diffundat suam qualitatem per octo [illegible] suae partis linea recta [illegible] actione, quod qualibet pars distantia [illegible] tantum in intensione caloris superet partem [illegible], id est, remotiorem ab igne, quantum superat a [illegible] immediate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] id est, [illegible] igni, [illegible] [illegible]. Exemplo dico [illegible], quod ignis ita diffundat calorem per illas octo partes, quod quaelibet pars proximior igni plus qualitatis recipiat quam remotior pars. Et hoc [illegible] esse dico [illegible] [illegible] [illegible] est, quod ignis ita diffundat calorem per illas octo partes, quod quaelibet pars [illegible] tantum superet in intensione 5am, id est, ab igne distantiorem, [illegible] [illegible] pars superat 3am, id est, [illegible] [illegible] igni, ita [illegible] quod si 3a superet 4am [illegible] [illegible] [illegible], ita

ita ut sit 4a superet 5am per excessum duorum graduum, S. n. et hoc asserimus esse nobis tenendum, Antita contingat de facto, Ergo, 5. itaque 4a pars superet 5am per maiorem excessum qualitatis, quam 3a superet 4am.

12. Probatur 1o, nullum fundamentum sufficiens habemus ad id affirmandum aut ad id negandum, ergo id est nobis tenendum. Probatur ant. Si fundamentum aliquod haberemus sufficiens, maxime ab experientia desumptum; sed nullum fundamentum ab experientia desumptum habemus, ergo nullum. Maior constat, neque enim a priori possumus, quod in hac re de facto contingat, cum nullum modum operandi rationem ab intrinseco naturalem agentis [illegible] operando [illegible]. Minor probatur, quoniam ab experientia solum [illegible] agentia naturalia de facto diffundere suam qualitatem, ignis v.g. calorem, quod plus qualitatis in partibus proximioribus producat, quam in remotioribus, an autem hoc plus qualitatis servet tale proportionem, ut 4a pars distans aliquam tamen superet in intensione 5am, quantum ipsa 4a superat a 3a, tamen experientia [illegible], et ratio esse potest, quo [illegible] augmentum [illegible] diminutio qualitatis, quae [illegible] indivisibiliter fit, sensibus non percipitur. cap. 4. Utrum qualitas successive producta producatur successione omnino continua an morulis interrupta.

cap. 4

Utrum qualitas successive producta producatur cum successione omnino continua an morulis interrupta?

1. Rogamus in praesenti utrum intensio qualitatis successive producitur ab agente, itaut contingat, quod agens, recepto primo operatur in 1o instanti producat ut 4 gradus qualitatis in passo, et in 2o quodam instanti immediate producat ut 1 gradum qualitatis, et similiter in 3o instanti immediate deinde [illegible] producat ut 1 gradum qualitatis, et sic de [illegible] sequenti, et ita producat deinde aliquid qualitatis, ut 1, 2, 3, 4, et sic producat successive totam intensionem, ut in nullo instanti quiescat, seu cesset ab operatione, in quo quidem casu productio qualitatis dicitur successiva omnino continua, an vero itaut contingat, ut postquam intensio eiusdem qualitatis producatur successive, non omnino continue, sed morulis interrupta, id dicitur interrumpte continuatio successiva, vel, quiescat, seu cessat ab operatione agens in aliquo instanti, vel parte temporis. Secundo v.g. agens in 1o instanti producit 1 gradum in passo, et in 2o instanti immediate

Seq.

sequenti l. in parte temporis immediata nihil de novo producit. Si tamen conservat 1. gradum; deinde vero [illegible] ad 3. l. 4. instans. Et sic de aliis; [illegible] in 3° l. 4° instanti producit 2m gradum, ac deinde in instanti sequenti quiescit, ac postea in 6° vero instanti producit 3m gradum, illud instans, et illa pars temporis in qua nihil de novo producit agens, dicitur morula interrumpens successionem, qua producit intensionem.

2. Hoc praenotato arguimus 1°. non repugnat quod agens naturale naturaliter operando, naturaliter producat in passo qualitatem summam, non in instanti, sed morulis interruptis. Probatur: quia maioris perfectionis arguit in agente quod possit producere totam intensionem in passo successive sine morulis, quam quod illam possit illam producere successive morulis interruptis; sed non repugnat agens naturale naturaliter operando dotari simpliciter perfectionis, qua tamen possit suam qualitatem in passo producere successive morulis interruptis; ergo non repugnat agens naturale naturaliter operando naturaliter operari, quod suam qualitatem in passo producat successive morulis interruptis. Minor patet, quoniam nulla [illegible] repugnantia est in tali agente. [illegible] probatur quod agens quasi defatigetur in producendo [illegible] gradum in [illegible] instanti, propterea stat quasi quiescere in 2° instanti, ut in 3° aliquid de novo producat [illegible] minoris perfectionis arguit in agente, [illegible] maior perfectio arguit in agente, quod non eo [illegible] defatigetur, minime quod indigeat [illegible] quiete, ergo [illegible] quoniam maior perfectio arguit in agente, quod possit [illegible] totam intensionem in passo, quam si illam possit illam successive producere, quod illud in nostro casu.

3. Arguimus 2°. Si agens naturale creatum produceret aliquid de intensione in passo successive sine morulis, ante [illegible] successive produxit interrupte morulis, [illegible]. Probatur: nullum fundamentum sufficiens habemus ad asserendum morulas, [illegible] ergo [illegible]. Probatur antecedens, si aliquod fundamentum sufficiens [illegible] ad [illegible] ab aliqua experientia; sed nullum fundamentum ab experientia habemus, maxime desumptum ab aliqua experientia [illegible] sed nullum desumptum habemus, ergo nullum. Probatur minor, quoniam [illegible] plurima et [illegible] temporis instanti successive fluunt, ergo experientia nequit sensus [illegible] innumera temporis instanti [illegible] agens naturale in illis omnibus operatur non [illegible] intensionem in passo [illegible] nostra percipere, quod agens naturale in [illegible] quiescat. Probatur antecedens, in motu solari [illegible] percurrit quod in nullo instanti quiescat [illegible] plurima instanti temporis successive plurimos [illegible] spatii et successive, quod [illegible] demonstratur in mathematicis, non aliqui [illegible] sole percurrere vero fluunt [illegible] in spatio viginti quatuor horarum [illegible] illud [illegible] ut manifestum est.

Disp. 6a. U. agens nale, dum in passum agit, a passo repatiat.? cap. 14 reactio explicat.

Disp. 6a

U. agens nale dum in passum agit, a passo repatiat. cap. 14. Reactio explicat.

1. Reactio dicitur a Philis actio illa, qua passum vicissim operatur in suum agens, a quo patitur, quoniam aliquid dat, veluti reciproca actio inter agens et passum; agens enim agit in passum, et passum ergo agit in suum agens; unde utrumque est respectu alterius agens et passum, ut quando manus dextra calida applicatur manui sinistrae frigidae, tunc dextra calefacit sinistram et sinistra frigefacit dextram, quod quidem evenire de facto, experientia manifestum est, in quo casu dextra est simul agens et passum, sicut sinistra, quoniam dextra agit in sinistram, et patitur a sinistra; similiter sinistra est agens et passum respectu dextrae, propterea quod sinistra agit in dextram, producendo in illa frigiditatem, et patitur a dextra, nam ab illa recipit calorem; unde satis constat [illegible] de facto reactionem, et repassionem.

2. Sed obiicies contra reactionem, de ignis in igne [illegible] gradus caloris, illi qui producunt calorem in nive, [illegible] in hoc instanti [illegible] nix agendo in ignem, et in illo producere aliquam frigiditatem. [illegible] in hoc eodem instanti, in eodem instanti nix producit frigiditatem ut [illegible] in igne, [illegible] in hoc eodem instanti [illegible] in igne calorem [illegible] enim possunt in eodem instanti [illegible] simul agere [illegible] et frigiditatem utrumque [illegible] in illo instanti [illegible] agere [illegible] gradus calor, qui erant in igne, et [illegible] instant [illegible] hic verum, haec solutio est valde difficilis, ignis enim, quo plures habet gradus caloris [illegible] in [illegible] instanti operatur [illegible] in [illegible] instanti [illegible] gradus caloris [illegible] sedisposuerint ad operandum, si vero [illegible]

3. Praeterea [illegible] hucusque, rogo adversarios unde colligant, quod in illo casu, quo [illegible] ignis agit in nivem, nix etiam agat in ignem? [illegible] experientia [illegible] ignis [illegible] de facto [illegible] aliquam frigiditatem, ad [illegible] gradus caloris [illegible] aliquos? numquam experti sumus ignem aliquod

in frigidari: ergo ante numquam tale sit expertum, semper enim sensit flam-
mas summe calidas, quantumvis ad sensatum [illegible]. Ubi calor sensibilis
intensibilis. Unde satis colliges gratis esse supponi ab authoribus [illegible]
[illegible] argutis, [illegible]. quod ignis de facto in isto casu repatiatur a nive,
quia requirit [illegible] nullum dari [illegible] ad [illegible] de facto repati a
nive. Et recipere aliquos gradus frigiditatis, ac deperdere gradus aliquos caloris.

4. Dices si inquis casu quo ignis pateretur a nive aliquos
frigiditatis gradus, [illegible] in isto instanti in quo ignis operatur, repatitur a nive, in
primo instanti ignis producit in nive sex gradus caloris [illegible] sex gradus
frigiditatis [illegible] ante primum instans, manent [illegible] gradus caloris [illegible]
ante erant, quia in isto instanti [illegible] [illegible] septem, [illegible] quos
ex isto instanti expellit, nec [illegible] in isto primo instanti ac-
tionis et reactionis [illegible] ad agendum [illegible] septem [illegible]
tunc, et [illegible] octava [illegible] cap. 27 an non agens in agendo repatiatur.

Cap. ~~24~~ 28.

An non agens in agendo repatiatur.

1. Controvertebatur apud Philosophos, quod [illegible]
agendo repatiatur, modo examinandum est [illegible] [illegible]
[illegible]. Quod sit [illegible] illud, [illegible] agens [illegible] operatur
in passum, accipiat ab eo [illegible] qualitatem [illegible] ipsum agens [illegible]
in passum.

2. Sit [illegible] in hoc [illegible] accipiat, agens remove[illegible]
[illegible] agens [illegible] repatiatur a suo passo, [illegible]
[illegible] agens operetur in passo [illegible] operetur in suum agens [illegible]. Lu-
na [illegible] operetur in passo [illegible] [illegible] qualitatem aliquam in Lucana [illegible]
[illegible] in aere lucis, quod [illegible] ducat qualitatem [illegible] agens
ipsi luci, neque enim [illegible] qualitatem [illegible] agens
[illegible] in agendo repatitur.

3. Probatur 2º de facto [illegible], quod passum [illegible]
[illegible] activitatis agentis, et [illegible] agens non [illegible] activitatis passi,
in quo quidem casu agens agit [illegible] passum, quod [illegible] in suum agens [illegible]
[illegible] producendo qualitatem [illegible], sit exemplum. [illegible] quia agit
in-

tantum quod durando in illa calore, quae quidem est intra sphaeram activitatis so-
lis, quod si nix agat in solem patiendo in illo frigiditatem; sol enim est extra
sphaeram activitatis nivis.

4. 2° sic illius loqui esse potest, quod agens in agendo re-
patiatur, quia agit, deperdit semper aliquid intensionis suae virtutis,
sicut acies gladii ex multis divisionibus hebetatur, et acumen aciei re-
tunditur, ita similiter virtus agentis ex actione multa hebetatur, ac velut re-
tunditur; sed hoc [illegible] [illegible] de virtute essali
[illegible] [illegible] minuatur, quod quidem perseverat [illegible] post multam
[illegible] actionem, si loquamur de calore simpliciter, quod calor, cum agit, deperdit
aliquid suae virtutis; ratio est, quoniam implicat quod operetur [illegible] [illegible] quod si
operatur, calor ut sex [illegible], [illegible] operatione [illegible] calor ut [illegible], quod nihil
[illegible] caloris ut sex operetur [illegible] [illegible] nihil [illegible] [illegible] calor [illegible]
in agente calido, in manu [illegible] calida repatiente frigiditatem ab altero
in agente calido, [illegible] [illegible] calor, qui operatur, non deperdit [illegible] instanti [illegible]
manu frigida [illegible] [illegible] [illegible] de rarefactione et condensatione
sequenti [illegible] sequentibus. [illegible]

cap. 1m proponitur vera [illegible]

Disputatio 7a De rarefactione et condensatione

cap. 1m

Proponitur vera sententia

1. Philosophus rarefactionem ita definivit: est parva materia
sub magnis dimensionibus. Condensationem vero sic definivit: est multa materia sub
parvis dimensionibus. Ceterum si cuius explicationem [illegible] definitionibus [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], quapropter [illegible] [illegible] [illegible]
quibus [illegible] [illegible] [illegible] rarefactionis et condensationis,
quas dixerit Philosophus, quod [illegible] videris substantiam aliquam nulla sibi addita parte
substantiali paulatim excrescere, quoad locum distendi, et occupare maius spatium
[illegible] occupabat, illa substantia rarescit, quod [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] substantia minorem locum occupat, ac antea occupabat, substantia illa densatur,
[illegible] enim [illegible] in aqua, dum fervet igne supposito, quoniam hinc videtur maiorem
locum occupare, quam antea, dum frigida erat, occupabat, [illegible] [illegible] in eadem

aquo

aqua, q° reseruit ad paruitatem frigiditatis, hinc enim vibe minorem locum occupare.

2 Imprimis supponendum est, rem dici subito rarefieri, et fieri liquidam, quoniam raro, verno tempore, q° fiat pro dilatationem ... numquam fit liquida; subito rem dici subito densari, ... et amittere ... quoniam aqua frigida ... aliquatenus densa, ... neque amittit ... [illegible]

3 Prima sententia asserit rarefactionem subiti ... acquisitionem maioris quantitatis; tunc enim ... subito rarefit, q° acquirit plures partes quantitatis quam antea habebat; densatur vero, q° acquirit pauciores partes quantitatis quam ante habebat ... quantitatis ... partes aquae ... plures partes quantitatis ... partes quantitatis, ergo ... partes aquae ... aliquas partes aquae ... amplius ... puncta ... impossibile ... singulas partes ... partes subiti ... partes quantitatis ... quantitatis, itaque ... pars subiti habeat suam partem quantitatis ... tunc quo casu quantitatis ... rarefiat ... acquirit plures partes quantitatis ... antea habebat, acquirat denuo ... partes quantitatis ... impossibile ... subiti habere duas quantitates, q° ... impossibile.

4 2ª sententia dicit rarefactionem ... acquisitionem maioris extensionis localis ... ; ... rarescit subito ... aquae ... maioris extensionis localis ... densatur q° acquirit minorem ... acquirit maiorem extensionem localem ... extensionem localem ... q° ... impossibile ... occupare ... quae ... aquae ... occupabunt maioris ... spatii rarefacta aqua, ... extensionem spatii ... occupare ... sub duobus palmis ... ut quid in ... palmo, et ... bat unicum palmum, ... palmo, q° ... naturaliter in duobus locis.

5. Item datur in utraque q. s. partes aque [illegible]
infinitas, et si sitis partes quantitatis, et partes spatii infinitae [illegible], et
ideo posse easdem partes aquae nunc habere pauciores, nunc habere plures
partes quantitatis, q[uia] modo partes quantitatis [illegible] sint in eadem parte aque,
si sitis spatio easdem partes aque modo corrrespondere paucioribus modo plu-
ribus partibus spatii, q[uia] in eadem pars substantiae subsistit indivisibiliter spatii partibus,
et hoc reducitur [illegible] infinitis pauciora possunt correspondere pluribus,
et plura paucioribus. [illegible] docet illud de annulis infinitis separatio infinitorum An-
gelorum, quicquid annuli modo possunt correspondere singulis Angelis singuli
annuli; posse duodeni annuli singulis Angelis, [illegible] multiplicentur a-
nnuli, [illegible] minuantur Angeli, cum hec [illegible] plura sint falsa, dixim[us]
[illegible] libro [illegible] de infinito [illegible] plane [illegible] sunt tot annuli,
quot Angeli, sive finiti, sive infiniti, itaque quilibet Angelus habeat unicum anu-
lum, et nihilominus posse singulos Angelos habere duodenos annulos, [illegible] mul-
tiplicentur annuli, [illegible] minuantur Angeli, quoniam ex eo q[uod] quilibet Angelus
habeat unum tantum annulum, [illegible] manifeste, totidem annulos, quot Angelos,
et ex eo q[uod] quilibet Angelus habeat solum duodenos annulos, [illegible]
manifeste annulos plures [illegible] Angeli sunt, et [illegible] dari [illegible]
Angelos, quot annulos, [illegible] totidem annulos, quot Angelos, et [illegible]
[illegible], quicquid est manifesta implicatio.

6. [illegible] rarefactio substantiae fit [illegible]
corpusculorum intro [illegible] substantiae [illegible] intromissionis partes [illegible] et
[illegible] admittere corpuscula, videtur tota substantia maiorem locum oc-
cupare, [illegible] condensatio vero fit [illegible] corpuscu-
lorum [illegible] substantiae [illegible] videtur tota substantia [illegible]
occupare. [illegible] si eadem est substantia, quae antea, et occuparet [illegible]
spatii, eadem pars substantiae occuparet [illegible] duplex locus [illegible]
eadem pars substantiae corporeae occupare [illegible], consequitur [illegible] substantia
corporea sine [illegible] addito occupare modo [illegible] spatium [illegible]

occupabat

[illegible] dicto tamen videt maior spatii occupare
ideo q. intra ipsius poros sunt corpuscula aliq. intromissa, q. dispon[unt]
excessu illius loci, et extensionis.

§ 7. Opp.° quando aqua intra lebetem fervet, videmus
bullas quasdam aere plenas intra aquam, quae ab imo fundo lebetis ad
extremum eius superficiem ascendunt, unde etiam aqua bullae [illegible]
in [illegible], et bullis illis aere intromisso in interiore, quinimmo [illegible]
fere aqua tandem evenit, velut spumea. Videretur q. aqua frigida
intra lebetem [illegible], at vero tunc spumescit, ergo [illegible] et [illegible] ergo q.
aquam tunc calore rarefieri et videtur occupare maius spatium, ergo [illegible] a
corpusculis aereis ab aqua [illegible] [illegible] Resp. tunc [illegible]

Cap. 2.

Obiam itur arguts.

1. Adducunt 1.° adversarii experientiam cucurbitarum vitrearum
quas utuntur Chirurgi, et hispane dicit Ventosa, quidem extincto igne a-
trahit carnem, et illam elevat in tumorem, q. extincto igne aer intra
ipsam cucurbitam [illegible] in frigidam, et frigidate densatus, aerem
aer minorem locum occupat, [illegible] relinquit intra capacitatem cucurbitae
[illegible], ne [illegible] vacuum remaneat, caro ascendit ad
locum aliquem, qui quidem loco necesse vacui remaneat, caro ascendit ad
eiusdem loci replendum, ergo densatio illius aeris fit per expulsionem corpus-
culorum, quae [illegible] aeri ille, qui densatus excluderet a se corpuscula,
[illegible] illa corpuscula occuparent residuum spatii
quod antea intra poros claudebat, illa corpuscula [illegible] eiusdem loci
intra cucurbitam, ergo [illegible] necessarium q. [illegible] caro ad replendum eiusdem loci.

2. Resp. q. in eiusdem experientia non ascendit caro a [illegible]
replendum vacuum, sed ab aere calido ab igne [illegible] caro, qui quidem rare-
[illegible] accepit intra poros [illegible] cucurbitam a densatione loci relicti
[illegible] et intumescit. [illegible] Author praedictorum
suplendum elevat [illegible], et intumescit [illegible] cucurbitae extinguitur, [illegible]
non statim atque igne cucurbitae extinguitur, [illegible] quotidie fere
sucedere [illegible] pro [illegible] quotidianam [illegible] experientiam quotidie fere
[illegible], ideo caro elevat, et supleat locum relictum ab igne, q. [illegible]
aer

aeris

aeris, patet cum, quia non ineq. per univ. instant partes aquae et ignis in instanti extinguit, nam in instanti sed per hanc illo carnis elevatio.

3. Obiunt 2° experientia de ovis, castaneis et similibus quae quidem dum assantur, crepant et cum vehementi strepitu disrumpunt corticem, et quidem ideo contingit, quia cum nucleus densatur, minorem locum occupat et corticem relinquit inoccupatum a corpore aliquo intra corticem, qui igitur locus ne vacuus remaneat, disrumpit cortex, ut ingrediatur aer ad replendum locum illum.

4. Resp. non ideo contingit disrumpi, sed quia cum interior nucleus ovi, sive castanei, calore accedente maxime rarefiat, et cortex obstat introductioni corpusculorum, disrumpit cortex, ut corpuscula ingrediantur; cuius ratio est, quod cortex ovi disrumpit in ipsa rarefactione nuclei, non cum sero ovum applicatur igni vehementer, hinc disrumpit cortex. Convincitur ipsa experientia, nucleus ovi non dum est densatus, sed rarus, ergo non ideo cortex ovi disrumpit, quia nucleus densatur, quod enim ovum sero applicatur igni, quod interius est, calore accedente rarefit, postea vero ... densatur, ... humiditate ab ipso calore.

5. Instabis; ova si coquantur intra aquam, recipiunt calorem et rarefiunt interius, et tamen ut experientia constat non disrumpunt cortices, ergo in experientia praedicta sive immediate prope ignem, non ideo disrumpunt cortices ovorum dum assantur igni, quia nucleus interius rarefiat.

6. Negatur consequentia in instantia; nam ova si intra aquam coquantur, licet nucleus tandem densatur et tamen non disrumpunt cortices; explicandum quomodo locus relictus a nucleo densato repleatur. Resp. humiditate et calore aquae rarefiunt ipsi cortices quorum pori dilatantur, per quos aquae particulae ingrediuntur ad replendum locum illum; sed licet ego reddo quod ... humiditate et calore rarefiunt cortices, et admittunt corpuscula, quibus intromissis rarefit medium ... opus sit disrumpant cortices.

7. Obiunt 3°: si vas plenum aqua bene occlusum et glacies hiemali tempore aquae disrumpit vas, quod densatio aquae, non potest excludendo ... poris corpuscula. Resp. vasis disruptionem provenire

nimia ...

nimiu frigidat; aut quia frigidus, ergo maior validior dissolvit; nec propter dicta multa trahere propter periculum vacui. Confirmat; quia ergo fluvas stulo aperto, aqua contra aqua [illegible] pe sepius dixumgit; Ergo tunc nullum datur periculum vacui. Et dixi(?) Aristotelis librum de anima, agit de iis, quae ad animam in communi pertinent. Quidem in [illegible] caput 1 animam definit.

TRACT. IN TRIPLICEM ARIS. LIBRUM DE ANIMA.

TRACT. I.

De iis, quae ad animam in communi pertinet.

DISP. I.

Quid sit anima?

CAP. I.

Anima definitur.

1. Philosophus lib. 2° de anima capite 1°, illam sic definit: Est actus primus corporis physici organici potentia vitam habentis. Anima dicitur actus a Philosophus, quo est forma, quia quaelibet dicitur actus separatus substantia, quod infra; deinde dicitur actus primus, quia est forma substantialis, et haec est reliquas formas et dignatione primo, ac prima ratione, quia est forma substantialis, diciturque proprie substantia; at autem actus secundus comparatus a[illegible] quovis actione, dicitur proprie actus, et differunt propter actionem.

2. Per illa verba corporis physici organici videtur Philosophus indicare materiam, quia per corpus physicum organicum, id est, materia est organicata, quibus anima ipsius habet ad vitales suas operationes. Denique per illa, potentia vitam habentis, denotatur [illegible] sunt, quo habentes [illegible] ad

ad Lz corporis phisici organici, et anima dicitur relata ad Lz corporis.
Unde non satis constat, an Philosophus nomine corporis phisici organici solum intel-
ligat materiam organicatam, seu dispositam accidentibus aptis ad vitales functiones,
et non, intelligat totum compositum resultans ex materia et anima unitis.

3. Si vero intelligat Aristoteles, appellatione Lz organicati
potentia vitam habentis, quatenus hec potentia adscriptione animae, quae quidem est vitae in actu primo
seu viventis [illegible] de finito manifeste [illegible] et redundare, quare
simul et explicare non sit viventis, clarius et brevius diceret anima est forma
substantialis viventis. Si vero intelligat Philosophus, dicit anima est actus primus, seu forma
substantialis compositi viventis, obscure satis explicaret [illegible] partes compositi viven-
tis, a quo dicitur vivens.

4. Idem Aristoteles eodem capite 1º libri secundi de anima dicit,
anima est id, quo vivimus, et sentimus, et intelligimus. Ceterum Aristoteles per
hec verba [illegible] definit, vel dividit, sed definit, ut ille quidem, quamvis
eiusdem explicationem tradidit [illegible] constare [illegible] differentiis
sed non explicatio, quae talis esse non [illegible] ergo etc. Maior certa, minor
fateri probabis ex antecedentis. Si vero Philosophus dividit, praedicta verba [illegible]
videtur dividit, quia [illegible] 1º in omni anima est illa, quae non hoc vivimus, et sen-
timus, et intelligimus, quod divisio non est adaequata, contra quam est exacta.
Tum bonae, probatur, anima plantarum est anima, et tamen non est illa, quae nos hoc vivimus,
et sentimus, et intelligimus, ergo etc.

5. Probatur 2º; divisio, cuius unum membrum claudit
falli esse aliud membrum, vitiosa est; sed talis erit divisio illius, quod vitiosa,
Maior certa est aquod [illegible]; minor probatur; unum membrum illud quo vivimus,
seu id, quo vivit, aliud, quo intelligimus, sive quo intelligit; sed in 2º ut membrum
bro, falli esse claudit [illegible] ergo etc. Per minor intelligere claudit
falli esse vivere, ergo etc. Probatur, petitur ab ablato ab intelligente, quod sit vivens,
falli tur, ex terminate auferat, quod sit intelligens, ergo etc.

6. Ex dictis infero, aliter explicandum esse, anima est forma
substantialis viventis. Orti explicando esse, quoniam utrum eiusdem explicati an tota
dicta, sit recta definitio, necne, modo non discutio, pendet enim ab eo, quod debet
ro anima perfecte univoca, vel sororali, et hoc ulterius pendet ab eo, quod dicitur

viventis

viventis quod fecit sub ... solis saltem viventis creato, quod de facto est. ergo anima bene explicatur per eius definitionem ita per 1°; Adverte intendunt signare ... Aristoteles ... sua explicatione, actus primus corporis physici organici potentia vitam habentis, et ... studiosiores clariori ac breviori explicant his verbis; forma substantialis vivens, ideo etc.

7. Probatur 2°; illa omnis entitas, quae dicitur anima, est forma substantialis vivens, et omnis entitas, quae est forma substantialis vivens est anima; ergo anima recte explicatur his verbis, forma substantialis vivens. Probatur antecedens inductione; [illegible] forma plantae dicitur anima, est forma substantialis vivens; forma bruti dicitur anima, et est forma substantialis vivens, forma hominis dicitur anima, et est forma substantialis vivens, ac similiter fieri potest inductio de qualibet forma substantiali vivente, quae quidem dicitur anima.

8. Confirmatur 1°; nulla est entitas, quae non dicatur forma substantialis vivens, dicitur anima, nulla est entitas, quae non dicatur anima dicitur forma substantialis vivens; ergo anima bene explicatur his vocibus forma substantialis vivens. Confirmatur 2°, ideo formaliter forma plantae dicitur anima, quia est forma substantialis vivens, ideoque formaliter forma bruti dicitur anima, quia est forma substantialis vivens, ac denique ideo formaliter forma hominis dicitur anima, quia est forma substantialis vivens; ergo anima bene explicatur his vocibus: forma substantialis vivens; capite 2° an sit proprium animae informare corpus organicum.

Cap. 2um

An sit proprium animae informare corpus organicum?

1. Corpus organicum, seu materia organicata dupliciter accipitur ab authoribus 1° pro materia disposita variis accidentibus, quae ipsam reddant heterogeneam, et dissimilem. 2° pro materia non solum heterogeneae disposita variis accidentibus, sed illis, quae ultimo disponunt ad formam viventis. Deinde notandum est quaestionem istam an scilicet informare materiam organicatam sit proprium animae, dupliciter intelligi posse, 1° an sit animae proprium 4° modo, secundo, an sit proprium aliis modis.

2. Assero 1° informare materiam organicatam, et 1° organicationis acceptione non est animae proprium 4° modo. Probatur assertio, illud non convenit omni animae soli, ac semper, quod illud non est animae proprium 4° modo. Probatur antecedens, non convenit soli animae, quod sic; ergo etc. Probatur antecedens convenit etiam formae alicui substantiali non viventi, ideo etc. Probatur antecedens, convenit formae substantiali lapidis, quae quidem forma substantialis informat materiam 1° heterogeneae organicatam, haec enim partim rubet, partim albicat, etc; et similiter de forma substantialis

n. e vivens, quo in ordine ad materiam heterogeneae organicatam convenit alicui substantiali non viventi.

3. Assero 2°: in ordine actualiter materiam organicatam, et in ordine ad 2am organicationis acceptionem, non est animae proprium 4° modo. Probatur assertio: non convenit omni animae soli, et semper, quod non est animae proprium 4° modo. Sed anima non convenit statis semper, quia ... Convenit animae rationalis a b omni materia separatae est animae, et in instanti separationis non illi convenit in ordine ad materiam organicatam aliquid reale, quod id non convenit animae proportionaliter semper, quod id non convenit omni animae semper.

4. Assero 3°: competere in ordine ad materiam organicatam et secundam organicationis acceptionem est proprium animae, itaque omni animae, soli, ac semper conveniat. Probatur assertio: omnis anima est forma substantialis vivens, sola omnis forma substantialis animat. Vivens est entitas physica incompleta essentialiter petens in ordine ad materiam, accidentibus aggregatis ad functiones vitales exercendas, et ultimo disponentibus ad ipsas functiones; quod animae omni convenit essentialiter petere materiam organicatam, et secundam organicationis acceptionem: Unde plane colligitur quod illi omni semper conveniat, nam illud petere est essentialiter in natura animae, sed essentialis omnis res semper convenit ei, cui est essentialis semper, in quo nihil est, quod tamen sit eius natura supponat existentiam.

5. Assero 4°: competere in ordine ad materiam organicatam et 3am organicationis acceptionem non est animae proprium 4° modo. Probatur ex dictis in logica, ubi de 4° praedicabili sermo erat: petere in ordine ad materiam organicatam et 3am organicationis acceptionem non convenit soli animae, itaque impossibile est alia entitas, quae non sit anima, quae quidem etiam petat in ordine ad materiam eandem organicatam, quod id non convenit omni et soli animae, quod eadem opus est ut sit animae proprium 4° modo. Consequentia satis constat ex dictis. Loco citato. Antecedens probatur, nam eiusdem entitas, quae non sit anima, est possibile, quod est probatum, eiusdem entitas eandem dictam nutritionis operationem rationem afferre, quod est probandum cap. 34: V. anima sit forma physice informans corpus organicum, an tantum ipsi assistens.

Cap. 34

V. anima sit forma physice informans corpus organicum, an tantum ipsi assistens?

1. Circa

1. Error fuit aliquorum asserentium animam rationalem humanam substantialiter, et physice corpori, sed dixit solum assistere ut corpus organicum, tamquam instrumentum ad producendas in corpore operationes vitales, quemadmodum angelus in coelis, cum applicat se ad illud movendum. Fundamentum erat quia anima rationalis spiritualis est, et indivisibilis, ergo ut physice uniret corpori organico debet opus immensurari corpori extensive, ac divisibiliter, quod anima rationalis nequit unita corpori physice organico, ergo tantum assistere.

2. Hic error ... divina fide damnatur, damnatur enim in Concilio Viennensi sub Clemente V, Clementina unico de summa Trinitate, ubi hereticus declaratur, qui non credit, ut indubitanter tenetur animam rationalem esse vere et proprie formam corporis; unde plane colligitur divina fide sanctum esse animam rationalem non tantum esse assistentem corpori organico, sed esse vere, ac proprie informantem idest physice corpus organicum.

3. Fundamentum illud, quo ea sic ille nitebatur, est infirmum, quoniam primo ipsos authores erroris, animam rationalem in solum adesse in omni praesens unito indivisibili, sive parti corporis humani, sed cuicumque indivisibili, seu parti eiusdem corporis: quia tota est in qualibet indivisibili, seu parte corporis humani, quod de facto immensuratur anima rationalis corpori organico, quod eiusdem immensuratio non est impossibilis; quod igitur anima rationalis vere ac proprie informet corpus organicum, et ipsi uniatur, non repugnabit ex eo, quod impleat ipse spiritualis immensurari rei corporeae divisibili in partes localiter extense. Confirmatur, quia Deus est spiritus realiter indivisibilis, et tamen Deus est intime praesens cuilibet indivisibili, seu parti corporis quanti, et localiter extensi, quod est spiritualis indivisibilis immensuratur eidem corpori quanto, et localiter extenso.

4. Si dicas non sufficere, ut spiritus indivisibilis dicatur immensurari rei corporeae, divisibili et localiter extensae, quod ipse spiritus sit in qualibet indivisibili, seu parte corporis, sed ulterius requiri, quod spiritus pro una sui parte sit in una corporis parte, et pro alia sui parte sit in alia parte eiusdem corporis organici, quod quia est impossibile in spiritu realiter indivisibili, fateor hoc ad [illegible] impossibile ... ut spiritus indivisibilis informet corpus organicum, et ipsi physice uniatur [illegible] ... eadem immensuretur, sufficit enim quod spiritus [illegible] praesens cuilibet indivisibili, seu parti corporis organici, et localiter extensi;

ut

ut illud partem informaret, ipsique physice unitur, sicut de facto est personalitas Verbi, vere, ac proprie unit cuilibet parti corporis organici Christi Domini et localiter extensi, quod personalitas Verbi est propria ejus partis, et intime praesens uni parti corporis Christi Domini, et est alteri suae parti, et intime praesens alteri parti ejusdem corporis.

5. Saturata, seu forma substantialis vivens, sicut alia quaevis forma substantialis corporea, de facto existens physice informat materiam, et ipsi physice unitur per unionem substantialem, quae quidem, sicut entitas modalis aequaliter distincta ab utroque extremo, et ab ipso collective sumpto. Statuimus hanc affirmativam Libro 1° Physicorum quaestione 4° disputatione 1°, cap. 1°. Disputatio 2a. An in quolibet composito vivente multiplicandae sunt formae realiter distinctae, quot sunt gradus vitae.

Disputatio 2a

An in quolibet composito viventi multiplicandae sint formae realiter distinctae quot sunt gradus vitae?

1. In nullis Peripateticis [illegible] dari de facto in quolibet composito vivente tot substantiales formas realiter distinctas, quot sunt gradus vitae. Viventiumque singula explanant: in planta unica tantum datur forma substantialis vivens, quoniam in planta unicus tantum gradus vitae, videlicet vegetabilis datur; in bruto autem dantur duae formae substantiales viventes, una vegetabilis, et alia sensitiva, quoniam in bruto dantur duo gradus vitae, videlicet vegetabilis, et sensibilis; in homine denique dantur tres formae substantiales viventes, [illegible] una vegetabilis, alia sensibilis, alia rationalis, quoniam in homine dantur ejusdem tres gradus vitae.

2. Libro 1° Physicorum quaestione 3° disputatione 3a, disputavimus, an de facto in composito substantiali aliquo, saltem vivente, puta homine, dentur plures substantiales formae; et diximus in quocumque composito substantiali unicam tantum formam substantialem dari; ibi juncta utriusque sententiae [illegible] affirmantium posuimus [illegible] Silvium, [illegible] Debuimus [illegible], nullis [illegible] rationibus [illegible]

affirmari

affirmando affirmandis; l. adnandis; qui quidem Iurisconsultus verba satis manifeste, quod formaliter narrantur de facto dari in substantiali composito tertiarium, quod opus vitae quoniam loco citato dicit solus impugnatissimus affirmativis secundum ex eorum gratis affirmabat, et libertatem adhuc reperiri maneret in nobis animalitas composito debere de facto multiplicari substantiales. l. non; si similiter manicat andus in vivente prius [illegible] viventis [illegible] corporalitatis, quod quidem etiam diximus, et modo etiam asserimus.

3. Nihilominus in praesenti asserimus ignotum in nobis ande facto in vivente; subdent [illegible] quod sunt opus [illegible] anni. Verba huius Iurisconsulti [illegible]. Probatur colligitur ex dictis tamen unica. Verba huius Iurisconsulti, et etiam constat ex solutione obiectionis sequentis. Obiicitur loco citato, et etiam constat ex solutione obiectionis sequentis. Obiicit positio [illegible] in homine, si quis per actus visionis attendat intensissime alicui obiecto, et in homine, si quis per actus auditus percipiat sonum, cui maxime attendat, impedit circa eius per actus auditus percipiat sonum, cui maxime attendat, impedit circa actus ratiocinandi, et discurrendi; ergo eadem anima, quae exercet ratiocinia elicit actus ratiocinandi, et discurrendi. Ergo eadem anima, quae exercet ratiocinia et etiam actus sensationis visus, et auditus. Probatur, si essent duae animae, eo dicto, quod visiva intentione operaret, ita ut exhauriret totas suas vires, in ideo impediret aliam, quominus circa suum obiectum simili intensione operaret, quo si attenderet obiecto visus, impedit attentionem ad ratiocinia, signum est a posteriori suo [illegible] obiecto visus impedit attentionem ad ratiocinia, signum est a posteriori suo in [illegible] dicens esse prius utriusque operationis; quod quidem prius dum totum circa unum obiectum impendit, nequit simili intensione circa aliud operari.

4. Ideo 1º [illegible] arguo negando, quod in hoc [illegible] prius animae rationalem aliam a vegetativa, quoniam homo, qui dum attendit intensissime obiecto visionis, impeditur circa actus rationandi, et discurrendi, minime impeditur circa actus vegetationis, et nutritionis; ergo si colligeret ex dictis prius dicta in hoc non distingui prius rationis a prius sensationis, non in hoc colligeret prius vegetationis, et nutritionis non distingui a prius rationis.

5. Ideo 2º arguo predicto solus probari, quod in hoc idem [illegible] rationis [illegible] operationem sentiendi, et esse prius saltem partialem operationis nutritionis, non autem probari, quod in hoc non debere dari substantialis alia sensitiva

partialis

partialis concurrere cum anima rationali ad operationem sentiendi. Ostrat quod quoniam ipsi authores, qui nunc dari de facto in hoc predictum ad sensativum affirmant non esse partialiter essentialiter concurrere cum anima rationali ad operationes sentiendi. Itaque si fateor animam rationalem esse principium sentiendi, nihilominus ad ... ignotum esse nobis, an principium animae rationalis detur in hoc aliqua forma substantialis vivens, sentiens ignotum, an principium animae rationalis detur in hoc forma corporeitatis. Disp. 3a. V. aie corporee sint divisibiles in partes integrantes. cap. 1um quid dicendum de anima bruti. Sectio 1a Explicatur quaestio et exponuntur sententiae affirmantis.

Disp. 3a

V. aie corporee sint divisibiles in partes integrantes.

cap. 1um

quid dicendum de anima bruti

Sectio 1a

Explicatur quaestio et exponuntur sententiae affirmantes

1\. Non petimus in presenti V. rationalis anima sit divisibilis in partes integrantes, id enim disputabitur in sequenti, qui totus erit de anima rationali. Quapropter in presenti solum de anima corporea tractabitur. 1a sententia asserit omnem animam corpoream de facto esse divisibilem in partes integrantes. 2a sententia docet omnes animas brutorum de facto esse indivisibiles in partes integrantes. 3a sententia distinguit inter animas brutorum perfectorum, et animas imperfectorum, docetque animas brutorum perfectorum esse indivisibiles, animas vero imperfectorum esse divisibiles. Brutum autem animal perfectum vocatur a Philosophis illud quod non nisi medio semine generatur, imperfectum autem quod etiam ex putrefacta materia generatur.

2\. Sententia quae affirmat animas corporeas esse divisibiles in partes integrantes, sic argumentatur 1o, anima equi verbi gratia efficit nutritionem, et acquisitionem novae materiae, quia in hoc instanti ratione praesupponitur haec anima aequalis causa tamquam a causa materiali a materia antiqua, et consequitur in hoc instanti illa eadem anima, quae efficit nutritionem, dependeret tamquam a causa materiali a nova parte materiae quam acquirit. Ergo causa, quia nequit idem effectus dependere a duplici causa aeque principaliter, si anima equi efficeret nutritionem in hoc instanti causa materialiter,

tamquam

tamquam a tota aquata a ma antiqua, qua quatenus in hoc eodem instanti causa, et causa totaliter a nova a ma, quo ad a corporea, et cum sit, in partes integrantes, itaque partes ab illo efficienter, nutritione, et occupans modo antiquam sit dicta a parte vel a nova, quae aquirit per nutritionem.

3. Resp. 2º, arguens hoc esse a adeo imbecillis, quia supponat de facto stringere, id quod impossibile stringat, supponit enim quod ma sit de facto causa, tamquam causa materialis formae corporeae, quod quidem nisi nominibus abutatur est impossibile, ut statuimus in libris physicis de generatione, quoniam modo solum causat velut causa materialis, id est intrinsece, ut dictum est ipsis supponit.

4. Sed. Si arguens non supponat quod modo sit tamquam materialis causa proprie loquendo causat formam corpoream, sed per solum materialiter causat, intelligat quod ma physice influit in formam corpoream, et tamen eam efficienter causat, id est saltem quod actio, qua producitur forma corporea, recipiatur in ma. Resp. 2º, arguentem adhuc supponere id quod de facto stringat illud, quod solum est, an de facto stringat, et non, quoniam ut locis citatis statuimus, ignotum est, an ma de facto physice influat in formam corpoream, id est saltem actio, qua producit formam corpoream, recipiatur in ma, id est neutrum stringat, solum enim hanc suffens quantum ad asserendum formam corpoream produci dependenter a ma, quod quidem salvari posset, si forma produceret actionem adeo debilem, ut ex viribus non posset formam corpoream conservare in statu adeo violento, in quo esset si separaretur ab anima.

5. Nihilominus tamen, qui asserat de facto ma ab physice influere in formam corpoream, hoc semel supposito recte sufficienter arguens, aiunt ergo, quod sentierit non producere se in parte nova, sed solum producere unionem sui equi, quod dependens non a parte nova, itaque ante istam actionem aia equi eadem suppositum dependens, non a parte nova, itaque ante istam actionem aia equi eadem suppositum dependens, et aequate quidem, tamquam a causa totali a ma antiqua, sed solum partialiter ab illa, et aequate ab utraque, id est ab antiqua, et nova, in quo quidem causa aia equi, prius non suppositum dependens a nova parte materiae, quin uniatur eidem parti materiae per illam actionem.

6. Similiter illi, qui asserant de facto dependentiam formae corporeae a ma consistere in eo, quod actio, qua producit formam corpoream, recipiatur in ma, hoc semel supposito, sufficienter recte arguens, si dicerent aiam equi non se ipsam producere, quod aquirit per nutritionem novam partem materiae, sed tamen producere unionem sui cum ma nova, itaque in eodem instanti aliqua aia equi producit in nova ma dispositionem ad formam viventis, actio qua producitur aia ipsa

recipiatur

recipiat sub. supt. novam, ab illaq. dependeat, tam q. pars illi recepto, et ipsa ad producat unionem sub q. novam ad. sed ipsius non sit actionem illa recepi in novam ad. quae producit unionem ad cum nova parte m.

7. 2º arguit eadem sententia; si anima rationalis esset indivisibilis occuparet locum divisibilem, itaque esset tota in toto corpore, et tota in qualibet parte corporis, sed hoc est absurdum, ergo etc. Minor probatur, quoniam alter anima rationalis esset naturaliter in duplici loco aequato, quod quidem nequit naturaliter fieri.

8. Respondet huic argumento, et quidem sententia ex cedendo maiorem, et negando minorem, asserendo quod simplex corpus indivisibile, quod sub esset in duplici loco partiali, ad minorem probationem negando in flexali, quod tametsi anima rationalis esset in multiplici loco aequato, sed non in flexali, quod tametsi multiplici loco inaequato, et partiali; realis enim anima dicatur esse tota in toto corpore humano, et tota sub in qualibet parte corporis eiusdem, et ideo in multiplici loco aequato, sed in multiplici in flexali etiam in ipso corporis doctrina, quod sit in multiplici loco aequato, sed in multiplici partiali, et inadaequato.

9. Arguit 3º: si anima rationalis esset indivisibilis, non esset corporea, sed corporea est, ergo etc. Respondet maiorem de ratione corporis est extensionem dimensionum, ergo etc. Argumentum indicat solum premissis illorum qui docuerunt de ratione corporis esse extensionem trinae dimensionis, et non illorum qui docent id non esse de ratione corporis, ac proinde posse esse corpus, quod aliud indivisibile, unde patet, quod in infinitum sit hoc sententia affirmativa.

10. Arguit 4º a paritate reliquarum formarum, forma ... est divisibilis, similiter quaelibet forma ... divisibilis, et sic de reliquis, ergo ... Huic argumento facile responderi posset opposita sententia: cedendo varia, et negando ... et pro disparitate affirmare illa sententia, quod omnino nihil ad ... anima brutis esse divisibilis. Sectio 2ª sententia negativa.

Sectio 2ª
Sententia negativae sententiae

1. ... et primum sententia hoc est, potentiae sunt ... animae perfectiorum penitus indivisibilis, et ex partibus ... integrantibus, ergo ... de facto ponendae sunt. Consequentia probatur, quod non sunt multiplicandae entitates sine necessitate

necat, S. nulla e necess. ponend. alias alalis perfectius rall. possib. [illegible]
quis et ponend. sunt dist. : go nandi e [illegible] distincte, quia inferiores [illegible]
not sunt, statis superi. [illegible] possibilis constat, et est plena [illegible]

2. Instat Doctis. Suarez : [illegible] sunt exere
in hoc universo aeq genus [illegible] possib. neq. e credibile q. [illegible]
[illegible] [illegible] summe perfecta [illegible] quae essent im-
[illegible] [illegible] perfectiora [illegible] q. aialia [illegible] quia ab
perfectiora q. [illegible] perfectiora [illegible] [illegible] inter bruta perfecta, et imperfecta
sunt imperfecta dicunt; go [illegible] in [illegible] indis. [illegible]
exit q. [illegible] nullis [illegible] : constat [illegible] species
diversas [illegible] de facto [illegible] alique [illegible] possib. species [illegible]
ab [illegible] exent. : go [illegible] [illegible] possib.

3. [illegible] e, in bruto dat cognitiva poa, seu
estimativa, et dat appetitiva qua appetit obiectum propositum a poa estimativa;
go [illegible] e in bruto [illegible] passive, qua appetit, et qua percipit
[illegible]. Prob. [illegible] quoniam separata, qua appetit, esset [illegible] apte
[illegible], qua cognit. seu percipit obiectum, [illegible] appetit [illegible] modo [illegible]
[illegible] ad appetitum in incognitum, seu non perceptum; S. [illegible] appetitus
[illegible] in incognitum, q. [illegible] velle, amare incognitum; go
bruti [illegible] in incognitum, q. [illegible] residet in organo estimativo [illegible]
go [illegible] separans, q. residet in organo appetitivo, S.
imaginativa, e [illegible] residet in cerebro, et appetitiva
[illegible] e [illegible], quoniam estimativa poa residet in cerebro [illegible]
residet in corde, go [illegible], quae e in cerebro [illegible] in corde, go [illegible] indi-
[illegible] duplici [illegible] ab [illegible], [illegible] in [illegible] e in toto cor-
pore, et tota in qualibet parte corporis. q. [illegible] estimativa
poa, et appetitiva dicta sit, et [illegible], constat ex Galeno, [illegible] medicis.

4. [illegible] residet in cerebro, et poa appetitiva in corde, [illegible]
[illegible] residet in cerebro, et poa appetitiva in corde, [illegible] venire q.
[illegible] e, et ipsi Galeno [illegible] sunt sufficientes [illegible]
[illegible] ab ipso Galeno [illegible] [illegible]
[illegible] in corde [illegible] vehementia [illegible] appetendi [illegible]
[illegible] sunt [illegible] : go [illegible] e facit [illegible] nimio calore
cordis [illegible] q. spiritus vitales [illegible] in corde, [illegible]

contra

Centriq[ue] vividiores, ac vehementiores in illis affectus. Unde spiritus vitales qui si a corde in caput, ibi possent deservire ad actus appetitus vehementiores elliciendos, quod existi[mandum?] sustentat illius appetitus brutis residere in corde, non autem in cerebro. Cui quoque in firmitas est quam textus ab experientia desumptus, ubi advertit solum illud quando est tale, an nisi opportunitas solutione occurrat, demum ad admittat, quoniam frustra esset residere unam in cerebro, et alteram tamen in corde, male urgeretur, plane quod devincet, quod illa quae affectus (?) procedant, debiam esse pars quae amat, ergo intelligit.

5. Quia quando est anima unius partis animalis patitur affectiones alterius, quod ea de indivisibilis est anima utriusque partis. Ans. probatur quod si bos in manu [illegible] percutiatur, statim mugit, quod anima quae est in capite et in organo vocis eadem est indivisibilis, atque anima quae residet in pede.

6. Imprimis retorqueo argumentum istud, si aliquid evincit, probat etiam contra ipsos Thomistas, animam lacerti esse solo indivisibilem, quoniam si lacerta in cauda percutiatur, ipsi caudae, addit caput, imo et totum corpus lacerti, quoniam videmus se movere in aliis partibus ipse ut anima lacerti, non est indivisibilis, quod argumento isto minime probat sustentatio animae, quae esse prorsus indivisibilis.

7. Maior constat. Minor autem, capite sequenti probabitur. Ubi videtur secundum easdem partes huiusmodi retorqueri posse in pluribus ipsius animae in anima lacerti. Dici posset 2º: quando est an subordinatio illa partis animalis proveniat ex naturali sympathia unius partis cum altera. Unde respondetur est an illa proveniat ex eo, quod a pede percusso emittantur species ad sensum, et appetitus statim quicquid appetitum ducit actum imperans inde in toto corpore in alias partes per ipse. Cap. 27 statuitur vera.

Cap. 23

Statuitur nostra vera sententia.

1. Dico Primo; ignorare animam brutis perfectiorum est tale indivisibilis, sed non sunt divisibiles in partes integrantes. Est conclusio; nullus parvis rat.

rationis sufficiens homo ad affirmandum, s. negandum, ergo est indivisibilis. Arg.
Constat ex dictis in duplici secta presente, ubi satis ostenditur, quam inefficacia sint fundamenta rationis, quae pro utraque parte afferuntur. Constat ergo ex eo, quod nullum aliud fundamentum rationis sufficiens designabitur, nec si aliquod fundamentum rationis afferri posset, maxime ab experientia desumptum, s. nulla nobis est sufficiens experientia, ergo. Dico 2.

2. Dico 2o sit, non omnis anima bruti imperfecti est indivisibilis, s. aliqua datur defacto, quae sit realiter divisibilis in partes integrantes. Dico absolute asserui hoc, quia non omnis anima bruti imperfecti est realiter indivisibilis, s. aliquorum est divisibilis, non autem asserui omnem animam bruti imperfecti esse realiter divisibilem, cuius ratio est, quoniam existimo non esse nobis fundamentum rationis sufficiens ad asserendum, quod anima bruti imperfecti esse divisibilem in partes integrantes; aliqua enim animalia imperfecta sunt, de quo dubitemus, an eius anima sit realiter divisibilis, an non, quale ita quoque anima apis, dubium est an sit realiter divisibilis, an non; s. anima apis est anima bruti imperfecti; ergo aliqua imperfecti bruti anima est, de qua dubitemus, an realiter divisibilis sit, s. non. Maior certa est ex dictis, quoniam non habemus experientiam, unde colligere possimus esse divisibilem, nec fundamentum aliud rationis sufficiens ad affirmandum. Minor probatur ex communi acceptione bruti imperfecti, quoniam brutum imperfectum est illud, quod non semper ex semine generatur, s. aliquando ex materia putrescente, s. apis, ut experientia constat, ex fimo bovis procreatur, ergo est animal imperfectum.

3. Dico autem aliqua imperfecti bruti anima divisibilis defacto sit, probatur: anima lacertae realiter divisibilis est, ergo dico. Probatur antecedens: si lacertae cauda abscindatur, manet viva et similiter reliquum corpus lacertae manet vivum, ergo anima lacertae divisibilis est in partem, quae manet in corpore reliquo, et in partem, quae manet in cauda. Consequentia bona est, nec aliter eadem anima indivisibilis lacertae salvaret realiter in duplici loco aequato(?). Probatur antecedens quoad primam partem, in qua sola est difficultas: cauda lacertae a reliquo separata corpore, non solum movetur, quod quidam dicunt provenire a spiritibus vitalibus remanentibus in cauda, s. si acu pungatur, sentit, ergo vivit. Consequentia bona est, probatur antecedens: si acu pungatur, celerius movetur, et reliquum caudae movet in aurem(?) partem(?), ergo sentit, consequentia patet, et antecedens experientia constat. Cap. 34. dicendum de anima plantae.

Cap. 34.

Quid dicendum de anima Plantae?

1. Dico breviter, animas plantarum divisibiles, animas plantarum divisibiles in partes integrantes. Ob hec ideo aliquibus hac ratione, quod in anima plantae, nullum militat argumentum, ex quo ostendatur animas brutorum indivisibiles, ergo animae vegetativae plantarum numerandae sunt inter formas divisibiles, probatur ratio, tum formas, quae occupant, majorem extensionem, sibi commensurari probabilius est. Contrarium quidem vero, quod nullum militet argumentum ad probandum animas plantarum esse indivisibiles, non est sufficiens fundamentum ad negandum eas indivisibiles; neque est sufficiens ratio fundamentum, eo quod dicatur, quod animae plantarum occupent majorem extensionem.

2. Quinimmo ad hoc argui posset in eo, quia ideo sic probant rationem; aliunde quae asserunt sufficere ad negandum pluralitatem entitatum, quod nullum sit fundamentum ad ponendam pluralitatem, quia non sunt multiplicandae entitates sine necessitate; ad multiplicandas autem entitates opus esse fundamento, neque sufficere, quod non sit fundamentum positivum ad negandum entitatem esse plures, per positivum; neque, impossibile quia ad hoc sint hunc modum, ponere animas plantarum divisibiles; neque, impossibile quia ad hoc sit inhunc modum, ponere animas plantarum divisibiles in partes integrantes et multiplicare entitates, quod ad illas ponendas divisibiles requiritur positivum fundamentum, et minime sufficit, non esse fundamentum ad negandum eas esse divisibiles, ergo quod nullum sit fundamentum ad asserendum animas plantarum esse indivisibiles, non sufficeret ad asserendum eas esse divisibiles.

3. Probo quod videtur, hac efficaci ratione, rami arborum abscissi adhuc vivunt, et arbores subvivunt, ergo anima, quae manet in arbore reliqua, et anima quae manent in abscissis ramis, diversae partes sunt, patet consequentia ex dictis, probatur antecedens, rami arborum abscissi adhuc virent, et ferunt fructus, ergo etc. Probatur antecedens, rami arborum abscissi, et inter alios defixi, adhuc vivunt, crescunt, et ferunt fructus, et sicut in proprio et nativo trunco, ergo etc. Quaeritur, quas partes corporis organici anima informet. Cap. 1, quaestio dissolvit circa humores et

Disputatio 4.ª

Quenam partes corporis organici anima informet?

cap.

Cap. 19

Quaestio dissolvitur circa humores quatuor

1\. Modo examinamus, an in quolibet corpore organico animalis reperiantur 4or humores, an vero sint animalia, quae vivant sine sanguine. Solum enim inquirimus an in illis animalibus, in quibus est expressa [illegible] reperiuntur 4or humores, [illegible] anima, qua vivit animal, an [illegible]. 4or humores sunt sanguis, pituita, quae vocatur etiam flegma, flava bilis, quae vulgo dicitur Colera, ac denique atra bilis, quae appellatur etiam melancolia.

2\. Quaero in praesenti de sanguine dicemus, idemque existimamus de reliquis humoribus. Assero quod sanguis non animatur anima, qua vivit animal. Probatur 1o: sanguis non est continuus cum reliquo corpore, ergo sanguis non animatur anima qua [illegible]. Probatur: sanguis tunc est intra venas velut aqua in vasis reliquum corpus animalis. Probatur consequentia: sicut aqua et vas non continuantur inter se, ergo similiter. Confirmatur [illegible] quod [illegible] existente ante sanguinem non animari anima corporis, quoniam si sanguis animaretur anima corporis, haec subsisteret naturaliter in duplici loco discontinuato, sed anima non est naturaliter in duplici corporis loco discontinuato, ergo [illegible]. Eadem ratione probatur per reliquos humores non animari anima corporis.

3\. Probatur 2o: alimentum, quo vivens nutritur, non animatur anima viventis, sed sanguis est alimentum quo vivens nutritur, ergo sanguis non animatur anima viventis. Minor satis ostenditur apud Anathomicos. Maior probatur: alimentum transit ab alimento in substantiam aliti, ergo alimentum, dum alimentum est, non est aliti substantia, sed si alimentum animaretur anima viventis, seu aliti, esset ipsa substantia viventis seu aliti, ergo dum alimentum est, ergo alimentum non transiret a seipso in substantiam aliti, seu viventis.

4\. Probatur 3o: sanguis non pertinet ad integritatem corporis, ergo sanguis non animatur anima corporis. Consequentia admittitur ab adversariis. Antecedens probatur [illegible] in Eucharistia sacra sub speciebus panis ponitur ex vi verborum corpus integrum Christi Domini, sed non ponitur ex vi verborum sanguis, ergo sanguis non pertinet ad integritatem corporis. Item [illegible] in Eucharistia sacra non poni sub speciebus panis ex vi verborum corpus metaphorice sumptum, sed corpus solum. Sed contra est quod corpus in metaphora [illegible]

potius

potius deberet accipi ex entitate absoluta additam, et simplicam videtur pro corpore organico, et integro, ergo solutio nostra invenit tres latitudines receptas in actu suo, ipsius habuit.

5. Obiicit 1° contra: Verbum divinum assumpsit sanguinem, et illum sibi immediate univit unione hypostatica, ergo sanguis animatur. Respondetur falsa, ut sentiunt quam plurimi; concedendo antecedens, et negando consequentiam; quia nulla est, ut patet, quoniam bene stat cum principiis fidei, quod Verbum divinum assumpserit sanguinem, et nihilominus sanguis non animetur.

6. Obiicit 2°: corpus sine sanguine, est corpus mutilum, et mancum, ergo sanguis pertinet ad integritatem corporis. Respondetur negando antecedens, quod quidem esse falsum ex dictis constat, quoniam in Eucharistia sacra sub speciebus panis ponitur ex vi verborum corpus integrum Christi Domini, et tamen non ponitur ex vi verborum sanguis, ergo sanguis non pertinet ad integritatem corporis.

7. Obiicit 3°: homo statim atque sine sanguine manet est mortuus, ergo sanguis animatur. Respondetur concedendo antecedens, et negando consequentiam, quia haec nulla sit manifeste, quoniam alteram assertionem animatam ... Ita probo, ideo sanguis animaret, quod homo nequit vivere sine sanguine, sed homo nequit sine aere vivere, ergo aer animaretur. Ecce consequens absurdum, et minor certa. Cap. 2um iudicium fert de reliquis viventis partibus.

Cap. 2um

iudicium fert de reliquis viventis partibus.

1. Dubium non est, quod animentur caro, ossa, et nervi, caro enim, et nervi sentiunt, ergo vivunt. Deinde ossa crescunt per intus sumptionem, ergo animantur. De aliis ergo partibus animalis dubium institui solet. Assero igitur 1°, cartilagines animari. Probatur sic ista. Cartilagines crescunt per intus sumptionem, ergo animantur. Probatur antecedens, cartilagines crescunt, et non per externam positionem, ergo per intus sumptionem. Probatur antecedens: cartilagines in pueris aequaliter, ac in adultis dimensionibus crescunt, ergo per intus sumptionem. Consequentia tenet, et antecedens est experientia ipsa certum.

2. Assero 2°, dentes animari. Probatur, dentes crescunt per intus sumptionem, ergo animantur. Probatur antecedens, pars illa dentium summa quae videtur extra carnem dentium, et ab ea distantior in puero est brevior, et in viro est latior, ergo

dentes

dentes crescunt veris. op. dimensionis, ac per intus sumptionem, ergo animantur.

3. Assero 3°: Ungues animantur, quia ungues crescunt per intus sumptionem, ergo animantur. Probatur, ungues crescunt veris op. dimensionis, itaque si ungues radas versus medias partes, quae carni adhaerent, crescunt ita ut supleatur defectus illius partis ademptae, ergo crescunt per intus sumptionem. Hoc autem clarum ipsa experientia constat.

4. Assero 4° capilli animantur, quia capilli crescunt per intus sumptionem, ergo vivunt. Probatur antecedens: capilli, dum crescunt, non solum impelluntur secundum partes applicatas carni, sed etiam secundum remotas, ergo crescunt per intus sumptionem. Probatur antecedens, quia homo, qui [illegible] tondet, non capillos asperos, quoniam relinquunt secundum partes [illegible] inferiores, in quibus sunt crassiores, ac duriores, postea [illegible] crescentibus [illegible] acuunt, ergo capilli immutantur secundum partes remotas ab ipsa carne, quod ibi crescunt per intus sumptionem. Probatur 2° capillos crescere per intus sumptionem, etiam si [illegible], numquam tondeatur, nihilominus eius capilli [illegible] crescunt, non solum in partibus carni proximis, sed etiam in remotis, itaque principiant canescere a partibus carni proximis, manentibus extremitatibus nigris, ergo capilli crescunt per intus sumptionem immutantur quoad versum op. dimensionis, quia alias, quoniam aliter, capilli inciperent canescere a partibus parti proximis, reliquis remotioribus partibus nigris manentibus, donec paulatim abscissis, totum capillum canescere videret, quod quidem esse falsum experientia convincit.

5. Assero 5°: aviis plumae animantur, quia similiter aviis plumae crescunt per intus sumptionem, ergo vivunt. Antecedens probatur, quoniam aequaliter crescunt versus op. dimensionis, itaque aequaliter immutantur penne [illegible] coloratione, reddantur in una parte nigriores, aequaliter immutatur, et pars alia [illegible], aequaliter augentur versus op. dimensionis, ergo aviis plumae crescunt per intus sumptionem. Quod ratione et clarum experientia ipsa constat.

6. Assero 6°: aviis rostra animantur, quia eadem ratione, quoniam etiam augentur per intus sumptionem, ergo animantur. Probatur: rostri [illegible], id est a carne remotior in pullis est acutior, et in adultioribus, et annosis est latior, ergo rostrum augetur per iuxta positionem. Antecedens experientia constat, et consequens bonum. Unde [illegible] aviis [illegible] animantur.

Rogabis ad extremum [illegible], an veris [illegible]

aiunt. Resp. affirmative. Et falsum; augent enim, et crescunt per extrinsecam positionem, ergo etc. Ans. manifestum est, falsumque demonstrat ab anathomicis. Negatur 2°, quod non dandum est de lacte, quod illud rendum est, ac de sanguine et oppositis rationibus, lac enim intra vivum corpus unicum sunt, vel ut aqua intra vasa, neque enim est animal, neque post vivens. ergo etc. cap. 3 de falsum expeditio.

Cap. 3.

De statum expeditio

1. Obiicies 1° cum Ingeniosissimo Vasquez, quod cani nigris unguentis delibuti, inferius albescunt, albicare incipiunt prope radices albedine adhuc non apparente per capillos reliquos, ergo capilli augent per extrinsecam positionem. Resp. quod albedo incipit apparere prope radices duplici ex causa: 1°, quoniam capilli prope radices velocius nutriuntur ob propinquitatem, vel melius dispositi ad nutritionem. Unde prope radices citius apparet varietas actionum. 2a causa est, quoniam capilli prope radices ob carnis propinquitatem citius calore naturali exsiccant, desumpto humore unguenti. Unde non infertur capillos crescere per extrinsecam positionem.

2. Obiicies 2°, cum eodem Authore, si aliqua duo puncta signentur in ungue, post aliquod tempus immota, post longum, et magis illa distant inter se, ergo ungues non crescunt per intus sumptionem, sed per extrinsecam positionem. Resp. negando antecedens, quinimmo oppositum ipse sibi experitur, maxime si puncta cuiusdam incidant in ungue, quae admodum in arborum cortice caracteres incidunt, quod quidem in pueris experimur, in quibus ungues velocius nutriuntur.

3. Instabis cum eodem Authore, in ungue apparere solent lunulae albicantes, quae prope carnem apparent, ac sensim propelluntur in unguis extremitates, ergo signum est ungues crescere per extrinsecam positionem, quod non augent per intus sumptionem. Resp. 1° retorquendo instantiam, lunulae etiam apparere solent prope carnem, quae quasi de initio manent immotae in unguibus crescentibus, ergo non crescunt per extrinsecam positionem. Resp. 2° directe, lunulas crescentes et apparentes esse multiplices, aliae sunt quae tendunt in extremitates, et proveniunt ex humore frigido, et crudo ex sanguinis substantia, qui quidem humor sensim tradit ad extremitates a virtute naturali expellitur, et quidem sua satisfacit ex eo quod crudi lunulae appareant in extremitate

unguis

Unguis, qui omnino extra carnem est, sed in ipso carnis confinio disparatur.

4. Sunt etiam aliae lunulae in eadem unguis parte perscrutantes, quarum albedo apparens provenit ex defectu sanguinis in carne substantiae, unde pars unguis supereminens albicare videtur, quod quidem facile tibi suadebis, quoniam si digito unguis fortiter comprimatur, tunc unguis albicans apparet, similiterque et illa pars digiti comprimitur, pars illa carnis operta etiam digito amoto, aliquantulo temporis intervallo albicans apparet, quod quidem provenit ex eo quod illa parte vagantur venae capillares, quae quidem quia tenuissimae sunt ab anatomicis appellantur capillares, et usque in [illegible] capilli gracilitatem. Unde digito etiam amoto non statim sanguine replent, ideoque adhuc albicans apparet pars illa carnis, et unguis supereminens. Dices quod si quae aliae lunulae sunt partes dissimilares ipsius unguis, quae sensim progressae in extremitate unguis, provenit ex eo quod unguis incremento maiori nutritur versus extremitatem. Unde satis dictum mihi est et deluditur argumento supra facto adversus nostram doctrinam.

5. Obiicies 3° cum Hurtado, partes unguis, quae sunt prope carnem abscinduntur cum dolore, illae vero partes, quae extra carnem prominent sine sensu secantur, igitur illa unguis animata, quae pars quae prope carnem est, vivit, quae autem extra carnem est, non animatur. Resp. relinquendo argumentum, partem unguis, quae carni immatae continuatur, non tamen omnino extra carnem in extremitate desinens, sine dolore radi, ergo neque illa pars vivit.

6. Resp. 2° directe, quod pars unguis immatae continua carni cum dolore abscinditur, quoniam etiam caro laeditur, quae quidem caro dolorem illum patitur, pars vero unguis, quae carni non est immatae continua, sine dolore raditur, aut abscinditur, quia tunc caro non laeditur, quod autem unguis sine dolore radatur, aut abscindatur, concedimus non sentiat, non arguit unguem non vivere, sed talis est [illegible] non ducat sensatio defectu dispositionis ad sensationem requisitae, sed nihilominus unguis vivit, quoniam exercet operationem vitalem aliam videlicet nutritionem, quod quidem contingit in ossibus, constat enim ossa vivere, quoniam sine dubio augentur per intus susceptionem, et tamen ossa non sentiunt, franguntur etiam sine dolore, ideo non exercent sensationem defectu dispositionis ad sensationem requisitae, ut experientia testatur. [illegible] partes [illegible] de facto dictae sunt substantiae inter se distinctae [illegible] cap. [illegible] quaestio explicat, sentit quod proponunt.

Disp.o 5.a

V. Partes aiae de facto divisibilis sint substantialiter inter se dissiles?

cap. 1m

Questio explat. sententiae quae proponuntur

1. Diximus in praecentibus aliquas esse aias de facto divisibiles in partes integrantes; de his ergo inquirimus an constent partibus substantialiter inter se dissimilibus, annon? Supponendum est 1o; partes corporis organici in vivente dissiles esse inter se accidentaliter, id est quoad accidentia varia, quibus organicantur, hoc enim manifestum est, quando caro mollis est, os durum, pars una corporis albicat, et pars alia rubet, et sic de aliis accidentibus inter se dissilibus.

2. 2o supponendum est, tamen saltem non in omnibus operationes vitae exerceri in qualibet parte corporis organici, quoniam in ossibus exercetur vegetatio, non autem sensatio, in nervis opticis exercetur visio, non autem auditio, et e contra in timpano, sive organo auditivo potest exercetur auditio, non autem visio, et sic de aliis.

3. 1a sententia, quae asserit partes aiae divisibilis de facto esse inter se substantialiter dissiles docet 1o partes aiae, quae informant partes corporis organici, accidentaliter dissiles, esse etiam inter se essentialiter dissiles. 2o docet tot partes esse in aia divisibili substantialiter dissiles, quot sunt in corpore partes organicae accidentaliter dissiles, v.g., sicut organicatio accidentalis cerebri distat ab organicatione accidentali cordis, et organicatio accidentalis visus distat ab organicatione accidentali auditus, ita pars aiae residens in cerebro est substantialiter dissilis parti aiae, quae est in corde, et pars aiae residens in nervis opticis distat substantialiter a parte aiae residente in organo auditus. Denique docet, dissimiles substantialiter partes aiae distare ita, quod quaelibet pars petit ex natura determinatum temperamentum; et ita de facto fit, v.g. pars aiae cerebro insidens, petit ex se temperamentum cerebri, et non cordis, et ita pars aiae quae in ... itaque nequeat esse sub temperamento cordis, immo itaque pars aiae quae in ... dissuasive, solus sit ex se visivo, non autem auditivo, posse loquendo; pars autem aiae informans organum auditionis ex se ipsa sit impotens videndi, et

2

et non solum ex dicta dispositione conveniat, quod videt, et non videat.

4. Quod sat doceat, partes omnes animae divisibiles, quae in stant diversis corporis organici partibus, de facto esse, ex se substantialiter dissimiles; unde dictat pars animae quae informat cerebrum, exigit petere dictate temperamentum cerebri, potius quam cordis, si posset esse in corde; et pars animae, residens in corde, non petere dictate temperamentum cordis, potius quam cerebri, si posset esse in cerebro.

5. Quod autem de facto haec pars animae informet cerebrum [illegible], videtur a [illegible] [illegible] congruenter ab [illegible], videtur a sibi volare [illegible], et [illegible] qui libere omnino dicitur, atque pars animae in corde, illa in cerebro. Et [illegible] de religione. Secundum [illegible] secundum, hoc, non sunt multiplicanda entia sine necessitate, sed nulla est necessitas multiplicandi diversas species [illegible]; ergo dicendum est eas in specie partes animae divisibiles non multiplicandas sunt, ergo dicendum est eas de facto non esse diversas in substantia, sed in specie; quod [illegible] nihil sit hoc secundum ad [illegible] non vidisti, quapropter insistens nihil super dictis addendum superest.

6. [illegible] dicitur, si partes animae essent specie diversae, non possent inter se substantialiter uniri, sed inter se substantialiter uniuntur; ergo non sunt specie diversae. Debile sane [illegible], quod plures partes specie diversas [illegible] nandum maiorem, neque enim est impossibile, quod plures partes specie diversae animae uniantur inter se substantialiter, quoniam [illegible] inter se [illegible] animae uniuntur inter se substantialiter [illegible] [illegible] partibus integrantibus essentialiter differentibus, quae [illegible] nisi substantialiter possunt, nullo [illegible] ... quod [illegible].

7. Observo quod authores plurimi sibi inconstanter procedunt, quoniam docent in hoc de facto reperiri unam tantum substantiam animae realem, realiter indivisibilem, et unionem substantialem eius cum corpore [illegible] partibus omnibus [illegible]; et si [illegible] in [illegible] reperiri unam tantum [illegible] substantiam [illegible], videlicet animam [illegible], unionem quod substantialem [illegible] partibus omnibus [illegible]; et nihilominus docent [illegible] imperfecto, aut saltem in arbore reperiri animam divisibilem in partes substantialiter diversas, inconstanter [illegible] procedunt quoniam [illegible], quibus [illegible] partes animae [illegible] esse substantialiter diversas [illegible], quod in corpore quolibet organico viventi, esse [illegible] [illegible] partem substantiam [illegible] diversam, quot sunt partes corporis organici [illegible] substantialiter diversae, ut capite sequenti [illegible] observabitur. Cap. 24

Cap. 23.

Questio deciditur.

1. Sed dico: Sit in corpore organico vivente, utrum in quo ponenda sunt propria substantialia essentialiter distincta et diversa partium organicarum, contentaque distincta a materia eiusdem corporis. Dico: Et sint in exemplo cerebrum et cor, partes quidem corporis organici principes, ut medici loquuntur; cerebrum sibi petit accidentia diversa ab illis quae a corde exiguntur, itaque aliquibus deperditis [illegible] se ipso restituat ad pristinam dispositionem, et in se producat eiusdem accidentia propria cerebri, frigiditatem exempli causa, [illegible] accidentia propria cordis, quo in cerebro aliquod principium substantiale est, ferens eiusdem dispositionem, et illas in se ipso producens; deinde cor diversas sibi dispositiones exigit, et temperamentum longe diversum ab illo quod exigit a cerebro, itaque aliquo accidenti sibi proprio deperdito statim illud in se ipso producat, quod in corde residet principium aliquod substantiale diversum essentialiter ab illo quod residet in cerebro, quod quidem principium substantiale cordis sibi petat, et in se producat eiusdem dispositiones.

2. Et fiat satis effectui, idem in aqua diversum principium substantiale ponimus atque in igne, quoniam aqua sibi petit alias dispositiones atque petit ignis, videlicet frigiditatem, qua quidem recedente, aqua se restituit ad pristinam dispositionem, et in se producit qualitates sibi proprias, ac diversas ab illis quas petit ignis, et in se ipso producit, ergo similiter in corde animalis, et in cerebro ponenda sunt principia substantialia diversa. Idem dicendum existimus de partibus organicis arboris [illegible], videlicet ramis, foliis, pomis, et reliquis propter eandem rationem.

3. Dico secundo: Sit [illegible] eiusdem principia substantialia diversa, [illegible] facto sint partes alicuius viventis substantialiter distinctae, an vero partes unionis substantialis [illegible], ignotum nobis est. Dico prima partem constat ex dictis, quoniam ut diximus, ignotum est, an in hoc detur de facto una tantum forma substantialis, an non, sed alia forma substantialis, vel corporeitatis. [illegible] ignotum est an in hoc detur unio substantialis [illegible] in partes substantiales diversas, ac denique ignotum est an in reliquis [illegible] viventibus detur una tantum substantialis forma. Sicut enim an dentur in singulis unio substantialis diversis in partes essentialiter diversas, quorum alia ratio est, [illegible] nullum sit nobis sufficiens [illegible] ad [illegible] aut determinandum; ergo [illegible]. Ansi et ea satis constant ex superioribus dictis, unde colliges ignotum esse nobis an partes de facto diversis sint substantialiter

distinctae

dix. annon? Disp. 6a, an pot. vitales ab aia distinguant, cap.
1q Thomistaru sed, ipsiusq. dict. rones a priori ponunt.

Disp. 6a

An potentiae vitales ab anima distinguant?
cap. 1q.
Thomistaru sed, ipsiusq. rones à Priori ponunt.

1. Supponit apud om. fere, q. aia rcalis, vg intel-
ligit, amat, etc., solu ope indutuy vitae, vt aia ipsa immediate [illegible]
educat suas operationes vitales, vg actus intel. et volatis, an [illegible]
medijs potis realiter ab aia ipsa distinctis? Thomistae oes vno velut ore
asserunt, aiam rcalem vg n. concurrere immediate pr virtutes sibi essentialiter adacty
intel. et volatis, s. medijs potis realiter int. se et ab aia q. distinctis. Itaq.
[illegible] aia se realiter distinctis intelligat, et pr aliam potam superadditam amet.
v. d. t. per volatem, tm ab intell., tm ab aia ipsa realiter distinctam.

2. Sentiam suam Thomistae probant 1o à priori, q. oes
pota vitalis specificatur à suis actibus, s. aia nequit specificari à suis actibus,
ergo aia non est ipsa pota vitalis. Maiorem probant, q. oes actus potae vitalis
[illegible] est accidens. Ergo aia nequit specificari ab accidente, q. aia nequit specificari
à suis actibus. Minorem probant, nulla substa specificari potest ab accidente.
[illegible] aia est substa, q. specificari nequit ab accidente. Maiorem n. probant, q. [illegible]
apud ipsos est [illegible], de quo dubitare ne fas est.

3. Pro 1o rebus dto arguunt, ad hoc [illegible] Thomistae,
si pota vitalis specificaret à suis actibus, quia esset [illegible] actibus, [illegible]
[illegible] aia esset [illegible] facultates vitales, vt intel. et volatis, q.
aia specificaret à suis facultatibus, s. eiusdem facultates vitales accederent
q. aia specificaret ab accidentibus. Confirmat, quoniam si pot. vitales specificarent
à suis actibus, potiori iure aia specificaret à suis potis vitalibus, quarum solus
[illegible], s. etiam [illegible] connecteret, itaq. [illegible] esse n. posset, [illegible]
[illegible] pot. vitales, n. earum connecterent [illegible] suis actibus.

4. Pro 2o distinguendo maiorem, oes pota vitalis speci-
ficat à suis actibus [illegible], sive tamquam à specificativo methaphysico extrinseco, [illegible]
maiorem, specificat intrinsece, seu tamquam à specificativo methaphysico intrinseco, n. maiorem

solit disquo minore, anima nequit specificari a suis actibus tamquam a spe-
cificativo methaphysico extrinseco, non minore, tamquam a specificativo methaphysico
intrinseco; sed concedo minorem; ad probationem minoris eodem pacto distinguendae simul,
et ad ipsius probationem. Similiter maior distinguenda.

5. Explicatur solutio: specificativum rei dupliciter ac-
cipitur pro aliud intrinsecum, aliud extrinsecum; specificativum methaphysicum rei, sive
illud sive illud, a quo res methaphysice intrinsece specificatur, nihil est aliud
quam illud, quo specifico rei conceptus constituitur, dicitur quod nihil aliud est
essentia rei; specificativum methaphysicum extrinsecum appellari solet illud, quod licet
sit a methaphysice extra rei, nihilominus tamen est aliquod signum, unde a posteriori
colligitur, qualis sit essentia rei, seu conceptus specificus rei. Et hoc modo causa
efficiens dicitur extrinsece specificari a suis effectibus, quoniam ab ipsis, veluti a
signis colligitur a posteriori, qualis sit essentia causae, v.g., quod sit virtus essentialiter
productiva talium effectuum. Hoc vero pacto vitalis specificatur methaphysice extra
a suis actibus, tamquam ab effectibus. Unde facile colligitur quod implicat sub-
stantiam specificari ab accidenti, tamquam a specificativo methaphysico intrinseco, quoniam
implicat substantiam esse accidens, non implicat substantiam specificari ab accidente, tamquam
a specificativo methaphysico extrinseco, sicut non implicat substantiam esse productivam
accidentis.

6. 2° probant Thomistae a priori suam sententiam. Si substantia
esset immediatum principium operandi, semper esset actu operans. Sed non est semper actu
operans; ergo non est immediatum principium operandi. Maiorem apparato probant
non sicut [illegible], quia est immediatum in statu, quod est immediatum semper actu instat,
ergo si similiter substantia esset immediatum principium operandi, semper esset actu operans.

7. Respondeo 1° retorquendo argumentum in ipsos Thomistas ad
hominem; quoniam intellectus realiter ab anima distinctus esset immediatum principium operandi intellectionum
[illegible] theologos; si intellectus esset principium immediatum operandi, semper esset actu operans;
sed non est semper actu operans; ergo etc. Maiorem probo 1° ad hominem: intellectus
est semper actu instans, quod est in subiecto, semper est actu instans; ergo etc. Probo ma-
iorem eandem 2°, ideo si substantia esset principium immediatum operandi, semper esset actu
operans, quia esset principium immediatum operandi; ergo si intellectus esset immediatum principium

operandi

operandi intellectionis, semper esset actu operans. Dicendum quod summalis principium operandi sit sublatum, si non, sed reductum ad aliud, ut inferat debere esse actu operans, si non, posse ex aliquo capite inferri, vel, quod si sublatum esset immaturum principium operandi, semper esset actu operans, maxime ex eo, quod esset immaturum principium operandi.

8. Respondeo, negando maiorem ad cuius probationem decedens, et nego consequentiam, hec enim nulla est, quoniam scilicet aliquo infertur ex istorum, maxime ... quod si sublatum esset immaturum principium operandi quod operaretur semper esset actu operans. Quod quidem ... bona ... apparitate ... hic ... semper instat ... manifestum ... quia est actu instans ... immate instans ... quando est in ma... semper est actu instans ... quod est inma... idem valet ac quandiu est inma... seu quandiu est instans ma... ; non quod ... infert quod ... quod est ... dicant ... instans ... semper illud ... semper est actu operans ... operationis ... semper est actu operans ... semper operet. Cap. 27 ... eiusdem ... solvunt.

Cap. 28

Rationes a posteriori eiusdem sententiae solvunt.

1 ... a posteriori hic est, intellectu ... vitalis ... aliter ... separabiles ... inter ... actus ... probari ... ipse ... separabiles ... quando ... habitum ... separabilis ... et volatio.

2 Rursus eodem argumento secundo ... probat

dari

dari plures pot. vitales ratione, et inde etiam anima distinctas, quarum
quilibet distinctus, similiter dari plures pot. vitales. et inde et
ab anima ratione distinctas quarum quilibet studiosus, quod quidem in sua Thomis-
tarum absurdum est, quod dixi. Secundum hoc eodem argumento probet, non ostendit
plures tamen habitus intellectus interesse ratione distinctos, videlicet habitum logicum
habitus theologicus, et reliquis quo elicit intellectus universalia circa logicos actus
esset ratione distinctus ab intellectu versante circa theologicos actus. similiter circa
voluntatem dantur plures habitus ratione distincti, videlicet habitus amoris, et habitus
odii, ergo voluntas, quae amat esset ratione distincta a voluntate, quae odit, etc. Item
potest esse directe, concedendo ans., et negando cons., possent enim authores
oppositae sententiae assignare disparitatem [illegible] quibus nititur ad suam sententiam asserendam.

3. 2um fundamentum est: plures virtutes activae dantur in subs-
tantialibus, quae sunt accidentia superaddita, ut ignis habet calorem, qui est virtus
activa calefaciendi, et est accidentalis: ergo etiam in substantia habet virtutes
activas ratione distinctas, videlicet intellectum et voluntatem. Huic fundamento respondere posset in
oppositam, concedendo ans. et negando cons. et pro disparitate designari possent
ratione oppositae sententiae. Dicitur ergo quod eadem paritate ut posset [illegible] similiter
ad probandum animam immediate producere in se actus intellectus et voluntatis, nam sicut
ignis immediate in se producit calorem, quin habeat aliam potentiam productivam ad producen-
dum in se calorem, ita similiter anima in se producit immediate actus intellectus et voluntatis.

4. 3um fundamentum ipsae potentiae vitales ratione in esse distinguuntur, quod
etiam ab anima. Respondebant, quod una potentia movet aliam, ut intellectus movet voluntatem
etiam una potentia solet repugnare alteri, videlicet appetitus sensitivus solet
repugnare voluntati, quo intentio distinguuntur ratione intellectus, et voluntas, et appetitus sensitivus
authores oppositae sententiae respondeant negando ans.; et ad eius probationem negando dari unam
et aliam potentiam, sed eandem animam [illegible] et intelligendo se ipsam determinare ad
amandum; sicut in sua Thomistarum intellectus assentiendo praemissis se ipsum de-
terminat ad assentiendum conclusioni, [illegible] dicitur intellectus, et [illegible]. Similiter dicerent
quod anima eadem, quatenus determinat ad amorem [illegible] appetitus sensi-
tivus, et quatenus determinat ad amorem [illegible] spiritualem dicitur voluntas seu
appetitus rationalis. Si ergo haec [illegible], minime urgebunt Thomistae.

5. 4um

5. At [illegible] intus & amat, neq voluntas intelligit, ergo

dicuntur realiter [illegible] quoniam [illegible] posset hoc [illegible] et sic liberi

[illegible] intelligit; voluntas intelligat, [illegible] voluntas [illegible] [illegible] func[illegible], [illegible]

posset [illegible], dis[illegible] intus [illegible] [illegible] amat [illegible]

voluntas [illegible] loquendo intelligit. [illegible] realiter loquendo [illegible]

[illegible] proxima [illegible] huius [illegible] dignoscendo [illegible]

[illegible] dubitamus [illegible] quae intus [illegible]

voluntas [illegible] dubitamus [illegible] realiter [illegible] amet, et voluntas

realiter loquendo, intelligat, ergo [illegible] medio [illegible] dubitamus.

6. [illegible] ipse [illegible] separant realiter

intus, ergo et intus et ab [illegible] realiter distinguuntur. Probant [illegible] quia

in hoc [illegible] perseverat potentia auditiva et [illegible] visiva, et in hoc [illegible]

perseverat potentia visiva, et [illegible] auditiva, ergo [illegible] potentiae vitales et intus, et

ab [illegible] realiter distinguuntur, ergo [illegible] intus et voluntas realiter [illegible] et ab [illegible]

[illegible] distinguuntur, ergo [illegible] potentiae videndi et audiendi, ergo

distinguuntur. [illegible] anima separata [illegible] potentiae videndi [illegible] et voluntas ab [illegible]

[illegible] realiter a [illegible] distinguuntur [illegible] intus et voluntas ab [illegible]

distinguuntur.

7. Huic [illegible] posset inoppugnata, quae mani-

feste [illegible], qui [illegible] esse immaterialem potentiam [illegible] vitalium

[illegible] immaterialem audiendi [illegible] percipere potentiam im-

materialem videndi, quoniam asserunt [illegible] realiter [illegible] esse

immaterialem potentiam videndi, audiendi, intelligendi, et amandi. Unde mani-

feste constat [illegible] huius [illegible]. Cap. 33

Caput 33

[illegible] Solutio nostrae sententiae stabilitae

1. [illegible] sit, anima immaterialis influit in actus [illegible]

et voluntas. [illegible] quoad [illegible] partem [illegible] influxerit immaterialis

in actus voluntatis, eius actus [illegible] liberi, neq immaterialis, neq materialis, ergo

actus voluntatis [illegible] tribuerint [illegible] culpae, [illegible]

si peccaret, conseq. mali. Prob. ant. quoad 1am partem, quia videlicet actus voluntatis non essent a se immediate liberi, si anima non influeret immediate in eos actus, nec exerceret in actu 2° libertatem immediatam circa illos, ergo etc. Prob. consequentia quia anima immediate se determinaret in actu 2° ad actus voluntatis, ergo etc. Prob. ant. quia posset se immediate determinare in actu 2° ad actus, et quia ex ipsa illos immediate eliceret; si anima non influeret immediate in actus voluntatis, nec ex ipsa illos immediate eliceret, quia anima non se immediate determinaret in actu 2° ad illos. Maior prob.: immediate determinatio in actu 2° prerequirit posse se immediate determinare in actu 2° ad actus et actus prerequirit immediate elicitos, ergo etc. Consequens autem manifestum, et contra Legitimum.

2. Probatur ant. quoad 2am partem, quia videlicet si anima non influeret immediate in actus voluntatis, ipsi actus non essent voluntati immediate liberi. Prob.: ut eius actus essent a se immediate liberi, opus esset, quod eiusdem actus voluntatis liberi essent in alio, quod immediate liberum esset a se; si eiusdem actus non essent a se liberi in alio, quod immediate liberum esset ipsi animae, quia actus voluntatis non essent immediate liberi animae. Maior est manifesta, et in [illegible] apud omnes. Minor prob.: si actus voluntatis liberi essent animae in alio, quod immediate liberum esset ipsi animae, anima ipsa libertatem immediatam exerceret in actu 2° in eiusdem aliud, quia anima se immediate in actu 2° determinaret ad illud aliud, ergo immediate influeret libere in illud aliud per actionem, quae esset immediata determinatio in actu 2° libera animae; sed nihil daretur in quod anima libere immediate influeret, si anima ipsa non influeret immediate in actus voluntatis, ergo etc.

3. Quod autem nihil daretur in quod anima immediate libere influeret, prob. 1°, nam si aliquid daretur, maxime potentia illa vitalis, realiter ab anima distincta, quam ponunt a Thomistis, dicitque productiva immediate producens actus voluntatis; sed anima non libere immediate influeret in eiusdem productionem, sed necessario, ergo nihil daretur in quod anima immediate libere influeret. Maior fateri debet ab ipsis Thomistis. Minor prob.: anima in eorum sententia producit in se per emanationem intellectum et voluntatem tamquam suas passiones, ergo necessario eas in se producit, quia non libere sit a se dependere productione passionum eiusdem. Patet hoc, quoniam, ut docet [illegible], nulla entitas est libera in producendis suis passionibus, ergo nihil daretur in quod anima immediate influeret, ergo etc.

4. Pr 2° idq intentum; q. in S° immate psentis; si aliq daret, in q. aia immate libere influeret, exerceret immatam libertatem in illo producendo; s. nihil esset, in q. aia libertatem immatam exerceret; ergo: maior constat, minor pr; Si aliquid esset, circa q. aia immatam libertatem exerceret, esset actus volatis, quicquid solus immate libere elicit; go illud, in q. aia libere immate influeret, esset actus volatis; go aia influeret immate in actum volatis, et sic non influeret, ut ab ipsis Thomistis docet. Pr ans; quoniam prp actum volatis quae libera alia operatio, quae libera e ait, n e operatio immate libera, s. mate tamen libera, v.g. et in alio, q. quidq aliud, semper e alia actus volatis; igo aia solum exerceret immatam libertatem potius circa actus volatis.

5. Ex dictis infert probatio 2e partis nrae 9clis, q. aia immate influit in actus intellus, q. ita probo; aia immate v.g. + aia immate influit in actus intellus, itaq. eadem aia sit volas, quae absolute vult dm; contraq. immate amat dm; velle enim tamen mate, absolute velle n e; go eadem aia e quae immate influit in actus intellus, et per ipsos intelligit. C. pbo coq: Si altera potentia realiter ab aia distincta cognosceret dm, et aia amaret dm, aia ferret actum volatis in incognitum, hoc e impossibile in oium sententia, go et illud unde infert. Pr minor: aia n cognosceret immate dm, go absolute n cognosceret dm. Coa bona e: go dm esset absolute incognitum aiae: s. aia ferret actum volatis in dm; go aia absolute ferret actum volatis in dm sibi incognitum. Cap. 43 concludit disputatio.

Caput 43.

Concluditur disputatio.

1. 2a concl sit: non dat in aia duae potentiae vitales realiter inter se ab aia q distinctae, quarum una sit distincta immate influens in actus intellus et per illos intelligens, et altera potentia sit volitiva immate influens in actus volatis et per ipsos amans. Pr 3 c° ex° Si eius dm potentiae vitales darent, potentia quae volatis habet, amaret sibi incognitum; hoc e absurdum, go et illud unde infert. Minor constat int oes, pr maior, potentia, quae volitiva esset, n perciperet dm

pr

p[er] intellectio[n]em, ergo p[ro]p[ositi]o, quae volu[n]tas esset incognitum esset obiectum, sed p[ro]p[ositi]o, quae voluntas esset, amaret crudi obiectum, ergo p[ro]p[ositi]o, quae voluntas esset, amaret obiectum sibi incognitum.

2 — Nec Thomista voluntas posse detrahi a[c]tu[m] ...

quia formalitates, quae volu[n]tas vniuntur eidem a[nim]ae. Sed contra, quia eatenus voluntas detraheret a[c]tum, quatenus voluntas repraesentaret obiectum amandum, sed voluntas non repraesentaret obiectum amandum, ergo voluntas non detraheret a[c]tum. Maior constat quia voluntas nequit alia ratione detrahi ... achis p[ro]ximi p[ro]ximi ab amandum obiectum, nisi percipiendo obiectum. Probatur minor, quia si voluntas repraesentaret obiectum immate[ri]aliter perciperet obiectum, sed voluntas non immaterialiter perciperet obiectum, ergo voluntas non repraesentaret obiectum. Minor constat, etiam apud adversarios, quoniam si voluntas immaterialiter perciperet obiectum, intelligeret immaterialiter obiectum p[er] illos, ergo eadem indivisibilis p[ro]p[ositi]o, quae voluntas esset, sit et intellectus esset, quoniam formalitas illa quae est, quia immaterialiter intelligit p[er] intellectio[n]em, si enim Thomistae fatentur eandem indivisibilem p[ro]p[ositi]o[nem] ... voluntate, intellectu et ... sibi deficient. Maior illa, quod vide ... si voluntas repraesentaret obiectum, voluntas immaterialiter perciperet obiectum, p[ro]bat[ur], quod voluntas repraesentet obiectum est, quod voluntas ipsa certior fiat de obiecto, et quod voluntas certior fiat de obiecto, est quod voluntas immaterialiter percipiat obiectum, ergo si voluntas repraesentaret obiectum, voluntas immaterialiter perciperet obiectum.

3 — Maior constat, nam quod intellectus immaterialiter percipiat obiectum, nihil est aliud, nisi quod intellectus repraesentet obiectum. Minor p[ro]bat[ur], quia quod voluntas certior fiat de obiecto, est quod percipiat obiectum, ergo est quod immaterialiter percipiat obiectum. Probatur, quia materialiter tantum percipere obiectum est absolute non percipere obiectum, sicut materialiter tantum carere est absolute non carere, et a fortiori non intantum diceret voluntas materialiter percipere obiectum, in quantum voluntas in se reciperet aliquid, ergo percipere immaterialiter obiectum, et in quantum voluntas vniret eidem subiecto, ... p[ro]p[ositi]o immaterialiter percipiente obiectum, sed quocunque modo ex istis ... contingeret, voluntas absolute non perciperet obiectum, ergo etc.

4 — Vtrius quoque minor, et ultimi silli p[ro]bat[ur], obseruo certum esse, quod si in aliquo casu voluntas disposset materialiter perceptionem obiectum

obj. i [illegible] quando v. dt volo si in se reciperet pogram-
ate percipientis obj., quoniam in 1º casu improprie v. albe diceret
volo mate percipiens obj. Observa etiam 2º, quod in sa. Thomistarum
volas n. recipit in se intus, unde in eatenus sa. requirit dici volo. cum
proprietate mate percipiens obj., modo autem probo, quod etiam si volo
in se reciperet pot., quae immate perciperet obj., adhuc volo absolute
n. perciperet obj. quoniam aliter si ma 1ª uniret [illegible] pot. illa vitali
quae nunc esset [illegible] ab ala dicta, ma 1ª perciperet obj. [illegible]
praesentis obj., deberet quod sufficenter abachinantes [illegible] hoc absurdum est, igitur
etiam [illegible] Minor e nota, (maior etiam constat, quoniam ma
1ª diceret mate percipiens obj., quandoquidem in se reciperet immate
pot. vitalem, quae immate perciperet obj., ergo etc.)

5 — Deinde probo, quod etiam si volas subjective
immate unirent eidem ani., adhuc volo n. perciperet obj., volo in isto
casu n. immate perciperet objectum, ergo absolute n. perciperet obj. Cons.
ex dictis satis constat, quoniam [illegible] mate tantum percipere obj., e absolute n.
percipere obj. Deinde probo quod volo in isto casu neque mate percipe-
ret obj. si sufficeret, quod volo subjective immate uniret eidem [illegible] vt
obj. [illegible] volas perciperet mate obj. in ani repraesentatum, itaque abachinantes sufficienter
deberet intentionaliter pot. visivo [illegible] pot., quae in sa. Thomistarum
etiam immate unitur subjective eidem ante mate percipient obj. in se
praesens, itaque abachinantes sufficienter deberent intentionaliter, atque hoc
e absurdum etiam in sa. Thomistarum, ergo etc.

6 — Stat idem intentum, humanitas [illegible]
quae vis unitam physice personalitati Verbi, quae [illegible] Diva cognitio
non [illegible] percipit obj. a cogne. Diva repraesentatum [illegible], ergo quod
[illegible] uniret [illegible] etiam uniret volo [illegible] sufficeret, ut volas percipe-
[illegible] obj. in ani repraesentatum, itaque posset absurdum [illegible] cognoscere deberi. [illegible]
eadem [illegible] ex dictis [illegible] immate [illegible], aiai debet immate in
[illegible] vitaliter ac libere
amet, ergo [illegible] volo. [illegible] vitalis,
que

quæ influit immediate in actus volitionis, et per ipsos immediate vitaliter, ac libere amat, et volit; unde stare [illegible] 1° præsupposito non dari alia potentia vitalis, quæ sit volitiva, et ab anima ipsa realiter distincta; nam aliter darentur in anima duæ voluntates liberæ, quod sane absurdum est, si quidem constat ex dictis capite immediate præcedenti, atque adeo probare non indiget.

7. Insurrectio 2° præsupposito non dari aliam potentiam, quæ sit intellectus distinctus ab ipsa anima. Quod sic probo: eadem potentia, quæ est volitiva amans per actus voluntatis, debet esse intellectus intelligens per actus intellectus; sed anima seipsa est volitiva amans per actus voluntatis; ergo anima seipsa est intellectus intelligens per actus intellectus. Maior constat ex dictis, et minor etiam, quoniam si anima quæ seipsa est volitiva amans per actus voluntatis non esset intellectus intelligens per actus intellectus, amaret voluntas obiectum sibi incognitum, hoc est absurdum; ergo et illud unde infertur. Minor ergo quod est certa, et maior constat ex dictis hinc initio capitis præcedentis, et consequentia bona.

8. Unde tandem infertur in anima non dari potentiam realiter ab anima distinctam, quæ sit intellectus, quoniam aliter in anima darentur duplex intellectus, quorum quilibet esset intelligens vitaliter per actus intellectus, quod quidem est absurdum, quod infertur hoc [illegible] est, quoniam anima seipsa est intellectus vitaliter intelligens per intellectus actus, et ulterius illa potentia vitalis distincta realiter ab anima esset intelligens vitaliter per actus intellectus; ergo essent duo intellectus realiter distincti. Et consequentia, nam potentia vitalis producens actus intellectus, et vitaliter per ipsos intelligens necessario debet esse intellectus, aut [illegible] designent [illegible] aliam propter quam potentia vitalis, quæ ab ipsis dicitur esse intellectus distinctus, nullam certe aliam designare potuerunt.

9. Ratio 3°: non datur in anima potentia distincta realiter ab anima ipsa, quæ sit distinctus intellectus et volitiva; probatur 1° ex dictis facile, anima seipsa est intellectus et volitiva; ergo non datur in anima potentia vitalis distincta realiter ab anima, quæ sit distinctus intellectus et volitiva. Antecedens satis constat ex dictis. Probatur consequentia, quoniam aliter darentur in anima duo intellectus realiter distincti, et duæ voluntates realiter distinctæ, et hoc absurdum est; ergo et [illegible]. Movendo minor præsupposito quod [illegible] ab omnibus admissis,

[illegible]

...ig... duę volat. essent duę pot. liberę, quę libertate immat. in actu 2° exercerent per actus volanti; ergo darent in Pro. ... duę pot., quę ... libere operarent, modo esset digne laude ... , quę ... absurda.

10. ... absurda ... manifestatur, quo- ... Thomistas rogo; ... volat. duę, sub exercentes immatam libertatem in actu ... ; & tales essent, quarum una dependeret ab altera in exercenda in actu 2° libertate ... ; ... non, ... dicat sustineri nequit, ergo ... Probatur minor; quoniam si una earum dependeret ab altera, ... ab altera in operando libere, ergo quę ... perexet ... exerceret immat. libert. in actu 2°. ... ; ergo daret una ... , quę ... esset in operando, & altera quę libere esset.

11. Si vero dicat neutram volat. dependere ab altera in operando, darent ... duę volat. exercentes immat. libert. in actu 2°, itaque earum quęlibet independenter ab altera exercet in actu 2° immat. libert. Hoc sustineri nequit, ergo ... Minor probatur; si ... ita ... , darent in Pro. ... duę volat. quę libertatem immat. in actu 2° exercerent per diversos actus volantis, hoc absurdum est, ergo ... Maior probatur; quoniam duę volat. ... immat. libertatem in actu 2° exercere possunt, itaque una independenter ab altera libere se in actu 2° exercet ... ; ergo ... Unde tandem inferret, quod in Pro actu- ... per ... actus volantis, ergo ... Unde ... peccante, darent duo ... peccantes ... duo peccata ... ; ... quod sustineri nequit, ergo ... evitanda ... Disp. ... sitiones ... numero ... Tractatus de ... agente ... possibili.

TRACT. II.

De vita rationali.

DISP. I.

De intellectu, eiusque muneribus et operationibus.

CAP. I.

De intellectu agente et passibili.

1. Tandem ad nobilissimam vitae speciem venimus, videlicet ad vitam rationalem, ubi de propriis facultatibus et operationibus agitur. Duplex consideratur in hoc vivendi genere potentia vitalis, quarum una intellectus, et altera voluntas. De utraque sermo erit; sed quoniam operationes intellectus aliquo modo priores sunt operationibus voluntatis, prius habebitur sermo de intellectu.

2. Communiter duplex distinguitur intellectus, quorum unus appellatur agens, alius passibilis, qui etiam ab aliquibus appellatur possibilis. Et iuxta opinionem, vocabulo corrupto, intellectus agens dicitur, qui agit, seu producit species; passibilis autem dicitur qui ab eo recipit ipsas species [illegible] de obiecto, [illegible] denotat intelligens. [illegible] debeat agere [illegible] species, quibus habet ad cognoscendum obiectum, et quae nam sint species eiusdem, quas intellectus agens producit. [illegible] cognitionis sensum et [illegible] actus, quoniam [illegible].

3. Accipiunt itaque [illegible] potentiae externae accipiunt species ab obiecto, quibus acceptis efficiunt sensationes corporeas de obiecto [illegible], per quas sensationes, seu actus vitales externae potentiae, sive sensus externi corporei vitaliter percipiunt obiectum; facta sensatione ista externa, haec producit species sui obiecti, illasque remittit per nervos sensitivos ad phantasiam, sive sensum internum, qui vocatur sensus communis, quoniam ibi conveniunt species omnes productae a sensationibus, sive actibus vitalibus corporeis sensuum omnium externorum [illegible] sensus iste communis internus accepta eadem specie ab obiecto percepto a sensibus externis, eiusdem obiecti iterum percipit media sensatione, sive

actu

actu [illegible], ac deinde perceptio ista corporea phantasiae sola virtute producit speciem quandam spiritualem, de eodem obiecto, per quam speciem spiritualem efficit cognitionem spiritualem de obiecto, sed concurrente intellectu, quae quidem cognitio, est actus intellectus, per quem intellectus ipse vitaliter percipit obiectum. 4. Quod si petas, cur sensatio sola, sive sola actio vitalis phantasiae interioris non producit, tamquam adaequata causa speciem, quae serviat intellectui, aut visio corporea sola producat speciem de suo obiecto. Respondetur, non esse, quia res corporea potest produci a causa corporea, tamquam ab adaequata causa, res vero spiritualis nequit produci a causa corporea, tamquam ab adaequata causa, cum ergo species destinata intellectui ad producendam cognitionem spiritualem, sit spiritualis, nequit produci, tamquam ab adaequata causa, a cognitione, seu perceptione sensus interni, vel phantasiae, quae quidem perfectio corporea est, sed produci debet ab aliquo spirituali principio, saltem partiali; sed non est aliud, nisi intellectus spiritualis, quatenus ipse concurrit effective ad producendam spiritualem speciem.

5. Si vero rursus petas ab eis, de cognitionibus potentiis, cur requirat species spirituales ad cognitionem spiritualem intellectus quoniam cum [illegible] nulla sufficiens ratio ab ipsis redditur; Etenim sufficiens potest, quod si species [illegible] destinatae intellectui, sit spiritualis, illorum producens cum aequate cum phantasmate, sive actu vitali, corporeo phantasiae sed ratio requiret ad sui productionem principalis spirituale, partiale saltem, nihilominus saltem ab ipsis probatur requiri speciem spiritualem ad quem cognitionem [illegible] spiritualem, sed [illegible] species debere proportionari cognitioni, ad quam deservit, sed cognitio intellectus spiritualis est, ergo species a deserviendi cognitioni spirituali, spiritualis esse debet, species haec [illegible] omnino est quoniam bene potest proportionari [illegible] corporeo rei spirituali, quoniam haec proportio [illegible], nisi sit virtus effectiva [illegible] saltem inadaequata rei spiritualis, sed repugnat rei corporeo, quae habeat virtutem

inadaequate

inaquate productionem spiritualis; quo [illegible] a vi-
tali actu phantasie producto, negatur inaquate producere intellectionem spiri-
tualem.

6. Confirmatur apparitate; Ut species concurrat ad intellectionem
vitalem non est necessarium, quod species ipsa sit vitalis; quod vt aliquo species
concurrat ad productionem intellectualis spiritualis, non est necessarium quod ipsa spe-
cies spiritualis sit. Consequentia bona et apparitate; quod sicut potest species non vi-
talis proportionari ingenere virtutis inaquate productive cum cognitione vitali, quam
inaquate producere potest, ita similiter repugnabit species aliqua saltem potis
corporea, que proportionetur ingenere virtutis productive cum intellectione spirituali,
quam inaquate producere possit.

7. Confirmatur 2.° ad hoc; adversarii non nulli authores
in posteriori sua, species naturalis concurrit ad producendam supernaturalem cognitionem, quod non
repugnabit species corporea, que concurrere possit ad cognitionem spiritualem.
Antis doctrina probabilis [illegible] hac ratione, non inffert. Ex eo, quod ens supernaturale
naturalis, quod quecumque causa, eius inaquate producens entitatis eiusdem supe-
rnaturalis sit, [illegible] satis erit, si eius entitas exigat ad sui productionem
aliquid supernaturale principium partiale saltem; quod species naturalis aliqua poterit con-
currere ad productionem actus supernaturalis; similiter ego argumentor eadem forma
ratione, ex eo, quod entitas spiritualis sit, non infert, non quod ea causa eius in-
aquata producens eiusdem entitatis spiritualis sit, quod poterit esse aliquo
species corporea, que inaquate possit producere spiritualem intellectionem; quod
profari nequit non concurrere de facto species corporeas ad producendam intellec-
tionem spiritualem, ex eo, quod repugnet species corporea inaquate producens
intellectionem spiritualem.

8. Hec licet cetera [illegible] ferant, et ut verissima
reputent, nihilominus tamen displicet in eiusdem [illegible] doctrina 1.°, quod asserat
ab obiecto sensationis externe emitti speciem per sensitivos nervos ad sensum
communem internum usque in capite residentem, itaque ubicunque confirmat sensatio ex-
terna, hec producat speciem, et inde mittat eiusdem speciem per sen-
sitivos nervos ad caput usque. Hoc esse omnino falsum, ita demonstrare in-

bono

bona anatomia, plures partes carnis sunt in cutis cute longe
distante a nervis sensitivis, exercet sensatio, 2do. ibi, ubi sensatio
eiusdem exercet, nullus nervus sensitivus est, ergo exercet solo, ubi sensatio
exercet extremo, non mittit species a sensatione productas ad caput usque
per sensitivos nervos, ergo falsum omnino est quod ab extremo sensatione spe-
cies productas mittat per sensitivos nervos ad caput usque.

9. Eadem ratione doceatur duplicem [illegible] gratis dicat
antequam ... intellectionis spiritualis, intellectum producere spirituales species,
quarum [illegible] ad producendas ... intellectiones spirituales, quas debet
habere; hoc inquam gratis, et sine fundamento sufficiente asserit. quod ita pro-
batur, ... fundamentum ad id asserendum, ostendere quod intellectus ... spiritualis
intellectus est, indigeret aliquo determinativo ad producendas spirituales intellectiones
huius obiecti potius quam illius, ... poterat sufficienter determinari per
actus phantasiae ad producendas intellectiones spirituales huius obiecti potius,
quam illius, ergo gratis omnino, et sine sufficienti fundamento asserit, quod intellectus ante
quamlibet intellectionem spiritualem producit speciem spiritualem, qua indi-
geat ad producendas cognitiones huius potius quam illius.

10. ... gratis [illegible], urget amplius, quoniam
ergo adversarios, a quo non determinatur intellectus ad producendas spirituales species huius
obiecti potius quam illius? Respondent determinari ab actu phantasiae, seu a specie pro-
ducta per actus phantasiae. Sed contra est, quod sicut ... determinari potest sufficienter ab
illo determinativo ad producendas spirituales intellectiones, sufficienter determinari po-
terit ab actu phantasiae ad producendas spirituales intellectiones huius obiecti
potius quam illius. — speciem +

11. His accidit, quod eiusdem authores ... opponunt,
cum asserunt actus visionis externi producere species obiecti ..., et eas
mittere ad sensus interni, sive phantasiam, mediante qua species de-
... phantasia, et falsum eiusdem species producit actus ... proprios,
quae percipit idem obiectum, quin phantasia producat species obiecti ..., inquam,
id asserunt, ... docent actus phantasiae producere species corporales,
quas quidem species ... intellectus spirituales, quod intellectus prius
producat

q ducat speciē spiritualē eiusdem obti, quod quidem, hoc ... docere,
maiori ly proportione opinari videntur.

12. Nihilominus tamen, si verum rei ingenue fatear,
et omnis praefata doctrina, gratis omnino asserat intellectum producere spirituales species
mediatas valere ad producendum ipsam intellectionem spiritualem obiecti; adhuc
qui sanet id de facto ita contingere, gratis etiam, et sine sufficienti fundamento
rationis, narret. Unde plane colliges ... quae assertiones ... ex
nobis, an de facto res ita contingat, an non: quoniam nullum ... rationis
sufficiens habemus ad id affirmandum, aut ad id negandum: quod est. Unde etiam ma-
nifeste colliges ignotum nobis esse, an detur eiusmodi intellectus agens, an non. 2° et illa
quoniam intellectus aptus sit ad producendum spirituales species, quibus valeat
intellectus ad producendum etiam ipsam intellectionem spiritualem, si ... ignotum nobis est
an eiusdem species spirituales ab intus producant, quod est.

13. 2a conclusio: cognitio spiritualis relinquit in intellectu
speciem sui, et obiecti. Conclusio haec aperte colligitur ex eo, quod experientia docet dari
memoriam spiritualem, quoniam memoria spiritualis, et repetita cognitio
repraesentat obiectum, quod antea fuit cognitum, quod quidem contingere solet, ita quod quando
cognitio repetitur, nulla species corporea se interveniat. Si hoc nequit fieri
sine spirituali specie retentante intellectus, illa videlicet quam intellectio spiritualis
praedictum sibimet reliquit, ac sui obiecti, quoniam intellectio spiritualis relinquit
speciem suimet, et obiecti in intellectu, si ... saepius ... experiris cognoscere
te cognovisse tale, et tale obiectum.

sui +

Cap. 2um

Praecipuae intellectus operationes numerantur.

1. Imprimis actus intellectus in communi, videlicet prout abs-
trahit ab omni spirituali agente, est perceptio vitalis et spiritualis obiecti,
per quam subiectum formaliter reddit intelligens. Actus intellectus dividitur in tres
operationes, seu actus intellectus praecipuos: 1us dicitur apprehensio, 2us iudicium,
3us discursus. Apprehensio est ille actus mentalis, qui expers est affirmationis
et negationis, est enim actus ille, per quem intellectus vitaliter et spiritualiter
percipit obiectum, quin aliquid de illo enunciet, secundum quem, ille actus
nec affirmat, aut negat de obiecto. Ulterius apprehensio dividitur in simplicem
et

[illegible] invenies in logo lib. 1° disp. 1°
capite 1°; hic rogari solet an apprehensio sit capax veritatis et falsitatis
logicae. Ratione solutionem invenies statutus eod. lib. eadem disp.e a cap. 2°

2. 2° mentis operatio dicitur judicium, quod quidem est illa
actus intellectus quo aliquid enuntiat de aliquo. Aucus judicium subdividit
in affirmativum et negativum. Eorum explicationem habes eod. lib. disp. 2°
ubi etiam asserit judicium mentale simplex qualitatem. Deinde asserit
assensum et dissensum de eodem obiecto esse actus intellectus contrarios, opponi quod dupliciter
sophice ad instar amoris et odii, quia sicut amor et odium circa
obiectum pugnant inter se physice, itaque simul inveniri nequeant in eadem voluntate
simul naturaliter, ita similiter assensus et dissensus de eodem obiecto physice pugnant inter se
et ideo in eodem intellectu simul inveniri possunt. 2°, assensus et dissensus dicunt
etiam quod in eodem intellectu simul inveniri possunt mutuo loquendo pugnent in veritate
logice pugnare, itaque si 2° dictorii sint mutuo loquendo pugnent in veritate
non autem in falsitate. Unde colligitur assensus et dissensus logice et 2° dictorios pugnare
fratalitur, eliminat penitus alterum, itaque ubi expressa posita veritate unius
liter, eliminata alterius affectat veram alterius. Haec illatio statim
manet in logo. lib. 2° de interpretationibus.

3. 3° mentis operatio dicitur discursus, hic prout
abstrahit ab omni discursu, sive argumentativo, sive non argumentativo, est agere
gat judiciorum, ubi unum habet ab intellectu, excedante aliud. Discursus
iterum dividitur in argumentativum, et non argumentativum; horum explicationem habes
ultimo logo lib. disp. 1° cap. 2°. Ubi statim reperies dari dis-
cursum, qui argumentativus non sit, item ubi non affectat judicium veritatis. Cap. 34
quodnam sit obiectum intellectus.

cap. 34
Quodnam sit obiectum intellectus?

1. Rogabis 1°, quodnam sit obiectum intellectus. Respondetur
obiectum intellectus esse verum, probatur: sub nomine veri intelligitur transcendentale verum
[illegible] est intelligibile. Si sic dicens, fallaciter, quoniam
inferre, quod obiectum intellectus debet esse transcendentale verum, quod obiectum intellectus debet esse
ens reale, sed hoc falsum est, ergo est. Dicant probetur illud quod intellectus potest
intelligere est obiectum intellectus; sed intellectus non solum intelligere potest ens verum, et
tale

ra'e ebbe ens impossibile; qd n[illegible]

obj intus; qo non oe obj intus debet ee ens verum, et ratio qo n oe

obj intus est transcendens; sive q dicunt obj intus ee verum

intelligunt noine veri, illud q est intelligibile. Dico 1o, quoniam

improprie valde loquuntur, dum intelligibile appellant verum. Dico

2o, quoniam [illegible] in exaltatum restringunt, quippe certum est q. obj intus

est intelligibile, propter q ulterius querit quodnam sit hoc obj intus

sive hoc intelligibile intus. quapropter aliter [illegible] intelligere rogationi

facta, [illegible] q obj intus ee ens oe methaphysicum, vel oe ens rationis

vel oe ens naturale, et oe ens impossibile; q quibus tale ordo hoc unico [illegible]

obj intus est illud, q intus intelligere potest, est methaphysicum est illud, q

intus intelligere potest; qo ens omne methaphysicum, est obj intus.

2. Rogabis 2o an intus feratur in obj, prout verum

Respondet aliquis affirmative, [illegible] quoniam intus numquam assentit

falso prout falso. Sed contra est quia non omnis actus intus est judicium, aut dis-

cursus, unde licet per oe judicium, ac discursum intus ferret in obj qua verum

adhuc tamen intus non per omnes suos actus ferret in obj qua verum, qo [illegible]

Ans patet, quoniam simplex apprehensio non est judicium, aut discursus, neque

enim aliquid enunciat de aliquo, neque est capax veritatis, ac falsitatis, [illegible]

unde intus per apprehensionem simplicem non ferret in obj qua verum; [illegible]

q intus non per quemcumque actum ferret in obj qua verum in eo sensu.

3. Rentaliqui, q. [illegible] intus non per quemlibet actum

feratur in obj prout verum, nihilominus tamen intus per quodlibet suum judicium

fert semper in obj qua verum, quatenus vel fert in obj affirmando se

verum dicere, itaque intus sive feratur in obj per actum [illegible]

[illegible] fert in obj affirmando se verum dicere. Verum hec doctrina [illegible]

falso, quoniam si judicium oe tale est, q per ipsum intus feratur in obj affirmando

se verum dicere oe judicium intus reflecteret supra seipsum; sed hoc est falsum;

qo etc. Minor constat, et maior etiam, quoniam actus intus, qui enunciat

se verum dicere, seipsum afficit pro obj [illegible] talis; atque adeo reflectit supra se

ipsum.

4. Rebuntur sic inferri, q. oe judicium intus sit

reflexum

14. n' reflexiv; nisi ... esset reflexiv affirmando se verum dicere, oporteret
a. in actu signato affirmaret se verum dicere, atqui non ... iudicium affirmat in actu
signato se verum dicere, sed omne iudicium in actu exercito affirmet se verum dicere
... quidem n' satis e, ad hoc ut iudicium supra seipsum reflectat.

5. Equidem, si dicendum est, ingenue fatear, numquam huius distinctionem actus signati et actus exerciti percipere potui; neque unquam audivi a Militribus ... qui se satis explicent, nihilominus ... impugnare distinctionem praefatam, quod iudicium affirmet in actu exercito se verum dicere, id est quod iudicium reipsa verum sit, seu quod reipsa enunciet se verum dicere; si primum dicat, ergo iudicium omne abs... e, nam saepe saepius iudicium mentale falsum est; si secundum dicat, ergo iudicium omne suae enunciat se verum esse: ergo iudicium omne se affirmat ... saltem inaequate: ergo reflexum est.

6. His accedit, non intelligibile esse quod iudicium affirmet in actu exercito se dicere verum, quin absolute verum sit, quod iudicium omne affirmet se verum dicere; sed eo ipso quod absolute verum sit, iudicium omne se affirmet ... verum dicere; sed eo ipso, quod ... absolute verum sit, iudicium omne se affirmet pro ... saltem inaequate: ergo eo ipso erit reflexum. Maior probatur, quoniam ista propositio: iudicium omne affirmat se verum dicere, et affirmativa, et contradictorie opponitur huic, iudicium omne aliquo modo affirmat se verum dicere, ergo eo ipso quod verum sit omne iudicium aliquo modo affirmare se verum dicere, affirmativa illa propositio absolute prolata; maior ... vera, hec videlicet: omne iudicium affirmat se verum dicere, sed quod omne iudicium affirmet in actu exercito se verum dicere est, quod omne iudicium aliquo modo affirmet se verum dicere, ergo si iudicium omne affirmat in actu exercito se verum dicere, vera manet haec propositio absolute prolata: omne iudicium affirmat se verum dicere. Consequentia bona est, et ante verum, quod aliter ... in actu exercito, esse ... destruere, contra quam ... esset dicere iudicium omne affirmat in actu exercito se dicere verum, ac dicere omne iudicium affirmat se verum dicere, unde ... distinctionem illam de actu signato, et actu exercito, esse ... dicere ...

7. Quapropter interrogationi 2ae, ... 5o; ... cum ... facti ... prout verum ... hec ... dicti ... simplicis apprehensionis, ... verum prout verum ... quae simplex apprehensio ... et ... Verum
tantis ...

9.

transit, l. qut loge veru, nullu poe [illegible] requirit dici

quoniam intus pristina aprehensione. Chiras n fiet indbtu qut transit veru.

Scimus n potest aprehensione omnis fiet indbtu qut transit veru. Ad dici

requirit sic: quoniam obm talis fundamentalis non est illud, q. denotat loge veru

per ipse actus. Ad oziie l. obtu actu alicuius denotaret loge veru, inter obium

simplici aprehensionis, neq. enim aprehensio simplex capax e veraty, l.

falsatis loge.

8. Reg 2o, intus, neq. f. iudiy o es fiet indbtu qut

ut veru, si proprie, ac rigorose loquamur. Ex similitudine, quoniam d[icitu]r,

s. o es iudiy fieret indbtu qut transit veru, l. qut loge veru:

nullu poe dici; go [illegible]. Et minor: nos si y dixeris: poe, q. alios

iudiy fiet indbtu prout transit veru. go [illegible]. Et arg. iudiy illud. Chi-

ras n e pdic, sit talis illud, Chiras si poneret a parte rei de dictorem

implicaret, n fiet indbtu, prout transit veru, s. indbtu, q. n e transit

veru, etiam si fiet qut falsu, id e, qut impoe. go [illegible].

9. Si y dixeris, dico, quoniam obtu iudicii n e, q. denotat

loge veru, s. iudiy ipsu, e q. denotat loge veru. Dico 2o, quia l. obium

iudicii denotaret loge veru, adhuc n o es iudiy fieret indbtu prout

loge veru: go [illegible]. Et arg.: si iudiy o es fieret indbtu qut loge veru,

fieret in sensu, contentaq. se haberet pro dbto falsu inaquale, esse q.

ut veru, hoc falsu e; go [illegible]. Minor; si obtu iudicii denotaret loge

veru, denotaret tale, saltem partialiter ab ipso iudicio, cui l. daret falsu

veru, denotaret tale, saltem partialiter ab ipso iudicio, cui l. [illegible]

[illegible] ex intimatione intus go [illegible] denotatio obti loge veri; concurreret partialiter

saltem per iudiy ipsu. S. obtu prout loge veru, e ista denotatio obti loge

veri. go iudiy, q. fieret indbtu, prout loge veru, fieret in isto denotatio

obti loge veri; go alterneret, ac viderit reprobaret terminis illos denotatio

p. iudiy ipsu esset alta inaquale concurrens denotationis eiusdem. go iudiy o es

se haberet pro dbto, saltem inaquale. go [illegible] veru esset.

10. Restamen. Si q. dicit intus o es iudiy fiet

indbtu prout veru, sensus sit q. intus, nempe n f. iudiy asserit illa

itaq.

[illegible] intus exponit [illegible], ut nimirum [illegible] dissentit [illegible] [illegible] vere [illegible] [illegible] doctr. [illegible] [illegible] aliquod [illegible] habeat [illegible] [illegible] sufficiens ad assentiendum [illegible] habeat aliquod motivum [illegible] ut nimirum dissentiat [illegible] aliquod motivum, quod intus repraesentet, ut sufficiens ad dissentiendum. [illegible] [illegible] motivum evidens ad assentiendum, assentiet, quia [illegible] [illegible] motivum ad dissentiendum, certum est [illegible] [illegible] dissentiet [illegible] assentiri. Denique [illegible] nullum motivum [illegible] ut sufficiens ad assentiendum, nequaquam assentiet [illegible] nullum motivum [illegible] dissentiet, quia [illegible] ut sufficiens ad assentiendum [illegible] [illegible] verum [illegible] dicere vellet, qui assererent [illegible] [illegible] dicunt [illegible] sequitur. [illegible] [illegible] intelligens [illegible] vera [illegible] ationis [illegible] intus denominat formaliter intelligens. [illegible]

Disp.o 2.a

De constitutivo denominationis, per quam intus denominatur formaliter intelligens.

Cap. 1.

Statuitur vera sententia

1. Certum est, quod intus [illegible] de facto non solum intus [illegible] [illegible] denominat formaliter intelligere [illegible] formaliter intelligit. [illegible] denominat formaliter intelligens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] denominat formaliter intelligens [illegible] [illegible] formaliter intelligens [illegible] [illegible] denominationis [illegible] formaliter intelligens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intus [illegible] formaliter intelligens [illegible] [illegible] formaliter intelligit [illegible] [illegible] denominationem [illegible] [illegible] tamquam [illegible] formaliter [illegible] formaliter intelligens [illegible] formaliter ab intra [illegible] formaliter intelligens [illegible] [illegible] intelligendi [illegible] [illegible] intelligendi [illegible] ab intus [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

denotatio dei, argumentum Dei denuo cont... actu ... intrinsece

2° Leonis; quod denuo ponit aliquid saltem inadaequate distinctum denotationis eiusdem:

si non ponit denuo intus Dei: quod denuo ponit aliquid realiter distinctum ab intus Dei ...

q. inadaequate saltem distinctum ... ad proprio, si hoc denuo positum ... 2° intelli-

gendi; quod est. Maior patet, quia tunc denuo ... hoc proprio ... a

... , intelligeret realiter inactu 2° Leonis, ... ante ... falso

esset eiusdem propositio ... eiusdem ... manifesta ... quoniam implicatorio

denuo ponit denotationis ... quin denuo ... aliquid distinctum

saltem inadaequate denotationis eiusdem.

2 — Suppono 2°, quod intus nostri intelligit realiter inac-

tu 2° Leonis ... , hec omnia ... intus ... cognitio ... Leonis, actio, per

quam intellectio eiusdem producitur, ... per quam intellectio in ... ac

... intus ... realiter distinguitur ab intellectione; ab actione, et ab intentia

... semper esset intelligere

quoniam ... realiter distinguitur ab ... semel esset realiter intelligens inactu 2°

realiter inactu ... Leonis ..., si semel esset realiter intelligens inactu 2°

Leonis, ut patet ex ...

3 — Suppono 3°, quod ... denuo cognoscit Leonis,

denuo in se producit ... intellectionis, seu vitalis repraesentationis Leonis, per

quam intus Dei partialiter saltem distinguitur ... realiter intelligentis Leonem

... Dei ... dubitat ... dubitari posset ... quippe quod intus Dei ...

... dubitat ... intelligens ... intellectionis producta ... realiter ...

dicitur realiter intelligens per intellectionem productam ... ab ... extra ... , et ab

eo ... immanenti.

4. His suppositis, ... dubitari posset, an intus ... denotet

realiter intelligens in actu 2° ab intellectione, et intentia, per quam intellectio

ipsa intrinsece ... Dei ..., 2°, an requiratur, tamquam distinctivum partiale de-

notationis, per quam intus Dei denotet realiter intelligens in actu 2° Leonis,

actio, per quam intus Dei producat intellectionem. ... , an intellectio realiter

distinguatur ab actione, per quam ab intus Dei producitur. 4°, an intentia, per quam

intellectio ... realiter distinguatur ab intellectione. ... an saltem in

... eiusdem ... actio, ... inter se realiter identificet de facto. ... an

requiratur ad distinctionem denotationis intelligentis, realiter in actu 2°, quod

actio

actio, per quam intellectio producitur immediate unitur intus intelligenti.

5. 1° 3° denotatio, per quam intus creatus Pri-

us denotatur formaliter intelligens in actu 2° Leonis, utque ostenditur saltem par-

tialiter per unionem primi intellectionis, seu repraesentationis Leonis, et per interiorem

per quam intellectio eiusdem inhaeret intus Pri. Probatur 3°, et quidem quod intus saltem

partialiter ostendatur illa denotatione, seu adaequata, per metaphoram illius

denotationis facile constat, quia posse ablato intus Pri formaliter, et

immediate aufferatur quod intus Pri denotetur a parte rei formaliter intelligens in

actu 2° Leonis, ergo etc. Quod etiam intellectio, seu cognitio repraesentans Leonem

ostendatur saltem inadaequate denotatione eadem probatur similiter. Posse ablato

ecto intellectione repraesentante Leonem intus Pri, formaliter et immediate aufferatur

intelligere in actu 2° ab intus Pri, ergo etc. Praeterea posse ablato

intellectu illo formaliter et immediate aufferatur perfectio, seu actus 2°

percipiendi, per quem intus Pri in actu 2° formaliter percipit Leonem, ergo etc.

6. Contra sic utetiam quod, quoniam perceptio, seu

actus 2° percipiendi Leonem, est aliter dicta intellectionis, seu repraesentationis

Leonis, et ab eius intrinseco, per quam intellectio, seu repraesentatio Leonis inhaeret

intus Pri, saltem inadaequate ostendatur illa denotatione, ergo posse ablato

intrinseco, per quam repraesentatio Leonis inhaeret intus Pri formaliter et immediate auffertur

illa denotatio, ergo etc. Praeterea posse ablato intrinseco illo formaliter

et immediate auffertur quod repraesentatio Leonis uniatur intus Pri, sed intus Pri

requirit formaliter intelligere in actu 2° per intellectionem sibi unitam, ergo etc.

Minor probatur, quoniam ut intus Pri formaliter in actu 2° percipiat obiectum, oportet quod

intus ipsius sit repraesentatio obiecti, et habeat sibi unitam repraesentationem obiecti, et in illo

casu intus Pri neque habet in se repraesentationem Leonis, neque illam habet sibi unitam,

ergo etc.

7. Probatur quoniam aliter intus Pri posset intelligere

p. intellectionem sibi non unitam, quae tamen unita esset, saltem posset pene-
tratam intus spiritum: ergo quando Angelus penetraret seipso Deum, intus spiritum intelli-
geret per intellectionem Angelicam, qua tamen ille Angelus intelligit, quod quidem est absur-
dum. Unde intellectus spiritualis posset quidem intus spiritum de facto intelligere per divinam
intellectionem, quoniam intellectio divina est intrinsece praesens de facto intus spiritum.

8. 2a ratio: denotatio per quam intus creatus spiritus verus de-
notatur formaliter intelligens in actu 2o seu operatione, debet saltem in aequali per
actionem, qua intus ipse producit intellectionem seu operationem secundam. Probatur 2o:
vivens creatus non est in actu 2o vivens per suam entitatem, itaque reducatur ad
actum 2um vivendi per aliquid sibi identificatum; sicut vivens increatus vivens in
actu 2o est per solam suam entitatem: ergo vivens creatus reducitur ad actum 2um vivendi
per extrinsecam formam, quae sit actus 2us vivendi; sed in hac forma essentialiter includitur actio,
quae actus 2us, per quem intus spiritus reducitur ad actum 2um vivendi, est forma, in quo
essentialiter includitur actio, per quam aliquid producat.

9. Minor ultimi syllogismi probatur, quoniam vivere in actu 2o
est se ab intrinseco physice movere in actu 2o, ut apud omnes philosophos in confesso est:
ergo vivere in actu 2o est ab intrinseco se in actu exercere per ipsum exercitium vivendi:
ergo includit essentialiter ipsum exercitium, per quod vivens se exercet in actu 2o physice
et ab intrinseco: ergo includit essentialiter aliquam entitatem modalem, quae sit id formaliter
per quod se exercendi in actu 2o vivendi; sed haec entitas modalis nequit esse solo
omnino: ergo est actio, qua vivens se ab intrinseco vitaliter exerceat in actu 2o vi-
vendi producendo aliquid. Probatur ans; quia posset vivere in actu 2o nequaquam
posse intus recipere aliquam formam, etiamsi haec vitalis dicatur; ergo et. Probatur
quoniam entitates viventes apellantur ab omnibus illae, quae se ab intrinseco quid physice
exercent et se movent, et e contra entitates non viventes apellantur illae
quae non habent vim interiorem, et principium intrinsecum, qua seipsas physice moveant: ergo et.

10. Confirmatur ulterius ac potissime et evidentius ex confesso:
ergo denotatio, per quam intus spiritus denotatur formaliter intelligens in actu 2o seu operatione
vera, essentialiter includit actionem, per quam intus spiritus producat in se intellectionem,
seu

seu receptionem [illegible]. Probo cons.: in hac denominatione includitur essentialiter denominatio, per quam intus Deus denominatur vivens in actu 2°, sed in ista denominatione, v.g. viventis in actu 2° essentialiter includitur actio, per quam intus producit in se illud, per quod vivit; ergo in denominatione essentialiter intelligentis in actu 2° essentialiter includitur actio, per quam intus in se producit intellectionem. Minor constat ex dictis. Maior [illegible] probatur; quoniam intelligere in actu 2°; dicit essentialiter vivere in actu 2°; ergo per illam formam, per quam intus denominatur intelligens in actu 2°, denominatur etiam vivens in actu 2°. Confirmatur; quoniam aliter dari posset entitas intelligens in actu 2° quae non esset vivens in actu 2°, quod quidem absurdum est, et a nemine admittitur.

11. 3° dico: denominatio, per quam intus creatura denominari possit essentialiter intelligens in actu 2°, non dicit actionem, et essentialiter, quia actio in hoc casu, et intellectio realiter inter se distinguuntur; neque denominatio dicit essentialiter quod quia inter se illa ratio identificentur.

Commentarij Tractatus in universam Aris Methaphae Dei Genitrici MARIÆ ab omni originalli labe semper immuni D. M. Sacri.

Authore Iosepho de Victoria, et Davila Toletano Societatis Iesu Phillosophiæ Professore in Cordubensi Collegio D. Chaterinæ V. M. Sacro. Cordubæ Die nono Septembris hora septima Mane Anno 1658.

Scribebat Antonius de Flores, et Leon Divi Pelagij Martyris Cordub. Collega.

Antonius de Flores, et Leon

Alloquutio

Ens summum amplectar, in nobiliori Philosophiae parte, quae metaphysica nuncupatur; quae quidem quidquid servitutis manibus, quo quo operis ob sui sortem transcenderis corporeum omne praevolat, et omnia perspicacis obiectum intenta praestantia collimat. Deo immortali tibi Maximo gratias referimus, quod nimirum sicuti in ausultatione Physica [illegible] ductoribus oculis incedendum, qui ad rerum naturas dignoscendas frequenter caligant, nimirum rerum faciei, quae subdolis coloribus alterius fallit, credendum, seu solis ingenii viribus innitendum sit. Enim vero dum in Ausultatione Physica versaremur, naturae partes erant entis corporei modo exeuntis non perscrutari, ubi ductoribus sensibus incedebamus, ut seu per accidentia, seu per effecta, seu per experimenta adipisceremur admodum abstrusum nobis aditum faceremus; eapropter non semel sensibus infidelibus, dissitis effectibus, et experimentis [illegible] ancipitibus haerebamus. Nunc vero Ens abstractissimum ab omni materia contemplaturi ipsum omni colore mendacii nudatum, nulli sensui obvium, nullis experimentis [illegible] suscipimus disputandum; inde fiet, quod solo ingenio ductore, solis methaphisicis principiis, logicisque innixi pedem firmum figere, certumque gradum ad veritatem facere possimus. Opus hoc methaphisicum Auctores in quatuor decim libros diviserunt, nos autem brevitatis gratia, illud in septem tractatus cogemus; primus erit de ente ut sic, 2us de abstractione entis, 3us de unitate entis, 4us de veritate, et bonitate entis, 5us de statibus entis, 6us de divisione entis in decem praedicamenta, 7us denique de aliis entis divisionibus. Si quidem erit in me ingenii, quod sentio, quam sit exiguum, totum erit in veritate investiganda, cui me addictissimum esse novisti. Si quid effecero cedat in laudem et honorem Matris B. M. sine originali peccato conceptae, cui meos labores a puero sacros esse volui. Vale.

Tractatus I.us

De ente in communi.

Disp.o I.a

Quid sit ens &.

Cap. I.us

Signatum vocis ens explat.

1. Vox ista ens absute plata, idē, sine ullo addito nomene univocy, solū q̄ significatoria entia realia povā, qusquid univoce conveniunt in eo, q̄ ē, posse p prie absute q̄ de exere, vory lnizas vori accedere solent alig diminuentes, imo destruentes p prig, ac xipexo significatione vocis ens absute plata. Utg̃ dicit ens nativy, ens xois, ens impōle. Accepx eiusd additas voces, v. d.t nativy, xois, impōle, ig vox ens non sig̃nat, q̄ p prie, absute q̄ pt exere, s. si accedat vox nativy significabit contra dictoriy entis povi, sive non repugnantis, sive repugnantis. Sivo accedat vox impōle, significabit ill.ē, cui repugnat exere, nabsute, ey etiā realiter secundy q̄ de quo infra. Sic denig̃ accedat vox xois significabit ens impōle contry. Nihilo minus tm̄ vox ista ens sumipt in acceptione minus p pria, xi p̄rata q̄ sit taq̄ se extendat ad significanda dia entia predicta v. d.t positiva realia, povā, repugnantia, et nativa, q̄ si petas q̄ n̄g sit dot aquaty nec methaphe? reo esseq̄. q̄ significat nomen ens in acceptione 2.ª impp pria, methaphor enim n̄ solū speculat n̄g entis realis povi, sed etiā nativi, realis, et impōlis.

exere

2. Q̄ si nomen ens in acceptione 2.ª impp pria sumat, infert 1.º impōle esse q̄. nully ens dar extra Dey, sit ly de nix nimis late accipiat, q. ita pbo, hec ppo nully ens dat extra Dey in accept 2.ª vocis ens, equipollet huic, n̄ dat Petrus, neq. dat natio Petri, neq. dat Bucephalus, neq. natio Bucephali, neq. dat Minotaurus, neq. natio Minotauri, et sic de reliquis oibs extremis contradictorijs extra Deum impōle

ē

e, q^a neg. dep. Deus, neg. natio Dei [illegible]; go est simple, q^a nullus ens dat extra Deum, si vocesillas, dat ens impp[ro]prie sumant. Minor pb; n aliter posset scilicet abesse duplex extremum dictorum itaque Imediu exerit, neq. absolute realis, neq. realis secundum q^a; ideo contra q^a posset dari medium logicum p[ro]positionum interdumptium p[ro]p[ositi]o[n]is dictorum; idq. fieri posset, q^a utraque scilicet esset falsa; diximus si termini illi late accipiantur, non si p[ro]prie, acri q[ue] sumantur fieri potest, q^a scilicet neq. dep. Deus neq. dep. natio Dei, et sic deficeret neutrum extremum dictorum extra Deum, contra q. fieri p[otest], q^a nullus ens dat extra Deum, neq. q^a Deus non exit, Deus non dat, neq. natio Dei p[ro]prie dat. Ro[ne] quoniam id q^a p[ro]prie dat a p^te rei, est illud q^a p[ro]prie existit a p^te rei, natio Dei, numquam p[otest] esse p[ro]prie a p^te rei; go [illegible]. Minor p[atet], non p[ro]prie existere stat p[ro] esse positivo, et reali, q^a quidem minime competit natoria esse reali secundum q^a stri... [illegible] (et solum realis secundum q^a strictiori) enim solum existent impp[ro]prie, et sic extrema dictorum impossibilia non exeunt intantum utrisque videlicet exeunt in q^te extrema verum non.

3, Infert 2° q^a in acceptione impp[ro]pria supradicta vocis ens, et vocis dat, p[ro]p[ositi]o ista, nullus ens dat extra Deum, et logica subalternans istam, aliquid ens extra Deum dat, item istam, aliquid ens extra Deum non dat. Ex hoc etiam dicta in compendio logicae, p[ro]p[ositi]o, quae affirmat utrumque extremum dictorum physicum sub abesse, et p[ro]p[ositi]o quae affirmat idem 2° dictorum physicum adesse, sunt aequivalentes, go p[ro]p[ositi]o ista, nullus ens extra Deum dat, aequipollet huic, [illegible] ens extra Deum dat, s^d bene valet exclusive nullus ens extra Deum dat, go aliquid ens extra Deum non dat, s^d non e contra, et bene valet exclusive aliquid ens extra Deum dat, go aliquid ens extra Deum dat, s^d non e contra, go p[ro]p[ositi]o ista nullus ens extra Deum dat et logica subalternans istas duplices particulares, aliquid ens extra Deum dat, aliquid ens extra Deum non dat.

4. Infert 3° p[ro]p[ositi]o mista, nullus ens extra Deum dat, sumptis vocibus ens et dat impp[ro]prie, nimis q. late, quare de supradictis falsa est, cui assignari nequeat p[ro]p[ositi]o quae p[ro]prie dictorum aliunde est [illegible] copulativa, [illegible] constans [illegible] siti q^a ita p[ro]bo. p[ro]p[ositi]o eiusdem est [illegible]

sibi contradicentibus; sed propositio, quae constat talibus sibi contradicentibus assignari nequit oppositio, quae proprie sit eius contradictoria; ergo etc. Maior constat, nam propositio illa enunciat, neque dari Deum, neque non dari, et sic de reliquis omnibus entibus extra Deum. Minor etiam constat ex dictis in compendio Logicae, modoque breviter ostenditur; nam si aliqua propositio illi contradiceret maxime ista: aliquod ens datur extra Deum; sed haec est eius subalternata, ut supra diximus; ergo non est eius contradictoria.

5. Quod autem implicet tres duas propositiones esse subalternatas, et contradictorias, patet ex dictis in compendio Logicae, modoque breviter probatur: hoc ipso quod duae propositiones sint subalternae, non pugnant mutuo in veritate, quandoquidem bene valet consequentia a veritate subalternantis ad veritatem subalternatae; sed de essentia propositionum contradictoriarum, ut tales sunt, est quod mutuo pugnent in veritate; ergo etc. Maior certa est; minor etiam, nam dicuntur oppositae contradictoriae et earum quae sibi adversantur definitione mutua pugna, sed quae in veritate et in falsitate, quae quidem definitio nequit convenire duabus subalternis; sed quo aliter definiatur oppositio contradictoria, et nobis asseratur omnimoda.

tres, quod duae propositiones sint subalternae et contradictoriae.

6. 4o infertur nomen istud ens in acceptione 2a impropria, et nimis late sumpta contrariam posse. Probatur: illa [illegible] signata [illegible] ens, si lex non ostante sumatur et dicitur [illegible] in definitione designata [illegible] ens, et signata vocis ens nequit designato [illegible] ens; sed haec sufficiens ad infinitatem; ergo etc. Minor constat ex dictis in compendio logicae. Maior probatur: vox ens in acceptione dicta signat illud, quod neque est ens positivum reale, neque positivum chimericum, neque negativum reale, neque negativum chimericum; quod tamen sit omnino aliquod impossibile et chimericum; sed vox ens in acceptione 2a et impropria signat etiam illud chimericum, et entia omnia, alia chimerica, omnia quae reliqua entia, tum realia positiva, tum etiam negativa; ergo designatum [illegible] ens est inaequale dicto signato [illegible] ens. Quod autem designato [illegible] ens nequit possit signatum [illegible] ens, patet [illegible] departe nequit [illegible], dicitur enim in veritate pars non est [illegible]; sed signatum [illegible] ens est pars signati [illegible] ens in acceptione 2a et impropria; ergo designato [illegible] ens

nequit

naxijs signatũ p̃ ens.

7. Negabis ad extremum, quod [illegible] dixerimus vocem ens absolute plato [illegible] in sua propria rigorosa accept. tamen significare omnia entia positiva realia. Non est, nam significatum proprium vocis ens abstracte plate definitur a nobis aptum esse, id cui non repugnat esse, seu illud quod potest esse, quo illud, quod potest proprie esse. Patet [illegible], nam si esse verbum est in definitione allatum, quo accipi debet in sua propria rigorosa significatione, quo vox ens proprie accepta, tantum significat illud quod potest proprie esse; quo tantum significat illud, quod potest habere proprie rigorosum esse reale; sed ens nativum [illegible] reale nequit proprie esse, neque proprie habere rigorosum esse reale; quo vox ens proprie accepta et absolute plato designat [illegible] [illegible]. Tum [illegible] ex doctrina [illegible] de [illegible] quod ens nativum [illegible] reale, hoc est, extremum [illegible] entis positivi realis [illegible], dicit [illegible] a parte rei, et esse, non dicit proprie, absolute esse, sed solum improprie, seu [illegible] secundum quod in tantum [illegible] dicitur esse [illegible] quantum [illegible] existit [illegible] extremum reale positivum idem [illegible] creaturae [illegible] esse ab [illegible] extra causas, sed [illegible] improprie valde abusive [illegible] dicitur esse extra causas [illegible]. Minor constat, nam illud quod dicitur esse extra causas [illegible] est illud, quod physice causatum est a sua causa, et [illegible] nequit physice causari ab aliqua causa. Cap. 2, definit ens.

Cap. 2. definit ens.

1. Sermo est in praesenti de significato vocis ens proprie ac rigorose accepti, quod quidem ita definitur a nonnullis: est illud cui non repugnat esse physice. Verum definitio ista peccat in eo, quod particula [illegible] superfluente [illegible] si physice. Non est, nam ideo particula physice additur, ut intelligatur de quanam existentia sermo sit, nam quoniam duplex est existentia (ipsi aiunt), alia objectiva, quae consistit in eo quod [illegible], alia est existentia physica illa, quae [illegible] independenter ab operatione intellectus, in qua [illegible]

exijs

Exijs dicit ens reale, Sº enim ē insufficiens, Sº solu 2º: Et ag[illegible] ens q[uod]
cui n̄ repugnat exere vera exa, et n̄ methaphorica ē ens reale &
q[uia] pot[est] abs[olu]te sine addito diminuente. Sº restricte dicitur ens. Sº
Unde insurgo adversus pro[pos]itas hos: exa absoluta in intento n̄ dicit q[uod] pr[imo] ē
exa, et tam[en] methaphorica, q[uia] vox exere abs[olu]te q[uoque] lata, et sine vllo
addito diminuente, aut destruente, tam[en] signat q[uod] p[ro]pri[e] exq[ua] phic[a], et
realis; q[uare] n[on] opus fuit addere partic[ulam] phice; Sº satis erat relinquere voc[em]
exere abs[olu]te sumptam et sine vllo addito. Nos autem q[uo] clarius et bre-
vius, ita definimus: Ens, q[uod] pr[imo] exere dixmus, q[uod] pr[imo] exere, ha[be]m[us]
cui n̄ repugnat exere, nos n̄ repugnat signat ratione logica repug-
nantiam ad exendum, quam quidem ratio logica expl[ica]t, ē aliq[uid] potius et
intus rei rōe cuius ē potens exere. Unde clarius explat pro pote[ntia] ad
exendum.

2. Prior definitio, quae n̄ explat de stylo[bat]ijs p[er] ge-
nus, et diff[erenti]a, vitiosa ē; nam definitio entis n̄ explat de stylo[bat]ijs
per genus, et diffas, q[uare] contra definitio vitiosa ē. Minor constat. Maior
[illegible], est enim definitio recta tradit p[er] genus, et diffas. Resp[on]dendo m[aiorem]
quamquam oīs falsa ē, n[on] q[uod] ut definitio rei recta sit, sufficit, q[uod] sit vna oīs
solis equivalenter pr[o] aliis terminis fatales, explans q[uod] q[uae]ri ē, clarius p[er]
simplex explans totum ipsum, haud requirit, q[uod] explet de stylo[bat]ijs per
genus et diffas, alioquin praeter oīs methaphoræ simplex definiri posset
praeter ens in modo methaphoræ simplex, requireret methaphoræ oppositum
ex genere, ac diff[erenti]a. Sº praeter ens, q[uod] hic definit ē oīs methaphoræ
simplex, q[uod] n̄ debuit neq[ue] potuit definiri, p[er] genus, et diffas. Unde si r[ei]
definitio constet genere, ac diffa, eius definitio tradenda erit p[er] genus, et
diffas, sive n̄ constet, eius definitio tradenda n̄ erit p[er] genus, ac diffas.

3. Huc accedit, q[uod] si petat ad rectam definitionem,
q[uod] explet rem definitam p[er] vnum praeter, q[uod] sit p[ri]us, et alterum, ad q[uo]d
contra est, q[uod] quidem praeter secundum, p[ri]us[que] diffale sit, n[on] vº generis, n[on]
Deus recte definiri posset. Pr[obatur] ex dictis in logica. Unde dicta disp[utatio] probabili
agere, neq[ue] solus Deus talis est, quin solum differat ab alio p[ro]p[ri]is tan-

suis

suq essq; ut totale, s. etiq p aliq prataq, q- xodxo ato inagl dis-
guit ab essa Dei, v.d. p creare, q. quide prataq ẽ tale, q- repug-
net aliud si le reperiri in aliquo extra Deuq, at v.º in nulla creã repe-
riri potest aliq. prataq, q.º inaquate ipsq ostuat, et tm̃ sit tale, cui
aliud si le repugnet in alia crea, imo in specie & la infima reperiri pt
aliq. prataq inaquate ipsq ostuens, cui aliud si le repugnet in alia spe-
cie infima.

4. Quapropt dif tale infimq creatq neguit
eẽ prataq methaphc simplex, neq tatiq. inaqte constuens ipsq speciq
infimq, s.º tota essa speciei infime dif tale ipsius ẽ, cuius prata sic
gtla, q̃ iu ẽ generica sunt vu diversorq, q- quide dif tale infimq ot-
tuit, in eẽ dif talis infimã p hoc, q. sit tota essa infime speciei, v.g.
h.º, sicut, et talia queolis speciesinfima u differat ab oi alio, per hoc,
q.º sit aial, neq p hoc, q. sit rãlis, neq p q.º sit aial roale,
s.º p hoc, q. sit aial roale, et nihil aliud, qlis enim ẽ species inf-
ima essalit ab hoc diversa, qu sit aial roale, et aliq. aliud. unde
satis constat, qm̃ inepte petita adrop de fossecti q.º oxplet re de fitei p
prius, et dif fos. Disp.º 2.º de priis qu de ente methapho demonstrant
Cap. 1.º aliquot pria explant

DISP.º 2.ª

de Priis, qu de ente metha foꝛ.º demonst.

metapho

CAP. 1.º

Aliquot Pria explant.

1.º priq sit; impõle ẽ idẽ sil esse
et n̄ eẽ. 2.º sit impõle esse, idẽ sil neq eẽ, neq n̄ eẽ; hec duo
pria p se nota sunt adeo, ut neq probatione, neq explatione indi-
geant. 3.º priq sit; impõle ẽ mediq int re esse, et n̄ eẽ. 3.º hoc priq
ita ppenit ab aliquibq, impõle ẽ mediq int duo extrema contradictia

p[ro] cuius explicatione p[rae]notat ab ipsis medium inter duo extrema opposita duplicit[er] esse: sc[ilicet] medium per negationem utriusque extremi, et medium per participationem extremi utriusque; medium per negationem extremi utriusque est id quod neque sit unum extremum, neque alterum; medium per participationem extremi utriusque est illud quod sit unum et alterum extremum. Exemplo sit extrema haec, calidum, frigidum; medium per negationem utriusque illud erit quod neque frigidum sit, neque calidum, Angelus v.g.; medium autem per participationem utriusque illud erit quod simul sit calidum et frigidum, ut [illegible] calor et frigiditas. Concludunt igitur per illud [illegible] excludi [illegible] medium, tam per negationem, quam etiam per participationem utriusque extremi contradictoriis.

manus

2. [illegible] doctrina inferunt [illegible] illud principium ita propositum esse omnino falsum, [illegible] extrema ista, [illegible] sunt extrema contradictoria, et tamen inter illa datur medium per negationem utriusque, et inter illa repugnat medium per participationem utriusque; ergo inter aliqua duo extrema contradictoria datur medium per negationem utriusque. [illegible] neque est [illegible] neque [illegible]; ergo inter illa extrema contradictoria datur medium per negationem utriusque. [illegible] medium inter illa per participationem utriusque, quia impossibile est aliquid quod simul sit [illegible] et [illegible].

3. [illegible] illud principium ita proponunt, impossibile est medium inter esse, et non esse. [illegible] aequivocatione laborat; [illegible] enim dupliciter accipi [illegible] tamquam copula, et aequivalebit principium illud huic: impossibile est medium inter esse et non esse. 2° potest accipi tamquam infinitivus gerens vices nominis substantivi regentis [illegible] casum, qui subintelligatur, v.g. rei, in quo sensu aequivalebit huic: impossibile est medium inter esse rei, et non esse rei. Ubi [illegible] esse gerit vices huius nominis esse. Si 2° modo accipiatur sc. esse, principium illud aequivalebit huic: impossibile est medium inter duo extrema contradictoria, [illegible] contra [illegible] falsum erit, ut supra ostensum est, stando 1° modo accipiatur sc. esse, [illegible] principium [illegible] aequivocationi [illegible] non erit [illegible], [illegible] debet illi addi [illegible]

ille

illes, sicut nos addimus, maneat p. 3 propositas ponendas simplex e medio interis esse, et non ee; ubi excludit medium libe sive per unas sive per participatas utriusque; quae excludit medium per participatas, enunciat simplex esse vel falsesse, et non esse; quae vero excludit medium per nationem eius dat implex ee neque sub neque de eo, neque in ee.

4. Ad principium sit, quod libet est, vel non est, quidem notum est ex ipsis terminis, propterea quod probat negat. sed tamen explatur particula vel, sumitur ratione disiunctivae proprie immo nequit sumi in sensu qui reddit a disiunctiva impropria, quod Arriaga dicat. Et ne satis constabit, si memores simus eorum, quae ibi logice diximus, eadem nil et sub propositione disiunctiva, tam proprie, tam improprie agerem. Particula vel, tam sumitur sub disiunctiva impropria, quod disiunctiva propositio enunciat unam aliquam partem ita esse indeterminate sumptam, ac de altera aliqua parte enuntiat indeterminate sumpta nihil curat, unde talis est, quod ad sui veritatem solum requirat, quod una aliqua cathegorica indeterminate sumpta vera sit, sive altera aliqua cathegorica sit vera, sive falsa; qualis est ista propositio; Petrus currit, vel Joannes loquitur; quae quidem propositio sufficienter verificabitur, si Petrus curreat, sive Joannes sub loquatur, sive non; et eiusque sufficienter verificabitur, si Joannes loquatur, sive Petrus sub curreat, sive non. At vero particula vel, hinc sumitur in sua disiunctiva propria, quod requirit ad veritatem propositionis istius, quod una aliqua cathegorica indeterminate sumpta sit vera, et altera aliqua cathegorica indeterminate sumpta sit falsa, qualis ista est; Petrus currit, vel non currit.

5. Ex quibus inquam disiunctiva, quae constat duabus contradictoriis sibi dicentibus, particula vel sumi debet in sua disiunctiva propria, per abaliquibus hactenus hinc sumitur particula vel in propria, quod affirmat unam aliquam partem indeterminate sumptam esse veram; ac de altera enuntiat indeterminate sumpta nihil curat, sed abstrahit ab illius veritate, et falsitate, at quia in hac disiunctiva quodlibet est, vel non est, nequit affirmari aliquam partem ut veram abstrahendo a falsitate alterius; quia in hac propositione nequit sumi in propria particula vel. Maior probatur, quia esse unam extremum contradictoriorum verum, est formaliter alterum esse falsum, quod est.

6. Aut hec istis, ut veri probent assumunt falsum

falsum in maiori illa falsa non est, quia ita ergo si vera esset, oratio oppositiva reflecteret supra seipsam, sed hoc est falsum, ergo et illud unde infertur.

Maior probatur, quia hinc iustamque ipsos adversarios pars sola vel una praesumitur quando affirmat unam indeterminate partem veram esse, ac alteram falsam [illegible], sed abstrahit ab illius veritate, et falsitate, et tunc pars sumitur, quando affirmat unam indeterminate partem veram esse, et alteram indeterminate sumptam esse falsam, sed nequit hoc affirmare quin reflectat supra suas categoricas, ergo quando disiunctiva reflectit supra suas categoricas, quando supra seipsam. Minor probatur, in qua dicitur categoriarum non dicit verum, aut falsum, sed ipsae categoricae sunt, quae dicuntur verum vel falsum, ergo quando affirmat unam partem veram esse indeterminate sumptam, affirmat unam suarum categoricarum indeterminate sumptam veram esse, quo respicit unam suarum categoricarum, ergo reflectit supra aliam suarum categoricarum.

7. Nec licet recurrere, quia nomine unius partis vere signat dictum categoricae unius, quod ita est, et nomine alterius partis, signat dictum alterius categoricae, non autem ipsae categoricae signantur, non licet inquam, hoc recurrere. Primo propter dicta, quia verum dictum unius categoricae nequit denotari verum, sed ipsa categorica est, quae denotari potest vera. 2º quia solutio haec sustineri nequit, nisi solum ad adversarios doctrinas, qui haec recurrunt in hoc loco, et alibi docent dictum unius dictae idem esse formaliter, atque dictum alterius dictae, solum quoad differre per nes modos tendendi in idem dictum specie diversos, ratione quorum una apprehensio est assentiens, et altera dissentiens circa idem formaliter dictum, ergo inquam solutio haec sustineri nequeat in ista doctrina. Modo breviter probo categoricas dictae istius, Deus currit, et Deus non currit sunt dictae, ergo secundum istam doctrinam circa idem formaliter dictum, ergo tota apprehensio disiunctiva non poterit affirmare dictum unius categoricae indeterminate sumptum ita esse, et alterum dictum alterius indeterminate sumptum non ita esse. Probo [illegible], hoc ipso quod dictum unius categoricae sit idem dictum alterius categoricae erit, quoniam dictum unius est idem formaliter atque dictum alterius in ista doctrina, ergo illa nequit dici, quod illa apprehensio disiunctiva enunciet unum illius partem esse veram indeterminate sumptam, et alteram eius partem indeterminate sumptam esse falsam, et si nomine partis tantum signet dictum, in quo ubi erit unum pars, et altera erit unum dictum, et alterum, contrarium dicta diversa dicta duplicis

duplicis contradictorii.

8 Prob. 9 maior, illi probant falsum assumunt, negitabant esse verum extremum contradictionis verum et fro- sive alterum extremum contradictionis esse falsum, hec ratio prob. falsa est, nam L. loquitur de extremis contradictionis dubiis tamen, et tunc hoc sed falsa est, nam extrema illa contradictoria dubia, nequeunt determinari vera vel falsa, vel loquitur de tota veritate unius contradict. ac de tota falsitate alterius contradict. in quo etiam falsa est, quia ita probo; unum contradictorii propositionem veram esse, non est eius finalis, atque alterius contradictorii esse falsam. Probatur. Prius unius propositionis contradictorii veritas est finalis unius propositionis contradictorii existere, et loquitur de frangi debito suo, et alterius propositionis contradictorii esse falsam est finalis alterius propositionis contradictorii existere loquitur de frangi debito suo, sed unum propositionis contradictorii existere non est eius finalis, atque alterius propositionis contradictorii existere, sed eius proprius debitus finalis, quod unum verificet, alterum falsificet, ergo unum propositionis contradictorii veritas non est eius finalis, atque alterius propositionis contradictorii esse falsam.

9 Nihilominus tamen hoc principium verum est duplicis propositionis contradictorii simul veram esse, id est finaliter, atque duplicem contradictorii simul esse falsam. Probatur, nam duplex contradictorii simul verum est finaliter duplicis propositionis contradictorii simul existere et simul frangi lege suis debitis, et eandem duplicem simul esse falsam, finaliter est eandem duplicem coexistere, simulque distrahi lege suis debitis, sed duplex contradictorii coexistere, finaliter eandem duplicem simul existere, et simul lege constari suis debitis, est de finaliter atque simul lege distrahi suis debitis, ergo. Minor est manifesta quoad 1 partem; quoad 2 probatur, quia istae duae propositiones contradict. Petrus, Petrus non, simul frangi lege suis debitis per coexistentiam propositionis, est Petrus sed, et non est, et quoad lege simul differentur suis debitis per coexistentiam earundem propositionum, est Petrus simul non esse, et unum esse, sed Petrus simul esse et non esse, id est finaliter, atque Petrus simul neque esse, neque non esse; ergo. Maior certa est, et minor constat ex dictis, in compendio de... ex infra dicendis.....

10. Modo autem probo 4 illud maius verum est

impp[le] disiva, quæ constat categoricis sibi [opposi]to dicentibus nequit [particulariter] sumi [sed] pri[us] illud, [quod] d, [quod] liberé. [Probatur] [quia] [ea] pro disiva constans categoricis sibi [opposi]ta dicentibus, [ergo] nulla pp[ositi]o pro[pr]ia [particulariter] sumi nequit [imp]p[ri]e. Maior [pro]b[atu]r: nulla pp[ositi]o [oppo]sitorum [pro] [abs]trahere a veritate, et falsitate alterius [oppo]sitorum; [ergo] pp[ositi]o disiva, quæ constat categoricis sibi [oppo]sita dicentibus, nequit [particulariter] [in]p[ro]p[ri]e sumi. [Antecedens] [probatur]; pro una [oppo]sitorum [enunciat] illud, [quod] [ex]p[ressi]te [debet] [formaliter] falsificat alterum [oppo]sitorum; [ergo] nulla pp[ositi]o [oppo]sitorum [pro] abstrahere a veritate, et falsitate alterius [oppo]sitorum. Patet [consequentia] [non] [eo] ipso, [quod] una [oppo]sitorum [non] relinquit locus ad sui verificandum alterum. Unde infero; [ergo] pp[ositi]o disiva constans categoricis sibi [oppo]sita dicentibus, requirit ad sui veritatem [unum] eius categoricum indeterminate sumptum verum esse, et alterum eius categoricum esse falsum. [Probatur] [prima] [pars]; requirit ad sui veritatem formaliter, [quod] una eius categorica vera sit; [ergo] [etiam] formaliter requirit alterum eius categoricum esse falsum. [Probatur] [consequentia]; hoc ipso, [quod] requirat unum eius categoricum [oppo]sitorum esse verum, requirit [quod] ponat illud, [quod] [ex]p[ressi]te [debet] unum eius [oppo]sitorum verificat; [sed] illud, [quod] [ex]p[ressi]te [debet] verificat unum [oppo]sitorum formaliter est illud ipsum, [quod] falsificat alterum [oppo]sitorum [ex]p[ressi]te [debet]; [ergo] [eo] ipso, [quod] requirat ad sui veritatem unum eius categoricum [oppo]sitorum verum esse, [et] formaliter requirit ad sui veritatem alterum eius categoricum [oppo]sitorum esse falsum.

11\. [Quia] autem una pp[ositi]o [oppo]sita formaliter enunciet illud, [quod] falsificat formaliter [ex]p[ressi]te [debet] alterum [oppo]sitorum, manifestum est, [quia] illud [debet], [quod] unum [oppo]sitorum formaliter verificat, [et] idem [ratione] illud, [quod] alterum [oppo]sitorum falsificat [...] [oppo]sitorum æquivalere alicui, quæ falsificat suum [oppo]situm; [ergo] [etc]. [Confirmatur] [quia] si ex duplici categorica [oppo]sita alteri cuicumque [negatio] præponat, æquipollentes reddunt, [quia] [est] [enim] pp[ositi]o [oppo]sita æquipollens, [...] [oppo]sita [...] [oppo]situm; [ergo] [etc]. [Antecedens] [probatur]; pp[ositi]ones istæ sunt æquivalentes: Petrus currit, [et] Petrus [non] currit, sicut et istæ: Petrus [non] currit, [et] Petrus currit; [ergo] [etc]. [...] quæ enunciat Petrum currere formaliter enunciat, [non] Petrum [non] currere, [et] quæ enunciat Petrum [non] currere formaliter enunciat [non] Petrum currere; [ergo] pp[ositi]o, quæ formaliter requirit ad sui veritatem Petrum

currere

currere formaliter etiam requirit, non Petrus non currere, et propositio, quae formaliter requi-
rit ad sui veritatem Petrus non currere, requirit etiam formaliter ad sui veritatem non
Petrus currere; ergo propositio constans duabus causis sibi contradicentibus, hoc ipso quod
requirat formaliter ad sui veritatem, unum illarum casuum contradictorium determinate verum esse
formaliter etiam requirit alterum illarum casuum contradictorium determinate falsum esse; ergo
si illius propositio formaliter requirit ad sui veritatem unum illarum casuum contradictorium inde-
terminate sumptum verum esse, requirit etiam formaliter alterum illarum casuum contradictorium
indeterminate sumptum, falsum esse; sed talis est ista propositio disiunctiva: quod liber est, liber
non est; ergo formaliter ad sui veritatem requirit unum illarum casuum contradictorium indeterminate
sumptum esse verum, et alterum illarum casuum contradictorium indeterminate sumptum esse
falsum; ergo propositio illius requirit sumi in sua disiunctivo impossibili.

12. Secundum principium sit impossibile medium logicum interdicere
propositionibus contradictoriis, ubi excludit medium logicum tam per negationem tam etiam per parti-
cipationem; propositio quod sit talis explicatur; impossibile duplices contradictorias simul esse
veras, seu compossibilitatem medii logici per participationem, et impossibile duplices propositiones
contradictorias simul esse falsas, seu compossibilitatem medii logici per negationem. Dixi
medium logicum, non autem medium physicum, ne videar excludere medium physicum inter
duas propositiones contradictorias, quod quidem medium dat tam per negationem utriusque quam etiam per
participationem utriusque, non quia datur medium physicum interexistens duabus propositionibus
contradictoriis per negationem utriusque, Paulus currit, Paulus non currit,
neque enim verum est una propositio illarum neque altera. Deinde propositio ista
copulativa: Paulus currit, et Paulus non currit, est medium physicum per
participationem inter istas duas causas contradictorias: Paulus currit, Pau-
lus non currit, quoniam illa hypothetica est propositio constans utraque illa
causa contradictoria. Contrarium dicitur medium logicum, quod quidem appellet supra
veritatem et falsitatem logicam duplicis contradictoriae. Quomodo autem 1, et 2 principium
inter se differunt.

Cap. 2um

1. et 2. principium differunt.

1. Contra facilioribus incipiam asserendo 1. et 2.

principium

prių equivalentia sunt, hec v.d.t impole e idē sulē et sul. esse, impole e idē sul. neq. esse, neq. nō esse, e e ingsbi idē sul esse, et nō esse idē e fralisse, atq. idē sul neq. esse, neq. nō ee, go impole esse idē sul esse, et nō ee, idē e fralisse, atq. impole esse, idē sul neq. esse, neq. nō esse, igo ppo, qō enunciat impole esse idē sul esse, et nō esse, equivalet isti ppi, quę enunciat impole esse, idē sul neq. esse neq. nō esse; go iste duę ppes sunt loge equivalentes, impole e idē sulē, et nō esse; impole e idē sul neq. esse, neq. nō esse. Pz

ant. pz, idē sul esse, et nō esse, e illud, q. expte dbi fralit verificat dupl. q. dictorū itaq. v.z.t, hoc quidē e, hoc quidē nō e, s. illud, q. expte dbi fraliter verificat dupl. q. dictorū, e fralisse illud ipsum, q. expte eodē eandē dupl. q. dictorū fraliter falsificat, go idē sul esse, et nō esse fraliter e illud ipsum, q. fraliter falsificat duplex istorū q. dictorū, hoc idē e, hoc idē nō e, q. e illud fralissimū q. expte dbi fraliter falsificat istā copulativā, hoc idē e, et nō e, go e illud fralissimū q. verificat istā copulativā, hoc idē neq. e, neq. nō e, s. q. fraliter verificat expte dbi istā copulativā, e idē sul neq. esse, neq. nō esse, go tamen de l° ad ultimū idē sul esse, et nō esse idē e fralisse, atq. idē sul neq. esse, neq. nō ee

2° s. duplici q. fraliter verificat expte dbi duplex q. dictorū, fralisse ditione ipsum q. expte dbi fraliter falsificat eandē duplicē q. dictorū ipsi; dbi, q. fraliter verificat unā q. dictorū, e fralisse illud ipsum dbi, q. fraliter falsificat alterā q. dictorū go q. expte dbi fraliter verificat utramq. q. dictorū, e fralisse illud ipsum, q. expte dbi fraliter falsificat utramq. Patet conditio ans, q. expte dbi fraliter verificat istā ppem, homo e, e fralissime illud ipsum, q. expte dbi falsificat fraliter istā ppem, homo nō e, et sic de reliquis q. dictis, go e. Pz ans, q. expte dbi fraliter verificat q. dictorū, e hyd, et q. fraliter falsificat expte dbi eg. q. dictorū, e et hyd nō esse, s. hy esse, et nō hy nō esse sunt idē fralisse, go e. Maior e manifesta, minor est quia istę ppes, a qua lem rō sunt equivalentes, homo e, nō homo nō e, sicut et istę, homo currit, nō homo nō currit,

2°. ... quadruplex natio n anteclades supra eand copula ppr relinquitur ... 2°. quia ... ex duplici go dicta ... praeponat natio n ante ... sumpt ... equivalentes reddunt ...

3. Aliter probari possent duo memorata ... equivalentia esse, v, d, t hac ... idem sub esse et n esse ... utrung ... go dictorij extremj sub adesse ... idem sub neq ... esse neq ... n esse ... utrung ... go dictorij extremj sub abesse ... utrung ... go dictorij extremj sub adesse et utrung ... abesse ... idem ... falsisse ... sub esse et n esse, idem ... falsisse, atq idem sub neq esse neq n esse, go ... quae enunciat ... esse sub esse et n esse ... equipollet illi, quae enunciat ... esse idem sub neq esse neq n esse. Maiore manifesta ... minor ... dari ... go dictorij extremj ... falsisse ... dari alterij ... go utrung ... go dictorij extremj sub dari ... falsisse neutrum dari. Consequentia ergo ... pbatur ... esse ... falsisse ... esse ... esse ... falsisse ... esse ... go ... dictorij extremj dari ... falsisse ... alterj n dari ... patet ... quae sunt ... equivalentes ... unde legitime infertur ... utrung ... dictorij extremj sub dari ... falsisse, atq ... neutrum dari ... manifesta ... dari ... dictorij A ... erit falsisse, n dari ... dictorij B ... erit falsisse, n dari ... dictorij A ... B ... erit falsisse neutrum dari ... quae ... sub dari ... dictorij A et B ... erit falsisse neutrum dari, go ... quae enunciat utrung ... dictorij sub adesse, e ... equipollent ... quae enunciat utrung ... sub abesse ... go ... quae enunciat ... esse utrung ... enunciat ... esse utrung ... sub adesse, equipollet illi quae enunciat ... esse utrung ... sub abesse ... idem sub esse et n esse, enunciat ... esse utrung ... dictorij sub adesse et hoc ... idem sub neq esse neq ... n esse, enunciat ... esse utrung ... dictorij sub abesse; go equipollentes sunt.

4. ... sit clarior 1° modo nihilominus ... sunt ...

27, S.a igitur notationem egeat, qua 27, in quo notatio opportet, q.
q.do dicit. vnij 9o dictorij n dari, e idq frasse, atq alterij dari, et
q.do dicit; vtrumq 9o dictorij sat abent, idq e frasse, atq omniq
9o dictorij sula deere, trus dari, et trus a deere n deber sumi pabsuta
vignora q. exa, s.-gexa reali salts secundu q.d, et independentia ab opere
itiij. Hoc, n aliter nari possent liurdi pp? q doenim trus n existit
neq trus pexe dari, neq n trij, seunatio abluta ppe q dat.
s. solij xaliter secundu q.o independentem ab exa intentiali, nullij quippe
natiuy ens ppie, ablute q xaliter existit, s. solij xaliter secundu q.d,
solij posy reale e ppie, ablute q ens reale, natiuy vo reale tam dicit
ens reale cy addita diminuente, v, d, t ens reale natiuy, ita q posy
reale dicit ablute xalitex exere, natiuy vo reale dicit solij exere
raliter secundu q. quoniq in tantij dicit xaliter exere, in quantij
eius 9o dictorij posy, n existit xaliter.

5. Diximus ens reale natiuy posse dari, seu
exere raliter secundu quid independenter ab exa intentiali,
quoniq ens natiuy reale in eo differt ab ente natiuo chimico, q. enij
natiuy chimicy nulla xoe pt exere nisi intentialiter. v, d, t ij
quantij ij natura ab intelo, neq enim pt exere raliter secundu q.
independenter ab intentiali exa, in quantij v, d, t eius posiuy 9o dictorij
n exat raliter, ens quippe natiuy chimicy e 9o dictorij entis
posi naxij, q quide ideo naxij e, quoniq intrie tale e, q n posit raliter
exere; at vo ens reale natiuy e 9o dictorij entis posi contingentis, ideoq
n solij pt intentialiter exere in intelo, in quantij cognosc, s. etiam inde-
pendenter ab exa intentiali, pt realiter secundu q. exere, in quantij v, d, t
eius 9o dictorij n xaliter exat, q. quidq e independens ab exa intentiali,
hoc e independenter ab eo, q. cognoscat, no q do trus raliter n exit indepen
e ab opere intus q n exat raliter; hoc e, n dependet ab eo q cognoscat
n exere xaliter.

6. Infertur nos, q ens positivy chimicy pt
exere xaliter secundu q. et independenter ab exa intentiali, probabili
loq, in tantij dicit ens reale natiuy exere xaliter secundu q, et inde

penter

independenter ab intentiali existentia, inquantum licet contradictorium possit a
parte, absolute qualiter realiter existere, quod quidem non pendet ab existentia in-
tentiali. Sed contradictorium Chimerae de facto non existit a parte absolute qualiter realiter,
ergo de facto non existat a parte absolute qualiter realiter, non pendet ab intentiali existentia,
ergo Chimera de facto existit realiter secundum quid, et independenter ab intentiali
existentia. Minor probabitur, quia nullum enunciativum potest absolute, ac a parte realiter
existere, sed contradictorium Chimerae est enunciativum; ergo nequit existere a parte absolute
qualiter.

7. Resp. 1o; omittendo sequelam, si illud existere realiter
secundum quid, et independenter ab intentiali existentia, intelligatur sicut probatio
sequelae illud explicat, in quo nullum absurdum invenio, sicut enim absurdum
non est, quod negatio Chimerae non a parte absolute qualiter realiter existat, neque absurdum
erit, quod Chimera in tantum dicatur secundum quid realiter existere, inquantum eius
contradictorium non a parte realiter existat. Huic accedit absurdum non esse, ut sufficienter
notabamus, quod neutrum extremum contradictorium a parte absolute qualiter realiter
existat; nam Chimera de facto non a parte absolute qualiter realiter existit, neque
negatio Chimerae a parte absolute qualiter realiter existit, et Deo non existente, neque
Deus a parte absolute qualiter realiter existit, neque negatio Dei a parte absolute qualiter
realiter existit.

8. Si autem dicit absurdum esse, quod neutrum contradic-
torium extremum adsit, intelligendum est, itaque neutrum absolute realiter existat, neque
realiter secundum quid, non in tantum absurdum esse dicit, inquantum existentia
in flexione duplex propositio contradictoria sunt falsa, contra quod [illegible] vera veri-
ficari, itaque, hec duplex propositio contradictoria: Deus absolute realiter existit,
Deus non absolute realiter existit, non bene valet existentia, in tamen a
subalternante sola existit extremum: Deus, negatio Dei; neutrum
absolute realiter existat, et neutrum secundum quid realiter existit independenter
ab existentia intentiali; ergo Deus non absolute realiter existit. Ut constat, insuper
quod bene valet, ergo Deus absolute realiter existit. Non quod negatio Dei, neque
secundum quid realiter existat independenter ab intentiali existentia, est, quod non
dictum possit absolute realiter existat. Vel, et Deus. Si quod non Deus non absolute est
realiter existat, ergo Deus absolute realiter existat, sumendo realiter, polliq
in flexione

infferret ex illo subalternationis loquendo de Prius absolute realiter existere:

quod verificarent duo pro illo contradictoria;

9. Quo ita intelligendum esse illud principium in-

tantum dici absurdum esse, quod neutrum adsit contradictoriorum in quantum, cum

falsaret — quod contradictio subalterneret verificaret duplex propositio contradicta, sic ut duplex contradicta

sub falseret non sufficit, quod neutrum contradictoriorum per propriam realitatem adsit, sed oportet

est, quod neutrum contradictoriorum realiter secundum quod existat; ergo etc. Minor probatur,

ut existendum duplicis contradictae; Prius est, Prius non est, falseret negativa non sufficit,

quod negatio Prius non existat per propriam realitatem, sed oportet est, quod neque contra realiter secundum

quod existat; ergo etc. Patet ans: hoc ipso, quod negatio Prius realiter secundum

quod existat; ponitur quod Prius non sit, nec, quod negatio Prius secundum quod realiter

existat est quod eius contradictorium positivum; Prius vel, et non sit, sed hoc ipso quod Prius non

existat est quod eius contradictorium positivum; Prius non est; ergo ut eadem negativa falsificetur

sit verificatur ista [illegible]; Prius non est; non sufficit quod negatio Prius non existat per propriam realitatem, sed oportet est, quod negatio Prius

neque contra realiter secundum quod existat.

10. Ad 2um negando sequelam; quoniam licet negativa

tantum dicatur absurdum esse posse realiter secundum quod in quantum

pro eius contradictorium nullatenus existere independenter ab operatione intellectus, hoc est,

in quantum per non existere absolute realiter, neque contra realiter secundum quod, tamen dicitur

unius negativae posse realiter secundum quod existere, in quantum solum non absolute

realiter existat eius contradictorium positivum. Unde patet sequela negando esse

realiter existat eius contradictorium ... de facto non existat absolute realiter, existit tamen

neque contradictorium Chimaera de facto non existat absolute realiter, existit tamen

realiter secundum quod, quod quidem sufficit ad hoc ut Chimaera non dicatur de facto

existere realiter secundum quod independenter ab operante. Cap. 33 residua

propria tum in se, tum praecedentibus conferunt.

CAP. 33

Residua propria, tum in se, tum praecedentibus conferunt.

33. Primum hoc erat: impossibile est medium inter

esse, et non esse, assero 1o, prius 33 aequivalet 1o, et 2o prius. Ut

sequitur;

Ico, in isto 3º prio excludit[ur] mediu[m] quodcunq[ue] [illegible] sive p[er] natione, sive p[er] participationem; q[uia] impo[ssibi]le esse mediu[m] inter esse, et n[on] esse, [et] falsitas e[st] impo[ssibi]le esse mediu[m] p[er] natione[m] inter esse, et n[on] esse, et impo[ssibi]le esse mediu[m] p[er] participatione[m] inter esse, et n[on] ee. S[ed] impo[ssibi]le esse mediu[m] per natione[m] inter esse, et n[on] esse, e[st] falsitas impo[ssibi]le esse id[em] sub neq[ue] esse, neq[ue] n[on] esse, et impo[ssibi]le esse mediu[m] p[er] participatione[m] inter esse, et n[on] ee, [et] falsitas e[st] impo[ssibi]le esse id[em] sub esse, et n[on] esse; q[uo]d 3[m] prin[cipium] q[uo]d enunciat impo[ssibi]le esse mediu[m] inter esse, et n[on] esse o[mn]i[n]o equivalet 1[o] et 2º prio et 2º puro, patet co[nsequentia], n[am] 1[m] prin[cipium] enunciat impo[ssibi]le esse id[em] sub esse, et n[on] esse, et 2[m] q[uo]d prin[cipium] enunciat impo[ssibi]le esse id[em] sub neq[ue] esse, neq[ue] n[on] ee, q[uo]d [illegible]

2. Asserio 2º; 4[m] prin[cipium] equivalet 3º; 4[m] prin[cipium] hoc erat: quodlibet e[st], [vel] n[on] e[st]: imprimis sup[er] [illegible] e[st] istu[m] p[rincipiu]m, q[uo]d libet e[st] [vel] n[on] e[st] esse doctrinale, et in materia [illegible] secundu[m] [illegible] designat[um] in [illegible] logice; unde o[mn]i[n]o equivalet huic: necess[ariu]m e[st] q[uo]dlibet esse, [vel] n[on] esse. Modo aut[em] p[er] assertio 2ª in 4º prio parlare [illegible] sumi debet in su[o] disput[ando] p[ro]prio, q[uo]d quide[m] constat ex superioribus: q[uia] istra illa disiunctiva enunciat necess[ariu]m esse unam partem obiectivam indistincte sumptam esse, vel altera[m] indistincte sumptam n[on] esse, q[uo] enunciat necess[ariu]m esse, [illegible] utraq[ue] parte eius sub sit, et necess[ariu]m esse, q[uo]d n[on] utraq[ue] parte eius obiectiva sub n[on] sit; q[uia] illa disiunctiva, [illegible] necess[ariu]m e[st] quodlibet esse [vel] n[on] esse; equipollet huic; necess[ariu]m e[st] quodlibet [vel] n[on] sub esse, et n[on] esse, et necess[ariu]m e[st] quodlibet n[on] sub neq[ue] ee, neq[ue] n[on] ee; S[ed] hec equipollet huic; impo[ssibi]le e[st] aliq[ui]d sub esse, et n[on] ee, et impo[ssibi]le e[st] aliq[ui]d sub neq[ue] esse, et impo[ssibi]le e[st] aliq[ui]d sub ee neq[ue] n[on] ee, q[uia] [illegible] huic; impo[ssibi]le e[st] id[em] sub ee, et n[on] esse, et impo[ssibi]le e[st] id[em] sub neq[ue] ee neq[ue] n[on] ee; s[ed] hec equipollet huic; impo[ssibi]le e[st] mediu[m] inter esse, et n[on] ee; que quide[m] [illegible] a tertio prii; q[uo]d de 1º ad ultimu[m] hec p[ro]p[ositi]o, q[uo]dlibet [vel] n[on] e[st], que 4[m] prin[cipium] e[st], equipollet 3º prio. Ani pater ex superioribus, et co[nsequentia] e[st] bona, per gradationem legitima[m].

§ 3. Opinio Arriaga 3[m] et 4[m] prium

n

n[on] s[o]l[um] non esse p[ro]pria[m] equivalentiam s[ed] esse veritat[em] o[mni]no disparatam; ultimo

obicit; si essent veritates in se inexist[entes] in quacumq[ue] [illegible] eandem

veritat[em] haberent illae duae p[ro]p[ositi]o[n]es; unde sicut verum est q[uod] quodlibet est

h[omo], s[ive] o[mn]e [ens] est h[omo]; ideo n[on] p[otes]t esse sub h[oc] ens h[omo], itaq[ue] esse verum

q[uod] Petrus currit, s[ive] Joannes ambulat; ideo n[on] p[otes]t sub Petrus currere,

et Joannes deambulare, q[uo]d falsum est, q[ui]a haec p[ro]p[ositi]o disiunctiva est vera;

Petrus currit, s[ive] Joannes deambulat; et t[ame]n haec est falsa, impossibile

est q[uo]d Petrus sub currat, et Paulus deambulet. R[espon]deo aut[em] o[mn]i p[ro]p[ositi]o[n]i

est, q[ui]a p[ro]p[ositi]o disiunctiva s[ive] n[on] requirat ad sui veritat[em] utrumq[ue] extremum

eius esse verum, adhuc m[anet] est vera, quamvis utrumq[ue] sit verum.

4. Ut apertius videas, q[uo]m[odo] ist[a] firmius sit, sunt

Arriaga; s[ed] advert[e], aliud esse f[ormali]t[e]r p[ro]p[ositi]o[nem] disiunctivam utrumq[ue], aliud esse

f[ormali]t[e]r disiunctive constantem duplici cathegorica sibi o[pp]o[sita] dicenti; unde aliud erit, q[uod]

mutata materia, servet eadem f[ormali]t[e]r p[ro]p[ositi]o[nem] disiunctivam; aliud, q[uo]d mutata materia

servet eadem f[ormali]t[e]r disiunctive constantem duplici cathegorica sibi o[pp]o[sita] dicentibus; bene

t[ame]n verum est, q[uo]d in f[ormali]t[e]r disiunctive constantibus duabus cathegoricis o[pp]o[sita] dictis includitur

f[ormali]t[e]r f[ormali]t[e]r disiunctiva; s[ed] n[on] e contra; quaelibet enim p[ro]p[ositi]o disiunctiva constans

duabus cathegoricis sibi o[pp]o[sita] dicentibus, est disiunctiva; n[on] aut[em] quaelibet disiunctiva

est disiunctiva constans duabus cathegoricis sibi o[pp]o[sita] dicentibus; hoc patet, s[ed] q[ui]a

est disiunctiva [illegible] p[ro]p[ositi]o[n]is h[y]-

[potheticae]; ergo alia est f[ormali]t[e]r p[ro]p[ositi]o[n]is hypotheticae utrumq[ue], et alia est f[ormali]t[e]r p[ro]p[ositi]o[n]is hy[potheticae]

s[ive] sibi [illegible] f[ormali]t[e]r [illegible]

potheticae constantis duplici cathegorica, sibi o[pp]o[sita] dicenti; in f[ormali]t[e]r f[ormali]t[e]r [illegible]

imbibit p[rim]o, n[on] aut[em] e contra; et aliud est, q[uo]d mat[eria] mutata servet f[ormali]t[e]r

p[ro]p[ositi]o[n]is hypotheticae, et aliud est, q[uo]d mutata mat[eria], servet f[ormali]t[e]r p[ro]p[ositi]o[n]is hypotheticae

constantis duplici cathegorica sibi o[pp]o[sita] dicenti; ad verit[ate]m, aliud esse

considerare particula vel, secundum se sumptam; et aliud secundum se

considerare particulam vel, ut coniunctam

cathegoricis sibi o[pp]o[sita] dicentibus; considerareq[ue] f[ormali]t[e]r illius coniuncti, q[uae]

resultat ex ipsa particula vel, et duplici cathegorica sibi o[pp]o[sita] dicenti; unde

aliud erit, q[uo]d servet f[ormali]t[e]r particulae vel, aliud, q[uo]d servet f[ormali]t[e]r coniuncti

constantis particula vel, et duabus cathegoricis o[pp]o[sita] dictis.

5. Inde patet solutio argum[enti] ab Arriaga

supra instructi; negatur enim dig[itur] illud assumptum; si veritates

illae

illis essent in tertiae divisae, in quacunque materia eandem veritatem haberent, ista duae propositiones, si servet eadem ordo fras, Iacedo assumptus, non servato eadem ordo fras, non assumptis, et non illud quod infert quod v[ide]l[ice]t[illegible] quodlibet est homo, [illegible] non est homo, impossibile est, quoniam possit esse homo, sed et non homo, ita ergo esse verum quod Petrus currit, [illegible] Ioannes ambulat, ideo impossibile est quod sed Petrus currat, et Ioannes deambulet. Ideo est, non in ista propositione, Petrus currit, [illegible] Ioannes ambulat, non servat eadem ordo fras huius propositionis quod liber est homo, [illegible] non est homo. Et enim in [illegible] propositione servet fras distinctive, non servat fras distinctive, distantis duabus causis [illegible] sibi [illegible] dicentibus, fras [illegible] propositionis, non solum dicit fras distinctive, sed ergo fras distinctive, distantis duabus causis [illegible] dictoriis. Unde ut [illegible] aliqua propositione servet eadem ordo fras, quae servat in [illegible], non sufficit, quod servet fras distinctive, sed ergo oportet, servet fras distinctive constantes duabus causis [illegible] dictoriis.

6. Neque autem minime assequimus istam propositionem, quod liberet, [illegible] non est, requirere fraliter ad sui veritatem, quod una liuspars, indeterminate sumpta, ita sit, vel altera liuspars, ergo indeterminate sumpta, non ita sit, quia est propositio distinctiva, sed quod est propositio distinctiva constans duabus causis [illegible] dictoriis. [illegible] minime assequimus in hac propositione, quod liberet, [illegible] non est [illegible] dictoriis. [illegible] sumi debere distinctive proprie, quod est particula vel, sed quod est particula vel particula vel sumi debere distinctive proprie, quod est particula vel, sed quod est particula vel, sed sumpta duplici causa [illegible] dictoria. Et enim particula vel utraque sed sumpta duplici causa [illegible] dictoria, hoc est, proprie secundum se sumpta indifferens sit ad sensum distinctive proprie, hoc est [illegible] adiuncta duplici causae [illegible] dictoriae [illegible] ferens, sed alligata sed distinctive proprio.

7. [illegible] propositio distinctiva distans duabus causis [illegible] dictis fraliter enunciet alterutram [illegible] ita esse, vel alterum [illegible] requirit eius partem [illegible] ergo indeterminate sumptam non ita esse, [illegible] eius partem [illegible] fraliter ad sui veritatem, alterum eius causam, ergo indeterminate sumptam [illegible] esse, vel alterum eius causam, ergo indeterminate sumptam [illegible] pro [illegible] significare duas eius partes, quarum [illegible] mutato quadam modo, si servet eadem ordo fras, illud fraliter requirit, [illegible]

ans

ary; nulla ppo designabilis distiva distans duabus catiis distans qui-

cunq sint, ad eoq. (?) ubicunq sub suis extremis dictoriis, quia

ad sui veritatem non requirat unq. eius cathegorema indeterminate sumptum conver-

et alterum eius catheg. etiam indeterminate sumptum esse falsum; ergo etc. Antecedens

erit manifestum; sic fit inductio, per quemcunque contradictoria extrema

eg.; quod liberum est sapere sive non est aliquid; quod liberum est loqui sive non loqui;

sive displacet haec; Leo, sive non; canis, sive non; ergo mutata quia

vis ma. contradictoriorum, sive servet eadem fras distin. distantis duabus

catiis contradictoriis, requirit ad veritatem eius dispositionis, ut una eius cathegorema

indeterminate sumpta sit vera, et altera etiam indeterminate sumpta sit fal-

sa; ergo quidquid sufficit in adversationis doctrina ad fras enunciationis

[illegible]

8. Prob. 2o; illud quo prius ablato, formaliter et

immediate aufertur veritas ppis, formaliter requiritur ad veritatem ppis; et illud

quod formaliter requiritur ad veritatem ppis, expresse debet formaliter enunciatur

a ppe; sed prius ablato quod in ppe de qua loquimur, una eius pars obiectiva sit,

et altera non sit, formaliter et immediate aufertur eius veritas; ergo etc. Prob.

minor; formaliter et immediate aufertur veritas huius, impossibile est idem

sub esse et non esse, et impossibile (?) sub neq. esse neq. non esse; ergo etc.

Antecedens patet, quoniam formaliter et immediate ponit aliquid sub esse et non esse,

sive aliquid sub neq. esse neq. non esse; quod tale formaliter contradicit ppi ppo in

aeth (?) contorite (?) equipollenti huic, necessarium est quod liberum esse sive non esse

et istam huic; quod liberum est, sive non est, sed quo prius ablato expresse debet for-

maliter et immediate aufertur veritas unius ppis, etiam formaliter et immediate

aufertur veritas alterius equipollentis; ergo si prius ablato quod una

pars obiectiva huius ppis quod liber[illegible] sive non est, ita sit, et altera non sit,

formaliter et immediate aufertur veritas huius impossibile est idem sub esse

et non esse, et impossibile est idem sub neq. esse neq. non esse, etiam formaliter

et immediate aufertur veritas eius equipollentis huius videlicet quod

liberum est, sive non est. Minor est nota, maior constat ex dictis

et consequentia bona est.

9. Ex dictis

9\. Ex dictis constat quam sit falsa illa [illegible]

a priori dicit ab Arriaga; hec videlicet propositio disjunctiva si non requirat

ad sui veritatem utriusque extremi esse veri; adverterem vero quamvis

utriusque sit veri; quoniam propositio copulativa est, contra [illegible] huic [illegible]

valebit [illegible] propositio disjunctiva, quia quidquid falsum est, neque aliqua propositio dis-

junctiva est, immo multiplex, quia requirit ad sui veritatem neutram ejus

categoricam [illegible], propositio inquam disjunctiva constans ex duabus categoricis [illegible]

dictis, quae [illegible] [illegible] enunciat unum ejus partem [illegible] esse, et

alteram non esse [illegible] plus repetita; quod quidem denique [illegible]

urgentius [illegible] in hujusmodi propositionibus; Petrus currit, vel Petrus non currit, [illegible]

[illegible], idem 1a categorica est Petrus currit, et aequivalet huic non Petrus

non currit, et 2a pars hec videlicet Petrus non currit aequivalet huic non

Petrus currit; ergo tota propositio disjunctiva aequivalebit huic vel Petrus currit

[illegible] Petrus non currit vel non Petrus currit, ergo tota hec

[illegible] non Petrus non currit [illegible]

propositio ut potest disjunctiva [illegible] ad veram [illegible] requirit [illegible] ad

sui veritatem saltem unam ejus partem indeterminate sumptam esse veram; igitur

requirit [illegible] alteram ejus partem indeterminate sumptam esse falsam.

[illegible] ne impediet [illegible] propositio aequivalente a parte termini

[illegible] requirat unam [illegible] partem indeterminate sumptam esse veram [illegible]

requirat [illegible] alteram ejus partem indeterminate sumptam esse falsam, igitur

10\. Tandem [illegible] Arriaga, quod [illegible]

hec, quod libere [illegible] [illegible] aequivaleret huic necessario quod libere

[illegible] non esse [illegible] Et non requireret [illegible] ad sui veritatem

unam ejus categoricam esse veram, et alteram esse falsam, [illegible] requireret unam

saltem ejus categoricam indeterminate sumptam esse veram; quod [illegible] de altera, adhuc

[illegible] ne impediet [illegible] esse, non essent

[illegible] veritatis, quod libere [illegible] impediet [illegible] veritatem

disparatae, quod [illegible] [illegible] essent subalternae [illegible] veritatem

disparatae. Patet [illegible] bene valeret [illegible]

[illegible] non essent disparatae. [illegible] libere [illegible] Et [illegible]

[illegible] impediet [illegible] non esse; quod libere [illegible]

quod [illegible] essent subalternae. [illegible] bene valeret [illegible] impediet

est

e, q. e duobus extremis utrumque sub alterutro altero extremo a dextro posito, imo contra infert ex vi formae, ergo necesse est alterum extremum a dextro benevaleret ex vi formae, impossibile est ideo sub, neque de esse neque non esse ergo quod libere, sit non est, sit tamen est contra, ergo eliusdem propositionis essent longe subalternari, sed propositio illa subalternans aequipollet huic, impossibile est idem sub esse, contra esse, ergo eliquista est longe subalternans istius, quodlibet est, sit non est, ergo isti duo utrumque propositio est subalterni sunt, consequenter propositiones illarum vexates nequeunt esse disparatae // Cap. 4um 5um prium cum antibus confert.

Cap. 4um.

5um prium cum antibus confert.

Assertio 1a: 5um prium nulli ex quatuor praecedentibus aequivalet, 5um prium horerat, impossibile est medium longe inter duas propositiones praedictas. Probatur assertio si 5um prium aequivalet alicui ex quatuor priis memoratis maxime 3o huic ut dictum, impossibile est medium interesse, contra esse, sed huic non aequipollet, ergo est. Minor probatur, 5um prium aliquid enunciat, quod 3um illud prium non enunciat ergo est. Probatur, 5um prium enunciat esse impossibile, quod ex duplici 3o dicto sub utroque sub vexarit, contra impossibile esse, quod utrumque sub falsarit, ergo 5um prium affert ex dicto propositionem duplicem 3o dicto, de qua illud enunciat, sed 3um prium nihil affert ex dicto duplicem propositionem 3o dicto: ergo nihil de illa enunciat, ergo aliquid de aliquo enunciat, 5um prium, quod non enunciat 3um. Antecedens, 3um prium, sit affert ex dicto illud, quod ex parte dicti sub veri fiat duplicem propositionem 3o dicto, non tamen attingit ex parte dicti 3o dicta ipsa et tales, quoniam 3um prium horerat, impossibile est medium interesse, contra esse, quod quotiens aequipollet huic, impossibile est idem sub esse, contra esse, contra impossibile est idem sub neque sub esse, neque contra esse, sed in his omnibus vocibus nulla reperiuntur significans aliquas 3o dicto tales, ergo est.

Assertio 2a: 5um prium est longe subalternatum cuiuslibet ex quatuor priis praecedentibus. Probatur 1o, benevalet ex vi formae a quolibet ex quatuor priis memoratis ad 5um, contra est 3o: ergo 5um prium est longe subalternatum cuiuslibet ex quatuor memoratis, consequentia liquet. Probatur antecedens quoad 1am partem, benevalet ex vi formae, impossibile est idem sub esse, contra esse, ergo impossibile est medium longe inter duas propositiones ex 3o dicto ergo

quo bene valet ex vi formae quodlibet ex quatuor memoratis propositionibus ad Sy
Consequentia patet in quatuor memoratis propositionibus, equivalentia sunt: propositione
ablato; quod verificat coens aequitationi illius; qualiter, ex termmate aufferi;
quod verificat ans; ergo ex illo infert ex vi formae. Probatur: propositione ablato, quod
impediret medium inter duas propositiones dictas; qualiter, ex termmate ponit,
quod possit medium inter illas; ergo qualiter, ex termmate ponit, quod possint
sub verificari: sed quod sub possint verificari; similiter per hoc, quod aliquid
possit sub eo, et non eo: ergo qualiter, ex termmate ponit, quod aliquid possit sub
eo et non eo; ergo qualiter ex termmate aufferi, quod impediret aliquid sub eo et non eo
ergo tamen propositione ablato, quod verificat illud coens impediret medium locum
inter duas propositiones dictas qualiter, ex termmate aufferi, quod verificat
illud ans, impediret idem sub eo et non eo.

3. Secunda pars illius antis, quod valet nec contra valeat
ex vi formae a quolibet ad aliquam ex quatuor memoratis, patet, non valet ex vi formae
impediret medium locum inter duas propositiones dictas, ergo impediret idem sub esse et
non eo; ergo etc. Probatur, non valet ex vi formae ab impossibilitate totius propositionis ad
non eo; ergo etc. Ans manifestum. Probatur consequentia, si cum primum
impossibile partis detrahit; ergo etc. Ans manifestum. Probatur, si cum
enunciat esse impossibile totum constans duplici parte: sed ita est, quod coexistit duplici
propositionis dictorum; sed quodlibet ex memoratis quatuor propositionibus enunciat
duplex dictum: sed quodlibet ex memoratis quatuor propositionibus enunciat
esse impossibile detrahit partis; ergo etc. Minor patet in quodlibet ex dictis
quatuor enunciat detrahit impediret idem sub eo, et non eo; quod quicquid
illa parte, nec idem sub eo, et non eo est illud, quod ex parte obiecti non verificat duplex
propositionem dictorum. Maior patet, non sunt propositionem enunciat esse impediret medium
locum inter duas propositiones dictas; ergo enunciat, impediret esse simultaneum
veritatis duplicis propositionis dictorum, sed simultanea veritas duplicis propositionis
dictum est coniunctum constans duplici parte, quarum quodlibet est, quod sub extant
duas propositiones dictas, et ratio est, quod ex parte obiecti simultas est, quod ab ipsis enunciat
etc.; ergo etc.

4. Dicere non ideo impossibile est veras simultanea duplicis propositionis dictum; quia sit impossibile veras duplicis propositionis dictum,
sed quia impossibile simultas illorum, quae ex parte obiecti sub verificant duplex
propositionem dictorum, ergo quia est impediret idem sub eo et non eo, quo bene valet, impediret

medium

medium Logicum inter duas propositiones contradictorias, quoniam possibile est idem simul esse et non esse.

Pater, concedendo antecedens, et distinguendo consequens, quod bene valet ex existentia primi non existere secundum existentiam, concedo consequentiam, nego consequentiam enim bene valet attento praecise quod requiritur formaliter ad veritatem antecedentis, sed attenta aliqua materia extrinseca, quam simultas enunciat esse impossibilem, sicut bene valet ex existentia formaliter impossibilis entis Petri, et Chimaerae, quoniam impossibile est Chimaeram, sed non valet ex existentia, et ex eo ut quod existentia extremi Chimaera est impossibilis, et Petrus est possibilis, unde impossibilitas illius entis negatorii ex impossibilitate Chimaerae.

10\. Contra, nam aliter bene valeret ex existentia formaliter ad derivativa ad derivatum, quod est absurdum Logicum. Et in qua ista propositio, impossibile est veritas simultanea duplicis propositionis contradictoriae, [illegible] est derivativa, et aequivalet huic, impossibile est disiunctum constans ex parte distinente veritatis simultaneae, et entitate huic aequipollet, aliqua pars illius disiunctivae est possibilis, id est, impossibile est, quod duo contradictoria simul existant, sed impossibile est, quod simultas sit, quod ex parte eorum simul verificatur duplicis contradictoriae propositionis, idem consequens, impossibile est idem simul esse, et non esse, enunciat impossibilitatem unius partis derivati, hoc est, enunciat non esse possibile, quod simultas sit, quod ex parte ipsius simul verificatur duplicis contradictoriae propositionis, ergo consequens non infertur ex existentia formaliter existentiae antecedentis, impossibile est medium Logicum inter duas propositiones contradictorias.

11\. Dices primo, in nostra doctrina haec propositio, impossibile est medium Logicum inter duas propositiones contradictorias, aliquid enunciat de aliquo, quod non enunciat ista, impossibile est idem simul esse, et non esse, ergo secunda non requiritur esse Logicum. Probabis consequentiam, quia quidquid enunciatur a subalternata debet enunciari a subalternante, alioquin subalternata non inferretur ex existentia a subalternante, quod est [illegible]. Pater, concedendo antecedens, et negando consequentiam, ad cuius probationem dispositive antecedens, quod quidquid enunciat subalternata, debet enunciari a subalternante, si subalternata non sit derivativa, concedo antecedens, etiam si subalternata derivativa sit, nego antecedens: ratio est manifesta, in qua ista propositio, Petrus existit est subalternans Logica istius, aliquis homo existit, et secunda propositio enunciat de homine disiunctive determinate existere, cum tamen prima de solo Petro enuntiat existere, nego consequentiam enim de propositione subalternata, quod quidquid enunciat ... subalternata, enuncietur a subalternante, sed satis erit, si subalternata ex existentia inferatur ex subalternante, non autem e contra

Cap. 5

ar-

Cap. 53.

An, et qua ratione prima acta prima de omni ente methaphysico demonstrentur.

Sectio 1ª = q. de illis primis dicendum, ut iacent.

1. Subscribo communi, quae docet prima acta prima de omni ente methaphysico demonstrari, ubi, ut supra notabamus, nomine entis methaphisici venit, quod liber ens reale positivum, sive creatum, sive increatum, quod liber ens naturale, et quodlibet ens simplex, seu chimericum. Verum summopere opportet notare aliqua, ut clarius intelligatur, qua ratione prima eiusdem de omni ente methaphysico demonstrent. Notabis 1º, quod in eiusdem primis voces illis, aliqui res, quod liber, improprie accipiunt, ea ut dicit ratio, qua nomen ens accipit, putat methaphysicus spectat; in qualitate, si voces eiusdem proprie, rigorose accipiantur, solum signarent ens reale positivum; quod quidem solum dicit absolute aliquid, et res, neque enim ens chimericum potest dici absolute aliquid, aut res, consequenter prima eiusdem non extenderent ad entia chimerica, itaque voces illas nimis late accipiunt, ut extendant ad eo id signandum, quod nomen ens methaphysicum signat.

2. Notabis 2º, quod in quatuor prioribus primis, ut iacent, vox esse equivalet huic voci existere. Unde primum hoc, necessum est quod liber esse, vel non esse. Idem quod huic equipollet necessum est quod liber existere, vel non existere. Probatur, quod in primo vox ista est exercet rationem copulae formalis, et sub integri predicati formalis, et idem significat quod existit in actu proprio; praeterea vox ista, prius est, prius equivalet huic voci existit, quod existit in actu proprio, praeterea iste est sensu equivalent his, prius existit, prius erit. quae quidem propter inopiam verborum, non aliarum, ratione exercet rationem copulae formalis existit, prius esse, ut ly est exercet rationem copulae formalis sub, et integri predicati formalis; quae quidem munia ideo exercet, quod post ly est nullum predicatum aliud formale succedit; similiter his omnibus quatuor primis, post ly est, nullum predicatum aliud formale succedit, consequenter ly est rationem exercet copulae formalis, sub et integri predicati formalis: ergo ly est equivalet huic voci existere.

3. Notabis 3º, quod liber ex illis quatuor prioribus primis

in

in sua ab sub sumi, haud inter distiatio, quia afferat per dictione, ac dup
ex q rei, de qua enunciat impossibile esse, q. subsit, et non sit, exemplis ad
hoc prius; necesse est q. liber esse, i.e. non ens: non sumitur in eo sensu, quo redditur
ab ista propositione necesse est q. liber sit sivar esse, i.e. non ens, sed in hoc sensu absolute
impossibile est, q. aliquid subsit, et non sit; necesse est absolute, q. liber est,
i.e. non ens. Ratio huius observationis est, quia aliter ista propria non possent de
monstrari de ente chimerico, neque enim est necesse, q. si chimera existat,
sit, et non sit, imo necesse est, q. si chimera existat, subsit, et non sit. Propterea
non est impossibile, q. si chimera existat simul sit, et non sit, imo est impossibile, q. si chimera
ponatur, non subsit, et non sit, proinde neque necesse est, q. si chimera ponatur sub et
non sit, quoniam necesse est, q. ex suppositione q. ponatur aliquid implicans contradictionem
implicet eiusdem contradictio, sub qua verificari possint duo propria eius dicta.

4. Notabis 4°, q. in eiusdem propriis vox esse deberi
eodem sensu et significatione sumi in utraque parte contenta in quolibet propositione. Probatur,
nam vox illa esse, seu existere dupliciter posset accipi: i.e. proprie, ac rigorose,
i.e. improprie, ac nimis late; si 1° modo acciperetur, solum significaret proprium
absolutum existere, id est, per existentiam positivam realem; si 2° modo acciperetur, etiam signa-
ret improprium existere, id est, sine existentia reali, secundum quid. Quapropter si vox esse
in una parte sumeretur in acceptione 1°, et in altera parte in acceptione 2°,
propria eiusdem essent omnino falsa, quoniam non est impossibile, rationem Dei subsistere aliter
secundum quid, et non esse proprie absolute, quod enim prius non existit, ratio
prius existit aliter secundum quid, et subsistit existit proprie absolute. Quibus
praenotatis facile cernitur, quodlibet ex illis propriis demonstrari de quolibet
ente metaphysico, q. quidem manifestum erit, si fiat inductio per quodlibet
ens metaphysicum, imprimis demonstrantur de ente positivo, et rationi,
necesse quippe est, rationem existere, i.e. non existere, et necesse est, rationem non existere,
i.e. non existere.

5. Praeterea demonstrantur de ente impossibili, quo-
niam impossibile est, chimeram sub existere, et non existere, et impossibile est, rationem Dei sub
existere, et non existere: denique demonstrantur de ente positivo, rationi, ac de ente
rationis [illegible], quoniam est impossibile Deum sub existere, et non existere, et necesse est
rationem chimerae existere, i.e. non existere. Colligitur 2° q. dicendum de propriis metaphysicis

Sectio 2a

quid dicendum de prius methaphysicis, si Lyee tamen exerceat vocem copulae frontalis?

1. Ergo si Lyee non exerceat vocem integri praedicati frontalis sed tamen vocem copulae frontalis, itaque post Lyee succedat praedicatum aliud frontale, dicendum est quatuor illas [illegible] frias demonstrari posse de quovis ente methaphysico, [illegible] observendis quae subicio. Imprimis observanda sunt hic etiam illa quae in 1a, 3a, et 4a notatione capitis praecedentis observanda diximus circa liuidi [illegible] in illis vox ee exercebat vocem copulae frontalis simul et integri praedicati frontalis. Praeterea observa 1o quod praedicata frontalia, quae post Lyee succedant in utraque catica contenta sub quolibet prius ex illis quatuor, debent esse loge equivalentia, et hac ratione ipsi, impossibile est Pry sub esse aial et non esse aial: ratio est manifesta, nam aliter praedicatio liuidi essent omnino falso quod non est possibile Pry sub esse aial et non esse rugibile.

2. Observa 2o quod subiecta frontalia, quae afferantur utraque catica contenta, in quolibet ex illis quatuor prioribus prius, debent esse loge equivalentia, neque enim sufficit, sed utrumque subiectum frontale attingat eandem realitatem, nec mixtis observatione ista formiteas non debes ratione, exposito enim verbo in 2o dicit, impossibile est Pry sub esse aial et non esse aial, exposito enim verbo in 2a catica, ut facias subiectum frontale, subintelligendum subiectum frontale quod processerat in 1a catica, itaque tota propositio equivaleat huic: impossibile est Pry esse aial et sub Pry non esse aial: ecce utraque catica non esse aial: necessario Pry esse aial et sub Pry non esse aial: ergo subiecta frontalia equivalentia non solum haec praedicata frontalia equivalentia. Praeterea subiecta frontalia equivalentia in [illegible] frontalibus, 2o quia omnes fere authores probant veram liuidi principii omnium exemplorum. Si aliquod eorum falsum esset, posse esset duplex propositio dictoriarum sub esse verum, et sub esse falsum, itaut eo prius quod ponatur, de sub esse et non sub esse verificari esse frontaliter, et immediate ponatur sub loco illud quod exposito sub verificari posse duplex propositio contradictoriarum sub hac ratione nulla esset, sed essent loge equivalentia

equivalentia subiecta formalia utriusque contradictorii contenti sub illo primo im-
plicando sub esse, et non esse, ergo. — Minor probatur, quia hoc posito, quod duo
propositiones afferant subiecta formalia sive equivalentia, et afferant praedicata formalia
sive equivalentia, et sic subiecta formalia eandem omnino realitatem ubique attingant,
non erunt contradictoriae, ergo. Antecedens probatur exemplo Trinitatis, essentia Divina
communicatur, Paternitas non communicatur, quae quidem sub vere sunt, et contentorum [?] non sunt
contradictoriae, et tamen ambae afferunt praedicata formalia, et subiecta formalia attin-
gentia eandem realitatem Patris.

3. Probatur 2°, quia non repugnat unitati realitatis conve- *(margin: realitati)*
niant duo praedicata contradictoria, formaliter, et immediate sub ponit, quod quod suffi-
cit ex parte obiecti ad sub verificandas duas propositiones contradictorias, ergo. Antecedens
probatur exemplo allato, in quo eidem entitati realiter indivisibili quae Patri, con-
venit communicari et non communicari, et tamen nequit sub verificari duplex propositio contradictoria
de realitate Patris, ergo. Confirmatur, quia licet omnes Catholici admittant
eidem realitati Divinae de facto convenire duo praedicata contradictoria, nullus tamen admittet
de facto verificari posse de realitate Divina duplex contradictoria propositionem, ergo. Et
de eadem realitate Divina possit idem praedicatum affirmari, et negari cum veritate, non
tamen propositiones, quae afferant subiecta formalia sive equivalentia, de facto enim
istae propositiones sunt sub verae, essentia Divina communicatur, Paternitas non communicatur, non tamen istae sub
verae sunt, essentia Divina communicatur, essentia Divina non communicatur, prima enim vera est, secun-
da vero falsa; neque istae sub verificantur, Paternitas communicatur, Paternitas non communicatur,
prima enim est falsa, et secunda vera.

4. Inde oritur 3°, quae ab hoc 2° illa observatione
quod ut vere illa quatuor demonstrentur de omni ente Metaphysico, co-
ntentorum [?] de ente increato, oportet quod ambo contradictorii contenti sub quolibet
ex illis primis sint de subiectis formalibus sive equivalentibus, nec satis sit si sub-
iecta formalia eandem omnino realitatem attingant, hoc, inquam, probo, quia aliter nullum
ex illis quatuor primis demonstrari posset de increato ente, quod manifeste
constat ex superioribus, quoniam non sufficit quod essentia Divina communicetur et sub
Paternitas non communicetur, imo necessarium quod essentia Divina communicetur, et sub Paternitas
non communicetur; et tamen subiecta formalia utriusque contradictorii attingunt eandem realitatem
indivisibilem Patris, ergo ut primum quod asserat implicare sub esse, et non esse de-
monstrari posset de increato ente, debet tradi propositiones de

subiectis

3° subjectis [illegible] aequivalentibus . . . si [illegible] dicaver q. liber [illegible]
prijs determinari [illegible] posset [illegible] inter [illegible] vt, ni impossibile, q. ab-
[illegible] conveniant [illegible] praedicata 3° dicta, itaq. [illegible] verificari sub [illegible]
[illegible] 3° dicta, et impossibile est [illegible] communicari, et sub [illegible] non communicari.
[illegible] necessario paternitatis communicari, [illegible] paternitatis non communicari.

5. Colliges 2° ex [illegible] doctrina, in qua diximus
[illegible] necessario [illegible] et [illegible] et [illegible]
2° [illegible] subintelligeret subjectum formale, q. in [illegible] exprimitur [illegible], itaq.
huic equivaleat necessario [illegible]
verum est apud [illegible] theologos, impossibile est [illegible] communicari, et non communicari
[illegible] non communicari, subintelligit idem subjectum formale
q. in 1° exprimebat, [illegible] ergo [illegible] subintelligere
in 2° [illegible] subjectum formale non equivalens subjecto [illegible], et subjectum subintel-
lectum subjectum formale [illegible] [illegible] patet esse falsa, sub [illegible]
falsa est, impossibile est [illegible] communicari, et paternitatis non communicari, q.[illegible]

6. 2° colliges [illegible] impossibile est idem sub [illegible] esse
[illegible], dissolvere ab isto impossibile est q. [illegible] realitati sub [illegible] conveniant duo praedicata
3° dictoria, 1° universale, [illegible] extendat ad [illegible]
esse methaphysice [illegible]; 2a vero falsa est, si [illegible] realitas extendat ad
[illegible] realitatis [illegible] hoc 1° [illegible] realitas quae [illegible] est 3=
veniunt duo praedicata 3° dictoria, [illegible] communicari, et non communicari, qui [illegible] praedicata
3° dicta, et non sub [illegible] possint verificari de realitate [illegible]
possint [illegible] verificari sub [illegible] de subjectis formalibus [illegible] equivalentibus [illegible]
[illegible] sufficit [illegible] convenire duo praedicata 3° dicta uni [illegible]
[illegible] impossibile est realitatis [illegible] sub esse, [illegible] impossibile est realitatis [illegible]
[illegible] communicari, [illegible] sub communicari, et non [illegible]
[illegible] debet esse [illegible] q. ponatur sub [illegible] q. [illegible] verificari [illegible]
[illegible] 3° dicta, cuius ratio est quoniam ut supra diximus, q. liber [illegible] 4
prijs duplici contrar[illegible] contradictoria

7. [illegible] duo praedicata 3° dicta [illegible] verificanda

de una realitate, non potest, quod dicta verificentur pro pluribus contradictoriis; satis enim erit si detur realitas signata per dicta praedicata aequivalentia, de quibus verificentur quod de facto habetur in natura divina Patris, de qua sic verificantur duo praedicata contradictoria pro pluribus: esse divina communicabilis, Paternitas non communicabilis, quae quidem praedicata contradictoria negabunt sibi verificari de realitate Patris; nam pro eo dictis at vero ut verificentur, at vero ut verificentur de sub eodem termino esse impossibile, quod eidem realitati conveniant duo praedicata contradictoria, itaque dicta verificari possint per duplex praedicatum contradictorium. Cuius ratio est, quia in ista propositione: idest, entitas, in utraque subintelligitur idem subiectum formale, quod in identica explicatum; sicut ubi in ista: esse divina est, et non est; item, in ista: Paternitas communicabilis, et non communicabilis, ubi in utraque subintelligitur idem subiectum formale, scilicet Paternitas, itaque verum non est, quod valeat huius: Paternitas communicabilis, et Paternitas non communicabilis; unde possibile est, quod de una realitate, verbi gratia, increata verificari possint duo praedicata contradictoria, verbi gratia communicari, et non communicari, non autem possibile, quod aliquid subsit, et non sit; unde necessario possibile quod Pater subsit, et non sit, neque possibile est esse divinum communicari, sub eo et non communicari. Sectio 3a quotupliciter dicta praedicata de una praesentur entitate.

Sectio 3a

Quotupliciter praedicata dicta de una praesentur entitate?

1. Ut doctrina sectionis praecedentis clarius percipiatur, observa quod duplex praedicatum contradictorium duplici modo potest praedicari de aliqua entitate. Primo modo per duplex praedicatum in quorum una negatio copula, et in altera non, ut hoc: Prius est aliquid, Prius non est aliquid; 2o modo per duplex praedicatum in quorum neutro negatio copulae, hoc verbi gratia modo: Prius est aliquid, Prius est non aliquid, quae quidem modo longe diversa sunt, neque enim sunt pro pluribus aequivalentia, quoniam isti duo praedicata: Prius non est aliquid, Prius est non aliquid, non sunt logice aequivalentia, ista enim propositio: Prius est non aliquid, non est contradictoria huius: Prius est aliquid. Propositio enim specialis ... Prius non est aliquid, hoc est; Prius nulla identitate reali identificatur aliquid; sed eius contradictoria huius: Prius non est aliquid, hoc est, Prius aliqua identitate reali identificatur

Cy

ex aliquo quod nulla identitate reali identificatur cum aliquo [illegible]
realiter et sunt aequivalentes. Unde patet [illegible] ordinarias [illegible]
ordinis [illegible] non sunt proprie dicti, quoniam non sunt proprie dicti [illegible] aequivalentes
[illegible] identitate reali identificatur cum aliquo [illegible]
identitate reali identificatur cum aliquo quod nulla identitate reali identificatur cum
aliquo.

2. Dico primo [illegible] impossibile [illegible] modo
verificentur duo praedicata proprie dicta de una eademque entitate [illegible]
[illegible] de subiectis realiter aequivalentibus [illegible]
[illegible] dicta [illegible]
[illegible] impossibile [illegible] modo verificentur duo praedicata proprie dicta de una eadem entitate [illegible] de subiectis realiter aequivalentibus [illegible]
Tertio modo verificantur de una eademque entitate [illegible] duo praedicata proprie
dicta [illegible] de subiectis realiter aequivalentibus [illegible]
[illegible] de facto [illegible] verificantur [illegible] paternitas [illegible]
[illegible] impossibile [illegible]
[illegible]
quae [illegible] de una eademque entitate duo praedicata proprie dicta [illegible] de subiectis
realiter aequivalentibus non erunt proprie dicta [illegible]
[illegible] paternitas [illegible]

3. Dico secundo [illegible] impossibile [illegible] modo verificentur duo
praedicata de una eademque realitate [illegible] de subiectis realiter non aequivalentibus [illegible]
[illegible] praedicata proprie dicta non sunt de subiectis realiter aequivalentibus non erunt proprie dicta
[illegible]
divina [illegible] paternitas [illegible] secundo modo verificantur duo praedicata
proprie dicta de una eademque realitate [illegible] de subiectis realiter non aequivalentibus.
Dico 4. [illegible] tertio modo verificentur duo praedicata proprie dicta de una eademque realitate
per

propter esse deitatis relationibus aequivalentibus, sicut non utraque propter summam

in tali [illegible] in alterata solum generet mera identitate [illegible]. [illegible]

ut ita haec, A est aliquid quod est B, A est aliquid quod non est B. [illegible]

dico quod essentia de facto sed veritate, essentia divina est generans, essentia divina est

generans, sicut [illegible] non summa in [illegible] tali, sed [illegible] identitate

reali, itaque reddat hunc sensum, essentia divina realiter identificatur cum aliquo generante

quod [illegible]. Ante [illegible] non [illegible] quod essentia [illegible] generans, et quod essentia

divina realiter identificatur cum paternitate, quae est aliquid generans.

4. [illegible] haec propositio [illegible], essentia divina est generans, patet quod ita, essentia divina generat, et [illegible], essentia divina

non est generans, [illegible] sunt, [illegible]

patribus, [illegible] in [illegible] tali, [illegible], [illegible] quod essentia

divina, est non generans, [illegible] vera, quod [illegible] identitate, [illegible]

cum reali identitatis, [illegible] vera sit, [illegible] patet, non [illegible] huic, essentia

divina realiter identificatur cum aliquo quod non generat, [illegible]

+ Filiatione. essentia divina realiter identificatur cum filiatione quae est aliquid non generans, [illegible]

ista propositio, essentia divina est aliquid generans, [illegible] summa in [illegible] tali, [illegible]

sed mere realis identitatis, itaque reddat hunc sensum [illegible], essentia divina realiter

identificatur cum aliquo quod est generans, vera sit [illegible] manifeste, [illegible]

[illegible] debet admitti, [illegible] B

est C, A est B, quod A est aliquid quod est C, [illegible] haec, B identificatur

realiter cum C, A realiter identificatur cum B, quod A realiter identificatur

cum aliquo quod identificatur realiter cum C, [illegible] paternitas

cum aliquo, quod [illegible], essentia divina est paternitas, quod essentia divina est aliquid quod est

generans, essentia divina est paternitas, quod essentia divina est aliquid quod est

generans. [illegible] non summa in [illegible] tali, [illegible] identitate

[illegible] identitatis realis, [illegible] maior est in [illegible]

identitate, [illegible] identitatis realis, [illegible]

[illegible] essentia est aliquid generans, [illegible] essentia divina est paterna, [illegible]

paterna est generans, essentia divina realiter identificatur cum paternitate, quae essentia

divina realiter identificatur cum aliquo, quod est generans, [illegible] esse vera,

in su formali acceptione, ergo essentia vera esset in sua formalitate, quod quidem ipsi est expresse; sic: B est C, A est B, ergo A est aliquid quod est C, ut idcirco esset ens conclud. A esse aliquid, quod est C, quamvis verum fuerit A esse B.

5. Dices; quod syllogismus iste recte concludit: Paternitas non est filiatio, essentia divina est paternitas, ergo essentia divina est aliquid quod non est filiatio; quo elegiste; paternitas non est filiatio, essentia divina est paternitas, ergo essentia divina est aliquid quod non est filiatio. Resp. concedendo utramque consequentiam, in quo omnia syllogismi argumenta invenio in utroque syllogismo; consequens syllogismi infertur in sua identitate seu mera realis identitatis, nam utraque minor syllogismi accipitur in sua identitate vel mere realis identitatis, neque enim haec propositio: essentia divina est paternitas, ut iacet sumitur a theologis in sua formali, sed tamen in sua mere realis identitatis.

6. Contra dices, quod iste syllogismus rectus est: paternitas distinguitur realiter a filiatione; essentia divina est paternitas, ergo essentia divina est aliquid quod realiter distinguitur a filiatione. Resp. concedendo consequentiam propter eandem rationem quam supra, quia etiam illius consequens syllogismi infertur in sua identitate vel mere realis identitatis, essentia divina realiter identificatur aliquo, quod realiter distinguitur a filiatione; quod quidem consequens salva fide divina tenetur; syllogismus inquam inferens utrique consequens illud in sensu mere realis identitatis, quoniam ibi, haec minor, essentia divina est paternitas, accipitur in sua formali, sed tamen in sua mere realis identitatis.

7. Instabis; illud consequens duplicem sensum habet, ubi dicitur: essentia divina est aliquid quod realiter distinguitur a filiatione; ergo si acciperetur in sua mere realis identitatis, non autem in sua formali, quia potest sumi propter essentia divina est aliquid realiter distinctum a filiatione, sed hoc aequivalet huic: essentia divina distinguitur realiter a filiatione; quod huic ostenditur propter, quia potest idem consequens illius syllogismi in praecedentis ratio falsum est. Resp. concedendo maiorem, ut illius syllogismi est consequens syllogismi denotet mere realis; nego minorem; non est in ipso terminus, essentia divina falsa est, ratio autem in sua formali accipiatur; non in mere realis identitatis accepta: essentia divina est aliquid distinctum realiter a filiatione, in sua mere realis identitatis accepta, quod verum est hunc sensum, essentia divina realiter identificatur aliquo, quod

nulla identitate reali idem factum filiatione, quia quamvis verum sit, ingenera-

bilitas [illegible] identitate idem factum paternitate, quia [illegible] paternitas

nulla identitate reali idem factum filiatione, nec autem propterea, esse [illegible]

dicunt realiter a filiatione. Addit hanc [illegible]; esse [illegible] non filiatio [illegible]

contradictoriis [illegible]; esse [illegible] nulla identitate reali idem factum

filiatione, et quod quid est falsum; et [illegible] quae reddunt [illegible]

non sunt aequivalentes, quia [illegible] aequivalentes sunt.

8. Colligitur ex dictis 1°, principium [illegible] quod ad aliquam [illegible]

contradictoriam [illegible] esse falsum, hoc est quod [illegible] realitate

sub [illegible] utrumque [illegible] dictum [illegible] est falsum, quod [illegible]

[illegible] principium [illegible] contradictoriam [illegible] necesse est quod etiam

[illegible] contradictorium [illegible] falsum est [illegible] eidem realitati

[illegible] in [illegible] contradictoriam [illegible]

[illegible] de facto utrumque sub [illegible] dictorum [illegible]

[illegible] falsum est, quod [illegible] idem realitati [illegible] dictum [illegible]

ut dicitur, neque [illegible] neque [illegible] ingeniti [illegible] falsitate [illegible]

verificatur sub utrumque [illegible] dictum [illegible] de ipsa [illegible] dictum

sed hoc est falsum, quia [illegible] Minor patet, nam [illegible] ex dictis [illegible] realitate [illegible]

sub [illegible] utrumque [illegible] dictum [illegible] sub verificatione [illegible]

[illegible] dictum. Maior probatur, nam [illegible]

[illegible] neque [illegible] inquantum [illegible] et falsum

[illegible] non [illegible] est falsum, non [illegible] ideo

[illegible] de [illegible] utrumque sub [illegible]

[illegible] enunciat [illegible] et [illegible] in [illegible]

[illegible] dictorum [illegible] dicta [illegible] quae [illegible]

[illegible] ideo in tantum [illegible] dua [illegible] falsitate [illegible]

[illegible] de una eadem realitate verificantur dua sub [illegible] dicta verificantur

[illegible] dua [illegible] dicta.

9. [illegible] aliter [illegible] esse [illegible]

paternitas non [illegible], esset idem falsitate, atque sub neque esse [illegible] neque [illegible]

[illegible] non [illegible] et hoc est [illegible] Minor probatur, nam [illegible]

[illegible] sunt, esse [illegible] et paternitas non [illegible] sub falsum sunt.

esse [illegible] non [illegible] paternitas non [illegible] eadem minor, neque [illegible]

duo essent idem falsitate, quia [illegible] esset falsitate non paternitas

[Margin:] quod de una eadem realitate verificatur [illegible]

n̄ caicam, et Paternam n̄ cocam esset falsior n̄ ergo Sing Coicam; sicut Dry
esse aial, e falsior Drym n̄ e aial, et Drym e aial e falsior n̄ Drym
esse aial. Dhoc falsum e igo S. Minor p̄bi quoniq si vero esset, tra[illegible]
quoniam istae p̄p̄es essent equivalentes, essas Dina coicas, n̄ Paternas n̄ coicas,
sicut istae sunt equivalentes: Drus e aial, n̄ Drus n̄ e aial, ergo etiam
istae equivalentes essent: Paternas n̄ coicas, essas Dina coicas, sicut
istae de facto sunt equivalentes, Drus n̄ e aial, n̄ Drus e aial. S[illegible] hoc
falsum e, go S. Minor p̄nt quoq de manifesta p̄bi, nam istae duae
p̄p̄es essas Dinas coicas, n̄ Paternas n̄ coicas essent equivalentes in quantum
in 2a p̄pe [illegible] n̄ caderet supra 3o dictam, [illegible] caderet, ut manifestum
e in istis p̄p̄es, n̄ sunt 3o dicti, essas Dinas coicas; Paternas n̄ coicas.

20. Colligitur 2o; nihilominus vero manere istam
p̄pem idem sub esse, et n̄ esse e falsior idem sub, neq esse neq n̄ ee. Pro
discriminis e, neq hec p̄po: idem sub e, et n̄ e, constat duplici casu sibi o
dicendi; sicut etiam istae, Drus e, et n̄ e, Drus e aial et n̄ e aial, quia
in eo metaphysici conveniunt, quod etiam gratia in 2o casu sub inte[illegible]
idem sub et [illegible] quod in 1o casu exprimebat; unde idem sub ee, et n̄ ee,
sicut etiam, Drus sub ee et n̄ ee; [illegible] falsior e expositum sub esse
q. q. sub verificaret duplex p̄pm 3o dictam s. q. verificat duplex p̄pm 3o dicto,
e falsior q. eandem duplex sub falsificat, quod idem sub ee, et n̄ ee, falsior e
idem sub neq ee, neq n̄ ee. Patet, eo, quod idem sub esse, et n̄ ee, e q. ve-
rificat sub duplex p̄pm 3o dicto, et idem sub neq ee, neq n̄ ee, e q. sub fal-
sificat sub duplex p̄pm 3o dicto, at vero q. eadem ex eadem ratione sub verificant duo
sificat eandem duplex 3o dicto, at vero q. expositum [illegible] q. p̄te sub verificare duplex
p̄pm 3o dictam, [illegible] q. expositum [illegible]
p̄pm 3o dicto, ut satis ex dictis constat. Sectio 4a, arguitis obiectiona

Sectio 4a

Arguitis obiam [illegible]

21. Obijies 1o, [illegible] sub utrumq [illegible] dicti extremum, e falsior
utrumq sub 1o dicti aufferri, quoniq universalitati utrumq sub 1o dicti [illegible]
nit; e falsior q. ponatur [illegible] p̄pm 3o dictam, et idem ratione n̄ conveniat.
Probo, q. universalitati utrumq sub p̄pm 3o dicti conveniat: e falsior q.

ponat

ponat sub utrumque 2° dicti extremi, quod est fralsitas quod auferat sub utrumque 2° dicti extremi, quod est fralsitas quod eorum realitati neutrum pratum 2° dicti veniat. Ita; procedendo aut, et variando eorum, ad eius probationem, si non absolute ante illud clarratificas dico, quod unitatibus sub veniat duplex pratum 2° dicti per ipsius 2° dicti, est fralsitas quod ponat sub utrumque 2° dicti extremi intrinsecas; procedo aut, quod unitatis veniat utrumque sub ipsius 2° dicti per ipsius quacumque, et non eo ipso oppositi, fralsitas quod ponat sub intrinsecas utrumque 2° dicti extremi; non aut.

2. Itaque eo ipso quod de unatatis verificentur sub duo prata 2° dicta, nisi illa verificari possint per duplex ipsum 2° dicti ponit intrinsecas duplex extremi 2° dicti. Non est quod de facto de una latus extralatis una sub verificantur duo prata 2° dicta per istas ipsius, ipsa una aicat. Paternus non aicat, et non ponit sub utrumque 2° dicti extremi intrinsecas, quod eo ipso quod de unatatis verificentur duo prata 2° dicta, nisi de illo verificari possint, per duplex ipsum 2° dicti, ponit intrinsecas duplex extremi 2° dicti. Quam; nisi si poneret sub duplex extremi 2° dicti, verificari possent aliqua ipsius 2° dicti absolute, quae tenderent circa aliud extremum 2° dicti, atqui de facto non verificantur; neque verificari possunt aliqua duo ipsius 2° dicti absolute, neque de realitate una, neque de aliqua alio subiecto; quod eo ipso quod de unatatis 2° dicti extremi verificari possint duo prata 2° dicta, ponit sub utrumque 2° dicti extremi. Ita; neque bene valet, de facto ponit sub utrumque 2° dicti extremi; quod verificari possint sub duo ipsius 2° dicti; quod etiam bene valet, de facto non possint sub verificari duo ipsius 2° dicti, quod ponit de facto utrumque sub 2° dicti extremi paternos; quod bene valet ab opposito 2° dictorum de ipsis 2° dicti ante. Ergo etc.

3. Instabis; hoc ipso quod de unatatis indicium verificetur sub duplex pratum 2° dicti, ipsi realitati veniret; veniat utrumque sub pratum 2° dicti; quod dant a parte rei aliud de oppositum 2° dicti sub identitate aliquid realitatis, sed duplex pratum 2° dicti est duplex extremi 2° dicti, quod dant a parte rei duo sub extremi 2° dicti; sed sub dari extremi utrumque 2° dicti; est fralsitas neutrum dari, quod quod de unatatis verificetur utrumque sub pratum 2° dicti.

Erit

Erit fralitas, q[ui]l dei sanentis ven fet.

Ut resoluturus iuxta hui[us] principiorum ...

d[ict]a... [illegible] ... realitate ... duplex

ergo dictis ... fralite per ... duplex ... dicta fralitate ... intell[i]-

... voces, quae ... correspondeant ... fralitis, et quibus ex parte ... correspondeant duo

extrema ... dicta. Ad 1[a] est, nos Theologi ... veritatem

... de divina ... realitate duplex ... fralitate ... esse

... generans, Paternas generans ... fralitas ...

... ingenerans ... voces quibus ex parte ... correspondeant ...

duo extrema ... dicta; ergo ... Minor ... vocis ...

... aequipollerent his, generans, natio generantis ... aequipollerent ...

... Minor est manifesta; alioquin ... natio ge-

nerantis ... quidquid est absurdissimum ... natio physica generantis. Maior

... extremum ... physica ... dicta generans ... natio physica generantis;

... generans; suppositum ... sunt extrema physica dicta

... aliquis generans, aliquis ingenerans; alioqui hae duo ... physica ...

dicta Paternas, quae est aliquis generans, ... quae est aliquis ingenerans.

Ad 2[a] ... metaphysice as-

serunt de duobus realitatibus dictis, quae ... de Petro

et Paulo, de Leone, et quo ... verificari possit duo praedicata ... dicta ...

... Petrus est Petrus, Paulus est non Petrus, Leo est rugibilis ...

... ergo per ... duo praedicata ... dicta fralitatis ... intelligimus voces,

quibus correspondeant ex parte ... extrema physica ... dicta; Pater

... alteritas ... quas ... admittunt ... aequivalerent his,

... Petrus, Paulus ... natio physica ... Leo est rugibilis ...

rugibilis ... quod absurdum est; unde ... per ... duo praedicata ... dicta

... intelligeremus voces, quibus correspondeant praedicata fralitatis, et quibus

ex parte ... correspondeant duo extrema physica dicta, non possent verificari duo

... dicta praedicata ... de duobus ... realitatibus ... de duobus, quo-

... alterius physice nature ... de Petro, et physica natio

... de lapide, ac de physica natione lapidis.

6. Si iterum dicit de unalitate, aut multiplicitate venire duo praedicata contradictoria, per ly duo praedicata contradictoria intelligunt praedicata formalia vel praedicata denotativa; si praedicata formalia intelligant, non denotare intelligunt [illegible] ex parte obiecti correspondent duo extrema physice contradictoria, ut supra ostendimus; si praedicata denotativa intelligant, intelligent dictate duo praedicata denotativa quae sunt extrema physice contradictoria, propter [illegible]; si quia si intelligerent duo praedicata denotativa quae essent duo extrema physice contradictoria, falso dicerent quod realitas [illegible] conveniunt duo praedicata contradictoria, quae quidem significant [illegible] esse correlata, paternitas est relata [illegible], neque aliter convenirent realitati Patris esse relatum, et rationem dicatur quod absurdum est. 2°, quod illa falso diceretur eadem Leoni convenire duo praedicata contradictoria, neque ista [illegible] verificant Leo est rugibilis, et equus est non rugibilis, et [illegible] verificantur Leo est rugibilis, equus est natus rugibilis, quae quidem vera faciunt, eidem Leoni convenire duo praedicata denotativa quae essent duo extrema physice contradictoria.

7. Itaque dicit de eadem, si multiplici realitate verificari posse duo praedicata contradictoria; si quod de unitate, si dicimus duplici realitate [illegible] praedicata [illegible] affirmari, et negari per [illegible] copula [illegible], [illegible] esse relata, paternitas non relata; Leo est rugibilis, equus non est rugibilis. 2°, si de multiplici realitate verificari possunt duo praedicata [illegible] [illegible] copula [illegible] pro [illegible] non [illegible] praedicata, quod [illegible] sive [illegible] non tamen infinitans sumantur [illegible] [illegible] esse relata, paternitas est non relata; Leo est rugibilis, equus est non rugibilis, [illegible] sumantur [illegible] Petrus, [illegible] Petrus, quae quidem praedicata formalia dicunt contradictoria, non quod semper sint adeo rigorose contradictoria, ut ipsis ex parte obiecti correspondeant duo extrema physice contradictoria, sed quod saltem [illegible] [illegible] praedicata formalia contradictoria formaliter [illegible], [illegible] videmus in istis praedicatis formalibus Petrus, non Petrus; rugibile, non rugibile, sive [illegible] non tamen infinitantur sumantur [illegible]. Denique dicit eidem realitati, si multiplici convenire duo praedicata denotativa sint extrema physice contradictoria, non quia semper [illegible] praedicata denotativa sint extrema physice contradictoria, sed quia saltem talibus constant praedicatis [illegible] duo praedicata formalia contradictoria verificari

verificari possint aliqua ratione ex supradictis.

8. His praenotatis facile solvitur ratio illa, cur rendo de quantitate anni [illegible] q. diuturnitate [illegible] duplex [illegible] diei quantitatis anni, [illegible]

[illegible] dicti ipsi [illegible] utrumque [illegible] [illegible] dictis in diebus anni, utrumque

[illegible] taliter, [illegible] dicta, [illegible] possint duo [illegible] dicta

[illegible] aliqua ratione ex supradictis, [illegible] [illegible] diei quando [illegible]

[illegible] aliqua ratione ex supradictis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] dant eiusdem duo [illegible] dictas [illegible] eiusdem [illegible]

[illegible] dant eiusdem duo [illegible] taliter [illegible] dicto, [illegible] veri-

[illegible] [illegible] aliqua ratione ex supradictis, [illegible]

possint duo [illegible] dicta [illegible] aliqua ratione ex supradictis, [illegible]

[illegible] anni subsequens, [illegible] duplex [illegible] dicti [illegible] duplex [illegible]

[illegible] dicti in diebus anni, [illegible] duplex [illegible] taliter [illegible] dicti, [illegible] veri-

[illegible] dicti in diebus anni, [illegible] duplex [illegible] taliter [illegible] dicti, [illegible] veri-

ficari possint duo [illegible] dicto [illegible] aliqua ratione ex supradictis, [illegible]

anni. Unde patet solutio ad reliqua [illegible]

9. Obiiceretur, [illegible] [illegible] aliquis ho-

[illegible] sunt [illegible] dicti, [illegible] de subiectis [illegible] aequivalentibus

[illegible] asserimus [illegible] subiectis [illegible] aequivalentibus [illegible]

esse [illegible] dictas. [illegible] [illegible] subiecta [illegible], aliquis homo, [illegible]

sunt aequivalentia, [illegible] [illegible] aliquis homo [illegible] essent

aequivalentes, [illegible] constarent subiectis [illegible] aequi-

valentibus.

10. [illegible] [illegible] maiorem, et [illegible] minorem,

[illegible] sunt de subiectis [illegible] aequivalentibus, quoad signatum, [illegible] quae

[illegible] signandi [illegible] [illegible] suppositorum, quia [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] aliquis homo, [illegible] aequivalentia

[illegible] signandi [illegible] [illegible] suppositorum, quia [illegible]

[illegible] signandi [illegible] [illegible] suppositorum, quia [illegible]

[illegible] [illegible] signare [illegible] [illegible] subiecta aliqui[illegible]

[illegible] signo [illegible] [illegible] sunt aequivalentia [illegible]

signatam, [illegible] quidem [illegible] secundum se [illegible] dicant

aequivalentia

equivalentia q. g.o m. falli signat nullus homo, signat nullus falli aliquis homo, itaque priori posito in eonque signat falliter prius dicto falliter, ecommate [illegible] q. g. falliter signat prius aliquis homo, et e contra, et manifeste fiet attendat descensus sub illa ..... pp.; nullus homo est animal, aliquis homo non est animal. Sicut enim a 1o descenditur ad omnes et singulos homines in particulari, hoc modo; Omnis homo est animal et Petrus est animal et sic de aliis; ita similiter a secunda descendit ad omnes et singulos homines in particulari hoc pacto; Omnis homo est animal, Paulus est animal et sic de aliis. Unde si conferas categoricas 1i descensus cum categoricis 2i descensus, quilibet [illegible] invenies quodlibet par contradictoriarum. Itaque solis fallitis equivalentibus non solum quoad signatum, sed etiam quoad modum signandi sententiam ex parte vocum.

11\. Quod autem dixi in opusculo q. pp. sit dico sintentia solis fallitis equivalentibus, intelligendum est de equivalentibus quoad signatum qui quidem absolute dicuntur equivalentes vocum secundum se, inde autem non sequitur in fallacia ..... ut sint equivalentes: nullus homo est animal, aliquis homo est animal, in ordine ad equivalentiam enunciationum non sufficit, q. subiecto, copula, ac praedicato faliter sint equivalentia quoad signatum, sed oportet etiam sint equivalentia quoad modum signandi sententiam ex parte suppositi, quae supponunt ipsae voces. Unde quoniam ad equivalentiam enunciationum non sufficit, q. sit q. ab una falliter signat, et ab altera falliter signat et e contra; sed ulterius oportet q. q. d. priore posito eo q. sufficit ex parte dicti ad verificandum falliter et mutuo ponat ex parte dicti, q. sufficeret ad alterius verificandum, et e contra, q. quidem deficit ..... pp. ; nullus homo est animal, aliquis homo est animal.

12\. Obiicies: in compendio logicae dicimus benevalere: Omnis non est lapis, ergo omnis est non lapis, et etiam e contra benevalere: Omnis non lapis, ergo omnis non est lapis, quod est ppa; Omnis est non lapis, omnis non est lapis, sunt equivalentes. Patet consequentia, nam illae pp. quae mutuo inferunt equivalentes sunt, quae aliter pp. essent equivalentes, esset omnis est filiatio, esset omnis est [illegible] ..... non sumat in suo falli, sed reddat hunc sensum; esset omnis talis identitas.

q

Cyaliquo, q. n. e. Ebriatio, s. 1o vera l., apud nos, q. ellig. 2o s. honab-
surdy d., q. o l.

13. Sternando nos docuisse absute, bene valere;
tamen intendimus, q. si suppo-
Petrus n. e. Lapis, q. o. Petrus e. n. Lapis; tamen intendimus, q. si suppo-
nat de exa. subt. bene valebit; Petrus n. e. Lapis, q. o. Petrus e. n. Lapis. Vn-
de sahi aperte doctrina, n. bene valere ex. supra absute: Petrus n. e. Lapis, q. o.
Petrus e. n. Lapis, s. tamen valere hac ro.; Petrus existit, et n. e. Lapis, q. o.
Petrus e. n. Lapis. Unde ndi, q. licet ppo. sint equivalentes, non ad equivalentiam
requirit. mutua formalis illatio.

14. Instabis, q. o. s. tibi ppo. n. sint equivalentes
Petrus n. e. Lapis, Petrus n. e. Lapis; saltem 2a ppo. inferret ex. 1o, q. o. bene
dateb.: ex. rdz, essa Chimaera e. n. Ebriatio; hoc e., essa Chimaera e. aliquid,
q. n. e. Ebriatio; q. o. essa Chimaera n. e. Ebriatio, ex. sic 1o n. sumat. in sua formali
ppo. tamen in sua mera realis identitas, ita q. reddat hunc sensum: essa Chimae-
ra realiter identificat. Cyaliquo, q. n. e. Ebriatio, s. 1o sensus. V. d. t. essa
Chimaera e. Ebriatio, e. absurdy, q. o. l. ans absurdy e. Ster, dic q. do ans,
2a inferret ex. 1o, si sy e. ppo. sumat. in sua formali; Concedo ans, q.
2a inferret ex. 1o, si tamen sumat. in sua identitate, et mera realis identitas; 2a infferret ex.
si tamen sumat. in sua identitate, et mera realis identitas; q. o. etiam bene valebit ex. ali
vi ppo. ex. 1o, nego ans. Similiter disquo consequens, q. o. etiam bene valebit ex. ali
formalis essa Chimaera e. n. Ebriatio, q. o. essa Chimaera n. e. Ebriatio, si sy e. in 1o
ppo. sumat. in sua formali; Concedo conseq., si sy e. in 1o ppe. tamen accipiat
in sua identitate, et mera realis identitas, nego conseq. Unde nihil contra nos; non
hec ppo. essa Chimaera e. n. Ebriatio, si sy e. in sua formali accipiat. falsitas
e. Unde nihil mirum, q. eius consequens sit absurdy, hoc v. d. t. essa Chimaera
e. Ebriatio, si sy e. in sua formali accipiat. falsitas; Unde nihil mirum, q.
eius consequens sit absurdy; hoc v. d. t. essa Chimaera n. e. Ebriatio. Nos autem solum
admittimus veritatem ppo., essa Chimaera e. n. Ebriatio, sumpto sy e.
n. in sua formali, sed solum in sua mera realis identitate, ita q. equivaleat huic,
essa Chimaera realiter identificat. Cyaliquo, q. n. e. Ebriatio, in quo sua acceptione n.
infert illud consequens.

Disp. 3a

Disp. 3a an conceptus entis includat formaliter in quolibet inferiori Cap. 1 explicatur et refferuntur sententiae

Disp.o 3a

An conceptus entis includat formaliter in quolibet inferiori?

Cap. 1

explicatur quaestio, et refferuntur sententiae

1. Rogamus in praesenti, quare conceptus entis comparatione habeat a suis inferioribus, an vero dicitur, et idem comparatione habet quod transcendat ipsorum ultimas differentias, ante quod supponendum est, hic non dubitari an conceptus entis transcendat omnia sua inferiora, itaque realiter et in eisdem sit, realiter quod sic loquendo sit essentialis suis inferioribus. Probatur, nam quod quod est possibile potentia, est inferius entis, sed quodcumque potentia ponatur possibile a parte rei, ipsi realiter idem fallit conceptus entis, et ipsi erit essentialis, et ideo conceptus, ergo conceptus entis realiter transcendit omnia sua inferiora, itaque realiter ipsis idem fit, realiter ipsis in inferioribus essentialis. Probatur minor, quia quod dicitur est potentia possibile, si ponatur in rerum natura, erit ens a parte rei, ergo realiter idem ei stabit conceptus entis, ergo realiter loquendo conceptus entis ipsis erit essentialis. Probatur consequentia, quia cum potentia ponatur in rerum natura, ab intra sua essentia, erit per eam essentia a parte rei, ergo erit essentialiter ens, sed quodcumque inferius entis est aliquid possibile, ergo etc.

2. Differentiae dubitatur, quando conceptus entis realiter imbibatur in singulis inferioribus, itaque quaecumque realitas inferiorum realiter terminatur per conceptum entis. Hoc patet, nam quaecumque realitas ponatur a parte rei, erit inferius entis, sed quaecumque realitas ponatur a parte rei, realiter in qua terminatur per conceptum entis, ergo conceptus entis realiter loquendo includet essentialiter in quacumque realitate possibili quae ponatur a parte rei, sed quaecumque inferius entis ponatur a parte rei, erit per eam

realitas

realitas, quae in sapientia essentialiter includitur in quocumque inferiori quod ponatur a parte rei, quia aliqua realitas positiva ponatur a parte rei, saltem inadaequate distincta per sapientiam patet, nam quaecumque realitas positiva ponatur a parte rei, quae est intra suam realitatem, cui non repugnet existere a parte rei, quae est ab intra realitas ponitur existere a parte rei, quae est ab intra ens. Distinctio non si prius afficiatur a qualibet realitate extensa quod sit ens formaliter, terminative afficiatur eiusdem realitatis positivae, quae quaecumque realitas positiva ponatur a parte rei, saltem inadaequate distincta per sapientiam.

3. In his prius, quae supra diximus, ostenditur sapientiam a reliquis entibus univoce [illegible], non solum sapientiam a[illegible] valet loquendo identitate quod sub inferioribus, non quodcumque inferius a[illegible] ponatur a parte rei, identitate [illegible] identitatem sapientiae [illegible]. [illegible] sapientia [illegible] [illegible] quae transcendit quodcumque inferius, hoc est cuicumque inferiori realiter est essentialis, [illegible] includit [illegible] quodcumque inferius [illegible] ponatur a parte rei [illegible] [illegible] quae est realitas, quae dicatur in suo essentiali sapientia [illegible], quae distinctione saltem inadaequate per [illegible] [illegible] patet, non solum eiusdem realitatis prius afficiatur sapientia [illegible] formaliter [illegible], terminative afficiatur eiusdem realitatis, [illegible] quod formaliter terminative afficiatur [illegible] realitas quae non sit [illegible] neque enim [illegible] realitas [illegible] [illegible] realitas [illegible]

4. [illegible] quod dubitat in [illegible] sapientiam formaliter, [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] essentialis differentias, itaque [illegible] [illegible] [illegible] ab essentialibus inferioribus differentiis, aut e contra: essentialis [illegible] inferiores [illegible] [illegible] [illegible] a sapientia; [illegible] [illegible] qui docent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] entitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] formalitates intra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] essentialia, quapropter [illegible] formalitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

5. Unde [illegible] inferunt, sapientiam formaliter [illegible] [illegible] [illegible] transcendere [illegible] eiusdem formalitates inferiorum; [illegible] [illegible] differentias essentiales, ut [illegible] [illegible], itaque sapientiam [illegible] formalitas, [illegible] [illegible]

includat, seu imbibat, exaliter in exalibus inferiorum differentiis, ut debetur pri-
sis a reliquis formalitatibus; exemplificatur in formalitate reali hominis, ut praecisa
debere ab animali hominis, formaliter ex parte debiti, hoc est, exaliter ex parte debiti includat,
seu imbibat conceptus entis; similiterque in formalitate rugibili leonis, ut debetur praecisa
ab animali leonis, formaliter ex parte debiti includat conceptus entis, hoc est, exaliter
includat, seu imbibat ex parte debiti ab eiusdem formalitate, ut debere a reliquis praecisa.

Et probant, quia formalitas derivata rugibilis leonis, etiam ut praecisa debere ab animali
leonis est aliquid extra [illegible], quod dicit in suo [illegible] conceptum talis formalitatis; [illegible]
repugnat extra [illegible], quod est aliquid [illegible] extra [illegible], quod dicit in suo [illegible]
conceptu, ergo ut debere praecisa conceptus entis; similiterque dicendum erit de formalitate
reali Petri, ut praecisa debere ab animali Petri.

6. Secundo inferunt, quod [illegible] praescindi per nullum conceptus
entis ab exalibus inferiorum differentiis, [illegible] nequit abstrahi conceptus entis
perfecte univocus ab ente [illegible], et probant, quia [illegible] quod [illegible]
[illegible] entis [illegible] eiusdem formalitates debere praecisas conceptus mentalis qui [illegible]
abstrahere [illegible] entis ab inferioribus, abstraheret eas exaliter in inferiorum differentias, quod ex-
plabit exaliter in inferiorum differentias, quod explabit in [illegible] entis, ut exalit differentias, quod
[illegible] conceptus mentalis abstraheret [illegible] entis perfecte univocam.

7. Tertio inferunt, quod [illegible] entis conceptus [illegible] inferiorum dif-
ferentias [illegible] in feriorum differentias, itaque [illegible] inferiorum dif-
[illegible] conceptus entis, et [illegible] quicumque mentalis conceptus [illegible]
abstrahat aliquam [illegible] ab inferioribus entis, abstraheret etiam [illegible]
entis, exemplificatur mentalis [illegible] conceptus reale, non solum abstraheret [illegible]
[illegible] ab [illegible] reali, sed etiam [illegible] entis [illegible] reali, et [illegible] reale [illegible]
[illegible] ut reale, sed etiam ut entis, [illegible] reliquis mentalibus conceptibus, qui [illegible]
abstrahere aliquam [illegible] ab inferioribus entis.

8. [illegible] imprimis peccat in [illegible] adstruat [illegible]
entitate Petri [illegible] realis individui eiusdem formalitates debere praecisas, et [illegible]
[illegible] ante [illegible] per operationem intellectus [illegible] quod solum falsum est, non [illegible]
[illegible] de distinctione [illegible], eiusdem debere praecise formalitates, essent realiter [illegible]
inde [illegible] peccat in [illegible] [illegible], [illegible] non autem peccat in [illegible], eiusdem [illegible]

[illegible]

4°

[illegible] ... ens falsum ... falsum ...
[illegible] peccat in ... 3° sit falsum illud ... ens, ... [illegible]
... transcendat inferiorum ... [illegible]
itaque ... [illegible] ... includat in ... [illegible]
... [illegible] ... ac si ... [illegible]
... [illegible] ... pluralitate ... [illegible]
... [illegible] ... inter quae ... plures ... per inter operationes ... [illegible]
hoc falsum ... quod ... illud, unde inferat, ... illud ... [illegible]
... illa ... inferat ... illud ... falsum ... [illegible]

9. ... [illegible] ... ens ... [illegible]

falli, ... ens ... falsum ... [illegible] ... pluralitates ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... [illegible] ... et
... quodlibet ... [illegible] ... realiter ... [illegible]
... [illegible] ... a parte rei ... diceret in suo ... [illegible]
... a parte rei ... a parte rei ... diceret in suo
... ens ... [illegible] ... includat ... [illegible]
quod bene valet in quolibet ... inferiori ... dant plures ... [illegible]
inter ... a parte ... ante ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
inferiorum ... itaque ... in qualibet ... inferiorum ... [illegible]
... [illegible] ... claudat ... [illegible]
... inferiorum ... [illegible] ... ens bonum.

10. ... [illegible] ... inferat ... [illegible]
... falli, ... [illegible] ... falli ... [illegible]
... bene valet, in quolibet inferiori ... [illegible]
... [illegible] ... plures, ... [illegible]
quod ... [illegible] ... in quolibet inferiori ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]

M.

in ferior; et illa ideo q parare vni, et eid entati qui prius erat ex parte rei, q quivalerent, q attento prius posito, q diceret; sed eius deceptio q mentalis abstraheret rom entis perfecti vnivoci, ergo ro entis, go. Pa minor, ne illa mentalis decept. n coplicat inferiora entis, vt plura, Et entes, n ni plura realiter distta, neq ipsa coparet, pluralitas entitatu realit distis, quib in ferio; equivalerent, sed vni, et eid entati, Cui oia equivalerent, qui ero diceret, go

Praeterea, quemadm n dati ex parte rei praeparati mentalis abstrahit rationale animal ro rationalis per fecti vnivoci, sic go conceptus alia oia, et illa cpararet vni, et eid entati, qui prius erat aial, cui responderet a parte rei attento prius posito, q diceret oia equivalerent, go

11. Confirmatur 2°, non in illa pluralitate inferior entis dare prius actu daret vnivoce fundaliter realiter a illa praecisa abstrahendi rom entis perfecte vnivoci, go. Probatur; quia illa pluralitas datur prius realiter distinctione etiales erant singulis, ut datur prius realiter includeret decepti entis, q realiter erant, qui vnivoce fundaliter conveniunt in d. ratione entis, go. Prior; pluralitas datur prius, talis erant, quae oia equivalerent vni, et eid enti qui prius esset ens, attento posito prius, q diceret, go Confirmatur, q n dati ex parte rei alia oia sunt de facto fundaliter vnivoca d. vnivocatio in deceptione mentali, in q oia, et singula equivalerent vni entati, qui prius erat aial attento prius posito q diceret.

12. Confirmatur denique, non sit in hypothesi facta pluralitas dari prius ex parte alicuius quemadmodum abstrahi posset ro entis perfecte vnivoci; in ea sint, q eius pluralitas erant ex parte rei dari, q fuit differentiis, Contra q actu abstrahere attingeret ex parte rei, pluralitas realiter differentes, Consequens habet, q nihil deberet. Probatur minor, q inferiora non sint realiter plura, et deceptio mentalis n attingat ex parte rei inferiora realit plura, n debeat, quominus eius deceptio mentalis n fundat pluralitatem inferior, et illa oia paret vni, et eid entati qui prius erat aial reale, cui oia illa inferiora equivalerent, go. Et deceptio mentalis ens attingeret ex parte

dari [illegible] illas fralitates dorrie prisq;, et essalit differentij. posset adhuc ostendere pluralitatem ralem [illegible] et illa esse [illegible] care cognere [illegible] q[uo]d unus [illegible] entatique valet exterens [illegible]. ye apparet adhuc q[uo]d sum diri pluralitatem essalem [illegible] [illegible] non bene valet, actus ostendit pluralitatem [illegible], q[uo]d ostendit pluralitatem essalem [illegible]; go etiq bene valet; actus mentalis attingere r cognit [illegible] ut realiter [illegible] ut essaliter differ. [illegible] non bene valet; actus mentalis attingere plura dota illa cognit; ut essaliter differ; go illa cognit; ut raliter plura go [illegible] bene valet; actus mentalis attingere plura dota r illa cognit go [illegible] r illa cognit; ut essaliter differ. Ani [illegible] ut raliter plura; go r illa cognit; ut essaliter differ duorum; essaliter includit ralem distinctionem [illegible]. [illegible] non essaliter differ duorum; essaliter includit ralem distinctionem [illegible] [illegible] legitima quemiq bene valet a q[uo] dicto solum ad q[uo] dictum [illegible]

13. Circa 3um, q[uo] [illegible] inferunt [illegible] an [illegible] falso, an [illegible] sit falsum, an bona sit [illegible], [illegible] constabit ex dicendis cap[it]e sequenti. 2a [illegible] quinegent dari posse in una [illegible] ralem indistincti, plures fralitates dorrie prisque; [illegible] plures [illegible] dat. stante, sive post operationem intus; ac proinde [illegible] rant. [illegible] conceptum entis perfecte univoce [illegible] abstrahi posse per [illegible] mentalem ens ab essalibus differentijs inferiorum, seu entium [illegible] ralium [illegible] [illegible] conceptum entis r transcendere fralitates [illegible] essalem inferiorum [illegible] differ; itaq; ipsae differentiae nequeant [illegible] praescindi ab ente [illegible]. Exempli [illegible] posse abstrahi ab [illegible] hoc [illegible] [illegible] praecisionis [illegible] [illegible] roalis, [illegible] toale, quin [illegible] [illegible] mentalem; [illegible] abstrahat [illegible] entis ab [illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] ad [illegible], [illegible] infra capite 4o, ubi [illegible] objecta [illegible].

14. 3a [illegible] quinegent dari posse in una [illegible] ralem indistincti, plures fralitates dorrie prisq;, [illegible] plures [illegible] dat, sive ante, sive post operationem intus, ac proinde [illegible] [illegible] abstrahi posse per conceptum mentalem ens r conceptum entis perfecte univoce [illegible] ab essalibus differentijs inferiorum, seu entium [illegible] ralium [illegible] conceptum entis [illegible] tendere fralitates [illegible] essalem inferiorum [illegible] differ; itaq; ipsae differentiae

nequeant

negabant [illegible] prinlynn praescindi ab [illegible] rationes, unde conceptus mentalis [illegible] qui aliquas rationes abstrahit ab inferioribus entis, conceptus [illegible] abstrahit conceptus entis; exempli causa conceptus mentalis [illegible] qui abstrahit rationes [illegible] animalis [illegible] sunt aliqua inferiora entis, abstrahit [illegible] entis ab [illegible] animalibus [illegible] conceptus mentalis substantiae, non solum abstrahit rationes [illegible] ab [illegible] substantiae, sed etiam rationes entis ab eadem substantia. Quibus [illegible] hic [illegible] res infra capite 3°.

Cap. [illegible]

[illegible] de 3° Statu [illegible] capite praecedente proposito

[illegible] cap. praecedenti relata [illegible] inferebant, dari in quolibet inferiori entis formalitates [illegible] conceptus entis formaliter [illegible] transcendit [illegible] inferiorum [illegible] nullum [illegible] nullus conceptus [illegible] abstrahi [illegible] ab eisdem abstrahat [illegible] entis [illegible] quibus [illegible] sequentes [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] capite sequenti [illegible] falsum [illegible] [illegible] quibus veritas [illegible] ostendit [illegible] inadvertantia [illegible] illos, qui docent praecisiones [illegible] formalitatis [illegible] quibus argumentis [illegible] [illegible] quibus [illegible]

[illegible] multi [illegible] praecisiones [illegible] formalitatis, docere [illegible] conceptus entis [illegible] transcendere [illegible] inferiorum [illegible] formaliter [illegible] [illegible] praecisiones [illegible] conceptum entis. Advertit [illegible] qui docent praecisiones [illegible] formalitatis tenere [illegible] conceptus entis, [illegible] transcendat [illegible] inferiorum differentias, [illegible] conceptus abstrahi [illegible] ab inferioribus entis [illegible] ab eisdem [illegible] abstrahat conceptus entis. [illegible] quibus [illegible] [illegible] modo, [illegible] admittant praecisiones [illegible] formalitatis

conceptus

[illegible] esse alia in fenior [illegible] fralit [illegible] dot. [illegible] Sapp. [illegible] [illegible] distinct[illegible] in fenior[illegible], et [illegible] adaptari [illegible] [illegible] [illegible] Arriaga [illegible] arguit, [illegible] fralita [illegible] [illegible] in fenior [illegible] nullus [illegible] [illegible] abstrahi [illegible] ab [illegible] [illegible] abstrahe [illegible] [illegible] abstrahentis.

3. Arguit Arriaga ingeniose, [illegible] aialitat[illegible] v.g. [illegible] ex parte dot. [illegible] opponit fralitat[illegible] Chimerae [illegible] [illegible] admittere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sapp[illegible] [illegible] quid [illegible] Entis [illegible] [illegible] [illegible] in fenior [illegible] fralit[illegible] [illegible] admittere [illegible] [illegible] [illegible] ex parte [illegible] a reali [illegible] fralita [illegible] a reliquis fralitatibus [illegible] [illegible] privat [illegible] a reliquis fralitatibus [illegible] claudit esse [illegible] aliq[illegible] [illegible] ex parte dot. [illegible] [illegible] [illegible] praecisione mentali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a reali, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

4. Quapropter [illegible] [illegible] ipse Arriaga [illegible] [illegible] evasionibus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Chimaera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fralitas [illegible]

5. [illegible] [illegible] Author [illegible] [illegible] de aialitate, [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] formalitatis [illegible] ex eo [illegible] formaliter [illegible] formaliter aliquid [illegible] differentiis [illegible] formalitatis [illegible] praecisiones [illegible] in sua doctrina praecisionis formalitatis admittente [illegible] formalit[er] [illegible] transcendit [illegible] inferiorum differentias [illegible] dici debet nullam esse formalitatem in [illegible] a reliquis formalitatibus [illegible] in suo formali conceptu esse ens.

6. Nam probatur [illegible] formaliter [illegible] transcendentem inferiorum [illegible] differentias [illegible] mentalitatem [illegible] attingat [illegible] formaliter [illegible] eo [illegible] mentalitatem [illegible] ens [illegible] formaliter attingit [illegible] entis [illegible] formaliter [illegible] ens [illegible] actu [illegible] formalitatem [illegible] ens [illegible] praecisionis formalitatis.

+ exaliter

[illegible] qui [illegible] hoc pacto [illegible] formalitatis [illegible] formaliter [illegible] ens [illegible] actus entis [illegible] formaliter [illegible] transcendentis [illegible] inferiorum differentias [illegible] nequeat abstrahi [illegible] actus

istius

isty aial quin sub [illegible] concedant [illegible] abstrahat [illegible] communis.

[illegible] Arriaga [illegible] concedendo [illegible] [illegible]

[illegible] dubium [illegible] concedendo [illegible] distinguendo [illegible]

[illegible] linea [illegible] ratione [illegible] animalitatis [illegible] rationalitatis

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] rationalitatis [illegible] rationalitatis [illegible] concedo [illegible] rationalitatis

[illegible] quoniam [illegible] intus [illegible] aiali-

[illegible] [illegible] [illegible] ut aliquid [illegible] [illegible]

[illegible] rationalitatis [illegible] doceat praecisionem [illegible] rationalitatis [illegible]

[illegible] ratione [illegible] animalitatis

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia

[illegible] [illegible] concedens, [illegible] rationali-

[illegible] [illegible] [illegible] concedans [illegible] rationali-

[illegible] [illegible] aliq. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] concedendo [illegible]

nes differant [illegible] [illegible] animalitatis [illegible]

rationalitas [illegible] [illegible] animalitas [illegible]

[illegible] praecisionem [illegible] rationalitas aial [illegible]

[illegible] [illegible] rationalitas in [illegible] [illegible]

[illegible] a reliquis [illegible] rationalitatis [illegible] aial praecindat [illegible] animalitatis [illegible]

[illegible] [illegible] aial [illegible] rationalitas, ad [illegible]

[illegible] rationalitas ad animalitatis [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in rationalitas [illegible] aial [illegible] [illegible]

[illegible] aial [illegible] rationalitas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] aial [illegible] animalitatis [illegible] [illegible]

ad [illegible] quin [illegible] ad [illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] ad [illegible] aial abstrahat [illegible]

[illegible] rationalitas [illegible] [illegible]

[illegible] Arriaga [illegible] [illegible]

[illegible] separare [illegible] [illegible] rationalitas

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] implicat [illegible]

[illegible]

rexe ralitez, q. [illegible] Deinde probatur, quidocent formalitatem obiectivae

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Arriaga

q. [illegible] [illegible] formalitatem [illegible] tamen [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] praecedentem

obiectivas formalitates [illegible] formalitas [illegible] transcendentes

oes essentiales differentias inferiorum, itaque quilibet formalitas differentialis [illegible], ut primo

obiective a reliquis claudat [illegible] formalitas sive essentialis [illegible] actus

animalis [illegible] formalis [illegible] ad formalitatem animalis obiectivam, [illegible] formalis

[illegible], nihilominus, [illegible] formalis [illegible] ad [illegible] formaliter

essentialis [illegible] formalitatem animalis [illegible] ut primo obiective a reliquis

11. Igitur praecedentibus [illegible] Arriaga [illegible] [illegible]

q. [illegible] quidocent praecisionem formalitatum obiectivarum, tamen [illegible] docere [illegible]

[illegible] formalis [illegible] transcendentis essentialis inferiorum differentiarum

[illegible] quilibet formalitas differentialis inferiorum [illegible] ut primo obiective a reliquis

est [illegible] claudat in suo essentiali [illegible] [illegible] animalis, quia

formalitas [illegible] ad animalitatem obiectivam [illegible] formalis [illegible] reliquas [illegible]

obiective [illegible], debet formalis [illegible] ad [illegible] quo [illegible] obiective

formalitatem animalis [illegible] ut obiective a reliquis [illegible] ad [illegible] duo [illegible]

ipse Arriaga, neque [illegible] quinegat praecisionem obiectivarum formalitatum

12. [illegible] [illegible] ex [illegible] obiective praecindunt

formalitates specialis in [illegible] [illegible] formalis [illegible] transcendentem

[illegible] inferiorum essentialis differentias, itaque [illegible] animalis [illegible] formalis [illegible]

[illegible] animalis. [illegible] [illegible] eodem iure quo Arriaga

in [illegible] quoniam [illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible] animalis, [illegible] formalis [illegible] ad animalitatem [illegible] obiective prima a reliquis

[illegible] formalis [illegible] ad [illegible] nihilominus [illegible]

[illegible] formalitates [illegible] attingunt [illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] ad [illegible] ad [illegible] formalis [illegible]

13. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] specialis [illegible]

[illegible] ad [illegible] formalis [illegible] differentias essentiales

inferiorum

inferior[um], ille igitur [illegible] primi[illegible] formalitat[um] [illegible] ... ergo docea[t] ... q[uae] [illegible] formalitatem ... [illegible] ... formalit[atis] ... Ergo [illegible] ... illud ... formalitates [illegible] ... [illegible] ... formalit[er] ... [illegible] ... formalit[er] ad ... [illegible] ... ergo ut [illegible] ... formalit[er] ergo habit ... [illegible] ... formalit[er] [illegible] ... ens ... formalit[er] ergo habit ... [illegible] ... cap. 3. [illegible] ... [illegible] ... formalit[er] abstrahit [illegible] ens ... [illegible]

cap. 9?

Statuit vera sententia

Sa[illegible] 1º Conceptus entis [illegible] transcendit praecisive formalita[tes] ... [illegible] ... inferior[um] differentias ... [illegible] ... formalitat[um] [illegible] ... [illegible] ... transcendat praecisive formalit[er] ex ... [illegible] ... inferior[um] differentias ... [illegible] ... transcendat praecisive formalit[er] ... manifestat, [illegible] ... ens, [illegible] ... in hoc [illegible] formalita[s] ... inferior[um] differentias ... formalitas, ergo ut praecisa ... [illegible] ... formalitas [illegible] ... claudat ens, ergo [illegible] ... formalit[er] in suo [illegible] ... formalitas, ergo ut [illegible] ... [illegible] formalitas ... [illegible] ... hoc est ... formalit[er] claudat in suo [illegible] ... formalitates [illegible] praecisas ... [illegible] ... manifestatum est.

2º 1º, Conceptus entis [illegible] transcendit formalitat[es] [illegible] ... [illegible] ... entis [illegible] ... inferior[um] differentias, itaque requirat [illegible] ... mentalis ens [illegible] ... entis [illegible] ... differentias ... [illegible] ... pluralitates [illegible] ... [illegible] ... ens [illegible] ... [illegible]

posset

posito, q° diceret, ad Entia aequivalerent, id est conceptus vel actus mentalis Ens
abstrahit rationem Entis perfecte universaliter ab inferioribus differentiis: q° conceptus
Entis non transcendit formalitates intrinsece inferiorum differentiarum, ideo
non videtur abstrahi rationem Entis perfecte universaliter ab inferioribus differentiis.
Et hoc ... habetur ... sequentem.

3. 3° Dico: conceptus Entis transcendit intrinsece inferiorum differentias
formaliter non tamen ... perfecte universaliter ... abstrahi
ab inferioribus Entis, quae ... eundem actum ab eis abstrahat conceptum Entis. Ideo
hoc in nostro posito ... rationem, ut ... dicimus Ens ...
... duas formalitates, quae ... indistinctae ...
actus ... attingit, et ... Entitati ... cui aequivalet, q° ...
cognitio ... actus ... rationale ... actus ...
rationale in ... formalitates, v.g. animalitatis, et rationalitatis, q° ... actus animal attin-
git ... et ... Entitati, quae prius ... esset ... apprehenderet ...
tantum prius posito, q° diceret, aequivaleret, ... Entitatis, ... per
actum rationale ... actus ... Entitati, quae prius esset rationalis, cui, si
... aequivaleret attento prius posito, diceret, ... distinctionem,
ideo mentalis actus abstrahere rationem aliquam perfecte universaliter ab inferioribus, quia
inferiora ... repraesentat, et ... uni, et eidem Entitati, cui omnia aequivalerent
attento prius posito, q° diceret.

4. Unde infero: conceptum ... perfecte universaliter posse
abstrahi ab inferioribus Entis, ... eundem actum ... abstrahat rationem Entis
ab eisdem inferioribus Entis ... quivis ... mentalis actus abstrahet ra-
tionem ... perfecte universaliter ab inferioribus Entis, eadem ... attingens et
... uni, et eidem entitati, cui omnia aequivalerent, q° deberet attingere omnia
... in ordine ad aliquod entitatem ... in ordine ad aliquod q° sit Entitas, ... in ordine
... ad entitatem, quae sit Ens: id est, ponens extra, q° deberet abstrahere rationem Entis.
... in loco ... 3°, et 4°; ... in 1° ...
... mentalis Ens
... abstrahit formaliter rationem Entis, q° ad Entia ... attingit, et ...
uni, et eidem Entitati, quae prius esset Ens, id est, ponens extra, ... aequivale-
rent, quare ...

5. Sit in exemplo formalitas rationale, et actus mentalis
rationale

rōale, [illegible] ideo abstrahit nos [illegible] ab oi rōali, q q
[illegible] attingit rōali dolet; [illegible] vni, et eid entati que esset rōali
[illegible] equivalent; ig̃o caria [illegible] vni, et eid entati, que esset entas;
g̃o que esset ens, id̃ pōnens rexe; s. l[illegible] abstrahit sub [illegible] entis; g̃o
[illegible] rōale [illegible] abstrahit [illegible] a rōali oi; s. [illegible] entis; g̃o [illegible]

6. Cfrat 1.º ideo nequit abstrahi [illegible] a b aiali; q [illegible]
Sub abstrahat [illegible] vivens, quin [illegible] [illegible] oia [illegible] et
eid entati, que esset [illegible] sensibilis, id est, vivens sensibile; [illegible]
[illegible] ee vivens sensile [illegible] [illegible] inaquate, [illegible]
ee vivens; s. [illegible] entati que esset vivens sensile, [illegible] esset entas, g̃o
[illegible] ee ens, id̃ pōnens rexe; g̃o [illegible] nequit abstrahi [illegible]
[illegible] abstrahat [illegible] entis ab aiali oi
aialis ab aiali oi; [illegible]

7. Cfrat 2.º, ideo [illegible] distinct [illegible]
aial, et [illegible]; vivens sensile, [illegible] sunt equivalentes [illegible]
[illegible], quia ē vivens sensile; ideo [illegible] vivens dicitur inaquat[illegible]
distinctione [illegible] a [illegible] aial, tamen [illegible] a [illegible] includente,
g̃o [illegible] quia ē aial. ē [illegible] subalternans [illegible]; [illegible] vivens [illegible]
[illegible] ē aial, ē [illegible] subalternans; [illegible] ens, ig̃o [illegible] ens [illegible]
inaquatā [illegible] rōali a [illegible] aial, tamen [illegible] a [illegible]
[illegible] bene valet [illegible] a 1.º ad 2.º [illegible], g̃o [illegible]
[illegible] in qua ē [illegible] abstrata verate 2.ª [illegible]
[illegible] ad [illegible] valet [illegible] ad 2.ª [illegible] 1.ª [illegible]
[illegible] g̃o ad [illegible] valet [illegible], g̃o [illegible]
[illegible] sit ens [illegible] ee aliq. [illegible]
[illegible] [illegible] aial, [illegible] ee aial ē [illegible] ee aliq. [illegible]
inaquate, ig̃o ee ens.

8. [illegible] 2.º ideo ans, [illegible] hypotesis legitima,
in qua verificaret 1.º, et falsificaret 2.º; [illegible] hypotesis [illegible], g̃o [illegible]
Maior [illegible], minor [illegible]; [illegible] hypotesis [illegible]
in qua supponeret, [illegible] ee aial, et [illegible] ee aliq. pōle, s. [illegible] hypotesis supponit
[illegible] ee aial, et [illegible] ee aial, g̃o [illegible] legitima. [illegible] minor, ig̃o supponit [illegible]
[illegible] ee aliq. pōle, [illegible] supponit [illegible] pōle, [illegible] illud pōle, [illegible] illud,
et sic de reliquis sufficienter enumeratis; s. aial [illegible], ig̃o [illegible] supponit

Pry

Prus n est aial. Maior est manifesta, nq ista ppo, Prus n est [illegible] ... resolvit per descensum Logicum; Prus n est hō, pdle, neq illi pdle, neq istud, et sic de aliquibus aliis pdlibus; et ppo est eius descensus Logicus sibi equipollent; go est. Confirmatur: nq alitoralite sicut includat ... aial est aliquod pdle, Prus n est aliquod pdle; go Prus n est aial, quod quidem est absurdum.

9. Confirmatur istam ppo; Prus est aial est Logica subalternans istius: Prus est ens, sive Prus est aliquod pdle. Sed duae ppones, Prus est aial; Prus n est aliquid pdle, sunt Logice 3° m°, go si ppo est subalternans subalternae, cum est Logica, opponitur 1° modo ant ... hypotetica Logica, vel sati [illegible] passunt. Confirmatur 2°, nq 1° ppo equipollet huic; Prus est aliquod aial pdle; et huic Logice 3° m° ista: Prus n est aliquod pdle; go est. Minor certa. Confirmatur maior, nq ista ppo Prus est aial equipollet huic Prus est aliquod aial; sed haec ita resolvit per descensum Logicum: Prus est hoc aial, vel illud aial, itaque tamen vagus descensus per omnia alia pdla; go equipollet huic; Prus est aial pdle.

10. Confirmatur 3° 0 m°; ideo actus mentalis aial formaliter abstrahit etiam vos viventis, et formaliter explicat Prus, ut vivens; go formaliter ... vivens essentialiter includit in formaliter conceptu aialis etiam secundum se sumpto ... conceptu aial, secundum se sumptum; formaliter includit in suo essentiali conceptu vivens ... conceptus aial secundum se sumptum desinit per vivens sensibile, et ... aial, etiam secundum se sumptum, sicut definit per ens, neque est aliquod aial, etiam secundum se sumptum ... Minor pt; aial secundum se bene definit haec ... repugnans; go est.
est ... vivens sensibilis; go est.

11. Dices quod Lientas, sumitur analogice ... analogice dicit, de ente ab intrinseco repugnanti, ac de ente pdli; et ... Lentas ... maior Lentas, ... diminuens aut destruens ... signationes ... ens in ista de ... go ... ab intrinseco repugnanti; go conceptus mentalis ... ab intrinseco n repugnans, go explicat ... vocibus explicat vivens sensibile ab intrinseco n repugnans, go explicat ... etiam formaliter aial ut ens.

12. Contra est 2°; nq in definitione mentali ista, aial est vivens sensibilis, requirit ... Lentas sunt analogice ... mentalis ... definit est actus mentalis ... vivens sensibilis

ab a[illegible] [illegible], et [illegible]; go requirit analogice sumi. Patet co[illegible]
nisi aliquid abstrahat univoce [illegible] univoce animalia vero, quae quid[illegible]
re esset [illegible] entitati viventi sensibili chimerae. 2° 13°, neg[illegible] de [illegible]
sylentas, explicat genus, [illegible] univoce generatur, in quo vivens sensit[illegible]
conveniat [illegible]. [illegible] genericae nequit esse analoga, [illegible] chimera[illegible]
[illegible] de [illegible] sylentas [illegible] sumit analogice, hoc [illegible] analogum [illegible]
[illegible] univoce. 3a 4a, [illegible], quae explicat [illegible]
sue [illegible] aquato [illegible] praescinderet ab entitate [illegible], et [illegible] repugnant
[illegible] aquato eorum salvaret via [illegible] entitate viventi sensibili
chimerae: go de [illegible] animalis, entitas vivens sensibilis conveniret viventi sen[illegible]
sibili chimerae ergo vivens sensibile [illegible], et vivens sensibile [illegible]
conveniret univoce in ratione animalis. Patet [illegible] adversario
[illegible] veniunt univoce in aliquo praedicato, quibus conveniret [illegible] de [illegible]
praedicato; [illegible] vivens sensibile chimerae, et vivens sensibile [illegible] repugnans conveniret
[illegible] animalis de [illegible] ergo conveniret univoce in ratione animalis, quod est absurdum;
[illegible] nulla esset [illegible]; secundum se [illegible]
13. [illegible] 3° 4°, [illegible] [illegible] praedicatum [illegible].
[illegible] praescindere ab eo quod est [illegible] animalis, secundum se consi-
[illegible] praedicatum [illegible] ergo [illegible] animalis [illegible] repugnans, et [illegible]
[illegible] nequit praescindi ab hoc quod est [illegible] aliquid repugnans
aliquid repugnans, go [illegible] animalis secundum se [illegible] aliquid repugnans. [illegible] falsitate, quia animal secundum se
repugnans, [illegible] entitate aliquid repugnans: go [illegible] animalis secundum se considerata [illegible]
[illegible] aliquid repugnans: go [illegible] aliquid [illegible] repugnans
aliquid repugnans. [illegible] [illegible], go [illegible] entis [illegible]
go [illegible] aliquid [illegible], go [illegible] abstrahi [illegible]
includere in [illegible] animalis, etiam secundum se considerato, go [illegible] animalis
[illegible] animalis, [illegible] abstrahat [illegible] abstrahat [illegible] entis
go nequit abstrahi [illegible] animalis, [illegible] abstrahat [illegible]

14. [illegible] [illegible], quod ideo [illegible] explicat
[illegible] mentaliter [illegible] explicat etiam [illegible]
[illegible] vivens, itaque [illegible] vivens, [illegible]
[illegible] vivens, quia [illegible] 2° [illegible] animal [illegible]
[illegible], quae requirit ad signatum [illegible] itaque [illegible] hic

hē q̃ [illegible] pilor ablatio [illegible] non [illegible]

abintio n̄ iugnans; [illegible], ēmmate auftir; q. iquirit ad [illegible] vois

aiā, itaq. [illegible], ēmmate falisfer hec ppo, [illegible] [illegible]

[illegible] vozaial, abute [illegible], [illegible] addita [illegible] continuente,

aut distruente [illegible] signationē vois, imparita ē addignand[illegible] viverē

sensibile abintio n̄ iugnans, go [illegible] ans, nō vozaial abute [illegible]

statē vivent sensib. [illegible] vero, [illegible] vivent sensibili Christo, aliī

statē [illegible] vivens [illegible] Christi daial, ecit e que abute vera atq [illegible]

[illegible] q. ē absurdū, nō de viventi sensibili Christo, nequit [illegible] verat [illegible] abute

[illegible] q. [illegible], [illegible], [illegible] acdenig [illegible] vaq[illegible] abute

dici, q. [illegible] [illegible] viventi sensibili Christo, et vivent sensibili n̄ iugnans,

statē ee [illegible] univace co viventi sensibili [illegible], identitē [illegible]

[illegible] ad vivere [illegible] vivens sensi [illegible]

absurdū. Cap. [illegible] de [illegible] satisf[illegible].

Cap. 4[um]

De [illegible]alitibus satisfit.

Dicit 1°; q[uod] cognoscō [illegible] cognoscibilē, [illegible]

in ordine ad sensatorē, qua poē [illegible] [illegible] in ordine ad Christū,

go poē [illegible] sensibilis, [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sensibile, [illegible] Christū nec affirmare [illegible] a [illegible]

[illegible] q. cognit[illegible] in ordine ad actū [illegible] sensationis [illegible]

ad Christū [illegible]; [illegible] parando, et opponendo [illegible] cognit [illegible] vt ens

ad Christū [illegible] nō si cognosceret [illegible], vt ens cognosceret in ordine ad Christū, et [illegible]

[illegible] opponeret q. [illegible] mentalis ens; ideo abz [illegible]

[illegible] vivens, q. [illegible] ad Christū [illegible] opponit

Nec [illegible] q. cognoscō [illegible] cognosc[illegible]

[illegible] in ordine ad sensationē [illegible] q. [illegible]

in ordine ad Christū, [illegible] cognoscibilē [illegible] in ordine ad entitatē [illegible]

[illegible] sensationē [illegible] equivaleret, q. [illegible] in ordine ad [illegible] actū [illegible] e

Christū [illegible] ad [illegible] q. [illegible]

[illegible] Christū [illegible] opponit [illegible]

[illegible] Christū [illegible]

[illegible] sensationē [illegible] equivaleret [illegible]

altius.

[illegible] ... talis enim esset [illegible] quatenus [illegible] ... sufficit ut [illegible] ... actus ... [illegible] ... esse.

3. Deinde dado, quod ... actus mentalis; Prius est sensibilis, [illegible] ... verbis ... [illegible] ... quoniam ... Prius est ... [illegible] ... humani, quod ... mentalis ... [illegible] ... ad Chimaeram ... [illegible] ... ens ... [illegible] ... Prius in ordine ad ... [illegible] ... Deinde ... [illegible] ... Prius est sensibilis ... [illegible] ... quoniam ... [illegible]

4. Accedit ... Si ... actus mentalis ... Prius cognitum in ordine ... [illegible] ... ad Chimaeram ... [illegible] ... mentalis ... [illegible] ... Chimaera ... [illegible] ... mentalis, Prius cognitum in ordine ad Chimaeram ... abstraheret ... [illegible] ... natio Chimaerae ... [illegible] ... natio Chimaerae cognita in ordine ad Chimaeram ... quatenus ... [illegible] ... mentalis abstraheret ... [illegible]

5. Accidit 2° ... [illegible] ... actus mentalis ... [illegible] ... nequit sustineri ... [illegible] ... unde infertur ... [illegible]

nostri inferiores doctrina per actum animal non abstrahit ab hoc ratione entis, [illegible] vivens, sensibilis; quia per illum actum cognitus homo in ordine ad sensationem, quam potest facere, et consequenter cognitus in ordine ad cheiram neque quatenus propter cheiram; similiter per actum rationale inferiorem doctrina non abstrahit ab hoc ratione entis, quoniam per evidentiam actum [illegible] homo in ordine ad rationem, quam potest ducere, et consequenter in ordine ad cheiram, neque [illegible] propter cheiram; quam per actum animal rationale [illegible] in ordine ad operationem sensationis, et rationis, quas potest ducere, et consequenter in ordine ad cheiram, neque [illegible] opus cheiram; quam per actum animal rationale non abstrahit a quibus entis ab hoc, sed [illegible] ratione animalis, rationalis.

6 Sed autem hanc ultimam absurdum sit, [illegible] ad hos in adversa dicas; quoniam in communi doctrina actum de animali rationale [illegible] definitione, quod [illegible] homo est [illegible] homo de facto ut species infima ad [illegible] homo cognitus per evidentiam actum animal rationale, [illegible] species infima [illegible] abstracta ab omni homine, quam per [illegible] actum abstrahit ab hoc homine, quod de facto [illegible] hoc [illegible] vel apparenter: atqui si per actum animal rationale non abstraheret [illegible] ab hoc homine abstraheret quam [illegible] vel apparenter; hoc manifestum quoniam homo apparenter [illegible] et entis [illegible] absurdum est; ergo in adversarium doctrina, per actum animal rationale, non abstrahit [illegible] ab hoc [illegible]; sed [illegible] ratione animalis, et ratione rationalis.

7 Obiicies 2o; postquam expressa sunt definitiones [illegible] [illegible] sensibus, quam sciat esse ens reale, ergo esse ens reale non est praeter [illegible] imbibitum [illegible] expresso [illegible] sentiri. [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] definitio [illegible] debet [illegible] afferre quod [illegible] est [illegible] [illegible], unde definitio [illegible] debet [illegible] afferre [illegible] est [illegible] tantum cognita; [illegible] quis sciat sensibus [illegible] esse talis [illegible]. [illegible] hoc sciat, evidenter potest dubitare an [illegible] sensationis iste [illegible] hoc [illegible] sit ens reale; [illegible] cheiram [illegible] non [illegible] quod ex [illegible] sensationis sit ens reale, [illegible] attingere definitio [illegible] [illegible] sensibus [illegible] principal, [illegible] attingere definitio [illegible] sit ens reale, nullus [illegible] in dictione [illegible] aut afferat expresse, quod sit ens reale, nullus [illegible] dictionem.

8 Arguitur hoc, manifeste praeter [illegible] in adversarium doctrina [illegible] definitiones [illegible] [illegible] ut [illegible] absurdum in sua doctrina; postquam expressa sunt definitiones [illegible] [illegible] homo, [illegible] esse ens reale, quod ens reale non est [illegible] imbibitum [illegible] [illegible] hominis, [illegible] [illegible]. [illegible] quia definitio [illegible] [illegible] [illegible] definitio [illegible], debet [illegible] afferre quod [illegible] est [illegible] esse talis [illegible]. [illegible] postquam quis sciat hoc esse [illegible] animal rationale, [illegible]

Et hoc

8. Et hoc fiat i pos dubitare an aial reale sit ens reale, ?. Chiricy, an repugnet, ? nullus involvat repugnantia, ens sub expressis igo poe expresse, et formaliter ab ens in dato adaequato conceptus formalis talis, seu conceptus formalis hois, q. sit incipiat, aut afferat expresse, q. sit ens reale nullus involvens contradictio, lata brevy, q. scilicet conceptus hois sit q. id q. id constituit hoc a parte rei (ut ipsi docent) et tn conceptus entis n imbibat formaliter in conceptu entis. Unde inferret hoc a parte rei n semper ens.

hois

9. Ad igitur arguo, allude, q. expresse scia, et evidenter istas voces Vivens sensibile ee definitionem frali, correntem huic voci, seu defito frali aial, et allude e. q. scia evidenter, vivens sensibile debitu ee definitionem rectam aialis debitu, et ideo q. evidenter, et intimo penetravero conceptum formalis aialis debitu secundum se, et conceptum formalis debitu viventis sensibilis secundum se inadaequate noverim, vivens sensibile debitu ee inadaequatum esse aialis debitu, ad id n requiritur, imo neq requirit, q. scia q. id significet vox ista aial, neq q. id significent istae voces, vivens sensibile, sufficiet, m, scia evidenter hoc ut vocabulistis. Vivens sensibile p definitionem frali recto correntem huic voci aial, et scia evidenter ab hoibus aggbari definitionem frali istam, vivens sensibile, p recta definitione frali correntem huic defito frali aial, cont ... n requirit ad id, q. scia an aial debitu esset ens reale, neq requirit, scia vivens sensibile debitu ee aliquid pole.

10. At vero ad id requirit, scia expresse conceptum formalis debitu aialis secundum se ee q. id pole, et conceptum formalis debitu viventis sensibilis secundum se ee aliquid n repugnans, et contra ens reale: probo, quoniam ut scia evidenter conceptum formalis viventis sensibilis ee definitionem rectam debitum conceptus formalis aialis debitu secundum se, oportet scia, intime penetrare totam essentiam huius conceptus formalis aialis debitu secundum se, ut tota essentia ipsius est, et similiter scia totam essentiam huius conceptus formalis viventis sensibilis debitu secundum se, ut tota ipsius essentia est, unde necesse est scia, q. id q. id constituit conceptum formalis ... debitu, et ... sensibilis aialis debitu secundum se, itaque scia ... aliud, hoc est manifestum, nam debita definitione, ut ... dicit quasi aequalitatem definiti cum debito definito.

11. Unde infero igitur ... evidenter ... modo supradicto vivens sensibile ee rectam definitionem aialis debitu ... intime penetrare, q. id q. constituit conceptum formalis viventis sensibilis secundum se, itaque sciat evidenter ... constituit formalis

qui sciat

M.

fralitate, et per nihil aliud; ergo cognoscit conceptus formalis viventis sensitivi secundum se
non repugnare. Probatur; qui penetrat intime quod quod istius formalitate conceptus
viventis sensitivi secundum se cognoscit non utrumque praedicatum; ergo cognoscit, talia esse
praedicata, quae inter se minime repugnant nullo quod inferuntur 2° dicendum.
Deinde, qui sciat evidenter conceptus formalis viventis sensitivi secundum se per
illa omnia praedicata istius formalitate, et per nihil aliud, sciet evidenter per nihil
repugnans formalitate istius; ergo de 1° ad ultimum sciet evidenter conceptus formalis
viventis sensitivi esse aliquid non repugnans; ergo esse ens. Dico 4° An conceptus
entis sit univoce communis enti reali positivo, negativo, et chimerico? Cap. 1°; conceptus entis
est univoce communis enti reali et positivo.

Disputatio 4a

An conceptus entis sit univoce communis enti reali positivo, negativo, et chimerico?

Cap. 1.

Conceptus entis est univoce communis enti reali et positivo.

1. Disputari solet hic an conceptus entis perfecte univocus
possit abstrahi a Deo, et creaturis substantiis, et accidentibus, affirmative respondeo, quod vult
conceptus entis est univoce communis Deo, et creaturis substantiis, et accidentibus, et omni enti
positivo, itaque ab omni ente reali positivo possit abstrahi per intrinsecum conceptus entis per-
fecte univocus. Probatur duabus partibus; 1a, quod entia omnia realia positiva
univoce conveniunt in conceptu entis; 2a, quod ab omni ente reali positivo abstrahi
potest conceptus entis univocus, vel conceptus ipsius mentalis entis.

2. 1a pars probatur: illa conveniunt univoce in aliquo
praedicato essentiali, quorum singulis, quae proprie convenit definitio essentialis illius praedicati.
Sed omnia entia positiva realia, ita se habent respectu praedicati entis; ergo entia omnia positiva realia
univoce conveniunt in praedicato entis. Minor probatur; definitio essentialis entis est, illud
quod potest existere, sive, ut alii definiunt, illud cui non repugnat existere; sed de quocumque
ente reali positivo, quod proprie dicitur esse illud, quod potest existere, sive illud cui non repugnat
existere; ergo etc. Maior probatur inductione facta; nec enim minus proprie dicitur de
creato ente reali positivo, verbi gratia de Petro, quod sit aliquid potens existere, sive aliquid cui non repugnat
existere, quam dicitur de Deo; nec enim minus proprie dicitur de accidente calore verbi gratia esse aliquid quod
potest

Minor

poe esse viventis. Cum rugnat esse, acci. de substa de Angelo vigi. go. etc.

3. Prob. 2°, illa conveniunt univoce in aliquo essli concepta, quae omnia, et singula aequivalerent uni, et eidem entitati hentipsisse conceptus eius de ratione essentialis attento suo prisse, quod diceret, sed omnia entia realia suo modo aequivalerent uni et eidem entitati, quae prisse esset ens, seu aliquid potens esse, attento prisse suo modo, quod diceret, ergo etc. Minor certa est, maior etiam, nam ideo animalia omnia univoce conveniunt in conceptu animalis, quoniam animalia omnia, et singula aequivalerent uni et eidem entitati, quae prisse esset animal, seu privatio sentiendi attento prisse suo modo, quod diceret, ergo etc. Prob. ans., nam ideo animalia omnia univoce conveniunt in conceptu animalis, quia animalia omnia unitatem hent formalem, sive fundamentalem sufficientem intrinsecam ut abstrahere possit ab ipsis ratio conceptus perfecte univoca animalis; sed ideo animalia omnia hent eiusdem unitatem, quia omnia, et singula aequivalerent uni, et eidem entitati, quae prisse esset animal, ex ratione, ut dictum est, ergo etc.

4. 3° prob. ans. concl. prob., quia intellectus per conceptum mentalem entis possit abstrahere rationem communem entis perfecte univocam ab omni reali ente suo modo. Intellectus potest abstrahere rationem communem perfecte univocam alicuius conceptus essentialis per actum, qui explet eiusdem conceptum, ab illis omnibus, quae univoce conveniunt in eiusdem conceptu, sed entia omnia realia suo modo univoce conveniunt in conceptu entis, et actus mentalis ens explet omnia realia suo modo univoce conveniunt in conceptu entis, et actus mentalis ens explet eiusdem conceptum, ergo etc. Prob. maior, ideo intellectus per actum animal abstrahit ab animalibus omnibus rationem communem animalis perfecte univocam, quia per eiusdem actum animalia omnia confuse cognoscit, et comparat uni, et eidem entitati, quae esset animal, seu vivens sensitivum prisse, cui entitati attento prisse suo modo, quod diceret, animalia omnia, et singula aequivalerent, sed intellectus per actum ens omnia entia realia confuse cognoscit, et comparat uni, et eidem entitati, quae prisse esset ens, seu aliquid potens esse, cui, attento prisse suo modo, quod diceret, omnia, et singula aequivalerent, ergo etc.

5. Sed obiicitur 1° ab adversariis, ens transcendit essentialiter inferiora, et ultimas differentias, ergo ratio entis nequit praescindi formaliter ab inferioribus, et ultimis differentiis. Prob. ans., nam ens essentialiter inferiora et differentias. Prob. cons., ideo genus ab ipsis omnibus quod ens transcendat ultimas essentiales inferiorum differentias, itaque nullus conceptus differentialis est, qui etiam formaliter imbibat in ipsis differentiis, itaque formaliter per conceptum entis, ergo etc.

6. Resp. distinguendo ans., ens transcendit inferiora essentialiter, et ultimas differentias formaliter praescissive comparative, nego ans., formaliter per inferiora, itaque nullus conceptus differentialis abstrahi potest, quin simul abstrahat conceptus entis, concedo ans.

adp bans cor. Sed ans. et nō cor. solū enim

ans; et nō coōr. solū enim in fert existo an in q. diff^a ... fectory entis abstrahi possit, qʒ sed abstrahat dcptys entis et contra solū infert iq. diff^a ultime essales prescindi nequeant fralit^r printy nry ab ente a contra; iq. vt d. t ens nequeat prescindi fralit^r printy nry ab ipsis diff^is nō q. vnus dcptus A q. sit qualit^r imbibens dcptu B; solū infert q. dcptu A nequeat fralit^r, nec printy nry prescindi a dcptu B, nō aut infert q. dcptus B, seu imbibitu, nequeat prescindi fralit^r printy nry a dcptu A seu imbibente.

7. Cfrar 1°; nqalit^r datur mutua fralis inclusio int^r dcpty entis, et essaly inferiory diff^{ra} iq. itag bo; dco essaly d fralimbibit fralit^r ens, quia essalis diff^a nequit prescindi fralit^r printy nry ab ente; sic ergo ad versarios, ens nequit prescindi fralit^r printy nry ab essali diff^a eiusdi; go ergo ens fralit^r imbibit eiusdi diff^a essaly, q. mutuo fralit^r imbibunt, alter dcptus vt d. t in altero, et e contra, q. quid absurdy.

8. Cfrar 2°; nqalit^r dcptus aialis nō potest fralit^r printy nry prescindi ab hoē, q. ē absurdy, ergo in adversarioy doctrina. Pbo illatq; ideo ss adversarios dcptus entis, nequit fralit^r printy nry prescindi ab essalibus inferiory diff^is; q. mutuo fralit^r imbibit; sic ergo dcptu aialis fralit^r imbibit in dcptu fralis hoīs ergo secundy sūmpt^o; igo dcptus aialis nequit fralit^r printy nry prescindi a dcptu hoīs.

9. Obijs 2° dependentia vniq entis ab alio ē rō sufficiens, vt ens dicat^r analogy; quia prius ē Deus ens, q^m crea, siquidē crea ē ens p^r dependentiam essaly a Deo; go rō entis prius fralit^r ad Dey, q^m ad crea; igo rō entis int^r qualit^r participat ab inferioribus; go ē analoga; quoniā rō univocitatis, quae qualit^r participat a suis oibus inferioribus qualit^r participat.

10. Re^{ao} inando ans; q. dependentia, quā vny ens ab altero pendet, ab alio, stricto sufficiens, vt ens dicat^r analogy; alioquin rō entis esset analoga, nō solū in Deo, et crea, sed etiā in causa creata, et actione, quae quid actio ē ens metaphice dependens a sua causa. Cadbaut; q. Deus prius ē ens prioritate originis, q^m crea; sed hoc^{nd} debet; quoniā Deus et crea univoce conveniant in rō entis, ingens causa creata ē prius ens prioritate originis, q^m effectus, et in causa creata, et effectus univoce conveniunt in rō entis; [illegible] vō dicitur, q. crea ē ens, p^r essaly dependentiā a Deo dicendum ē, id est, crea fralis constituit in rō entis p^r essaly dependentiā a Deo; nandy ē, ... sensa sit,

9.

q. creahet . . . essaliter dependens a Deo in cadendy e. Denique dicendo
sq. com. nandoauh 2 et 3.

11. Non prius est, neq. sit Deus sit . . . independens a alio, seu a se, et creatura sit ens essaliter dependens a Deo, ergo id essalit persaluendo Deo nihilominus tres, neq. Deus . . . ratione . . . entis pro . . . independens, super . . . prius . . . potens esse, super . . . aliquid, cui . . . nat esse, neq. . . . . . . entis, . . . quod dependens a Deo, ipso . . . posterius, . . . prius . . . potens esse, super . . . cui . . . nat esse . . . Secundo . . . afferens prius . . . potens esse . . . cui . . . nat esse a parte rei, unde . . . participat a Deo, et a creatura, quoniam non minus . . . aquatum entis, . . . participat a Deo, et creatura, quoniam . . . minus propriè . . . Deo . . . essalis entis, ne . . . enim creatura minus propriè . . . aliquid potens esse a parte rei, . . . Deus in . . . minus . . . . . . cap. 2 . . . aliq. cui non . . . esse a . . . rei, . . . Deus . . . entis non . . . univoce cois enti reali, positivo, nativo, et Chirico.

Cap. 2um

Conceptus entis non est univoce cois enti reali, positivo; nativo, et Chirico.

1. Sit 1a conclusio: Conceptus entis non est univoce cois enti positivo, et nativo. . . . Probatur: . . . aliquis essalis conceptus, non est univoce cois duobus, . . . conceptus entis a . . . aptus ab uno . . . propriè participari, et ab altero impropriè, . . . conceptus entis non est univoce . . . participat propriè, et a natione . . . participari impropriè, ergo . . . cois . . . et ipsi nationi. Maior certa est . . . Minor probatur quoad 2 partes . . . in qua solae differentiae, essalis . . . entis impropriè dicit de natione . . . ergo conceptus . . . manifestum . . . ens . . . entis impropriè participat a natione . . . tamen impropriè dicit, . . . potest realiter esse, ergo . . . realiter esse, . . . natio . . . tamen . . . exit realiter secundum quod, ergo . . . Minor . . . natio . . . entis . . . eius . . . dicitur extremum . . . tamen dicit . . . natio esse realiter, inquantum . . . propriè realiter esse, idem . . . realiter, et natio . . . propriè realiter esse . . . ; ergo . . .

2. . . . illud . . . propriè est ens, propriè est aliquid: . . . natio . . . non est propriè aliquid, ergo natio . . . non est propriè ens. Maior constat, . . . minor

minori, ratio Dei a Beate nihil est, non a Beate est aliquid. Sed tamen ly additiones minuente, vel aliquid ratio, ergo ratio Dei non est per se aliquid. Ostenditur: quod per se est ab alio, ergo ... dicitur ens, sed ens ab alio, ergo sive increatum sive creatum, ergo est aliquid quod per se habet esse ab alio, ergo ... Aristoteles, quoad ... partem, non quoad ... quod per se habet esse ab alio, per se producitur ab alio; sed ratio Dei non per se producitur ab alio, ergo ratio Dei non per se habet esse ab alio.

3. Ostenditur denique quod non aliter ... ratio Dei ... per se esse aliquid ... ens, tamen ... unum, transcendentale verum, et bonum, ac Paulus est ... existit, imo ac Deus ... quod ... sustineri nequit. Urget amplius: non aliter ... ratio Dei esset per se ens a parte rei, ergo aliquid per se esset a parte rei ... verum, et ... realiter ... Paulus, imo ... Deus ... habet, ergo ... habet verum, et realiter ... productum, ergo ens ... Ostenditur 1°: quia ratio Dei non producitur ab aliquo. ... ideo ... Deus est ens ... quia ab aliquo ... verum, et ... realiter ...

4. 2ª ... conceptus entis est univoce communis ... et Chirico. ... manifesta ... per se ens est aliquid ... a parte rei, nihil sit Chiricus est aliquid ... a parte rei, ergo nihil Chiricus est per se ens: ergo nihil Chiricus per se participat conceptum entis, ergo conceptus entis non est univoce communis entis ... et Chirico. ... de distinctione universalis ab alio.

TRACTATUS II

De distinctione unius entis ab alio.

1. ... dividi solet in realem et rationis; de distinctione rationis egimus ... 3° Logicae, ac ... in 1° Physicorum, ubi ... Modo circa distinctionem rationis nihil superest dicendum; quapropter solum de reali distinctione sermo erit in sequentibus. ... quid sit identitas ... caput ... identitas realis ...

Disputatio 1ª

Quid sit identitas, et quid sit realis distinctio.

Cap. 1

Identitas realis definit[ur]

1. Mirifice quam discordes authores sint in defienda identitate reali, aliquorum definitiones referemus ac reiiciemus. 1° aligni definiunt identitatem realem hac ratione: est mutua duorum inseparabilitas. Definitio haec falsa reperitur, nam Divinitas Patris et Filii dat mutuam inseparabilitatem, et tamen non datur realis identitas; ergo non est mutua duorum inseparabilitas est realis identitas.

2. Secunda definitio sic habet: identitas realis est, vel formalis, per quam duo [illegible] redduntur incapaces, ut de illis verificentur duo contradictoria. Si duo contradictoria intelligantur duae propositiones contradictoriae; Petrus et Paulus sunt duo incapacia verificandi duas propositiones contradictorias, et tamen non identificantur realiter; ergo [illegible] duo incapacia verificandi duas propositiones contradictorias est identitas; [illegible] incapacitas duorum ad verificandas duas propositiones contradictorias est identitas realis. Maior huius syllogismi probatur, quia si de Petro et Paulo verificari possent duae propositiones contradictoriae maxime quia una propositio contradictoria verificari posset de Petro per affirmationem, et altera propositio contradictoria verificari posset de Paulo per negationem, et altera de altero [illegible]; implicat eiusdem propositiones contradictorias, ergo [illegible]. Maior constat, minor vero [illegible]; non loquuntur de eodem subiecto, scilicet una de uno, et altera de altero, [illegible] ut patet in his propositionibus: Petrus est Petrus, Paulus non est Petrus, ergo [illegible].

3. Deinde, si per hoc duo contradictoria intelligantur duo praedicata contradictoria, quae sint dicta realia, ita contradictoria, quae ipsis extrema dicuntur: Petrus et Paulus sunt duo incapacia verificandi extrema duo physice contradictoria, et tamen non identificantur realiter, ergo [illegible]. Maior probatur, quia duo praedicata contradictoria realia, et tamen [illegible] enim duo physice contradictoria sunt res, et natio rei, neque enim duo [illegible] extrema physice contradictoria, scilicet de Petro et Paulo nequeunt verificari; possunt extrema physica contradictoria, quoniam negatio physica [illegible] verificari res, et natio rei, ergo [illegible]. Minor patet, quoniam istae duae propositiones verificantur [illegible] de uno nequit verificari de altero aliter [illegible]: Petrus est Petrus, Paulus est natio Petri, sive [illegible] Paulus est Petrus, sumpto hoc non mere [illegible] instanter [illegible] aliquo non [illegible] instanter [illegible] Petrus [illegible] Petrus expressè [illegible] sunt duo [illegible] Petrus [illegible] verificarent istae praedicata [illegible] extrema obiectiva physice contradictoria [illegible] Petrus est natio huius [illegible] realis, quae omnia [illegible] Paulus est [illegible] reale, Petrus est natio huius [illegible] sunt absurda.

4. Rursus

4. Ruentur; si pr. illa incapacitas ad verificandam [illegible] dicta intelligatur incapacitas duorum conceptuum, ut deinde praedicata affirmari, et negari possint cum veritate; quae quidem incapacitas non datur in divinis [illegible] Patre, et Paulo, ut constat ex veritate istarum propositionum: Petrus est homo rationalis, Paulus non est homo rationalis.

Ita est, in genere divinis de divinitate [illegible] cum veritate affirmationis praedicati, quod idem cum veritate negari potest de Paternitate, ut constat ex veritate istarum propositionum: essentia divina communicatur filio: Paternitas non communicatur filio, et tamen essentia divina, et Paternitas realiter identificantur; quando res realiter identitas, et illa incapacitas, quae affertur in definitione realis identitatis.

5. Si denique per incapacitatem eiusdem signetur illa ratio duorum conceptuum talis sunt, de quibus nequit enunciari cum veritate duo praedicata contradictoria, quae sola cortice tenus, sive voce tenus sunt contradictoria, non autem quibus correspondent ex parte obiecti, et enunciant duo praedicata contradictoria, quae sunt duo extrema [illegible] contradictoria, qualia erant duo ista praedicata: Petrus, non Petrus; sumpto [illegible] non tamen contrastantes, quae quidem incapacitas non reperitur in istis duobus, ut de Petro et Paulo ut constat ex veritate istarum duarum enunciationum; Petrus est Petrus; Paulus est non Petrus. Quae [illegible] in divinis verificantur sub istis duabus propositionibus: essentia divina est communicata; Paternitas est non communicata, et [illegible] in sua forma accepti; Paternitas est generans, essentia divina est non generans, et tamen essentia divina et Paternitas realiter identificantur.

6. Tertia definitio haec, identitas realis est capacitas passiva, ut duo disparatae voces de re identica in recto vere affirmari possint. Definitio haec primo reicitur quoniam obscura est, non [illegible] capacitas passiva, in qua ponitur realis [illegible] est illa ratio realis per quam una res realiter est idem, quod est in genere, quod illa, in qua dicunt obiecta disparata voces habeant capacitatem illam passivam, realisque est quod unumquodque ens sit realiter alterum ex parte obiecti, sive capacitas illa, quae in definitione illa relinquitur inexplanata praesertim a priori, brevius et clarius illis meis verbis explanari posset.

7. Reiicitur secundo in quantum essentia, quae definit, non respicit ab intrinseco per ordinem, ad quod explanatur in definitione, aliunde quod intrinseca a priori clarius et brevius explanari potest, nulla facta comparatione, [illegible] in ordine ad quod explanatur in definitione, definitio est vitiosa, ergo illa definitio vitiosa est. Porro identitas realis, sive illa capacitas passiva non respicit ab intrinseco illas voces, aut illas affirmationes aliunde quod clarius in seipsa a priori potest explanari in iis illis verbis, quae supra [illegible] nulla comparatione facta cum vocibus, aut affirmationibus, quo in parte definit per comparationem

ad

advocem, ut nationes illas.

8. Denique reiicit, nam per hydbra disiary vocis supponit identitas versari inter obta duo, quae possunt dici duo realiter, seu ratione, sed utrumque est falsum, ergo etc. Probatur quoad 2am partem, in qua adsensum conveniat, cuius contrarium est falsum realiter recepta ... ... inter duo ratione dicta. Nobis per hydbra disiary vocis intelligi obta, quae sint duo ratione salutis, ... illas voces ... obta ... ... virtuosae. Patet ... ... sunt: ergo ... plura, ... pluraliter plura.

9. 4a deffinitio quae dicit: identitas est anima ... inter duo ... collatio. Haec dicitur in primis ... morbo laborat, quod ... duo exigit ad identitatem duos ... ; ... quidem ... ac ... duo ... salutis ratione, ... identitas ... realiter ... ratione ... ab ipsa, ergo etc. ... hanc deffinitionem ... in ... Paternitas, ... identitas ... Paternitas, ... Paternitate, ergo etc. ... de Paternitate ... ; ... ergo etc.

10. 5a Denique ... identitas realis sic deffinit: identitas realis est ... extremorum ... sive collatio ... ; ... ... Deffinitio haec in multis peccat in primis dicit identitas realis ... habitudinis ... plurality ... intraque ... ergo exigit ad identitatem ... pluralitatis ... , ... sed ... habitudo, sive ... collatio, ergo ... ; ... realis ... habitudo ... ergo ... realis, ... in ... identitas, ergo etc. ... : ... nequit ... hic ... inter ... realiter ... idem ... ... ergo etc.

11. Verum clarius innotescet ... huius deffinitionis ... qui ... adversariis ... fideliter ... ingeniosiores ... Hinc colliges ... in haec verba ... realiter ... habitudinis ... ; ... identitas sive ... ratione ... distinctae ... subsumpta ... cum alterius, ... partis ...

Divinę Personalitates, ergo Et dant ęquales absolute quoad intrinsecam perfectionem et habeant scientiam in eodem gradu, quod carere foret imperfectio, sibi tamen hinc inde se communicant neque se perficiunt. Ex hoc ex parte arguunt Dnus Valbedo, Et enim habeant communicationem intrinsecam, et se perficiant aut immutent, sed tamen habent scientiam naturam in eodem gradu perfectivo. Denique definitio ex parte utriusque salvatur, Et homo ... quae invicem communicant, nec ęqualitatem habent saltem divisim accepta.

12. Ex ista explicatione infero 1o: quod ad habitudinem intrinsecam, seu communicationem, quam affert in dicto identitatis realis, sufficit unio realis; sed hoc est absurdum, ut patet: ergo etc. Consequentia est manifesta, in definitione duo requiruntur ad identitatem realem extremorum, primum est habitudo intrinseca, secundum ęqualitas vel cum extrema sunt sumpta non excedant unum alterum; sed in ... Divinis et Valbedo ... realitates, quae inter ... Valbedo ... defficiunt primum, ergo secundum deficit: ergo primum datur inter ... et Valbedo: ergo ad primum sufficit unio realis.

13. Unde infero 2o ergo si duo extrema realiter distincta ęqualia inter se, ut ... ipsorum ... perfectius unum altero, inter se unirentur, inter se realiter identificarentur, quod est absurdissimum. Probatur: daretur inter dicta extrema habitudo intrinseca, seu communicatio, et omnia sunt, non excederent unum alterum, quo in ipsa daretur primum et secundum ex istis duobus quae tantum requiruntur in ista definitione ad realem identitatem. Probatur: daretur unio realis inter ipsos quae unio realis sufficit ad primum, id est, ad intrinsecam habitudinem, seu communicationem, de qua loquimur, et inde daretur etiam secundum, nam ut supponimus extrema ista essent ęqualia inter se, quod ... ipsorum non esset ... perfectius unum altero, ergo omnia sunt non excederent unum alterum, ergo etc.

14. 3o infero, quod identitas realis constituit saltem partialiter per ęqualitatem duorum realium vel cum ... sunt, non excedunt unum alterum; sed identitas realis est ante operationem intellectus, ergo constituit saltem partialiter per ęqualitatem quae praecedit operationem intellectus, ergo per ęqualitatem realem, et per realitatem, et per relationem praedicamentalem fundatam. Probatur consequentia, quoniam omnis ęqualitas realiter praecedens operationem intellectus est relatio praedicamentalis fundata; sed omnis relatio praedicamentalis fundata constituit per duo extrema realiter distincta, ergo identitas realis constituit saltem partialiter per duo extrema realiter distincta, inter quae ...

15. ... identitas non consistit in ęqualitate duorum realium, quae

qui sint duo ralis equalis in perfectione, sed rationata. 3° est quoniam in

quam hent in deffone imperfectione accipiunt, quod est excedere alterum realiter habendo

locatio; quae quidem vocis prout accepta duo ralis dicta alta exigunt ergo deffio

vitiosa est. Probatur consequentia quia deffio cuius verba imperfecte accipienda est vitiosa

est. 2° quod si ralis identitas universalis versatur inter omnia alia quae sint duo rationata,

patet consequentia in qualiter vocis illius deffonis subsinere nequeunt, quod per iurationata

disponit et ipso, quod est absurdum. Probatur quod ista ralis identitas alteri ipso.

16 3° est denique quod quamquam aliqua realiter idem sint

et rationata, sunt aequales in perfectione, itaque vinculum et negationem rationata et

teda ralis ... in se realiter includit: quod in ... non identitate ralitate aliquas

ita, ut est ... et realis. Probatur ... est rationata intensi-

onem perfecti, ... non

est tale ... non excedat ... realiter

unaque ... bona ... si ... esset ... ria,

non esset ... perfectio ... modo est ... est absurdum.

17. Brevius et clarius deffinit ... identitas est illa ... ralis

per quam res realiter est idem ... Neque enim ... identitas rale deffinit

ut ... arbitrant, ... huius deffonis constat, tum ex ipsius brevitate,

et claritate, tum ex ... definita veniat ... ad ...

ex solutione argumentorum. Cap. 2 y occurrit ...

Cap. 2

Occurritur argumentis

1. Obijes 1° deffio identitatis ralis ... traditam ... idem

... ergo inepta est. ... patet: ... non quid sit res est id quod est, sed explanat

quod ... sed explanandum prius. Probatur ... quod deffonis haec est: identitas

ralis est illa ... ralis per quam res ralis est id quod est ... identitas ralis ...

... ad ... identitas ralis ... quod quid ...

... Ad ... quid sit ...

... est non explanat ... sed ... identitatis ... quod ...

... non sit ... res

... quod ... sufficit ... non sit ...

... intentiona deffinire ... res ...

... mirum ... non sit

... identitas

identitatis realis, igitur cum aliqua quae sit haec satis ipso, id quod satis explanant per illos voces formalis, quae formaliter, id quod est, neque per alias voces clariori ac breviori explicari possunt, ut constat, tum ex definitione nostra, tum ex aliorum definitionibus...

2. Obiicies 2°, nihil in ea definitione ponit identitatem nominis, non ipsius per vel ipsum, tum ignora sunt, accidentaliter, aut esse secundum, sed aliquid esse, quod est, quae est abstractum... quibus nominibus rogamus, quid hoc sit, quare... id per aliquid aliud clarius et magis notum explicat, ... Enim satis est quod signatur definitionis communiter definiti, nisi per id quod magis notum, nobis definitionem explicet, unde conveniunt hae definitiones receptae: Lux est qualitas... Vivens est quod ... denotat... Homo qui principium est operationis humanae.

3. Ad primum dico definitionem nostram tradere per aliquid magis notum et clarius definito, nam clarius percipitur quid sit identitas rei... per istas voces, vocem formalis, ignorantiam enim entis realis est aliquid, quod per istas voces identitas realis. Nec dicas haec adhuc ignotas esse identitatis... quod non sit satis formalis... realiter est id, quod est, nobis clarius explicari non potest, sicut intelligi... identitas realis... petenti quid sit vivens... recte... quod dicat... igitur... donec exhibeas aliam definitionem breviorem et clariorem identitatis realis.

4. Nihilominus fateor definitiones illas lucis, viventis et hominis ineptas esse, quia omnes peccant in eo, quod sint obscurae... ut... illis... ulterius explicari possunt per verba clariora definito formali... Lux enim sit forma lucidi, ... lucis, potest explicari prius per suam praestantiam... quae... talis forma, est quae possit denotari subiectum, cui inhaereat lucis... Vivens sit subiectum quod ab ... denotat, non satis explicat... nec ex his verbis amplius innotescit conceptus viventis, quam per illud verbum... quod est vivens; potuit enim illud conceptus clarius innotescere per alia verba.

Deniq... conceptus hominis: Est principium operationis humanae, attamen per illud verbum quod innotescit, immo minus, quam per istas voces homo, poterat quippe explicari clarius et brevius homo per alia verba, videlicet per ista animal rationale, at vero in nostra... discrimine est, quoniam identitas realis clarius innotescit per ista verba: res formaliter per quod res est id, realiter, quod est, quam per istas voces formalis identitatis, ac praeterea identitas realis nequit per alias voces clarius ac brevius explicari

Cap. 3.

Distinctio realis definitur

1. Realis distinctio in primis definitur ab aliquibus hac ratione, distinctio realis est negatio identitatis. Displicet haec definitio quia identitas Petri secum ipso est ipse Petrus realiter, quo pereunte Petro, perit etiam identitas Petri secum ipso, ergo [ponit] negatio identitatis Petri secum ipso, cum [illegible] negationem quod dari [illegible], sed [illegible] quod dicitur ponit aliquo negatio Petri secum ipso, [illegible] ponit distinctio realis Petri a se ipso, ergo [illegible] negatio identitatis est realis distinctio.

+ ponit

2. Alii cum [illegible] definiunt, distinctio realis est negatio identitatis inter duo extrema: displicet etiam haec definitio, nam in illa prius explicatur in recto negatio identitatis, ergo distinctio realis est prius negatio identitatis, quod [illegible] distinctionis erit negatio identitatis, ergo [illegible]. [illegible] identitatis, [illegible] distinctio [illegible] tantum in negatione identitatis, ergo [illegible]. [illegible] constat, tum ex dictis [illegible], tum ex dicendis capite sequenti.

3. [illegible], alii definiunt distinctio realis est, illa ratio per quam una entitas ita separatur ab alia, ut illis possint disparata [illegible] dicta convenire. [illegible] definitionem [illegible], nam si per disparata [illegible] dicta intelligantur propositiones [illegible] dicta, Petrus et lapis realiter distinguuntur, et tamen [illegible] separantur, ita ut de ipsis verificari possint duae propositiones [illegible] dicta, ergo [illegible]. Minor probatur, nam si de Petro et lapide verificari possent duae [illegible] dicta, maxime quia una verificari posset de Petro praescindendo ab universalibus [illegible] et altera [illegible] dicta verificari posset de lapide per negationem eiusdem [illegible] essent [illegible] dicta, neque enim essent eiusdem de eodem, ergo [illegible] dicta, neque enim essent eiusdem [illegible]: Petrus est animal, lapis non est animal, ergo [illegible] [illegible] realibus, ut patet in istis propositionibus: Petrus est animal, lapis non est animal, ergo [illegible].

4. Deinde si per disparata [illegible] dicta intelligantur praedicata positiva [illegible] physice [illegible] dicta, Petrus et lapis [illegible] quae proprie sint [illegible] dicta, sed extrema positiva physice [illegible] dicta, [illegible] ita separantur, quod ipsis possint [illegible] distinguerentur realiter, quia ita probo: Petrus et lapis, non ita separantur, quod ipsis possint extrema positiva physice [illegible] dicta, ergo [illegible]. [illegible] extrema positiva physice convenire, et duo extrema positiva physice [illegible] dicta sunt res [illegible] et negatio rei. [illegible] Petro et lapidi nequeunt convenire res [illegible] et [illegible] [illegible] dicta sunt res [illegible] negatio rei, ergo [illegible]. Probatur minor, nam [illegible] de Petro praedicari [illegible] quod sit negatio, neque de lapide praedicari negatio rei, ergo [illegible]. [illegible] neque de Petro praedicari potest quod sit negatio, neque de lapide [illegible] extrema [illegible] positiva realis [illegible] de lapide, at vero, neque de Petro praedicari potest quod sit negatio. Unde plane infertur nulla extrema [illegible] physice [illegible] dicta sunt, ut Petrus et posse, [illegible] tamen [illegible] extrema, quae [illegible] physice [illegible] dicta sunt, [illegible] negatio Petri, lapis et negatio lapidis, et sic de reliquis.

Praeterea si per disparata [illegible] dicta, intelligantur, quae de [illegible] entitatibus verificari possint duae propositiones, quarum una [illegible] affirmet unum praedicatum de una entitate

Entate, et altera appo negetur Ratz de altera entate. Utrisq ... terminis Pris

...., Sapiens ... — Ioannes infero, quod non valet ... appo affirmation

pratz, et ipse negari ... ergo ... rationaliter disjunctis, quod non valebit de essentia

Divina per affirmari, ... consequentia de Paternitate ... filio, quod essentia Divina

et Paternitas rationaliter disjunctae.

6. Denique ... intelligat ... de ipsis entitatibus verificari possint duo prata ... realiter ... quibus ... Patri dari ... duo prata ... quae sint duo extrema physica ... dicta ... quae sint contradictoria ... qualia erunt ista ... Sumpta sunt tam ... Ioannes infero quod essentia

Divina et Paternitas realiter disjunctae ... sunt; essentia Divina

est ... filio: Paternitas est ... filio. ... Paternitas est

generans, essentia Divina est ingenerata; ergo essentia Divina et Paternitas realiter disjunctae:

Patet consequentia, nam de ipsis verificantur illa prata ... : ... generans ingeneratum.

7. Alii definiunt realis distinctio ... realis distinctio est: ... realis, per quam res non est ... Ioannes definitione ... infero 1° ergo distinctio realis, quae de facto existit inter Petrum et Paulum ... de facto Petrus non est Paulus; ergo ... de facto realiter ... excludit identitatem realis physicam inter Petrum et Paulum, ergo ... de facto realiter ... auferret identitatem ... physicam inter Petrum et Paulum ... identitas realis physica inter Petrum et Paulum, si daretur, esset aliquid ... physicum realiter indivisibile; ergo ... realis est illud realiter, ad cuius ... positionem realiter ... auferret aliquid ... physicum, realiter indivisibile: ergo ... physica ... identitatis physicae inter Petrum et Paulum. Consequentia est manifesta, nam illud ... ad cuius ... positionem realiter ... auferret aliquid ... physicum, realiter indivisibile, est ... physicum; ergo ...

8. Progrediamur ulterius: tota essentia distinctionis realis, quae de facto datur inter Petrum et Paulum, consistit in illa ... ex illa ... definitione; ergo tota consistit in ... physica identitatis physicae inter Petrum et Paulum, quae ... de facto datur ... possunt dari: ... hoc ... ipsos auctores definitionis ... ipsos verum ... ipsos, nam ipsi opinantur distinctionem realem non consistere in aliqua physica natione ... ipsos verum, nam distinctio realis non consistit in aliqua natione tamen, ut capite sequenti ...

9. Nobis 1°, non dari de facto physicam nationem identitatis inter Petrum et Paulum ... tamen ... quaecunque ... ipse ... Nobis 2°, identitas

inter

inter ... imp... et Chirici, propter quod non habet ...

nationem, ipsi ... ipsa identitas Chirica est ... quidem per se

ipsorum verificatur ... : identitas Chirica inter Petrum et Paulum non datur: Origo

huic responsioni occurrit capite sequenti.

10. ... distinctionem ... est ... definitio ... distinctio ... a Petro

Petrus et Paulus de facto distinguuntur ... debet ... distinguit a Paulo ergo

distinguit a Paulo ; ... non definit ... qua Petrus distinguit a Paulo ergo

inepta definitio est ... solum definit illud ... Petrus quantum est ex

se distinguit a Paulo ergo ... solum explicat illa ... formalis ... Petrus non est

Paulus ... hoc formalis ... solum est illud ... Petrus quantum est ex se

distinguit a Paulo, ergo ... Minor probatur ... ita definiens ... formalis ...

Petrus non est Paulus, est prior entitas Petri ... solum est illud ... formaliter

cuius Petrus quantum est ex se distinguitur a Paulo, ergo illa ... formalis ... est ex se

quod explicat in definitione solum entitas illud ... distinguit, ergo non explicat

distinguit realiter a Paulo, ergo non ... illud ... distinguit ...

... Petrus distinguit a Paulo ergo male definit distinctionem ... quatenus formalis ...

... patet ... non distinctionem realem ... importat ... quatenus formalis ...

... distinctio.

11. Notandum ... distinctionis realis ... per quod ...

... ex hac ... definitione ...

... ex dicendis capite sequenti, ubi ... distinctionis realis

caput 4 ... distinctionis realis explicatur.

Cap. 4m.

Aequativum distinctivum realis distinctionis explicatur.

1. ... in praecedentibus ... non sit aequativum ... Circa

... distinctionis realis ... in aliquo ... animalique natura ... in ...

praesens distinctionis ... plures ... sunt ... distinctionis formalis ... identitas realis

... identitas inter duos ... inter Petrum et Paulum non datur identitas ... natio identitatis

in hac ... formaliter ... aequative ... Petrus realiter distinguitur a Paulo,

... Petri ... talis ... distinctionis ... quatenus ipse Petrus formaliter distinguitur a

Paulo ... realiter a Paulo.

... docet ... distinctionis ... per quod de facto Petrus

2. ... realiter

ralit disguit a Paulo, fralit consistere in [illegible]

sat docet, fralit consistere prisse in entatib. pous Pri, et Pauli, non aut in aliqua phicalitate ipsis entatib. superaddita. 4° lineg. sat docet fraliter consistere in entatib. pous Pri, et Pauli, et insuper in natione identitatis inter ipsos, que quidem natio dimanat ex ipsis entatib.

3. Ad secundus 4° sat, ex quo [illegible] ubi asserit nationes illos dimanare, oriri, et pullulare ab entatib. pous Pri, et Pauli, ut patet ex rationi sequenti. Itaque [illegible] distinctio ralis, per quam de facto Petrus et Paulus raliter distinguntur, fraliter consistit in entatib. pous Pri, et Pauli, et etiam in natione aliqua distincta ab ipsis entatib.; [illegible] natio identitatis inter [illegible] entates. Unde colligitur distinctio ralis [illegible] de facto Petrus raliter distinguitur a Paulo, non consistit prisse in illa natione identitatis, neque prisse consistere in entate pous Pri, neque [illegible] in aliquo pous.

4. Imprimis ralis distinctio non consistit prisse in illa natione identitatis: Pr. 1°: non aliter tota fra ralis distinctionis consistere et innat[illegible] in natione identitatis inter Pri, et Pauli [illegible] ergo tota consisteret in ea [illegible] identitatis inter Pri, et Pauli; ergo Petro existente [illegible] sufficiens fra distinguendi ralit Pri a seipso [illegible] ergo [illegible] identitatis inter Pri, et Pri [illegible] ergo daret sufficiens fra distinguendi raliter Pri a seipso, quod quidem est absurdum.

5. Pr. 2°: nomine distinctionis ralis inter Pri, et Paulum intelligitur fra methaphoica, per quam Petrus et Paulus ralit distinguuntur inter se; ergo fra [illegible] per quam Petrus et Paulus sunt inter se distincti; ergo fra methaphoica, per quam Petrus et Paulus sunt ralit divisi numero, ergo fra methaphoica, per quam Petrus et Paulus sunt a parte rei duo; sed hec fra non consistit in sola natione identitatis; ergo [illegible]. Pr. minor; quia Petrus et Paulus sunt a parte rei duo, non solum consistit in natione identitatis inter Pri, et Paulum, sed etiam in entatib. pous Pri, et Pauli; ergo [illegible] quamvis non aliter Petrus et Paulus essent due entates a parte rei [illegible] nationis prisse; hoc est absurdum; ergo [illegible].

6. Pr. 3°: non dicendo [illegible] ex natura sua veniat in eadem, et est fra, quam ab intra explicatur separando unum extremum ab altero; ergo nomine distinctionis intelligimus fundamentum sufficiens, quod [illegible] unum extremum esse [illegible] alterum [illegible] orientales, [illegible] Petrus est Paulus; [illegible] Paulus non est Petrus; ergo est relatio [illegible] fundamentalis inter Pri, et Paulum; ergo est fra, quam [illegible] per Pri, et Paulum; ergo est fra, que non solum consistit in aliqua natione phica. Patet cons., non relatio [illegible] fundamentalis omnis consistit

6. [illegible] extremo, in [illegible] versatur.

Unde infero [illegible] dictorum, [illegible] Prius dicit[ur] realiter distinctum a Paulo, in [illegible] prius in [illegible] [illegible] Petri, quia ita [illegible] [illegible], perquam Prius dicitur realiter distinctus a Paulo, est [illegible] [illegible] a [illegible] realiter distinctus a Paulo; [illegible] [illegible] prius [illegible] [illegible] entitas Pauli: ergo [illegible]. [illegible] minor: [illegible] [illegible], seu absoluta distinctio [illegible] ut supra diximus, [illegible] relatio praedicamentalis fundatur in [illegible] Pauli [illegible] [illegible] illud [illegible] fundamentum [illegible] [illegible] [illegible] Petri, et Pauli: ergo [illegible] entitatis [illegible] mentales: ergo [illegible] [illegible] Petri, et Pauli: ergo [illegible] entitates [illegible].

8. [illegible] 1°: ideo similitudo [illegible] Prius dicit[ur] similis Paulo [illegible] [illegible] utrumque, quia [illegible] perquam Prius dicitur similis Paulo est [illegible] absoluta similitudo Petri [illegible] Paulo, quae dicitur absolute similis Paulo. Et haec [illegible] absoluta similitudo [illegible] [illegible] relatio praedicamentalis fundatur similitudinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sed [illegible] perquam Prius dicit[ur] realiter distinctus a Paulo, [illegible] [illegible] [illegible] perquam Prius [illegible] absolute distinctus ut [illegible] absolute [illegible] [illegible] [illegible] perquam Prius absolute [illegible] a Paulo: ergo [illegible] [illegible], quae est absoluta distinctio, perquam Prius absolute [illegible] a Paulo: ergo [illegible] relatio praedicamentalis fundatur distinctionis, seu [illegible] fundamento [illegible] Paulo: ergo [illegible] relatio praedicamentalis fundatur distinctionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Pauli, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] realiter a Paulo; [illegible] [illegible] relationem praedicamentalem [illegible] Prius [illegible] [illegible] realiter a Paulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Prius non est Pauli, ergo [illegible] [illegible] entitatis [illegible] Petri [illegible] [illegible] entitatis [illegible] Pauli.

9. [illegible] 2°: quoniam [illegible] relatio [illegible] [illegible] [illegible] sunt relativae [illegible] [illegible], distinctio, [illegible], sicut [illegible] [illegible] [illegible] in extremis separatis [illegible] [illegible] extremum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fundamentum [illegible] [illegible] [illegible] voces; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Petri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extremum [illegible] ad alterum, [illegible] [illegible] Petri [illegible] praedicamentalis fundatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] relatio transcendentalis [illegible] praedicamentalis fundatur: [illegible] [illegible] Prius [illegible] transcendentalis: ergo praedicamentalis fundatur [illegible] Prius [illegible] entitatis [illegible] [illegible] est realiter distinctus a Paulo esset [illegible] transcendentalis [illegible] Prius per suam entitatem transcendentaliter respiceret [illegible] [illegible] [illegible] Pauli: ergo [illegible] Prius per suam entitatem [illegible] [illegible] [illegible] respiceret [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] non idem [illegible] realiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est imaginabile [illegible] non est realiter Prius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] respiceret [illegible] [illegible] Pauli [illegible] Prius non est Pauli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] realiter prius in aliqua [illegible] [illegible] ipse [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

M.

effectiue y dat.

Cap. 53

Utrum distinctio consistens formaliter praecise in aliquo positiuo, effectiue probatur.

1. Manet in superioribus statuta, quod dicitur, pro quo de saperent y bandy, non consistere praecise in aliquo positiuo, tenentur non consistere praecise in entitatibus positiuis Petri et Pauli, sed in aliquo altero, et in natione identitatis inter Petrum et Paulum, quod quidem probatur: primo praecise posita identitate inter Petrum et Paulum, formaliter, terminatiue affert distinctionem realem, pro quo Petrus et Paulus de facto distinguuntur; quod praecise posita identitate, formaliter, terminatiue affert aliquid saltem similiter distinctionis, pro quo de facto Petrus et Paulus taliter distinguuntur. Secundo manifestum identitatis inter Petrum et Paulum aliquid positiui: quod praecise posito aliquo positiuo, formaliter, terminatiue affert aliquid distinctionis, talis, qua de facto Petrus et Paulus realiter distinguuntur: quod illud distinctionis est aliquid a positiuo. Probatur, illud quod formaliter, terminatiue affert, praecise posito aliquo positiuo, non est aequatiue positiui distinctio. Illa formaliter terminatiue affert, praecise posito aliquo positiuo: quod distinctio illa, non est aliquid aequatiue positiui.

2. Habit rationis quidem probant, non datur, quoniam cum ipse esset identitas inter Petrum et Paulum si daret distinctio, quae de facto sunt duae aequatiue positiui non dicitur, sed quia duo desiderant, quoniam non adaequate datur, si solo difficultas, quod enim Petrus et Paulus non essent, neque essent distincti, neque identitas inter illos, nihilominus remanerent apud illos talis, atque essent aequales, sunt, sed, dictis, videlicet isti, Petrus et Paulus, Petrus est Paulus, quarum secunda est falsa, quod per entitatem positiuam.

3. Imprimis, licet reuera saltem potest dici inter Petrum et Paulum, atque identitas inter illos sed, ubi Petrus et Paulus extant, ... distinctio illorum ... identitatis, sed ... aequatiue positiuos: id est manifestum, quoniam saltem illum esse possunt hae duo, scilicet ... ex ... Pauli, scilicet ipse Petrus, ... quod Petrus existat, et Paulus existat, et nihilominus illa duo sunt aequatiue positiua, non sunt aequatiue positiui, sed est partim positiui, et partim natiui; quae quidem duo sunt duo ... Petrus existit, et Paulus non existit, Petrus existit.

reliquo

... in sua expugnant.

4 Modo autem ut sciat non n possit. Sjans, itaipry ... manifeste: precise posita identitate inter Petrum et Paulum, quidem facto dant, formaliter, ultimate ponit Petrum esse Paulum, ergo formaliter, ultimate auferat Petrum esse Paulum. Probatur, quia Petrus et Paulus, est formaliter non Petrum esse Paulum, sed precise posito Paulo. Probatur, quia Petrus et Paulus, formaliter, ultimate auferre Petrum non esse Paulum, quod precise posito non Petrum esse Paulum, formaliter, ultimate auferat Petrum non esse Paulum, ergo formaliter, ultimate Petrum esse Paulum, et formaliter, ultimate auferat Petrum non esse Paulum. Probatur, quia Petrus distinguitur realiter a Paulo, te auferat Petrus distinguitur realiter a Paulo. Probatur, quia Petrus distinguitur realiter a Paulo, distinguitur saltem partialiter, per hoc quod est Petrum non esse Paulum.

5 Contra: iste propositiones equivalentes sunt: Petrus est de facto Paulus, non Petrus non est de facto Paulus: sed precise poni non Petrum non esse de facto Paulum, est formaliter, ultimate auferri Petrum non esse de facto Paulum, ergo precise poni Petrum esse de facto Paulum, est formaliter, ultimate auferri Petrum non esse de facto Paulum, sed ... realis distinctio, qua Petrus realiter de facto distinguitur a Paulo distinguitur saltem partialiter, per hoc quod est Petrum non esse de facto Paulum, ergo precise posito quod Petrus sit de facto Paulus, formaliter, ultimate auferat realis distinctio, quia Petrus de facto distinguitur a Paulo, sed precise posita identitate inter Petrum et Paulum, formaliter, ultimate ponit Petrum esse de facto Paulum, ergo formaliter, ultimate auferat Petrum non esse de facto Paulum, ergo formaliter, ultimate auferat distinctio realis, per quam Petrus distinguitur realiter a Paulo.

6 Contra 2° eadem ratione, iste due propositiones: Petrus est de facto Paulus; Petrus non est de facto Paulus; contradictorie sunt; 1° est circa duo aquate positiva; quod ... 2° non est circa duo aquate positiva, neque verificari potest precise posito aliquo aquate positivo. Probatur, quando ... quamvis formaliter verificaret precise posito aliquo aquate positivo. ... dictorum ... circa duo aquate positiva, quo precise posito ... aut formaliter verificaret, ... circa duo aquate positiva ... aliquo aquate positivo, quoniam dices ... verificari formaliter ... precise posito aliquo aquate positivo ... dictum tendere circa ... non ... verificant scilicet ... unde ... sunt formaliter ... utraque ... aquate positiva verificari ... nihilominus ... aquate positivo ... quolibet ... precise posito aliquo aquate positivo.

7. ... responsionem istorum ... hent

henti cuicumque oio fralisse dbty; Scilicet istas; Prus e de facto [illegible] ponito

identitatis inter Pru, et Pauli, seu praecise hec ponito Prus est de facto Paulus

quo ad actiom, vz, et ista; Prus n e de facto Paulus, solum hec ponito identitatis int

Pru, et Pauli, seu praecise hec ponito Pru, et Pauli: s. alterati; n° quod

de facto Prus distinguit realiter a Paulo, ista sati partialiter p. dbty, s. d. sg.

istam ppm; Prus n e de facto Paulus; contra quod istius sati partialiter p.

aliquid, q° e dbty huius ppi; quo istius sati partialiter p. identitatis int Pru, et

Pauli, q. e absurdissimum; quoqui semel dicuerit pro dicto ... dicto versat circa id

oio fralisse dbty; itaq. narrative dicto prius habeat ponito ... q. affirmative hec

inconstanter procedit, si dicat realis distinctio, quae de facto dat int Pru, et Pauli istius

p. aliquid q° e dbty huius ppis; Prus n e de facto Paulus; s. dicere tenebit dist.

realis eiusdem istius sati partialiter p. identitatis int Pru, et Pauli.

8. Ita e 2, non insto aliquorum, qui in dubitat adversari, et

aliunde docent pp. es dicta versari circa id oio fralisse dbty. Pro non existente, ppo

hec; Prus n e de facto Paulus, fraliter, ac sufficienter verificat p. hoc praecise,

q° n exat Prus; quo asserit ponito Pru n exire, quo natione ex Dei. Patet cons.; nam

illud q° ex p. dbti fralisse verificat ppm, e dbty, q. fraliter attingit app; s. nam

ex Dei e illud, q. ex p. dbti in illo casu fralisse verificat ppm eiusdem; quo natio eiusdem

e dbty, q° fraliter attingit ab eiusdem ppe. Maior constat int ... Minor ...

in ipsorum doctrina, qui non praecise posita ex p. dbti natione ex Dei, ponit illud q°

fralisse sufficit ex parte dbti ad verificand istam ppm; ut ipsi fatent; Prus

n e de facto Paulus; s. ppoista Prus e de facto Paulus, n asserit ponito natis

ex Dei: quo non dua ppes dicta sunt, quae n tent ad id oio fralisse dbty.

9. Ita e 3°, non ... adversarios, hec ppoi Prus

n e de facto Paulus: Pro existente, fraliter ac sufficienter verificat p. ex Dei,

et Pro non existente, fraliter, ac sufficienter non verificat p. natione Dei: quo non

dua ppes dicta tales sunt, quarum quaelibet sufficienter verificari potest p.

aliquod aequate per ... Pt cons; non hec ppo; Prus e de facto Paulus, sufficienter

verificaret p. identitatis inter Pru, et Pauli, seu p. hoc q° e Pru e Paulus

et eius dicto, vz. Prus n e de facto Paulus, Pro existente, sufficienter ve-

rificatur p. ex Dei, quae quidem sunt duo aequate per, quo quaelibet dictarum

fraliter ac sufficienter verificaret, p. priorem partiorem alicuius aequate per: s.

... absurdum e, quo ...

10. Q. autem

Q. an absurdum sit pro 1°; nam prius posita veritate unius 2° dicti, formaliter, eliminative auferret veritatem alterius 2° dicti, ita docet vero, et contrarium sed; quod prius posita veritate huius: Petrus non est de facto Paulus, formaliter eliminative auferret veritatem istius: Petrus est de facto Paulus; ergo formaliter, eliminative auferret aliquid saltem extrinsecum veritatis eiusdem propositionis; sed non auferret formaliter, eliminative ipsam propositionem formalis; ergo formaliter, eliminative auferret aliquid extrinsecum veritatis, videlicet quod ex parte obiecti ipsam verificare posset propositionem. ergo formaliter, eliminative auferret Petrum esse Paulum, seu identitatem Petri cum Paulo, si prius posita extrinseca Petri, et itaque: Petrus non est de facto Paulus; formaliter, eliminative poneret prius veritatem eiusdem propositionis, ergo eiusdem veritate prius posita, formaliter, eliminative auferretur identitas Petri cum Paulo: sed extrinsecum eiusdem veritatis, quod identitas sunt aliquid aequate positivum; ergo prius posito aequate positivo, formaliter, eliminative auferret aliquid aequate positivum; quod est absurdum, nam aequate physice positivum nequit formaliter eliminative auferri, nisi per non esse sui, quod quidem ratio exit aliquid physice negativum, ut manifestum est, et ulterius constabit ex dicendis capite sequenti.

11. Pro 2° est absurdum, quod duae propositiones 2° dicti verificarentur per prius posita obiecta aequate positiva; nam aliter e duabus 2° dictis una esset pure affirmativa, et altera esset pure negativa, videlicet existis; Petrus est de facto Paulus, Petrus non est de facto Paulus. 1° esset pure affirmativa, 2° vero non esset pure negativa; sed hoc sustineri nequit, ergo neque illud unde infertur. Maior probatur; et minor constat in terminis. Minor probatur; quia haec propositio: Petrus est de facto Paulus: sit pure affirmativa, probatione non eget; quod autem haec propositio: Petrus non est de facto Paulus, non esset pure negativa, sed partim affirmativa et partim negativa probatur; quia ... sufficienter verificari posset per extrinsecum alicuius physice positivi; ... saltem affirmat extrinsecum eiusdem positivi, et contrarium quod non est pure negativa; sed haec propositio: Petrus non est de facto Paulus, iuxta adversarios, sufficienter verificat per extrinsecum Petri; ergo saltem virtualiter sub disiuncto affirmat extrinsecum ... ac formaliter verificat per extrinsecum Petri; ergo saltem virtualiter sub disiuncto affirmat extrinsecum ... et contrarium quod non est pure negativa.

12. Confirmatur; nam quidem haec propositio: Petrus existit, et Paulus non existit, et Petrus non existit, non existit, sicut etiam haec eius contradictoria, non Paulus existit, et Petrus non existit, ... per hoc prius, quod ... pure negativa, et sufficienter ... formaliter verificari posset per hoc prius, quod ... existat, contrarium quod affirmat sub disiuncto saltem Petrum existere. ergo similiter in nostro casu

haec

hec pp^o; Petrus n̄ ē de facto Paulus, Petro existente, falsitate, a[illegible]

veri faceret p^r hoc parte, q^d Petrus n̄ exat, itaq neq parte aliter p^r a-

liud verificari posset, ut ipsi adversarij docent. Praeterea si aliquis disiuncte

enunciaret Petrus exit, l. n̄ exit, et nihil aliud enunciaret, qo equi-

polleret huic pp^i; Petrus exit, l. n̄ exit, qo illius p^o dicta, v.[illegible] hec

Petrus ē de facto Paulus, equipolleret huic pp^i; neq Petrus exit, neq n̄ exit

[illegible]; neq si hec pp^o v.d.[illegible] Petrus exit, l. n̄ exit, alicui pp^i p^o dice-

ret, maxe huic, neq Petrus exit, neq n̄ exit. S[illegible] etiam p^o diceret huic

pp^i; Petrus ē de facto Paulus, qo iste due pp^es equivalentes essent; Petrus ē de

facto Paulus; neq Petrus exit, neq n̄ exit. Partitio, neq iste due pp^es

que uni tanti pp^i p^o dicunt, inter se sunt equivalentes, neq enim due pp^es n̄ equi-

valentes inter se possunt p^o dicere uni tanti determinate pp^i, ut manifestum est ex sumulis,

minor etiam constat, q^d v.d.[illegible] hec pp^o; Petrus exit, l. n̄ exit, p^o diceret huic; Petrus

ē de facto Paulus, quoniam 2° equipolleret huic; Petrus n̄ ē de facto Paulus;

et hec p^o dicit 1^e; qo [illegible].

23. Quam absurdum sit, istas duas pp^es; Petrus exit l.

n̄ exit; Petrus n̄ ē de facto Paulus, equivalentes esse, absurdum q[illegible] iste etiam istas duas

pp^es; Petrus ē de facto Paulus, neq Petrus exit, neq n̄ exit, equivalentes esse probat,

nam si equivalentes essent, iste silus n̄ recte concluderet, q^a quid Petrus n̄ exire [illegible],

Entitas A ē de facto Paulus; Petrus n̄ ē de facto Paulus, qo Petrus n̄ ē de facto

Entitas A. [illegible], nam eius di silus equipollet huic; Entitas A ē de facto Paulus, Petrus

exit, l. n̄ exit, qo Petrus exit, l. n̄ exit. S^d hic 2° silus ineptus ē, igo et

1° ineptus esset. Maior constat quoniam pp^es q[illegible] silo, oio equivalent

pp^bus 2^i sili, ea eadem, qua requiritur ad equivalentiam silorum.

24. Si istaretiam iste silus n̄ esset rectus; Petrus ē de facto Pau-

lus; Franciscus ē de facto Petrus; qo Franciscus ē de facto Paulus, quoniam equivalet

huic, neq Petrus exit, neq n̄ exit, neq Franciscus exit, neq n̄ exit, qo neq

Franciscus exeret, neq n̄ exeret, contrarium etiam equivaleret huic; Petrus exit, et n̄

exit; Franciscus exit et n̄ exit, qo Franciscus exit et n̄ exit, quisquis duo postremi

sili oio inepti sunt. Denique si iste etiam iste n̄ esset rectus; Petrus ē de facto Paulus.

Franciscus n̄ ē de facto Paulus; qo Franciscus n̄ ē de facto Petrus, quoniam oio equivalet

huic

huic ... fuerit, neque non exit, tamen exit, si non exit, quod ... [illegible] exit +

+ ... si non exit. Cap. 6 de capite presenti statuto ulterius roboratur

Cap. 6.

De capite presenti statuta ulterius roboratur.

1. Si dicatur aliter, per quod de facto Deus realiter distinguitur a Paulo ... [illegible] ... natura aequate dicta a potentiis ... Petri, et Pauli, ... realis distinctio ... realis ... [illegible] ... de facto non exat identitas inter Petrum, et Paulum, ... identitatis, seu natio ... identitatis inter Petrum, et Paulum, ... identitatis, seu natio ... Petri, et Pauli, quod distinctio ... aliqua natura aequate dicta a potentiis ... Petri et Pauli, quod ... realis, per quod de facto Deus realiter distinguitur a Paulo ... per aliqua natura aequate dicta ab ... potentiis Petri, et Pauli. ... statim ... cedendo maiore, ... minorem, ... dicatur, quod non exat de facto identitas ... inter Petrum et Paulum, ... dicta ... identitatis, seu natio ... identitas inter Petrum et Paulum, ... realiter verificatur, quod non exat ab ... Petri, quoniam Deus ... realiter verificatur ... identitas Petri et Paulo; ... Deus ... identitas ... Paulo ... natio identitatis ... seu natio identitatis sui ipsius et Paulo, ... natio identitatis Petri et Paulo, ex ... non est ... natio, ... per istas voces natio identitatis ... ipse Deus.

2. Ad responsionem istam est 1° ad hominem ... ... quibus ... chimera sive ... impossibile ... realiter verificatur istam propositionem: Chimera non exit, itaque nihil aliud ipsa verificet ... ipsa chimera, ... Unde colliguntur ... Chimera est ... ipsa chimera, ... existens ... natura ... dicta chimera ... natura ... Unde infertur ... ipsa, quod de facto Deus et Paulo existentibus, Deus non per ... quod non exit identitas Petri ... est illud quod realiter verificat propositionem istam, non exit identitas Petri ... chimera, quod ... ipsa ... cum Paulo ... identitas inter Petrum et Paulum ... chimera ... non exit identitas Petri et Paulo. ... tas chimerica est illud, quod verificat propositionem istam, non exit identitas ... est illud, quod ... patet, non quivis chimera ... est illud ... chimera ... realiter verificat ... non exit ... Paulo ... Petri ... est illud, quod realiter verificat de facto ... istam propositionem, non exit identitas Petri et Paulo; patet ... realiter ... Paulo ... verificat ... falsum ... verificat ...

de facto isto ppm, non exit identitas Petri Paulo ...

per suggentatz est illud, q. verificat de facto eiusd. ppm, igitur Petrus

per suggentatz est chiras. Alii frequendi possibilitatem Petri et Pauli existentibus

de facto Petrus per suggentatz est ipsum exire identitati Petri Paulo, non

alii ipsa identitas, utpote chiras, est ipsum ens, seu in esse sui.

3. Instabis 2° ad hoc, igitur talis distio, quae de facto Petrus

realiter distinguitur a Paulo, destruit saltem partialiter per aliquod chiras. Probatur

1°, distio talis eiusdem destruit saltem partialiter per illud, q. fratisse ve-

rificat de facto isto ppm, non exit identitas Petri Paulo, sed alii ipsa

identitas Petri Paulo, utpote chiras, est in ipsorum doctrina, illud, q. fratisse

verificat de facto isto ppm, non exit identitas Petri Paulo, igitur distio talis, q.

de facto Petrus realiter distinguitur a Paulo destruit saltem partialiter per identi-

tatem chiricam Petri Paulo, igitur etc. Probatur 2° eadem, quia ipsum exire

identitatis chiricae Petri Paulo, utpote chiricae, in ipsorum doctrina, est ipsa

identitas chirica Petri Paulo, sed distio talis eiusdem saltem partialiter destruit

per ipsum exire identitatis chiricae Petri Paulo, igitur distio talis eiusdem destruit

saltem partialiter per ipsam identitatem chiricam Petri Paulo.

4. Respondetur ad istam est 2°, illud est, q. praesenti casu

intendimus, propositiones istas: non exit identitas Petri Paulo, Petrus non est de facto

Paulus, non posse fratisse, ac sufficienter verificari per solum exire ... Ratio

landi 3° est, quoniam Petro et Paulo existentibus, ex vi inferret falsum

in isto recto illo, de facto non exire identitatem Petri Paulo est necesse, Petrum

exire de facto, et de facto non exire identitatem Petri Paulo, igitur ... de

facto est necesse, ... absurdum, sed ... negavit, igitur ... fatetur,

nam alioqui ex vi inferret falsum.

5. Dices 4°, non q. dicunt negationem identitatis inter

Petrum et Paulum esse tantum logicam, et autem physicam, abutuntur nominibus negatio logica, negatio

physica. Probatur, quoniam negatio logica, vel negatio physica distinguitur in ... essentiali

vel ipsa, sed negatio logica dicit illud, q. ... individuum ... quod

et explicat per medium negationis, et q. ... individuum ...

unitum ... virtualiter ...

dicit negationem logicam, idest, aliquid, non q. explicat ... physice ... negative, sed logice

et

[illegible] pro mynationis istis vocibus indicatur.

6. 2° sequitur dari plures nationes phice tales, de quibus explicant per[illegible] unius tantum nationis, v.g. a voce humana natura, quae istis distinctè affert, in quibus illa nationis sic explicatis, dicitur natio logica, sive natio, quae unica logica non phice, ... quae phice est debet non esse unica, sed quae ... modis varijs nationis explicat, v.g. caritas opposita, dicitur unica natio non phice, modis caritas opposita, sed ... natio logica non ... phice ... in ... tantum ... seu natio phice, ... natio phica ... l. rima ... in unio, seu natio phicam ... natio phica unionis. ... istis oppositis dat caritas opposita, sicut ergo isto non datur opposita ... hic alia pars opposita non dat, sicut ergo huic modo non datur, ... Unio datur.

7. 3° denique caritas duplici extremi ... phice posita, et alterius phica natura, dicitur caritas logica, seu natio logica, quoniam ... caritas, non est ex parte obiecti unica natio phica, ... alia phice posita, et alia phice ... natura explicata per ... natura a voce, v.g. ... distincte de ... natura ... dicunt ... sicut ... caritas ... ex ... Pauli, ... Paulo, secundum metaphysicos ... dicunt ... caritas seu natio logica ... est natio phica ... non phica, ... explicatur a illa voce caritas ... obiecti ... hic duas nationes ... et entitatis ... Pauli, explicant ... Pauli ... Paulus. ... caritas ... ex ... natio Pauli ... quivalet huic, ... non dat ... dat Paulus.

8. His suppositis rogo ad ... natio, quae afferentes ... abstracta dari de facto natio identitatis Petri et Pauli, ... natio logica ... supra memoratis ... natio logica est ... primi generis ... ad hoc ... quoniam ... non ... dat de facto natio identitatis Petri et Paulo, ... ex Petro, ... Paulo ... est de facto ... metaphysicè ... Paulus ... natio ex Petro ... metaphysica ... dicit ... Petrus et Paulo ... Paulus, in specie ... Petrus est natio phica ... dat de facto natio identitatis Petri et Pauli ... natio logica ... generis ... explicat ... ex parte obiecti natio logica ... generis, quod ... natio ... per ... nationis ... obiecti, ... est aliquid ... explicat ... veritas ista ... ex ... obiecti ... dat de facto identitas Petri et Paulo, sicut ... dat de facto

natio

natio identitatis Petri et Pauli est [illegible] quod [illegible]

9. Deinde si tenent natae istius logicae identitatis esse 2ae generis sup. dicti, ergo, quo in ppositione datur de facto natio identitatis Petri et Pauli, praesupponit ex quo subiecti plures physicae natae, in quo nihil physice verificari poterit, quod sit Petrus existat, non verificabit [illegible] ex quo Petri, quod quidem est contra ipsos adversarios. Contra est 2o, quo ratio distinctionis [illegible] de facto Petrus distinguitur a Paulo, distinguitur saltem partialiter per aliquam physicam nationem, [illegible] est contra ipsos adversarios. Probo consequentiam, eiusdem rationis distinctio, ex quo apud adversarios distinguit saltem partialiter per natiam identitatis, quia verificatur ista ppositio, non datur de facto identitas Petri et Pauli, et ideo verificatur eiusdem ppositio, et ita aliqua natio physica, quo eiusdem rationis distinctio distinguitur partialiter saltem per aliquam nationem physicam.

10. Si demum dicant natae logicae identitatis Petri et Pauli esse natae logicae 3i generis, quo in ppositione datur natio identitatis Petri et Paulo, asserit ex parte subiecti subdisiuncto aliqua physica positiva, et aliquid physica nativa. Rogo quidnam sit illud physica positiva, et illud physice nativa. Si dicant esse entitatem positivam Petri et nationem ipsius, quo haec ppositio non datur de facto identitas Petri et Paulo, seu, natio identitatis Petri et Paulo datur, asserit ex quo subiecti subdisiuncto, ex quo Petri et natae ipsius, quod aequivalet huic, Petrus existit, sed non exit. Si consistere, contra est aequatio omnis illa, quibus ostendimus supra ppositiones istas, Petrus non identificatur de facto Paulo, non datur de facto identitas Petri et Paulo, aequivalere non posse huic ppositioni, Petrus existit, sed non exit.

11. Diversa dicamus natae identitatis Petri et Paulo esse aliquas logicae nativas aequatae distinctas a [illegible] Paulo, [illegible] physicis nationibus Petri et Pauli. Contra est 1o, quo ratio distinctionis qua de facto Petrus [illegible] distinguitur a Paulo distinguit saltem partialiter per aliquam aequatae distinctam [illegible] entitatibus positivis Petri et Pauli, quod est a [illegible] deficere. Contra est 2o, in [illegible] eiusdem natio, per quam formaliter et immediate aufertur identitas Petri et Paulo, [illegible] est aliqua [illegible] nativa, sed physice nativa. Contra dicta opposita identitati Petri et Paulo, quod [illegible] identitas Petri et Paulo est aliqua impossibile aequatae [illegible] positiva indivisibile, quo natio per quam formaliter et immediate aufertur, debet appellari physica. Contra [illegible] [illegible] identitate eiusdem. [illegible] est [illegible] et contra dicta opposita identitati eiusdem. Probo consequentiam, ideo natio, per quam formaliter et immediate aufertur Petrus, secundum [illegible] haec logice praesse, quod dicit appellatio natio physica. Contra dicta opposita Pro [illegible] logicae

quamquam

quoniam ... ēntas indivisibilis a quale poria, s. identitas Petri et Pauli ē aliq impolle aquale pory, et indivisibile, ergo etc. Et minor ... non identitas Petri et Pauli ē vna entitas impolis, quae scilicet sit Petri et Pauli, et identitas int utrumq, igo etc.

22. Probatur, nam si quod vis impole sit tale, q si poneret inferret duplex extremum 3° dictum, in tota ē impole, ergo talis est duplex extremum 3° dictum, identitas enim Petri et Pauli, si poneretur, inferret duplex extremum 3° dictum, rod quorum veritas ipsorum dua opes 3° dicti, at vero ... extremum 3° dictum, ... extremum 3° dictorum ... impole, ... duplex extremum 3° dictum ... vocalis ... rationis ... duplex extremum phice 3° dictum. Unde infertur 1° ... impolis ē ... phice ... dictum ... impolis ē ... phico, quoniam ... ē impole aquale pory ... indivisibile, ... differens duo 3° dicto. Unde ... nisi ... debet appellari phica. Quia vero impole ē ... ex duplici extremo, vno aquale ... pod, et altero aquale nativo, unde ...

23. 2° infero: ... impolis differre ... duo 3° ... sit tale ... identitas Petri et Pauli dat ... ex ... subi ... afferat ... debeat ... ex ... per ... dat ... quo ... dati ... pod. ... phice natiue ... pole tale sit ... vocali ... disiuncti ... Petri et natura Pauli ... dat ... affirmat ... subi disiunctive Pauli et natio Petri, unde ... verificari ... aquale ... aquale pory ... phice natiuo ... natis Petri.

24. 3° infero: impropriē dici utrumq impole ... ipsi ... exercit suis ... quoniam ... impole ... tunc fieret ... exercit sui ... nam ... impole natum ... exercit sui ... adhuc ... impole ... exercit sui ... esse impolis ... natio impolis ... hoc abs urdum, igo etc. ... maior ... quod illud ... patet ... hoc ... chimera ... ē impolis ... chimera ... exercit ... chimera ... chimera ē impolis.

25. 4° infero ... ex parte sub ... afferat nativo ... verificari debet ex parte ... aliq ... phice pory, ...

duo

p. ratio aliq. nativi. - Pr. indicio facta, nos sta. afferat ... natio veri fari debet, sive ea sit p. aliq. phice poti, s. 2. generis p. aliq. phice nativum, si 3. generis; p. aliq. phice nativi et p. aliquid phice poti; nos q. ut n. detur coniunctis ex Pro, et natio Pauli; veri fari debet p. ... poti Pauli, et p. nati Pri.

16. Unde consequenter infertur, q. d. propinqua ex parte subiecti afferat causa entis impositi; subiecto veri fari debet ex parte dicti p. aliq. phice poti, et p. aliq. phice nativi. Pr. nos si causa sit entis simplicis aequate poti, veri fari debet p. aliq. phice nativi, ut ista ... causa identitatis Petri Paulo dat; si vero causa sit impositi q. sit coniunctio ex Pro et natio Pri, subiecto veri fari debet ex parte dicti p. aliq. phice poti, q. d. ut ... Pris et ... et p. aliq. phice nativi, q. ... Pris ...

17. 2.º infero, q. sit n. ... ens aequate poti fieri ex parte dicti unius extremi phice ... dictum, sibi oppositum, denique non debeat auferri formaliter et immediate p. aliquid phice nativum, q. ... ipsius phici ... dicti extremi, q. patet in ... posito; nos ... est simplex aequate poti et non ... coniunctum unius extremi phice nativi, phice ... dictum, ... formaliter et immediate auferri potest p. aliq. phici nativi, q. sit extremi phice ... dicti ... Ly enim ... dicti ... q. his vocibus explicat causa positi adhuc ... si ens sit aequate poti, et n. simplex ... ex duplici, debet auferri formaliter et immediate p. aliq. ex parte dicti phice nativi quantumvis illud n. sit extremi phici ... dictum; si vero eiusdem ens sit coniunctum ex duplici ... uno poti, et altero nativo, debet auferri ex parte dicti formaliter et immediate p. aliq. phici poti, et p. aliq. phici nativi, quamvis ... dicti phici ... et illud phice nativum sit extremi phice ... dicti ... eiusdem coniuncti, ut q. coniunctio ex Pro et natio Pauli, sicut ... ex Pro et natio Pri. Denique ens eiusdem sit aequate poti simplex, et ... sive ... ut Angelus, sive imposite, ut identitas Petri Paulo, debet formaliter et immediate auferri p. aliq. phice nativi ... dicti oppositi.

18. ... denique infertur aliud esse, q. ... n. tales debeant esse, quarum altera veri fari debeat p. ... p. aliq. phice nativi

Et

et aliunde q. tales esse possint, quarum utraque sussentur, et aliis (?) q. Ut dista ... vel ex parte obiecti per aliquid aequatae potentiae. Si vera e, et tamen omnino falsa, contra q. [illegible] ex ...io, et aliqui omnino falsa dicant. Si ea vera, patet in istis exemplis, Petrus exit, et Paulus non exit; Petrus non exit, et Paulus exit: Ecce 1o verificari debet pro aliquid partim positive, et partim physice; 2o vero verificari pro [illegible] aliquid aequatae potentiae. Quamvis haec falsa, contra nativum, tamen inducti facta pro eo... praedictas, tamen sequeretur aliter, una sola ... contradictoria esset quae affirmativa, et altera non esset contradictoria, q. e absurdum, ut patet ex dictis.

19 Unde tandem si isti propositioni 3o dicti, Petrus non est de facto Paulus, Petrus est de facto Paulus, tales erunt, q. nulla hypothesis, quae possit ponat aliquid aequatae potentiae ex parte obiecti, si loquere verificabit. Caput 7um aliquot obiectiones solvuntur.

Cap. 7um

Aliquot obiecta solvuntur

1 Obiicitur 1o, Petrus per sua entitatem positive distinguitur, quod per suam entitatem positive distinguitur a Paulo, ... non ... constitutivum rei ... dictum. Ceterum ... ; tendendo ... et ... adversum ... ... sit, q. constitutivum e. q. distinguitur, q. supponit verum ee ..., ... q. non e... In quo... minime nobis adversatur; sive aliter ... ab omni ... constitutivum rei e aequatae ... rationes distinguendum ab omni ... falsum e, neque ... debet supponi, ... alioquin supponet illud ..., de quo potest dubitari in hac disp.

2 Obiicitur 2o, nequit distinctio ... neque ... partialiter in natura physica identitatis Petri et Pauli; q. ... in solo ..., ... Antecedens probatur, q. Petrus distinguitur positive in entitatibus potentiae ... et Pauli ... ; ... naturae ... distinguitur per suam entitatem positive ..., ... possit ... a Paulo positive per suam entitatem potentiae. Minor ... probatur, q. ... Petrus distinguitur ab illa natura ... , et a hac ... ad 4 ... et sic de ... infinitum ... [illegible] ... et a hac ...

3 ... , nam ... , ad ... probationem ... ... , et ... minorem, ad cuius denique probationem, ... in quo nullum est absurdum, neque ...

Enim absurdum est, quod de facto detur in [illegible] natura physica [illegible] quae natura [illegible] possunt, dari quidem de facto naturam physicam infinitorum entium possibilium, de facto dari infinitam naturam identitatis, per quas Petrus identificatur cum infinitis entibus tam possibilibus, tam nativis.

4. Obiicient 3°: prius quam intelligat naturam physicam identitatis Petri cum Paulo, si prius intelligat entitatem propriam Petri, intelliget Petrum ut realiter distinctum a Paulo; ergo distinctio entitatum propriarum est prior natura superaddita [illegible] Antecedens probant, quia prius quam intelligat naturam illam, intelligit esse Petri, et esse Petri non esse Pauli; ergo antequam intelligat illam naturam, intelligit Petrum distinctum a Paulo.

5. Respondeo negando antecedens; et ad eius probationem, distinguendo consequens; ergo intelligit illud esse Petri, quod est alter distinctum a Paulo, concedo; ergo intelligit illud esse Petri ut realiter distinctum a Paulo, nego. Obiicient 4°: posita prius distinctione propria Petri a Paulo, ponitur Petrus esse distinctus a Paulo; ergo natura non est natio entitatum propriarum superaddita, ut intelligatur Petrus distinctus a Paulo. Respondeo negando antecedens, si enim prius ponatur distinctio propria Petri, non manebit in ratione distincti, manebit quidem illud proprium, quod est distinctio Petri, sed non manebit quod tale proprium sit distinctio, quoniam supponitur non manere natura identitatis Petri cum Paulo, contra quam supponitur dari identitatem Petri cum Paulo.

6. Instabit recentior quidam in hunc modum: prius positis distinctionibus propriis Petri et Pauli, illi intelliguntur absolute, et in [illegible] distincti; ergo realiter distincti; si autem negetur, probatur: quia positis illis propriis distinctis, prius Petrus et Paulus sunt absolute et simpliciter, quia eo ordine non sunt distincti identificantur, quod apparet falsum, cum per illas proprias distinctas Petri et Pauli distinguantur in ratione talium duorum individuorum.

7. Imprimis non video, quid ratio efficiat, quod prius positis distinctionibus propriis Petri et Pauli, illi intelligantur absolute et simpliciter distincti, cum [illegible] esse totam rationem realis distinctionis existere prius in propriis; neque enim [illegible] prius positis aliis realibus Petri, ponatur Petrus infinitus, quod intelligatur Petrus propriaque [illegible] ponitur obliquius intelligatur; sed forte voluit dicere prius positis distinctis propriis Petri et Pauli, ponitur quod illi sint absolute et simpliciter distincti, seu quod ponatur distinctio realis

[illegible]tralis aequatae [illegible] quo distinguant.

8\. Respondeo negando ans. ad cuius probationem dicendum ad illud quod addit, nego quod Petrus et Paulus prius [illegible] distinctas proprias. distinguant in eo quod duorum individuorum, quoniam in eo quod duorum, seu duarum realitatum, seu in eo quod realiter distinctorum insuper distinguuntur [illegible] natis identitatis inter ipsos, distinguuntur quidem a quatenus ab ipsis propriis entitatibus Petri et Pauli. Itaque si prius ponantur [illegible] distinctae proprie et loquentes [illegible] [illegible] natio identitatis inter ipsas, erit identitas inter ipsos, loquentur [illegible] naeritalia unde non distinguentur realiter inter se, nec manebunt ipsae distinctae, sed tantum manebit illud, quod erat distinctum.

9\. [illegible] sensus illorum [illegible] [illegible] quod prius intellectum non distinctis propriis Petri et Pauli [illegible] intelligunt, ut dixi, nondum est [illegible] [illegible] in [illegible] prius intelligunt [illegible] distinctas proprietates quae realiter distinguunt ex parte [illegible] [illegible] vero infertur, ergo intelligentur ut intelligent, ut realiter distincti, neque [illegible] ut idem [illegible] nandaelda, neque enim intelligent, vel idem [illegible] neque ut realiter distincti, [illegible] prius cognoscent [illegible] distinctas proprietates quae ex parte [illegible] sunt distinctae realiter distincte.

10\. Immo sic insuper [illegible] ad hoc, prius intellectus distinctis propriis Petri et Pauli intelligunt Petrum et Paulum, ut realiter inter se distinctos: ergo prius intellectis entitatibus propriis Petri et Pauli, intelligunt Petrus et Paulus [illegible] distincti [illegible] mentalis hominis [illegible] realiter et expresse ut realiter inter se distincti [illegible] et expresse, ut realiter [illegible] abstrahentis rationem communem, cognoscuntur Petrus et Paulus formaliter et expresse, ut realiter inter se distincti, multo [illegible] formaliter et expresse cognoscunt [illegible] inferiora illius [illegible] [illegible] per actum abstrahentis rationem communem perfecte univocorum cognitis inferioribus [illegible] [illegible] formaliter et expresse, ut plura [illegible] quidem [illegible] absurdum.

11\. [illegible] patet [illegible] [illegible] per actum istum mentalem homo intelligit entitates proprias Petri et Pauli, itaque [illegible] [illegible] in Petro, aut in Paulo et reliquis [illegible] realiter, et expresse cognoscat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsorum [illegible] abstrahit rationem communem speciei [illegible] inferiora [illegible] facti sunt Petrus et Paulus [illegible] reliquis hominibus [illegible].

12\. Unde validissime [illegible] ad [illegible] [illegible] realiter [illegible] pars realiter [illegible] natura distincta inter Petrum et Paulum, formaliter [illegible] [illegible] aequatae realiter distincta ab entitatibus propriis Petri et Pauli, quoniam [illegible] inter [illegible] per nullum actum abstractionis [illegible] abstrahere rationem communem [illegible] speciei [illegible] a pluribus entitatibus omnino [illegible] realiter inter se [illegible] adeo ut [illegible] [illegible] [illegible]

Exigua, essalis dixi, studo sit q fate ostendo. Ant̄ij pr' eius diacty ad ratione generaliter, et expresse cognoscet uttale q q̄ potij e in illis entitatibus, aliqui n abstraheret ob prati essale singulo eius di entaty uni-voce conveniunt, q e 3ª supposity, quoniam pr' eius actu generaliter, et expresse cognosceret totam illam entaty pover, secundo pati q dicunt q generaliter et expresse cognoscit illas, ut realiter in se dicty. Patet cons, quoniam disti distio realis adaequata, pr q entaty ille differunt in se generaliter distin-potio illam entaty prisse, prius intellectus generaliter et expresse illa entaty secundo scitha poti q dicuntur cognoscent expresse ut generaliter dicitur, q de patij generaliter, et expresse, cognosceret totale illud poti, pr q adaequate inmercha-ralis distio inter eius entaty. Cap. 24 modis arguere satisfit.

cap. 24

Secundi argumentis satisfit.

1. Recentior quidam dicit 1º in hunc mi Prius sup entatem potij generaliter e Prius, quo Prius illis sup entaty potij generaliter e ratio. Patet uttinter cons, atque q hę pp. sunt equivalenti, Prius e Prius, et n e n Prius, quo n per sui sup entaty potij adaequate het q sit Prius pr illam eandem entaty habet adaequate q non sit Prius, quo pr sup entaty het adaequate et generaliter, q n e Prius, contr het ilioz dispui realiter a Cambo.

2. Pergit recentiorista, asserity 1º hanc noviter ab ipso excogitato, illo q sicut ei; hę etiam sunt ex legey que verte Prius e Prius, Prius n e n Prius, Prius nihil e ex ijs, q non sunt Prius, Prius distinguitur realiter ab ijs ob q n sunt Prius, q q requirit, et sufficienter ad verifandi ejus ppd Prius e Prius, id pr sufficit, et requirit, ut 4º pp verificand, s. sola entas pova sui sufficit, et requirit, sine ulla nati superaddita, ut vult 1º pp, quo ad ipsy sufficit, ut sit, veralteq 4º, quo ut Prius distinguat ab ijs oib, a quibus distinguit actualiter, ipsius entas pova sufficit.

3. Eniq q mas noviter excogitato, ac demonstra-tionj logicam appellat, verumque ponitur ly, quoniam exco, et endit di-axerq eius dice unia ipsus authorj inventy. Exap. sol nim firmat vijj

in 1° typo optime ait Iurisconsultus; fortissimos populares aureos ca-
taxe vellemus id in variis elucubrationibus passim immeritis iactitantem.
2 ymixor, quoniam eiusdem id, tam longe aberat a loga demonstrat, ut potius sit
error logicus, in sumulas plane peccans, neque enim istae propositiones sunt equivalentes
loge; Omnis est Prius, Omnis homo non Prius; Nullus Prius non Prius,
non est Prius, forte aliqualiter sistendo istas propositiones: Omnis homo non Prius in Omni non est
Prius: huic recentiori constat, ut fallaces.

4. Quod autem istae duae propositiones; Omnis est Prius, non Omnis est non Prius
non sint equivalentes, probatur manifeste, si essent equivalentes sequeretur, Omnis est Prius
non est non Prius, non Omnis est non Prius, sed hoc absurdum est, igitur illud unde sequebatur.
Maior est manifesta, quoniam haec propositio; Omnis est Prius apud omnes logicos equivalet
huic, non Omnis est non Prius, sed ita propositio, Omnis non est non Prius equivaleret huic, Omnis
huic, non Omnis est Prius, si ita propositio; Omnis non est Prius. Minor autem sequitur, quoniam si est duabus
Prius, igitur huic; Omnis non est non Prius. ... reddunt, hoc est eiusdem
contradictoriis ... alteri tantum negatio praeponatur, equivalentes reddunt, hoc est eiusdem
... enunciatis logicae ... : si istae duae propositiones; Omnis est Prius, Omnis non est Prius, non
... dicte sunt, ... negatio praeponatur haec est; non Omnis non est Prius, redditur equivalens
huic; Omnis est Prius. Minor ... eius adversarii doctrina ...
eiusdem ... legitima, quoniam ... istae duae propositiones quae sunt ... equivalent inter se
sunt equivalentes, ostendimus in propositionibus summulisticis.

5. Superest ... probandum ... minor ... non ... sillogio.
... absurdum sit istas duas propositiones equivalentes esse, non Omnis est Prius, Omnis
est non Prius, quod ... probo, et ... posteriori, si equivalentes essent, haec propositio
est non Prius, ... absurdum
... est contradictoria huic; Omnis non Prius, ... hoc absurdum
... Maior probatur ... propositio; Omnis non est Prius est legitima contradictoria
huic; Omnis non est Prius, ... haec propositio, non Omnis non est Prius equivaleret huic; Omnis
non est Prius ergo haec propositio non Omnis est Prius ... contradicit huic; Omnis non est Prius; Ma-
iore manifesta. Minor est eius adversarii doctrina, ... legitima est, quoniam propositio
quae contradicit uni ex duabus inter se equivalentibus contradicit ... alteri, a
... manifeste inferret eiusdem duas propositiones inter se esse equivalentes.

6. Quod vero absurdum sit asserere istas duas propositiones esse
Omnis non est Prius, Omnis est non Prius ... contradictas, ita probo, et ... posteriori,
si essent contradictorie istae duae propositiones sibi equipollerent; Omnis est ... Prius

Prius

n. e Pn, hoc absurdum; ergo etc. Maior constat, nam ista pp. n. Pn
n. e Pn, conditionaliter dicit huic, Prus n. e Pn, sed etiam conditionaliter huic, Pn
e n. Pn; ergo istae duae pp. Prus n. Pn, Prus n. e Pn, essent aequipollentes.
Minor autem probatur, 1° ad hominem adversarium, quoniam concedit independenter hanc esse
valere; Prus e n. Pn; ergo Prus n. e Prus manet eque vera, vel aeque absurde
nisi ponatur ex subiecti haeresi; Prus existit et n. Prus; ergo Prus e n. Pn;
ergo istae duae pp. n. sunt aequivalentes; consequentia manifesta, quoniam istae duae pp. non sunt
aequivalentes, nam non mutuo se inferunt absolute.

7\. Pr 2° eadem minor, nam ista pp. Prus n. e Pn
e pure nativa, haec autem Prus e n. Prus, n. e pure nativa, quia ipsa quidem aequivalet
huic, Prus e aliquid quod n. e Pn, seu Prus est maius aliquo quod
n. e Prus, sed haec n. e pure nativa, ut constat; ergo etc. Pr 3°, nam si utraque
ista pp. in suo absurdo sumatur, sub eadem hypothesi posita una erit vera, et
altera falsa, ergo n. sunt aequivalentes. Consequentia bona, quoniam pp. quae aequivalent
sunt absolute aequivalentes, sive utraque in suo absurdo sumatur, sive utraque
in suo dictato, aequivalentes manent. Pr antecedens, casu quo Prus n. exsistat, haec e
vera in suo absolute accepta, Prus n. e Pn, ut quod patet luminaliter; Prus n.
e de facto Prus, seu Prus n. idem est de facto cum Pro, quod quidem verum est, quia
enim Prus n. exsistit, n. datur partem eius semitus terminus, haec autem pp. in
eadem hypothesi est falsa in suo absolute accepta, Prus e n. Prus, quia quidem
aequivalet huic, Prus de facto aliquid quod n. e Pn, sive Prus idem est
de facto cum aliquo quod n. e Pn.

8\. Pr 4°, si essent aequipollentes, Prus n. e Prus,
Prus e n. Prus, sicut 1° dictum est; similiter Prus e Prus, et aequivalentes
esset dicta eidem, haec absurdum est, ergo etc. Maior constat. Minor probatur
1° ex iisdem duabus pp. Prus e Prus, Prus e n. Prus, 1° e pure affirmativa,
2a vero n. e pure nativa, ut supra ostensum est, ergo n. sunt dictae. Consequentia bona
et tamen ex dictis patet. Pr 2° eadem minor, utraque illarum pp. in suo absoluto
accepta pp. sub esse falsa, sub hypothesi posita, ergo n. sunt dictae. Antecedens facile
ostenditur; casu quo Prus n. exsistat, haec e falsa; Prus e Prus, in suo absoluto
accepta, ut supra ostendimus, et etiam haec Prus e n. Prus in suo absoluto accepto
etiam esset falsa, quia quidem 1° aequivalet huic, Prus idem est de facto
cum Pro, et 2° aequivalet, Prus idem est de facto cum aliquo quod n. e Pn, quae
quidem

quia ... habent sunt falsa. Pro n[on] exente.

9. Arguitur 2° idem recentior: Deus per solam suam entitatem distinguitur realiter ab omni ente impossibili; ergo per solam eandem suam entitatem seclusa negatione distinguitur etiam a quolibet ente possibili. Probatur antecedens: Deus per suam entitatem est possibilis, et chymaera per negationes superadditas; ergo Deus per suam entitatem non est impossibilis. Probatur consequentia, si duo ... sunt ... Deus existens est possibile, chymaera existens non est possibile, ergo Deus per suam entitatem possibilis sine superaddita negatione habet esse, chymaera ... ergo per illam eandem suam entitatem habet nihil esse ... existentia, quae sunt impossibilia, ergo per suam entitatem habet distingui ab omni impossibili. Sed chymaera est una ex impossibilibus, ergo Deus habet realiter per suam entitatem distingui a chymaera.

10. Respondetur negando ... ad cuius probationem dicendum: Deus per suam entitatem non est impossibilis sumpto signo non est logice et distinguo consequens; ergo Deus per suam entitatem non est impossibilis sumpto signo non est logice, ... sumpto signo non est physice, nego consequentiam. Explico distinctionem: signum non est duplicite sumi potest: primo ut explet privationem alicuius cognitionis Dei, secundo ut explet negationem alicuius physicae identitatis Dei cum impossibili. Si primo modo accipiatur, explet Deum esse non repugnantem, seu esse talem, cui repugnet identitas cum impossibili, et in quo sensu ... dicere: Deus per suam entitatem est non repugnans, seu Deus per suam entitatem est talis, cui repugnat identitas cum impossibili, et haec vera. Deus per suam entitatem non est impossibilis, ubi signum non est privative explet negationem, ... Deus per suam entitatem non est impossibilis. Si vero signum non est physice sumatur, pergit Deus esse repugnans, seu impossibilis, falsa erit haec. Sumatur et explet negationem physicae identitatis Dei cum impossibili, ... quoniam aequivalebit huic: Deus per solam suam entitatem non est impossibilis, ... Deus per solam suam entitatem est aequivalenter talis, per quem non identificatur physice cum impossibili, quae quidem propositio est falsa ... ergo Deus per solam suam entitatem non est impossibilis ... solum esset Deus, si esset physica negatio identitatis cum impossibili ... pergit Deus non identificari physice cum impossibili ... Deus per suam entitatem est possibilis. Deus per suam

11. Unde istae propositiones: Deus per suam entitatem est possibilis, ... Deus per suam entitatem non est impossibilis, si signum non est logice tantum sumatur, erunt aequivalentes, at vero si signum non est physice sumatur, non erunt aequivalentes. Si autem haec propositio: Deus per suam entitatem est impossibilis ... et signum non est physice sumeretur, ita quod ... sensus esset: Deus per suam entitatem est impossibilis, ... Deus per suam entitatem ... si adhuc non aequivalet huic propositioni: Deus per suam entitatem est possibilis, non est physice sumeretur, vera esset, si adhuc non aequivaleret huic ..., quoniam bene valeret: Deus per suam entitatem est possibilis, ergo Deus per suam entitatem non est impossibilis, cuius esset subalternata, quoniam ... non autem e contra. Ratio est, quoniam ... affirmativa

affirmativa, 2a vero pure negativa, deinde, quoniam Propositio de existente, si utraque in suo absoluto accipiatur, 2a est vera, et 1a falsa, quod ita probo. 1a in suo absoluto accepta equivalet huic: Petrus est de facto possibilis, seu Petrus identificatur de facto cum aliquo possibili, quod quidem falsum esset dicere Propositio de existente, 2a vero equivalet huic: Petrus per suam entitatem est de facto impossibilis, seu Petrus per suam entitatem identificatur de facto cum aliquo impossibili, quod quidem verum esset dicere Propositio de existente.

12. Ad istius loci probationem redeo propositiones istas: Petrus existere est possibile, Petrus existere non est impossibile, si logice sumantur, id est ut connotet physice identitatis Petri existentis cum possibili equivalent inter se. Probatur, nam si 1a in eo sensu accipiatur equivalebit huic: Petrus existens non identificatur cum impossibili, et 2a equivaleret huic: Petrus existens identificatur cum possibili. Ecce bene valet in sensu Petrus existens identificatur cum possibili; ergo Petrus existens non identificatur cum impossibili; non autem e contra valet neque existens, quoniam 1a est pure affirmativa, 2a vero pure negativa. 2o quia si utraque in suo absoluto accipiatur, Propositio de existente, 1a erit falsa et 2a vera, si enim Petrus modo non existat, falsum est dicere: Petrus existens identificatur de facto cum possibili, et verum est dicere: Petrus existens non identificatur de facto cum impossibili. Unde tandem concluditur eiusdem propositiones equivalenter non esse, si physice sumantur.

13. Si autem in istis propositionibus: Petrus existens non est impossibile, Petrus existens est tantum logice sumatur, id est tantum connotando copulam, quae explicatur per hoc, quod Petrus existens sit non repugnans, seu Petrus existens sit tale, cui repugnet identitas cum impossibili, seu si Petrus existens non sit possibile, erunt equivalentes, sicut duae propositiones: Petrus existens est possibile, Petrus existens non est impossibile, in quo sensu accipiuntur, quod equivalentes dicuntur. Sed inde nihil sinfert ad vero ... doctrinam, nam 1a propositio sumatur in ... quod equivalet ... non afferre probationem, quod enunciet aequaliter ... Petrus existens est impossibile, sed inaequaliter ... enunciatur. Cap. 9. v. quando non existunt.

Cap. 9

Q. Res disquatur, quando non existit?

1. Suppono 1o aliud esse rogare an Petrus disquatur ... a Paulo, quod ipse Petrus non existit, et aliud esse rogare an quando Petrus non existit, vera sit haec propositio: Petrus distinguitur realiter a Paulo. Alitera ... aliud est

erogare, an Petrus et Paulus realiter distinguantur, quando non existunt, statui de erogare, anquando Petrus et Paulus non existunt, vera sit haec propositio: Petrus et Paulus realiter distinguuntur; non huiusmodi aliud erogare, an Petrus sit animal quando non exsit, statui de erogare, anquando Petrus non exsit, vera sit haec propositio; Petrus est animal; Primo enim interrogatio inepta, quoniam certum est, quod Petrus non est animal quando non exsit, idest, pro illo tunc in quo non exsit, nec enim Petrus est animal pro illo tunc, alioquin vera esset in illo tunc ista propositio in suo absoluto accepta: Petrus est animal, quod quidem est absurdum. Secundo vero interrogatio est apta intelligendo status rerum affirmative; non illa propositio utrum et in sua absolutione intelligendo, et contradictoria dicit, ut si proferatur Petro non existente, quoniam tunc dicit veraciter, quod Petrus si exsit, est animal.

2. Dicimus primo assertio: Petrus et Paulus non distinguuntur realiter intra quando non existunt, idest, non distinguuntur realiter pro illo tunc quando non existunt. Conclusio: Petrus et Paulus non sunt animalia quando non existunt, ergo non distinguuntur quando non existunt. Antecedens constat, consequentia probatur: si Petrus et Paulus non sunt animalia pro illo tunc quando non existunt, si quidem est haec: Petrus et Paulus sunt animalia; probatio, alioquin vera esset haec propositio: Petrus et Paulus sunt animalia pro illo tunc quando non existunt; contra vera esset haec propositio, realiter pro illo tunc, quando non existunt: Petrus et Paulus non est, quod quidem est absurdum. Tertio illa consequentia probatur; haec propositio: Petrus et Paulus sunt distincti realiter, quando non existunt, quia universaliter: Petrus et Paulus sunt duo entia, quando sunt pro illo tunc, pro quo non sunt, si quando non existunt. Unde infertur manifeste, quod sint pro illo tunc, pro quo dicti existunt ... illa consequens est absurda. Dicitur: Petrus non exsit, Petrus quantum Petrus distinguitur realiter a Paulo quando ipse Petrus non exsit ... distinguitur a Paulo, quando ipse Petrus non exsit, quia quidquid sit ... falsum sunt.

Assertio 2o: Petro et Paulo non existentibus vera erit haec propositio: Petrus et Paulus realiter distinguuntur. Probatur ... illa propositio in sua absolutione accepta vera est, si proferatur quando Petrus et Paulus non existunt, ... utraque ... in sua absolutione ... vera est, utrumque, si profertur quando Petrus et Paulus non existunt; minor constat, semper enim verum est quod Petrus et Paulus, si Petrus existunt realiter distinguuntur; probatur minor ...

propositio

propositio utraque est pro suis veritatibus; ergo etc. Consequentia liquet ... et ... Di...

... Probatur Maior: Scientia propositionis actus subiecti metaphysice infert praedicatum, sive propriis identitatibus, sive distinctis; dicit pro veritatis; sed cuiusdam propositionis, utraque talis est; ergo etc. Maior est evidens, Minor probatur; nam sequitur huius cuiusdam propositio, Petrus et Paulus sunt duo, quorum neuter est alter; sed Petrus et Paulus inferunt metaphysice duas entitates, quarum neutra est altera; ergo etc.

4. Arguitur 3°. Propositio existente falsa est, utraque hec propositio: Petrus distinguitur realiter a Paulo. Probatur 1°, cuiusdam propositionis, utraque sequitur huius: Petrus absolute distinguitur realiter a Paulo; sed hec utraque, ... Petro non existente; ergo etc. Maior constat, nam Petrus distinguitur realiter a Paulo, stat absolute distingui, ... absolute ... , et in ... quantum est ... Minor, ... propositio non est pro veritatis, ergo ... subiecto non existente ... falsa erit. Patet consequentia, nam propositio affirmativa explicite absoluta, quae non dicit pro veritatis, sumi debet in sensu absoluto. Probatur 2°, quia affirmat ex parte subiecti formalis explicite, non connectit metaphysice ... quod affirmat ex parte praedicati; ergo est pro veritatis. Consequentia patet ex dictis. Probatur antecedens, quia affirmat ex parte subiecti formalis explicite est ... entitas Petri, et quod ex parte praedicati affirmatur est absoluta realis distinctio Petri a Paulo; sed entitas Petri non infert metaphysice absolutam realem distinctionem Petri a Paulo; ergo etc. Maior certa est, Minor probatur, absoluta realis distinctio, per quam Petrus realiter distinguitur a Paulo, saltem partialiter constituitur per entitatem Pauli; sed entitas Petri non infert metaphysice entitatem Pauli; ergo etc.

5. Confirmatur, ideo hec propositio: Petrus est albus, non dicit pro aeternis veritatibus, sed in sua absoluta sumitur, sic absolute affirmat, ... existente falsa est, Petro non existente, et hec quaestio ... ex parte subiecti formalis explicite affirmat, est ... entitas Petri, et hec non infert metaphysice, ... affirmat ... ex parte praedicati, videlicet quod existat albedo, non ... pergunt cuiusdam albedo ... Petro; sed in hac propositione, Petrus ... absolute realiter distinctus a Paulo, ... ; ergo etc. ... propositionem, Petrus distinguitur realiter a Paulo, seu Petrus est absolute distinctus realiter a Paulo; ex parte subiecti formalis explicite ... affirmat entitas Petri, et ex parte praedicati ... absoluta realis distinctio Petri a Paulo, ... entitas Petri ... entitatem Pauli, ... minime infert metaphysice entitas Petri; ergo etc.

6. Confirmatur 2° hec propositio, albedo A ... albedine B ... albedine A non existente, veram est ... vera albedo A

e

e sibi albedini B; 2º ideo verum est, quoniam equivalet huic, albedo A est absolute similis albedini B, in qua propositione ex parte subiecti formaliter explicite, solum afficit albedo A, et ex parte praedicati afficitur absolute similitudo inter albedinem A et albedinem B, consequenter afficiat etiam albedo B, quicquid albedinem B minime inficit metaphysice albedo A, si sit ita sumpta, propositio ista Petrus realiter distinguitur a Paulo, seu Petrus est realiter distinctus a Paulo, ergo etc. Maior est adversariorum doctrina. Probatur minor, est enim haec propositio: Petrus est realiter distinctus a Paulo, est haec, equivalet huic: Petrus est absolute realiter distinctus a Paulo, quae afficit Paulum, ergo ex parte praedicati afficiat absoluta distinctio Petri a Paulo, quae afficit Paulum, quia dicitur realis distinctio et relatio fundamentalis, quae dicitur realis distinctio et eadem tota relatio identitatis fundamentalis, quae dicitur ex extremorum utriusque distinguit; 2º ex parte subiecti formaliter explicite solum afficit Petrus sive unum tantum partis relationis eiusdem, quod fuerat de afficiendo: idem dic de ista albedo est dissimilis albedini B.

7. Assero 4º: haec propositio: Petrus quantum est ex se realiter distinguitur a Paulo, vera est etiam si non fuerat Petrus existente. Probatur: nam accepta vera est propositio, quae eiusdem sumitur in suo conditionato, sive in eo sensu accepta, vera est propositio, quae in suo conditionato est existente, ergo etc. Maior patet, propositio eiusdem est perpetuae veritatis, quia in suo conditionato sumitur, probabat antecedens, subiectis propositionis metaphysice inficiat, quae enunciat sumitur. Probatur: est propositio: Petrus est ex parte praedicati, quae est perpetuae veritatis. Consequens patet, quoniam ideo propositio ista: Petrus est animal, dicitur apud omnes logicos aeternae veritatis, et in suo conditionato sumitur, quoniam subiectum Petrus metaphysice inficiat praedicatum animal. Probatur illud antecedens: eiusdem propositio equivalet huic: Petrus est talis entitas, quae si ponatur Paulus, vel idem non fallit, ergo posito Petro metaphysice inficiat, quae ponatur talis entitas, quae si ponatur Paulus, vel idem non fallit, ergo, quae afficit ex parte subiecti metaphysice inficit, quae enunciat ex parte praedicati, quae est aeternae veritatis.

8. Confirmatur: eiusdem propositio in suo conditionato accepta equivalet huic conditionali: Petrus si existat, est talis entitas, quae si ponatur Paulus vel idem non fallit, ergo posita conditione, quae afficit ex parte subiecti, metaphysice inficit, quae enunciat in conditionato, ergo est conditionalis perpetuae veritatis, ergo propositio haec: Petrus quantum est ex se, realiter distinguitur a Paulo, est perpetuae veritatis. Probatur consequentia: propositio formaliter et explicite absoluta, quae in suo conditionato accepta perpetuae veritatis est, est absolute [illegible]

ē esse veratis, sed tale ē clarū, p̄d ī go et Maior certale, ideo Enim hec pp̄d ī Prus kasal ī qui formalr̄ et explicite ā Burale, esse veratis dicit quoniq in suo dictato accepto ē esse veratis. Minor etiā constat ex sup̄ dictis.

9 Assero deniq Petrum existente n̄ exit ratio distinctiōis, qua Petrus ratiōe distinguit ā Paulo. Probatur, distinctio ratiōis Petri ā Paulo salty particulari consistit in entitate Petri. Sed Petrū existente, n̄ exit entitas Petri, ergo Petro existente, n̄ exit ratio distinctiōis Petri ā Paulo. Unde stare colligit ergo Petro existente, n̄ existere ratio distinctiōis, per quam Petrus, quantum est ex se, distinguit ā Paulo. Colligit, inquam, quoniā etiā dictae, per quam Petrus, quantum est ex se ratiōe distinguit ā Paulo, dicunt entitatem Petri. Sed Petro existente, n̄ exit entitas Petri, ergo etc.

10 Sed dices, ergo dico Petrus n̄ exit, n̄ exit ratio distinctio Petri ā Paulo, ergo exit ratio distinctiōis ratiōis inter Petrum et Paulum, ergo exit identitas Petri et Pauli. Probabitur, quoniā ratio distinctiōis inter Petrum et Paulum ē identitas Petri et Pauli, sicut ratio distinctio inter Petrum et Paulum ē ratio identitatis Petri et Pauli. Resp. Iacendo Seq. conseq. et distinguendo Cons., ergo exit ratio Sega. distinctiōis Petri ā Paulo, Deduco; ē exit ratio distinctiōis quae una philosophica sit, n̄go conseq. Explico distinctiōnē; distinctio ratiōis Petri ā Paulo dicit in suo concepto entitatis per quam Petri et Pauli, et ratio identitatis inter Petrum et Paulum, ecce dicit philosophice positivū, et eiusdem contrariae ratiōis. Unde infert quod carentia ratiōis distinctiōnis, licet n̄ sit una naturali philosophica, sed tantū Sega. ut constat ex supradictis; unde bene valet, datur carentia distinctiōnis Petri ā Paulo; ergo datur identitas Petri et Pauli; solū itaque valet sub disiunctōe, ergo, vel datur identitas Petri et Pauli; vel n̄ datur Petrus et Paulus; sicut bene valet, datur carentia coniunctiōnis ex Petro et natura Pauli; ergo datur Paulus. Sed solū sub disiunctōe valet; ergo vel datur Paulus, vel n̄ datur Petrus; unde patet solutio ad reliquum argumenti; caeterū ulterius nando 3. conseq. ad cuius probationem nego distinctiōnē et identitatem n̄ opponi contradictorie. Sed contrarie, quapropter simul deficiunt distinctio ratiōis, et identitas Petro et Paulo n̄ existentibus. Diego

[illegible]

Capitulum 5m; distinctio modi ā re explicatur.

Diego

Disp.o 5.a

An detur diversitas distinctionis realis à diversitate extremorum, quae disjungit. cap. 1.um

Distinctio modi à re explicatur.

1. Modus dicit entitatem, quae ita afficit, et addicit alicui entitati, ut ab illa separari nequeat, neque per alterius sui effectus formales praebere etiam divinitus; absoluta entitas è contra dicit, quae non addicit alicui, et praebere potest, ut etiam divinitus ab ea separari possit, exemplum in unione, quae est alteri entitati, itaque neque divinitus ab ea separari possit; exemplum albedo dicit entitatem absolutam, quae quippe divinitus albedo, et inhaerentia, quae inhaeret subjecto, albedo dicit entitatem absolutam, quae quippe divinitus à subjecto separari, ut canit in Eucharistia facta, ubi enim albedo panis manet sine subjecto, potest etiam divinitus transire de subjecto in subjectum, unde effectus formales quos ante Joanni albo praestabat, deinde praestare poterit Petro albo, inhaerentia vero qua eiusdem albedo inhaeret Petro, dicit entitatem modalem, quae nisi ita est alligata Petro, et albedini, quod neque divinitus separari possit ab illis, aut unire alteri extremo distincto à Petro et albedine.

2. Deinde observandum est, quod realis distinctio, quae versatur inter duas entitates absolutas, appellatur distinctio rei à re, ut illa, quae inter Petrum, et Paulum, dicitur distinctio autem illa, quae versatur inter entitatem modalem, et absolutam, dicitur distinctio modi à re, qualis est illa, quae versatur inter albedinem, et eius inhaerentiam. Distinctio modi à re ... sic eius ... distinctione rei à re praesuppositis rogamus an talis distinctio modi à re ... distinctione rei à re, non quoad praecise, ac formaliter ... distinctio modi à re, distinctio rei est à distinctione rei à re, non formaliter secundum differentiam mentis ... realis distinctio, scilicet quatalis distinctio, idem, non formaliter secundum extrahentes, sicut ... distinctionis realis acceptus, scilicet secundum extrahentes, ... scilicet qua talis ... à parte rei ab aliali ... non quoad praecise, ac formaliter ... in quo, per differentias extrahentes.

3. Dico 1.o: distinctio modi à re, est aliter distinctio est à parte ... distinctioni rei à re, quod distinctio rei est realis rei, seu entitative; realiter ... sequendo, distinctioni rei à re ... duplici entitate sequendo. Patet ... 1.a distinctio ... extremum unum modale, et alterum absolutum, 2.a vero distinctio, et nihil modale ... pr

per diunctu ex duplici entitate utraq[ue] abstracta, s[ed] diunctis a parte rei, realiter differt a 2o diuncto, ergo 1o distio a parte rei differt realiter a 2o, quia a parte rei, et entitative distinctione.

4. Dico 2o, distio realis modalis, quae a parte rei est, actualiter est realis distio eiusdem rationis cum distione rei a re, quae a parte rei est distio realis. Unde non est minor distio realis, quidquid dicat Doctor Suarez, neutra enim distio realis, maior est, aut minor quam altera. Probatur, 1o distio quae proprie distio realis est, et tota proprie participat conceptum realis distionis, quam 2a, ergo se non est minor distio realis. Quam minor. Probatur. 1o: [illegible] sumpti [illegible] conceptus tales, quorum neuter est altera. Sed 2a distio, tota proprie est duplex conceptus talis, quorum neuter est altera, ergo [illegible]. Maior certa est. Probatur minor, quoniam non minus proprie albedo, et [illegible] sunt diversitates a parte rei, quam albedo, et [illegible], et minus proprie dicitur, quod albedo non sit a parte rei [illegible], quam dicitur, quod [illegible] sit a parte rei albedo, ergo [illegible].

5. [illegible] Doctoris Suarez, modus [illegible] rei ab ipso, illa modus est, s[ed] non [illegible] tam quam res a re, ergo minori distione distinguitur. Probatur maior, modus [illegible] non est res, ergo [illegible] concedendo maiorem, et minorem, et negando consequentiam. Ad probationem minoris distinguitur antecedens: modus [illegible] non est res, sicut [illegible] entitas realis seu res per [illegible], negando antecedens; [illegible] entitas, [illegible] modalis distinguitur, concedendo antecedens.

6. Obiicies 2o, cum eodem authore, modus nequit separari et [illegible] abstractae, a subiecto, cuius modus est, s[ed] haec diunctio, et inseparabilitas arguit aliquod genus identitatis, ergo minori distione distinguitur quam alia una res abstracta ab alia, quam una res abstracta ab alia. Dico, concedendo maiorem, et negando minorem, [illegible] enim bene valet, unum tale est, quod realiter ab alio separari possit, ergo realiter distinguitur ab illo; non autem est contra valet, hoc nequit realiter separari ab illo, ergo non distinguitur realiter ab ipso. Sic a pari, nos [illegible] nequit [illegible] realiter separari a Deo, et tamen [illegible], realiter distinguitur a Deo. Sic et [illegible] realiter nequit [illegible] abstracta [illegible] separari realiter a [illegible], aut [illegible], et tamen [illegible] realiter distinguuntur. Cap. 24 distionis [illegible] ab [illegible] explicat.

Cap. 24.

Distinctio rationis includentis et ab incluso, explicatur

1. Distinctio rationis includentis et ab incluso dicitur illa, per quam [illegible] distinguit inadaequate rationes ab adaequate [illegible] distinctio, qua ipse positive rationes [illegible] inadaequate distinguit a parte rei, dicitur distinctio rationis includentis et ab incluso [illegible].

Unde patet quod rationis distinctio includentis et ab incluso, est inadaequata, et duo dicit [illegible] nationes [illegible], identitatis adaequatae, et identitatis inadaequatae. [illegible] ipsa ita [illegible] et supponamus [illegible] et [illegible] ipsa ita [illegible], positive [illegible] distinguit rationis inadaequate a parte [illegible] ipsa ita [illegible] distinguit, dicit natis identitatis adaequatae [illegible] illa, et quod inadaequate dicit, dicit identitatis inadaequatae [illegible] illa, quoniam [illegible] non identificat rationis [illegible] ratione distinguit, at vero [illegible] quoniam includit, identificat rationis [illegible].

2. Unde [illegible] quod [illegible] rationis adaequate distinguat a parte, [illegible] et [illegible] rationis adaequate identificet [illegible], quoniam non identificat [illegible] distinctione sumptus, [illegible] identificari inadaequate [illegible], quoniam non identificat [illegible] illa quidditative, id est secundum quamlibet sui partem, [illegible] denotative, [illegible] secundum unam tantum sui partem, id est, [illegible] rationis [illegible] sumptus distinguit rationis inadaequate a parte, quoniam non distinguit rationis ab illa secundum quamlibet positive [illegible], id est, non distinguit rationis ab illa secundum quamlibet [illegible] adaequate denotat inadaequate rationis [illegible] partes, [illegible] secundum [illegible] materia.

3. [illegible] de quibus nemo dubitabit, [illegible] includentis et ab incluso [illegible], ac distinctio [illegible] quam [illegible] inadaequate distinguit a parte, [illegible] distinctio, per quam ipse positive rationis inadaequate distinguit a parte. [illegible] distinctio [illegible] rationis distinguit a parte, [illegible] identitatis rationis, [illegible] distinctio [illegible] identitatis, [illegible] identitatis [illegible] distinctionis [illegible] a parte, [illegible] rationis inadaequate distinctionis [illegible] a parte, [illegible] supponamus [illegible] ipse positive [illegible] a parte, maxime [illegible] et [illegible].

4. [illegible] distinctio rationis inadaequata ipse positive a parte [illegible] rationis, [illegible] distinctio rationis inadaequata ipse positive a parte.

Neo [illegible]

[illegible]

a ma[io]ri, et fr[atr]es, et per c[on]s[equens] positis ma[io]ri et fra[tr]i, et im[m]...
int[er] ipsos, realis, et imm[edi]ate ponit distinctio realis inaequata [illegible]
a ma[io]ri, et e contra, ergo sequitur a ratio identitatis, ergo ea de
prorsus ratio identitatis, quae debit unus distinctionis, et alius debit, ergo
alia ratio identitatis sequitur. Patet anteq[uam] quoad primam partem, q[ui]a prius
posita identitate fr[atr]is cum ma[io]ri, realis, et imm[edi]ate ponit fratrem esse
ma[io]rem, ergo prius ablata ratione identitatis fr[atr]is cum ma[io]ri, realis, et imm[edi]ate
ponit fratrem esse ma[io]rem, s[ed] prius posito fratrem esse ma[io]rem, realis, et
imm[edi]ate aufferet oppositum inaequate realis distinguit a ma[io]ri, ergo [etc].
Patet ante[cedens], q[ui]a prius posito q[uod] fratres sit ma[io]ri, realis, et imm[edi]ate ponit
aequatam identitatem oppositi cum ma[io]ri, ergo [etc]. Ante[cedens] constat, quoniam
supponimus oppositum solum debitum est ma[io]rem, et s[ecundu]m, ergo in isto casu
oppositum aequate identificabitur cum ma[io]ri. Patet etiam quoniam in isto
casu, q[ui]a q[uod] destruet oppositum, realis identificaret cum ma[io]ri, q[ui]a quidem
oppositum nullus partis diceret realis distinctum a ma[io]ri. Probatur quoad
s[ecund]am partem, non prius positis duabus unitatibus, et ratio identitatis inter ipsos,
realiter et imm[edi]ate ponit binarium, q[ui]a inaequate realis distinguit a qualibet
unitate seorsum sumpta, ergo ... alia ratio identitatis.

§. 4. Sin ista in contrarium cedere r[ati]o contra ergo illum
qui alicunde dixerit realis distinctio prius existere in entitate prius ...
[illegible] distinguit, itaq[ue] ... identitas inter Petrum et Paulum, exponeret
... distinctio realis inter ipsos essent entitates aequate ... et contra
... expressa positione identitatis inter Petrum et Paulum aufferet distinctio
realis inter ipsos et nihil haberet ... oppositum ... distingui
realiter a ma[io]ri, quia fratres distinguit realiter ab illa ... ponat prius
... identificari cum ma[io]ri, quamvis nihil addat, ... positum fratres
et ma[io]ri, et a nullo distinguit, ergo ideo distinguit de facto a ma[io]ri, q[ui]a fratres
distinguit a ma[io]ri. in contrarium quoque cadet inaequata dicta, quoniam ...
... positio identitate ... inter ma[io]rem, et fratrem,
realis, et imm[edi]ate aufferat distinctio realis, et contra, q[ui]a realis distinctio,

n[on] dit aliq[uid] aequat[e] posit[iv]i, q[uo]d quidq[ui]d formalit[er], et im[m]ediate aufferit et d.
priua[m] positione[m] alicuius posit[iv]i, id d[icitu]r identitas, secundo q
licet in illo aequitatem n[on] excipiat [illegible], formalit[er], et im[m]ediate 90
nihil aufferat quod in illud opinione [illegible] illud e[st] distinctu[m]
saltem inaequat[e] alicui rei, quo posito ab illo aufferat rei; et quam
dum hec in propria opinione [illegible] illud e[st] distinctu[m], [illegible] ino-
quat[e] alicuius rei, quo posito ab illo, formalit[er], et im[m]ediate aufferat rei.

§ 6. Ad 2[m] distinctio [illegible] per quam includere,
[illegible] quantu[m] e[st] ex se distinguit realit[er] inaequate [illegible]
[illegible] quantu[m] e[st] ex se [illegible] distinguit realit[er] a re [illegible]
[illegible] distinctio [illegible] includere [illegible] sumpta [illegible]
[illegible] distinctio [illegible] realit[er] distinctas, [illegible]
[illegible] duo int[er] se realit[er] distinctas, [illegible] distinctionis [illegible]
[illegible] Explicat hoc: [illegible] distinctio, per quam [illegible]
[illegible] quantu[m] e[st] ex se [illegible] ab unitate A inclusa [illegible]
[illegible] sumpta distinguit, quantu[m] e[st] ex se [illegible]
[illegible] distinctio per quam unitas A, quantu[m] e[st] ex se [illegible]
distinguit ab unitate B, [illegible] unitas A [illegible] distinctio [illegible]
[illegible] duo int[er] se realiter distinctas, 2[a] vero n[on] dicit.

§ 7. Ad 2[m]; distinctio per quam includere, [illegible]
quantu[m] e[st] ex se [illegible] distinguit ab unitate A inclusa, e[st] distinctio [illegible]
realit[er] distinguit, quantu[m] e[st] ex se ab unitate A inclusa, [illegible] distinctio [illegible]
[illegible] inaequatam identitatem cu[m] unitate A inclusa [illegible] distinctio, [illegible]
A, quantu[m] e[st] ex se [illegible] distinguit ab unitate B, [illegible] inaequatam
identitate[m] cum unitate B: [illegible]
[illegible] dicit.

§ 8. Res[pondeo] 3[o]: ad [illegible] [illegible] ex
[illegible] unitatis ab unitate, [illegible]
[illegible] ab unitate A, [illegible]
[illegible] ab unitate A, [illegible] unitatibus,
[illegible] duabus unitatibus,
et negativa [illegible] identitatis inter ipsas, [illegible], et
im[m]ediate [illegible] unitatis ab unitate, et

esse, quod ipsi esse positivi eidem dualibus Unitatibus, et negatione identitatis inter ipsas, formaliter et immediate ponit dictam unitatem, quae [illegible] ab Unitate A, [illegible] ad ipsas distinctiones, quae ex parte obiecti distinguit [illegible] Unitatem A, ab Unitate B, [illegible] ad ipsas distinctiones, quae ex parte obiecti distinguit [illegible] ab Unitate A. Maior certa est. [illegible] Minor: quia esse positivum Unitatis A, et Unitatis B, et negatione identitatis inter ipsas, formaliter et immediate ponit [illegible] existit, [illegible] talis magnitudo distinguit ab Unitate A, [illegible] Unitate A [illegible] talis magnitudo [illegible] Unitate A, [illegible] alterius Unitatis B, [illegible] formaliter et immediate ponit binarium, quae distinguitur ab Unitate A.

9. [illegible] quoad 2am partem, quae [illegible] posita distinctione includentis [illegible] binarium ab Unitate, formaliter et immediate ponit duas Unitates, et negationem identitatis inter ipsas, [illegible] posita [illegible] distinctione, formaliter et immediate ponit binarium [illegible] Unitate A [illegible] Unitate, et [illegible] Unitate B, [illegible] binarium formaliter [illegible] includit, [illegible] formaliter et immediate ponit duas Unitates, [illegible] identitatis inter ipsas, quod [illegible].

10. [illegible] formaliter et immediate [illegible] distinctiones [illegible] auferre, formaliter et immediate auferret [illegible] altera, quod [illegible] distinctiones [illegible] altera [illegible] Unitatis ab Unitate [illegible] Unitate A, [illegible] Unitate B, [illegible] identitatis inter ipsas [illegible] distinctiones binarium ab Unitate A, [illegible] identitatis [illegible], formaliter et immediate [illegible] una et altera distinctio, [illegible] existentis [illegible] formaliter, formaliter et immediate auferret una distinctio, [illegible] altera, quod [illegible] cap. 3, [illegible] formaliter [illegible] dicant.

cap. 3um.

Cap. 33.

Q. Nationes, et impolitia disquant.

1. Supponendum est vocabulorum distinctionis duplicem sumi posse: 1° proprie, rigorose ... distinctio realis ... idem, qui significat ... realitatem, et absolutam ... ubi distinctionem realem appellandam ... quorum duo deinde ... duo deinde ... nationes ... duo entia impolitia ... duo deinde Christi.

2. 2° possunt accipi ... vocis, ita quod distinctio realis ... distinctionis ... significat distinctionem, qua realis ... duo ... nationes ... et impolitia ... distinctionem ... indepentes ab operatione intellectus ... distinguitur ... in 1° sensu accepta ... duo entia nativa ... nativus ... distinctione reali, sumpta distinctio reali in 1° sensu.

3. Sit 1a ... Patris et Paulo ... 2° ... natio Petri et natio Pauli disquirunt realiter, sumpta distinctione reali in 1° sensu ... disputationis ... natio Petri et natio Pauli ... realiter ... Petri et Paulo ... natio Petri et natio Pauli distinguuntur realiter, sumpta ... in 2° sensu ... Petri et Paulo ... natio Petri, et natio Pauli ... natio Pauli ... natio Petri ... natio Pauli ... Pauli ...

Pauli

Paulus, qd Petrus distinct Pauli, q. est absurdissimum.

4. 2ª pbo: Petrus et Paulus existentes, et erit verum dicere natio Petri realiter distinguitur a natione Pauli; ergo sunt hic realiter in 2º sui acceptione. Probatur pbo ex dictis capite 16 huius disputationis, et illa propositio equivalet huic formaliter in sensu identitatis; natio Petri, si ponatur, ponet absurdam distinctionem realem illius a natione Pauli, et identica, ponet nationem Pauli; quae quidem propositio est vera, quod quidem ex parte subiecti, si illis explicit, si ponatur natio Petri, et haec metaphysice nationem Pauli, quae afficit ex [illegible] praedicati, et erit vera. Petrus et Paulus existentes, quod si eiusdem propositio in sensu absoluto consideratur, a forma falsa erit. Petrus et Paulus existentes, quoniam [illegible] modi nationes, neque secundum quid realiter existunt.

5. 3ª pbo: Petrus et Paulus existentes erit realis secundum quid distinctio realis nationis Petri a natione Pauli, sic hic realiter in 2º sui sumat. Probatur pbo: sunt existunt realiter secundum quid istae duae nationes identitatis [illegible] alterae, quae existit realiter secundum quid absurda distinctio nationis Petri a natione Pauli; et con[illegible] non [illegible] eo modo quo natio distinctionis Petri a natione Pauli [illegible] propositio, quae id distinctum absurdum nationis Petri et Pauli, et natio identitatis inter ipsas, quod est [illegible] natio Petri et Pauli.

6. 4ª pbo: chimaera A et chimaera B realiter distinguuntur sumpto hic realiter in sui 2º. Probatur pbo: haec propositio vera; chimaera A et chimaera B, si ponantur, neutra identitatem faciet realiter cum altera, [illegible] si identitas Petri cum Paulo et Leone, si ponantur, neutra identitatem faciet realiter cum altera; sed eius propositio equivalet pbo A; quod probatur vera. Minor patet, in pbo ex propositione [illegible] veritatis, sumpto hic realiter in 2º sui, quoniam illud quod afficit ex parte subiecti realis explicite metaphysice infertur illi, quod afficit ex parte praedicati; si enim ponerent illae chimaerae identitatem chimaerae, neutra esset [illegible] realiter cum altera; quod est [illegible] cap. 47. divisiones aliae, ac signa distinctionis realis.

Cap. 48.

Divisiones aliae, ac signa distinctionis realis.

1. Realis

8. 1. Ratio distincta dividi solet in distinctionem rationis numericam, specificam, et genericam; distinctionem rationis numericam solet etiam appellari distinctio individualis, et illa, quae intercedit inter extrema [illegible] tantum dicta, seu inter individua eiusdem infimae speciei, seu inter [illegible] pria sunt illa extrema ita inter se realiter distincta, ut [illegible] minime distinctionem realem habeant, ut inter Petrum, et Paulum [illegible] eiusdem individua esse de facto sub infima specie hominis, quo [illegible] esse extremam distinctio specifica, quae vocari etiam solet distinctio essentialis, et illa quae versatur inter duo extrema realiter distincta, seu diversae speciei infimae, ut inter lapidem distinctio generica dicitur, quae versatur inter extrema generis diversa, ut inter lapidem et equum.

2. Aliqua signa seu indicia assignari solet, unde colligitur extrema realiter distingui inter se, sicut quod duo extrema realiter separari possunt, itaque unum extra alterum perire, et alterum remanere, cum hinc colligitur eiusdem duo realiter inter se distingui. Non aliter, si duo realiter idem essent, ita se haberent, quod unum esset existens, altero perire, eiusdem res simul existeret et non existeret, [illegible] quae sunt absurda. Obiicitur, non econtra, id inevitabiliter realiter separari nequeunt aliqua duo, quod realiter distinguuntur, ut patet in divinis, ubi Pater, et Filius realiter distinguuntur, et tamen realiter separari nequeunt.

3. Aliud signum distinctionis realis est vera, et physica unio, quae sola inter se ... realiter inter extrema. Itaque bene valet, duo physice uniuntur inter se, ergo realiter distinguuntur. Hoc manifestum est, quoniam est impossibile, quod una entitas realiter indistincta uniatur physica unione secum ipsa, quod realiter ... physice uniri ... realiter ... dicti unit. Sic etiam ad veritatem ... unione physica duorum recte colligatur realiter inter se distingui, imo etiam ex eo, quod possint uniri duo inter se unione physica realiter inter se distingui, ... non e contra [illegible] diligere ... duo realiter inter se ex eo, quod nequeant uniri unione physica, quemadmodum ... Angeli duo nequeant physice uniri inter se, nihilominus tamen realiter distinguuntur.

Aliud signum realis distinctionis, sufficiens esse potest actio

M.

phica, seu phice in fieri et essentiale, quoniam nullatenus potest agentem ipsum praecise physicum, ipso sit praecise physice, et aliud esse realiter distinctum a parte, et sic stat in nostra methaphysica et vera transitione reproductionis ad productum quo exigitur realis distinctio inter producens et productum in sola methaphysica productionis ad productum, est sufficiens signum ad distinguendum realis distinctionis. Nam etiam posse physica productiva unius rei sufficiens signum est ad realiter distinguendum eiusdem ab alio, nam potest producere. Probatur, quoniam vel intelligitur de eiusdem essentia implicat esse, quod una res se ipsam efficienter producat, contra implicat, quod habeat possum effectivum ut se ipsam efficienter producat, ipso esse posse producere aliud a se realiter distinctum potentiam producere.

5. 4o adduntur aliqui sufficientis signum esse ad colligendum realis distinctionis, quod verificentur duo praedicata contradictoria. Itaque bene valeat de his verificantur duo praedicata contradictoria, ergo realiter distinguuntur. Contra si per supra praedicata contradictoria intelligantur duo praedicata contradictoria formalia, quibus conveniant exempli gratia duo praedicata, quae sint duo extrema physice contradictoria, bene licet colligere realis distinctionis duorum extremorum, quod de illis verificentur duo praedicata eorum contradictoria, quoniam eiusdem praedicata [illegible] semper erunt res, et natura realis, ergo quaedam realiter distinguuntur, sumpto hoc realiter in rigore sicut a nobis supra designato.

6. Nihilominus [illegible] tanquam [illegible] conveniunt duo praedicata eorum contradictoria, quae realiter distinguuntur. Probatur, quoniam Petrus et Paulus, et etiam quilibet alia duo entia positiva talia sunt, quibus convenire possint duo praedicata, quae sunt exempli gratia duo extrema physice contradictoria et tamen realiter distinguuntur, ergo [illegible]. Maior certa, nam Petrus est natura Pauli, neque est aliqua alia natura physica, neque Paulus est natura Petri, neque aliqua alia natura physica.

7. Si vero per hoc duo praedicata contradictoria intelligantur quod verificari possint affirmatio, et natura eiusdem praedicati, sed quod verificentur duo praedicata formalia solum physice seu contradictoria, neque [illegible] Petrum [illegible], sumpto hoc non tantum in finitantes [illegible], fallunt [illegible], quoniam illud signum non exit legitimum [illegible] creato, [illegible] tantum [illegible] creato. Natura praedicata quod in [illegible] fallit eiusdem signum [illegible] affirmativa natura potest

idem

id, q. prat, q. n adquat realis distio aliquo; Verificant enim isti pp.es: Paternitas realiter distincta a Filio, essentia non distinguitur realiter a Filio; sicut et isti: Paternitas est relatio opposita Filio, essentia est relata Filio, et in essentia Una, et Paternitas ri dicunt realitate ... 3. declarat realis entis. Disp.o 1.o, q. et quotuplex sit unitas. Cap. 1.m explat. signatum vocis unitas.

TRACT. IIII.

De unitate realis entis.

DISP. Ia

Quid, et quotuplex sit unitas?

CAP. Ium

explat. signatum vocis unitas.

1\. Suppono 1.o, q. nomine unitatis ab omnibus intendi signare id, q. opponit pluralitati; semper enim afferunt ut opposita unitatem et pluralitatem. Suppono 2.o unitatem explicari communiter per indivisionem, sicut contra pluralitatem per divisionem; ... indivisio, plures sunt, quas oportet prius explare. ... explare, et inde colligamus, q. importet unitas.

2\. Indivisio multipliciter sumitur, ... et opponit divisioni multiplici; divisio alia dicitur divisio rei in se, alia ... a se, diceretur illa, quam a seipsa separata, et realiter divisa a seipsa, itaq. de illa verificaretur, q. n esset ipsa. ... a seipsa ... quilibet ens ... realiter eadem secum ipso; itaq. verificari n posset, q. realiter distinguatur a seipsa.

3\. Divisio rei ab alia dupliciter sumi potest; alia enim divisio physica, alia divisio methaphysica; divisio physica dicitur illa, ... sicut anima realiter separata dicitur divisa a corpore, hoc est, ... unita physice cum illa; ... divisioni physicae opponitur indivisio physica, ... divisa physice a ... rei

rej phisice indivisa ab alia, hoc est, phisice unita cum illa, in hoc sensu dicitur a
qui est indivisa phisice a mat..., et unitate, divisio methaphisica rei ab
alia, est illa ratio cujus una res methaphisice divisa ab alia, hoc est, et
identificata realiter cum illa, hac ratione ... dicitur methaphisice divisa ab
anima equus, quamvis uniatur cum illa, et animal realiter distinguatur ab illa, quidquid
dicitur methaphisica unius rei ab alia, nihil aliud erit quam realis distinctio
unius rei ab alia, ... opponitur indivisio methaphisica
unius rei ab alia, qualis daret si una res identificaretur realiter alteri.

4. Divisio rei in se duplex etiam videtur, alia est divisio
methaphisica rei in se, alia divisio phisica rei in se, divisio methaphisica rei in se
illa erit, ex vi cujus res in se divisa ... realiter distinctis, hoc est, constat
partibus in se methaphisice divisis, seu realiter identificatis, hac ratione ...
substantialiter dicitur in se methaphisice divisa, quatenus constat ... partibus, ut
... unione, methaphisice ... identificatis
realiter. Huic divisioni methaphisicae rei in se opponitur indivisio methaphisica rei in se,
... ex vi cujus una res ... in se pluralitate, seu ... pluribus partibus realiter
distinctis, hac ratione dicuntur in se methaphisice indivisa Deus, Angelus, anima rationalis, et puncta
dicta, ... Angelus enim non constat pluralitate partium realium, sed est ... realiter
indivisibilis ... methaphisice.

5. Divisio phisica rei in se, est illa ratione cujus res constat partibus
inter se phisice divisis, ... numerus binarius dicitur ... accervus ... et
in se phisice divisus, ... constet duabus unitatibus in se ... unitis ... separatis ...
... dicitur in se ... accervus ... et in se phisice divisus, continuum ... partibus ...
in se realiter ... , sed non phisice divisis, hoc est, ... unitis phisice in se. Cap. 2um
quaenam indivisio unitatem transcendentalem constituat.

Cap. 2um

Quaenam indivisio unitatem transcendentalem constituat?

1. ... recensere quidem, ... requisitis ad unitatem trans-
... indivisionem rei in se, sed sufficere indivisionem rei a se ipsa, ita quod unitas transcendentalis
... in indivisione rei a se ipsa, quod quidem ... explicat, et probat in hunc
modum: haec indivisio ... rei a se ipsa ... omni enti ... haec indivisio ...

unam

unatis transc. Probatur; q. id q. id e ens per se, indivisum et in se separatum

ab(?) a se. igo di ens Conuenit ratio indiuiso rei a se. Probatur; et diuisum ab ipso

a se, igo non est diuisum a se, sed q. idem e; et indivisum a se e ratio unatis

simplex enti; quod est diuisum a se, sed q. idem e, et indivisum a se (e ratio unitatis)

enti. Ubi notat hanc diuisionem rei a se ipsa, intelligi nequidem in eo, q. aliquid

inaequale existentiae rei, siue certa inaequata rei, diuidat ab alia parte alii

exitio rei essali, quoniam haec diuisio e distinctione, idest, quoad suas partes

s. distinctio eo, q. tota, et aequata rei certa a se ipsa tota, et aequata distat.

2\. Mens suo ulterius declarat; haec indiuisio a se

e indiuiso rei in plura extrema, quorum q. unum sit aequata idem sibi ipsa. Bene pot

rei diuidi in dua extrema, quorum quod unum secundum se sit inaequata idem. Ex eo diuisa

quia nempe e pars illius; ut numerus binarius diuidi pot in duas unates, quarum

quaevis inaequata e binarius, i. implicat eius diuidi in duo extrema, quorum q. unum sit

aequata tota pars diuisa, ut in exemplo posito, implicat q. binarius

diuidat in duos binarios Utrumque recentiores. Ubi tamen aperte colli-

gere q. ... numerus binarius. Sicut etiam aceruus lapidum, et alia q.

collectio quaelibet, etiam si diuidi collectio et laudat eo potest ens reale, dicitur eo

aliquid unum simpliciter, et absolute; unum quid metaphysice unum, q. quid dicitur

absolute unum transcendenter.

3\. Duplicet dio haec doctrina in eo, quod aretat et requiri

ad unatis transc. indiuisionem rei in se, s. sufficere posse indiuisionem rei a se. Ut ab

ipso explat, quia 2a e 1o; unatis transc. e unatis metaphysica, extremum unum

physica, aut unatis pracitum collectionum, ergo unum transcendens e unum metaphysice

unum. s. unum in praesenti modo, idest apud eos, q. indiuisionem, ergo unum transcendens unum

e unum metaphysice indiuisum, ergo unum, q. non e metaphysice diuisum, ergo e unum q. nulla

ratio metaphysice diuisum est, patet certe, quoniam natura per se nata sunt modo

etiam eo sub quibus pratis, i. veniret potest illo s. numerus quaternarius, non

unum. nulla ratio metaphysice diuisum, ergo non e unum transcendens unum. s. tamen est

unum nulla ratione metaphysice diuisum, ut dicitur unum pracitum

addito diminuente, imo destruente unatis metaphysicae, v. d. e unum pracitum

s. unum unate collectionis. Dicitur numerus quaternarius e in se metaphysice diuisus

in quatuor unates, q. e aliqua ratio metaphysice diuisus, ergo pot absolute dici me-

taphysice diuisus, ergo nequit dici nulla ratio metaphysice indiuisus, ergo tamen dici nequit

absolute

absolute methaphisice unitatis.

4. Unitas transcendentalis dicitur exclusiva, excludit pluralitatem ergo illa exclusiva est pluralitatis excludit. Ans. est doctrina et est, ergo id debens, de quo dicitur absolute esse unum debet excludere a se pluralitatem ergo debet esse tale, de quo verificetur absolute quod non sit plura; sed denum quaternario non verificatur absolute quod non sit plura, ergo. Probatur ans. numerus quaternarius est 4 unitates, 4 unitates sunt plura, ergo numerus quaternarius est plura, ergo est in se methaphisice divisus in plura, ergo non est unus methaphisice unus. Si tamen verificetur quod numerus quaternarius non sit plures numeri quaternarii, hoc non sufficit, ut absolute verificetur de illo non esse plura.

5. Obiectatur 1°, quoniam unum transcendentale, et plura sibi opponuntur incompossibiliter in eodem; sed de numero quaternario dicitur absolute esse plura transcendentalia plura; ergo de numero quaternario nequit verificari absolute quod sit unum transcendentale unum. Probatur minor, nam quaternarius numerus est quatuor unitates transcendentales, unitates sunt plura transcendentalia plura, ergo numerus quaternarius est plura transcendentalia, ergo non est absolute unum, transcendentali unitate, alioqui non opponerentur inter se unum et plura, ergo non est absolute unum transcendentale. Minor ultima similiter sit absolute transcendentalia unum, et plura absolute transcendentalia plura. Minor patet, nam quatuor unitates tales sunt, ut earum quaelibet sit entitas positiva; consequentia patet, nam quatuor unitates tales sunt, ut earum quaelibet sit ens reale positivum, quippe nullum ens reale positivum est, quod non sit unum transcendentale, quod unum transcendentale unum; quippe nullum ens reale positivum est, quod non sit unum transcendentale unum.

6. Obiectatur 2°, quoniam acervus lapidum a nullo dicitur absolute unum, sed tamen cum addito diminuente, seu quodam destruente, verbi gratia unum per accidens unum, sed tamen nec quo addito significatur, quod acervus lapidum non sit unus est unum methaphisice unum, sed neque physice unum unitate physica unionis physicae inter partes, ergo acervus lapidum non participat rationem unitatis. Patet consequentia, ergo non convenit univoce cum Angelo in participat rationem unitatis. Probatur consequentia, Angelus dicitur absolute unum, quia participat rationem unitatis, acervus autem lapidum non absolute dicitur unum, ne quia participat rationem unitatis, necesse est ut quia participat rationem unitatis, et ideo quia imperfecte illam participat, nec quia univoce conveniunt in eadem ratione, ergo acervus lapidum, et Angelus non conveniunt univoce, sed convenire in eadem ratione, ergo ad conceptum unitatis absolute talis non sufficit in ... ratione sed sunt in ratione unitatis, ergo ad conceptum unitatis absolute talis non sufficit ... sicut ab adversariis explicatur.

7. Obiectatur 3°, nam alioqui acervus lapidum esset totum per se unum

driij iq[ue] Deus e, et collectio entaty realiy poriazyoiy, ty entiy, ity poliy esset uny tn q prie uny iq m Deus e, q quit sustineri nequit. Atq prob nos etiq eiuidi collectio n e a se divisa, neq enim e duplex collectio aequale taliter dicta, quary quelibet sit collectio entaty raliy poriazyoiy, l. hoc sufficit ad adversa doctr adroz unia: go etc. Maior constat, minor probat, neq ad adversa doctr sufficit ad conceptu unati transit, q. rei ita sit a seipso indivisa, q non sit plura, quory quodlibet sit aequale eidem seipsa, go etc.

8. Ulta e deniq, nos etiq si auferretur Angelo per impossibile indivisio a seipso, adhuc Angelus esset uny ens transiter uny inad adversa doctr, go bene constuit etiq in adversariory prijs ro unatr in illa hypothesi indivisione rei a se ipsa. Patet cons. deinde, etiq si Angelus per impossibile esset a se divisus, taliterq dictus Angelus esset duo, quory quodlibet esset ipse Angelus in illa hypothesi Angelus esset collectio duory, quory quodlibet esset ipse Angelus, go esset uny binariy, go maneret in adversariory prijs cum unate transit. Prob cons in illa hypothesi maneret uny binariy, idest, Angelus esset tali: prob cons in illa hypothesi maneret uny binarius numerus, cuius quelibet unus esset ipse Angelus, go maneret uny unate unus binariy numeri indivisus a seipso, go Angelus maneret uny unate transit in adversariory doctr prijs. Prob penultimum cons, in illo casu Angelus esset uny binariy, itaq non esset duo binaria: go esset unus transit, unus esset uny binariy, itaq non esset duo binaria: go esset unus transit, in ipso ipse Angelus in adversa doctr prijs. Prob cons, nos ideo fratisse in ipso doctr, numerus binarius e ens uny transitor, quia e numerus a seipso indivisus et ideo e a seipso indivisus, quia n e divisus in duo, quory quodlibet sit uny binariy; s. Angelus in illa hypothesi esset uny binariy, itaq non esset divisus in duo, quory quodlibet esset uny binariy, go etc.

Loquendo si tunc 1o et 2o: unas transit e indivisio rei in se, et a se. 2o explat: per hyp indivisio, intelligit indivisio physica, qualis dat in composito substantiali, v.g. quoniam indivisio physica n e talis, quae dici possit absolute loquendo indivisio, illa vero, quae absolute dicit indivisio, e, quae omnem divisionem excludit, contra metaphysica indivisio, illa vero quae pluralitatem metaphysicam partium realiter distantium excludit. 2o patet ex dictis, quoniam pr. esse absoluta indivisio rei in se, s. indivisione rei a se, formaliter et immediate ponit, quod rei divisa sit in plura realiter distincta: go formaliter et immediate ponit, q. sit plura: go formaliter et immediate

auferat

aut sit aliq. per se dici unum ens absolute unum, q. formaliter et immediate auferat, q. resistit vera transcendentalis seu methaphysica [illegible]. Praeterea prius posita indivisione rei in se, et indivisione rei a se, formaliter et immediate ponit transcendentalis unitas, et e contra, q. indivisio rei in se, et a se [illegible] aequate unitas transcendentalis. Consequentia patet. Antecedens probatur, prius posita indivisione, ut talis excludat pluralitatem omnis, formaliter et immediate ponit unitas methaphysica, seu transcendentalis. Sed prius posita indivisione rei in se, et a se, formaliter et immediate ponit indivisio [illegible] excludit pluralitatem omnis, ergo etc.

10. Sed dices, indivisio quae constituit unitatem transcendentalem est illa, quae excludit pluralitatem impossibilem; sed indivisio rei in se non excludit pluralitatem impossibilem; ergo indivisio rei in se non est quae constituit unitatem transcendentalem. Minor constat, nam compositum est actu divisum in plura, et non est aliquid impossibile. Sed maior, quia omne ens possibile habet unitatem transcendentalem, et oppositum, quia pluralitas opponitur illi unitati, ergo nullum ens possibile habet pluralitatem, illi oppositam, quae non est possibilis. Patet consequentia, quia pluralitas quae in nullo ente possibili reperitur est impossibilis, q. [illegible] enim [illegible] possibile, et tale in [illegible] reperit identitas.

11. Praeterea, concedendo maiorem, et distinguendo minorem, declaratur: quando indivisio rei in se non excludit pluralitatem impossibilem omni enti, q. absolute dicitur ens unum possibile, nominatur non excludit pluralitatem impossibilem omni enti quod dicitur absolute unum ens, sed methaphysice unum, sed tantum dicitur unum per additionem [illegible] conveniente, ut dicitur physice unum, aut per accidens unum, concedo minorem. Obiicies, ens quod absolute dicitur ens unum, unum q. [illegible] dicitur omnis [illegible] entis, et indivisum in se, et impossibile est ens quod absolute dicatur ens unum, et non sit methaphysice indivisum in se; et ideo quod compositum sit in se divisum in plura, et pluralitas illa sit possibilis, non obstat, nam compositum non est unum absolute unum, sed per additionem, ut dicitur physice unum, quae condiscernit absente methaphysice seu transcendentali unum, quinimmo compositum est absolute pluralitas, quapropter non est compositum unitas transcendentalis, quae [illegible] indivisa, quae conveniat illi, cui convenit esse absolute unum.

12. Secunda conclusio: unitas transcendentalis non dicit indivisionem physicam realem ab alia. Probatur conclusio: quae realiter sit physice ab alio indivisum non convenit cuilibet enti quod est unum ens; sed unitas transcendentalis convenit cuilibet enti quod est unum ens, ergo non constituit transcendentalem unitatem, per hoc quod unaquaeque physice divisa sit ab alia. Minor constat. Probatur maior, anima rationalis [illegible] est ens absolute unum, sed anima rationalis [illegible] non physice divisa a [illegible], ergo aliquod ens quod sit absolute unum datur, cui non conveniat esse physice divisum ab alio.

23. 3ª dico, distinctio methaphysica rei ab alia non constituit unitatem transcendentalem rei eiusdem, quae dicitur divisa. Probatur dico, divisio methaphysica rei ab alia [illegible] distinctio rei ab alia, quae constituit unitatem transcendentalem rei eiusdem, quae divisa dicitur. Prius constat, quoniam divisio methaphysica rei ab alia est ficta, per quam una res et alia sunt a parte rei methaphysice divisa, consequenter per quam sunt duo a parte rei realiter, ad duo nihil [illegible] aliud duo esse methaphysice divisa, quam esse duo non identificata realiter; [illegible] probatur falsum, divisio rei ab alia est realis distinctio rei ab alia, ergo est pluralitas [illegible]; patet [illegible]; non realis distinctio duorum est realis pluralitas duorum; et nulla realis pluralitas constituit unitatem transcendentalem rei, ergo divisio rei ab alia non constituit unitatem transcendentalem rei.

24. Unde colligitur, quod licet divisio Petri a Paulo aequate sumpta [illegible] tantum constituat unitatem Petri; non divisio Petri a Paulo aequate sumpta est distinctio realis [illegible] Petrus et Paulus, nihil absoluta Petri a Paulo, consequenter est duplex entitas, [illegible] methaphysice sumpta divisio methaphysica, per quam res, quantum est ex se, praecise; methaphysice divisa est ab alia est constitutiva unitatis rei. Probatur, quoniam entitas rei est prius rei unius divisa ab alia, [illegible] praecise, scilicet entitas rei est illud, per quod res quantum est ex se praecise, methaphysice divisa ab alia, ergo etc.

25. 4ª dico, divisio rei ab alia non est aliquid, quod methaphysice inferat ex unitate rei, v.g., divisio methaphysica Petri a Paulo non est aliquid methaphysice illatum ex unitate Petri. Probatur dico, divisio methaphysica Petri a Paulo est distinctio realis Petri a Paulo, sed distinctio realis Petri a Paulo non est aliquid methaphysice illatum ex unitate Petri; ergo divisio methaphysica Petri a Paulo non est aliquid [illegible]. Maior ex dictis constat. Minor facile suadetur; absoluta distinctio realis Petri a Paulo non solum dicit entitatem Petri, sed etiam entitatem Pauli; sed ex unitate Petri non infertur methaphysice [illegible] ex Petro et Paulo; ergo distinctio absoluta Petri a Paulo non infertur methaphysice ex unitate Petri.

26. 5ª denique dico, divisio methaphysica rei ab alia secundum quod dicit rationem identitatis rei cum alia methaphysice infertur ex unitate eiusdem rei. Probatur dico, bene valet per methaphysicam connexionem, ponitur unitas Petri, ergo unitas non identificatur realiter cum Paulo; ergo ex unitate Petri methaphysice infertur [illegible] identitatis Petri cum Paulo. Declaratur; bene valet per methaphysicam connexionem ponitur unitas Petri; ergo ponitur entitas Petri. Sed bene valet per methaphysicam connexionem, ponitur

ponit entitas Petri, quo ponit aliquid, quod identificat realiter Paulo; quod bene valet per methaphoram [illegible], ponit unam Petri, quo ponit aliquid quod identificat realiter Paulo; quod est [illegible].

17. Ad extremum obiicit quidam recentior argumentum, quo ipsum impugnat, quia [illegible] adversarii divisio rei ab alia, et indivisio rei a se, quia indivisio rei a se constituit unam transcendentalem rei; quod divisio rei ab alia constituit unam transcendentalem. Probat maiorem, quia esse aliquid a se est esse divisum a se ipso; quod non esse aliquid a se est esse indivisum a se, sed quia non esse aliquid a se est divisio rei ab alio, quod indivisio rei ab alio, seu distinctio ab alio est indivisio a se.

18. Respondeo distinguendo maiorem clarius gratia; divisio rei quantum est ex re ab alia, idest illa divisio, seu distinctio, per quam res quantum est ex parte sua divisa, seu distincta est ab alia, est indivisio rei a se; concedo maiorem; divisio, seu distinctio absoluta rei ab alia est indistinctio rei a se; nego maiorem, quod quidem ipse adversarius fateri tenetur; quoniam ex eius doctrina [illegible] quorum Petrus realiter distinguitur a Paulo constituitur per [illegible] et Paulus, sed divisio Petri a Paulo eadem ex eius [illegible] doctrina, atque [illegible] divisio Petri a Paulo; [illegible] absoluta divisio Petri a Paulo constituitur per [illegible] et Paulus, sed divisio [illegible] Paulo utrisque vocabulis importat [illegible] absoluta divisio [illegible] Petrus divisus a Paulo, quod est [illegible]. Ad [illegible] maioris distinguendo [illegible] quod [illegible] non esse aliquid a se, idest, quia identificatur realiter alia a se, est esse divisum a se nego antecedens; quia esse aliquid a se, idest, quia esse [illegible] realiter distinctum, quamquam quilibet sit ipsa res, est esse divisum a se. Concedo antecedens, unde patet solutio ad reliquum argumentum.

19. Confirmatur et explicatur solutio; divisio, quae excludit [illegible] indivisionem rei a se est pluralitas, rei [illegible], quatenus sit duo a parte rei duo, quorum quodlibet sit ipsa res, [illegible], quod Petrus sit a se indivisus, est quod non sit duo a parte rei duo quorum quodlibet sit Petrus, at vero quod Petrus sit indivisus a Paulo, et quod Petrus et Paulus sint unica, et simplex entitas indistincta a parte rei, ecce [illegible] divisio, [illegible] Petri a seipso, directe sub ratione pluralitatis, et indivisio Petri a Paulo, nullo dicit pluralitatis, imo excludit [illegible] non solum pluralitatem in Petro, sed etiam pluralitatem realem, quae de facto datur in Petro et Paulo; quod indivisio Petri a se [illegible] divisio Petri

a

à Paulo. Probo consequentiam, nam aliter divisio Petri a se esset formaliter indivisio Petri
à Paulo, sed hoc falsum est ex dictis, quod etiam maior patet ex dictis, quo-
niam si indivisio Petri a seipso esset formaliter divisio Petri a Paulo, [illegible]
indivisionem Petri a se formaliter excluderet divisio Petri a se, ergo formaliter, etc.
probatur consequentia indivisionem Petri a se, ergo excluderet indivisio Petri a Paulo;
quod divisio Petri a se, et indivisio Petri a Paulo essent idem formaliter. Minor
[illegible] confirmatur; indivisio Petri a Paulo non est formaliter [illegible] imo est
id, quod solum excludit pluralitatem Petri in seipso, vel dicit pluralitatem impedit
quia Petrus in seipso esset duo, quorum quodlibet esset Petrus, sed ergo excludit
pluralitatem [illegible] et talem, quam de facto dat inter Petrum, et Paulum, sed divisio Petri
a seipso, est formaliter pluralitas, per quam Petrus esset duo, quorum quodlibet esset Petrus
quod divisio Petri a seipso, non est formaliter indivisio Petri a Paulo; quod divisio rei
a seipsa non est formaliter indivisio rei ab alia. //

20. Confirmatur 2o. quoniam; sed divisio Petri a Paulo su-
mitur pro absoluta divisione Petri a Paulo, sed solum pro divisione, per quam Petrus
quantum est ex se praecise, dividitur a Paulo, sicut diximus, divisio illa absoluta
exit absoluta distinctio Petri a Paulo, contentaque est existentia mundi ex Petro, et Paulo,
inquo sensu manifestum est quod divisio Petri a Paulo non destruit unitatem Petri, alio-
qui pluralitas ex Petro, et Paulo destrueret unitatem [illegible], sicut diximus, cum
est quod divisio illa destruit unitatem Petri, quoniam divisio, per quam Petrus quantum
est ex se praecise divisus est a Paulo est solum entitas Petri [illegible]
loquendo, sed divisio Petri a Paulo destruit unitatem Petri quoniam divisio Petri a
Paulo, ut hic vocabulum importat, stat pro absoluta divisione, ergo inadversa
quod absoluta dist. Petri a Paulo, cum qua absoluta distinctio [illegible] requirit destructio unitatis Petri,
contra, destructio per Petrum, et Paulum, contentaque requirit [illegible] Petrus et Paulo. cap. 24
alioqui unitatem Petri destrueret existentia mundi ex Petro et Paulo
[illegible] unitates recensentur.

Cap. 33

Reliquae unitates recensentur.

1. Ex dictis capitibus praecedentibus patet [illegible] unitatem [illegible] quae [illegible]
differre ab unitate, quae non nullo [illegible] ex unitate, pluralitatem [illegible]
indivisioni [illegible], unde illa erit unitas, ex [illegible] pluralitatem [illegible]
excludat, contentaque [illegible], quae dici possit absolute talis, seu
metaphysice

methaphice unum, vel unum, en [?] dici absolute unum.

2. Praeter istos unus quisque transcendentaliter et absolute unus potest dici, reliquae unitates quae supersunt explandae nobis erunt, quae quidem non dicuntur absolute unitates, sed cum addito. Alia dicitur unitas compositionis, alia dicitur unitas aggregationis, unitas compositionis eadem est atque physica, id est metaphysica res in se, ex qua res constans pluribus partibus inter se realiter distinctis, est physice unita in se, sit in exemplo substantiale compositum, quod quidem dicitur vere unitas physica, sive compositionis dicitur quidem unum, non quidem absolute, sed cum addito, videlicet physice unum, hoc est, unum unitate compositionis.

3. Unitas aggregationis est illa, qua res constans partibus realiter distinctis, et in se physice divisis, et non unitis, dicitur una per iunctionem earum partium quoad locum, ut acervus lapidum dicitur unus unitate aggregationis, nam constat pluribus partibus, id est lapidibus, inter se physice non unitis, sed tamen se [illegible] approximatis quoad locum, quapropter eo posito, quod separentur lapides a lapidibus, et longe dispersi, statim eliminatur, auferetur, quod lapides illi dicuntur unum unitate aggregationis.

4. His unitatibus accedere potest unitas collectionis, ut collectio quatuor horum, quae quidem dicitur unus numerus quaternarius, sive unum unitate collectionis, sive unum unitate numeri quaternarii, dicuntur autem illi [?] hoc est unum unitate collectionis, seu unitate numeri quaternarii, quatenus ita sunt una collectio, et unus numerus quaternarius, quod si non essent, essent collectiones, seu duo numeri quaternarii, et haec est collectio illa dicitur a se indivisa, quoniam non dividitur in plures collectiones, quarum quaelibet sit numerus quaternarius. Rogabis quid.

5. Rogabis, quid sit unum per se, et unum per accidens. Unum per se vocatur ab aliquibus rem illud, quod est unum unitate simplicitatis, hoc est unum metaphysice, seu transcendentaliter, non dicitur realiter simplex, et in divisione nulla constans realiter pluralitate partium. Illud quod est unum physice tale, sive unitate compositionis constans videlicet partibus realiter distinctis, inter se tamen physice unitis, non est; quoniam Deus dicitur unum per se, similiter Angeli, qua sententia quorum quodlibet est unum unitate simplicitatis seu transcendentali, compositum etiam substantiale dicitur unum

per

p. se, q. et constat partibus realiter distinctis, eisdem constat inter se phice unitis.

6. Unde falso colliges, non dari rationem communem perfecte univocam unius per se, quae abstrahit ab uno unitate transcendentali, seu simplicitatis, et ab uno unitate phica. Probatur huius est, quoniam unum per se ab oribus fere explicatur, quod illi intendunt definire, per disiunctionem constans partibus essentialiter inter se distinctis; ergo sumptum unius per se non est univocum. Contra est nota, maxime in nostris operibus, quibus falsitas illorum constans eorum ferae doctrina. Probatur 2°; ideo formaliter Angelus dicitur unum per se, quia est realitas simplex, et indivisibilis: sed in hoc nequit univoce convenire cum substantia composita, ergo neque potest convenire univoce in ratione unius per se. Deinde ideo formaliter substantia composita est unum per se, quia est constans partibus realibus inter se phice unitis; sed in hoc nequit convenire univoce cum Angelo, ergo cum ipso nequit univoce convenire in ratione unius per se. Minor est manifesta; probatur maior, per illud formaliter constituitur substantia composita in ratione unius per se, per quod essentialiter distinguitur ab uno per accidens; sed formaliter et essentialiter differt ab uno per accidens, quia substantia composita habet unionem, qua eius partes, ab uno per accidens, quae phice uniuntur inter se; ergo ideo formaliter substantia composita est unum per se, quia est constans partibus inter se phice unitis.

7. Constat denique, quoniam realiter differentia essentialiter; sed hoc est absurdum; ratione communis perfecte univocum esset formaliter et essentialiter divisibile, sed hoc est absurdum; ergo probatur maior, ideo formaliter Angelus ... Minor constat ex propriis logicis, probatur maior, ideo formaliter Angelus est unum per se, quia est unum realitas simplex, et indivisibile; ergo differentia ... Rursus, ideo formaliter quod haberet rationem communem unius per se, esset realis illa simplicitas. Rursus, ideo formaliter substantia composita est unum per se, quia constat partibus phice unitis; ergo differentia ... merito haberet rationem communem unius per se, esset eius phica compositio, sed phica compositio et simplicitas realis sunt conceptus essentialiter differentes; ergo differentia merito continentes rationem communem unius per se essent essentialiter divisibiles.

8. Unum per accidens dicitur illud quod pluribus constat partibus realiter distinctis, et inter se phice divisis, seu non unitis, ut acervus lapidum et numerus quaternarius. Unde colliges 8°, dari rationem communem perfecte univocam unius per accidens. Probatur quoniam omnes conveniunt in hoc quod ... quodlibet partibus constet realiter distinctis, et inter se phice non unitis; univoce conveniunt in ratione ... est

é 9stare partibus realit. elitnr. physice unitis.

9. 2° Arguo, q. ens p. se, n. bene ab aliquibus explat hac tò; ens p. se é illud, q. prius het illa, quæ requisita ad sui essam integritatis, s. 9plementum in suo genere. Rdê, q. ens collectio iquatuor hominum het prius illa, quæ ad eius integritatem, et 9plementum 9llectionis 4 hominum requirunt, et tn collectio 4 hom. n. é ens p. se, ut oes fere fatent; q. n. bene explat eatò ens p. se. 2° mat. 1a separata ab oi forma n. het prius qq requisitum suo genere ad sui 9plementum; quoniam desiderat adhuc sua appet. formas substales, ut per illas physice 9pleat; et nihilominus mat. 1a separata ab oi forma é ens p. se: q. n. bene requirit ad 9stitu. ens p. se, q. prius heat qq requisitum ad sui 9plementum.

10. Rogabis 1°, an requirat indivisibilitas ad unitatem transitus rei, an n. s. sufficiat actualis indivisio rei? idé, an sufficiat actualis indivisio rei, quæ quamvis dividi possit in plura, an n. s. requirat, q. illi repugnet dividi in plura, et ulterius explat exemplis, aial rationalis het indivisio, quoniam ipsi repugnat ois divisio in plura, substale 9positum é physice indivisum in plura, q. quidem 9stat mat. et forma intrinsece unitis, s. vero physice dividi potest, v.g. unione pereunte. Rdê requiri oio ad unitatem transitus, n. solum actualem indivisionem rei, s. et etiam indivisibilitatem. Rdê huic, quoniam ad unitatem transitus, n. sufficit indivisio mere physica, qualis het substale 9positum, s. requirit methaphysica indivisio, seu, q. ens transitive unum n. sit in se methaphysice divisum in plura realiter distincta, idé, n. constet partibus realiter distinctis: s. eo ipso, q. n. constet partibus realiter distinctis, tale debet ens repugnet dividi aliquarum in plura; q. etc.

11. Rogabis 2°, an possit ens dividi in unum, et plura? Rdeo, ens n. posse absolute dividi in unum, et plura. Rdê in nostra sententia divisio esset vitiosa; q. n. requisita dividi. Pr. aia, illa divisio talis esset, in qua divisum esset unum ex membris dividentibus, s. eo prius vitiosa esset, q. etc. Q. eo prius vitiosa esset, patet; nam hæc divisio oio inepta esset, aial, aliud é vivens sensibile, aliud é, vivens sensibile rationale. Pr. maior, nam si ens absolute divideretur in unum, et plura, per hoc unum, q. é membrum dividens intelligitur unum transcendent unum, solum enim q. é transitive unum, pot absolute dici unum, et per hoc plura intelligunt plura transitive plura, s. unum transitive unum, 9vertitur cum ente, q. hoc unum

q. esset membris dividere, aut ipsis eius divisivis. Disp.o 2a an conceptus unitatis
consistat in positivo. ac in affirmativa stabilitur.

Disp.o 2a

An conceptus unitatis consistat in positivo?

cap. 1um

Affirmativa sententia statuitur.

1. Accuratius praesentis disp.e de conceptu unitatis transcendentalis — [illegible] in indivisio rei intrinseca, entitate, modo aut ratione [illegible] conceptu indivisionis intrinsecae, entitate; si aliquid adaequate positivum intrinsecum ipsi rei, qui dicitur indivisa intrinsece, entitate; sive aliqua natio physica superaddita ipsi, quae [illegible], hec indivisa [illegible] aliqua natio physica superaddita ipsi rei [illegible] conceptus adaequate positivus intrinsecus ipsi rei, neque enim intrinseca, entitate, sive unitas rei [illegible] superaddita ipsi rei, unde istae voces, indivisio [illegible] aliqua natio physica superaddita ipsi rei [illegible] dicetur unitatis intrinsece, indivisio [illegible], ut videantur natius, [illegible] aliquid adaequate sunt, [illegible] expartedicti [illegible] natio, [illegible] qui [illegible] adaequate positivi explanationis.

2. [illegible] et imprimis incipiam a conceptu [illegible] ut positivi [illegible] indivisio intrinsece, indivisio [illegible] in se ipso [illegible] quo [illegible] sua indivisio [illegible] est aliquid adaequate [illegible] constitutiva, realiter intrinseca identificata [illegible] hec [illegible] est aliquid adaequate positivum intrinsecum ipsi rei [illegible] est aliquid adaequate positivum intrinsecum ipsi rei, quo indivisio [illegible] in se ipso [illegible] est aliquid adaequate positivum intrinsecum ipsi rei [illegible] constet. Maior [illegible] quo [illegible] sit in se ipso metaphysice indivisa, est [illegible] constet [illegible] intrinseca realiter [illegible] metaphysice divisa, seu realiter distincta, id est, non constet [illegible] identificatis. Minor probatur: illa [illegible] identificatis, [illegible] identificatis [illegible] est aliquid adaequate positivum intrinsecum constitutiva realiter identificata inter se, [illegible] identificatis hec est aliquid adaequate positivum intrinsecum ipsi rei, quo [illegible] Maior probatur [illegible] [illegible] intrinsece identificatis realiter inter se [illegible] realiter, et immate [illegible] ipso metaphysice indivisi quo [illegible].

3. [illegible] unitas rei, ut [illegible], secundum quod dicitur indivisio — [illegible] aliquid adaequate positivum intrinsecum ipsi rei, probatur [illegible] omnis [illegible] a se ipso, [illegible] aliquid [illegible] divisio [illegible] est talis, quia a se ipso non distinguatur, s. est talis, quia non sit a se ipso divisio [illegible] est talis, quia a se ipso non distinguatur, est aliquid adaequate positivum, et intrinsecum ipsi rei, [illegible] est talis quia a se ipso non distinguatur, e[illegible]. Maior constat, [illegible] minor [illegible] est talis [illegible] a se ipso non distinguatur, [illegible]

Pry eẽ talis, qui secū ipso realit identificet. Sed Pry eẽ talis, qui secū ipso realit identificet, ē aliquid aequale potẽ intrinsecū ipsi Pri, ergo Pry eẽ talis, qui n diquat a seipso, ē aliq aequale potẽ intrinsecū ipsi Pri. Constat, quod Prius diquat de facto a seipso, ē, quod exat, et n identificet realit secū ipso, ergo, quod talis de facto sit, qui n disquat a seipso, erit, quod talis de facto sit, qui realit identificetur secū ipso. Cap. 24 obtas solvunt.

Cap. 24

Obtas solvuntur.

1. Obiectiẽ Arriaga ... negit, quod Numy seipso, eo quod n ē plures, dicat in aliquo caszu aliory, quod nūy sic accepts Distinct stnat plurium. Probabis con Cyeodz authetes voy in hoc casu, ē minimi quot multa, quo nūy in eo stataz distinct p[er] nato multitudinẽ.

2. Resp. aliud eẽ considerare vny, ut phice n ē plura, id ē secundy nat phicon identitatẽ, per quam dicit realit magnitudine realit distinct a pluribus, et aliud eẽ considerare vny, secundy illos casos loq[ui], p[er] quem n ē plura, seu loquẽ excludit a pluralitatẽ, sive illi vigerat eẽ plura ... per p[er] diuse nat phicon identitatẽ, p[er] quam Petrus, n ē Paulus, et Francis; Cetery 2° Acceptus p[er] nullos nat phicon distinct, sed realiter ... explicati afferant in aliquo nat phicon identitatis. Assersimus quod p[er] quem ... unaty distinctae in 1° Acceptiõ, n aute in 2°, et ro ē, ... unaty, quia unaty distinctae in 1° Acceptiõ ... ē indivisa in se, et haec ... ē identitas rei secū ipsa, ac distinctio ... p[er] quam res ē indivisa in se, et haec ... per quam res ē a se indivisa, id ē, p[er] quam n ē a se divisa, ... realiter dicta, et haec ... etiam ē identitas rei secū ipsa.

3. Denique dirquo v[er]o Numy co̅ns, quo nūy sic accepty distinct p[er] nat loquam pluralitas, concedo con. p[er] nat phicon plurium ... aliquo v[er]o Numy co̅ns — dixi 1° cy eodẽ authore, pluralatis et multitudinalis n ē carias, ... repetitio entaty, sed Numy ē ... unaty ... carentatis, quo unas distinct innatẽ. Maiore probabis quod ad ... dos pluralitatis, ... abundantia affert entaty, sed denudationi, et ... contrario multitudini ... ponat unoy ... entaty, quo multitudo et pluralitas ... ē aliq posity, nempe repetitio entaty posit.

4. Sed dicquendo maior, pluralitas, et multitudo realis, non est aequate caria, sed adaequate, non est adaequate caria, ideo non consistit inaequate per carias, ideo maior. Itaque pluralitas duorum ut Petri et Pauli non solum consistit in pura entitate Petri et Pauli, sed etiam in carentia, seu negatione identitatis inter Petrum et Paulum. Probatur, nam pluralitas inter Petrum et Paulum est realis distinctio inter Petrum et Paulum, sed realis distinctio inter Petrum et Paulum non solum consistit per puram entitatem Petri et Pauli, sed etiam per carentiam identitatis inter ipsos, ergo pluralitas realis Petri et Pauli non solum consistit per coniunctionem Petri et Pauli, sed etiam per carentiam identitatis inter ipsos. Maior constat apud omnes, et minor constat ex dictis praecedentibus, ... natae identitatis inter Petrum et Paulum formaliter, et immediate auferat pluralitatem realem Petri et Pauli, formaliter enim, et immediate auferret, quod Petrus et Paulus sint plura realiter, ergo pluralitas Petri et Pauli consistit inaequate per natae identitatis inter ipsos.

5. Alter autem ille, ubi dicit quod una est caria plurium entium, omnium falsa est, non sed caria plurium entium, est caria plurium possibilium quibus non identificatur Angelus, quia ... est caria plurium entium possibilium quorum quilibet esset Angelus, quibus praedictus Angelus non identificatur, sed caria quorum excludat quod praeter Michaelem ... Angelus ... plura? Si vero dixeris, quod est, non etiam existentibus omnibus possibilibus, adhuc Angeli manebit ... hic manebit ... unus: ergo in ista hypothesi non solum ... possibili manebit aptitudo ... eodem modo, una ... Angeli: sed in hypothesi ... quo posset existere caria plurium entium possibilium, quibus Angelus non identificatur, ergo una ... Angeli consistit in caria plurium possibilium, quibus Angelus non identificatur.

6. Si vero dixeris, quod est, ergo Angelo Michaele non existente, ... extra ... maneret, daret ... quo ... darentur, caria plurium entium possibilium quorum quilibet esset Angelus Michael, et ... hypothesi non solum ... possibili, non daret ... Michaelis: ergo una ... Michaelis non consistit in caria plurium entium possibilium quorum quilibet esset Michael, si denique ... dixeris ... quibus ... Michaelis consistit in caria, per quorum praeter ... Michael ... non ... plura ... dixeris

eius

80

eiusdi cartas existantis loga q. quod ex [illegible] frantiae desiderat in eo, q. dex valis identitatis in ordine [illegible] studio, quibus Michael de facto stat; ita eiusdem identitas [illegible] aequat por 190 et unus Michaelis [illegible] carta seu fras, [illegible] quam [illegible] Michaelis [illegible] sunt, quae non sunt plura [illegible] non identitas [illegible] unius Michaelis non [illegible] seu cartas.

7. Asypbane [illegible] maiori, [illegible] superius dictum, q. [illegible], q. ad ponendam pluralitatem, opus est ponere pluralitatem [illegible] plurium. Unde [illegible] sufficiet, q. prius ponatur [illegible] duarum entitatum [illegible], et immediate ponatur pluralitas [illegible] duorum, [illegible] ulterius opus est, q. tollatur aliqua entitas [illegible] aliquo identitatis [illegible], q. [illegible] identitatis [illegible] duarum entitatum, quoniam [illegible] auferri [illegible] duarum entitatum, [illegible] auferat, q. maneant [illegible] duarum entitatum in eo duarum, seu in eo plurium.

8. [illegible] multitudo, et ponatur unio [illegible], q. tollantur entitates, [illegible] ulterius opus est [illegible] q. ponatur entitas aliqua [illegible] manifestum, quoniam [illegible] nullus entis [illegible] idest [illegible] Dei [illegible] auferri omnis multitudo creata, [illegible] nulla maneret unio [illegible] creata [illegible] multitudo [illegible] pluralitas entitatum, et ponatur unio [illegible] fieri [illegible] auferatur multitudo, seu pluralitas entitatum, [illegible] ulterius opus est [illegible] ponatur entitas aliqua.

9. [illegible] unitatis [illegible] existere in cartas plurium entitatum [illegible] quibus Michael [illegible] identitas [illegible], neque [illegible] existere in cartas plurium entitatum [illegible] quibus [illegible] Michael [illegible] identitas [illegible], et quam [illegible] esset aequale, [illegible] aequale Michael, [illegible] unitas Michaelis [illegible] existere in cartas identitatum quibus Michael [illegible] [illegible] quoniam [illegible] nullus entis [illegible] [illegible] Dei [illegible], [illegible] adhuc [illegible], q. [illegible] cartas [illegible] [illegible] unius Michaelis, q. unius Michaelis non [illegible] cartas [illegible] identitatum.

10. Si vero ulterius [illegible] non [illegible] unitas Michaelis [illegible] Michaelis [illegible] entitas [illegible] entitas Michaelis de facto, [illegible] [illegible] possunt [illegible] identitatum, adhuc [illegible] unitas Michaelis

n[illegible]

nisi quaestionj facis de nomine, quoniam unitas, ut differtur, est indivisibilitas, I. rei in se, I. divisa a se, I. utraque, I. utraque indivisio consistit in aliquo conceptu quod opponitur divisioni; quod unitas consistit in quale in conceptu, qui opponitur divisioni; I. identitas rei secum ipsa est saltem qui formaliter opponitur divisioni rei a se ipsa, et identitas, per quam praedicata rei essentialia inter se identificantur realiter, est conceptus qui formaliter opponitur divisioni rei in se ipsa. I. utraque identitas est aliquo aequali positiva; quod unitas rei praecise consistit in aliquo positivo. Minor constat; minor etiam, quoniam divisio rei a se ipsa, I. in se ipsa, cum opponitur indivisioni, quatenus dicit negationem identitatis; quod etc. Praeterea, quoniam divisio rei a se ipsa, I. qua distinctio rei a se ipsa, I. in praedicata rei distributiva; quod etc.

11. Confirmatur 2°, quoniam haec propositio admittitur vera, quod Michaele et Gabriele forent, Michael et Gabriel sunt duo unitas, quod de Michaele et Gabriele praedicari potest in recto. Et illud per quod unitas consistit, I. de Michaele nulla natura praedicari potest in recto, quod unitas Michaelis non consistit per physicas in recto praedicari, neque I. de Gabriele; quod unitas Michaelis dicit in recto identitatem Michaelis aliquam naturam physicam. Nobis, quod unitas Michaelis dicit in recto, I. quod est, quod inde infertur; quod I. Michaelis, et in obliquo carentiam divisionis identitatis; I. quod, quod inde infertur, quod ... Michaelis et in obliquo carentiam illarum physicarum, adhuc non unitas Michaelis ... unitas Michaelis explicatur in obliquo carentiam illarum physicarum. Patet ante, quoniam praecise id solum consistit unitas Michaelis consistit per carentiam illam physicam. Patet ante, quoniam id quod solum consistit unitas, quod Michaelis, quod explicatur in recto per hoc unitas. Item praecise id solum consistit unitas recto explicatur aliis vocibus entitatis, quod etc. Antecedens probatur; praecise id solum praedicari potest in recto de unitate, quod explicatur quod in recto praedicari potest de unitate; I. id solum praedicari potest in recto de unitate, quod explicatur in recto per hanc vocem; in recto per vocem unitas; quod praecise id solum consistit unitas, quod explicatur in recto per hunc unitas; quod praecise id solum consistit res, quod. Minor constat apud bis forte logicos; Maior etiam, quod praecise id solum consistit res, quod praecise id solum consistit res, est res, I. id solum est res, quod in recto praedicari potest de re; quod praecise id solum consistit res, et in recto praedicari potest de re.

12. Confirmatur 3°, quoniam illud non consistit unitatis, quo in recto praecise ablato non auferretur formaliter, et immediate unitas, quatenus opponitur pluralitati, sed praecise ablato ... praecise carentia identitatis, quibus de facto Michael identificatur cum Gabriele et Raphaele Angelis, non auferretur formaliter et immediate unitas Michaelis, I. ablata praecise carentia non consistit unitas Michaelis Angeli, quatenus opponitur pluralitati; quod illa carentia non consistit unitas Michaelis, quatenus opponitur pluralitati. Minor constat; I. determinatur praecise ablato illa carentia, seu illis carentiis identitatis Michaelis, cum positivo Gabrielis et Raphaelis, solum formaliter et immediate ponitur identitas Michaelis, cum positivo Gabrielis et Raphaelis; I. hac identitate praecise posita

n

ꝛ auffert fratis, et immate vnoq Michaelis, qui ei opponit pluralitas

q ͩ quidq n ponit plura aliq Michaelis; quod maior constat minor pq

quoniq prius posita illa identitate, ni et posita negatio identitatis int Gabrielem

et Raphaelem, n frallitas, et imm.ᵗᵉ ponit, q Michael sit plura ꝛalite

dicta, q n aufferat fratis, et immate q Michael n sit diuisus in plura

ꝛalite plura, qd n ponit in Michaele pluralitas. Probatur, quoniq I

Michaelis identificet cu ꝑuo Gabrielis et Raphaelis, sit ut aufferas negation

identitatis inter Gabrielem, et Raphaelem, id est, opponas identitatem int Gabrielem

et Raphaelem, Michael, Gabriel, et Raphael n erunt ꝛaliter plura

sed erunt ꝛaliter vnū; I, tamen d. goil exrogarere q Michael I

identificet cu ꝑuo Gabrielis, et Raphaelis, fratis in fieat, q Michael I

sit plura ꝛaliter plura — cap 3ᵘᵐ, q ͩ sit solitudo.

cap. 3ᵘᵐ

Quid sit solitudo

1\. Ex dictis cap. praecedenti, colliges eos qui dicunt vnitas

Michaelis vq consistere in negatione pluralitatis entium, quibq Michael n identificat, ꝯ

fundere vnitatem entis cu solitudine entis. Alia enim est vnitas entis, et alia solitudo: nihil

n ffortius q erant totali entia extra Deū sola, q n erant. Et enim plura

entia omnia sola proq supponant exe, nihilominus tn. si Deus exstet, eius

vnitas tantis exet, at vero solitudo entis alique aliud dicit, quam vnitas entis.

2\. Solitudo entis duplex est, alia est solitudo, quae eius denotat

absolute solis in negatione, altera solitudo, quae ens n denotat absolute solis in negatione,

sed cu limitatione, v.g. ut solis in aliquo praedicato essentiali. Solis quoad speciem solitudo

entis quoad speciem est illa, per quam ens dicitur in sua specie solis, et ꝛa in negatione

n sq Michael, si nullus enti ipsi omnino similis, in negatione exat, denotabit

solis quoad speciem existens, et denotatio existentiali ad ipsius solitudinis

q Michael aliq praedicati habet ꝑuos, cuius sit ꝛ superiorem in alio ente in negatione

n exerunt, vt aliqui falso existimarunt, q quidq Raphael, cum quo eius ꝛalite

distinguit aliq a Michaele in negatione exeret, q quidq eius diceret ꝑuo praedicato essentiali

Michaelis, et adderet sup illa praedicato aliud essentiali eiusq Aus solitudo

in sq aliud enti exeret, q Michael diceret praedicato essentiali Michaelis, et nihil

aliud

aliud tunc Michael denoaret solum quoad speciem exercendi in recto, ergo
inito casu non reperiret in Michaele aliqua entitate praeter ... si lex ...
veniret in aliquo ente realiter distincto a Michaele: ergo ut Michael denotet solus
quoad speciem exercendi in recto, non requiritur, quod reperiatur in Michaele praeter
aliquod essentiale, solum ... non reperiatur in aliquo ente in recto exercendo et realiter
distincto a Michaele.

3. Solitudo, qua ens denotat solum in aliquo praedicato essentiali, datur,
quando ens aliquod praeter essentiale habet, cuius similitudo non reperitur in aliquo ente realiter distincto, et
... Deus denotat in recto solum in aliquo praedicato essentiali, quoniam
exercendo, ... de facto Deus denotat in recto solum in aliquo praedicato essentiali, quoniam
Deo convenit aliquod praeter essentiale, cuius similitudo non reperitur in aliquo ente realiter distincto;
ergo Deus de facto denotat solus in aliquo essentiali praedicato. ... [illegible]
convenit a se, ... hoc praeter nulli enti convenit realiter a Deo distincto; ... [illegible]
... Trinitas ... aliud ... realiter distinctum ... [illegible]
recto in aliquo praedicato essentiali, ut dicitur, in actuali, propter ... dicta.

4. Solitudo qua ens denotat actu te solum in recto
est illa qua Michael ... denoaret solum, ... Michaelis, nullum aliud
ens ab ipso realiter distinctum in recto existeret, ... ipse Michael existeret ... [illegible]
... [illegible] ... solitudo ista ... [illegible]
... solitudine ... aliud ... illud ... dicitur solum ... [illegible]
solitudinis, illud ... dicitur ens solum, ... praesentia ... [illegible] ... quod denotat solo
... entitas Michaelis in hypothesi ... esset ... quod denoaret solum
in recto, ... quidem ... quoniam ... in illa hypothesi ... realiter
in recto ... Michael ... solus in recto; unde plane infertur, quod solamente
verificaret ... Michaelis esset ... illud ... quod denoaret solum, patet ... quoniam aliter ... Michaelis
... Michaelis esset ... illud ... quod denoaret solum ... aliquid realiter distinctum a Michaele esset, quod
esset eiusdem ... [illegible] ... aliquod realiter distinctum a Michaele ... [illegible]
denoaret solum, illud afferret ... in recto ... [illegible]
... solus, ... aliquid afferret in recto ... quod nihil ... [illegible]
subiectum, ... falsa esset propositio.

5. At vero solitudo ... denotatio, seu
... ens denotat solum in recto, ... denotatio ... [illegible]
... [illegible] ... ens ... realiter ... [illegible]

solo

sola, exemplo patet alteri in eo quod nullum aliud ex ratis dictis ab eius dilectate in aeternam exat, ergo solitudo Michaelis in ista hypothesi, qua exeret alius in aeternam; desineret pariter alteri in entate Michaelis et exemplo patet alteri in eo quod nullum aliud ex ratis dictis a Michaele in aeternam exeret. Probo quoniam si per se auferat entatem Michaelis, ratione, eminenter auferat denotatio, qua denotat solum in aeternam exere, et si per se auferat quod nullum aliud ex ratis dictis a Michaele in aeternam exat, sive si per se poneret exere in aeternam aliquam entatem ratiorum dictorum a Michaele, ratione, eminenter auferat denotatio, quod Michael denotat solum in aeternam exere; ergo denotatio eius dependet partialiter de suis per entatem Michaelis et exemplo patet, scilicet hoc, quod nullum ex ratis dictis a Michaele exat.

6. Inde colliges de solitudine Michaelis quoad speciem, quod solitudo, quoad speciem Michaelis, desineret partialiter per entatem Michaelis, et partialiter per hoc, quod nullum ex ratis dictis a Michaele ex opposito se (?) exeret, quod probo (?) alleghat, quoniam si per se auferat entatem Michaelis ratione, eminenter auferat denotatio, qua Michael denotat solum quoad speciem exere; deinde si per se poneret exere aliquid ex ratis speciei exere in aeternam, ex opposito ratione, eminenter auferat denotatio quod dictis a Michaele, Michael denotat solum quoad speciem exere in aeternam. Cap. 4 an unus addat supra receptionem aliquid reddendi.

Cap. 4^u

An una addat supra receptionem, aliud receptio aliqua reddendi.

1. Quaerimus an unus addat supra ens aliquod aliud receptum ratiorum reddendi, an unus Michaelis addat supra ens Michaelis receptum priorum aliquorum ratiorum reddendi. Imprimis assero, supposita existentia receptorum priorum aliquorum ratiorum reddendi, supposito statu, quod unus Michaelis addit ens Michaelis receptum aliquorum ratiorum dictis ab entate Michaelis. Probo ex dictis, quoniam unus Michaelis et idem ratiis qua Michael, secus, ratio identitatis, et qualitas partialiter ... in se sumitur ... idem eius quod aliquid ratiis ab entate Michaelis, quoniam Michaelis non addit supra alterius Michaelis receptum aliquem

ratis

valitur dist.

2 Assero 2°, unadrei distinguit ab ipsa re, seu ab ipso subiecto, q.d.

dicit unius distinctionis rationis ... inclusi ab includente, ut Michael distinguitur a ...

ipsius unitate distinctione rationis ... includentis ab incluso, Pr: 1°: Michael ...

... dicit in suo essentiali et methaphysico conceptu unitatem, seu indivisionem, et

a se ... intellectus, quod Michael ...

... unitatis et supra illa methaphysice addit aliud praeter ... conceptu

distinctum ab ipso Michael distinguitur ab ipsius unitate distinctione rationis includentis

ab incluso, ergo etc.

3 Assero 3°, ... falsitas ... et ... falsitas

unius distinguuntur distinctione rationis ... includentis ab incluso. Pr: 1°, ...

... dicit in suo essentiali conceptu ... entis, et e contra, ergo ...

distinguuntur distinctione rationis ... ab incluso.

Pr: ... quoad ... partes ... divisim, et a se ... fallitor, ac

secundum se sumpta, non afferunt in suo conceptu aliquam praeter ... quod ...

... falsitas, ac secundum se sumpta dicit in suo conceptu ...

... dicit in suo conceptu essentiali ... ergo ...

dicit in suo essentiali conceptu ... entis.

4 Pr: 2a pars, illis praemittendo, quod ...

entis non dicat in suo essentiali conceptu ... unius, ... ens in suo essentiali conceptu ...

dicit posse existere ... in suo conceptu ... et ... indivisum in se ...

quod est. Pr: minor, nam ... posse existere ... indivisum.

quod posse existere non dicit in suo essentiali conceptu ... in se indivisum, ergo etc. maior

... posse existere, et tamen non convenit ... in se indivisum, quod ...

... de facto acervus lapidum existit ... patet, quoniam acervus

lapidum constat pluribus lapidibus inter se divisis methaphysice, ... non

... in se indivisum ... ab

aliis.

Disputatio 3a

Quid sit unitas numerica et individualitas?

1. Unus

1. Unas numerica, seu individualis, est illa, quae opponitur unalitati, non autem caeationi; quoniam ex illis quae diximus in dependentia Logicali, est, quod non sit unalis, et ratio in eo quod sit co[mmun]is, et nos sit co[mmun]is, sufficit, quod identificetur pluribus realiter distinctis, sive sit idem realiter, quod sit multiplicetur per suarum realem divisionem, sive non, sed eadem numero indivisibiliter reddatur in multis; verum non sit unalis, opus est, quod illa sit in pluribus, non in eadem numero indivisibilis sit in ipsis, sed per suam realem divisionem sit in multis; itaque non unus, est non com[munis], quoniam caeat per identitatem tribus suppositis realiter distinctis. Et econtra est non per pluribus realiter distinctis, quoniam multiplicetur per suam realem divisionem, sed eadem indivisibilis numero sit in unoquoque; et ad versum humana est unalis, quoniam non est eadem omnibus hominibus, sed in ipsis est per suam realem divisionem.

2. Individuatio eadem est atque singularitas, neque quoniam opponitur caeationi, sed unalitati, nam unitas absolute singularis, et nihilominus com[munis] est tribus suppositis; opponitur autem unalitati, quoniam [illegible] singularitas eadem est atque individuatio. Sicut singulare idem est atque individuum; unde res singularis erit, quae indivisa sit in se, et a se; unde [illegible] singularitas, seu individuatio est indivisio rei in se, et a se. Unde implicat quod res singularis sit in multis per suam realem divisionem.

3. Hic in advertere, illa quae diximus in Logica [illegible] 4.º de naturis unalibus, non unale, non differre a singulari, in eo quod non unalis sit in pluribus per suam realem multiplicationem, ita quod sit in multis, quorum singulis aequatur idemque fit, et multiplicetur, ut [illegible] quod [illegible] doctrina quod non unalis talis est, ergo non unalis humana quae in Petro et Paulo [illegible] non unalis [illegible] et aequatur idem fit [illegible] et aequatur idem fit et sic de reliquis, itaque multiplicetur, quod aequatur idem fit Petro, et aequatur idem fit Paulo, et sic de reliquis, itaque divisa sit in Petro et Paulo, et reliquis, ut Petrus sit aequatur non unalis, seu unale, et Paulus sit aequatur non unalis, unde colligitur unalem, nihil esse a parte rei.

4. Ratio doctrinae est, quod si non unalis in eo differat a singulari, quod haec non est divisa in plura, quorum quodlibet aequatur sit ipsa natura, et non unalis divisa sit in plura, quorum quodlibet sit aequatur ipsa natura, Petrus esset aequatur non unalis, et hac ratione aequatur esset Plus. Unde infert non unalis in genere abstracto [illegible], non [illegible], seu pro Petrus est non unalis, non unalis

est

[illegible] idemtate ; quod [illegible] semper [illegible] est in multis
praecisionis idemtatis ; ille [illegible] iudicium, et minor est manifesta in
omnium fere doctorum sententiis in illorum [illegible] quibus [illegible] et maior est
ipsorum doctorum, quos modo docemus impugnamus.

5. [illegible] illud sufficit, quod ut dicit universale nihil est
a parte rei, falli [illegible] et sibi constat, utique [illegible] universale in [illegible]
[illegible] doctorum [illegible] atque [illegible] universalis, et hoc nihil est aliud, quam [illegible]
[illegible] hominis [illegible] cognita per actum abstractionis [illegible]
ad [illegible] [illegible], ut ipse loquitur, [illegible] [illegible] hoc dat a parte rei,
[illegible] a operatione intellectus ; ergo falso [illegible] universale nihil esse a parte rei.

6. [illegible] 1°; universale, est illud, quod est unum unitate formali
et unitate praecisionis, id est, cognitum per actum abstractionis [illegible]
[illegible] universale est illud, quod denotat unum [illegible]
[illegible] in [illegible] humanis cognitum per actum mentalem homo, est illud
quod denotat unum unitate formali, sive formali et unitate praecisionis ; et hoc [illegible]
[illegible] est aliquid a parte rei, dependens [illegible] ab operatione intellectus ; ergo universale a parte rei est aliquid
a parte rei dependenter [illegible] ab operatione intellectus.

7. [illegible] 2°; universale est unum aptum esse in multis
[illegible] idemtatis [illegible] ; ergo est aliquid [illegible] in multis, [illegible]
[illegible] ; ergo universale, [illegible] homo, est unum [illegible] ; ergo universale est aliquid [illegible]
est illud [illegible] Petro, et Paulo, et reliquis ; ergo universale nihil esse a parte rei
rei, ergo falso asserit recentior [illegible] universale nihil esse a parte rei. [illegible]
[illegible] illud, quod [illegible] Petro, et Paulo, et reliquis [illegible]
[illegible] ; ergo est aliquid a parte rei. [illegible] quo-
[illegible] nihil est [illegible]
est, quod [illegible] est in [illegible] metaphysica, [illegible] illud quod denotat universale
formale, dari, et esse aliquid a parte rei, [illegible] universale formale, [illegible]
formale nihil esse a parte rei ; [illegible] 1°, quod [illegible] universale aliquid
est a parte rei? [illegible] ; illud quod est, [illegible]
[illegible] universale formale est aliquid a parte rei ; ad [illegible] sufficit, [illegible] denotat universale formale, sit aliquid a parte rei.

8. — 1ª ratio, quia non est unale formale [illegible] dalis a parte rei, dependenter ab operatione intellectus, ergo etc. Probatur; unale formale ut tale solum addit supra illud quod denominatur unale formale, unam praecisionem, sive actum mentalem abstractionis, sed illud quod denominatur unale formale, v.g. plura inferiora humanitatis, et actus mentalis abstractionis homo, dantur et sunt talia a parte rei, dependenter ab operatione intellectus, ergo unale formale ut tale, datur et est aliquid a parte rei, dependenter ab operatione intellectus.

9. Dices; quod acervus lapidum est unale formale [illegible] conditionibus; acervus lapidum est in multis lapidibus per suam realem divisionem, sed non per realem multiplicationem, itaque quilibet lapis aequat totum acervum, sed ad unale formale requiritur, quod sit in multis per sui realem multiplicationem, sed talis est, quod sit in pluribus per sui realem divisionem, sed talis est acervus lapidum, quod est unale. Respondeo distinguendo consequens, quod acervus lapidum est unale formale ut est unus acervus, nego consequens; sub distinguo consequens, est unale formale cognitus per actum mentalem specificative sumptus, subdistinguo consequens, est unale formale cognitus per actum mentalem correspondentem his vocibus, acervus octo lapidum, nego; cognitus per actum mentalem alterius abstractionis, v.g. lapis, concedo.

10. Itaque acervus octo lapidum v.g. prout est unus acervus, est una collectio indivisibiliter sumpta, ideo non est unale formale, quia prout talis, non est in pluribus collectionibus octo lapidum, vere [illegible], neque enim est plures acervi, neque in plures collectiones octo lapidum, ideo non est unale formale, prout collectio octo lapidum, quia non est in multis lapidibus per suam realem multiplicationem, itaque quilibet lapis, sit aequalis toti acervo seu collectioni totali octo lapidum, quomodo requiritur ut sit unale formale per identitatem multis realiter, itaque quodlibet sit aequale toti unali, quia ulterius requiritur ad hoc, dividi in plura quorum quodlibet sit aequale toti; [illegible] quorum quodlibet implicat, quia implicat illud idem esse multiplicari quorum quodlibet sit aequale illud, quia implicat unale, quod sit per identitatem multis, quorum quodlibet sit aequale toti unali.

11. Ad reliquum argumenti, quod acervus lapidum specificative sumptus, ideo non est unale formale cognitus per actum mentalem correspondentem his vocibus, acervus, collectio octo lapidum; quoniam acervus lapidum non sit in multis per suam realem multiplicationem, aut [illegible] non est unale formale, quia deficit [illegible] v.g. unius praecisionis, deficit enim actus mentalis abstractionis [illegible] enim actus mentalis correspondens istis vocibus, est unius praecisionis [illegible]

denominando

... Lapides unalis status, quoniam illi actus cognoscit
illi sunt plures illos lapides in ordine ad unam entitatem, cuius est et singuli la-
pides quiverint, quod quidem facile ostendo; illi actus cognoscit illos lapides in
ordine ad entitatem quae est esse collectio, et quavis octo lapidum ... entitatem, et
quiverint ... quatuor lapides, et tota collectio quiverint, quod illi actus cognoscit
illos lapides in ordine ad entitatem, cuius distribute quiverint. ... quod
illi actus, videlicet acervus octo lapidum, et ... pluralitatis lapidum ...
sit plura, quae sunt, quod est unam ... sufficiens ad ... illos lapi-
des unalis status.

12 His dictis explano: acervo unatum numericam et
individualem esse eandem prorsus, ac unatum transitalem. ... dicta facile, unam
individualem ... indivisio rei in se ... indivisio ... rei in
numericam, et individualis, est indivisio rei in se ... quaelibet indivisio, excludens omnia quae
... metaphorica indivisio rei in se; quae talis indivisio excludens ...
... inter se, quae talis indivisio, excludens ...
plura ... quorum quaelibet sit in aliquo ...
res, neque sit plura, quorum quodlibet sit aliquod ... indivisio ...
quo unatum individualem, et numericam ... indivisio rei in se, et talis ... indivisio
rei in se, et ... unatis transcendentalis, quae unatis individualis, et numerica est unatis
transit.

13 ... intendere ... quia ... docuit
individuum esse indivisum in se, et ... individuatorum esse indivisum rei in se, quae
quid individuatio ... individualis unatis. ... duo docet ... est unatum transcendentalem
... individualitatem rei in se ... metaphorica ...
... collectio octo lapidum, quae quidem collectio ...
in se ... divisio ... collectio ... sufficit, quod ... collectio sit ... indivisa ...
esse ... transcendentalem ... quorum quodlibet sit ... ipsa collectio
... quod sit divisa in ... collectio octo lapidum ... est unatum in-
octo lapidum, videlicet ... indivisa ... collectio ... unde colligitur ...
dividualem, et numericam esse eandem prorsus, atque unatem transitalem, unde ... quoniam hic
octo lapides esse individuum ... numericam, et individualem ...
... et haec collectio octo lapidum.

14 ... facile probo, et ...
... de individuo docuit, individuum est indivisum in se, et individuatio, sive
... unatis individualis est indivisio rei in se, quo unatis individualis, et numerica ...
... et eadem atque unatis transit. ... ad individualem unatem (...) requiritur
in-

individuis rei in se, s. adunat transcendentaliter, et ipsum non requirit [illegible] ergo unas individualitas in eadem proprietate, atque unitas transcendentalis.

15. 2º; Arguitur 1º: Si arguo quod ipsa individualitas; si unitas individualitas est indivisio rei in se, ergo acervus v.g. lapidum, v.g., non est individuum, neque habet unitatem individualem. Probatur consequentia: acervus v.g. lapidum non est in se indivisum, ergo non habet indivisionem in se, ergo non est individuum, neque habet individualitatem. Respondetur [illegible] ipsius [illegible], [illegible] unitas transcendentalis, et ipsum non requirit indivisionem rei in se, quia acervus lapidum [illegible] unitas transcendentalis [illegible] est in se plures lapides [illegible] divisus est [illegible] ergo acervus lapidum est in se plures lapides, quod sufficit ut [illegible] quodlibet [illegible] divisum. Disp. 4ª; an singularitas addat conceptum aliquem positivum supra unitatem; cap. 1º. Propterea.

Disp. 4ª

An singularitas addat conceptum aliquem positivum supra naturam unitatis?

Cap. 1º

Disputationi respondet.

1. Suppono 1º duos conceptus individui [illegible] in se, in [illegible] 1us est [illegible] conceptus individui, per quem [illegible] participat [illegible] rationem individui; qui quidem est univocus omni individuo, sive hic sit [illegible] infimae [illegible], sive alius v.g. equi, et [illegible] Petro, Bucephalo, et [illegible] quidem est conceptus individui in se, et in [illegible] ille conceptus, per quem [illegible] est in se individuum. 2º conceptus individui [illegible] possibile [illegible] individuali [illegible] celitate rei, [illegible] quidem [illegible] in [illegible] et [illegible] importat, non est [illegible] individuum, neque conceptus mentalis [illegible] est conceptus abstrahens rationem aliquam [illegible] aliis individuis.

2. Suppono 2º, quod de singularitate loquimur, et illam comparamus cum natura specifica infima, rogamusque an singularitas rei addat supra naturam specificam infimam rei aliquem conceptum positivum [illegible] nomine singularitatis non intelligitur [illegible] individuatio, [illegible] conceptus [illegible] individui, et primum individuationis acceptionem, s. [illegible] ex duplici [illegible]

immediate

immed[illegible] perfectionis. R[espondeo] huic supp[ositio]ni, quoniam si loquamur de in-
dividuatione Petri v.g. et de [illegible] individuationis [illegible] quaestio esset [illegible]
[illegible] est enim, [illegible] dicimus, individuatio ipsius includit formaliter in conceptu
specifico infimo [illegible], individuationem istam, v.g. Petri includi formaliter in conceptu
specifico infimo Petri, quo quaestio esset [illegible]. Quando [illegible] individuatio [illegible]
[illegible] sumpta, non est formaliter [illegible] Petri, s[ed] aliquis conceptus inaequate [illegible]
Petri conceptus specificus infimus Petri, est formaliter [illegible] Petri, ergo [illegible]
[illegible] formaliter in [illegible]. Minor constat ex dictis in logica, maior [illegible] quoniam
individuatio [illegible], est formaliter [illegible], quod Petrus [illegible] s[ed] iste conceptus
non est formaliter [illegible] Petri, ergo [illegible].

3. Minor probatur; quoniam aliter Petrus univoce conveniret in
[illegible] cum Bucephalo, s[ed] hoc absurdum est, ergo [illegible]. Probatur maior; Petrus uni-
voce convenit cum Bucephalo meo, quod est [illegible] individuum, seu est aliquis [illegible],
s[ed] iste conceptus esset formaliter [illegible] Petri, [illegible] sequenda [illegible] formaliter
[illegible] univoce cum Bucephalo.

4. Suppono 3°, quod quando loquimur de singularitate, seu de
conceptu individuationis inadaequate [illegible], quae [illegible] dicitur haecceitas rei, [illegible] appellatur
[illegible], et [illegible] comparamus cum [illegible], rogamus quid addat singularitas [illegible]
[illegible] supra [illegible] aliquem conceptum [illegible] non loquimur de quavis [illegible],
[illegible] de conceptu qui sit specificus
[illegible] infimus [illegible] Petri. [illegible] quoniam modo non dubitamus, quin [illegible]
[illegible] genericos, idest, illos formaliter participet, et supra
[illegible] participatos addat [illegible]; [illegible] enim [illegible]
[illegible] Petri [illegible] conceptus entis, et conceptus animalis, et supra conceptum genericum
[illegible] specificum subalternum animalis addit rationalitatem, [illegible] est
entis [illegible] supra conceptum specificum subalternum animalis addit [illegible]
conceptus [illegible] ab ente, [illegible].

5. [illegible] de singularitate, de qua loquimur,
seu haecceitas rei non addit supra conceptum specificum infimum rei conceptum aliquem [illegible]
[illegible], v.g. [illegible] seu haecceitas Petri non addit supra conceptum [illegible] specificum
infimum [illegible] hominis, conceptum aliquem [illegible] ab eiusdem conceptu spe-
cifico infimo. [illegible] quoniam suppono cum ipsis authoribus quibus [illegible], et
[illegible] conceptus [illegible] specificus infimus [illegible] Petri et Pauli de facto existentis,
quoniam existimo [illegible] nobis, ut [illegible] dicimus; [illegible] et [illegible]
existimo [illegible] supponi ab [illegible] metaphysicis [illegible], et [illegible] ab
ipsis

ipsi ... dari de facto ... specierum infimarum ... realiter divisarum in plura individua ... essentialiter ...

6. ... probatur ... ex a parte rei ... si ... adderet supra ... specificum infimum hominis ..., quod ... participat ... aliquem ... quem voco A ..., ratione ... distinctum, et ... Paulus ... adderet ... specificum hominis, quem Paulus participat ... aliquem ..., quem voco C, ... A et C essent inter se ... realiter ... Maior ... negari nequit; minor probatur, quia ... [illegible] ... specificum infimum, quod Petrus participaret ... hominis ... [illegible] ... minor patet, disputatio enim supponit ... specificum hominis ... esse de facto infimum ... Petri et Pauli, et ... quaeritur ... an ... [illegible] ... specificum ... rei, ... aliquem ... ratione distinctum, et in exemplo ... specificum

7. Maior ... specificus infimus ... deberet esse ... tota essentia rei ... hominis, quod participaret Petrus ... minor ... tota essentia Petri, ergo esset ... specificus infimus ... Petri. Minor ... probatur, non ... adderet aliquem ... ratione distinctum ... supra ... hominis, quem participat Petrus, ... esset identificatum ... essentialiter ... Patet ..., quoniam essentia Petri a parte rei ... nihil ... aliud ... et id, quod Petrus ... identificatur realiter ... a parte rei ... eliminare ... A superaddito, ... manente ... Petrus esset ... realiter ... essentialiter ... [illegible] ... Petri.

8. ... specificum infimum rei ... debeat esse ... tota essentia rei, probatur ... specificum infimum rei ... quidditatem ... tamen ... tota essentia ... [illegible]

fiat [illegible] conceptus specificus infimus [illegible] debet esse formaliter [illegible] ex natura rei, confirmatur, quoniam non differat conceptus specificus infimus a conceptu specifico subalterno, vel a quovis conceptu generico, quod non est formaliter ex natura rei, nisi quia [illegible] pars [illegible].

9. [illegible] quoniam per conceptum mentalem specificum infimum abstrahitur formaliter ab individuis [illegible] illud, in quo ex natura rei conveniunt, [illegible] talis est conceptus mentalis homo, respectu Petri et Pauli, si quis libet adderet supra conceptum specificum infimum hominis alium conceptum [illegible], itaque conceptus superadditi essent formaliter similes inter se, ergo conceptus mentalis homo, non esset specificus infimus respectu Petri et Pauli [illegible] supponit ab aliis [illegible] [illegible] [illegible] doctorum, minor probatur, quia per conceptum mentalem homo, [illegible] abstrahit formaliter a Petro et Paulo conceptus specificus hominis, non autem [illegible] a conceptu [illegible], v.g. A, et C, quos adderent Petri et Pauli supra conceptum specificum hominis, [illegible] Petri et Pauli conveniunt etiam in eiusdem conceptibus [illegible] superadditis, ergo in aliquo ulterius ex natura rei conveniunt, [illegible] abstrahere formaliter per conceptum mentalem specificum infimum, v.g. homo, ergo conceptus formaliter [illegible] mentalis homo, non esset specificus infimus respectu Petri et Pauli, [illegible].

10. Confirmatur, quoniam [illegible] conceptus [illegible] specifico hominis [illegible] designatum, quo A respectu Petri formaliter superadditus conceptui specifico hominis, [illegible] per conceptum mentalem homo, et per conceptum mentalem [illegible] [illegible] [illegible] ergo in [illegible] procedit, [illegible] conceptum [illegible] A, ex natura dicto a conceptu specifico hominis, quinimo eiusdem conceptus [illegible] A superadditi, [illegible], si semel [illegible] conceptus specificus hominis [illegible] infimus respectu Petri, et Pauli.

11. Probatur [illegible] minoris [illegible] [illegible] conceptus illi [illegible], quos [illegible] [illegible], v.g. si dicat conceptus illos [illegible] [illegible] et ex natura distinctos a conceptu A, et C in Petro et Paulo superadditos, et ex natura distinctos [illegible] [illegible] hominis, esse distinctos ex natura inter se, [illegible], [illegible] probatur [illegible] illa [illegible], qua supra [illegible] [illegible] ex natura similes, eiusdem [illegible] superadditi, [illegible] [illegible] conceptus A, et C superadditos

casu quo ponant essaliter.

si per additionem essaliter dissimiles inter se, ut falsa animadvertit ... eiusdem impugnatores.

12. 2º impugnatur; quoniam si aliud conceptus ... essent inter se essaliter dissimiles, in Petri et Pauli entitates essaliter inter se dissimiles, tuncque eorum individua a parte rei essaliter dissimilia; ergo infertur manifestum est, quoniam illae entitates, quae saltem inadaequate distinguuntur per aliqua praedicata talia et essaliter dissimilia, inter se sunt essaliter dissimiles. Sed Petrus et Paulus, tales essent in illo casu; ergo etc. Maior constat, minor alioquin quo nam Petrus saltem inadaequate distineret per praedicatum A, cui quidem praedicato non correspondet ... Paulo aliud essaliter simile. Similiterque Paulus saltem inadaequate distineret praedicato C, cui praedicato non correspondet in Petro aliud essaliter simile; ergo distinerent Petrus et Paulus per aliquot praedicata inter se talia et essaliter dissimilia.

13. Quamvis Petrus et Paulus forent individua essaliter inter se dissimilia; unde planè infertur, quod Petrus et Paulus non essent eiusdem infimae speciei, quoniam implicat duo individua esse inter se aliquatenus essaliter dissimilia, et nihilominus esse eiusdem infimae speciei, quia ... dissimilitudo essalis ... etc. Verumtamen pluribus in locis statuimus ... Petrus et Paulus ... eiusdem conceptus A et C inter se essaliter ... supra conceptus specificus infimus hominis, quem uterque participat. ... ipso, quod Petrus et Paulus non essent eiusdem infimae speciei, implicaret ... quod uterque participaret conceptus specificus, qui esset infimus ad utrumque ... ipso, quod distinerent per eiusdem praedicata A et C essaliter dissimilia, non essent eiusdem ... infimae speciei; ergo implicaret ... quod Petrus et Paulus participarent conceptus specificus hominis, itaque iste infimus esset ad utrumque.

14. Nihilominus tamen dicendum est 2º, similitudinem ... distinguibilem posse rationis ... a conceptu specifico infimo rei, ut ... a conceptu specifico infimo hominis, quem Petrus participaret. ... hoc fateri non ... conceptus ... rationis distinguuntur, quando ... attingunt ... in ordine ad ... [illegible] ... quibus ... conceptus inter se identificantur ...

similitudinem

10 Individuationis ... [illegible] ..., et ... homo, qui ... appareret, tales essent; ergo ... Minor ..., quoniam ... hoc duplici actu ... Petreitas, hic homo, ... et ... attingunt ... et ... ad ... entates, quibus ... sequivet ..., semel supponat ... essentiale ..., et nihil aliud; ergo ...

15. Dicendum est 3° ... actus iste mentalis Petreitas ... clariss. attingit ... quam ... actus homo. Probatur, quoniam ... actus homo ... attingit ... per actum ... Petreitas ... ergo ... attingit ... per actum iste homo. Denique dicendum est ... per actum iste Petreitas ... quam per actum iste hic homo. Probatur, quoniam ... attingit ... per actum iste Petreitas, quam per actum iste hic homo ... velut ... speciei humanae ... per secundum actum tantum explicat ... ut ... ergo ... cap. 24 ... actu ... explicat ... difficultates ...

cap. 24

difficultates solutae

1. Obiicies 1° ... per ... individuationis differt numerice ... conceptus individuationis ... quaecumque ... speciei humanae; ergo ... individuationis differt numerice ... tamquam ... numerice ... differendi ... tamquam ... individuationis ... ac ... nota ... numerice differt a Paulo ... quod ... Paulo; unde ... infertur ... Paulo ... ad hoc ut essentialiter ac realiter inter se, et ... essentialiter ... quominimo ... ad hoc ut essentialiter ac realiter inter se conveniant, sive ut essentialiter inter se ... parte rei similes ... quoniam similitudo essentialis realiter ... differant, quoniam similitudo essentialis realiter ... duplici extremo similiter realiter disto.

2. Itaque ... bene valeret ... differt numerice ... realiter a Paulo, ergo ... differt realiter a Paulo ... essentialis ... Paulo, ergo ... inter ipsos nequit dari a parte rei essentialis convenientia, quae quidem petit ... bene valeret ... est essentialiter realiter conveniens cum Paulo ... essentialiter ... Paulo: ergo Petrus differt numerice a Paulo;

M.

n autem sine valere Petrus esse aliter ratione distinctus Paulo, quod Petrus differt numerice a Paulo, sicut non se haberet, Petrus differt numerice a Paulo, quod Petrus est realiter distinctus Paulo. Unde totum longe abest, quod obiectum per suum conceptum esse aliquid numerice differens a Paulo, quomodo realiter sit convenire cum Paulo, quod oportet, quod illa praesentatio, quae praesentatur, est convenire ratione realiter cum Paulo, sicut est praesentatio aliquod numerice differens, seu aliquid realiter distinctum a Paulo.

3. Obiectum: conceptus specificus hominis identificatur realiter cum Paulo, sed conceptus Petreitatis identificatur realiter cum Paulo, quod duplex Petreitatis aliquid addit supra conceptum specificum hominis ab ipso realiter distinctum; Petreitatis aliquid maius; conceptus specificus hominis identificatur inadaequate cum Paulo; ideo maiorem, identificatur adaequate cum Paulo; non maiorem. Ac deinde concedo minorem, et nego consequentiam.

4. Explico solutionem, attendendo considerare conceptum specificum hominis in communi, est conceptus est omnis homo ex parte obiecti, secundum rationem objectivam conceptum hominis in communi, est conceptus humanae, quae conceperit attingitur per conceptum mentalem homo, est conceptus objectivus est in multis per suam realem divisionem, ita quod inadaequate identificatur cum unoquoque inferiori, quoniam eiusdem conceptus obiectum est (ratio) intellecto hominis cum unoquoque inferiori, quoniam eiusdem conceptus velut pars realiter inclusa, a qua quidem inadaequate identificatur universalis hominis; velut pars realiter inclusa ab ipsa intellecto. Unde conceptus specificus hominis sic acceptus non identificatur adaequate realiter cum Paulo, alioquin non identificaretur, neque inadaequate cum Petreitate, conceptus est comparatione, quod Petreitas realiter adaequate distinguitur a conceptu specifico hominis in communi, quod est absurdum.

5. Si comparetur Petreitas cum conceptu specifico hominis sic acceptus, ut quod pro conceptu specifico hominis in communi, Petreitas nihil addit supra conceptum specificum hominis; quoniam conceptus ille specificus in communi addit supra Petreitatem Paulitatem aliquid ab ipsa realiter distinctum, quoniam addit supra Petreitatem Paulitatem et Joannitatem, reliquas Stratonitates, in quo quidem sensu, sit Petreitas nihil addat supra eiusdem conceptum specificum hominis, adhuc tamen ille conceptus in communi, et Petreitas realiter inadaequate distinguuntur, quod autem dicimus Petreitatis

nostri non addere aliquam aliquam potentiam supra conceptum specificum hominis participatum ab equo, sed neque [illegible] distinctum a toto conceptu specifico, quod paramus [illegible], non [illegible] toto conceptu specifico hominis [illegible], seu conceptu specie hominis, sed tamen [illegible] hominis participato ab ipso [illegible], quicquid conceptus explicatur his vocibus *hic homo*, dicto. Et [illegible] intento in [illegible].

6. Obies 3°: per conceptum hominis [illegible] formaliter homo, [illegible] per conceptum individui, et similiter [illegible] similiter et individuum, [illegible] conceptus individui sit conceptus specificus ab ipso individuo participatus, [illegible] individuo [illegible], et [illegible] 2°, si loquaris de conceptu individui [illegible] de quo in praesenti loquimur, [illegible] a de conceptu individui tantum [illegible] conceptu [illegible] individuatio, sed de individualitate, quae [illegible] explicatur [illegible] istis vocibus [illegible] individui de quo loquimur, [illegible] individuum et similiter, seu [illegible] per conceptum specificum hominis participatum ab ipso [illegible], quod explicatur [illegible] istis vocibus: *hic homo*, [illegible] individuum, et similiter, seu [illegible] individuationem [illegible] loquimur, illam [illegible] quae explicatur [illegible] istis vocibus [illegible], quicquid conceptum [illegible], sed [illegible] formaliter individuum, non autem e contra individui; [illegible] conceptus specificus hominis formaliter est *homo*, non conceptus specificus hominis eiusdem claudit per conceptum individui formaliter conceptum individui, non autem e contra. [illegible] an dentur a parte rei de facto species infimae.

Disputatio 5ª

An dentur a parte rei de facto species infimae?

1. Circa quod [illegible] supponitur [illegible] et [illegible] de facto existere [illegible] hoc est [illegible] infimam speciem. [illegible] et [illegible] de facto [illegible] infimam speciem, [illegible] quod [illegible] de facto [illegible] in praesenti hoc in dubium vertimus, et rogamus quod an de facto existat species infima, [illegible] hoc, an de facto existant plura individua, quae sint eiusdem infimae speciei, [illegible] solutio supponendum est 1°, aliunde esse, quod [illegible] existat de facto conceptus aliquis, qui dicat

dicat specifica in fimis abeo, q[uod] [illegible] sub aliq[u]o specie infima saltem posset; id est; an exat aliqua entitas talis, q[uod] sit politica alio entis solo essentiali [illegible] et attendes, q[uod] exat aliqua species infima de s[ecun]do dubitamus. Supponimus go tamen [illegible] Primo exat de facto talis, q[uod] sit politica alia entis, ipso [illegible] ad oio essentialiter [illegible], quin [illegible] saltem ipso [illegible], [illegible] entitatibus possibilibus sit [illegible] nulla essentiali [illegible] de aliquo [illegible], continuat aliquas species infimas saltem posse, quinimo [illegible] diximus impossibile [illegible] entitas creata, cui alia oio essentialiter similis rugnet [illegible] propter ibi dicta. [illegible] enim Deus talis est, cui alia entitas oio essentialiter [illegible], de s[ecun]do autem dubitamus; ad [illegible] enim sufficit, q[uod] exant de facto entitates aliquot creatae, ad [illegible] vero, [illegible] non sufficit, [illegible], q[uod] exant de facto plures entitates infimae eiusdem speciei.

2. Supponendum 2[o] est, idem esse rogare an de facto exat species infima, atque petere, an de facto exant plures collectiones, quarum quilibet constet pluribus entitatibus essentialiter inter se [illegible], itaque nulla [illegible] [illegible] similitudine, [illegible] [illegible] differant inter se, quoniam [illegible] [illegible] statuitur, hoc ipso [illegible] dico aliquas essentialiter similitudines, [illegible] species [illegible] sunt diversae infimae speciei.

3. [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] de facto exant species infimae, non nobis [illegible], est ignotum. [illegible] [illegible]; [illegible], q[uod] ignotum sit nobis; an de facto exant entitates duas, ita essentialiter inter se [illegible] oio [illegible], quod nulla [illegible] sit inter ipsos essentialis dissimilitudo, ignotum est nobis, an de facto exat aliqua species infima, [illegible] est nobis ignotum, [illegible]. Maior constat ex [illegible] nobis [illegible]. [illegible] minor [illegible] in exemplo Petrus, et Paulus, qui saltem supponuntur esse eiusdem infimae speciei, non [illegible] de Petro, et Paulo diximus, proportione servata dicta [illegible] de reliquis individuis, quae de facto existunt, esse eiusdem speciei infimae; ignotum est nobis an Petrus, et Paulus inter se sint oio essentialiter similes, ita quod nulla [illegible] [illegible] sit inter ipsos essentialis dissimilitudo; [illegible] ignotum est an Petrus et Paulus de facto existunt sint eiusdem infimae speciei.

4. [illegible] ignotum sit nobis, hoc [illegible] probat[ur], nullus [illegible] [illegible] habemus [illegible] ad [illegible], [illegible] ad [illegible] [illegible] est nobis [illegible].

[illegible]

Ptans. Nam q[uaedam] sunt, quae sufficien[te]s [illegible] adit ad affirmandum, maxime illud
Unde colligimus Petrum esse animal rationale, et Paulum esse animal rationale, sunt hac
sufficientia; ergo. Maior constat, quoniam de facto solum a posteriori, idest
ab eorum operationibus, et aliis indiciis externis colligere possumus eorum
virtus [illegible]; sed ex istis praeiis, solum colligere possumus esse unumquemque
animal rationale; ergo.

5. Minor istius sic probatur, quia velut eiusdem sunt
non sit sufficiens ad affirmandum Petrum et Paulum nulla essentiali dissimilitudine
inter se differre, non bene valet, Petrus est animal rationale, et Paulus est animal
rationale, ergo nulla essentiali dissimilitudine differunt inter se; ergo. Petr[us]
[illegible] quod nulla essentiali dissimilitudine differunt inter se, opus est, quod nullum praedicatum essentiale habeat
[illegible] totum essentialiter similis, [illegible] simile non [illegible] in altero; sed ad hoc
[illegible] unumquodque praedicato illud [illegible] simile non [illegible]. Minor probatur; ulterius re
[illegible], quia [illegible] sit animal rationale, ergo. [illegible]
quid, quia sit [illegible] sit animal rationale, et nihil aliud [illegible] Paulus sit animal rationale
et nihil aliud; sed hoc ignotum nobis; ergo. Et omnino ignotum est nobis, an Petrus
sit animal rationale, et nihil aliud; sicut etiam ignotum est, an Paulus sit animal rationale et
[illegible] animal rationale, et nihil aliud; [illegible] habemus a posteriori [illegible] ad colligendum
nihil aliud; ergo. Ptans; quia solum habemus a posteriori sunt ad colligendum
Petrum esse animal rationale, et Paulum esse animal rationale, non probat Petrum in se esse praecise animal
rationale, aut Paulum in se praecise esse animal rationale; ergo. Ptans, quia [illegible]
essentialia [illegible] sunt [illegible] operationibus [illegible]
colligat [illegible] talia, sed talia praedicata non sufficit ad colligendum [illegible]
praecise [illegible] eiusdem talia; sed talia praedicata.

6. [illegible] nullo essentiali dissimilitudine
inter se habeant, non sufficit, quia Petrus sit animal rationale praecise, et Paulus sit animal rationale
praecise, si [illegible] praecise ita intelligatur, quod Petrus sit [illegible] sensationis, et rationis [illegible]
[illegible] et [illegible] operationis aliud essentialiter dist[inctum]
[illegible] sensationis [illegible]. Ptans: possunt sunt duo
a [illegible] operationibus, et [illegible] Paulus; ergo. Ptans: [illegible]
individua, quorum unumquodque sit animal rationale praecise, sumpto [illegible] praecise in prae-
dicto sensu, et tamen essentialiter inter se differant; ergo. Ptans: ad hunc possibile
est, quod eiusdem duo individua talia sint, quorum unum sit [illegible] perfec-
[illegible], quam alterum individuum: sed eo ipso erunt essentialiter dissimilia; ergo. Et

unum

Unumquodque supponat essentialiter animal rationale prisse, sumpto ly prisse in eo sensu, nihilominus est possibile, quod sint essentialiter dissimilia eiusdem individua. Minor constat, maior etiam, quoniam adhuc possibile, quod unum eorum possit elicere actum intensiorem, quam alterum.

7. Instatur adhoc, quoniam etiam in communi sententia omnes Angeli supponunt intellectum et volitionem, itaque quilibet sit principium et non ponunt essentialiter dissimiles ex eo, quod unus Angelus sit principium actuum intensiorum perfectiorum, quam alius Angelus: ergo licet duo individua supponant itaque unumquodque sit animal rationale prisse, sumpto ly prisse, ut supra, adhuc esse poterunt essentialiter dissimilia ex eo, videlicet quod unum eorum sit principium actuum intensiorum perfectiorum, quam alterum.

8. Unde tamen sit argumentum: ignoratur et dubitari de facto Petrus sit principium actuum intensiorum, et quae perfectiorum ac Paulus, et e contra; consequenter ignoratur, an Petrus et Paulus de facto sint essentialiter dissimiles. Declaratur: ignoratur an Petrus, quod talis anima sit, quae possit producere actum intensiorem quam Paulus possibile: ergo etc. Antecedens patet, nam quis sciat, quod anima separata Petri talis sit aliquid, quae sit perfectius intellectivum, quam anima separata Pauli; excedit quod instatur, quoniam non implicat entitates duas, quarum quaelibet sit animal rationale prisse sumpto ly prisse, ut supra, et nihilominus earum una sit aliquid perfectior intensiorem, quam altera, ergo etc. Disputatio 4a de veritate, ac bonitate entis. Disputatio de transcendentali veritate entis. Cap. 1m transcendentalis veritas explicatur.

TRAT. IIII.

De veritate, ac bonitate entis.

DISP. I.

De transcendentali veritate entis.

CAP. I.

Transcendentalis veritas explicatur.

Veritas duplex accipitur, 1o pro veritate logica, 2o pro transcendentali veritate. De veritate logica hic praescindimus, in logica, in qua quid est definitur

logica

Logica actus enunciativi cum obiecto suo, sive obiectum illud fuerit sive non, quibusvis per extremum utrumque, videlicet per actum enunciativum, et per hoc obiectum ita sit vel ita fuerit vel ita futurum sit, aut non sit, sicut ab actu enunciatur esse vel non esse. De transcendentali veritate agimus in praesenti, utpote quae ad Metaphysicam spectat.

Supponimus imprimis suppono veritatem transcendentalem nomine intelligi aliquid praedicatum quod rei ipsi conveniat, contrarie quod falsitas, quae opponitur transcendentali veritati, non potest convenire alicui rei ipsi; alioquin transcendentalis veritas et falsitas ipsi opposita convenirent sibi eidem rei ipsi, proinde quod transcendentalis verum et falsitas ipsi opposita non erunt praedicata intra se metaphysice opposita.

2. Arriaga docet dupliciter accipi transcendentale verum: primo apud philosophos pro illo quod non est fictum, nec chimaera, et in hoc sensu verum addit rationem chimaerae. 2° pro illo quod est conformabile conceptui ipsius, quod in re est, sicut concipitur; in quo sensu aurum est verum aurum, quoniam habet revera id quod significatur per conceptum ipsius auri; et auricalcum non est verum aurum, quia non habet revera id quod significatur per conceptum auri, sed solum assimilatur. Unde colligit falsum, quod opponitur transcendentali vero, esse id quod habet aliquam similitudinem cum vero, non tamen est illud.

3. Plura displicent in ista doctrina; primo displicet quod asserat verum sumi a philosophis pro vero et reali, falsum pro ficto et chimaera; hoc enim immerito asseritur ab Arriaga, quoniam multi philosophi eorum usurpant ... transcendentaliter verum sumitur pro vero et reali, et ... quod non est ... Secundo, quoniam si ratione ficti ... dicit quod verum dicat rationem chimaerae. ... quoniam si rationem ... absolute praedicatum non potuit significare praecise rationem logicam quae ex parte obiecti stat ipsum verum, quoniam ut haec ratio logica expletur per illam vocem, rationem chimaerae, debet addi aliquid; addimus, videlicet rationem logicam chimaerae. ... quod per rationem chimaerae ... significare ratio logica, quae ex parte obiecti est ipsum verum, ... talis, quod ipsum ... esse chimaeram, quamvis ... est aliquid quod non est fictum, idest, tale quod ipsi repugnet esse fictum, sine dubio verum, dicet rationem logicam chimaerae.

4. Unde si rationem chimaerae, absolute praedicatum sta- bit pro ratione ab ipso vero distincta, stabitque pro ratione ... chimaerae, ... quod apprehendatur per ... quoad rationem physicam, ... illius chimaerae, ... simplicis ... ista ratio, neque ... neque ... significatur ab ista voce verum, et ... verum sumatur pro vero et reali, ...

go [illegible]. Minorem, quoad 1am partem, quoniam haec propositio vera est, Angelus est,
aliquid verum, et haec propositio falsa est, Angelus est natio physica Minotauri; quod
in 1a propositione sit verum, et tamen si verum sumatur pro vero, et reali, non affirmatur in
recto natio physica Minotauri: Patet eadem; et ex toties a nobis observatis
in Logica, et Metaphysicis.

5. Eandem minorem, quoad 2am partem probo: Angelo Mi-
chaele manente, et per impossibile desinente a parte rei Minotauro, et
Hircocervo, adhuc in ista hypotesi vera esset haec propositio: Angelus Michael
est aliquid verum: ergo adhuc in illa hypotesi dabitur denominatio veri, qua Michael
denominabitur aliquid verum; ergo daret adhuc, quod quod explicatur per sit aliquid verum
in Angelo Michaele, patet eadem; quoniam sit verum, solum explicat deno-
minationem, per quam Michael denominatur aliquid verum: sed in illa hypotesi non daretur
natio Minotauri, neque natio Hircocervi; ergo denominatio per quam Michael
denominatur aliquid verum et reale, non dicit nationem physicam Minotauri, et Hircocervi;
ergo sit verum non explicat nationem Minotauri, neque in obliquo: ergo vox ista verum,
et verum sumatur pro vero, et reali, non explicat in obliquo, nationem Minotauri.

6. His accedit, quod si illae voces; verum, et reale, quod
non est fictum, si aliquam nationem physicam explicarent in obliquo, non explicarent nationem
physicam, seu nationem physicam Minotauri, et Hircocervi, quibus non dentur physicae
[illegible] Michael verus, ergo si explicarent nationem physicam identitatis, intelligitur
quod verum est, inter Michaelem ergo, et Minotaurum, aut Hircocervum; sed
natio ista identitatis, non est natio physica Minotauri, aut Hircocervi; ergo etc.

7. Unde concludit, quod si voces istae verum, et reale, quod
non est fictum, non afferant, neque in obliquo nationem illam identitatis, sed nationem
Logicam; quam explicat dictus Mill[illegible], quod dicit verum, quatenus [illegible] est tale, ad [illegible]
net identitates cum ficto, essent equivalentes his vocibus verum, et reale, si deductae
explicent nationem illam identitatis, equivalentes non erunt.

8. 2o displicet in eo, quod dicat verum esse, quod tale est sicut
concipitur, continentem; quoniam omne ens rationis deberet esse transcendentaliter verum, si hoc
ens rationis in illo suo, esset transcendentaliter verum, ergo transcendentaliter verum non bene
definitur, quod tale est, sicut concipitur. Probo minorem: hoc ens rationis est tale

sicut

sicut decipit, go &c. Probans: plura entia realia non sunt in re, sicut decipiunt, ergo &c. Probans; si plura entia realia decipiunt aliter ac sunt in re, & eiusdi entia realia, non sunt in re sicut decipiunt, quonia ea entia realia sunt in re, sicut decipiunt. Pr maior; quod Absolut. decipit, ut realia sunt in re, sicut decipiunt. Pr maior; q Absoluty decipit, ut iuveniis, et Pruis decipit ut equus, eiusdi entia decipiunt aliter ac sunt in re; go &c.

9. Propterea si transl[atio] vera est, illius q inre e, sicut decipit, falsa opposita priuero, erit q inre e, sicut decipit; go falsa oppy translator vero, non bene definit a eodem authore, illud q illa habeat aliqua similitudinem cum vero, non in re e illud. Patet cons; quoniam translator verus, et falsus ipsi oppos., debent explicari per praedicata inter se opposita; go si transl. verus, definiat illud q e in re, sicut decipit, falsus ipsi oppos. definiri debet, illud q non e in re, sicut decipit; go si falsus oppy translator vero, def. illud q non e in re, sicut decipit, alicui enti reali conveniet ees falsum, quod e illud q non e in re, sicut decipit; go &c. Maior constat, non q. Pruis oppy translator vero, si ho[c] explicat; go &c. Maior constat, non q Pruis oppy translator vero. Pruis e in re, et Pruis e in re aliqua eius decipit ut equus, Pruis e in re, sicut decipit, et non Pruis e in re aliquid quod decipit ut equus; Pruis e in re sicut decipit. Conveniri debet omni enti reali; go falsum reale. Maior pr. non ees verum transl[atio] conveniri debet omni enti reali; go falsum oppositum translatori vero conveniri nequit alicui enti reali. Patet cons. 1°, q ipsi oppositum translatori vero conveniri nequit alicui enti reali. Patet cons 1° q aliter transl. verus, et falsus ipsi oppositi, non essent inter se metaphysice oppositi, qui aliter falsus oppos. translator verus, esset sicut pra vero, q. qui 2°, quoniam aliter falsus oppos. translator verus, esset sicut pra vero; 2° quonia ab absurdo; ut patet. Minor illatus, quonia oi enti reali conveniri potest. q non de e absurdo; ut patet. Probatur cons. quod si ens reale potest decipiat aliter ac e in re, sicut decipit, et omni enti reali convenit, ut e in re, sicut decipit, et toti entium ad e in re, si e eius explicatione conveniet, non e in re sicut decipit, et toti entium convenire ipsi ees falsum, iuxta praedictam explicationem falsi, quo enti omni reali conveniret ipsi ees falsum, iuxta praedictam explicationem falsi; go enti omni reali conveniri potest ees falsum, qui oppositum falsum translator vero.

10. Rursus afferat praedictus author exemplo transl. veri, aurum, eo q sit verum aurum, et pro exemplo falsi, qui oppositi translator vero, afferat aurichalcum, propterea q sit falsum aurum, falsumque dici potest, quonia assimilatur auro, cum non sit aurum. Dum infero, go omnes res, q. similitudinem habent cum aliis, extra eam ac ees altera altera enti reali essent similes, potest dici falsum, qui falsum oppositum

opponit transli vero, unde etiam infert, quod generales subsistit transcend. vero, et etiam falsum, quod opponit falsum transl. vero, unde tandem infert transliter verum et falsum quod ipsi oppo. Nec pro ratio ita methaphysicus inter se oppo. quod sicut ens sicut reale transcendat, secundum autem ens latione [illegible] rationis.

11. Denique displicet doctoris superior a [illegible] tradita in explane falsi, scilicet falsum opp. transliter vero est illud quod habet subsistendi cum ente vero, nam est illud. Deinde etiam quod Minotaurus dicitur apud nos ens falsum, quod opponit transliter vero, et tamen Minotaurus nullum habet subsistendi cum ente vero. Et rati, quod falsum est illud quod habet aliquem subsistendi cum ente vero, et rati, nam est illud. Demaiori nemo dubitat, minor probatur, ratio est, quod Minotaurus est quod ambit ens vero et reali, sed gratis et reali, vero et reali, quod etiam. Patet ans., quoniam aliter ens pole et ens impole simplex convenirent eraliter in aliquo essentiali gradu, quod absurdum foret, excepto univoco ens, abente reali, et ente chimerico, quod hic falsum est, tamen ex dictis constat, quod

12 Ex ipso dicuntur, quod verum est esse realiter idem, etc.

Displicet etiam hec deffinitio, non confundit veritatem transl., et identitatem rati., quod quilibet ita probo, identitas rati. vera, ubi ipse, et tandem etiam deffinitio, est rati., quoniam esse realiter est talis quod est idem hic identitas rati. Sed ipso est realiter esse realiter idem quod est, et res est transliter verum, ubi ipsa explane deffinitio, realiter idem est, quod explane identitatis rati. eadem est atque veritatis transl. explano, quod identitas rati. cum veritate transl. confundit.

13. Denique apud alios, transliter verum deffinit capacitas entis ad regulandum veritatem seu falsitatem actus tendentis circa illud. Displicet etiam hec deffinitio 1o, quia per diminutiva additiva quidem est vitium in deffinitione oio vitandum. 2o, displicet, quoniam ex ipsa eius explane infert subsistere [illegible] ad veritatem transl. capacitas ad regulandum veritatem seu falsitatem, sola alicuius actus circa ipsum tendentis, sed quod chimera est transliter vera. Probo quod actus ille chimericus est pole, verum solum chimera denotat, non a seipso, tamen abeo, quod chimera est pole, quod regulat chimera regulat veritatem actus illius circa ipsum tendentis. Cum vero actus, chimera est impole, solum falsum denotat, non a seipso, tamen a chimere impossibilitate, quod impossibilitas chimere regulabit falsitatem eius actus, quod chimera regulat veritatem seu

falsitatem

falsitas logica actus circa ipsos tendentis; quo circa potest regulare veritas, et falsitas actus circa illos tendentis, quatenus habet capacitatem ad regulandum veritatem, et falsitatem actus circa illos tendentis, quo circa est transcendenter vera.

14. Quapropter transcendentis veritas, debet ita definiri, est illa proprietas, per quam ens potest verificari [potest] propositionem enunciantem absolute de illo ipsius esse, ut in praedicamento veritas transcendentis; quoniam talis est capacitas intrinseca, qui possit ex parte obiecti verificare propositionem in sensu absoluto enunciantem de se ipsius esse, ut exemplificavi, istam propositionem: Petrus est rationalis in sensu absoluto acceptam. Ponens ... huius definitionis stabilit, si consideret impugnationes, quibus impugnavi[t] definitiones aliquas hucusque traditas. Explicat enim adaequate et solum ... transcendentis veritatis significationem metaphysicam, quoniam ... qui per istas voces, transcendentis veritas, significat quandam capacitatem intrinsecam entis ad verificandum propositionem circa ipsum ens tendentem ... quae quidem capacitas non reperitur in ente aliquo impossibili, reperitur in omni ente possibili, si potest ad verificandum propositionem enunciantem absolute de ente ipsius esse, est capacitas intrinseca omni enti possibili, et nulli enti impossibili ... Solum autem transcendentis veritas adaequate ... in isto definitionis; quo est ... qui per nostram definitionem explicatur, tale prorsus ... positam intrinseca ... per quam tale sit, quod possit verificare propositionem enunciantem absolute de illo ipsius esse; sicuti transcendentalis veritas, et etiam e contra ... immediate ponitur ... eiusdem ..., quo est ... posita transcendentis veritate ...

15. Falsitas vero transcendentis opposita est incapacitas entis metaphysici ad verificandum ex parte obiecti propositionem in sensu absoluto enunciantem de ... ipsius esse; quapropter chimera dicitur ens falsum, quoniam nequit ex parte obiecti verificare propositionem in sensu absoluto enunciantem de chimera ipsius esse, nequit enim chimera existere a parte rei, itaque ... exat, si hoc requirebat, ut chimera posset ex parte obiecti verificare propositionem in sensu absoluto enunciantem de illa ipsius esse; quo est ... cap. 27 nonnulla colliguntur ex dictis.

[Marginal notes: "Martes" / "Sancto."]

Cap. 27.

Nonnulla colliguntur ex dictis.

1. Ex dictis cap° praecedenti colliges 1°, transcendentalem veritatem convenire omni enti physico reali positivo, quia quodlibet tale est, vel ens positivum reale tale quod ex parte obiecti possit verificare propositionem in sensu absoluto enunciantem de illo ipsius esse; ergo omne ens positivum reale transcendentaliter verum est. 2° colliges, falsitatem veritati transcendentali oppositam esse aliquid impossibile, quia talis falsitas est incapacitas entis methaphysici ad verificandum propositionem in sensu absoluto enunciantem de illo ipsius esse; sed incapacitas eiusdem est aliquid impossibile; ergo etc. Minor probatur: eo ipso quod ens methaphysicum nequeat ex parte obiecti verificare propositionem in sensu absoluto enunciantem de illo ipsius esse, nequit existere a parte rei, sed hoc ipso est impossibile; ergo etc.

2. 3° colliges contra nonnullos recentiores, falsitatem veritati transcendentali oppositam non dari in rebus, neque post operationem intellectus. Probatur illud: omne, cui conveniat falsitas transcendentali veritati opposita, est impossibile, sed a parte rei nequit dari aliquid impossibile, neque post operationem intellectus; ergo eiusdem falsitas nequit in rebus dari, neque post operationem intellectus.

3. Probatur 2°, ut aliquod ens methaphysicum sit falsum quod opponitur transcendentaliter vero, tale debet esse, quod non possit ex parte obiecti verificare propositionem in sensu absoluto enunciantem de illo ipsius esse, sed beneficio intellectus fieri nequit, quod detur a parte rei aliquid quod nequeat ex parte obiecti verificare propositionem in sensu absoluto enunciantem de illo ipsius esse; ergo neque post operationem intellectus dari potest a parte rei aliquod falsum, prout opponitur transcendentaliter vero.

4. Probatur 3°, si dari posset eiusdem falsitas in rebus post operationem intellectus, maxime post illam operationem, qua intellectus componeret res aliter ac in se; sed hoc non est invenire in rebus falsitatem veritati transcendentali oppositam post operationem intellectus; ergo etc. Maior est adversantium doctrina. Minor vero probatur, quia cum intellectus assumit Deum esse lapidem, et enunciet absolute Deum esse lapidem, sequitur, quod in Deo detur a beneficio intellectus ponatur falsitas, transcendentali veritati opposita, sed quod inadaequatio falsitatis logicae, hoc est inadaequatio obiectiva falsitatis logicae, quae inadaequatio Deus est lapis, quod denotat logice falsum, de quo illud falsum logice longe distat a falsitate transcendentali veritati opposita, de qua loquimur, falsitas enim ea nequit convenire enti actu positivo reali; 1° [illegible] inadaequatio

falsitas

falsitas inveniri potest cuilibet enti positivo reali, quoniam ad
istud sufficit, quod res ex parte obiecti difformiter a parte rei
a chi [illegible], quo intus enunciet esse, aliter ac est in se, ergo quidquid inveniri
potest cuilibet enti reali positivo. cap. 37. an transcendens verum consistat in tuo
translatione.

cap. 37.

An transcendentis veras consistat in respectu transcendentali ad intuendum?

1. Arriaga hic cum aliis docet transcendentalem veritatem consistere — transcendentalis
in conformitate saltem possibili obiecti cum suo conceptu mentali, ita ut veritas eius dicatur
sit transcendentalis ad suum mentalem conceptum saltem possibilem, quia verum de ipso me-
taphysice connecti cum possibilitate mentalis eiusdem conceptus, unde si iste
redderetur impossibilis, res quae antea erat cognoscibilis cum suo conceptu mentali, non
maneret transcendentaliter vera, quod ita probat, quia Deus sit verus homo, ut
quod habeat revera, quod signatur per conceptum istum homo, sed si impossibilis esset iste
conceptus homo, nihil ille signaret, ergo si fiat impossibilis hic conceptus homo,
non daretur Deus esse verus homo. Plura miscent falso in ista doctrina, primo
2
contra enim 1o. non si veritas transcendentalis Dei consisteret in conformitate Dei cum suo
conceptu mentali Dei, consisteret in relatione conformitatis, seu aequalitatis, seu
transcendentalis similitudinis, quae datur inter Deum, et mentalem istum conceptum Dei,
sed cuius relatio, et praedicamentalis, et transcendentalis indistinctiter consistet in utroque
extremo conformitatis, seu similitudinis intentionalis, ergo transcendentalis veritas Dei
consisteret in relatione praedicamentali, et transcendentali in utroque illorum extremorum, videlicet
in ipso Deo, et conceptu mentali Dei, sed hoc absurdum est, ergo etc.
3
Praeterea quia nomine veritatis transcendentalis ab
aliis fere signatur, quidquid vel in causis, omnino metaphysice intrat cuilibet
enti reali positivo, sed ista conformitas non est aliquid omnino metaphysice intrinsecum rei vel
quod est 2o quoniam licet transcendentaliter
Deo, qui denotat transcendentaliter verus, ergo etc. adhuc non consisteret in vera
sit verus consisteret in illa conformitate praedicta, adhuc non consisteret in vera
transcendentali adintuendum, ergo etc. Praeterea conformitas illa est relatio praedicamentalis
transcendentalis, seu aequalitatis, seu intentionalis similitudinis, quae datur inter Deum,
et conceptum istum mentalem Dei, sed relatio praedicamentalis, transcendentalis eiusdem
non est vera transcendentalis, per quam Deus refertur ad istum conceptum mentalem, ergo licet
transcendentalis

transcendentis verè distinctionis identitatis; adhuc non distinctionis transcendentis, quod Deus resultat ad intra; quod est.

4. Dico 3°; non transcendentaliter verè, ut Deus, diceret transcendentaliter ad conceptus mentales. Prius ideo diceret, quod datur inter Deum, et creaturas aliqua relatio rationis mentalis, videlicet identitatis, seu etiam inter eundem Deum et quascunque alias conceptus mentales, ut rationis, qui enunciet Deum esse talem realiter in se ipso, ut Deus est, etc.; dicitur aliqua relatio rationis mentalis, videlicet dissimilitudinis, seu diffinitionis; quod eodem iure transcendentaliter verè, Deus, ut, diceret transcendentaliter ad quoscunque actus intellectus ipsi Deo intentionaliter distinctos, conveniret, et de quo liber diceret infinitos transcendentaliter ad omnes actus intellectus possibiles, quorum infiniti sunt. Patet consequentia quia quicunque actus mentalis, et parte Deo, seu huic est intentionaliter distinctus ab eodem actu, seu distinctus, quod Deus diceret transcendentaliter ad quemcunque actum intellectus, eodemque iure posset assignari et dicere transcendentaliter veritas in distinctionis ex talibus respectibus.

5. Dico denique, si Deus, ut, connecteret metaphysice cum potestate conceptus mentalis Dei; non identitatis, seu identitatis connecteret, quod videlicet resultaret ad illos conceptus mentales, relatione identitatis; quod Deus etiam connecteret metaphysice cum potestate cuiuscunque alius entis Dei, similis, immo etiam connecteret metaphysice cum potestate cuiuscunque alius entis; quod patet pro adhoc, quoniam Deus, ut, eundem, seu similis est, seu dissimilis, quod talis entis identitas est pro Deo attendendo, quod Deus diceret transcendentaliter cuiuscunque alius entis connexionem, quod ab illo transcendentaliter metaphysice connexionem cum potestate cuiuscunque alius entis, quod quid absurdum est, quod et sic unde infertur.

6. Ex dictis manifestum fit + esse idem, accurrimus namque transcendentalis veritas entis, et distinctio formalis intrinsecalis entis ad mentales conceptus intentionaliter simul ipsi erit. Probatur 1° ex supra dictis; probatur 2°, quoniam proprie, quod ens aliquid tale sit, quod ex parte debet, seu quod non est extra ... possit per ... absolute ... transcendentaliter veri, si quod tale sit, non ... formaliter aliquod transcendentale transcendentaliter verum, non ... formaliter ad conceptus mentales, aut ad intra, quod transcendentalis verum non ... formaliter independenter a quo transcendentali ad mentales conceptus, aut ad intra. Probatur minor: nam quod ens aliquid tale sit, quod est extra, et quod nullus ... transcendentalis

dicat

+ erit

... q̃, q. eius aliq. tale sit quantum est ex se
n̄ dissit ... neq. ... praeiudiciis ... est et
ans verum quoniam est ... aliq. quantum est ex se tale sit, ... q. sit ex
... q. quantum est ex se ... alteri ... videt ...
mentalis ... relationes ... mentalis ... secu
aequationis ... verum est tale ... quantum
est ex se ... minime ... partialis ... totalis
transsit ad alterum ... cap. ... obiicitur.

Cap. 4

Obiectis obviam itur

1. Obiiciet ... quod ... verus homo, est q.
... quod signat ... conceptus mentalis homo, si sit impossibile sit
... conceptus mentalis homo ... signatum, ergo si sit impossibilis iste
conceptus mentalis homo ... verum hominem, ergo quod ... sit
conceptus mentalis homo ... metaphysice ... conceptus mentalis
transsit verus homo metaphysice ... verus homo,
homo. ... distinguendo ... quod ... verus homo,
est q. ... signat ... conceptus mentalis homo, ... videt,
... signatum ... conceptus mentalis homo ... possibilis sit, ...
... posset absolute signari per conceptum mentalem homo ... aut absolute possit signari ...
... est q. ... illud ... q. signet, aut absolute possit signari ...
conceptus mentalis homo ...

2. ... huius argumenti principium observo
... q. ...
duo ... mentalis ... conceptus mentalis homo
est verus homo ... metaphysice ... conceptus mentalis ...
verus ... conceptus mentalis ... conceptus homo,
... partialis ... conceptus mentalis conceptus homo
... pendere ... denotare ...
quoniam videt asserere ... conceptus ... quid sit falsum est, ...
... signatus per conceptum mentalem homo, q. quid ... quantum est ex se
in ... observatio ... q. ... quantum est ex se
talis sit, q. si possibilis sit conceptus mentalis homo, aut ille conceptus ... est

po...

homo, Prius possit absolute significari, [illegible] absolute [illegible] conceptus mentalis, Prius est homo, in sua absolute enunciatione, Prius est homo, et hoc prius [illegible] entatis [illegible] quae prius est animal rationale, in quo prius [illegible] transcendentaliter verum, per quod Prius est verius homo.

3. Aliud autem est, quod Prius absolute significari possit conceptu mentali homo; aliud, quod absolute [illegible] possit conceptus mentalis, Prius est homo, quod quidem [illegible] per entitatem [illegible], sed etiam per realitatem conceptus mentalis homo, aut per positatem conceptus mentalis istius, Prius est homo absolute enunciantis, in quo minime [illegible] veram [illegible] [illegible], in quo in se verus homo est, alioquin transcendentaliter verum [illegible] non solum [illegible] per aliquid verum, sed etiam per aliquid extrinsecum, videlicet per entitatem [illegible] conceptus mentalis homo, aut per entitatem [illegible] conceptus mentalis istius, Prius est homo absolute enunciantis, quod quidem falsum est, ergo in adversa [illegible].

4. Unde colliges manifeste, quod si aliquid probaret argumentum supra factum, non probaret [illegible] transcendentaliter conceptus mentalis, in quo [illegible] transcendentalis [illegible] consisteret, sed probaret quod veritas transcendentalis [illegible] non solum consisteret per entitatem [illegible], sed etiam per entitatem [illegible] conceptus mentalis, non etiam [illegible] sine [illegible] transcendentaliter veri [illegible] consisteret per hoc, quod absolute possit [illegible] conceptu mentali homo, consisteret quidem per [illegible] entitatem, et etiam per entitatem conceptus mentalis homo, [illegible] prius consisteret per [illegible] conceptus mentalis homo; quoniam etiam si Prius non [illegible] [illegible], [illegible] conceptum mentalem homo, [illegible] tamen esset in se homo, et postea esset conceptus [illegible] mentalis homo, [illegible] diceret absolute [illegible] significari conceptu mentali homo.

5. Obiicies; praesupposito, quod Prius possit [illegible] animal rationale, Prius talis erit, quod possit [illegible] [illegible] quanto est esse verificari [illegible] enunciatione absolute [illegible] [illegible] conceptus Prius est animal rationale, quod prius possit [illegible] rationale [illegible] est, [illegible] verificare possit [illegible] transcendentaliter veras [illegible] posito, quod possit quantum est esse verificari [illegible] [illegible], quod consistit in eo, quod Prius quantum est esse possit verificari [illegible] [illegible] transcendentalis veritas consistit in eo, quod rationalis sit, [illegible] est.

6. Item, quod transcendentalis veritas est quod [illegible] vocibus Prius transcendentaliter verum explicat [illegible], [illegible] quidem nihil est aliud nisi quod Prius [illegible] [illegible] apparere; itaque [illegible] [illegible] sit talis, quod possit [illegible] [illegible] [illegible]

p^{te} xii

parte rei prius habeat suum esse, et ante illud sub habeat, et non habeat; sed nihilominus ab illis vocibus in obliquo explicatur propositio illa vera, quae transcendentaliter verum, quamvis est extra veritatem propositionis, ac denique illius propositionis [illegible] per visum conceptus mentalis, transcendentaliter verum; quia relatio praedicamentalis formalis est; quoniam ergo dicitur transcendentaliter verum comparatione facta in ordine ad veritatem logicam, cuius pars esse potest a parte rei constitutivum.

7. Unde, quando petitur explicatio, per quam explicetur transcendentaliter verum, sive dicitur quod explicatur istis vocibus transcendentaliter verum, neque erit in solis explicare, quod in recto differt ab illis vocibus, sed etiam oportuerit explicari in obliquo illud quod ab illis vocibus, quae vices gerunt definitionis formalis, explicatur in obliquo, sicut sed et licet non [illegible] per cognitionem, neque sit cognitum; sed licet in simplici, nihilominus tamen, quando petitur definitio entis rationis, per quam quidem explicetur quod ab istis vocibus entis rationis explicatur, quae quidem voces vices gerunt definitionis formalis, non satis esset explicare ens simpliciter in recto, sed etiam cognitum, et similiter in obliquo, ut talis definitio vocalis recte correspondeat definitioni formali vocalis, cuius definitio dicitur.

8. Obiicies 3°: quod lapis sit falso Deus, nihil est aliud, nisi quod non sit Deus, sed revera a parte rei non est Deus; ergo a parte rei est falso Deus, ergo a parte rei est Deus falsus; ergo datur in rebus a parte rei falsitas veritati transcendentali opposita. Respondeo distinguendo maiorem: quod lapis sit falso Deus, nihil est aliud, [illegible] quod non sit Deus, Deus falsitate opposita veritati transcendentali, nihil est aliud, [illegible] Deus falsitate logica inadaequatus, concedo maiorem; nego maiorem, quod lapis sit falso Deus falsitate logica inadaequata, concedo maiorem, et consequenter distinguendo, sicut et maiorem. Itaque deinde concedenda est minor, et consequens distinguendum, sicut et maior. Itaque [illegible] quod lapis a parte rei sit, et non sit Deus, [illegible] sit a parte rei inadaequatus constituens, sed satis poterit inadaequate constituere falsitatem actualiter inadaequatam constitutivam, sed satis [illegible] cuius falsitas logica constituit falsitatem logicam huius propositionis: lapis est Deus, ut autem lapis esset falso [illegible] propositionem, et per hoc quod lapis non sit Deus, ut autem lapis esset falso Deus, scilicet falsus Deus, falsitate opposita veritati transcendentali, opus erat, quod lapis esset aliqua entitas chimerica, sive Deus chimericus, quod quidem non est.

9. Obiicies 4° transcendentaliter verum explicatur per ordinem ad conceptum mentalem intentionaliter similem; ergo transcendentaliter verum dicit relationem transcendentalem ad aliquem conceptum mentalem; ergo transcendentaliter verum consistit in aliquo

rei eliudi. Anspri, de forte illud, q. ex parte obti. Seu quantum est ex veritate pot primo in se, aliud enunciatum de illo ipso esse; i. qualiter velit, explat p. ordinem ad mentalem conceptum intentalis similem.

20 Ptetur, deveniendo verum, et narrando rem, qui quidem nulla est, quoniam ut supra docuimus, et bene valet, res explat in ordine ad alterum, q. dicit res trans. ad alterum, q. quidem facile ostendit uno in altero exemplo; ens rationis est ens simple cognitum, unde illud, q. ens rationis est, explat in ordine ad intellectum cognoscentem, et tamen idcirco denominat ens rationis non destinatum rem transeuntem ad intellectum cognoscentem, quoniam illud, q. est seu denotat ens rationis, est ens simple, q. quidem in re esse fertur ab intellectu per transitum rem ab ens rationis. Albedo A in ratione similis albedini B explat per intellectum cognoscentem. Albedo A similis est albedini B, et tamen albedo A non respicit transitive albedinem B, neque unum simile respicit transitive aliud quodcumque simile.

21 Itaque aliud est, q. una res ab intellectu transitive refertur ad aliam, et aliud q. res refertur ad aliam, ut dicit per transitum rei ipsius extra ad aliam, et aliud q. res refertur ad aliam, ut dicit per transitum rei ipsius, quae est res rationis, sed actus intellectus, qui est relatio per mentalem talis est, ad eum qui est res rationis, sed actus intellectus, qui comparat ipsam rem cum alia. Ad hoc autem sufficit, q. res explat per actum intellectus, qui comparat ipsam rem cum alia. Non sufficit, sed ulterius requiritur, q. res ab intellectu, et extrinseca ipsius talis sit, quae non sufficit, sed ulterius requiritur, q. res non nequeat comprehendi, quin alterius cognoscatur; quoniam potest fieri, q. res ex se ab intellectu per ordinem ad alterum, ob extrinseca ipsius rei in intellectu humani imperfecte cognoscentis, ut supra dixi.

22 Potest etiam fieri, q. res signet per vocem, quae quidem vox voces gerat definitiones talis, et ipsam rem in recto signet, in obliquo autem aliam voces, itaque directe ipsi voci correspondeat actus intellectus ipsam rem comparans cum alia; ut vox rem, itaque directe ipsi voci correspondeat actus intellectus ipsam rem comparans cum alia, ut vox ista prior, unde si petas explationem ipsius rei per eiusdem vocem signatae, oportet tradere explationem vocalem, quae afferat etiam in recto eiusdem rem, et in obliquo alia, cui quidem vocali explationi correspondebit mentalis explatio, quae res refertur eiusdem rem ad aliam, q. quidem contingit in ente rationis, q. explatio per istas voces ens rationis, in albedine etiam signata vocibus, similis albedini B, et Petro, q. explicatur per istas voces prior Ioanne, ac denique in ente reali potest explari per istas voces transitive vera, quae quidem voces per analogiam adversatur logo ...

enuntia[illegible] praesens in ordine ad ppm enunciantem ab-
solute de illo ipsius esse, quam quidem ppm exp. conn., sequuntur de Exe
veritate per intrinsecam. Unde minime inficitur, quod transcendens verum
dicatur transcendens ad actum intrinsecum.

13. Rogabis ad extremum, an et quatenus transcendens verum
distinguatur a realitate entis. Resp. non distingui, neque ratione ratiocinata, quia ita probo;
quodcumque sit a parte rei exire, et quod posita a parte rei veritate quantum est ex
ppm in suo absoluto enuncianti de illo ipsius esse, idem est realiter, quod eiusmodi
conceptus neque ratione ratiocinata distinguuntur. Probatur, praesuposito, quod ens possit exire a
parte rei, realiter, eliminate ponitur, quod posita a parte rei, quantum est ex se veritate
ppm in suo absoluto enunciantis de illo ipsius esse, et e contra, quod unus conceptus
ppm, idque realiter distinguitur, atque alter, et e contra, quod neque ratione ratiocinata distinguuntur.
Nihilominus tamen eiusdem conceptus distinguuntur ratione ratiocinante, quod videlicet alterum
parit conceptus duos conceptus mentales ens, transcendens verum. Disp. 2a de
bonitate entis. Cap. 1 transcendens bonum explicatur.

Disp. 2a
De bonitate entis
Cap. 1
Transcendens bonum explicatur.

1. Non disputamus in praesenti de bonitate, aut malitia morali, que
quidem bonum, quod malum humanis actibus convenire solet, soletque desumi sive
ab ipso actu, sive a libertate, sive etiam a dignitate, sive dictamine recto;
hec enim bona ad Phiam moralem spectat; solumque de transcendentali bonitate transcendenti
que quidem dicitur de praedicatis transcendentibus et passionibus entis tollendis.

2. Transcendens bonum describitur perfectione in integritate
essentiali entis, itaque quod transcendens bonum dicatur illud, cui nihil deest a debita
essentia. Ceterum hec integritas verbis aptioribus explicata exacte explicabit bonum
quod soli competit positivo rationis, praedicata enim explicatio videtur convenire chi-
merae, de quo posset dici, quod illi convenit integritas essentialis, itaque si chimera, que
mente concipitur ponatur a parte rei, ut concipitur, nihil illi deesset ad ipsius denotationem,
si enim chimera, que concipitur constituta ex eo lapidis, et ex eo lapidis, poneretur a parte
rei

retinis illi deficeret ad suam constitutionem [illegible] eo

ipso, quod chimera illa supponatur sit, et non sit, erit lapis, et non erit lapis; sed

eo ipso, quod sit lapis, et non sit lapis, nihil ipsi deficiet ad suam constitutionem

ergo [illegible]. Maior manifesta, minor probatur; chimera eiusdem essaliter constitueretur,

et adaequate per esse lapidis, et non esse lapidis; ergo eo ipso, quod a parte rei esset lapis

et non esset lapis, nihil illi deficeret ad sui constitutionem.

3. Quapropter bonitas transcendentalis [illegible] explicanda est talis, et

essalis methaphysica entis integritas. Itaque consistit in illa forma reali, per quam

res talis est, cui nihil deest ad suam adaequatam constitutionem. Dixi talis, ut

praemissi vocem limitarem explicato ad explicandam bonitatem, quae soli enti reali

convenire potest.

4. Ex dictis colliges 1°, non ens possibile reale debere re-

periri aliquam bonitatem transcendentalem, non eo ipso quod ens aliquid methaphysicum non

habeat bonitatem transcendentalem, erit aliquid impossibile; ergo in ente omni reali possibile re-

periri debet aliqua bonitas transcendentalis. Probatur, eo ipso quod ens aliquod

methaphysicum non habeat bonitatem transcendentalem, non habebit omnia, quae requiruntur ad sui constitutionem

essentialem, sed eo ipso non erit aliquid possibile; ergo dicendum est. Maior constat, minor

probatur, non eo ipso non poterit existere possibile a parte rei; ergo eo ipso non erit aliquid

possibile; probatur, quoniam nihil existere potest a parte rei, nisi habeat omnia sua

constitutiva, ergo nihil existere potest a parte rei, cui deficiat aliquod essentiale constitutivum.

5. 2° colliges transcendentalem bonitatem rei consistere adaequate in

entitate possibili rei. Probatur transcendentalis bonitas est essalis realis methaphysica integritas

entis; ergo adaequate consistit in entitate possibili rei; sed bonitas transcendentalis adaequate consistit in

essali reali integritate entis; ergo transcendentalis bonitas adaequate consistit in entitate possibili

rei.

6. 3° colliges malitiam oppositam transcendentali bonitati esse aliquid impossibile

contrarium [illegible] non posse convenire alicui enti reali possibili. Probatur malitia transcendentalis bonitati

opposita esset forma illa, per quam ens methaphysicum esset tale a parte rei, cui deficeret

aliquid praeter eius constitutivum; sed eiusdem forma est aliquid impossibile; ergo malitia

eiusdem est aliquid impossibile. Probatur minor, eiusdem forma nequit existere a parte rei; ergo

est aliquid impossibile. Probatur, forma per quam homo talis esset a parte rei, quod non

esset animal, est aliquid impossibile; ergo forma eiusdem nequit existere a parte rei.

... quaxis disqualitary -
tis bonos abente, sed dequi abente dictae rois rat, tamq. includeri ab
inclusis. Ob transcij bonos dicatinsuo Iceptu fraliter Integrenti. Pt;
transcij bonos e ralis, et essalis methaphica integritos rei, igo e aliq fralit
fraliter loquendo, igo fraliter etiam loquendo e aliq poery excedat parte rei, qd
fraliter e ens. Cr. a transcij bonos fraliter includit in suo essali Icepta
lory, hoc e, qd supra Iceptus entis aliq addat probat. Ideo homo vg. fraliter
loquendo e transcij bonos, quoniam hic ora sui essalia Ischituat, seu q
talis e, cui nullus exisrit Ischituit sati desit, igo quia e atal roale vg
qd tota essa hois e ro fraliter propq quod e transcij bono, igo tota essa hois
fraliter loquendo e ipsius transcij bonos. Sed tota hois essa fraliter
claudit Iceptus entis, id e, dicit in suo Iceptu fraliter ens, et supaddit
aliud essale praty, igo transcis bonos hois vg, etiam fraliter sumpto
claudit fraliter Iceptus entis.

8. Ifrat 1o; transcis bonos e ralis, et essalis me-
thaphica integritas rei, vt e a parte rei, igo e integritos entis; seu a quatio entis
entaty vt exentis a parte rei, qd e tota essa entatis ralis, vt exentis
a parte rei, s. in quolibet ente vt exente a parte rei tota ipsius essa ...
claudit fraliter in suo Iceptu lory, hoc e, a parte rei e lory, et insuper addit
aliud essale praty, v, cl. accidentis, l. ... igo e ... Ifrat 2o ...
ablata a Deo aliquo exisrit praty, quibus a parte rei Ischit, fraliter et im-
mate auffert lory transcij bonos, igo transcis bonos Dei etiam fraliter
sumpta Ischit ... omnia prata, quibus ... a parte rei Ischit. Cra patet. Pt
ostio ablata a Deo ... aliquo praedicatorum, quibus a parte rei Ischit, fraliter
et immate auffert essalis ralis methaphica integritos rei ... hec in-
tegritos e transcis bonos Dei etiam fraliter sumpta, igo fraliter, et immate
auferet transcij bonos. Pt maior, quia isto posito ablato fraliter, et
immate prodeert aliq praty, quae requirunt ad eius Ischitionem, s. apud
rei fere transcij bonos Ischit, pt hoc q. entas sit talis, cui nullus
desit pratum lory, quae requirit ad eius Ischitionem, igo ... Cap. 24

q. sit perfectio, et quotuplex

cap. 23.

Quid sit perfectio, et quotuplex? 11

1. Perfectio duplr̃ sumi pōt; 1° nã minꝰ proprie, pro eo q. ẽ in suo esse perfecte distinctũ; hoc ẽ, ita distinctũ [illegible] praedicatis, ut nullo careat, in q° sũ perfectio eius erit, q° transcẽ bonum q° quid perfectũ erit oppũ imperfecto, quod aliquo praedicato requisito ad sui essẽ distinctioꝝ careat, contrarioq̃ oppũ erit imperfecto, convertibilr̃ malo oppõ transcẽ bono, sic perfectio, h° sensu, idem, eadẽ erit, atq̃ trans[cendenta]lis bonitas; perfectum 2° sumi pōt, et valde proprie pro [illegible] alicuiꝰ excellentia, q° fundet [illegible]. Perfectio q̃ in h° sua acceptione dividi solet, qua [illegible] divisioꝝ libenter amplector, in perfectio simplr̃, et n° simplr̃, perfectio simplex dicit, quæ nullã hẽt admixtã imperfectiõ, perfectio n° simplex ẽ illa, quæ aliquã hẽt admixtã imperfectiõ. Itaq̃ perfectio simplex dividi solet in perfectioꝝ pure simplr̃, et simplr̃ simpliciter, perfectio pure simplex dicit illa, quæ nullã hẽt admixtam imperfectioꝝ, [illegible] ẽ melior ipsa q° [illegible] incompatibili cũ ipsa. Perfectio simplr̃ simplex dicit illa quæ nullã hẽt admixtã imperfectiõ, et ẽ melior quolibet alio incompatibili cũ ipsa.

2. Perfectio pure simplex erit paternitas in divinis, q° quidẽ ẽ perfectio, quæ nullã hẽt admixtã imperfectioꝝ, [illegible] ẽ melior q° alia incompatibili cũ ipsa, neq̃ enim paternitas melior ẽ filiatione, quæ quidẽ incompatibilis cũ paternitate, sic [illegible] erit de filiatione, ac [de] spiratione passiva; concepta intellectui, dicit perfectio simplr̃ simplex, quoniã intellectus salte [illegible] [illegible], nullã hẽt admixtã imperfectioꝝ, et melior q° alio incompatibili intellectuo, ut manifestũ ẽ, nã quiaũ alia concepta quæ ex sua ratiõe formali sit incompatibilis intellectui talis erit q° ex sua ratiõe formali excludat posse intellectum, consequenter talis erit, quæ hẽat

ad

admixtionem imperfectionis [illegible] quod potest excludere intellectum, ergo etc.

3. Observa aliquas perfectiones, quae etiam realiter loquendo est simpliciter simplex, hoc est, quae ut est talis numero formaliter accepta participatur, sive perfectio simpliciter simplex, aliquam vero esse perfectionem, quae solum formaliter loquendo et abstracte ab omnibus, quibus convenit, dicitur simpliciter simplex; sed generatim perfectio tamen in Deo repertis, omnis enim perfectio divina, tribus Personis, talis est, quae ut est una numero a parte rei sit simpliciter simplex, seu talis, quae ut est una numero perfectio formalissima, et nullam habet admixtionem imperfectionis, et meliorem, quam alia quaevis perfectio numero distincta in quantum est cum ipsa; id est, meliorem quam ipsius identitas cum ipsa. In creatis vero nulla perfectio reperitur, quae ut talis numero est, melior sit, quavis alia perfectione, quae identitas nequeat cum illa; neque enim intellectus Petri, ut talis numero perfectio est, intellectio, et formaliter participata ab ipso Petro, talis est, quae melior dicatur, intellectio Ioannis, seu perfectio intellectus formaliter participata a Ioanne quae quidem nequit identitas cum intellectu Petri; at vero perfectio, quae abstracte formaliter loquendo est primo + simplex communis est potest creatis et increatis: itaque intellectus abstracte et formaliter loquendo erit simpliciter simplex, quoniam formaliter loquendo est perfectio, quae nullam habet admixtionem imperfectionis, et est melior omni alia perfectione in quantum est cum ipsa, quod ita probo pro secunda quadam parte: omnis alia perfectio in quantum est talis erit, quae nequeat, neque cum inaequalitate, identitas cum rebus omnibus subsistentibus; sed omnis subsistens melior est omni alia perfectione, quae nequeat, neque cum inaequalitate identitas cum rebus omnibus subsistentibus, ergo etc.

4. Morlonicat; omnino fatetur, quoniam quaeque liberalitas nequeat, neque cum inaequalitate identitas cum rebus omnibus subsistentibus, necessario erit inferior rebus omnibus, quoniam talis erit, quae ex sua ratione formali non subsistit, sed accidens: sed omnis substantia melior est quovis accidente, ergo etc. Simpliciter perfectio simplex alia est realiter loquendo simplex; alia solum formaliter loquendo simplex: perfectio realiter etiam loquendo simplex soli Deo convenire potest, perfectio autem simplex, formaliter loquendo potest etiam convenire creaturis. Ideo, non perfectio, quae realiter etiam loquendo simplex erit, erit illa, quae realiter sit perfectio, quae neque realiter loquendo habeat

admixtionem

+ perfectio simpliciter simplex, communis etc.

admixtam ullam imperfectionem, quod aliter [illegible] perfectio aliqua: sed eiusdem perfectio solum in Deo reperiri potest, ergo etc.

5. Minor probatur: perfectio quaelibet reperta in aliquo extra Deum, realiter identificabitur creaturae, quod realiter loquendo creata existit, quod realiter loquendo est admixta imperfectioni. Consequentia manifesta est, quia si enim realiter identificatur creaturae, realiter habet esse dependens ab alio, quod quidem imperfectio est. Perfectio autem quae abstracta et formaliter loquendo simplex sit, convenire potest creaturae. Probatur, quoniam, ut perfectio abstracta simplex sit, et formaliter loquendo simplex sit, ut subsistentia, sufficit, quod abstracta et formaliter loquendo sit perfectio, quae nullam habeat imperfectionem admixtam in conceptu suo formali, sed eiusdem talis perfectio communis esse potest etiam creaturae, ergo etc.

6. Minor sexta, maior autem facile suadet, quia ut conceptus subsistentiae abstractus a Deo et creaturis formaliter sumptus sit perfectio nullam habens admixtam imperfectionem, quoniam aliter, si conceptus formalis subsistentiae abstractus formaliter loquendo haberet admixtam imperfectionem aliquam, quodquod esset subsistentia, haberet admixtam imperfectionem, sed Deus est subsistentia, ergo Deus haberet admixtam imperfectionem aliquam, hoc est absurdissimum, ergo etc.

7. Inde patet responsio ad aliqua quae hic rogari possent. Primo enim rogari posset, an conceptus mente nostra praecisus a Deo et creaturis, sint perfectiones simplices, aut simpliciter simplices. Respondeo primo, si loquamur de conceptu subsistentiae univoce communi [illegible] divinis [illegible] et creaturis, et talis conceptus communis aequate sumptus formaliter loquendo, erit perfectio simpliciter simplex. Probatur: nam eiusdem conceptus formaliter loquendo est perfectio, quae nullam habet admixtam imperfectionem, quod est perfectio simpliciter simplex formaliter loquendo, quoniam etiam talis esse, quae nullam habet imperfectionem admixtam, et melior est ipsa quam omnis independens [illegible], quod quidem facile probatur, quoniam omnis subsistentia seu ratio communis subsistentiae aequate sumpta melior est, quam alia quaelibet entitas, quae nequeat, neque inaequate identificari cum ratione communi subsistentiae, ergo etc. Probans, quaelibet alia entitas, id est conceptus, qui nequeat neque inaequate identificari cum conceptu communi subsistentiae haberet inferiorem rationem communis subsistentiae

quod

go si [illegible] [illegible] sin [illegible] ens absute loquendo [illegible]
[illegible] subita è melior [illegible] et quodlibet simplr [illegible]

8. Resp. 2°; nec cois Deo et Creis [illegible] taliter loqdo in e perfectio sy[mpliciter] simplex, neq. simplex. Prob.; nec cois Deo et Creis subsistentia [illegible] pluralis [illegible] quibus Devenit, ig. [illegible] inaquate taliter loquendo è Crea[tura] go idem [illegible] taliter inaquate imperfectioni; ig. taliter loqdo, hec tm ea admixta imperfectione.

9. Rogabis 2°, an [illegible] Deo et Creis sint equales in perfectione in Deo et Creis? Resp. 1°; Deo et Creis [illegible] taliter loquendo inqualit. è divisa taliter in Deo et in Crea. Prob. facile, [illegible] subsist. in Deo, taliter loqdo è Deus, et in Crea taliter loqdo è Crea, s[ed] Deus, et Crea inquales in perfectione; ig. [illegible]

10. Resp. 2°; [illegible] Deo et Creis equalis è in perfectione taliter loqdo in Deo et Creis. Prob.; Deus, et Crea univoce conveniunt in ratione subsist.; ig. taliter subsist. quæ in Deo è distincta mere [illegible] communi subsist. taliter loquendo è eque perfecta [illegible] è distincta mere; go [illegible] communi subsist. [illegible] quoniam aliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] perfectione [illegible] [illegible] [illegible] eque perfecta è in Deo [illegible] [illegible] è [illegible]

11. 3° rogabis; an [illegible] [illegible] perfectio simpliciter simplex, id est, talis, quæ melior è [illegible] simplex [illegible] perfectione illorum, quæ dicit. simpliciter [illegible] perfectio dicat. simpliciter simplex, illa quæ melior simplex [illegible] [illegible] quoniam aliter perfectio [illegible] admixta esset simpliciter [illegible] [illegible] melius è [illegible] [illegible] [illegible] perfectio simpliciter simplex; ig. perfectio admixta

hec

[illegible] attributa [illegible]. Si [illegible] in creaturis [illegible]; et si esset alia creatura [illegible] possibile, quomodo [illegible] Deus [illegible] alia creatura [illegible] intelligere. [illegible] Deus [illegible] alia creatura [illegible] in[illegible] creaturae [illegible] alia creatura [illegible] et alia [illegible] in[illegible]. Itaque [illegible] facultas inter ipsas perfectiones, quae reperiuntur [illegible] in nostris [illegible] [illegible] secundum [illegible] perfectiones [illegible] dicatur simpliciter simplex [illegible] absolute [illegible] sit melior, et estimabilior [illegible] in[illegible] ipso. [illegible] De cognoscibili, et amabili.

Disp.o 3a

De cognoscibili et amabili.

1 Prenotandum est 1o, quod ex ista cognoscibile, sive et hoc amabile, [illegible] sunt denominativa [illegible] [illegible] [illegible] cognoscibile et amabile [illegible] Deus, [illegible] Deus [illegible]. [illegible] amabilis [illegible] ab ista voce cognoscibile [illegible] aliquid a quo Deus [illegible] denominatur cognoscibilis, id est, [illegible] possit [illegible].

2. [illegible] amabile [illegible]

[illegible] a quo Deus [illegible] dicitur amabilis, id est, [illegible] possit [illegible] [illegible] ab ista voce cognoscibile amabile, [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] amabilitas [illegible] amabile [illegible] amabilitas [illegible] ex parte [illegible] [illegible] enim [illegible] amabilitas [illegible] Deus [illegible] de [illegible] Deus [illegible] ab illis vocibus

[illegible] tamen a Fratr., quas phica denominat.

3\. 2° praenotandum est, quod necessario cognibile amabile [illegible]

[illegible] transcendentalia [illegible]

[illegible] audeo, quod dicit intelligibile requirit univocè [illegible]

[illegible] secundo requirit [illegible] cognoscibilis [illegible]

[illegible] amabilis [illegible] nisi [illegible]

[illegible] aut amabilis [illegible] denominatio [illegible]

[illegible] esse phice [illegible]

[illegible] intelligibile, aut amabile [illegible], quoniam [illegible]

[illegible] phice denominatur cognibile [illegible] intellectu, et cognitio [illegible] intellectu [illegible]

[illegible] ens metaphysicum [illegible] intellectus [illegible] cognit [illegible] intel-

ligentis [illegible] dicendum est, [illegible] omne

[illegible] amabile; quoniam [illegible] potentias voluntatis, et [illegible]

quo voluntas amare possit ens metaphysicum.

4\. Unde [illegible] colligo cognibile [illegible] sua latitudine

[illegible] in potentia [illegible] esse tali [illegible] tantum [illegible] cognibile dicit

[illegible] cognosci, idem dicendum est de amabili [illegible] sua latitudine [illegible]

[illegible] amabile [illegible] amatione [illegible]

[illegible] cognibili [illegible] amabili [illegible] convenientia [illegible]

[illegible] cognibilitati, quod quidquid erit [illegible] cogni [illegible] dabitur uni-

[illegible] amabilitati, quod [illegible] amatione.

5\. [illegible] cognibili [illegible], ac [illegible]

[illegible] amabili [illegible] pro [illegible] dignoscendo. [illegible] an cognibile

[illegible] cognibile [illegible] intrin-

[illegible] amabile denotat [illegible]

[illegible] ad voluntatem. [illegible], quod [illegible]

[illegible] voluntatem [illegible]

[illegible] cognoscere, quod [illegible] quaerere [illegible]

[illegible] possit [illegible] intellectu [illegible] cognitae [illegible]

[illegible] possit cognibile [illegible] principale [illegible]

... [illegible] transcendentalis ad intellectum, quod illud quod denotat cognoscibile, non ... intelligibile per aliquam formam [illegible] realem.

Dices contra, eiusdem partis [illegible], ... repugnet amari, neque videtur quae possit [illegible] amare illud [illegible] bonitatis, quae talis quantum est ex se, denotat posse amabile; [illegible] taliter ... sit in ordine transcendentali [illegible] transcendentalis ad voluntatem, quod illud quod amabile denotat in ordine transcendentali [illegible] ad voluntatem.

7\. 2º rogabis in quo consistit illud quod denotat cognoscibile? Resp. est in repugnantia [illegible] eiusdem entis, contra quam [illegible] entitatis eiusdem entis, talis quod repugnat [illegible], neque [illegible]. Rogabis 3º, in quo consistit illud quod denotat amabile ratio. Resp. est repugnantia [illegible] eiusdem entis, contra quam ipsa entitas eiusdem entis talis quod repugnat amari, neque videtur quae per ipsum amorem amet entitatem eius, nihil [illegible], nomine amabilis significatur illud quod ab intrinseco [illegible] amore, illud quod denotat amabilis, [illegible] transcendentalis bonum entis quod amabile dicitur.

8\. 3º rogabis in quo consistit illa ratio per quam subiectum cognoscibile in esse talis denotat. Resp. per denotationem aliquam metaphysicam vel physicam seu quasi physicam; ratio quasi physica denominationis, per quam Deus [illegible] denotatur cognoscibilis, est possibilitas intellectus et cognitionis, et uno verbo est illud per quod ex parte obiecti veritati potest haec propositio: possibile est intellectum cognoscere Deum [illegible] contra cognitionem [illegible] in sufficientia [illegible], cognoscibile [illegible] absolute cognoscibile [illegible] perspicuitas cognitionis attingentis Deum [illegible] ut Deus denotetur absolute cognoscibilis [illegible] quod Deus absolute possit cognosci [illegible] cognitio [illegible] Deus absolute cognosci [illegible] Deus possit absolute cognosci, [illegible] quod absolute possit [illegible] quod Deus cognoscat, [illegible] quod Deus sit cognitus [illegible]

absolute

... ponat in externa ...

Dei: quo sine ... poni in externa ... externa ...

... Dei ... ponat in externa cognitio ...

extra ... seipso ... ponet in

... cognitum Dei; quo ... adhuc ... cognitum ...

ponet in externa ... cognitum ... ponet ... externa ...

... ponat ... cognitum Dei, ... metaphorica ... denotationis ...

... cognoscibilis ... denotationis ... Dei

... potest ... cognitum Dei.

9. Rogabis denique, quomodo illa ... Dei ...

Dei ... denotat amabilis, ... metaphorica ... denotationis ...

... ipsius denotationis ... Dei ... volare ...

amare Dei; ... quasi ... extra ... denotationis ...

quod ... possit amare Dei, unde ... dicto

... amabilis ... amabilis, ...

... tendere erga Dei, ... requiri ... potest

... volat; casu ... quo ... actus volatus ... seipso volat. ...

... actus volatus extra ... nulla ponat ...

volo amans Dei, adhuc ponet in externa amans Dei, quo adhuc

ponet in externa Dei amari; quod ... poni ... in externa ...

... in externa ... Dei amari, quo ... Dei ... amabilis

... hoc ... volat amare Dei. Patet ...

... Dei ... sit amabilis ... hoc ...

possit amari; ... possit amari ... volat ...

... volat ... possit amari Dei. Patet ...

... verificat ... grammaticaliter activi ... verificat ... orationem

grammaticaliter ... 9 ... de ... Entis; ...

... sit ... possibilitas, ... impossibilitas. Cap. 17, quod sit ...

TRACT. 9.

De statibus entis.

DISP. Iª

Quid sit possibilitas, quidimpossibilitas?

CAP. Iᵘˢ

Quid sit Possibile?

1. Possibile dupliciter sumi potest: 1º pro eo, quod dicitur pure possibile; 2º pro eo, quod dicitur possibile, quin addatur ly pure. Pure possibile dicitur illud, quod non existit, si nihil poneret in rerum natura, non implicaret contradictionem: quod autem dicitur possibile sine illo addito pure, est illud quod potest existere, sive illud quod si poneretur in rerum natura, non implicaret contradictionem, sive illud existat, sive non; unde res existens in hoc 2º sensu dicitur possibilis, consequenter Deus ipse dicitur possibilis in hoc sensu, quoniam ipse Deus talis est, qui potest existere: in praesenti agimus de possibili in 2º sensu, in sequentibus autem de pure possibili sermo erit.

2. Possibile; dupliciter sumi potest, etiam si sumatur in 2º sensu: 1º sumi potest pro eo, quod est possibile, quatenus est existere; 2º sumi potest pro absoluta possibilitate, sive pro eo, quod denominat absolute possibile. Possibile quatenus est existere, idem est, ac quod est possibile ab intrinseco, quod quidem constituitur primo et per entitatem illius, quod dicitur possibile, quatenus talis est entitas, quae possit existere, seu talis, quae ab intrinseco, si poneretur, (...) nullam inferret implicationem; itaque Deus possibilis ab intrinseco, seu quatenus est existere, est ipsa entitas Dei, consequenter possibilitas intrinseca Dei, sive possibilitas, per quam Deus dicitur, quatenus est existere possibilis, constituitur primo per entitatem Dei, quoniam entitas Dei, per semetipsam, est potens existere, entitas enim Dei, per semetipsam est non existere, unde per semetipsam est aliquid potens existere, consequenter per semetipsam est aliquid possibile ab intrinseco.

3 Caeterum, uti vocesitur absolute possibile, est in recto

[illegible] seu possibilitas intrinseca, quae dici[t] [illegible]

nihilominus hoc indolaequo explanat possibilitas extrinseca [illegible], quae denotat

possibilitas possibilitatis illius omnipotentiae, quae requirit, ut ponat in rerum natura, ut in exemplo

[illegible] entia Dei illud, quod denotat absolute possibile, et est possibilitas intrinseca

Dei denotat autem. Peccatum absolute possibile, tamquam a forma partiali denotationis

a possibilitate Dei extra, videlicet a possibilitate illius omnipotentiae, quae requirit ut in rerum natura sit

Deus ponat in rerum natura, consequenter denotat absolute possibile a possibilitate causae, et

a possibilitate actionis productivae Dei, praeterea quod denotat absolute possibile ab eo, quod

[illegible] non in rerum natura [illegible] in possibile [illegible] Dei.

4. Quod autem Deus in esse absolute possibile denotet tamquam

a forma partiali denotationis a possibilitate causae, et possibilitate actionis productivae

Dei, [illegible] illius omnipotentiae, quae requirit ad veritatem istius propositionis: Deus est absolute

possibilis; [illegible] Deus in esse absolute possibilis, [illegible] ad veritatem illius propositionis requirit, quod

sit possibilis causa et actio productiva Dei, ergo [illegible]. [illegible], [illegible];

illa propositio aequivalet huic: possibile absolute est, Deum in rerum natura poni, et ista aequivalet

huic: absolute fieri posse, quod Deus in rerum natura ponatur; sed ad veritatem huius ultimae

propositionis requiritur, quod sit possibilis actio et causa productiva Dei; [illegible] quod non

esset possibilis causa productiva Dei, aut actio productiva Dei, [illegible] ultimate

non posset absolute fieri, quod Deus in rerum natura produceret, [illegible] aliter

fieri posset absolute, quod Deus in rerum natura poneretur, [illegible] possibilis esset causa, et actio

productiva, consequenter fieri posset absolute quod Deus in rerum natura poneretur

[illegible] causa, et actio productiva Dei, [illegible]

quin tunc esset [illegible], causa, et actio productiva Dei

[illegible], [illegible] enim quod Deus existat, [illegible] causa, et actio productiva Dei.

5. Praeterea, quod Deus in esse absolute possibile, seu denotatio

Dei absolute possibilis saltem partialiter [illegible], quod non adsit [illegible] in rerum natura

[illegible] in parte, [illegible] Dei, [illegible] videatur

[illegible] quod daretur in rerum natura [illegible] quod [illegible] esset [illegible]

[illegible] ultimate [illegible] illa propositio, possibile absolute

in parte [illegible] Dei. [illegible] falsa esset illa propositio, [illegible]

fieri, quod Deus in rerum natura ponatur; [illegible] quod [illegible]

ultimate [illegible], quod Deus denotaret absolute possibile [illegible]

[illegible] in rerum natura [illegible] Dei, Deus non denotaret

absolute

... absolute possib. Morpel, ...

illud existentem per, quod numquam auferri posset, ... existentia posset

intrinseca opposeset, quod ... eius auferri posset, ergo ...

6. ... intrinsecus, ... absolute possib. ... per

hoc, quod ... Dei existentia intrinseca, ... quod nulla ... ergo

... quod nulla ... Dei existat ... quod ...

... in existendo metaphysice independentis ... Dei, seu metaphysice ...

... Dei, ... existere ..., ergo

... in existendo, ... absolute possib. ... natio Dei sufficienter dicit impossib. quia ... Deus

... a natura in existendo, et metaphysice independentis ... ipsius Dei,

quod ... in existendo, metaphysice independens ... Dei,

... diceret sufficienter impossib., ergo ... absolute possib.

7. Inde colliges, in veritate huius possib. ...

... ut Deus existat ... posse dupliciter ... quarum

... dicit ... nihil aliud ... Dei

... intrinsecam ... existere Dei ...

... ut Deus existat, ... posset, ... natio physica ... possib.

... entitatis positivae in existendo, ac metaphysice independentis ...

existat Dei.

8. ... natio ... de ratione ...

... positivitatis intrinsecae Dei, quia ratione possib. intrinsecae Dei, nihilominus

... entitatem Dei ab intrinseco ...

... Secundo vero natio ... physica ... natio entis ...

in existendo metaphysice independentis ... Dei, ... positivitatis intrinsecae

ipsius Dei, nihilominus ... positivitatis absolutae Dei, ... enim ex parte obiecti, saltem ... existentia,

... ex parte obiecti, veritas eiusdem ..., saltem ... absolutae

positivitatis Dei, ergo ...

9. Unde tamen colliges, quod immerito ... asserant ... positivitatem Dei ..., nihil aliud ... quam ... physicam ...

[illegible] esse [illegible] enim falsum est statim dictum. Et enim natura physica superat dictam, et dicta natura politica entis naturalis in essendo incompatibilis sunt, ergo quid naturae [illegible] inaequalitate [illegible] politica. Hi vero [illegible] per mixtam [illegible] inaequalitate; Repugnat Deus esse, ad [illegible] [illegible] impugno [illegible] Propositam intra [illegible], [illegible] dicit potius quantum est esse, qui quidem politicam explicari posse [illegible] contra [illegible] per naturalem Logicam rationem, [illegible] [illegible] repugnare seu ponens esse, saltem quantum est esse.

10. Ex aliqua positione intra Deum deducenda sit [illegible] Deus ab intrinseco, et aliter [illegible] quantum est esse ab [illegible] omni, [illegible] Deus per subsistentiam suam [illegible], est [illegible]: ergo Deus per subsistentiam suam [illegible] [illegible] esse a parte rei; ergo Deus per subsistentiam suam [illegible] habet politicam [illegible], [illegible] est politicus quantum est esse, probatur [illegible]; est potens esse, qui est definitio entis [illegible], et est politicus, quantum est esse, [illegible] sunt, [illegible] Deus per subsistentiam [illegible] habet [illegible] definitionem entis; ergo Deus per subsistentiam [illegible], habet esse politicus, quantum est esse.

11. Probatur 2°; quia per semetipsum [illegible] entitatem, quae [illegible] a parte rei, [illegible] dictionem [illegible] una entitas sit talis, quae [illegible] a parte rei, [illegible] dictionem, est quod sit politicus, quantum est esse; ergo Deus per semetipsum est politicus, quantum est esse; ergo Deus ab [illegible] est politicus quantum est esse. [illegible] Deus per [illegible] entitatem [illegible] a parte rei; ergo Deus per suam entitatem est longe potens esse a parte rei. Patet [illegible], quoniam [illegible] Logica [illegible], [illegible] ab ipso actu, aliter enim posset esse homo, et esse hominem dicere [illegible] in Deo, [illegible] sit longe potens esse a parte rei, [illegible] ab intrinseco sit politicus seu quantum est esse; ergo Deus per semetipsum est politicus quantum est esse; ergo Deus ab intrinseco est politicus quantum est esse. Antecedens est manifestum quoniam politica rei, nihil est aliud, nisi [illegible] Logica rei ad essendum; si de politica rei [illegible] [illegible] loquamur; quoniam [illegible] politica est [illegible] a parte rei [illegible] enim a posse [illegible] [illegible] cap. 2 [illegible] [illegible].

cap. 2

Quid sit impossibile?

1. Impossibile apud nos fere dicitur illud quod si poneretur a parte rei, implicaret contradictionem, seu inferret illud quod ex parte objecti destrueret. Impossibile aliud positivum, aliud nativum. Si genere sit identitas inter Petrum et Paulum, et aut generis erit natio Dei. Unde quod dicitur impossibile est illud quod nequit existere a parte rei. Subintelligendum est quod nequit absolute existere a parte rei, neque taliter secundum quod id est non universalis. Ens nativum dicatur impossibile, non sufficit quod nequeat absolute, a corpore existere a parte rei, aliter enim natio Dei diceretur ens nativum impossibile, quod quidem falsum est, neque sit natio Dei nequeat absolute existere. Contentorum dicitur non possit absolute aliquid possibile, nihilominus non dicitur impossibile, sed potius secundum quod quatenus est possibile qualitate secundum quod existere, quod quidem est possibile extremum ipsius contradictionis est Petrus, non existere.

2. Quapropter licet bene valeat, positivum hoc non possit absolute existere a parte rei, ergo est impossibile, non tamen bene valet nativum hoc non potest absolute existere a parte rei, ergo est impossibile. Unde opus est in antecedente superaddat nativum hoc non potest neque taliter secundum quod existere, ergo est impossibile, quod quidem argumentatio bona erit. Probatur a priori est, quoniam ut existat quod positivum est, opus est absolute existat, positivum enim nequit taliter secundum quod existere, quin eo ipso absolute taliter existat, neque positivum taliter secundum quod existat, sed quod non existat eius contradictorium nativum extremum, sed quod non existat eius contradictorium nativum extremum erit taliter quod ipsum positivum est quod Petrus absolute existat, quod est. Minor constat ex equivalentia logica istarum propositionum non Petrus non existit, Petrus existit, ecce propositio enunciat Petrum absolute existere a parte rei, et equipollens est propositioni quae enuntiat non existere contradictorium extremum Petri.

3. Impossibile aliud considerari potest simpliciter, aliud compositum, si generis erit identitas Petri et Pauli vel ... Dicitur impossibile compositum aliud considerari potest compositum ex multiplici parte impossibile, ut compositum ex hircocervo et Minotauro ... aliud considerari potest compositum ... coniunctum permanens ex duplici extremo ... dictum ... coniunctum permanens

pertinentes ..., trahere ...

4\. Contra dictam sententiam impugnant, ... quod rogat ... impossibile, quia identitas Petri et Pauli ... impossibilis ab intrinseco ...

... ab extrinseco ... possibile ... impossibile ab extrinseco, tamquam a ... impossibilitatis, videlicet a ratione physicae possibilitatis, quae quidem ratio ... impossibilitatis ... possibile ... Ad ...

ponetur ab intrinseco esset sufficienter impossibile, ... ita probo 1°, illud esset ab intrinseco sufficienter impossibile quod si poneretur esset ab intrinseco tale, quod inferret 3° dictionem ... possibile ... si poneretur esset ab intrinseco tale ... inferret 3° dictionem, ergo possibile si poneretur esset ab intrinseco sufficienter impossibile.

5\. Arguitur 2° ad hominem ... possibile si poneretur esset ab intrinseco tale, in ipsorum doctrina, inferret illorum rationem physicae possibilitatis quae dicit ab ipsis impossibilitatem ... ergo possum impossibile, si poneretur, tale ab intrinseco esset, quod inneceteret metaphysice cum impossibilitate sui exercitii. Unde sic arguitur: illud esset ab intrinseco sufficienter impossibile quod si poneretur, ab intrinseco tale esset, quod metaphysice inneceteret cum impossibilitate sui exercitii: sed identitas Petri et Pauli si poneretur, talis esset ab intrinseco, quae metaphysice inneceteret cum impossibilitate sui exercitii, ergo identitas Petri et Pauli si poneretur esset ab intrinseco sufficienter impossibilis.

6\. 3° arguitur etiam ad hominem, identitas Petri et Pauli est impossibilis a ratione physicae possibilitatis, ergo si ... illa ratio physicae ... ... possibilis ... ... impossibilis ... ergo ... tale a ratione physicae ... ergo ... procedunt. Dico ... in contra ... [illegible]

... a ratione physicae ... quae quidem ... impossibilem, et aliunde docent ... in physica ratione possibilitatis ... a qua possibilitate denominari debebat possibile, si possibile esset.

... dubia quaedam solvuntur.

Cap. 3um

Dubia quaedam solvuntur.

Rogabis

1. Rogabis 2°, quare intelligendum sit illud aliy, q[uo]d in propositionibus modalibus abstrahit, q[uo]d vid[eli]c[e]t unius extremi 3° dictorum contrarij [illegible] fractisse, atq[ue] alterius extremi 3° dicti esse impossibile, et similiter contra unius 3° dicti extremi esse impossibile [illegible] fractisse, atq[ue] alterius extremi 3° dicti esse necessarium? Resp. 2°, ita intelligendum e[st], q[uod] impossibilitas intrinseca unius extremi 3° dictorum sit fractisse necessitas intrinseca alterius extremi 3° dictorum, q[uo]d quidem facile probo a deducenti absurdo, q[uo]d infferret exemplo, quoniam si fractisse impossibilitas intrinseca nationis Dei esset fractisse necessitas intrinseca ipsius Dei, unde sic arguitur: impossibilitas intrinseca nationis Dei e[st] id[em] fractisse, ac necessitas intrinseca ipsius Dei, et e contra; s[ed] Deus constituit ab intrinseco, et essentialiter per necessitatem in essendo ipsi Deo intrinsecam; ergo Deus etiam constituit ab intrinseco, et essentialiter per impossibilitatem intrinsecam nationi Dei, q[uo]d Deus ab intrinseco e[st] im[possibilis]; probo cons[equentiam], illud ab intrinseco impossibile, q[uo]d ab intrinseco constituit per aliquam impossibilitatem, quae e[st] intrinseca rei; s[ed] Deus constituit per impossibilitatem, quae intrinseca e[st] impossibili nationi Dei; ergo Deus e[st] ab intrinseco impossibilis: ecce consequens absurdissimum, ergo et [illegible] absurdum.

2. [illegible] [illegible], id e[st] fractisse natio Dei e[st] ab intrinseco impossibilis, quoniam ab intrinseco constituit per aliquam impossibilitatem intrinsecam sibi; Deus e[st] [illegible] impossibilis, quoniam ab intrinseco constituit per eandem fractisse impossibilitatem; ergo Deus esset ab intrinseco impossibilis. Similiter si impossibilitas intrinseca unius extremi 3° dictorum esset fractisse necessitas intrinseca alterius extremi 3° dictorum, natio Dei esset necessaria in essendo, q[uo]d ita probo: natio Dei ab intrinseco constituit per impossibilitatem intrinsecam sibi, s[ed] haec impossibilitas esset fractisse necessitas intrinseca Deo; ergo natio Dei constitueret per necessitatem intrinsecam Deo; ergo natio Dei esset necessaria in essendo, quia constituit ab intrinseco per suam necessitatem in essendo intrinsecam sibi; s[ed] natio Dei constitueret ab intrinseco per eandem necessitatem in essendo [illegible]; ergo natio Dei esset necessaria in essendo: ecce consequens absurdissimum.

3. Ubi observabis, q[uo]d l[ice]t in hypothesi, qua natio Dei constitueret absolute ab intrinseco per necessitatem intrinsecam Deo, attenta praedicta hypothesi, solum infferret [illegible] nationem Dei esse necessariam in essendo, adhuc in potestis [illegible] absolute ex tota hypothesi, v[idelicet] d[ici]t ex purificatione conditionis, et positione conditi absolute infferret nationem Dei esse absolute ab intrinseco et necessarium, ati in tali subiecto; absolute infferret nationem Dei esse absolute ab intrinseco [illegible] per [illegible] modum. Similiter dicendum est de hypothesi, qua Deus ab intrinseco constitueret per

impossibilitatem

impossib[illegible]

4. Quapropter possibile ita intelligendum est, quod intrinsece impossibile

unique extremi 2o dicti sit extra necessitas alterius, et e contra intrinsece necessarium

unique extremi 2o dicti sit impossibilitas extra alterius. Itaque natura dupliciter

caperte considerari potest impossibilis; 1o ab intrinseco, quatenus videlicet, si poneretur, ta-

lis esset, quae ex se inferret implicationem. 2o considerari potest impossibilis ab extrinseco,

nempe natura intrinseca, quia extremi 2o dicti, ut Dei, quia videlicet illa duo extrema

se invicem nequeant simul esse in rerum natura. Itaque extremum esse, sit salutis alterius,

quare necessaria natura Dei sufficienter exsistit impossibilis, sed denotat impossibilis ab eo, quod

necessarium sit Deum esse, non quia necessarium sit Deum esse, et quia Deus non potest non esse,

quia non potest esse non esse Dei, et quia non potest esse natura Dei, ideo est quod impossibile sit esse,

quia natura Dei; quod tamen quia necessarium sit Deum esse, sufficienter denotat impossibile

nationem Dei.

5. Aliter, unique extremi 2o dicti, dupliciter considerari

potest natura; 1o ab intrinseca sua perfectione tali; quae si auferretur, inferret im-

possibile. 2o considerari potest natura ab eo, quod impossibile sit esse extremi 2o dictorum

possibile. Rationem huius est; non quod sit impossibilis natura Dei sufficienter, salvatur in eo, quod

non potest esse natura Dei, sed quia non potest esse natura Dei, et quia non potest non esse Deus

non potest esse natura Dei, sufficienter verificatur, quia necessarium sit Deum esse: quod

potius non potest non esse Deus, sufficienter verificat, quia necessarium sit Deum esse; quod

ab impossibilitate intrinseca nationis Dei denotat posse Deus extrinsece necessario inferendo.

6. 2o rogabis, an omne impossibile debeat considerari tali-

ter per duplex extremum physice 2o dictorum? Ratio non valet, est, quia identitas

Petri Paulo est impossibilis, et tamen identitas Petri Paulo non habet duplex ex-

tremum physice 2o dictum: ergo etc. Confirmatur: quoniam ut aliquid impossibile sit tale,

sufficit, quod si poneretur, esset tale ab intrinseco, quod inferret implicationem alias sit,

sed ad hoc non opus est considerari specialiter per duplex extremum 2o dictorum. + duplex

ergo etc.

7. Respondeo 2o: omne impossibile tale esse, quod si poneretur inferret

implicationem: quia si poneretur, non verificare posset duplex extremum 2o dictum, hoc nemine negat. Et

ideo non est tale, quoniam debet impossibile, ideo est impossibile, quia si poneretur inferret impli-

cationem 2o dictorum, sed inferre 2o dictorum est inferre illud, quod ex quo

non verificare posset duplex extremum 2o dictorum. ergo etc.

[illegible]

8. Unde in ffectu r...

Ferret duplex extremum physice contradictionis. Probatur, quoniam si ipsis quod duae
propositiones contradictoriae verificarent, necessario essent, ponerent duo extrema physice
contradicta; quod est contra. Confirmatur, duae contradictoriae tales sunt, quae si verificarent,
non verificaret utraque per aliquod aequate proprium: quod una verificaret, saltem inaequate
per aliquod physice nativum, et contradictoria propositio alterius physice positivo, per quod altera propositio
contradictoria saltem inaequate verificaret. Antecedens constat ex supra dictis de
reali distinctione, et consequens patet, quoniam aliter illa sub verificarent, quod posita
positiva veritate unius contradictionis, non auferret realiter, et immutaret veritatem
alterius; consequenter non pugnarent, loquendo realiter, oppositum in veritate. Alia ratio est
quod duae contradictoriae reducuntur hoc est idem realiter dato, quae quidem omnia satis
constant, ut ex dictis in logica et de interiori, et in operibus metaphysicis
supra, ubi de distinctione reali sermo erat quod statuebamus. Igitur verum
propositum: Petrus est Paulus; Petrus non est Paulus; verificari debere per aliquod physice
nativum.

9. Dices, non bene valet, duae propositiones sunt contradictoriae,
ergo ferunt in objecto duo, quae sint duo extrema physice contradictoria; neque
bene valet, duae contradictoriae verificant, ergo per objecta duo, quae sint ex parte objecti
extrema physice contradictoria, ergo male in ffectu ... simpliciter, si ponerent ...
... ex parte objecti ... duplex ... contradictio, ergo inferunt
duo extrema physice contradictoria. Probabiliter, illae duae propositiones contradictoriae dant,
contradictoriae sunt, et tamen referunt ... objecta duo, quae
non dant contradictoria, contradictoriae sunt, et referunt ... duo physice contradicta, ergo est. Minor probatur,
quoniam ... oppositum ... contradictoria ... non habet ex parte objecti utraque
extrema physice contradictoria, ergo est. Minor probatur, quoniam ... ex parte
objecti, haberet utrumque extremum physice contradictionis, scilicet essentiam nationem, scilicet esset
natio ... nihil habet
... ergo est. Minor probatur, quoniam subsistere possunt ... contradictoria
... subsistere possunt, et ratio ... et sic
de

de ... Unde licet veritarent istae duae oppositae in ... et ... iectari ut duplex extremum physicum praedictorum.

Ad 10. Argumentum istud ut ... sophisticum est, itaque ...
... duae oppositae sunt praedictae ... aequaliter ...
... aequaliter alterius, sunt extrema physica praedicta ... quidem
veram est, ... verum est, quod ... ex multiplici ...
... physica ... praedictae oppositae ...
... veritarent duae praedictae ... quae ponunt
duo extrema physica praedicta ... quidem ... falsum est ... verum sit
ut ... exemplo allato illarum oppositarum, dat ... et datur
... aequaliter illae oppositae ... quidem ... ex
... sequendo
... unum extremum physicum praedictum ... extremorum ... cuius solum
est aliquod ... unum ... praedictorum extremorum ...
... extremum praedictorum ... quod quidem
est manifestum, quia ... aequaliter illae oppositae ... absolute ...
... videlicet ... entitates ... quales sunt ... et unio,
... est ... extrema physica praedicta ... quae
... sunt praedicta ... quibus ...
... extrema natura physica praedicta ... videlicet ... natio unionis ...
... extrema natura physica praedicta videlicet ... unionis ...
natio ... praedictae oppositae ... physica illis ... videlicet ... unionis ...
... veritari debet ...
... extremum ... physica praedictorum ... veritari debet ...
... alterius extremi naturae physicae praedictorum ... enim veritari debet
... entitates ... videlicet ... unionis ...
... debet ... unionis ...
Unde ... necessarium est ponendas ... entitates ... oppositae
... extremum naturae physicae praedictorum ...

necessarium

necessario ponant duas existentias physice distinctas [illegible]

quarum una existentia sit adaequate debita uni parti illarum distinctarum, et

altera existentia sit adaequate debita alteri parti distinctae.

11. Rogabis deinde an ens constans duplici existentia physice distincta sit compositum. Resp. ens constans duplici existentia

distincta inter se eidem entitati est compositum. Res haec manifesta est, quoniam

eiusdem entis metaphysice simplicis esset unitas, quae compositum

ens constat, quoniam eiusdem entis metaphysici, si ponatur ... [illegible]

debit, si ipsum sunt existentiae realiter distinctae, quod supponeret esse et

non esse simpliciter.

12. Resp. 2°, ens sic disiunctum permanens constans

duplici existentia physice distincta, est compositum. Probatur facile, quoniam

ens metaphysicum, sive disiunctum permanens, esset distinctum [illegible]

[illegible] quod supponeret [illegible] ... quod supponeret, verum

tale esset [illegible] ... quod supponeret, inferretur illud, quod ex parte

obiecti verificatur duplicem existentiam distinctam, quod est compositum.

13. Resp. 3°, ens successivum constans duplici existentia

physice distincta, non est compositum. Probatur a priori, quoniam ens successivum non

existit secundum omnes suas partes simul, sed successive, ita ut una pars prius, et

altera tempore posteriori existat, sed non implicat quod excludat existentias physice distinctas

distinctis, unam [illegible] alteri tempore posteriori ponat; ergo sit ens successivum

distinctum duplici existentia physice distincta non implicabit, quod existat successive; ergo ens

successivum supponeret commode quod entitas successiva ponatur [illegible]

implicabit distinctum; quod non est compositum. [illegible] exemplo, transitus [illegible]

[illegible] esse Angeli ad esse Angeli, non implicat distinctum, sed transitum [illegible]

est ens successivum constans duplici existentia physice distincta, v. g. esse Angeli,

et esse Angeli; quod est successivum ens, si constet duplici existentia physice

distincta [illegible], sed non simplex. Unde tandem colliges [illegible]

esse [illegible] asserentium [illegible], quidem [illegible] qui asserit de

Ergo

[illegible] 3° dicto ex imposte ; disquendo q e
quoniam si loquatur de ente, seu successivo, aut permanente, falsa e
omnino, si vero loquatur solum de ente permanenti, vera e. Disp. 2a
quid sit rem non exere. Caput 1m explat, ac dividit ratio.

Disp. 2a

quid sit rem non exere ?

cap. 1m.

explat, ac dividit ratio.

Principium

1

Libros De anima Por

el M. R.^er Diego Mar=

quez Piedrahita anno 1637

a.1.

Prohemium

[illegible] qui scientiarum extollit dignitatem sapientissimi
[illegible] (compellamus [illegible] de [illegible]) [illegible] rebus [illegible] tantum [illegible]
[illegible] [illegible] scientiarum utilitatem commendat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in pretio habeat
[illegible] [illegible] indicat [illegible] scientiarum ornat pulchritudinem [illegible]
[illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible]
[illegible] [illegible] extollit commendat ornat [illegible] [illegible] [illegible]
Numeri dextris [illegible] scientiis [illegible] [illegible] dignius utilius et
pulchrius [illegible] [illegible] notare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] antiquis
[illegible] [illegible] [illegible] cognoscere [illegible]. [illegible] [illegible] illa
[illegible] [illegible] Pithius [illegible] credere [illegible] veri numinis
[illegible] [illegible] alexandrinus oraculis [illegible] et delphici templi
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] teste [illegible] et
[illegible] commendabat [illegible] [illegible] sit [illegible] sors [illegible] deus
[illegible] [illegible] mancipat et multis [illegible] multorum [illegible] cogeris vivere
[illegible] [illegible] fato [illegible] tui [illegible] tui moderatore et arbitro defecto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] nec flexilis [illegible]
[illegible] admirabilis [illegible] [illegible] enim scientiarum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eminentis [illegible] serviens [illegible] [illegible] boni et veri tramite
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognitio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rebus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minimus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et inde [illegible] [illegible] cognito, [illegible] [illegible] sui [illegible] scientia.

Auctoris Commendatio

q. nostri preceptori opera [illegible] multi ... non paucos
f. mentre [illegible] nostris tamen nomine insidias [illegible] suggesto contra
plebe accurre [illegible] extimo [illegible] huius operis
tare elucet dignitas atque ingenii subtilis dis. p.º Petri [illegible]
Copia [illegible] ut tanti operis tanti auctoris sibi [illegible] iure
postularet neque alterius [illegible] dignaretur auctore. q. [illegible] in hoc
opere [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] hic [illegible] declarant.
[illegible] plerique [illegible] scripta [illegible] ut [illegible] praestan
[illegible] falli [illegible] mala [illegible] ingenia
[illegible] sublimitate ostendit [illegible]
[illegible] multitudine quaestionum [illegible] pulcherrima
sua doctrinae subtilitate [illegible] ut [illegible]
[illegible] ad hoc [illegible] pertinent in numerum [illegible]
[illegible] hac [illegible] tempestate

Operis obiectum

De [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] principale [illegible] huius
[illegible] ut in [illegible] alexander
philosophus [illegible] et alii [illegible]
Cardinalis [illegible] 4.ª [illegible] Antonius
[illegible] in [illegible] huius operis [illegible]
[illegible] adaequatum et principale [illegible]
[illegible] operis [illegible] in [illegible]
[illegible] in illa [illegible]
[illegible] operis [illegible]
[illegible] nec [illegible]
[illegible] sententia et [illegible]
[illegible] nobilior
[illegible] nobilior [illegible]
[illegible] in categoria [illegible] 4.º [illegible]

in phisico ostendit se in [illegible] ... Ultra ... et in libris
[illegible] ... de ... in hoc opere
in [illegible] ... et [illegible] ... in hoc opere [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... et [illegible] se [illegible] ... [illegible]

Pro quali [illegible] in [illegible] huius in opere [illegible]
[illegible] quod multi e [illegible] in phisico [illegible]
[illegible] adequatum [illegible] totale [illegible] clara [illegible] corpus [illegible]
[illegible] ... in phisico phisicorum [illegible]
corpus substantiale [illegible] ... [illegible]
[illegible] corpus [illegible] substantiale [illegible] ut ... [illegible]
[illegible] totale ali [illegible] [illegible] sapienter
superior [illegible] ... partiali [illegible] particularis [illegible]
[illegible] sub illa universali seu veluti totali [illegible]
[illegible] mobile sive corpus substantiale [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... sapienter [illegible] ... in [illegible] ... debet
pone [illegible] ... in hic libris [illegible]
[illegible] ... [illegible] agit [illegible]
sensibilis [illegible] ... a corpore hoc est [illegible]
[illegible] ... agit [illegible] organico
[illegible] ... in ordine ad corpus [illegible]
in [illegible] libris phisicorum [illegible] de ente mobili sive corpore substantiali
[illegible] universali [illegible] in libris [illegible]
et corruptibili in libris de celo [illegible] incorruptibili
[illegible] ... hic [illegible]
[illegible] ... [illegible]

[illegible] oppositum sentit [illegible] libri
[illegible] ... generabili
et corruptibili [illegible] ...
[illegible] ... libri
[illegible] ... hic [illegible]
corpus [illegible] ... in ordine ad corpus [illegible]

ex qua unione [illegible] corporis organicum [illegible] physicum ex [illegible]

et quod organicatur ad id integrum physicum pertinet [illegible] physicum

supponit quod sit totum et [illegible] explicat quod spectat animam [illegible]

corporis [illegible] animati [illegible] significationem [illegible] libri

[illegible] dicitur nobilissimi [illegible] dixerimus [illegible]

[illegible] animato [illegible] qualis animatus [illegible]

[illegible] materiis longe [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in initio explicat [illegible] dixisse [illegible]

[illegible] in ordine [illegible] et [illegible] acceptionis [illegible]

[illegible] sensu et sensibili in [illegible] naturali [illegible] et in

[illegible] dignitate agit de corpore animato

Solet in quiri [illegible] [illegible] [illegible]

animae [illegible] tractatio [illegible] sub triplici statu [illegible]

[illegible] sub statu unionis ad corpus, [illegible] sub statu separationis [illegible] [illegible] et [illegible] physicus

[illegible] [illegible] sub [illegible] statu ad physicam naturalem [illegible]

[illegible] sub [illegible] ad metaphysicum [illegible] habere [illegible]

[illegible] animalis [illegible] [illegible] eandem questionem [illegible]

[illegible] et negative dissolvit [illegible] in [illegible] physicus

agere de anima intellectiva [illegible] [illegible] anima separata qua

[illegible] operatus aliquas eius status [illegible] exercet qualis

[illegible] [illegible] definitionibus intelligere sine [illegible] phantasmata

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abstractae et independentis

a [illegible], et sub ea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quam tractat [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] status et [illegible] animae [illegible] [illegible]

et [illegible] naturalis [illegible] naturalis [illegible] [illegible] separatae [illegible]

[illegible] et [illegible] naturalis [illegible] pertinet ad physicam naturalem [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] anima [illegible] separata [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] satis est in qualibet [illegible] ad notam [illegible]

i loquio [illegible] [illegible] [illegible] actitudine [illegible]
[illegible] separata [illegible] actualiter [illegible] aptitudinalis dicitur
[illegible] et statis ordinis [illegible] gratis ordo
et status [illegible] separationis [illegible] [illegible] status
separationis [illegible] immortalitate [illegible]
[illegible]
[illegible] in aliis [illegible]
[illegible] operatis in dipendentis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] illius [illegible] et [illegible]
[illegible] separat. et immortalitas [illegible]
[illegible] separata et immortali [illegible]
[illegible]

[illegible] Loco citato [illegible] hoc
[illegible] in [illegible] tractet [illegible] intellec
trici [illegible] ordine ad corpus [illegible]
[illegible] logicalis [illegible] spec
[illegible] intelligentia in [illegible] dicenti [illegible]
[illegible] negare [illegible] loci [illegible]
[illegible] totale [illegible] separat. [illegible]
intelligentiis substantiis [illegible] hec [illegible]
[illegible] ordinis
[illegible] totale [illegible]
[illegible]

Dignitas et Vtilitas

[illegible] Vtilitate et dignitate [illegible]
[illegible] obiectis [illegible]
ordinis [illegible]
[illegible] curiositate [illegible] ostendere [illegible]
[illegible] absolute speculatiua [illegible] cognitio [illegible] necessaria

q ducere ad argillum ut pro(ut) efficerentur infinita (alabado sea el santissimo sacramento) e que res P... Hic ... alios aliquos Practicos qui ... ... sine actu ... Posuit ... de ... de aia ... ...

ADPIMVM

LIBRVMDAIA

Aristotelis Stagiritae Per Didacum

De marquez Piedrahita manuscripti

Aliae suo ... ... de aia ... ... Refert et ... q in sano et ex ... ... alienorum opinionum ... ... de ... ... in ... ... veteres ... nulla ... ... oracula ... ... opinionum varietas ... ... in ... ... Platonis ... divini ... de aia ... ... excitare=

... tamen ... ... par ... ... quasi ... ... labore et industria ... ...

[illegible] singulari [illegible] Scripturarum oracula [illegible] ... [illegible] de anima nostra [illegible] aberrantes opiniones [illegible] faciant [illegible] in aliquibus capitibus et [illegible] admirat. et veneratione [illegible] [illegible] ... [illegible] ... florentis Tertulliani [illegible] libro de anima [illegible] ... [illegible] ... [illegible] de manifestis corporali [illegible] ... ex ignis [illegible] ... ex aqua [illegible] ex sanguine [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] quaestiones [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... labor [illegible] ... hunc [illegible] libro [illegible] ... [illegible] ... libro de anima [illegible]

Ad secundum librum De anima Aristotelis Stagiritae

[illegible] opinionibus de anima nostra [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

et [illegible] in [illegible] Orbe [illegible] [illegible] in 4° c. de a[n]i[m]a [illegible]
[illegible] in S° [illegible] sequenti [illegible] dicit de facultatibus [illegible] [illegible]
ordine [illegible] more nostro in tractatibus [illegible]
[illegible] tractatus [illegible]

TRACTATUS 1.us

De Anima in communi

[illegible] hodie [illegible] Doctrinas [illegible]
et [illegible] de [illegible] confusa [illegible]
[illegible] memores [illegible]
[illegible] maxime [illegible]
[illegible] definiri oportet [illegible] in [illegible]
[illegible] definitione [illegible]
[illegible]
[illegible] Sit [illegible] 1.°

Disp.° 1.ª

Quae sit animae Caussa

Sect. 1.ª

Aristotelis [illegible] Defin.

[illegible] nimius [illegible] Aristoteles [illegible] plurimis [illegible]
longissime a veritatis tramite [illegible]
[illegible] nemini [illegible] quae veritatis [illegible]
[illegible] actus 1.us corporis physici organici potentia vitam habentis [illegible]
[illegible] deinde et singulas [illegible] difficultates [illegible]
[illegible] Si [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] ratio [illegible]

organicum

[illegible] discriminat atque ab accidenti [illegible] actus [illegible] in praesenti
humani autem [illegible] illa signat virtutem [illegible] [illegible]
[illegible] fructificantis hic autem [illegible] [illegible] alterius
[illegible] substantialis [illegible] productiva alicuius [illegible]
in praesenti [illegible] primus [illegible] continet substantiam [illegible]
substantialem [illegible] quo [illegible] accidentia convenit [illegible]
[illegible] artificialis [illegible] humanae de
[illegible] multiplices et varias [illegible] in corpore suo [illegible]
[illegible] [illegible] excludunt [illegible] cadaveris [illegible]
in [illegible] organica [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] operatus [illegible]

[illegible] substantia [illegible] [illegible] actionis [illegible]
[illegible] corporis [illegible] [illegible]
[illegible] praesertim [illegible] [illegible] necessario
[illegible] praesens [illegible] et [illegible]
[illegible] intelligentiae [illegible] angelis [illegible]
[illegible] [illegible] specialiter in [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
in corpore debili [illegible] debili [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] recipit [illegible] recipientis [illegible]
[illegible] et [illegible] substantia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] animae [illegible]
[illegible] [illegible]
sensibiles et intellectibiles [illegible] a corpore [illegible]
corporis [illegible] actus [illegible] a corpore [illegible] separari
posse [illegible] a corpore [illegible] corporis [illegible]

[illegible] creatas [illegible]
[illegible] substantia [illegible] sustinere
[illegible] praesumptione [illegible] [illegible]
corporis humani [illegible] tanquam haereticus [illegible]
[illegible] opinionem [illegible] [illegible] corporis [illegible]
et

et fra[illegible] q^a [illegible] aiq Realis ut [illegible] debet sari q^a Unio
substantialis [illegible] pieso [illegible] Realis [illegible]
[illegible] nec [illegible] assistir [illegible] ultimate
[illegible] aut [illegible] cum [illegible]
[illegible] haec [illegible] libere
[illegible] directe [illegible]
aiq Realis [illegible] distinctio [illegible] alteretur [illegible]
[illegible] posset indefinite [illegible] dicere [illegible] Realis [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] illud [illegible]
[illegible] unionis [illegible] in distinctio [illegible] in [illegible]
[illegible] unione [illegible] distinctio [illegible]
et hoc in [illegible] negantes [illegible] unionis et [illegible]
[illegible] entitatis [illegible] Realis [illegible]
[illegible] toto [illegible] negant [illegible]
unionis et [illegible]
[illegible] quod [illegible] unionis [illegible]
[illegible] Realis [illegible]
[illegible] in [illegible] dependentiae [illegible]
[illegible] =

[illegible] unionis [illegible]
[illegible] Realis [illegible] unionis [illegible]
distinctio [illegible] hoc [illegible]
[illegible] unionis [illegible] distinctio [illegible]
[illegible] Realis [illegible]
[illegible] tum [illegible] tum [illegible]
[illegible] unione distinctio [illegible]
[illegible] Realis petit in[illegible]
[illegible] distinctio et multa [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] tum [illegible]

[illegible] in [illegible] operat [illegible] Aliud est [illegible] aliud
[illegible] nec [illegible] et [illegible]
[illegible] extra [illegible] et longe [illegible] exercere [illegible]
[illegible] consistunt in [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible]
in corpore ut existat [illegible] existit [illegible]
[illegible] in corpore [illegible]
[illegible] existere aliquid [illegible] ibi [illegible]
in petit [illegible]
[illegible] in [illegible] corpori in [illegible]
[illegible] a corpore [illegible] nobis [illegible]
[illegible] alio [illegible]
[illegible] corpori [illegible] aliquid, et
[illegible] male afficiat [illegible] in
[illegible] posset [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] intra corpus [illegible]
[illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] voluntatis [illegible] in corpore [illegible]
[illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible] substantia [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] assignata [illegible]
[illegible] exponit [illegible]
[illegible] in [illegible] extenso [illegible]
[illegible] mensurari [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ad [illegible]

et e in actu 2° sicut certitudinaliter infirmus. ad 3g [illegible]

dubium [illegible] thoma venit notar ubi ait non videre [illegible]

[illegible] intellectibus asserit separari a corpore [illegible]

alterius corporis (hoc e alicuius [illegible] corporis) [illegible]

[illegible] in operando. unde [illegible] separari [illegible] non [illegible]

alterius infirmus corporis [illegible] in corpore [illegible]

[illegible]

[illegible] inter medicos [illegible] destruere

ex altera parte [illegible] ait [illegible] existimare

[illegible] temperamentum [illegible]

[illegible] in libro [illegible] temperamentis [illegible]

[illegible] de locis affectis [illegible]

[illegible] destruere [illegible] destruit destruere [illegible] tem-

periem [illegible] deinde [illegible] affectionibus

[illegible] affectus [illegible] temperie [illegible]

[illegible] melancolici [illegible] colerici [illegible] temperiei

qualitatis e [illegible] temperie qualitatis [illegible]

temperie qualitatis [illegible]

[illegible] requisitis

[illegible] destruet [illegible]

[illegible] cibo [illegible] infirmus cibus [illegible]

[illegible] qualitatis et [illegible] affectus [illegible]

qualitatis [illegible] ponderat [illegible]

[illegible] in operando [illegible]

qualitates magis [illegible] melancolicis

[illegible] corporis [illegible] languentis

[illegible] calor [illegible] quo abundant [illegible]

[illegible] ad iram [illegible] affectus

[illegible] corporis [illegible]

[illegible] ab [illegible]

[illegible] nobilis [illegible]

[illegible] venire [illegible] ait e [illegible]

[illegible]

lig... gratis nobilior et salubrior ... quam ab hoc ...
actus sensitivi attendendi videndi et ... a ... g ... liceat ...
convenientia ... et ... similes effectus ...
... nihil ... actus sentiendi ... in ...
... ac qualibet ... sensitivis ... in ordinariis ... requirit
... qualitatis ... corporis ... ab ... distinctam et ex
... actu ... in ... aliis ... liberatis ... maiorem ...
... liberatas ... tandem ... actus separatim ...
... corporis et ... diversa ... veritabiliter ...
... et ... temporis ... qualitatis

Sectio ...

Qualis actu sit ... actus ... Corporis

... difficultates ... corporis
... in ... accipiunt ... pretis ... Caetani ...
... aqua ... hic ... exhibeant ...
... corporis ...
... corporeitatis ... qualitas ...
... [illegible] ...
... intendunt corporis ...
... corporeitatis ... distincta ...
... metaphysice ... gradus viventis ... actus corporis
... et ... corporeitatis ... tenet ...
Suarez ... metaph. ... 10 n° 25 ... [illegible]
... in ... corporis ... vivens in ...
... 10 n° ... [illegible]
... [illegible] ...
... corporis ... forma ... [illegible]

... pretatis ... Conimbricenses ... a forma
... corpore et ... [illegible]
... distincta ... ut in ... gradu corporeitatis
... metaphysice ... intimi
... et infra ... radio corporeitatis ... ex
... [illegible]

Dicto de capite sexto [illegible] in quo [illegible] ostendimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] falsitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gradus de [illegible] [illegible] [illegible] gradus alterius substantiae [illegible] [illegible] corporeitatis [illegible] [illegible] gradus [illegible] gradus [illegible] [illegible] tanquam in subiecto [illegible] corporeitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gradus corporeitatis [illegible] [illegible] [illegible] tamquam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur actus [illegible] et limitantes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] philosophiae [illegible] [illegible] et sequitur [illegible] textus [illegible] et S. Thomas [illegible] [illegible] art. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] substantia et [illegible] in duas tempus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] substantialis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] S. Thomas [illegible] [illegible] lucidi [illegible] non [illegible] lux [illegible] actus lucidi [illegible] actus corporis [illegible] lux [illegible] [illegible] tanquam [illegible] illud [illegible] [illegible] dicitur actus corporis [illegible] [illegible] tanquam pars [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pars [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur actus [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tanquam [illegible] tanquam [illegible] [illegible] tanquam actus [illegible] [illegible] nomine corporis [illegible]

[illegible]

terminas multiplici colore variatas et distinctas [illegible]
possent reddere [illegible] nisi e primariis qualitatibus debito temperamento
attendas in [illegible] habere [illegible] in hoc eadem terminos variare [illegible]
praeexsisterat in viventis.

[illegible] simplici explicare vocas [illegible] difficultas
[illegible] hoc in corporis organici signare [illegible] corporis vim tem-
peratus sit qui debito [illegible] temperamento in debitis [illegible]
[illegible] et hanc [illegible] temperamentis [illegible] aliquid [illegible]
opere satis clare et ad [illegible] explicatur [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] organi
[illegible] in [illegible] fundato [illegible] sanguinis [illegible]

[illegible] commissis corporis organicis signari [illegible]
[illegible] organici [illegible] de [illegible]
[illegible] hoc [illegible] nomine [illegible] corporis organici [illegible]
[illegible] viventis [illegible] varietas [illegible]
[illegible] signa [illegible] in [illegible]
[illegible] magis [illegible] et [illegible] organis corporis
[illegible] illos et organa [illegible] magis [illegible] ad [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ab [illegible] accipiant [illegible]
[illegible] diversis actionibus [illegible] in corpore [illegible] operationes
[illegible] argumenti.

Sectio 3a

Quaestione [illegible]

[illegible] definitionis [illegible]
[illegible] definitionem [illegible]
[illegible] definitionem [illegible] non [illegible]
[illegible] organici [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] verba [illegible]
[illegible] viventis in [illegible]

[illegible] [illegible] dicentes n. e. in [illegible] ad vit. [illegible] [illegible] in [illegible] dicentes [illegible] [illegible] resultantes a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligunt et aiunt asserentes tangens [illegible] illius [illegible] [illegible] [illegible] significari [illegible] verbis [illegible] accidentale actius in [illegible], ad qualitatem [illegible] n. in actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et eandem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n.º 4.º

[illegible] existimo n. sim de vita accidentali de vita etiam substantiali [illegible] debere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tanquam [illegible] [illegible] clarius explicant [illegible] quod non minus actus [illegible] [illegible] [illegible] explanant, [illegible] [illegible] [illegible] verba [illegible] [illegible] clarius tamen explicant. [illegible] tamen [illegible] organici [illegible] organicae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ordinis [illegible] organicae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] ad talis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distinguere [illegible] viventis a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tamen [illegible] [illegible] [illegible] ad vit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] organicata [illegible] [illegible] [illegible] viventi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amittit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] carentis actus ad quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] viventis a [illegible] cadaveris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in illis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cadaveris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et n. [illegible] [illegible] [illegible] cadaveris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cadaveris [illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible] fuit.

Obiicit [illegible] instanti [illegible] [illegible] [illegible] substantialis [illegible] [illegible] [illegible] cadaveris in [illegible] [illegible] [illegible] instanti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cadaveris [illegible] [illegible] ad vit. necessarium [illegible] [illegible] ultima [illegible] verba [illegible] [illegible] in instanti [illegible]

[illegible] Manet [illegible] ut [illegible] quod [illegible] sit [illegible] qui [illegible] praescriptam [illegible] convenit [illegible] in instanti [illegible] elicit actum [illegible] alias [illegible] [illegible]

[illegible] in instanti [illegible] constructionis [illegible] in eodem instanti [illegible] prius [illegible] et [illegible]

[illegible] Libri sexti [illegible] vivimus et sentimus, movemur et intelligimus, in quaestione tertia [illegible] particula et [illegible] nec sensitive nec [illegible] [illegible] definiri [illegible] aequale [illegible] et hinc [illegible] definiri [illegible] vivimus et sentimus [illegible] definiri [illegible] [illegible] sentiendi et intelligendi [illegible] definire [illegible] [illegible] Rubio [illegible] definiri [illegible] in hac [illegible] explicemus et defendemus a calumniis. Notandum [illegible] ex patre Rubio [illegible] accurate tractavit.

[illegible] Duplici [illegible] definiri et explicari [illegible] in ordine ad [illegible] inferiora [illegible] definire [illegible] superiori [illegible] et ordine ad sua inferiora [illegible] aliis [illegible] improbat [illegible]

et sic dicimus non sumi copulative sed [illegible] disjunctive [illegible] admo-
dum distributive in hanc [illegible] ad illa quae primo vivunt, quae sunt
viva; quae primo vivunt et sentiunt, quae sunt viva sensibilia; quae primo
vivunt sentiunt et movent quae sunt viva sensibilia et mota; quae primo
vivunt sentiunt movent et intelligunt quae sunt viva sensibilia et intelle-
ctiva [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] viva dicimus [illegible]
[illegible] atque decretis.

[illegible]

[illegible] in [illegible] maxime [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tanquam
[illegible]
[illegible]
[illegible] vivere et intelligere et [illegible]
[illegible]
[illegible] quo vivimus
et [illegible] vivamus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quo vivimus.

Vgª aiq̃ [illegible] realiter separatur salte [illegible] sive constitutiu

id quod vidimus. cũ [illegible] dicit [illegible] antecedenti minatia

ab aia

Sectio 4ª

Dubium aliqt debis enodatio

[illegible] Proclus [illegible] c. intimam [illegible]

constitisse quod sit aia quatenus sit aia et abitena [illegible]

definiri quo [illegible] n [illegible] sit inde [illegible] dubium erit

[illegible] sit describibus et accidentalis [illegible]

[illegible]

[illegible] accidentale [illegible]

[illegible] organici [illegible]

[illegible] ad operari [illegible] manifestus [illegible]

posse essentialiter constitui p. accia, et inde [illegible]

[illegible] in [illegible] organi dispositio [illegible] adduc [illegible] essentialiter

constitutus [illegible] organici nil affert [illegible] essentiale et [illegible]

[illegible] particularibus

[illegible] descriptiuam [illegible] particularis

organici [illegible] essentiale [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] essentialis [illegible]

essentialis [illegible] immediatus [illegible] affert [illegible]

[illegible] integram [illegible]

[illegible] diximus [illegible]

[illegible] accidens [illegible]

[illegible] organici [illegible] explicatiuus [illegible]

[illegible] intelligi actualis organicitatis [illegible] organi

[illegible] ordo [illegible] essentialis [illegible]

[illegible] ut [illegible]

[illegible] verba [illegible]

... sentimus et intelligimus ... specie

... illas ... distinguant a ... aliis ... [illegible]

... accidentale ... operat ... [illegible]

accidentales ... et ... illas ... ordine

... definiri ... operat ... actu ...

... operati ... [illegible]

alii ... ordine ... operati definiri ... [illegible]

intelligendi ... definimus ... [illegible]

... [illegible]

Alteri ... [illegible]

... habere ... [illegible]

... ex ... [illegible]

... a priori ... demonstrat ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

... alios ... demonstrat ...

... [illegible]

... corporis ... [illegible]

... corporis ... [illegible]

Pro 2a demonstrat ... physici ...

... sentimus ... [illegible]

... [illegible]

... demonstrat ... [illegible]

... in ... [illegible]

... [illegible]

Sequitur ... [illegible]

... posteriori ... duplici ... [illegible]

... operationes ... [illegible]

... demonstrat ...

... a posteriori ... demonstrat ... ita ... [illegible]

... distinguamus ... [illegible]

... operandi ... operandi et ... [illegible]

quod cum modo [illegible] Alin de operari ut [illegible]
[illegible] contrario [illegible]
[illegible] operari [illegible] demonstrat [illegible]
[illegible] effectus [illegible]
[illegible] causalitatis [illegible] tale [illegible] tales [illegible]
[illegible] operatis [illegible] tale [illegible] sub [illegible]
consideratione prior visio demonstrat posteriores demonstrat [illegible]
a priori [illegible] demonstrationis [illegible]

Dico quod si visio [illegible]
[illegible] operatis [illegible] actualis [illegible] demonstrat [illegible] demonstrat a priori
[illegible] instans [illegible] actualis [illegible]
ad [illegible] finis [illegible]
[illegible] tanquam [illegible] caret [illegible]
[illegible] operis [illegible]
[illegible] caret [illegible] operationis [illegible]
[illegible] tanquam [illegible] finis [illegible]
[illegible] operationis [illegible] tanquam finis [illegible] tanquam finis [illegible]
[illegible] finis [illegible] operat [illegible]
[illegible] temporis [illegible]
[illegible] finis [illegible] ratione [illegible]
[illegible] finis [illegible] operatis [illegible] actualis [illegible]
[illegible] finis [illegible]

Hoc supposito [illegible] visio [illegible] trahit [illegible]
actualis [illegible] finalis [illegible]
[illegible] finalis [illegible] organi [illegible]
[illegible] demonstrat a priori [illegible] demonstrat [illegible]
sit a priori [illegible] falsa [illegible]
[illegible] visione alterius [illegible] vestibus [illegible]
explicari [illegible] temporis magnus [illegible]
[illegible] visione demonstratis [illegible]
[illegible] visione [illegible] natura [illegible]

Caetera

cilitans ꝑ notiora quo ad nos eg. ꝗ ea Prior sit, et quoad se notior sim effectu, nec omnino notiores sunt effectus quoad nos ꝗ aliis manu ducimur ad cognitionem. quo etiam modo exponit idem. Cajetanus in vª. Definitione generi- ꝗ ponis =

2ª Dubium ē. Utrum Definitio aiæ univoce, ꝑ anologice ꝯveniant oīs aiabus. ꝯclusio dico: non conveniunt univoce, sicut assistentibus angelorum presidentibus Cœlis et nautæ moderanti navi. Patet ꝗa ita ꝯveniunt ꝑ quandam similitudinem Definitionis formæ corporis, quia assistunt licet illa moderentur ꝑ pie tamen illa non informant nec illis univoce. sicut 1º conveniunt univoce ꝯvenit Definitio quæ oīs mg informant illis univoce et aliquis saltem operationis vitalis sunt ꝑncipium. Rogari solet utrum aiæ sit corporis ꝯsistentis anima ꝑ. Dicto Dicati in libro 3º de letteris ꝑ hoc ꝗ tractatu 2º ꝑ 3º. attendimus ad mitendum de forma substantiali ꝯsistentis anima; et in ꝑ sicut conveniunt specialiter quando operationes vitales ꝗ non ꝑ operantur in corporibus in aiatis ꝗ tamen dicitur in illis mē. Circa opiniones veterum quia aliis aiæ fecerunt ignealis athomos et his similia deliramenta bene non ꝑtes intē quos dubium quod ē vª. Definitio uv utrum oīs aiæ dibiles sint in ꝑtes integrantes. 1º ꝑ aias Plantarum et insectorum dibilles ē.

Dispº 9ª

Utrum oēs aiæ Dibiles sint in partes integrantes =

Sectº 1ª aias Plantarum et insectorum dibilles

ē.

Dico in presenti sit ꝑ certam certum omnium aias bis Planticæ sive aialium, et insectorum quæ insectorum et gallus in sectiles in ꝑtes substantiales phisicas mg ꝑ. Probatur hoc ex 2º phisicorum tractatu 2º ubi universaliter Deguavimus formas substantiales ꝑ statuimus ꝑ ꝑtes indibisibiles in ꝑtes substantiales phisicas aiæ in his presertim infinitis ad intentum. altera certum ē formas eas dibiles in ꝑtes essentiales sive metaphisicas hinc ꝗ ꝑ genus ꝯcretum et formas ꝑ possunt singulares in duas ꝯtendi ꝑ 3. altera

ad cuiusvis n̄ minus certis aliis formalis in partibus substantialibus ipsius
quae integrantis subordinatae ... possit ex gratia fidei certis sit
... in defendenda assertione ... simus
... substantia ... physicorum
Propterea ista questio ad eam formam corporis
et in his ad partes formae integrantis revocatur. Utrum formae ani[mal]ium plan-
tarum animalium quae sunt divisibiles et partibilibus in partibus substantialibus integrantibus
quarum singulae singulis ... partibus correspondeant. an ... sunt
... in debilibus in omnibus et singulis ... partibus existentibus;
... aliis totalis in ... existere ... simul ... eximus; ... vi
... ..., eadem ... sunt ... distinguitur diversa est opinantibus
... loco et tractatu scorrimus (?) ut quae maxime ... claritas in
... ... ac ... plantarum ... insectorum instituendus
nobis est sermo. ... ... et alia ... insecta. vocamus autem animalia
imperfecta ... ... multis in locis ... praesertim ... huius libri
... 20 insecta vocat ... formica verme reptilia
... fere dicitur quia si insecta dividantur, ... illorum partes ...
... et vita operatione ... huius ... animalia plurimum ex parte
fiunt generantur alia perfecta ... quae insecta ... vivunt
... mari ex parte generantur ex putrefactione ... ex commixtione maris
et feminae.

Nec videtur posse in dubium cadere quin aliquae
plantarum ... sint et scilicet in plurimis partibus ramus ...
ab arbore excissus alteri ... insertus aut in terra fossus vivit
frondet, fert ... fructus ... retinet eam ... quam ... sic
in arbore ... ... et cui genus similia ... ... arbor
fert ... fructus ... alienos ab iis quos in sua arbore ...
... videtur certa ... in quibus ... ...
... ... aliis ... manere in tranco altera ...
abscisso. idem cernimus in herbis ... ... et ...
... radices et floreant. nec dici potest ... aliis ...
ti in arbore altera ... abscissa ... sicut alia est ... frumenti
... existit in spica et alia ... altera ... ...

ex

exsiccatum est et mortuum in terra mihi ingenitum iterum redivivum ac novo = aliquo specie similem plurimis granis non distinctis pregnantes quod idem in arboribus seminibus contingit.

n. 14° experimenta nostra Parisiis arboris semen ... iterum viresit nec ... tritici ... et alia semina 3a 19°

... semen ... emoriente ... iterum induci ... indueta sit alia altera ... diversa specie quod cernere est morte ... cadaveribus ... hanc mille alia ... herbas ... iterum

... illius ... in eo de inquo sumus explicationis.

... exsiccatum est non transit in ... in alterum granum diversum ... alterum

... corrumpit plantas illius ... herbas deinde ...

... incarnatum ... plurima a corrupto non distincta immutatione inquit

mutationibus ... ut ... diversis manifestum ... non potuisse ipsis grani ...

... aliis longi ... flores ... insertis ... nec

transit in diversis ... nec ... destructo in virgam ... idem ... et subcarnea

... nuova ... acceptiunt

Deinde ... factoris ... non desunt opiniones diversae ...

... Platonis ... tribuit ... Platonis c. 8° et ... capite 7° ... consueverit ... in ... sive ...

... in deditis ... integranti ... inquit ...

... tractant ... hic ... infra citandi ... in

est et ... certa opinio ... in partibus substantiae integrantis

... tenent ... Thomae ... 9° 76 arto ... super

... Toletus ... Pater Rubius Arriaga ...

... sequenti citandi ... expressi ... Deinde ...

... atque ... plantarum ... deditis ... et ... ultimo

... et brevitate ... ita scribit: ... autem plantae ...

... et ... diversis ... vivunt et ... et multa fiunt ... in

... ab ipsis ... vivunt ... in multo autem ...

... non ... instrumenta ... facere ... quod in uno

... quod autem in planta ... statuit et ...

... in sectionis ... explicabimus

Ratio ... aut ... in

partes singulae partes divisae hoc modo tenent [illegible] et consequenter singulae
partes divisae instant animae [illegible] in eadem, quia una anima requirit instare partes
distantes et distinctas [illegible] in forma diversitatis [illegible] partes [illegible] in singulis
partibus lacertae divisis deinde singulae partes animae [illegible] ante divisionem [illegible]
[illegible] partes animae quia lacerta [illegible] [illegible] [illegible] post divisionem distare
animae ab [illegible] partes divisas et hoc [illegible] illius alterius deinde duci
[illegible] munere autoris nullius. cui solutioni [illegible] uno animae [illegible]
ad [illegible] quia [illegible] in aliquibus [illegible] in debilibus et advenientibus [illegible] nutritis aliis [illegible]
destructa praecedenti unione altera unio denuo duarum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] in [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] organis [illegible] ad [illegible]
[illegible] sentiendi, nutriendi, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ducis [illegible]
capite et corde. [illegible] destructis partibus viventis numquam [illegible] in [illegible] nisi
[illegible] cadaveris quod videre est quotidiana experientia ex [illegible] [illegible]
[illegible] falsis [illegible] tum quia [illegible] unio denuo advenire eadem anima [illegible]
in [illegible] nec tantis organorum apparatus requiritur. Et [illegible] quia
[illegible] in ducatu [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] requisita [illegible]
in [illegible] et [illegible] animae [illegible] manent in [illegible] corpore lacertae [illegible]
necessaria [illegible].

Discrimen [illegible] partis [illegible] verbis [illegible] inter
plantas et insecta [illegible] insectorum partes divisae [illegible]
[illegible] breui tempore [illegible] in aliud [illegible] [illegible] plantarum
partes [illegible] vivant et multiplicent in aliis arboribus [illegible] discri
minis [illegible] quod viventia insecta [illegible] et nutriant [illegible]
instrumentis stomacho corde et aliis [illegible] carent et [illegible] ipsa
in se [illegible] plantae [illegible] instrumentis et nutriant [illegible]
[illegible] [illegible] alimentis [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] in se virtutes [illegible] instrumenta [illegible]
[illegible] alimentis, [illegible] radices [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] terra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] insectorum [illegible] [illegible] sibi [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] in colubris [illegible]
cauda et [illegible] [illegible] [illegible]. Partes divisae [illegible] animae in debilibus

[illegible]

ex parte tanti Doctoris et aliorum ... credimus
... inter duas opiniones ... extremas ... mediam
... quod fuit ... partim debilis partim indebilis ... meos
... libertatem et ... indebilis in eos ... in quos
... ut maneant et vivant ... [illegible]
... debilis ... [illegible]
... [illegible]
... in ... pendeant ... [illegible]
... arbore ... abscindos ... [illegible]
... [illegible] ... nec ... [illegible]
... [illegible] ... Dei ... [illegible]
... debilitati ... opinionem ... de indebilitate ... debilitate
... et hec opinio ... in debilitate ... indebilitate

gesta ...

... Reflexionum alia et debilis

Conclusio ... [illegible]

... in ... actionum ... [illegible]
... [illegible] ... debilis ... [illegible]
... debilis et ... [illegible]
... opinionem ... [illegible]
... Cardinalis ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... in debilis ... [illegible]
... [illegible] ... malo ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... nec ... [illegible]
... [illegible]

pre corporis licet invisibiles diceret non [illegible] unusquisque
[illegible] realis existentia in qualibet parte mundi et in [illegible]
materia

Ratio [illegible] efficax [illegible]

Diximus [illegible] [illegible] dependentiae cuiuslibet
[illegible] aqua [illegible] dependeret [illegible] invisibilis [illegible]
[illegible] dependent [illegible] educeret et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] corporis
in visibilis non repugnant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] supponunt non [illegible] [illegible] existere in pluribus
in [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rei spiritualis [illegible] corporis [illegible] universalis
omnino independens [illegible] [illegible] [illegible] realis [illegible]
[illegible] [illegible] entitatis corporis [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in adaequata [illegible] [illegible]
[illegible] communicat in [illegible] [illegible] rei [illegible] [illegible] communicat
in [illegible] rei spiritualis [illegible] de [illegible]
in [illegible] absolute [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] corporis numquam [illegible] se extendere ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] et salte [illegible] [illegible]

[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] influere [illegible] corporis [illegible] [illegible]
[illegible] influxu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] educere ex [illegible] illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] efficient [illegible] [illegible] partibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in actu [illegible]

[illegible] adequate [illegible] operary, aliqui accedant sive totalis sint, sive par-
tialis, nec efficiunt [illegible] [illegible] [illegible] absolute [illegible] ex
[illegible] [illegible] acquirit [illegible] [illegible] Et hinc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] erat [illegible] adequata [illegible] [illegible] concursus
[illegible] operationi et influxui partis [illegible] [illegible] [illegible] simile
[illegible] [illegible] [illegible] adequata [illegible] [illegible] brachij
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erat [illegible] partialis [illegible]
[illegible] brachij acquiri [illegible] [illegible] fieri [illegible] totale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] erat [illegible] adequata [illegible] operarij
[illegible] [illegible] concursus ad [illegible] [illegible] advenient. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instantiis [illegible] adduc-
[illegible] ad materiam [illegible] [illegible] inferunt.

[illegible] [illegible] thomistas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] accidens nequit mutare subiectum
partiale nec migrare de uno in aliud [illegible] [illegible] corrupto [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] potest [illegible] subtotalis [illegible]
accidens [illegible] [illegible] transire de uno in aliud: [illegible]
[illegible] transiret de uno subiecto partiali in aliud [illegible]
totali in subiectum totale [illegible] in [illegible] [illegible]
temporis acquirit [illegible] [illegible] novas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] praecesserat [illegible] alia [illegible] advenient: [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] inter se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] praecesserat [illegible] advenit [illegible]
[illegible] subiectum partiale imo [illegible] [illegible] [illegible] particula
[illegible] [illegible] mutabit subiectum totale [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] advenientes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deinde [illegible] experimur bruta meminisse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scribere
[illegible] [illegible] manet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt corpora

Decimo debemus ... et simul ... status oppositi sciatur et ut intelligatur ... sectione sequenti ostendam nullos gradus ... in debilitatis ... [illegible] ... in ... debet ... [illegible] ... nullus ...

Damus ... Albertus ... et ... [illegible] ... debilitare ... faceremus debilem ... [illegible] ... alios ... [illegible] ... et ... nullos ... actus in ... experimur ... destruit ... in illo ... momento ... [illegible] ... et ... in ... destructa ... fuit in ... et alterum ... in opposito ... destruit ... [illegible] ... et hoc falsum ... [illegible] ... ductione ... privari dependebat ... [illegible] ... et velut ... in oppositum, et hoc ... [illegible] ... destruit ... videlicet ... corpore credere ... dicimus ... infra ... dependent ... corpore ... dependeat ... debet ... dependeri ...

Sectio 8a

Primus in debilitatis ... remaneant ... ex his ... nobis ... in ... et debilitatis ... fuerunt in ... paucis ... existentes ... in debilitatis existentes in ... et singulis ... amplexantur thomistae albertus magnus ... ferrariensis ... caietanus ferrara ... et plurimi alii ... ab ... Paulo post ... et sententia ... sectione ... sequitur ... tota ... hoc ... maxime ... maxima ... debilitare ... partis integrantis ... in debilitatis ... et ...

[illegible] carruisset. D. clara s. thomas eande
[illegible] 16 anno [illegible] tempore et ideo inquit thomas
diversa [illegible] dividit ab eo [illegible] accidens, de [illegible] requirit
diversitatis in [illegible] et [illegible] precipue animalis [illegible] inequali
[illegible] et [illegible] unde [illegible] dividit [illegible] accidens ad [illegible]
quantitatis. [illegible] qualitatiua [illegible] attribuitur [illegible]
[illegible] accidens.

D. [illegible] optime [illegible] Per [illegible]
et [illegible] accipiat [illegible] maxime [illegible] et [illegible] quoniam [illegible]
[illegible] dibilius [illegible] in [illegible] et simplicitate omnimoda [illegible]
[illegible] unitate [illegible] et in aliquo [illegible] comparatiue [illegible] ad
[illegible] corporeas [illegible] et [illegible] ex [illegible]
[illegible] maxime [illegible] debilius [illegible] animalis
[illegible] qualitatiua [illegible] que [illegible] sunt [illegible]
[illegible] plura [illegible] et [illegible]
[illegible] a quibus [illegible] in [illegible] servare et sine quibus [illegible]
[illegible] et [illegible] animalia [illegible]
[illegible] diversa [illegible] minores [illegible] et aliquando
[illegible] imperfectiores [illegible] et dispo
sitionis [illegible] unde unitas ab [illegible] sumit [illegible]
simplicitate et carentia partium [illegible] et [illegible]
[illegible] partibus [illegible] ab aliis
[illegible] permanere et vivere [illegible] in debilitate
[illegible] in presenti [illegible] s. thomas [illegible] adheremus
[illegible]
veritati =

[illegible] explicat
[illegible] in [illegible] huius [illegible] maxime [illegible]
[illegible] animalium [illegible] debilius [illegible] in
[illegible] imperfectiores
[illegible] indebilius [illegible] facitis et [illegible]
[illegible] in animalis [illegible] indebilius

existens [illegible] in [illegible] ut [illegible] in [illegible]
sibilibus [illegible] et lacerti in debilibus reficiet [illegible] existunt
in debilibus [illegible] videri ex experientia et videmus in [illegible]
[illegible] maneret [illegible] et [illegible] devisse [illegible] ita [illegible]
[illegible] videri in debilibus [illegible] dicemus [illegible]
videri experientiam [illegible] caput in pluribus [illegible] et
brachium abscissum [illegible] corrigit imo in [illegible] experientia
[illegible] vivere et [illegible] dicunt [illegible] [illegible] mo
[illegible] videri [illegible] ab spiritibus vitalibus [illegible] in
[illegible] dicere et dicere tenemur [illegible] in hoc [illegible]
caput abscissum saltitat [illegible] certissimum sit post [illegible] capitis [illegible]
[illegible] n[illegible] inspirare nec caput nec corpus

[illegible] his falle ocurrit [illegible] a manifesta experientia
[illegible] imperfectum facimus [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] abscisse [illegible] provenit ex eo [illegible] pluribus [illegible]
[illegible] sequuntur [illegible] verbari [illegible] brachium abscissum [illegible]
[illegible] provenit ex eo [illegible] pars in illo tendens [illegible] ad influxu
[illegible] partium principalium [illegible] manent in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] debilibus
a capite ad caudam in [illegible] manet [illegible], ut [illegible] noster
[illegible] vivunt [illegible] partes alii sub [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] alii [illegible] alii [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partibus [illegible]
[illegible] vivant [illegible] [illegible]
[illegible] capite ambulans [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ambulare [illegible] [illegible] historie in die
[illegible] differentiis hispanis [illegible] a barbaris suis [illegible]
extracto corde [illegible] caballero [illegible] muerto me [illegible]
[illegible] partium ab [illegible] in [illegible] nec [illegible]
[illegible] in debilibus, tum [illegible]
[illegible] tum etiam [illegible] aliquis [illegible] anguilla [illegible],

ut.

... fillo illa quae sola ... ipsi ... humi ... in ... lary
... naturis ... lary ... et motu ... anioru ...
... postulans quod in exigua ... neguerunt ... ad ...
... habent ... in virtutis quae ...
... habe ...

... ultimo adducit ... lary ...
Et similiter ... in ... absque ... vitali ...
... mirabilis illa Regularis ... multis ... et ... pene
... integra erat ... absque ... vitali ...
que ... uniformis ... manet ... et ... in ...
aliqui ... operatur ... ut ... sentit ...
... in circulo ad ...
... ut ... ad ... ad ...
... operatis ... necessarium ...
... ad hoc ... Regularis ... ad ...
... operatis ... una ... videtur.

... opinionem ... sicut
qui ... in una parte ... corpore ...
... et currit ad ... quod ... illius ...
quod ... illius ... parte ... tota ...
Et confirmatur 1° quod ... caput ... opponunt
... capiti ... confirmatur 2° quod ... imaginatio ... imperat
appetitus quod ... in eadem ... confirmatur
... confirmatur 3° quod ... uni operationi ... aliqui ...
... in ... operationi
... operationi ... capitis ...
... cordis operationi cordis et in una ... intensiva
alterius.

... Ad argumentum ... in ...
... in quibus ... experimur ...
... imperfectum ... argumentum ...
... per ... sensitiva ... corpus ... in ...

[illegible] sentire [illegible] dicitur [illegible] Nostra sententia [illegible]
[illegible] excitat imaginatio vel [illegible] appetitum ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
maxime [illegible] dependent [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apprehendi et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vitalis [illegible]
[illegible] [illegible] ad operandum [illegible] in [illegible] ad operandum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vitalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad manifeste
falsum [illegible] [illegible] actus corporis organici [illegible] [illegible]
[illegible] corporis organici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] actus corporis organici [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpus [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nutrit [illegible] [illegible] nutrientibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
intra [illegible] [illegible] [illegible] vivunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] signum. Ad [illegible] [illegible] dicimus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] partes viventis heterogeneae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] partibus [illegible] [illegible] [illegible]

Disp.o 3.a

Utrum Partes viventis heterogeneae

substali[illegible] secund[illegible] Differant

Substale partium Discrimen multi invehunt

Sequitur Disputando [illegible] praecedente [illegible] [illegible]
quae in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] substalit
[illegible] inde dubium [illegible] [illegible] differant
[illegible] Dubitandi [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible]
[illegible] quidem [illegible] diversitas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] differant quae differt [illegible] a carne [illegible]
[illegible] [illegible] diversitas [illegible] [illegible] substalis [illegible]
[illegible] [illegible] substalit differant [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] substaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oculi magis
Differant [illegible] [illegible] differant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] diversitas [illegible] substalis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] accidentalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oculo magis differunt [illegible] [illegible]
[illegible] in pede quae differt [illegible] [illegible] alterius oculi.

Discrimen [illegible] substale [illegible] in [illegible] [illegible]
heterogeneis sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] metaph[illegible]
[illegible] [illegible] metaph[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tomo
[illegible] et alium [illegible] [illegible] [illegible] tractu [illegible] quo [illegible]
[illegible] [illegible] quaestionis accerrime [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] nemo [illegible] Recentioris [illegible] [illegible] [illegible] heterogeneas [illegible]
[illegible] diversitatem [illegible] in unione [illegible] [illegible] heterogeneis [illegible]

ben[illegible]

brita. Huius tamen partes [illegible] ni albi [illegible] tendunt dari
oporteri propter defectum operationis et [illegible]
illius [illegible] ministerium [illegible] prioris dicendi [illegible]
[illegible] volumus.

[illegible] partes supponendus est in indubius
Deo et aliis [illegible] convenient [illegible] causis [illegible]
diversa [illegible] variari solent variari accidentia [illegible]
sit albus vel niger [illegible] a climate regionis a diverso temperamento
et accidentia parentum [illegible] variat [illegible] posset variari nigredo
[illegible] apud ethiopes niger nasci posset inter nos nasci albus similiter a
[illegible] nigris niger filius a debili et senio [illegible] debilis et tenebris
infans posset robustus nasci si ab eisdem parentibus in meliori
etate [illegible] hec accidentia ex causis extrinsecis [illegible]
[illegible] substantialis [illegible]
[illegible] sive capite oblongo [illegible] membrorum [illegible]
[illegible] sive albus sive niger [illegible] substantialis est aliud accidens
[illegible] variari ex vario [illegible]
[illegible] cum [illegible] regione [illegible]
[illegible] accidentia [illegible] variari posset ex causis [illegible]
[illegible] in [illegible] medicos [illegible]
[illegible] dari inter [illegible] albus et [illegible] nigrum [illegible]
candorem [illegible] nigredinem [illegible]
[illegible] tendent a causis extrinsecis
[illegible] varietatem variant [illegible]
[illegible] causis [illegible] debent

[illegible] substantialis [illegible]
P[illegible] debere [illegible] temperamenta et accidentia [illegible] partis capitis [illegible] temperamentum
capitis et [illegible] temperamentum cordis [illegible] cordis [illegible]
[illegible] temperamentum [illegible] posset [illegible] temperamentum capitis

[illegible] malus et substantialis differunt [illegible] malus substantialiter

differt

differt ab aia cordis [illegible] maior [illegible] difficultas [illegible] dicenti
temperamenti quod est in capite [illegible] debet dari [illegible] extra
[illegible] adiciatur illud [illegible] in differentia [illegible] sit
[illegible] Nec diversitas [illegible] quam [illegible] pendeat a diversi
tate externorum, nec [illegible] quam [illegible] nec
[illegible] sed [illegible] viventis [illegible] in capite [illegible] pars [illegible] in
capite, et pars [illegible] quae est in pede [illegible] dispositionis seu temperamenti
in sua loca [illegible]

[illegible] in morte animae huius [illegible] relinquit
[illegible] tota [illegible] operationis et
[illegible] capitis [illegible] liber [illegible] dispositione capitis
[illegible] relinquit in [illegible] alio [illegible]
et [illegible] quamvis singulae [illegible] in [illegible]
aliquas dispositiones [illegible] ad quas [illegible] in differentes [illegible] autem
[illegible] implicat [illegible] collective sumpta [illegible]
[illegible] dispositiones capitis, cordis [illegible] illius partis
[illegible] aliis [illegible] dispositiones [illegible] aliud
[illegible] unitae [illegible] in differentes [illegible]
dispositiones [illegible] ibidem
in differentes [illegible] unionem mutarentur et quae ante unionem erant
in differentes [illegible] dispositiones capitis [illegible] cordis post unionem [illegible] dis
positiones [illegible]

[illegible] singulae [illegible] in diffe
rentes [illegible] dispositiones [illegible] capitis [illegible]
[illegible] carnis [illegible] potentiae [illegible]
[illegible] accidentia [illegible] officii
[illegible] medicus [illegible]
[illegible] implicare [illegible] sub dispositionibus
[illegible] quamvis [illegible] violentia [illegible] hoc [illegible]
[illegible] quod nequeat inferri [illegible] nisi [illegible] aliud
[illegible] pone equum [illegible] attendant [illegible]
[illegible] equus [illegible] membrum
[illegible]

nec pars aliqua [illegible] ... videat [illegible] sequela [illegible] ... [illegible] abscindentur [illegible] ... [illegible] earundem [illegible] ... magnitudinis [illegible] equi supplerentur [illegible] ... [illegible] ... [illegible] similibus [illegible] ... ac [illegible] equus integer [illegible] ...

[illegible] ... partibus [illegible] collective sumptarum [illegible] oculus [illegible] dispositus videri [illegible] ... [illegible] ... collective sumpta [illegible] ... [illegible] ordo ad dispositas [illegible] ... [illegible] ... totaliter [illegible] ... ordo ad [illegible] ... [illegible] ... [illegible] variant [illegible] ... [illegible] videri [illegible] partialiter [illegible] videri ... [illegible] ... totali tanquam [illegible] ... [illegible] ... corruptibilis [illegible] ... [illegible] duplex [illegible] ... [illegible] ... [illegible] partialiter [illegible] totaliter [illegible] collective [illegible] ... [illegible] ... [illegible] totaliter [illegible] partialiter [illegible] ... [illegible] explicatio [illegible] generari [illegible] ... totalis [illegible] ... [illegible] partialiter [illegible] ... [illegible] dispositus [illegible] collective sumptis [illegible] ... [illegible] sine dispositione [illegible] ...

Sectio V

Partes heterogeneae viventis speciem incompletam afferre aliquid docent

[illegible] ... opinio [illegible] ... distinctas substantialiter [illegible] ... [illegible] ...
[illegible]

hetherogeneis partibus et ulterius arbitrari distinctas essentialiter ex pluribus
ita per Doctorem Subtilem in cap. sic ut efferri debeat cordis specie in quibus triplex
animae in ... ratione animalibus ... articulo 4° ... dub. ...
sed etiam corpus et alia membra sint partes individui unius speciei ... ...
... se diversae ... ab alio et eiusdem speciei manent hic alie
species partes ... quant. eiusdem multis ratione equi. ... ... species diversae
operationes specie differunt ... ... speciei differunt ... partes ... quia ... ...
rationibus specie diversarum ... specie differunt. ... et videtur ... ...
quod ducimur ad distinguendas res ... ... ejusdem a ... speciei
distinguimus ... in ... operationibus specie diversarum ... ... unus
homini alteri ... ... quia ... capitis ... operationes capitis
quas non ... cordis. et huius operationes ab ... capitis ... ...
... distinctionem hic ... inde ... quod partes eiusdem ... ...
se distinguere ... ex ... capite diversarum operationum ... ... distinctas
... ex alteri distinctionem specificam ... ... habeat ... ...
... et distinctae et sit diversarum operationum ... talis specie ...
differre debent =

... ... quaerit ... eiusdem partes sint
eiusdem ... et ... omnis eminenter hetherogeneas ... ...
... operationes capitis cordis et reliquorum ... ...
... in ... ... major ... ...
... entis ... ... hetherogeneitas eminentialis ratione
... ... et sit partis diversarum operationum ... ...
... ... et ... ...
... ... operationes ... et ...
... quod ... ... differentes ... ...
... ... operationes ... ...
... ... operationes capitis ... ... cordis
... ...
... ... capitis ... ...
accidentia diversis ... ...
... ... et non alibi, ...

[illegible] in cerebro et calor in corde [illegible] pars [illegible] in cereb[ro]
[illegible] indifferens ad dispositionem et operationem capitis [illegible] pars capitis [illegible]
ad [illegible] capitis [illegible] indifferens [illegible] pars [illegible] declarat[ur]
operat[ionibus] capitis [illegible] [illegible] dispositionem [illegible]
[illegible] in [illegible] alterius [illegible] pars [illegible]
[illegible] pars [illegible] [illegible] aqua [illegible] aqua [illegible]
[illegible]

P[illegible] opinio [illegible] mortis aliquo [illegible]
accidenti amittit temperamentum [illegible] temperamentum cerebri [illegible] illud temperamentum [illegible]
[illegible] pars alia [illegible] temperamentum
[illegible] pars alia [illegible] pars [illegible] existens in cerebro [illegible] partem
[illegible] illud temperamentum [illegible] illud [illegible] temperamentum
temperamentum illud [illegible] et [illegible] aliud [illegible]
[illegible] ad [illegible] indifferens [illegible]
[illegible] aliquo [illegible] temperamentum [illegible]
[illegible] temperamentum [illegible] alterius [illegible]
impossibile [illegible] pars [illegible] indifferens ad [illegible] temperamentum [illegible]
[illegible] temperamentum [illegible] temper
ramento alterius [illegible] calor [illegible]
calor cordis [illegible] cerebro et huius summa [illegible] cordi [illegible]
[illegible] pars [illegible] producere dispositionem [illegible] cordis [illegible]
illas [illegible] producere [illegible] virtute
[illegible] ad [illegible] reducenda [illegible] pars
[illegible] indifferens ad temperamentum [illegible] pars
[illegible] in corde illa in capite [illegible] frigida [illegible]
[illegible] pars [illegible] in capite et in pede

[illegible] facit [illegible] distributione
[illegible] aliquam [illegible] operationem
[illegible] sensitivis [illegible]
illa [illegible] ex [illegible] operationem [illegible] aliquo
[illegible] ab eo [illegible] ab [illegible]

[illegible] Colutis operationis huius negueat at quo [illegible] dici exsimilis

[illegible] corporis Distinctum in praesentia [illegible] variant operat[illegible] diversorum

operat[illegible] quae pervenit ab una [illegible] non potest pervenire ab altera operat[illegible]

[illegible] capitis in pervenit [illegible] nec [illegible] a corde. insuper notandum est in quolibet

organorum [illegible] dispositionum varietatem quam [illegible] in [illegible] [illegible] variant

[illegible] qui [illegible] a [illegible] intro [illegible] variabili ex [illegible] aliarum [illegible]

causarum diversa. [illegible] colorum varietas [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] innatamus est [illegible] macule [illegible] et varii colores

[illegible] [illegible] diversitatem [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible]

intro [illegible] ex [illegible] [illegible].

Dico hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in hoc, in quo [illegible] [illegible] [illegible] diversitate [illegible] [illegible]

in [illegible] [illegible] dixerunt huius opinionis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] substantialem diversitatem quae in [illegible] corporis

[illegible] in hoc. [illegible] ad unionem substantialem quae [illegible]

in [illegible] distincta [illegible] [illegible] fundamentum [illegible] [illegible] debeat

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

operat[illegible] capitis in capite et cordis in corde [illegible]. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] unio substantialis [illegible] ea diversitatem [illegible]

partis potius ut pars unionis quae est in capite [illegible] [illegible]

ad operat[illegible] capitis et pars unionis quae est in corde ad operat[illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unionis [illegible] ad [illegible] [illegible]

operat[illegible] [illegible] [illegible] distinct[illegible] specifica in [illegible] unionis [illegible]

[illegible] est in [illegible] huius sectionis [illegible] [illegible] in unione hoc

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est in [illegible] [illegible] [illegible]

aliud [illegible] nisi pars unionis [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] amissi.

Secto 3°

Primi capitis [illegible] solbunt

quae opinio [illegible] [illegible] adeo

[illegible] [illegible] ut ali [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Pectus et in cor sentit Religio. deligent Ursorio cujus facta
omnia expendere in actu e[st] et ad eju argum[entum] sectionis et Individualis
parte acc[identium] qui residet in capite et actus deinde temperamentis
capitis nec pars aliq[ua] quae residet in corde petit deinde temperamen-
tis cordis et utraque pars aliq[ua] utrobique altera alterius opposita in
differentia ad temperamentis cordis capitis utriusque alterius
itaque actu capitis posuerit id in corde et ibi haec dispositio
et temperamentis cordis huius quod actu posuerit id in capite
cum temperamento capitis etiam quarti corporis pro cum temperamento
alterius partis eo. Ex quo manifestatur pro ipsis illis partibus in differentia
inde se plus geri non et manere eiusdem rationis nec temperamentum
debere tamen in argumento distinctis partis numerici quod in eis
videtur ergo ab uno quo petit negatur haec ab altero. ma[ior] quando eod[em] subjecto
diversis temperamentis fiat quae non fit una ratione et tamen in isto
solo non differunt quia temperamenta illa non petunt deinde eius ratione
aqui et alterius ratione rationis, quae utraque nunc in differentia et sic subjecto
specie tamen rationis habent quod unius et alterius temperamentis. Est ratione numeri
intelligit distinctis classis numerici. Ex eo quod habent diversitatem temperamenta
quae illa habent cum in differentia ad quae liber ita acc[identia] debet inferri in
aliquibus diversis partis unius distincto numerica quae argumentum hoc eo habet
in partibus diversis rationis existentis, quae sub diversis aliquibus partibus diversa
temperamenta sortiuntur. maior eiusdem argumenti ergo vera est dependet
et exigentia ex utraque diversorum temperamentorum falsa vero dependentia
sententia in altera et in differentia.

Ad quartum maioris patet ad dictam maioriter minori
quo ad ultimum partis primo illa quo ad ultimum. Prius quod de
deliberatione particularis temperamentis capitis et tota ratione quod habent
haec temperamentis aliud capitis et temperamentis cordis corporis
aliud aliquibus diversis eiusdem aliquibus partibus ita quod est sub una aliqua parte
haec temperamentis sub altera aliud cum in differentia unius omnis
ipsius partis cum est haec et aliud temperamentis habent quod ipsius
aliquibus talis clare ostendit ratione non et in dictis quantitate temperamenti

Corporis

corporis [illegible] Hoc in una parte corporis calor in alia [illegible]
in capite hoc temperamentum [illegible] in corde temperamentum [illegible]
[illegible] in alia corporis [illegible] temperamenta [illegible]
illius [illegible] potius hoc quam aliud [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] illa temperamenta
[illegible] in [illegible] potius hoc potius temperamentum quam aliud
[illegible] Deus [illegible] autor naturae [illegible] ponit diversitatem illam et varietatem tempe-
ramenti et organorum; [illegible] a virtute seminis in quo [illegible]
[illegible] illius [illegible] et temperamentorum. [illegible] Deus [illegible]
illius pars [illegible] temperate [illegible] et alia pars [illegible]
[illegible] in organicis [illegible] dicendum [illegible] in uno [illegible]
[illegible] diversas sui [illegible] temperamenta [illegible]
[illegible] effectiva [illegible] illa temperamenta [illegible] illa [illegible]
[illegible] in [illegible] organicis [illegible] debet [illegible] organicitate
[illegible] a Deo [illegible] similiter dicendum [illegible] corporis.
illius pars [illegible] et [illegible] quae [illegible] ad [illegible]
organicitatem [illegible] singula organa [illegible] extensionis [illegible] pars
[illegible] in [illegible] organica [illegible]
[illegible] diversitatis [illegible] et [illegible]
[illegible] diversitatem illam organorum. hoc ex adversariorum doctrina [illegible]
[illegible] extensionis [illegible]
[illegible] in capite [illegible] extensionis
[illegible] pars [illegible]
[illegible] in una manu [illegible] singulis
et [illegible] in unico [illegible]
[illegible] extensionem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] temperamentorum diversitatem [illegible]
et hoc sit [illegible] diversitatem
[illegible] diversitate. —

Partes vero sic seu aeque unitae possunt duplici modo considerari scilicet in fieri et in actu [illegible] ratione quo modo non desinunt aliquando ab [illegible] illa diversas habent debite dispositione temperamenta. Secundo possunt illae partes unitae sunt diversis accipi singulae [illegible] ab aliis [illegible] modo ipsae requirunt diversa temperamenta debitae [illegible] [illegible] [illegible] non secus quam [illegible] habent si unitae vicem cum aliis [illegible] propterea dum uniones non [illegible] [illegible] manent [illegible] eaedem in [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] dispositionis [illegible] et in fieri [illegible] accipiatur [illegible] dispositiones nec propterea diximus immutari [illegible] quia [illegible] [illegible] desinunt adaequare dispositiones quae [illegible] sumptae non desinunt adaequare [illegible] [illegible] [illegible] manent quo [illegible] aeque unitae [illegible] in [illegible] [illegible] temperamenta [illegible] quae erant non unitae. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] quae videmus in magnitudine [illegible] proportionata [illegible] sub dispositioni duntaxat [illegible] [illegible] [illegible] maiores [illegible] limites [illegible] [illegible] [illegible] infert non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extensione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] carnis nervorum et [illegible] manerent tam in [illegible] [illegible] viventis quam maneret [illegible] viventis [illegible] sub aliis dispositionibus faceret [illegible] vivere.

[illegible] facultates [illegible] [illegible] in adversariis [illegible] [illegible] admittunt et debent admitti in viventi hetherogeneo [illegible] [illegible] [illegible] duo non oculi in [illegible] duae manus duo pedes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equum [illegible] [illegible] [illegible] alterum equum exiguum in solo minimo integrum [illegible] pedis et oculi [illegible] equus ille magnus et truncatus [illegible] in uno pede et oculo [illegible] [illegible] similes [illegible] equus exiguus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] desinunt in pede et oculo [illegible] supplent [illegible] excessus [illegible] maiore alterius pedis et oculi. [illegible] an equus ille truncatus [illegible] integer quam exiguus cui nulla [illegible] [illegible] [illegible] hanc [illegible] amplectar. Respondeo [illegible] [illegible] equum integrum futurum [illegible] equum quia nulla pars essentialis illius deficit accidentalis [illegible] equum integrum [illegible] [illegible] pes et oculus quae deficit pars integralis et dispositio [illegible]

... regimento ... [illegible]

Ad ... dicto ... distinguit ... unius ...

... sensus ... fieri potest ... [illegible] ... manifesto aliquo intentus ... determinata respi...

...tivus temperamentis oculorum et hec intentio ... non ... oculi ... intensa

... determinato ... temperamento oculorum ... non ... [illegible] ... tem...

...peramentis ... [illegible] ... reperiatur ... potest ...

... sensus ... debeat ... determinata parte ... [illegible]

... et ... temperamentis oculorum et ... non ...

... temperamento oculorum ... [illegible] ...

... debeat ... determinata pars ... determinato tempe...

...ramentis oculorum hoc est talis ... nequeat ... sub altero temperamento

... sensus adversarius ... falsum est nec ... rationes adductas

... exempla ... debere ... partis

alius ... tangit ... adducunt

... regimento ... [illegible] ... exiguo

... pluribus partibus ... mensura ...

... debeat ... debeat ... particulis ... [illegible]

... expensione ... [illegible] ...

... temperamenta ... determinatae ... temperamentis ...

... extensione ... singulas ...

... videat ... [illegible] ...

... plures ... [illegible]

... nec ... adversarius ... manifestis

instantiis ... [illegible] ...

... minimus ... nec ... determinato ... pars

aliqua ... [illegible] ... minima ...

... elefanti determinato ... in exigua ...

... alius ... elefantum pars ... determinato ...

... elefanti ... [illegible] ...

... in minimo ... elefanti ... debita ... illi...

... aqua ... tamen illa ... illius ...

... sumptis ... [illegible] ...

et singulis illarum possunt exigere quaslibet partes desumere scilicet di
visibiles. Ad hoc, pono exiguum equum in toto minimo, quatuor partes liberas carnis
dispersas per quatuor pedes, caput, et totum corpus, ita ut ipsius
carnis etiam ipsius ad vicarios, ista eius corpore ... coherent et in
una forma ut equus, et de facto similis quatuor existit in toto pede
unius equi magni et ... interrogo utrum ... declare
petat tres illas libras carnis dispersas per totum corpus equi pusilli nullo
tamen ... et tamen tota forma equi pusilli declarabo petit tres
eas carnis libras diffundi per totum corpus, ... stat optime aliqua declaro
... aptius ... et non ... declarari aptius ... [illegible]
[illegible]

Sect. 4.

Argumenta sectae quae dissolvunt

Nihilominus falsa dissolvunt argumenta sectae quae
ac 1° auctoritas S. Thomae si in toto verborum rigore accipiatur non minus adver
sarius nocet quam nobis sequitur non de dispositione ... distinctionem
distinctam specificam ... importat quam nec adversarii admittunt ...
... debet ... Doctor dixerit ... Christum ... caput morale an
gelorum ... liberis ... speciei ...
... ... in corpore ... membra ... differant specie
... ... in dividui membra et sub uno capite ...
... angeli sint ... speciei ... obstare quominus sub uno
morali capite Christo ... ubi ... satis
... non ... distinctionem specificam ... alias
specie ... ... et membra corporis ... specie una et
... differunt angeli a Christo ... distinctionem specificam
humano ... et maxime
... ac ... maior ...
... maior ... operatio
... speciei differunt et ... equum ...
... ... operationum ...
... in maioribus ... falsa ... maior ...

[illegible]

indifferenti, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] cori
[illegible] spec. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ultras [illegible] indifferens [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in sophisticy
[illegible] temperamenti [illegible] sed proxima [illegible] cadit [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] primum [illegible] a [illegible] capitis [illegible] operatis
capitis cordis et [illegible] aliis [illegible] sub eodem temperamento et [illegible]
[illegible] exercere [illegible] in illis [illegible]. [illegible] hac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] spem [illegible] equum [illegible] [illegible] si [illegible] hic pars [illegible]
[illegible] [illegible] operatis [illegible] [illegible] [illegible], tam [illegible] [illegible] [illegible] illarum
[illegible] relinquit indifferens ad has [illegible] [illegible] [illegible] exercere; similiter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indifferens et [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sub temperamento leonis [illegible] [illegible] [illegible] equum
et leonem [illegible] differre specie.

[illegible] Discrimen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; suppo-
sita [illegible] [illegible] qualis sit equus et leo [illegible] [illegible] adequata [illegible] ope-
rationis [illegible] unum ab altero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab alio [illegible] [illegible] [illegible] adequatus [illegible]
[illegible] independens ab alio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] alterius aut [illegible] illarum [illegible] saltem in [illegible]
at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inadequatae [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] pendent inter se illarum [illegible]
[illegible] existant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
indifferentis ad [illegible] [illegible] [illegible] alterius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] bona [illegible]
si [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
caput [illegible] [illegible] sentiunt [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] experimur [illegible] mutuo [illegible] et [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible]

[illegible] Patet ex dictis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] affectionis [illegible] eminenter heterogeneitates et est [illegible]
solutio [illegible] [illegible] diversitatem [illegible] in durities [illegible]
[illegible] specifica [illegible] [illegible] impugnatur [illegible]
[illegible] [illegible] adversarii [illegible] [illegible] qualitati
[illegible] aliquod [illegible] efficient [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diversis temperamentis. Et [illegible] qualit.
[illegible] poterunt [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible]
[illegible] in capite [illegible] [illegible] cordis [illegible] ibi tempe
ramentis cordis [illegible] diversa temperamenta [illegible] [illegible] aquo
[illegible] organicae [illegible] [illegible] praecedunt
[illegible] [illegible] impugnatur [illegible] sequitur. [illegible]
[illegible] viventibus [illegible] [illegible] sustinent [illegible]
organicae [illegible] [illegible] operatur [illegible] liber [illegible]
[illegible] [illegible] liber [illegible] [illegible]
[illegible] dispositionis [illegible] [illegible] liber [illegible] [illegible]
[illegible] aqua. [illegible] liber [illegible] subtralis et [illegible]
[illegible]

[illegible] quibus temperamentis aliquod [illegible]
[illegible] dispositionis [illegible] [illegible] manserint aliquo
[illegible] qualitates [illegible] habeant aliquam [illegible]
[illegible] [illegible] similis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] facultatis operantes [illegible] aquae [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in durities [illegible] aliquo
[illegible] temperamentis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illius temperamenta [illegible] manserint [illegible]
[illegible] aliquod temperamentis [illegible] [illegible] [illegible]
in oculis [illegible] aliqua [illegible] impediat [illegible] facultates [illegible]
[illegible] existentis in oculis [illegible] illius tempe
ramentis aliquod [illegible] in differentes [illegible] temperamentis
[illegible] illius [illegible] [illegible] [illegible] in hoc [illegible]
oculi [illegible] aliquod carnei et [illegible] perdunt [illegible] temperamentis
[illegible] pars [illegible] [illegible] qualitas [illegible] temperamentis [illegible]

Nulla e ... q^a ... realis et indebitus et manet talis inde ...
quo antea similiter nulla ... in alio corpore soluto ...
aliquas ... dispositionibus ... quae requiruntur ... materia
... formatione ... hominis ... ita ... inquit ... corporum
Et similiter dispositiones aliquas ad oculos requisitas quas ... requirit
... aliud ... quod ... manere ... idem tempore
... ==

... in eadem ... dicit ...
... partis ... sed ... eiusdem ... dissolvit ...
ad ... patet ... in eadem ... in ... elicit ...
... in ... dispositiones requisitas et ...
... impedit ... dispositionum ... dicitur ...
... et ... dispertit ... ista ... realis ...
... quod caret ... requisitis ... adversa causa ...
et ... in effectu ... non ...
in ... colores ... iuvenire a ... et non ...
... in ... plumas ... colores
varietate ... cum femina ... sub eodem ... et tempore ...
... excludantur ==

Ex dictis ... solum ... necessario
... hetherogeneus ... non ... in ... indigere ...
... illud ... corporaminis ... Paulo ... expedi
... in ... realis in ...
... expensis ...
... illis ... subtrahi ...
in ... corpore ... falsum ... impugnare ...
... haurire ab extremis ... ab extremis eiusdem ... qualia
... corporea ... et ... realis
et ... non ... sumere ... videt
... in eadem extrema ... dispositiones
... diffinivit ... eiusdem
... unionis ... accedere
illas

illos e iunioris Thois hetheros in ea statione ex eo quod unam et mali similem debilitatis possederint. Quare ipsi falsi ambo in dicendo aliquid dicunt. Et in hac parte mens eti organicata in manere in differentes et aliqua operas illicitas, exponendo et vitri manere in sensu. Et ita loquitur de posito eiusmodi, quod ita organicatae et alios operas et ponendos in hac parte mens ita organicalis manere simul in differentes ut in sensu debito deus alios operatos exercere. hoc sint isto temperamento et quo alio describenti et aliquo operatos

Sectio 5ª

Dis aliq. Partes similis sit intra se et illis de Bonis

Clarus mihi videtur quod videant similis hic temporis tunc destitui. Et ab ipsa que dorsissimi arbitror differerent peritiora sensui dicendo de partibus corporis, ita organicis et quae specialis vocant de mente substantialis similes et eiusdem Boni. Sunt quod differre accidentaliter ex eo quod obtineant diversa temperamenta diversa accidentia et figuram. Cor non ei quod in capite accidet se separet ei parte alia quam in corde sint desertum diversitatis aliis quod sit in capite. Et in corde substantialiter tamen et in se sit ipsius similes in secunda quaestio. Quia potest cuius cor quod illa aliq. quod in corde est in manu differente indifferentes et ad operantes alterius. Sit quae haec sententia nobilissimi auctoris et tanto magis probabilissimi inter quos praeferentes illa auctoritas Sancti Aristoteles, Gregorius, Durandus, Caietanus, Vanez quos referunt et sequuntur Gregorius in 1 de corde c. 4 q. 22 arto quarto Soncinas, Sotus, Capreolus quos afferunt pro Rubio circa sect. 5 Cardinalis Gilleris de Grac. q. 5 per Arriaga disp. 1 de gra. sect. 4 subsect. 2 et qui Clarus fatetur mica d exponere S. Thomas 1ª parte q. 76 arto 5 ad 33. pro aliis Cinqua Plures, et oculis, manus certo non sit diversitatis spectiva, p. diversitatis dispositionis quae verba clarissima sit et sit explanare. Si etiam ex Adv. bentaris Adariz sect. 2 in quo nec sibi quid in eis existimet

dicendo

dicendi est nomin[e] speciei sumpti [illegible] hic [illegible] qui ex
p[ro]ximis sec[undu]m [illegible]

[illegible] Ratio a[d] [illegible] est [illegible]
a priori [illegible] q[uo]d n[on] [illegible] sine [illegible] [illegible]
[illegible] entis [illegible] [illegible] nulli [illegible] [illegible] male [illegible]
[illegible] distinguamus [illegible] [illegible] admitti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ponant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] organica
[illegible] [illegible] hoc est [illegible] [illegible] [illegible] organica [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ex positio q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] n[on] [illegible]
extensione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible]

[illegible] q[uo]d [illegible] [illegible] integra [illegible] ex
tensione [illegible] partis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] integro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex tensione
et n[on] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex hoc est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ultimis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible]

et [illegible] [illegible] operantis [illegible] elliceat in dependent
alij positioni et [illegible] hoc si dixeris [illegible] ratio [illegible] effectori
[illegible] dependent ab accidenti et organis [illegible] illas
[illegible] operantes ellas exercet in [illegible] [illegible] plura
[illegible] organa [illegible] plures [illegible] operantes elliceret aut [illegible]
[illegible] et unde [illegible] possint plura [illegible] organa [illegible] et
plures [illegible] operationes elliceret [illegible] possit
[illegible] colligitur [illegible] defecto [illegible]
[illegible] temperamenta et operationes [illegible]
[illegible] defecto in [illegible] [illegible]
[illegible] in defectu [illegible] operationes
[illegible] ab accidenti [illegible] ab unione [illegible]
[illegible] ab unione [illegible] ab accidenti et
[illegible] defecto [illegible] elliceat [illegible] operationes [illegible]
[illegible] aliqua elliceat [illegible]
[illegible] ab unione [illegible]
[illegible] accidentis corporis [illegible]
[illegible] [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] et [illegible] aut [illegible]
[illegible] similes [illegible] diversitate [illegible]
[illegible] unione [illegible] et temperamenta
[illegible] in hoc [illegible]
[illegible] organa et operationes [illegible]
[illegible]
[illegible] extendere ad plura [illegible] adequate et [illegible]
[illegible] inspirare [illegible]
[illegible] organa inspirare [illegible]
[illegible] aliquas [illegible] operationes
[illegible] entitas aliquas in
[illegible] ad plures operationes posse ex diversis accidentibus aut
[illegible] aliis operationes quas alteras exerceat
et [illegible] sub hac [illegible] sub alia [illegible] elliceret [illegible]
[illegible]

Et quarenti abstrahi ab eo quod prius destruxerit accidens temperatum
unio non quod parent unionis sive hec sit sive breui et hethorogeneis
[illegible] accidentis [illegible] ab unione potest aliqualiter in destruens
destrui tendo non posse destrui ab unione substantiali destruendo, et inde
maneat quod aliis accidentis destruet. quod [illegible] hec unio iungit
utriusque [illegible] difficultates [illegible] utriusque argumenta destruere
non ponit partes [illegible] corporis homogeneas et similes tenet solvere argumenta
hethorogeneitatis quod ponit unionis partis dissimilis tenet solvere argumenta
homogeneitatis quod iungit opiniones et pro illa pugnantia. [illegible]
[illegible] corporea [illegible] diversitas [illegible] petit destrui diversitas partis
unionis partis capitis destrui unionis capitis et partis cordis destrui unionis
cordis etiam [illegible] hethorogeneis tum [illegible] diversitas petunt
destrui diversitas substantialis unionis partis tum quod saltem [illegible] pro
diversitas operationis [illegible] partis capitis petit destrui unionis capitis
quod petit destrui saltem [illegible] operationis capitis pro saltem [illegible]
[illegible] capitis [illegible] destrui [illegible] operationis capitis. [illegible]
in diversitas ad quamlibet unionis partis et si [illegible] quamlibet
ponit in destrui ad quamlibet unionis partis [illegible] poni non poterit in
diversitas ad [illegible] temperamentis organi [illegible] facilius [illegible]

[illegible] quod etiam si [illegible] unio destruens debent
[illegible] ad quantum [illegible] recurrendi [illegible] unio non sufficit et
melius [illegible] destrui ad accidens [illegible] [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] [illegible]
[illegible] perdit [illegible] et accidens [illegible] neque [illegible]
[illegible] supponit [illegible] manet [illegible]
unio [illegible] in mutari et destrui [illegible] alterum [illegible]
[illegible] credibile [illegible] exquiavis [illegible] temperamenti corrumpi unionis in hoc [illegible] unio illa non sufficiens destrui
[illegible] operationis [illegible] ad [illegible] [illegible] facilius
ab initio [illegible] [illegible]
[illegible] dicto, quod etiam [illegible] posterum destrui accidens [illegible]
[illegible] partes [illegible] in destrui sunt [illegible] hec partis [illegible]

unionis ... ... similis esset ... ...
... ... adeo ... ...
... ... faciunt in extrinsecum ...
... ... requisita ... nulla operatio exercere
... ... unionis. Requirit extrinseco partis ...
... nec sufficit ... ...

Sectio

Altera et efficax nostrae assertionis probatio

... ... nostra sententia ... ...
... ... discriminant ... specialiter ... ...
... ... specificis ... et ... ...
... specifica ... plena ... ... eiusdem ... ...
... ... adversarii operationis. Etenim ... ...
adversarii operationis differunt inter se specie ... ...
... ... adversarii operationis ... specie ... plena
differunt. ... videtur ... ipsa adversariorum doctrina
... ... requirat ... ...
... ... fundata ... ... ad ...
... ... specie ... plena differunt ... ...
... adversarii operationis ... specie ... plena ... ...
... ... adversarii
... ad ... specifica ... ... operationis ...
... ... requirit ... ... adversarii
operationis sint entia ... plena ... ordinentur ad ... nec ad faciendum
... ... sint ... adversarii operationis
... ... inter se unione ... ad ... ...
... differunt specie ... plena =

Soluto ista ... ... adversarii
multis impugnationibus ... ... impugnare ... manifeste

petit

Contradicit primo hoc quod intentio non ancilla facta quod ... disposita est
... sint necessarij operationibus specie differant atque possint
... ad componendum ... variis ... continuationis ... aliquo
quod specie ... differant ... specie differant non
possunt ... continuatione ... specie ...
differunt, non possunt uniri ... specie ...
... specie ... differre ... differunt specie et non possunt
uniri ... aliquid ... et non possunt uniri ...
... ad unionem ... specie ... differunt non possunt
... specie differunt et non possunt uniri non possunt ...
... ad ... et non ... primo ...
... et non possunt
uniri non ... ad ... et mutuo uniri ex alio ... dicitur non possunt
... altera ... Item quod ... non ...
... capacitate unionis ... non ... uniri ... alia non ... ab
alia ... non ... uniri ... alio non ... ab alio
... non uniri ... et non possunt
uniri ... non possunt uniri ... specie ... differunt ...
... possunt uniri ... non possunt uniri

... Respondeo

... dicimus et asseramus ... non posse continuari
... quod ... et ... sint ... necessarij operationibus ... specie
differant non est ... sufficiens fundamentum ut colligatur ... non possunt
continuari ... sint ... necessarij operationibus specie differant
et adhuc uniri possint ... continuationis ... aliud ...
... quod possunt continuari ... non est hic primo ... quod ...
non video ... ad ... admitto ...
... et ... non possunt continuari ... differunt specie ...
... differunt specie ... non possunt continuari ... in ...
... in ... ideo ... non ...
... est ... et ... differunt specie non possunt continuari
... satis ... ad ... eiusdem ... quibus ...

...

[illegible] male [illegible] species deferunt post continuari [illegible] quod alio
negociant continuari [illegible] species deferunt [illegible]
hoc habito necesse est dari quod negociant continuari atque adeo [illegible]
species deferunt [illegible] deferunt [illegible] continuari
[illegible] deferunt species
[illegible] species complete deferre [illegible]
[illegible] possit continuari [illegible] species complete deferre [illegible]
continuari [illegible] prius [illegible] possit continuari [illegible] species complete deferre
[illegible] male [illegible] possit continuari [illegible] species complete deferunt [illegible]
quod species complete deferunt [illegible] possint continuari [illegible]
[illegible] continuationibus [illegible]
[illegible] [illegible] ad hoc [illegible] ad [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] continuari [illegible]
[illegible] alia [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] continuari
[illegible] sanguinis [illegible] species continuari
[illegible] species complete deferre [illegible] species complete deferre
[illegible] continuari est manifesta [illegible] species
complete deferre [illegible] in [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] in corpore [illegible]
integrum [illegible] sanguis
[illegible]
ordinatum [illegible] species deferre [illegible]
[illegible] species deferunt [illegible]
[illegible] corporis et [illegible] humanum
[illegible] species in complete [illegible] species in complete
deferre ad hoc oculato [illegible]
[illegible] oculi [illegible] deferre [illegible]
[illegible] pars [illegible]
[illegible] species in complete deferre [illegible]
species in complete [illegible]
[illegible] species [illegible] complete deferunt [illegible] oculi [illegible]

Eius organicus est specie in gradu differunt ab anima alterius huius speciei positus [illegible] organicus quod est prior talium [illegible] dicta specie in complementum speciei.

Ubi [illegible] species sequuntur [illegible] manus [illegible] alterius huius [illegible] alterius [illegible] structuris [illegible] ex [illegible] specifica [illegible] recta [illegible] et [illegible] sequuntur [illegible] forent in recta [illegible] hec [illegible] differunt [illegible] sequuntur [illegible] species [illegible] [illegible] in distantia [illegible] speciei [illegible] possunt [illegible] alterius [illegible] alteri et alia [illegible] possunt [illegible] alterius [illegible] alterius [illegible] similiter [illegible] species [illegible] alie [illegible] possunt [illegible] speciei alie [illegible] et in ex [illegible] et [illegible] [illegible] speciei [illegible] inferre [illegible] sequuntur [illegible] in aliis [illegible] ad [illegible] in aliis [illegible] in uno [illegible] in alio [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] et hec possunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ut hec [illegible] possunt [illegible] aliqua [illegible] experientia [illegible] sequimur [illegible] ab altero [illegible] Ut [illegible] duas [illegible] speciei [illegible] alterius speciei [illegible] possunt [illegible] ex [illegible] natura [illegible] fundatis [illegible] in ipsa experientia [illegible] assignari [illegible] organice in [illegible] heterogenei [illegible] in [illegible] a virtute formatrice seminis et ideo [illegible] [illegible] heterogenei inter se pendeant a virtute formatrice seminis

Propterea in lib. dicta heterogeneitas quae reperitur eiusdem speciei non convincunt certe in dicti duo [illegible] [illegible] sunt [illegible]

organica nec [illegible] sunt [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] mar

[illegible] acquirit ab incontinentia [illegible] [illegible] illius [illegible] [illegible] dicit [illegible]

[illegible] extremis sint [illegible] [illegible] [illegible] hoc terminis quae specie dif-

ferunt non convincunt [illegible] [illegible] quod [illegible] quae specie dif-

ferunt convincunt [illegible] exemplo ostenditur quia experientia [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] et [illegible] hoc

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in simili [illegible]

[illegible] multum asserat manifestum et sine fundamento. Dico [illegible]

[illegible] specie [illegible] [illegible] quod [illegible] possint [illegible] nec ex-

perientia [illegible] nec ratio suadeat et in oppositum ratio [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Praecipua [illegible]

Differunt specie et [illegible] impugnat solutio quia [illegible]

[illegible] et incapacitas [illegible] non arguunt distinctionem specificam [illegible]

[illegible] mas et femina eiusdem speciei homo et [illegible] specie

[illegible] differunt [illegible] [illegible] non differunt specie [illegible]

[illegible] operationum [illegible] incapacitate [illegible] non arguit distinctionem speci-

ficam [illegible] non arguit [illegible] quae possit [illegible] [illegible]

[illegible] mas et femina sunt distincta supposita quae nequeunt efficere [illegible]

[illegible] ulterius sunt [illegible] [illegible] operationum et [illegible]

temperamentum [illegible] specie [illegible] differunt quod negant et [illegible]

adversarii nec distinctionem specificam in [illegible] [illegible] inter marem et feminam

[illegible] illud [illegible] [illegible] hoc ultimum [illegible] falsum [illegible] in femina [illegible]

[illegible] virtus productiva [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et [illegible] adversa [illegible] organizatio et dispositio [illegible] [illegible]

caret mas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicemus [illegible]

[illegible] a femina [illegible] accidentaliter differre et [illegible] [illegible]

[illegible] et femine ulterius [illegible] in differentiis [illegible] ope-

rationes et accidentia [illegible] praeterea unde [illegible] [illegible]

[illegible] aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

aqua

Itaque Respondetur abstracte spetie distinctam hac ex ipsis dicta adversariis evincitur quod dicant eas specie complete differre non posse distinctam quo opposito quia vivens et aqua distinctam eas differre spetie complete. Et ideo ea aliis non distinctam quia differant spetie completa ita quod ideo abstracto differant spetie imo in specie et differant spetie quam spetie completa differant. Et satis ostensum est in toto disputatione.

Sect.o 7

Adversus nostram de spetialis obiiciuntur

Tit. huius Disputationis in partem obiiciatis cum argum. cuius solutio ad hanc licet distinctionem est spetialis examen. Argum. 1.o est huius modi partes viventis heterogeneae existunt et influunt aliis in alias quod requiritur ea actio et influxus ipsi distinctae et similitudini et homogenitate partis eiusdem alio ab homog. partis in distinctis eiusdem Bony [illegible] ambo [illegible] ipso [illegible] in 5.o disp. 8 ubi statuimus distincta partitatis et magnitudinis in viventis ex dependentia unius partis ab alia et influxus et idem stante cordi in vivente [illegible] efficitur imo partis 2.o [illegible] influxus a corde viventis praeterea multus influxus partis dissimilarium inter se [illegible] [illegible] capite a corde [illegible] [illegible] ab alia [illegible] [illegible] [illegible] Galenus [illegible] medicinae et [illegible] de temperamentis et 10 [illegible] experientia [illegible] cordi proximiores magis in calescunt [illegible] a corde [illegible] calor [illegible] partes [illegible] [illegible] [illegible] qualitates [illegible] et ita [illegible] in bonis [illegible] reperit.

Duo hic observanda sunt [illegible] dependentiam istam unius partis ab alia non [illegible] in [illegible] partes eiusdem viventis [illegible] ipsarum in eo viventis separatae partis principes [illegible] et manus pendet a capite [illegible] [illegible] observari [illegible]

menta

manu et brachio quamvis nequeat conservari sine corde quod a praedicta
laedet influxu aliquarum partium in aliis praeterea non caput
pendet a corde quia accipit influxum a corde et non a brachio praeterea
circa in aliquantis aliquis cernimus partes [illegible] a capite a corde
statim perire in aliis durare aliquo tempore [illegible]
praecedentes [illegible] [illegible] partes [illegible] pendent a corde
et capite ac pendent partes [illegible] [illegible] observa [illegible]
influxus [illegible] partes [illegible] aliquas [illegible] non [illegible] influxus
medius [illegible] quam aliquo [illegible] ducant et conservent partes influxu
[illegible] in iis [illegible] influunt [illegible] [illegible] producunt et conservant
[illegible] et [illegible] partium corporis alii non [illegible]
[illegible] qualitates aliquas ab una parte in aliis [illegible]
Hoc mihi facilius est post [illegible]

Probanda [illegible] [illegible] prius [illegible]

Partes influxus non [illegible] [illegible] similitudine; [illegible]
[illegible] similis et [illegible] eiusdem rationis [illegible] nequit [illegible] influere
[illegible] qualitates [illegible] in alteris, [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] statu [illegible] [illegible] non
eiusdem rationis [illegible] [illegible] [illegible] destruere partes [illegible]
destruere [illegible] destructo toto [illegible] destruere [illegible]
influunt [illegible] influunt et [illegible] in aliis [illegible] in se [illegible]
[illegible] partes [illegible] eiusdem rationis [illegible] destruere [illegible] destruere
aliis [illegible] non [illegible] eiusdem rationis [illegible] [illegible] [illegible] aliqui
destruere [illegible] [illegible] [illegible] destruere [illegible]
[illegible] manifesta experientia [illegible] caput [illegible] cetera
membra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capiti
nocet ceteris membris nocet [illegible] pars male affecta
[illegible] corporis [illegible] et ab [illegible] [illegible] corpus [illegible]
et morbus [illegible] plerumque opus sit manus [illegible] brachium [illegible]
[illegible] pessima [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cordis et capitis sint [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible]

adhuc esse intellig. Perdent et iuste mutuo conservantur qui desinit debent
spiritui alterius veluti mentis partesque cor reddit acceptissimi
qui excipit distore rursus agit in caput et temperatur et
[illegible] qualitatis capitis [illegible] Cum caput destruit disposit
destruit [illegible] destruit [illegible] cor reddit [illegible] argumentatio
in [illegible] quia accidentis [illegible] minimis extensionibus
[illegible] tollunt ab aliis sine quorum influxu requirebant exis
[illegible] influxu istae partes [illegible] temperamentum partis
[illegible] influxu [illegible] aliorum influxu [illegible]
[illegible] destruit [illegible] status [illegible] sine
[illegible] ab influxu cordis [illegible] status unde
[illegible] minimis extensionis [illegible]
exponere quomodo [illegible] influxus harum partium in alias
[illegible] ex [illegible] ex [illegible]
cap. 4° q. 22 art. 3° possumus [illegible] et membra corporis
sub duplici statu considerare [illegible] statu [illegible] et
[illegible] statu [illegible] aliquae [illegible] partes qualitatis [illegible]
[illegible] temperatus [illegible] partis [illegible] statu
[illegible] in grado [illegible] temperatura [illegible]
[illegible] in hoc statu [illegible] violento in alius
[illegible] destruere [illegible] statu [illegible]
[illegible] in [illegible] in statu [illegible] dicto
[illegible] et influunt [illegible] destruet illarum
[illegible] et influunt [illegible] hoc [illegible] aliquam
[illegible] membra [illegible] temperamentis servarent [illegible]
[illegible] ab aliis [illegible] ad [illegible]
[illegible] functiones [illegible] et membra [illegible] in alias influunt
Cum alii calefaciunt alii [illegible] alii humectant alii desiccant
[illegible] sibi mutuo [illegible] et in bonum totius corporis [illegible]
[illegible] cordis calore [illegible] in cerebro [illegible]
[illegible] calore [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] calorem quem [illegible] cerebri et ad mixtum [illegible]
fi

[illegible] [illegible] [illegible] temperie et [illegible] debitus [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] intanta intensione ad corpus
pervenit [illegible] illi speciei [illegible] illius esse temperat ac refrigerat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] corporis
[illegible] et se [illegible] [illegible] naturali statu.
[illegible] [illegible] [illegible] agens vitale operatur esse
[illegible] [illegible] calor cordis operabitur [illegible] intensione
[illegible] [illegible] [illegible] debita sit [illegible] [illegible] [illegible] calor
cordis temperat [illegible] maiori intensione [illegible] calor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cordis [illegible] inten-
sione caloris sibi debita, [illegible] supra illum [illegible] calor
cordis [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in remisso
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plus caloris
[illegible] [illegible] cordis [illegible] [illegible] [illegible] et calor [illegible]
minus caloris [illegible] [illegible] a corde [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] calor [illegible] [illegible] in gradu illius [illegible] debito.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vitali
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tam [illegible] arte [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ad [illegible] sanitas et temperies [illegible] alia [illegible] exactissima
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] calor et [illegible] [illegible] frigiditate
et [illegible] sit temperies exactissima [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] frigiditate [illegible] [illegible]
in maximo sive in minimo [illegible] [illegible] debito illi [illegible]
[illegible] subiecto [illegible] [illegible] novi caloris [illegible] frigiditatis accipit
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] temperie exac-
tissima alia et temperies minus exacta [illegible] [illegible] in latitudine
et [illegible] [illegible] si pars [illegible] [illegible] [illegible] calorem
a [illegible] gradu et dimidio [illegible] et frigiditatis a [illegible] et
dimidio ad [illegible] ita [illegible] intra [illegible] latitudinem maneat [illegible] debita
[illegible] et temperie requisita et tunc salva latitudine

[illegible]

[illegible] Calvis [illegible] accipere [illegible] in [illegible] inequalitas perfectionis seu malis [illegible] affirmant aliqui [illegible]

Disp. 47

Utrum inter [illegible] eiusdem speciei inequalitas perfectionis seu malis diversitas reperiatur

Sectio 1a

Affirmant aliqui et [illegible] fundamentis

[illegible] insisto [illegible] quaequam [illegible] difficultatem [illegible] animam [illegible] eiusdem speciei [illegible] facilis et simpliciter [illegible] in se [illegible] nec [illegible] quaestionem [illegible] in hiis statuimus [illegible] [illegible] equales perfectionis [illegible] eiusdem speciei [illegible] inequales in [illegible] perfectione [illegible] in [illegible] alii [illegible] mali [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] similia velut in [illegible] primos [illegible] perfectior [illegible] et [illegible] memoria exemplo [illegible] ingenio [illegible] in se [illegible] [illegible] in se [illegible] femina hic [illegible] [illegible] maris [illegible] et ingeniosi [illegible] aliquam perfectionis [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] eiusdem speciei [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] hiis ingeniosi [illegible] et maris a femina [illegible] mali [illegible]

perfectus sit alij quam perfectior substantialiter in exercitio et ita loquar et ne
intellectus in ipsa substantia atque ita quod aequaliter in omnibus insit magis
perfectus sit quam aequaliter in statu viri inest et substantialiter
magis perfectus quam aequaliter in femina atque possunt esse diversio ratione
et sic sit perfectior accidentaliter non in ipsa autem substantia in acci
dentibus operativis ita quod hic unus potentia sit magis ingeniosus quam alt
qui obtinuit potentiam dispositionem sive accidentem melius temperatam et
dispositam ad intelligendum et discurrendum, et magis perfectior sit quam
femina quam melior accidentaliter potest esse atque hic in ingenioso
sive in radice sive in mari sive in femina aequaliter omni modo perfectionis
sint non sicut quam eiusdem conditionis talis aliqui potentiae cuiusdam
possunt et de libero albedine. in qua difficultate aequaliter in utramque
partem magna aequiti pensatione et auctoritatis pondere et utrinque
probabiliter sentire abrogare, nunc autem dempto nostro et libero
aliis in rebus aspernens fontes temeraria et periculossissimum
iudicavit nemini ante et in debita cautela.

in aequale vero perfectionis substantialis anima hu
in dubio et aliis ut vocas atque ut [illegible] existimat realis animi
sunt in se magister sententiarum in 2° dist. 32 et ipse probat quod
si ipsi ponderi aliarum non irrationabilium videatur quod ex creata
alia et alia excellunt in natura donis et in ista alia alias
sit subtilior et ad intelligendum minor ardor et habilior est
potentia acriorque in ingenio et applicari in intellectu praedita suo magistro
consentiunt scholastici [illegible] bona sententia Ricardus Aegidius
Caietanus [illegible] Ferrara [illegible] quos citat dubiis
ipse tractans de causalitate atque q. 3 n° 67 subscriptio
inter alios quos et aliorum ut trahunt pro Valentia ipse
dist. 8 q. 7 puncto 1° vers. 5° par a libertate
[illegible] Tablianus [illegible] citatis, hinc etiam
trahunt et explanant illud Sapientiae 8° ubi Salomon
de se loquitur: puer eram ingeniosus et sortitus sum
animam bonam et cum esset magis bonus veni ad corpus incoinquinatum

ingeniosus

inquoinquirat unde ppt bona aiq esset sibi data anima in quinquennaty hoc ē est certe dispositiy adoperaty aiq manifeste Universi illi aiq effectori debetq temperamenty arbitrio.

Nec potuit Phus nec s. thomas abeo opinione alienus ēē qa ille capite 2° Texrtu 20 asserit aiq ds in corpore ēē s. n̄ in quo aiq corpore sine discrimine in corpore Tali indicans quēlibet aiq corpus sibi temperaty dis[illegible]scere. Et s. 2° de grad. a[illegible] aiq magis effecta preparare sibi corpus [illegible] s. thomas 1a p. q. 85 arto 7 in corpore distinctiony [illegible] gerunt ex parte interius positus meliori parti, aiq quum ex parte inferioris virtutis imaginatiue et dig. et memoratiue qu. cy melius sint disposite [illegible] ad meliuz intelligendum. alteruy mq dicit ēē q. intus ē melior: Manifestum ē n̄ ait s. Doctor, qd quanto corpus ē melius dispositum tanto meliore sortit aiq. Cq qd assignat [illegible] actus et sua recipit in mo iuxta mq capacitate et in 2° dist. et 3a 20 arto 10 adq asserit eandem aiq [illegible] perfectiorem ecc [illegible] q. a discebat [illegible] ad melius corpus nec poteris respondere meliori ēē aiq ex accidentis meliori, qd cy duos mes distin[illegible] s. thomas et in altero melius intelligit. Reduxerit ad actu et facultates nobiliorq n̄ pot itaq ad actu occurrere n̄ duos mss virtutis, diversitaty, n̄ quiq assignasset. Preterea caietanus adeo expresse existimavit ēē mentis s. thome hanc, qt secus dixerit q illq n̄ videre. Tandq affert articuluy qq academiae Parisiensis inqua oppositus errorq damnat: siquis dixerit dq aiaq ab origine ēē equales erat: aliaq aiq [illegible] n̄ ēē [illegible], quy aiq inde.

Hanc [illegible] hic sent. qa n̄ ita [illegible] ē aiq rationaly ēē in differenty ad quolibet temperamenty qt quinque ait [illegible] assit hic hic l. alius, n̄ [illegible] ait debitae sibi suy temperamenty corporis ita qd requirat aliud diversity naliq hic aiq

3 pe ... fectiv intelig ut Petit temperamenty ...
quin posset fieri temperamenty ... apty ... ratio
... : ... mary ... in duci sab temperamento femine
et huic ... temperamenty mary ... saltem et mali
deferant ... factio ... fectivy temperamenty ...
... loco ... exig ... debuisti temperamenti
... eam et ... arguit ... fat ... specifica ...
et ... spe ... debuisti ... debet
in ... de spiritu arguere ... salt. mali debuisti
et mary ... et pote pars ... et ... le mini
... esset ... Respiciens ... ad ... et taly ...
... ad taly ... hec loco ... q ... dispositiones taly
in hac ... si in ducant ab agenti ... bony ...
... bony ... et dispositi ... atq ... adeo ... nobiliory
... dispositio in ducta, nobiliorz ... intendit, ergo ... dicta
sit ... dispositionis. 2° ... actii ... in ... in hanc
... in qua ... defacto in ducta ... potuisse in duci ...
... q n ... [illegible]

... 9° ... salte mary petit tempe
ramenty debuisse ... n petit ... femina et hoc clare ... debuisse
... omnes sexus ... femininus petit virtutes ... ducibus ... et ...
internis ... petit ... dispositio ... aliud ...
mary sit in deferens ad dispositionem femina ... n ... videar ... n ...
et ... miraculo ... mary ... femine et huius ...
potuisset in ... ergo ... spectivy ... exist ... pro ...
... sexus ... sit ... gerant sexy virilis ...
... sexus feminy ... temperatus ...
... mary ... temperamenty ...
... at ... adeo ... ad ... temperaty
... postulabant ... temperat... loco ...
debet ... mary ... temperaty ... addi ...
gent

praecedentis sect. et

Ultimus probatur 2° quia inter creata sequitur esse maius et perfectio quo melior inter meliora arguit auctor. Primus inter alias substantialis praestantiores [illegible] ab auctore effectrice substantialis [illegible] Ultimo probatur quia facilior [illegible] includendi eminentiores [illegible] facultas inveniendi et disponendi [illegible] quam alia humani felicitate tanta diversitas perfectionis ut difficile sit credere ex aliis accidentibus provenire et magis quod sint tanta et tanta diversitas quae in ipsa intra substantia radicari quod in istis substantiis diversitas [illegible] exigua evidentius [illegible] substantias diversas et [illegible] factio [illegible] videtur [illegible] christiani [illegible] videtur et enim status vel sint aequales perfectionis aut [illegible] [illegible] perfectissimi [illegible] suis [illegible] apud inferiores: nec praestantiora a suis parenti immaculati [illegible] providisset [illegible] femine mille [illegible] maiestatis [illegible] auxilio [illegible] videsunt. Tunc 1° quia universi pulcritudo ex varietate [illegible] maxime [illegible] hac diversitate [illegible] requiritur quod facilius intelligatur tanta operationum aliarum aliis praestantius diversitas [illegible] factio in aequalis [illegible] Tunc [illegible] si [illegible] solus [illegible] [illegible] effectrice sit existenti.

Sectio 2

Relata sententia expugnatur

Cum video huius affirmativae opinionis fundamenta satis debilia [illegible] [illegible] traxisse mihi persuadeo suis [illegible] opinioni [illegible] ut 1° aspectu [illegible] et [illegible] actius introspecte minus [illegible] hinc nostris [illegible] [illegible] ad auctoritatem magistri [illegible] ex [illegible] 17 [illegible] [illegible] ubi [illegible] ex textu ipso et verbis citatis planus [illegible] sine [illegible] magister [illegible] aliorum opinio [illegible] propriis sententiis [illegible] determinat. Verba

Salomonis in multiplici sensu exponunt aequivoce nobis

quibus [illegible] promissum [illegible] quia [illegible] puer eram ingeniosus et

sortitus sum animam bonam adeo ut asserant [illegible] bonam indolem in

[illegible] studiis unde [illegible] melius [illegible]

debitis ut existat Salomon nec illud veni in corpus in quo

[illegible] ut [illegible] et creato sine corpore

[illegible] aliqui [illegible] existimantes animas creatas extra corpus et sine illo ali

[illegible] bonis aut malis operibus tunc extra corpus

exercitiis destinari in bene aut male temperato corpore [illegible]

[illegible] ut Salomon pro bona opera melius factus sum

corpus [illegible] hoc est purus et liber [illegible]

vide nostrum [illegible] ad eum locum [illegible] expositiones alias [illegible]

expositus [illegible] sententiae [illegible]

[illegible] quod [illegible] affert longe est [illegible]

[illegible] fabulas [illegible]

[illegible] in alterum [illegible] in quolibet [illegible]

[illegible] dispositis [illegible] speciebus [illegible] diversis dispositiones de

[illegible] species aut verbis assumit [illegible] praesentis

dicere eodem modo exponit per [illegible] locum [illegible]

vegetativa et sensitiva [illegible] diversis speciebus [illegible] corpus

magis perfectum sive diversimode temperatum, hoc est illud [illegible]

[illegible] sanctus Thomas [illegible] Thomistae in se

[illegible] in eius expositione Dominicus [illegible] Carcerano [illegible]

[illegible] videtur sanctus Thomas asserere stare [illegible] in

inaequalitate [illegible] exponimus [illegible] in inaequalitate

animas melius intelligentes faciat accidentaliter meliores [illegible]

temperatum perfectius [illegible] doctor [illegible] intendebat ostendere

maioris virtutis in intelligendo, [illegible] sufficienter salvat in ipsa

[illegible] varietate [illegible] corporis. Unde [illegible]

[illegible] in [illegible] habent corpus melius dispositum sortiuntur

animam maioris virtutis in intelligendo nec [illegible] et [illegible]

re

Recurrit 2. me ad actum Ergo ad facultates memoriæ et imaginatiuæ deseruientes intus similiter ac Adami facile accidentaliter sine præparatione ad artiam [illegible] explicitæ Durante tempore fructuosæ hoc responsiue actus particulares vt tracta [illegible] seruans particulares flumen quod [illegible] vatem illorum doctorum auctoritas in quorum directione ad eam cum hoc nobis [illegible] quam alii melius et verius sentire

in ratione [illegible] sunt [illegible] nominatur dona

[illegible] indicando [illegible] tamen hoc autem in [illegible] et opiniones falsitas melius apponas singulis secundum [illegible] limus ad [illegible] in anima [illegible] de spiritu nulla [illegible] petit hoc temperatum potius quam alterum 2. ad [illegible] in desiderans et anima [illegible] [illegible] temperatum [illegible] et istius aie potuit [illegible] in duci hoc [illegible] [illegible] [illegible] cuius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tam opposita quæ [illegible] [illegible] de [illegible] 2. accidentaliter [illegible] alia [illegible] impositum [illegible] sequelis [illegible] [illegible] quatinus [illegible] signat in [illegible] et in hanc [illegible] [illegible] in ducat 2. antequam [illegible] hoc [illegible] aduersariis [illegible] [illegible] ad [illegible] inequalitate illius in [illegible] ponunt in [illegible] 2. aliquas [illegible] mittunt [illegible] æqualia temperamenta et sine [illegible] [illegible] [illegible] anima [illegible] alteri [illegible] in hanc [illegible] [illegible] similiter [illegible] in ducat [illegible] [illegible] liber [illegible] [illegible] [illegible] et in hanc [illegible] alteram [illegible] in duci [illegible] diuinæ [illegible] potius quam alia [illegible] in ducat [illegible] [illegible] [illegible] signatus [illegible] acerrime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] temperata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liberalitate [illegible] [illegible] effectu

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicimus

[illegible] anima [illegible] specialis difficultates in anima [illegible] et [illegible]

in differentes status temperatus [illegible] et ad q̃ vide
sub corpore maris [illegible] sub corpore feminæ [illegible] ab illustrem
[illegible] et sic [illegible] alterius et aliquos
operas [illegible] in feminis cernunt illi cont. differ [illegible] in iam maris
et feminæ in ipsis [illegible] in solo
[illegible] et temperamento corporis. [illegible] id mihi videri debet
ne si vere spiritus [illegible] debessy sui [illegible]
exercent magis inter illos discrimen [illegible] operatis maris
et feminæ. videre et audire magis de feminæ [illegible] operari facit
si non operari [illegible] illis magis discrimen et
possit ab eius [illegible] indifferent. [illegible] dici et ostendimus
proxime et iam quæ minus differunt ab eadem [illegible]
in differenti [illegible] dici deberent [illegible] hoc virilis animus in femineo
corpore [illegible] quales plurimæ historiæ [illegible]
infortissimis illis [illegible] feminæ quas amazones vocant bel-
lissimos exercitus ducere [illegible] in bello et [illegible] prælio vin-
cere. [illegible] feminas in viros
[illegible] lib. [illegible] historiæ [illegible]
Coelius Rhodiginus lectionum antiquarum [illegible]
[illegible] lib. [illegible] 22 [illegible]
medicus [illegible] femine in feminis [illegible] ad sui tempor-
matrimonii et in nostra Corduba [illegible] hinc in an-
tiqua [illegible] urbe quæ [illegible] nominatur ha-
bitu [illegible] in monasterio [illegible] femina [illegible]
[illegible] emisisset et inde in viros mu-
tatus [illegible] sexu [illegible] professione.
Nec deberent [illegible] Hermaphroditi sive
androgyni [illegible] utrumque maris et feminæ sexu
pollent [illegible] et certissimis [illegible]
[illegible] fides [illegible] et in legibus certus illis [illegible]
[illegible] in his [illegible] aliquos [illegible] fatum [illegible]
[illegible] sexus [illegible] potuit [illegible] et verum
divi

Diversitate ... qui pro solutis generati nunquam feminas
transisse in viros nec recuperasse pristinum sexum ... manifestari quod ... [illegible] ... tempore ... plures femi
nis [illegible] in sexum virilem ... desistant ... alii ... post
[illegible] ... mas a femina praecipue ... postea
... [illegible] ... nutritionem ... acquirant ... desierant ... [illegible]
[illegible] ... sexus ante ... non inquit ... solutis ...
... aliquis ... [illegible] ... potuerunt ... nunquam visus
... mutari in feminas ... videri ... feminae
... in marem ... [illegible] ... difficilius est ...
semper intendit ... [illegible] ... aliquas ...
absumi et ... qui desierant ... [illegible]
quirebat ... in feminas mutarunt ... facilius
est ut femina vertatur in marem ... in eadem ... falsum
est ... [illegible] ... operatus in ... [illegible]
non possibile aliqua ... [illegible] ... feminis ...
declinet.

[illegible] ... substantiae ... qualitatis
... [illegible] ... aliis ... facilius et ...
... intelligant ... [illegible] ... veniant ... memorent
... memoria ... dicunt ... [illegible]
... carnem aptos mente ... [illegible]
et in ... [illegible] ... ingenio ... [illegible]
... [illegible] ... in aliquibus ... [illegible]
... [illegible] ... non ... scripsit ... [illegible]
ingenio excellere ... Averroes dixisse ... [illegible]
... in ceteris ... ingeniosiores ... [illegible]
ipsis ... indulsit ... auditoribus ... hinc fit
... inaequalitas ... ex habitu ... dispositione corporis in
... [illegible] ... passiones ... [illegible]
ex dictis ... concludo ... [illegible] ... in ... [illegible]
... in discurrendo ... excitari ... [illegible] ... sufficiat
ac

actus debilitas =

Ad 2um dico de equali perfectione [illegible]

[illegible] de 3. speties asserit [illegible] [illegible] asserit

[illegible] excedat in substantia [illegible]

[illegible] mixta [illegible] d malis inferior [illegible] substantiis

angeli [illegible] assumpsisse [illegible] speciei [illegible] imperfectioris potuit

assumere aut equale aut imperfectiorem alicuius speciei [illegible]

[illegible] humanitate [illegible] potuit optime a Verbo

Divino assumi [illegible] impeccabilis [illegible] assumi

alia [illegible] perfectior [illegible] peccare [illegible]

[illegible] a Verbo Divino assumpta [illegible] perfectior

[illegible] admittunt [illegible] admisimus intra eandem

speciem posse a deo produci in individua perfectiora et imperfectiora

[illegible] perfectissima [illegible] alia inferiora

speciei [illegible] perfectior

[illegible] assumpsit [illegible]

[illegible] potuit non peccare nec damnari [illegible]

[illegible] imperfectae substantiae [illegible]

[illegible] beatissima Virgo [illegible] illius de [illegible]

pulchritudine [illegible] ad ultimum [illegible]

perfectiorum assumat a debilitate operationis et hec [illegible] distincta

[illegible] perfectior [illegible] diversas

[illegible] operationes [illegible] perfectior [illegible] differentiae

[illegible] in alio individuo eiusdem speciei [illegible]

[illegible] distinctionem metaphysicam [illegible] et plurimis [illegible]

[illegible] dicenda sit distinctio [illegible]

[illegible] specifica

Sectio 8

[illegible] eiusdem speciei Nulla in

equalitate perfectionis discrimina

[illegible] alii [illegible] hec opinio [illegible]

[illegible] et alias [illegible] speciei pares in dignitate et perfectione

substantiali

substantiali constitui nec additur unquam potius ut credere ... maiore illius libertatis in ... solis accidentis, desumitur ... cum maris et feminae ingeniosi astutia solidis, ... apta inest et ad operationes huius temperie ... docet ... et hanc sententiam dicit ... metaphysice ... [illegible] sub eadem ... et postea hic ... effectus alio ... sub eadem specie ... que ... in ... dicta ... generice ... aequaliter ... in ... substantiale participare ... loquitur ... Thomas in ... articulo ... libello ... creaturis ... in eadem specie ... altero ... aequaliter ... ingenio ... [illegible] ... in hoc ... dicit ... ex libertate ... corporis existens ...

Certissima est haec opinio in ... Santorum Patrum ... illustrius martir in questioni ... argentis ... quidem hac eadem difficultate ... ingenia ... temperatis ... in elementorum ... nostra corpora ... temperie ... instrumentalium partium ... ... sentiunt ... primus ... basilius ambrosius augustinus chrysostomus ... ... qui ... in numero ... ... feminas ... ... mensis ... ... in hanc ... ... et cardinales ... ... expediri ... speculativis.

... ad ... expendendo illum principium ...

e.

[illegible] stant variare quilibet ex toto pro diversitate [illegible]
ex eo n. quod in qualitatibus sunt diversitates operationum inferunt
inter hos et leones distinctionem specificam simpliciter inter vires ipsas eiusdem
artis specificas simpliciter et non inter eas eiusdem speciei distinctas
Quantumvis multa faciunt [illegible] diversitatem operationum [illegible]
sint ipsi eiusdem artis distinctae specie simpliciter [illegible] in diversis [illegible]
arguit distinctionem specificam simpliciter et mas a femina [illegible]
[illegible] specie simpliciter distinguuntur [illegible] diversitatem [illegible]
Ad 3um quia maior est diversitas operationum maris et feminae [illegible]
et ingeniosi quam operationum aeris et terrae, et haec diversitas
arguit distinctionem specificam simpliciter et operatio [illegible]
feminae [illegible] et ingeniosi distinctionem specificam simpliciter debet arguere
a parte [illegible] facultatis et perspicacitatis intelli-
gendi [illegible] alterius [illegible] operari
facilius [illegible] et alterum quanto maius discrimen inferunt
[illegible] intelligere [illegible] exire calefacere [illegible]
differentia specifica [illegible]

[illegible] eiusdem
artis [illegible] speciei [illegible] diversitatem operationum
et feminae [illegible] ordinarie
ad [illegible] discrimina sunt et
[illegible] eiusdem [illegible] eiusdem speciei [illegible]
[illegible] diversitas operationum et [illegible] ad [illegible]
[illegible] specie simpliciter differre et [illegible]
[illegible] eiusdem speciei [illegible] operationum [illegible]
[illegible] eiusdem [illegible] speciei [illegible]
distinguuntur [illegible] separati [illegible]
[illegible] leonis [illegible] distinctionem specificam [illegible]
[illegible] maior sit diversitas inter operationes [illegible] et leonis eiusdem [illegible]
[illegible] operationes [illegible] equi et [illegible] leonis [illegible] eiusdem speciei
[illegible] diversitas operationum [illegible] leonis et [illegible]
equi, [illegible] specie simpliciter distinguuntur [illegible] specie simpliciter

distinguere

distinguere atque omnis etatis femina ... ut tu asseris
et ... ... diversitatis operationum et ut evidens ... post
... anime ... ...

... nostra sent° ... a priori
... diversitas ... et ... temperamenti ... de
... ... intelligat et has operationes ...
... aliquo ... extra diversitate operationum sine ... ...
... in ... ... distinctis que accidentales ... diversitate
operationum ... ... et hanc specificam ... ...
... ... temperamenta diversitate ... ...
... hoi ... diversis etatis ... in ... ... aliquo ... inte
... aliquo minus ... aliquo ... et facilis ... ... dum
infans ... intelligit ... ...
et sentiendi ... temperamento pueritie incipit intelligere
... ... nimium ... ... iubenesit ... intelligit et ...
... ... diversitas ... ... infantia et iuventute ...
... ... temerarie ... ...
... in ... ... diversa temperamenta sub diversis etatis
et ab iis temperamentis ... ... diversitas operationes ...
... ... in differentiis ... diversa temperamenta ...
... ... diversitas operationes ... ... diversitas ...
... intelligere et ... ... intelligere ... ... intelligere
et male intelligere ... ... diversitas ... ...
... ... infantiis ...
diversitas ... ... et male intelligere ... ...
... ... et ... ab ... ...

3 Respondent adversarii ... singulis speci...
... ... singulis temperamentis ... ...
... ... etate ... ... temperamenta ... ...
... ... singula ... singulis etatis ... hic ... ...
adversariorum ... ... in ... ... et ... ... variant ...
... ... temperamenta ... ... etatis et ...,
...

n' possit aliis etc. Tio. et pueri senes et senex. S. Petri Sedes
etc. post alia q. d. c. in de etc. infero (ciro deci destar)
etc. ac c. subtemperamento pueritiae c. aptitudine et capacitate
ad temperamentum iuventutis, stat optime ac q. cum temperamento
etc. esse in dispositione ad alterius etc. ex ergo modo subterno
temperamento n' colligitur decretum ad illud nec alteri
etc. adeo quod etc. n' etc. ad illa successionem
permanentiam etc. ex se possit infundi subtemperamento
etc. etc. etc. fuit etc. etc. provenit ex limi
tata virtute agentis qui nequeunt inducere temperamentum iuveni
nisi successive post temperamentum pueri =

Circa etc. facti in etc. etc. multi

etc. nascuntur fatui et amentes ingeniis, nec etc.
etc. alii ex morbo delirant vigilantes, dubitatur nequeat etc.
maneat etc. et etc. intus incadere etc.
qui habeat etc. etc. et etc. fatuelli
etc. temperamento proportionato et sufficienti adquirent
etc. intellectuales pro ex vario etc. potentie de
etc. in dispositione etc. et etc. aut tenentur impedire
illius operationes aut saltem etc. ne fiant ita perfecte
et etc. nisi forte etc. delirantes distinguuntur ab ac
ipsius etc. et etc. amentes ab ipso etc. puer et
sub eo statu pueritiae etc. requirebat temperamentum quo
iuvaretur ad etc. in intelligendo respondet etc. in utroque
eveniunt etc. amentes et etc. in etc. accidentis ab
agenti naturali etc. aliquo impedimento etc.
etc. ad etc. etc. nisi etc. et etc.
etc. anat. agenti hoc etc. nullo etc. etc. etc.
etc. etc. et etc. accidentaliter impediri ab acci
denti etc. et etc. ita etc. etc.
ad operandum imperfecte etc. etc. etc.
a temperamento naturali et debito ordinato etc. et ab ipso agenti

ad mune

ad mune [illegible] etiam ut ad creandum operatur ipse et non alij [illegible] Quod omnibus omnibus alijs ratione quaestatis

Multo non decernunt tolerans et Dar physica [illegible] nostro sententiae quod si aut sentit ossa reperiant substantiali non [illegible] apparentibus [illegible] generari filii intelligentes et abilitas [illegible] qualitatis [illegible] experientia docet in viventibus corporibus in quibus efficacior est praeditum ad quibus dicit et demum [illegible] praestantissimos [illegible] et male dispositos [illegible] sagacissimi et in inveniendo ac dignoscendo celeres a canibus [illegible] et [illegible] [illegible] parentibus et potest principalis requirit producere effectus [illegible] si [illegible] [illegible] temporis [illegible] imperfectiore, requirit [illegible] temperamenti [illegible] in se [illegible] perfectior. [illegible] [illegible] si [illegible] est in regionibus et nulla [illegible] aliquis [illegible] producere semper [illegible] Denuo producunt [illegible] et [illegible] species [illegible] in quibus temporis decrescere fiet imperfectissima. Similiter [illegible] easdem arbores alibi feracissimas alibi steriles experimur [illegible] solis situs [illegible] laxus et similia ad liberiores [illegible] [illegible] dispositio [illegible] corporis partes vita sunt praeditae — sic [illegible] sanguine vita carentes [illegible] fecerint

Disp. 5.

Quae Corporis partes vita sit praeditae

sect. 1.

Sanguine vita Carentes qui fecerint

Non [illegible] veteri [illegible] inanes [illegible] [illegible] Plato Hippocrates [illegible] Caro [illegible] in sola capite [illegible] in arce [illegible] Judaeus Simon [illegible] [illegible] aliqui [illegible] in Corde [illegible] Tertulli ani [illegible] [illegible] multis [illegible] Scriptura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Matthaei [illegible]

coni

Cogitationes mala in cordi, bestij. & cogitatꝰ precipua sede [illegible] mentis illius certissimus in ea ita Divus Hieronimus in la verba Xpi Matthei 15 a corde exeunt cogitationes pravas ubi infert [illegible] Principale [illegible] in centro [illegible] iuxta [illegible] in corde. Parmenides et epicurus in pectore. [illegible] [illegible] vocant [illegible] notar Par Stabius et [illegible] [illegible] alij Deum [illegible] existimant [illegible] [illegible] corpus [illegible] fuisse [illegible] [illegible] illustri exemplo [illegible] considerare Respublici Cuius princeps [illegible] debeat singulis civitatis parti assistere [illegible] [illegible] sedes teneat, [illegible] quare non oporteat [illegible] in quodam precipuo corporis existente

[illegible] dicitur [illegible] Hieronimus et alios patres facile exponimus [illegible] intendere quod in corde exstat sicut Deus dicitur residere in celo [illegible] precipuus suae assistentiae [illegible] similiter [illegible] dicitur in corde residere quatenus ibi videtur in [illegible] fonte plures operationes vitales [illegible] exercet quam in alijs [illegible] operationes vitales [illegible] facile [illegible] sacre scripture testimonia [illegible] alibi [illegible] ut bene observat [illegible] versiculus [illegible] psalmi 50 Cor mundum crea in me deus [illegible] ex psalmo 83 Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum id est anima et corpus meum [illegible] sacrae scripturae familiaris [illegible] [illegible] corpus [illegible] [illegible] caro [illegible] corporis [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] similis [illegible] accidenti [illegible] deinde [illegible] in [illegible] corporis [illegible] experimur operationes vitales [illegible] caro sentit et [illegible] Reliquas [illegible]

[illegible]

dubitari [illegible] si dic in iij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sufficiant in re [illegible] certissima ne dicant [illegible] dein [illegible]

[illegible] [illegible] sup[er]dicto [illegible] [illegible] [illegible] corpus [illegible]
et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
entitates q[uae] in corpore [illegible] [illegible] eadem [illegible] [illegible] inferior et
in plantis [illegible] videt difficultatis expeditio [illegible] [illegible] [illegible] radic[es]
truncus, cortex, folia, flores, fructus eadem arboris [illegible] actuari, [illegible]
[illegible] humore a radici [illegible] [illegible] functionis augeri. [illegible] in
[illegible] facit difficultatem [illegible] partis varietas [illegible] (mito [illegible]
[illegible] de q[ua] n[on] e[st] dubitatio) alia ad internam [illegible] et [illegible]
[illegible] pertinent, in quarum numero [illegible] caput, pectus, san-
guis, [illegible] quorum defectu vivens deficit alia [illegible] ad ornatum, veluti
capilli, ungues, dentes, in hoc rostra et plumae in a[nim]alibus cornua et
[illegible] in brutis in [illegible] [illegible], alia s[un]t solida, caro, ossa, dentes,
[illegible], cornua, rostra alia s[un]t fluida, sanguis, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] quae [illegible] certis [illegible] carnes ossa [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] s[un]t [illegible] [illegible] [illegible] q[uae] [illegible] intus sunt augeri
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] de humoribus, sanguine [illegible] [illegible] vili [illegible].
[illegible] [illegible] dentibus, capillis, ungui[bus], cornibus, plumis et [illegible] s[un]t
alia quaestione [illegible] in qua [illegible] [illegible] [illegible] sanguis
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tam medicos quam philosophos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tribunal et medicos et philos[ophos]
pari iure apelans

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] melius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] sensu in hoc et quibus alio [illegible] [illegible]
[illegible] quatuor humores [illegible] [illegible] sanguine atq[ue]
et [illegible] vile [illegible] colera et melancolia [illegible] [illegible] flegma [illegible]
[illegible] qualitates [illegible] q[uae] in eo [illegible] [illegible] alia [illegible]
[illegible] crederent et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] calorem et humiditatem aeris, colera calorem et siccitatem ignis
melancolica siccitatem [illegible] terrae, flegma frigiditatem et humiditatem

[illegible]

ergo i fatis singulis humori, ppria in corpore sedes sine spera

vis p sicut sanguini cor petunt ecsaliy flatu qui licy aliy sq, quy

sanguine careat cuius loci tenet humores quidq crassy aquarumque

ptransiuit gerq..ys in aliquis, adeo, sanguinis accedat aliquo humo

re ide pht sentiunt ac Osanguine in terrestri, quq hunc auxilli

eius humori pity alij Ocedunt.

2a sentia ... sanguine et spuz litalis,

... acales n imprari ... alia ... n

... vy 1o p q stare videns galenus q de elementis et

li 4o de sthe partis, noster senica 20 natis questioms ..alles

... medicary c 4o ... s thomas ... q 19

arto 10 ad ...y ... libero 5o q 4a magnus albertus ... de acali ..

s bona ventura ... Ricardus ... Capreolus

quos refetuit et sequit ... c 4o q 33 arto

20 ... hic ... q ... quo ... corpus

... arto ... suarez tomo 3 in 3a pte ... 15 ...

... tomo 10 in 3a pte ... 36 ... 5o ...

... cap 10 q 1a ... Cardinus li de

humoribus c 14 ... alij ... ore medi

cary et ... quia ... in ... pas ...

... falsitate ... in ... vivendis ...

tionis

2a Cardinalis Caietanus 1a pte q 119

arto 10 et 3a pte q 54 arto 20 Gravy in 19 ... q 64

arto 10 et alij distinguunt duplicem sanguinem alterum minus p

fectum q nondum plene puras et disifcatus ... adulti

... coctiones ... hunc dicunt nutrimentalis quem

existimant deservire ad solam nutritionem et allimentum viventis

illum ... faciunt ... alterum sanguinem dicunt ... p

fectum et plene depuratum q ad ... coctiones ... ..here

dicunt n ... ad nutritionem viventis ... ad veritatem et inte

gritatem ... quem ... faciunt viventis et ...

Ioliis dispositi anima a Divino verbo humanato assumpti
et iterum reassumendum ab eodem Corporis hominis in Resurrecti
quia pertineat ad integritatem et veritatem hominis nec verbis Divinis
ipso nec resurgentes veri homines dicerentur nisi hunc sanguinem assu
merent illum vero priorem sanguinem qui sine requiratur ad nutrimentum devenit
amitti, nec a verbo Divino assumptum esse nec reassumendum a homine
resurgente pro in hanc sententiam trahi Cardinalis Tolletus q. 3 fatetur
sanguinem informari ab anima asserit nihilominus ab illa non esse partem aliquis
dixit esse vegetatiuam quod de sanguine dicitur simpliciter mixti
ita opinatus est in hoc tomo libro capite 20 quaestione 4 paragrapho in his
verbis

Sectio 2a

Relata sententia fundamenta

Primo sententia haec sanguini negans esse quod
in toto Corpore continuatus sit neque vere informari eadem anima totius
suppositi: sanguis accretus corporis partibus continuus est non potest
informari eadem forma seu anima totius suppositi. Consequens est videtur, maior
vero certa, aliquin eadem forma, seu anima esset in duobus hominibus con
tinuis et adequatis, quod implicare sequitur dicendum est. minor probatur primo ex arte
vero dictis a aliis ex 3o aienti non enim sanguis continuus cum carne
neque cognatus est sed in corde ac venis quasi vasis deludit
probatur 2o eadem minor quia sanguis est fluidus reliquae partes solidae
sed fluida cum solidis neque vere continuari possunt et probatur 3o
a motu partium solidis sanguis huc illuc mittitur adeoque partes corporis
adeo non per imperium et motum animae sed partes aliae quae vivunt sed per virtutem
attractivam animae illi similem illi qua allimentum quod certum est non vivere trahitur
ad stomacum eiciuntque excrementa. Probatur 4o quia sanguis est allimentum
corporis videtur sed allimentum non debet continuari cum allito alias frustra
esset actio nutritiva quae ad hoc ordinatur ut trahit allimentum continuet
cum corde altius fit fibrae aliquae quae dixerunt alii sanguinem conti
nui carne multum videtur nec ultimus potest continuari cum corde
et hepate eadem docet quod sanguis sit allimentum cordis et hepatis
per

Praeterea quia id negat aliquis quod dicitur animalis c. 5 Ph. ... q. sanguis fluit cum impetu et separat sine dolore a ceteris ph... corporis

Sed contra: sentitur quod sanguis est alimentum, quia dicitur animalis sanguinem praedictis ... alimentum carere debet vita ... quod sanguis non animatur, maior patet, medici ... ac ... in quibus ... periculo ante ... c. 5 ... debent ... et conceditur c. 90 ... quod nutritio est mutatio substantialis, quia substantia alimenti transit in substantiam animalis, quod aliter ... debet alimentum ... alia substantia ab altera, secus animatur ex propria substantia nutrire, quod falsum est, quia simile non agit in simile. Et ... pars animae ... et in ... pars altera eiusdem animae ... quod sanguis vertitur in substantiam carnis, amittit ... aliquam substantiam, et hoc falsum est tunc ... quod dicta ... amitteret et admoveret eandem ...: in nullo ... substantia amittit, et hoc falsum, adde ... nutritio nihil mutatio substantialis neque generatio, sed mutatio duntaxat qualitatis et alteratio, quod semper peripatetica schola fastidiebat, distinctio illa sanguinis cuiusque nutrimentalis alteriusque integrantis et quod ... depurati ... quoque ... medici ... [illegible]

Potest respondere ... de sanguine anima ... non ... quod ... animatur ... hoc aliud est ... quod ... sanguinis ... quia ... positus ... recedunt sanguinis ... quod ... ponerent quod falsum est ... nullus operationes ... cernantur in sanguine. Postea ... sanguis est homogeneus ... eiusdem ... et eiusdem temperamenti atque adeo ... sanguinis non est actus corporis organici ... erit anima ... recurrat ... dissimilares ... partis ... in ... deferant. Praeterea anima ex aliis ... partis dissimilitudinis ... quod ... distinctio in ... specificatio ... quod ... officiant secus totis ... corpus

Corrumperet. Per mutuos [illegible] partes inter se
stando in hoc [illegible] impossibile [illegible] anima [illegible]
absolute nisi forte [illegible] partis unionis [illegible] tamen sol
[illegible] intendat assimilare [illegible] infra substanti [illegible]
riat impasso [illegible] effic[illegible]

Pr. 3 eadem sententia quod sanguis non crescit [illegible]
vitali nec [illegible] intus sumptis [illegible] potius [illegible] potius [illegible] in
animatis cuius rei signum est quod nullus habeat [illegible]
facilis in [illegible] in [illegible] sententia [illegible]
corde [illegible] emittunt plures sanguinis [illegible]
sanguini corporis velut [illegible] aliud [illegible]
infundat [illegible] si sanguis [illegible] nutrit [illegible] animatis
et [illegible] ex qui nutritur et sic multiplicatio[illegible]
tione in infinitum [illegible] ex in animatis [illegible] sanguis ex in
animatis nutrit potest [illegible] nutrire ex sanguine in [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] ex illa fluit [illegible]
[illegible] sanguine remanente in corpore [illegible] sanguine [illegible] effuso in vase
[illegible] negat eadem [illegible] preservari [illegible]
sanguine [illegible] et corporis [illegible] in [illegible]
[illegible] extra [illegible] et [illegible] plane [illegible]
[illegible] nulli [illegible] in sanguine [illegible] crescit
[illegible] intus sumptis [illegible] non sentit nec intelligit [illegible] mortis
et in anima

[illegible] sententia eadem [illegible] theologica
[illegible] anima [illegible] infra [illegible] sanguinem [illegible] nec [illegible]
[illegible] corporis sanguinem infra [illegible] bona [illegible]
[illegible] si sanguis [illegible] infra [illegible] pars
corporis [illegible] infra [illegible]
[illegible] sanguis in eucharistia sub specie panis [illegible]
[illegible] caro [illegible]
[illegible] verborum [illegible] panis [illegible] tamen falsus [illegible]
finitis [illegible] sessione [illegible]
[illegible]

qui partes viuae corporis int. se copulans sanguinem Xpi de latere
[illegible] panis et corpus sub specie vini [illegible] per [illegible] vi panis ficalis
sanguinis ex vi consecrationis panis [illegible] aliis ficalis [illegible] sanguinis
consecrationis sanguinis [illegible] est pars corporis [illegible] ex vi [illegible]
[illegible] panis [illegible] corpus integrum Xpi [illegible] ficalis [illegible]
[illegible] [illegible] n° est sanguis [illegible] aiut.

Sect.° 3ª

Vltª de fundat° Diruunt

Fundat° [illegible] superiori [illegible] quantum
amari [illegible] pro [illegible] n [illegible] firme [illegible] aliquis [illegible]
dubitari n° [illegible] aut [illegible] ista ad [illegible] et [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] n [illegible] est sanguis aut
[illegible] corporis [illegible] [illegible] nec [illegible] caro [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible]
corporis [illegible] [illegible] corde et hepate sine [illegible] in
illo [illegible] et [illegible] [illegible] maxime [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliq [illegible] [illegible] sanguis [illegible] nec
difficilior [illegible] [illegible] sanguinis [illegible] [illegible] et [illegible]
carne [illegible] [illegible] omnino [illegible] corporis sanguis int.
se [illegible] et ex [illegible] [illegible] [illegible] et corde [illegible]
loco citato quatenus [illegible] sanguine [illegible] n [illegible] carne
aut [illegible] [illegible] [illegible] quatenus [illegible] in
corde [illegible] in vasse [illegible] n [illegible] [illegible]
[illegible] n [illegible] certus [illegible] sanguinis alij [illegible]
cor [illegible] et [illegible] sanguinis fuerunt [illegible] in
[illegible] aliqs sanguinis [illegible] in corde existentis [illegible] illo
n° [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
ductiua sanguinis [illegible] [illegible] fluxerunt a corde
in illo [illegible] in vasse

[illegible] et [illegible] [illegible] probatur posset
[illegible] fluidae [illegible] [illegible]

liquo

liquescit alia partes sunt fluidae alia solidae alia quamvis
sint aliae immixtae persistunt tamen partes quae sunt liquidae
et fluidae solui et continuari cum solidis quotidie docemur
et sentimus per tactum tacto et dissoluta medulla ossium
fluida continuatur cum ossibus. Porro in corpore sanguine in
venis existente moveri huc illuc trahi agitari sanguinem
ille permittit ... tamen carnis inmovere fatemur et artificio
cum alijs ... palpitat inquit intra venas sanguis
cum arteriis pulsu quod ... moveri et semper quando vita
servat sanguinem venas ... et ferveret ... inde continuatur
continuari cum ossibus carnem et nervis et venis quae in motu et in eodem
loco transit sanguis ad alium continuari etiam quod sunt secundum partes
dimoveri et exeunt a corde et decurrere in mare continuari ...
hisce sta... continuari cum ... et corde in mare ... partes ...
sanguinis ipsius immaturae ... et ita loquar in ipsa actuali
demanare hoc in exemplo certe partes liquidae ...
tale exponit ... partes fluidae quae ... coliquerunt
immare continuari cum solidis et densis ... mare medijs
illis quae secundum aliquas ... sui ... solidis ...
partes fluidae dimoveri et nunquam adensis ... continuari
tale alia sanguis a corde fluit.

Ad ... eiusdem ... quod ... in
solidis quod fibrarum et musculorum ... sanguis
cum inter se uniantur ... venis ... carnis
inter se nec partes ossium inter se ... fibris et uniantur ...
... quod sanguis ... cum ... et ... non uniri cum venis
quod fateor ... non ... quod non uniatur cum corpore et hoc manifestum
... quod sanguis ... e venis ... fluit immare uniri cum sanguine
... existente adhuc in corpore et tamen extra cum ...
... qui ... uniatur ... longius distanti ...
... quod ... sine dolore ... sanguis ... eum
carere dispositioni ... requisitis ad operationes ...

Non sentire aut dolere quod desit nec quaevis hunc deperditi
nd atq et quaq reiteratur quod hic deperditur diversis sit ex possit
atq ab aliis separari in eiusque vicem deperditis sint per augmento
intro vitali in carne per augmento et sensati adde quod dentes senis
sponte cadunt et sine dolore quamvis tamen versari per valiris sunt =

Ad secundum argumentum respondet
Concessa maiori negando minorem ad cuius probationem
quoque nutrito dicitur medius substantialis hoc est mutatio animi
ad mentem subiecti viventis cuius non interest quod fit ex alimento
mortuo vel vivo non potest nutriri ex subiecto extra, et ita sequitur cuius
virga per calorem et actum stomachi antequam ultimo disponatur alterat
ex subiecto et distincto proprio temperamento per vicem transi
sumus secundum alia subiecto vivens non amitteret proprium esse quod imper
fectum foret nec etiam ex illa subiecto nutrito et in illius magis
proprius esse inducere cum ex sanguis quaevis informem ends
vivens ex quibus ea hinc altera ex partibus et oppositis accidenti
aliarum partium posset hic proprius per actum proprio destruere actum
sanguinis proprius quod eius possessioni in ductis mox sanguinis
secundum alimentum quod ad hoc quod actum partium et sanguinis sit eius de
minus, imo et eadem in hoc quod actum sint quae inter se opponuntur, nam
subiecto et exercitum calor quod ducatur respectu cum repugnat
vincat et vincit proprio cum sanguis in alimentis actus
datus ille actus et passus accidenti omnis distributis
vivens falle ab accidenti aliarum partium superiori ut etiam mutatum
ex alimentis. Praeterea etiam a iecore emanans copia sanguis
emittit et servat aliarum partium alimento =

Ad minorem considerari debo cum in sensu
multorum illa nutriant carnes quas vitae etiam retinet vitam
et ab alijs per fieri inde est quod quod cibus stomacho deficit fame
torquemur et patimur quod per stomachus proprio calore ...
unitus a similibus partibus ita vitalis celebri similitudine ...
...nus negari etiam non potest nutriri actus partium viventis
int

int se eque qd vincit alterius qua sibi vnit. qd docet
quod bene [illegible] alij in alio corporis parte vi [illegible]
simile vi [illegible] qd inter diversas [illegible] [illegible] nutrimento
diversis d [illegible] in sit dispositi, [illegible] [illegible] mutue intelle
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] temperam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hinc [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diversis in [illegible] d [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in similis
[illegible] in [illegible] [illegible] substantiales accidentaliter similes
[illegible] [illegible] temperamentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diversa et dissimilia temperamenta sortiunt [illegible] una
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superior [illegible] intendit [illegible]
[illegible] pars [illegible] caret hinc alterius [illegible] sanguis
in carnem converti vi amittere [illegible] substantialem d accidentalem
duntaxat. et hoc falso dicit peripateticis doctrine [illegible]
[illegible] nutritur [illegible] mutat substantialem acci [illegible] nutritur [illegible]
[illegible] adequate [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] ad ultimum
alimentum.

[illegible] [illegible] [illegible] mirari [illegible] [illegible] [illegible]
tanta certitudine [illegible] sanguine vi [illegible] inter
[illegible] [illegible] sanguinem [illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illud qd [illegible] [illegible] in corde [illegible] [illegible]
sanguis vi [illegible] fluidus [illegible] [illegible] [illegible] augmenti [illegible]
[illegible] [illegible] in solidis alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] caro alia [illegible] [illegible] metalla [illegible] et lapidis [illegible]
alia [illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] iuxta [illegible] nutriri
[illegible] sanguine [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex vi [illegible]
nutriat ad [illegible] [illegible] statim ac sanguis [illegible] e corpore
amittit calorem [illegible] summum [illegible] [illegible] [illegible]
ac [illegible] [illegible] [illegible] sanguine corporis et [illegible]
manet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hic

Hec 2a solut° e' [illegible] [illegible] sanguinis existens
extra corpus aiati [illegible] habet dispositiones sufficientes ad vivendum
et tunc continuari cu sanguine corporis n decet explicat [illegible]
g practicum sive [illegible] patet in [illegible] fores sequis exivent
et tunc eius aiant [illegible] [illegible] sanguine corpore
et nutriri addere [illegible] [illegible] sanguis san-
guis infert aio n vivat, nec crescat [illegible] intus sunt [illegible]
accipiat ab [illegible] mixti [illegible] n implicat [illegible] uniri
cu subto cui fuit [illegible] operatis vegetativus et
sensitivus, ita n videt implicare [illegible] unioe alicui subto
cui [illegible] effectus dispositionis nec vegetativus [illegible] operatis [illegible]
et tunc congerimus sanguis aiati a posteriori [illegible] effectu [illegible] exeo
gd est pars corporis aiati.

Ad ultimum negat [illegible] [illegible] in
[illegible] sentia [illegible] [illegible] sanguis sicut n pertinet
ad integritatem corporis sive ad complementum et ornatum illius e' [illegible]
pars corporis aiati et de illius veritate ut [illegible] capilli et ungues
qa pertinent ad ornatum corporis ex vi verborum consecrationis ponuntur
in eucharistia ita debent poni sanguis quarvis n aiatus.

Ad 4° quarvis nomine corpus Christi sumptum includat [illegible]
[illegible] que fluida solere in scriptura accipi [illegible] solidis
et nomine sanguinis [illegible] fluidis et ita accepti [illegible]
n sine sufficienti convenientia et proportione [illegible] mirabile eucharistiae sa-
cramentum institutum e' [illegible] spiritus sibi et potus [illegible]
fluidae inepte [illegible] cibo apte ad potum [illegible] nec corporis [illegible] cibus e'
accipiunt [illegible] solide, sed nec sanguinis [illegible] fluidis [illegible] potui
aptus [illegible] ad [illegible] quarvis [illegible] includat nominis [illegible]
corpus solet accipi pro solo corpore et cum [illegible] ecclesiae
illud meruit [illegible] [illegible] e' et in [illegible]
teris [illegible] n [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aio [illegible] ipso deo

Sect° 4a

Sanguine aia Christi actuari minus
Divini P^r

Non e'im ex his sent^a ... defectum aut ... aut solidi ... bis formata ... docuerunt ... et caietanus ... Hispalensis ... Medina ... Castrudillo ... Arigua ... sacre scripturae multa testimonia ... Levitici 17 ... 14 ... carnis in sanguine unde dixi filiis israel sanguinem ... carnis ... comedetis quia ... carnis in sanguine est ... sanguine ... allimento ... hic dicunt ... in herba in pane et quovis alio ... matris caro et sanguis non revelabit tibi ... in corpus et sanguine ... augustinus ... in leviticus ... vitale e' in sanguine ... maxime in hac carne ... vita corporis vocabatur ... e' a doctore assumptus e' in ... moses ... in sanguine fuit habitura ... denique ... sanguis ...

Provare ... aliqui sent ... sanguis in matre assumptus e' a verbo divino ... unione ... non posse assumi nisi ... matris ... certa e'in thesaurus sent^a ... a ... canone ... et calcedonensi ... sanctorum patrum ... verbum divinum sibi copulasse ... irrationalis ... assumpsisset ... carnem ... altera ... sanguinis ... sanguis ... et integra non minus

deci

Deus potest Deus est sanguis quia Deus est homo [illegible] falsitas
[illegible] huic [illegible] falsitati [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] quia [illegible] fert [illegible] verbi [illegible] verbi verbi
sibi assumere [illegible] quia [illegible] rationali [illegible] sanguis [illegible] spectatus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non omnino separat
corporis [illegible] pars integralis [illegible] [illegible] ad corporis [illegible]
[illegible] [illegible] verbum divinum [illegible] [illegible] assumpsisse
[illegible] necessario [illegible] [illegible] [illegible] pertinent ad [illegible] humani cor
poris [illegible] ex sanguine quia [illegible] et ceteris [illegible] corporis
[illegible] et integra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia Deus assum
psit [illegible] [illegible] [illegible] sanguinem [illegible] [illegible] verbo
[illegible] non dicebat Deus assumpsisse [illegible] ad [illegible] rigore nulla est in
[illegible] quod dicere Deus est sanguis [illegible] [illegible] [illegible] significaret
unionem verbi cum sanguine [illegible] [illegible] non dicere Deus est sanguis sit
[illegible] Deus est [illegible] [illegible] Deus est caput quia communicatio idiomatum non
ampliat [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sanguis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corporis [illegible] et [illegible] loci [illegible] in impulsu imagi
nationis et appetitus in diversa [illegible] [illegible] [illegible] pudore [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] timore ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a corde ad alias [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] loci [illegible] [illegible]
[illegible] imaginationi et appetitui obtemperare [illegible] illarum
partium [illegible] [illegible] instant. [illegible] movetur [illegible] sanguine in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] sanguine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia sensus [illegible] [illegible] loco motus [illegible]
[illegible] a sensibilibus [illegible] docuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nulla operatio sensitiva in sanguine
experiamur [illegible] [illegible] [illegible] a sanguine [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] [illegible] expelentes et ab aliis [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imaginatio et appetitus huc
illuc trahit sanguinem ad ministeria corporis [illegible]

[illegible]

Rerum et affectus varietate viscerum quae adore in ventriculis
celebrantur aut etiam emobitur Deus patit nausea s. amalastu
vel ut despicere stho magis s. abstinentia fetoris alterius
vel occurrentes videtur arri. qd non temperante apetitui castro
ad instant. etiam qd. lucent ad. hec ut instrumenta
Reparata illa et instrumenta diuncta et hinc ad vitanda
loqui videtur

Contraria vero subtilitudine spiritus vitalis. Requiritur eadem est etiam spiritus vitalis animos frecerunt ideo servant cum sanguine necesse est. et spiritus alta animam
et sanguis. Primum quia spetiis sensibilibus sive imaginibus rerum
quae visi obiecti stant facultates internas ad operationes suas exercendas et perspecta obiecta insunt spiritus vitalis medijs quibus
deferuntur ad potentias. requirit hoc fieri nisi spiritus animati
sint. ideo tales debent esse. maior probatur est. ut Deus ait li. 30.
de insomniis cap. te. et alijs imaginas rerum deferri sanguine spiritibus videlicet sive spiritibus et etiam avicena et nalis
..... et intus .... requirit intelligi .... spetiis
rerum mittant a sensibus externis ad internos nisi spiritus vitalis
insideant quibus velut vasculis sive vehiculis transferantur ad eo
hoc modo falle exponat. qd. non demones illi deant sensus
..... sive ut in somniorum dormientibus ..... moventur et
et applicant spiritus ..... incident rerum spetiis. minor vero probatur.
requirit sensatio ..... in corpore qd. instar ..... hec non ..... specta
tior, ... maior ..... vesper ..... aeris
.... et animos ..... medijs illis deferunt spetiis
obiectorum ad visus ..... spetiis sensibiles a sensibus externis ad
internos mittant medijs spetiis vitalis tanquam vasculis non vero
..... adrelinquendos suos actus ..... spetiis qd. residere in spetibus
..... abhis imagini sive spetiis spiritus vellati alij novi producuntur
et imprimuntur sensorijs ..... manet et ..... adsuos actus cuius
rei signum est quod spetiis illae diu maneant et multis temporis

A5 ..... visitur

p[er]sistat p[ro]ā in suis actiq[ue] q[uo]d fieri n[on] posset si ill[a]e darent species q[uae] sint in spiritib[us] n[on] q[uo]d in iis sint minimi instabiles fallimi[que] efficeant
Hi illis spiritis evanescerent q[ua]e vi[...] d[...] spiritus deserbiant posse in tenuis q[uae] tame[n] s[unt] deserbiant et vaiuli specierum n[on] deberent exhal[...]
[...] arari et exacta n[on] [...] aer hinc ex certa mare [...] mire
ad [...] p[ro]vat[ione] d[e]stare ex dictis in spiritibus [...] n[on] [...]
pi sensat[...]

Sect[io] 5[a]

Vera facti [con]clusionis p[ro]vatio

Ante p[ro]vat[ionem] supponendu[m] e[st] sanguinem [...]
ad veritatem et integrat[ionem] ipsius [...] et [...] p[er]tinentes supposit[um] hic
in deberi [...] [...] [...] [...] [...] [...]
+ [...] sententia Papa [...] in extrabaganti [...] [...] p[ro]terea exla[...] [...] +
Fluissagua et sanguinis [...] habuisse [...] humores q[ui] [per]tinent
ad [...] [con]stitutionis [...] status [...] in [...]
[...] verbi divini facti fuisse h[a]e[c] exa[...] carnis et san
guis [...] numerans [...] et clemens sextus
in extrabaganti [...] [...] [...] [...] [...] christi
sanguis [...] [...] 5[o] art[icul]o 40 existimat d[e]finiri sanguinem
[...] assumptu[m] a verbo divino et p[ro]terea in [tri]duo mortis
[...] sanguis separatus fuerit a corpore [...] [...]
[...] [...] verbo divino [...] [...] [...] sessione
13 c[apitulo] 8[o] clarissime [...] sanguinis [...] [...]
[con]nexione et [con]comitantia [...] [...] corpus [...]
[...] [...] sub sp[ecie] panis [...] [...] [...]
corpus sub sp[ecie] vini et sanguinis sub sp[ecie] panis [...]
[...] [...] [...] [con]nexione et [con]comitantia [...] [...]
[...] ex mortuis resurrexit n[on] amplius moritur [...] [...]
[...] [...] p[ar]s integralis [...]
[...] [...] [...] [...] [...] functioni sine sanguine
[...] [...] [...] p[ar]s integrans [...] [...]

pp. e certa aliqua nisi aiali deficeret maneret. Itaque
Integrum sine pte requisita ad opera operatio nec diceres
manus et pts integrantis aialis si altius manu integrum rem
maneret aial. minor pt. q. effuso sanguine debilitatur aial
deficit exiaiat. q. homo plus quam sine manus abscindit
et hac abscissa deficit aiali pars integrans sine q. manet mutilus
deficiente sanguine deficit etiam pars integralis nec manet aial
unde integrum ac manus sine sanguine. Dices 1.º aial exiaiari
deficiente sanguine q. deficit allimentum n. q. deficiat pars q.
aial q. statim ab effusione sanguinis deficit et moritur aial
quo tempore adeo brevi neque calor naturalis q. n. e adeo extrax
ita efficeret in aial. Et plures illius pts periti assumat quam
sumpti ob deliquium et mortem aialis. Et ppterea hoc de
ficit q. deficit una ex precipuis pti. n. secus quam defici
ente corde deficit aial q. deficit una ex pti. precipuis
aialis ==

Dices 2.º deficiente calore aialis deficit
aial imo deficiente aere ad spm respirat. requisita
s. calor et aer pts sunt aialis s. nulla e ro facta utrumq. e ipsius
longe apprehenditur sapo exulat calor in quibus naturaliter sit n. diminuat
aialis corporis pte tantum in eo. Leci qui nego n. accidens cum subiecto
diminuari poe sanguis vero q. sit substantia poe diminuari et vel diminuat
Et dicis manet sic. Ideo imo inde firmo meam opinionem quam vis calor
naturalis sit ad vitam aialis necessarius tamen dixi calorem a pts
aialis et tamen de sanguine nemo sic q. n. dicat ee aialis pts q. di
versissimis requisitis e sanguis atque requirit calor ille ppterea
parscero nisi. inde etiam colligit aliu requiri sanguinem atque
requirit aer iste n. requirit sed ut temperet calorem cordis
ppterea quamvis aer hos deficeret, aial maneret integer
hoc maneret ob illius pts integrantis quamvis n. maneret
integer deficiente sanguine et hoc nisi calor in omi opinione
ut scristu. adde q. d. aer n. nascitur in ipso corpore d. aberto

haurit neque est in corpore certus effusus acq. sic est effusus sanguinis venis consulti effusum cadaveris corpore in illis servanda et sini aere

Vnc. Nonq. ... in ...

e formio ... corporis ... integrali illius constitut. ... corporis et sanguis est pars in tegralis corporis ... sanguis inspirat au ... corporis ... nec abs ... massae et alius sanguinis ... per corporis et ... continuari, non omnimo ... eadem ... alia diversa. ... tamen ... sanguis herit iam ... diversis speciat ... adeo non posset continuari ... vt ... Celebrguur ... 3 ... 5. ... est ... sanguis si inspirat diversa ... pars essalis ... integralis ... pars essalis ... ista ... sanguis tunc ... integra ... ex ma ... diversis ... aliis. Deinde non est pars integralis ... pars integralis alicuius ... claudit essaie id quod ... sanguis ... diversa ... non ... essalis id quod ... pars integralis ... sanguis ... diversis ... non hic ... quo essalis ... in ... pars integralis ... claudit ... exemplo ... simile.

... duplex ... pars integrantis alios dicunt partes integrantes ... quas dicunt ... primariae constitut. ... integra nume rant partes solidas ossa, carnes, nervos; alios dicunt partes in tegrantes ... sine ... constitut. integrali vi ventis ingui, ... partes fluidas sanguinis et humores ... quas ... partes integrantes ... sine ... de primaria constitut. ... continuari ... toto et in ... eadem ... sentiunt ... secundaria

et

et constituit. Sane hic est elementum sanctissimum
sic supposito vi eius possumus non distinguere nec vivere nisi
partes secundarie. Sed illa intelligimus cur [illegible] distinctae
[illegible] velim vos scire quod fundatur partes et quare in
partibus non constituunt partes solidas et fluidas nunquid
magis conducit ad vitam animalis. Unas partes et humores et pusillas
sanguis quae [illegible] sanguis. quare in partibus non constituis
sanguinis et humores reliquos inter secundarias et vitam san
sanguinis ad prius et vili. [illegible] partes
sanguinis in [illegible] partes sanguinis et reliquos hu
hominis vita [illegible] distinctae sanguinis et reliquos hu
mores partes [illegible] non [illegible] aliquas
non ostendi alia [illegible] ad constituendum integrale viventis
et aliud sanguine [illegible] partes [illegible] et dico [illegible]
instari [illegible].

sect.° 6.

q.° De aliis partibus sentientibus sit

De unguibus et capillis triplex
fere opinio. 1.a asserit non animari [illegible] in iuventi [illegible]
[illegible] Cardinalis Toletus [illegible] 4.° [illegible] quaestione
[illegible] 2.a asserit animari [illegible] in singulis
unguibus singulis [illegible] et singulis in
singulis capillis [illegible] bona ventura in 4.° dist.° 4 4.° q.°
[illegible] Durandus ibi q.° 1.° 3.a opinio ait capillos et ungues
[illegible] et [illegible] cadere [illegible] in 4.°
dist.° 44 q.° [illegible] 3.a ad 3.y. [illegible]
[illegible] animalis [illegible] 14 [illegible] quod in aliquo animali [illegible]
sit unguis [illegible] quaestio [illegible] 3.° [illegible]
et ariaga [illegible] de capillis et unguibus [illegible] crescunt
[illegible] tam versus longitudinem quam versus latitudinem [illegible] in
pueris [illegible] cernitur quorum capilli [illegible]
[illegible] carne animalis et [illegible] quod [illegible] [illegible]
tiones

Ligis ut Vitz. Nec Varius Galenus apud Valles. si quod
Lacubersarius et. 5º quatinus Nitr. capillos crescere ex materia excre
mentitia et redundanti. quia vis non augeant ex materia excre
mentitia augent per intus sunt in capillis vigent specialiter sat
si vis est quod fere hos brevissimo unius noctis spatio incanuisse
contigit ob repente immanentis periculi per terrorem neque si capili nullis
herent possit qui non ergo ex excrementitio in alimentum superent
ex spiritu neque dici quo pacto accidi posset coaequaliter pro quibus
capillis repente in canescere neque per iuxta positis Sim immu
tarent radices capillorum et a humoris pro illis maxime vi
imaginatrica capilis non pervertim con cum difficile coaequaliter
penetrare ab externis agentis intemperie et videlicet videamus
capillos abusos non nisi plurime solis per mixtura colorem
et rubescere

Obis Lº cum capillos superat humorem
et aller indigere poris quorum videlicet pro vasis circa gaxis
adeo subtilis quod divinitus per ihentis lis extensionis capili
autem crescunt sine sensu. 5º capili et ungues crescunt in cor
pore iam emortuis ut patet ex pervenientia docuit, 6º
de historia animalium in medius unguibus duo puncta sic
aent semper ardent distare eidem modo quod signum est esse
cere per iuxta positis. ad hoc omnis equalis et pro tota subtilius
et idemo illi diuini pores medis quibus alliminis trahat. ad hoc
in capillitio feminarum quod videtur non tendunt cernimus in perpetuo
crescere et tandem trans capillorum longitudinis viristo ante inquo
cod tamen quod non exiguunt vir dis posteris. quod exiguunt alii divin
respicis tum quod ab orissant et siunt extra corpus humi spatii quo
sine lesione et damno ceterarum partium possunt crescere. ad 3º
non crescunt capili et ungues in cadavere. videlicet crescere exco
quod pars proxime cutis et carnis exiccatus detrahat et pro illi
capillorum quod absumpsi erant magis emineant. ad 4 de illa ex pe
rientia non distare quod tamen sic dicerni non potest exiguia nimis

latitudo qz in Puncty et Puncty cresceret ex his colliges
plures alij etiā diversi in qui, co diversi os Pilorj et calami
sic posse causari p augmenty emortuy partium iuxta Positary
Dentes etiā aiantj adolent ē coyl.
Fatilius qz crescunt in utrāq latitudine et versus longitudine
qz in iuvenj videre ē q hine Dentes angustiorj qua postea di
latantes st. et vj ultimo vsq attrahunt pary excedunt qlig
ay ē q te interiori acqeri trahendo alliment. ubat maxima
similitudo Dentiȝ cū alij qz certy ē arari. in his fibris qz de
et nervi aparent in Dentibus, quibus ly carnē dimittent. obiȝ dentes
in senibus sponte cadunt sine vi et sine dolore, si n̄ diversas
integralis qz aiā instant, quq debelunt sine dolore aialis
negat p° aiy. decidunt q pe n̄ aliqui d. s. defectu virtutis
conservatiuj, ali s. aliquo morbo et copia nocibi humoris qpt
ocea in vene humoratj et sanis hoibus, utrq ad decrepitȝ etiā etatȝ
dentes molares etiā conservant. d° missio anti negat .. hic
etiā caro in senibus sine dolore minuit et marcescit hoc que
optetca dicendȝ ē carnȝ n̄ aiari. desituunt aut caro qua
dentes qā p senectutȝ sic morti appingunt aiāt. ita etiā p
senectutȝ desituunt virtus et alij potentis requisita ad conser
vandos dentes et carnȝ. inde colliges etiā ex vere acalium corona
et pustula albis augent n̄ p intus sanȝ et extendunt pori
et febris internas qz in illis adolent.
Semen et lac n̄ aiari ē cos. opinio patrȝ
Muratori araz Aulij dandini d. alioȝ... ajar
ipsos. ... alia ex co qz lac ex sanguine efficiat, ima sic
ipse sanguis magis coctus ut docuit ary a° pyrae et acalig ē
qz videt qz n̄ ... in dictis qz feminȝ ... fetu menstrua
desitiat ... in allimenty ... in hiis cessat adue
menstruus ... ali ... expte qā ubera trahunt sanguine
decocunt in dicunȝ dulcedinȝ et candorȝ facȝ ... etiā in co
.. docet ary secundo ... alij ... concepto fetu desitiat
lac

Lac a quidem sanguis effluit etiam in alimentum dependitur potest quod in aliquibus feminis tantam sanguinis copiam subministrantem ut suppeditat lacti et alimento fetus decepti. hec tamen non [illegible] potius perimit in nostra sententia quod sanguinis animalis feminae non existat posset in 2o arguit et ostendit lac animalis [illegible] quod non distinguitur a sanguine animalis a quo nos [illegible] falsum assumit sanguinem a lacte plus differre quam ponens maiorem de lacte docent multi medici [illegible] quos Vallesius [illegible] controversiarum capitulo 92 et quoniam diversa utriusque accidentia lac est frigidum valde frigidus sanguis nimium calidus.

Melius [illegible] quod nec lac nec semen sunt partes integrantes animalis nec ordinantur ad perfectionem individui meliorem ut animalis constitutionem [illegible] ad alterius bonum filium videlicet generandi et allendi. [illegible] debent [illegible] partes integrantes animalis [illegible] ad ipsius perfectionem [illegible] semen et lac [illegible] maior [illegible] falsum ostenditur quod integra est [illegible] constitutus in pueris qui [illegible] virtutem elaborandi seminis itaque feminis [illegible] est bene et integraliter constitutus [illegible] quo tempore non lactant ac sunt post editum [illegible] copia lactis abundant. dices [illegible] eunuchos non esse integros homines [illegible] carentem semine. dices 2o in filiis manere partem patris [illegible] manet semen [illegible] hoc est pars patris. Respondeo ad primum eunuchos non esse integros homines non precise defectu seminis [illegible] et partis qui elaborat semen. ad 2um dico in filiis manere partem patris quatenus manet [illegible] a patre decessa est [illegible] non debet [illegible] partis infrare [illegible] curiositate expendunt qualis [illegible] melius lacte nutricis mores et [illegible] haurient pueri [illegible] poterunt in [illegible] et nostro Vazani

Disp. 6

De [illegible] partibus [illegible] in [illegible]

Sensitivum et vitale [illegible] omnia [illegible] in hoc illa in brutis [illegible] sensitivis et vitalis [illegible] certum est [illegible] contrarium [illegible]

[illegible]

phos (Dividij in libr. Itici et Referunt Plutarchus li°
S° Opinionis phorum galenus in li° [de] natur[ali] facultat[e] plantis aiq
desarunt qui sint [illegible] iis [illegible] atque mala et simplan
tis cupiditas nullas appetitus [illegible] ad vesc. Plantae intimeo in sm
[illegible] in hanc sensibus plantis imp[illegible] quoquis [illegible] et velut dor
mientes inquo plantas ab alantis distinguit [illegible] hominj aias acuta ssec
rit transplantis. inde[illegible] et potuit qd plant. appetant [illegible] et fessant
salutaria [illegible] nociba vitis [illegible] lauri aliuoq calore
[illegible] calor [illegible] ut humore terre quo maxime [illegible]
fabulas trahant arbores [illegible] maris et feminie [illegible]
[illegible] et veluti in mutuos amplexos se se inclinant [illegible] mutuo
salts aspectu [illegible] sterilescant qd [illegible] de palmis [illegible]
[illegible] arbores [illegible] senio [illegible] folia [illegible]
[illegible] qd [illegible] manibus [illegible] ut refert S. augustinus li°
de heresi[illegible] heresi. 46 in [illegible] et hunc [illegible] plan
tis tribuebant sicuti empedocles et anaxagoras illos [illegible]
S. Doctor li° de [illegible] c° 33 [illegible] audienda [illegible]
[illegible] plane [illegible] quasi [illegible]
arbores [illegible] [illegible] viene [illegible]
[illegible] S. Doctor [illegible] monachi omnibus
[illegible] S. folia ab arbore [illegible]
Errarunt hi [illegible] extrema [illegible]
plantis [illegible] [illegible]
[illegible] cupiditas [illegible] signum [illegible]
hic ab intro [illegible] sensu in [illegible] experientia [illegible]
[illegible] arbores [illegible] [illegible]
[illegible] fugiunt [illegible] [illegible]
[illegible] Retrahunt. [illegible] plant
in [illegible] et attrahunt salutares [illegible]
[illegible] facultate [illegible] attrahunt [illegible]
[illegible] simpatiis antipatiis [illegible]
declinant nociba et [illegible] salutaria [illegible]

[illegible]

Dicitur l. Talis in longa [illegible] arbores ille quae dicun-
tur mal [illegible] quamuis [illegible] maris et semine [illegible] trans fac-
tantur sat ille accommodent [illegible] piscatores
inuenit aliquas ex arboribus quae [illegible] aliqui [illegible]
lacrimas prae dolore fundant [illegible] in [illegible] ex eorum arbores
multae humore abundent [illegible] quod [illegible] ipso [illegible] quorum
[illegible] aliqui [illegible] transfundunt [illegible] bene dixit
[illegible] huius opinionis [illegible] terrestris [illegible] plantarum
[illegible] sensus.

[illegible] arguitur capite [illegible] scholasticis peri-
patetica [illegible] actus [illegible] veheretur [illegible]
sensibus sensitiua [illegible] [illegible] venit
[illegible] actus [illegible] actus [illegible]
[illegible] ab intra augent [illegible]
[illegible] sentiunt et augent
ab intra et [illegible] sensitiua [illegible] augent ab intra sen-
tiunt et intelligunt et [illegible]
plantis [illegible] venit [illegible] duo [illegible]
terrena [illegible] nemo [illegible] in dubium [illegible] philosophice
potest reuocare nisi [illegible] breuem [illegible]
[illegible] sentire cognoscere et [illegible] supra haec addere
intelleo [illegible] certissimo Dei oraculo docemur [illegible]
[illegible] reptile [illegible] viuentis [illegible]
[illegible] viuentis [illegible] in [illegible] viuen-
tes

Jam [illegible] plantis [illegible]
[illegible] nutriant et crescant [illegible] haec [illegible]
pauli ad Corinthios [illegible] cap. 15 [illegible] semines non viuificatur nisi
prius moriatur et [illegible] frumenti [illegible]
[illegible] fuerit [illegible] moriatur [illegible] Aristotele [illegible]
[illegible] et [illegible] viuere [illegible] in
se ipsis [illegible] tales [illegible] prius quo [illegible]
tre

Crementi quę decrementum suscipiunt n(on) n(isi) sunt q(uia) decrescunt quorum n(on) crescunt et ad utrumque similiter definitur et ex dicto semper nutriunt. D(icitu)r viue quę inuit aies q(ui)s nutriunt et crescunt ex [illegible] ex definitione quo plane colligitur plantarum sic fieri [illegible] aie et sint actus corporis physici organici [illegible] terminus [illegible] in arbore radicis medulla truncus cortex ramus folia et fructus quę sunt partes organicę [illegible] figura et alię [illegible] alię arboris partes trahunt [illegible] succus et [illegible] in alias [illegible] in dictis [illegible] satis manifestis [illegible] et distinguunt [illegible] quo crescit arbor ob augmentum [illegible] in quo [illegible] partes [illegible] cernit [illegible] et [illegible] arbor [illegible] n(on) crescit ex [illegible] ex humoris quos per radices attrahit et intra sui partes assumit =

[illegible] obiis 1o aiatorum gradus est quatenus [illegible] tatis sensitiuis loco mobilis et [illegible] quatenus debent [illegible] aiatum gradus [illegible] docuit [illegible] [illegible] pluralitate aiarum [illegible] et [illegible] interpretes [illegible] gradus aiatorum distinguunt iuxta definitione aiatorum [illegible] aiatum [illegible] quatenus est [illegible] tria tantum [illegible] [illegible] potentiis [illegible] gradus loco motiuus n(on) distingui [illegible] [illegible] quę semper comitatur [illegible] quęuis [illegible] uirtus [illegible] et [illegible] n(on) [illegible] gradus diuersi [illegible] semper alterius comitatur [illegible] discrimen [illegible] loco motiuus [illegible] separat [illegible] in coelis et [illegible] in [illegible] [illegible] et in aliis [illegible] satis ad [illegible] [illegible] n(on) loco mobiles [illegible] illa [illegible] [illegible] n(on) [illegible] aiatum [illegible] sensibus [illegible] alii [illegible] auditu alia olfactu alia uisu [illegible] diuersitate horum sensuum [illegible] separari possit [illegible] sensitiui gradus distinguunt [illegible] propter [illegible] tantum quatenus aiatum et aiatorum [illegible] alii [illegible] aiatum et [illegible] aiatorum =

[illegible] Latissime [illegible] ex quo [illegible] ....

quatenus

quatuor actiorum (?) ... supplici ... Ho(?) tantum gradus ...
posse dignitatem sumi diversis modis ex essentialibus ipsorum ... compar...
separatis et hoc modo certum est tot ... non plures ... ac partibus ...
quaterni (?) differentias ... diversi ... in obiecto gradus viventis
assumunt ... vitae ... alio modo posse accipi ...
viventis in ordine ... ad diversa subiecta in quibus ... diversis ...
essentialibus et diversi actus reperiuntur ... in gradu vitae ...
sensitivum ... gradus ... modo sibi ... et sensitivum quo...
... separabilis est ab altero in quocunque essentiali actu
... assumuntur ... non praedicant nec ...
... uno loco quatuor illos ... gradus distinxit
... secundus ... in ordine ad ... sepa-
rabilis in diversis subiectis sumantur ... distinguitur ...
... in ordine ad quatuor ... essentialiter separabiles
... vegetativa ... sensitiva ... in quocunque sen-
sitiva et ... in brutis ... in hoc hinc
patet ... gradus sensitivus et appetitivus ... di-
versis ... non distinguuntur ... separantur ... instantia ... sensibus ...
... non extrahatur ... sensitiva ... extrahitur ...
... inde ... ad obiectum proprium ...
... sumantur ... gradus vitae ... viventis ... sunt
sub diversis respectibus ... diversos ... gradus
viventis ...

... quod ... tres ... differentias
... et hoc falsum est ...
... species ... tres ... et hic non est ...
vegetativa et sensitiva ... differentias specificas ...
... differentias ... et ...
... differentiam specialem ... supra
vegetativam et sensitivam ... diversas ... in ...
... differentias ... supra gradum ... et ...

...

Ceteri fugi adunt debeat dari dubium convenit specie.
Et ex dictis, cum tres remaneant, atque decimi tria sint necessarii
speciei infimae conceptus simpliciter diversi, quam si existerent et
separarent, ipsorum in quacumque re in ipsa dicta divisione dicentur
secundo vegetativus et sensitivus atque una species infima scilicet Rationalis
ex parte non distinguerent proprie inclusione differentias brutorum et aliorum
clarum vegetativum, ut quod ille haberet sensum et non extraherent proprie
vegetativis et sensitivis ad diversos gradum operandi, et extraherent
vegetativis a sensitivo et utrumque a Rationali.

Solet hic disputari utrum vegetativus sit
in includendo in sensitivo et utrumque in Rationali. Loquimur autem de
ipsis gradibus radicalibus harum operationum non in ipsis sequi, tamen
sequenti, cum vegetativis implantatis sine sensitivo, vegetetur, et sentit
sine Rationali in brutis certum est. hoc prima non sed ad in idem claudere
nec sensitivus includere formaliter in vegetativo, nec in sensitivo vice
versa est difficultas: utrum ex adverso res habet, et vegetativus claudere
in sensitivo et utrumque in Rationali. dico in quale in aliis dubio
quod longissime disputatur, quod sensitivus [illegible] Caietanus
[illegible] verbalissime dico vegetativus in sensitivo et utrumque in
Rationali formaliter et essentialiter claudi. Probatur in brutis venit utraque operatio
vegetandi et sentiendi in homine pro illis operatio
intellectualis etc. in illis debet dari gradum illarum operationum
tale primum sequitur. et ipsa quae operativa non est [illegible]
in opposito sensitivus sequitur dari nisi unica tantum specie
substantialis, ut ostendimus in physica tractatu, quae in qualibet
est una forma quae sit principium vegetandi et sentiendi, et in homine
datur unica simpliciter sua anima quae sit principium vegetandi,
sentiendi et intelligendi, ergo aeque essentialiter vegetativa
et sensitiva erat Rationalis essentialiter vegetativa, sensitiva et
intellectiva, atque adeo essentialiter gradus essentialiter et formaliter claudunt.
Gradus vegetativus dicitur et post vitalis [illegible]

TRACTATUS 9us

De Vita et Potentiis Vitalibus communiter Sumptis

Ante quam ad singulas earum [illegible] [illegible] actiones [illegible] [illegible] erit opportunum [illegible] vitali [illegible] tractare ne in singularum [illegible] examine multa [illegible] repetere [illegible] In [illegible] vitae disserimus [illegible] in quo vita [illegible] Sectio 1a vera sententia proponitur et defenditur

Dispo [Disputatio]

In quo vitae ratio consistat

Sectio 1a vera sententia proponitur et defenditur

Cum de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actiones [illegible] vitales [illegible] [illegible] [illegible] vitales [illegible] [illegible] actiones debeant vitales nuncupari [illegible] [illegible] [illegible] magistri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opinione [illegible] [illegible] [illegible] anima tractatus praecedentis ad vitam [illegible] plantas non vivere ideo [illegible] vitae [illegible] [illegible]

[illegible]

et appetitive. Re fuerint hic mihi fore claris et si non
prii vitalis sint acci piat qui cognoscit et appetit planeque
de mortuis et quo pacto, et sensus sine certo [illegible]
vitalis tres potentiis [illegible] et etiam [illegible]
sensus tenetur plantas vivere in alio [illegible] non sentire
[illegible] vita [illegible] non obstante
et [illegible] dubii [illegible] [illegible] et deputatis
[illegible] assignare [illegible] dicunt vivere assignare [illegible] maxime
[illegible] vitis nomen [illegible] fuerunt [illegible] nomen impo
suere sub illo [illegible] [illegible] [illegible] insignis [illegible]
[illegible] [illegible] =

[illegible] tres [illegible] exacti [illegible] terminis
[illegible] et s thoma [illegible] corpore [illegible] definiunt
vitam [illegible] motus ab intro [illegible] ipsis [illegible] moveri
cuius definitionis [illegible] ex eo videtur [illegible] dicunt
dicunt vivere ab intra motus accipiant plana [illegible] nutritionem
[illegible] et [illegible] vitalis [illegible] sensitivi appetitivi [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] suorum actuum intellectionis et
volitionis imo [illegible] translatione et [illegible] metaphora dicunt vivere
[illegible] similitudo [illegible] intrari motus [illegible] non vivant in
[illegible] moveri [illegible] agere [illegible] dimanant
[illegible] dicunt vivere [illegible] tunc [illegible] hirent in [illegible]
[illegible] non [illegible] substantiae [illegible] in [illegible]
et in vitalis moveri ab intro [illegible] et [illegible]
[illegible] passarum [illegible] et sibi [illegible]
calor [illegible] frigiditas [illegible] transeunt ad [illegible]
[illegible] [illegible] hec [illegible] ab intro moveri [illegible]
vitale unde [illegible] lapis terra [illegible] alia vivere [illegible]
dicunt [illegible] singula [illegible] passiones moveant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ex s augustino [illegible]

Ad solutionem huius obiectionis plurima [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] discrimen

[illegible]

aliqd Requiri in actz vitalibz Plantz sue actionis et
emanatibz a suis prijs esse debere certz in factz emanatibz
producit [illegible] perfectionis ad complementum esse [illegible] intelligitur
[illegible] et intrinsece constitutio donec habeat suis prijs passiones p actz
vitalibz et actuum immanentium potentiarum vitalium producentium
[illegible] in generali in dicentia et petit prijs producentibz quadam
statu [illegible] petit [illegible] statim ac nascitur [illegible]
[illegible] nutritionem petit nutritionem adequatam [illegible] augmentum [illegible]
decursu temporis et etatis [illegible] in his actionibus
diversitas [illegible] sine [illegible]
[illegible] vitalitatis [illegible] discrimen [illegible]
[illegible] potentijs internis [illegible] vitalis [illegible] dicere act
emanantibus noluerint [illegible] comprehendi et [illegible]
ab intrinseco moventes [illegible] eodem vitalitatis non quadam [illegible]
[illegible] nuncupant [illegible] diversitas [illegible] autem
[illegible] peculiari non [illegible] similiter
[illegible] ab intrinseco mobiliat [illegible] passiones [illegible]
[illegible] ab intrinseco [illegible]
diversitas [illegible] movendi ab intrinseco [illegible] vitalis [illegible]
[illegible] includentes [illegible]
[illegible] vitalis diversitatis [illegible]
et plantz [illegible] debitam nutritionem et augmentationem illarum [illegible]
[illegible] calor [illegible]
[illegible] planta manent in eodem statu [illegible] actionis [illegible]
[illegible] nec capaces [illegible] accidentem et [illegible]
[illegible] arbor ferendo fructus sine quibus [illegible] indistincte
[illegible] sine calore et [illegible]
[illegible] generat [illegible] trahendo intra [illegible]
[illegible] quibus nutrit [illegible] in his etiam [illegible] diversitas
[illegible] planta [illegible] nutritis [illegible] et augmen
[illegible] quod illum [illegible] diversissimus [illegible]
[illegible] attrahendo [illegible]

[illegible]

quas intra [illegible] distantissimas divinis immittunt ergo
[illegible] et planta in [illegible] maxime [illegible]
[illegible] sufficientissimus adeo [illegible] ordinariis [illegible], instrumen
[illegible] diversitatis [illegible] calore ignis et alia emortua et in
[illegible] [illegible] generatis [illegible] aliquid [illegible]
in debito [illegible] complemento [illegible] illud [illegible] intus
sive [illegible] susceptis [illegible] intelligere [illegible] intus plan
tis [illegible] [illegible] et hoc evidens [illegible]
principalis sufficientissimus [illegible] plantas vivere dicamus, [illegible]
[illegible] plantis [illegible] hanc [illegible] intus suscepti [illegible]
[illegible] in re [illegible] nomen [illegible] tota schola peripatetica plan
tis [illegible] [illegible] tribuere [illegible] aliquid aut
[illegible] [illegible] sufficiens [illegible]
videtur aliud [illegible] asserere ex parte [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible]
calor [illegible], [illegible] et alia [illegible] radii
[illegible] ex se transeuntes [illegible] calor [illegible]
[illegible] ignis ab igne; [illegible] ostendit [illegible]
in aqua calida remota ab igne aer [illegible] frigiditatis
[illegible] passio [illegible] aqua colligitur [illegible] si aer ambiens frigidissi
aqua facilius [illegible] frigiditate [illegible]
[illegible] calidus, [illegible] calefacit
[illegible] [illegible] passiones [illegible] et aque [illegible] a
[illegible] quo a [illegible] ex qua [illegible]
in debite [illegible] sumit, et [illegible] passiones [illegible]
[illegible] [illegible] possit [illegible]
[illegible] ostendit ex loco [illegible]
[illegible] [illegible] inferre [illegible]
[illegible] [illegible] passione
[illegible] [illegible] [illegible] sub
[illegible] [illegible] [illegible] (si dicat)
a [illegible] gravitatis [illegible] passiones [illegible] remanet

sive

seue producant et n ab ... pariter ... in so
producant et hec ... magis applicata sit quia
agens, debuerunt ... magis applicata e ...

... dices semper ... particulares et magis
applicata ... generans ... ad ...
... et n generant ... adeo nequibunt passiones extra
... generanti. ... diversis ...
... liberi ... et n generanti ex indigentia ...
... magis applicata ... ex indigentia effectus qui
nequeat ... ipsius ... generanti ...
Unde a parte ... discrimen ... quare actio nutritiva ...
et n emanat passiones ... actio nutritiva ita e actio intra
ut exinde et indigentia effectus ... intra agens
sit ... plures ... generans applicat
et actio intra ... amplius ... ex decursu totius tractatus
... passiones et proprietates ... sit actio intra ex indi
gentia effectus ... ... actio ...

Sect. 2

Obiect. Altera solvit

... inde sumit ... posterior
in plantis ... alijs et ... vita ...
et plantis ... vita ...
plantis ... in ... vita ... ergo implanta
... nutritionis et motus ab intra in quo ...
... vita ... nutritio
... et motus ab intra in Deo nequit ... Deus
... ab intra ... in Deo
intellectus et volitio ...
... motus e actus ...
... Deus ... in ...
... actus ... potius in actu ... ergo ...
se

se prodexe ab intro [illegible] tu intentionali non est cognitio [illegible] ratione nostra
distinguuntur a substantia [illegible] est [illegible] nostra [illegible] et [illegible] summi, nisi
in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] posuit et hinc [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ratione nostra [illegible]
[illegible] involutionis non [illegible] [illegible] [illegible] sive ratione et [illegible]
[illegible] univoce [illegible] analogice convenitur [illegible] [illegible] [illegible] plantis [illegible]
[illegible] in Deo [illegible] [illegible] non [illegible] aliquis [illegible] Deo et plantis
[illegible]

[illegible] Mastrius [illegible] existimat [illegible] [illegible] [illegible] planta
[illegible] Deus [illegible] [illegible] Deo et plantis [illegible]
[illegible] nomen diversi [illegible] Dei et plantis ac nomen
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] nomen [illegible]
[illegible] significat [illegible] et [illegible] [illegible] significatio illius vocis non logice [illegible]
[illegible] vivere dicitur de [illegible] in sua [illegible] [illegible]
nomen diversi cuius significatio [illegible] dici [illegible] et planta
[illegible] ex parte obiecti convenitur in ratione viventis quod in [illegible]
[illegible] planta [illegible] convenit cum Deo [illegible] convenit [illegible] [illegible] convenit
in ratione [illegible] in [illegible] convenit planta et [illegible] [illegible]
vite quod non [illegible] in ratione [illegible] Deus et planta conveni[illegible]
[illegible] [illegible] ex parte obiecti planta non est [illegible] [illegible] vivens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a substantiis non viventibus quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et discriminat a non viventibus [illegible] Deus et planta
conveniunt in [illegible] [illegible] [illegible] a non viventibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] viventes [illegible] Deus et planta univoce conveniunt
in [illegible] et ratione viventis

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] ab intro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab intra in [illegible] ratione [illegible] [illegible] abstrahimus a creato
et in creato [illegible] [illegible] planta non convenit cum Deo
in hoc [illegible] [illegible] [illegible] ab intro [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] extra nutritio non [illegible] planta
[illegible] [illegible] actione [illegible] hoc [illegible] [illegible] intra [illegible]

[illegible]

q. hec lapis neque est liber cum statu non petit eo quod intus, neque sultum factus perfectus ex [illegible] tum produci potuit quod extra quem est ex parte ipsius tum produci ut dicitur est secundum superiori unde lapis non convenit cum Deo in hoc statu perfectionis a se in quo planta convenit quia inde potest abstrahi statum peculiarem [illegible] [illegible] et distinctum ab iis [illegible] vita causa quia maxime non convenit perfectio esse. Secundo quia et si viventia creata intellectiva [illegible] principium sui moveant quia [illegible] et producuntur [illegible] intellectionis potest precindi conceptus perfectibilis a concepto mutationis et abstrahi conceptus perfectibilis cum Deo et viventia creatis quia etiam Deus principium [illegible] ab se producere et mutare aliqua per similia quia planta ita habet perfectus esse ut si melior potentia conceptus perfectionis esse precindi a concepta mutationis et dabitur statum [illegible] perfectionis esse cum Deo et plantis.

[illegible] hic solutio [illegible] difficultas [illegible] q. ut clare [illegible] hic planta habet perfectus esse [illegible] examinavit [illegible] signanti intus ac signanti in planta etiam quod planta habeat perfectus esse non est aliud nisi quod ab ipsa et non ab alio producatur cum perfectio Deum vero habere perfectus esse est non habere perfectus productus [illegible] ipsius habere perfectus improductus hec autem non sunt eadem [illegible] habere suum perfectionem productum quia intro habere suum perfectionem improductum. imo in hoc quoque differt lapis a Deo quia differt planta neque huic conceptui perfectionis ab intro sive improducte quoque oponitur produci esse sive ab intro quia produci ab alio sive ab intro hoc est quoque oponitur productio intra quam extra. [illegible] in conceptum productionis esse non convenit planta cum Deo imo non convenit in speciali aliquo statu in quo non conveniat lapis aut quibus alia entia inanimata [illegible] neque si conceptus perfectus esse sive improducte constituitur Deus viventis [illegible] [illegible] si in Deo non daretur intellectus aut volitio nec aliud atributum si solum [illegible] [illegible] ipsius [illegible] improducta est vivens quia quamvis [illegible] [illegible] intelligeret nec haberet aliquas alias operationes [illegible]

[illegible]

Subst. Logicis quae [illegible] ac mō ? si simpliciter [illegible]
tem et [illegible] [illegible] gratis [illegible] sive affectionis
ac [illegible] nemo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] n. supponunt [illegible] lib. [illegible] [illegible]

Dup. [illegible] pat. Arriaga [illegible]
De an. sect. [illegible] sect. 5. negat [illegible] [illegible] [illegible]
existimat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dari [illegible] [illegible] Deo
[illegible] [illegible] [illegible] ibi adducit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] particularis Deo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vita intentionalis [illegible] [illegible] in substantiali [illegible]
cognoscente et appetente. [illegible] [illegible] Deus cognoscat sive intelligat
et amet evidens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita n. Dei inten
tionalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in dependenter
[illegible] [illegible] create intelligit et amat [illegible] [illegible] vivit [illegible] [illegible]
Dei vita intentionalis [illegible] [illegible] in actu [illegible] et voluntatis
[illegible] vocari intentionis. ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vita intentionali [illegible] [illegible] [illegible] et voluntatis [illegible] [illegible]
[illegible] sive vita [illegible] in qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et unde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tionalis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]. ad [illegible]
ultimum [illegible] [illegible] [illegible] gratis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gratis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita inten
tionalis [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] n. [illegible] [illegible] Deo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] n. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ab illo [illegible]. ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gratis [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creata
et in creata; [illegible] [illegible] [illegible] in Deo et [illegible] [illegible] n. [illegible]
[illegible] sive [illegible] [illegible] [illegible]

Ex dictis colliges deum et substantias cognos-
centes creatas hoc est angelos et animalia habere gradus [illegible] in-
tentionales quae sunt gradus siue subsistentiae in potentia cognitionis et
amoris siue appetitus [illegible] et ceteris [illegible] appetunt
et cognoscunt in statu [illegible] substantias
[illegible] creatas [illegible] habere gradus [illegible] omnes viuant
[illegible] intentionali [illegible] cognitionis et
volitionis siue appetitus [illegible] intentionali [illegible] hoc et
animalia quae cognoscunt [illegible] appetunt [illegible] nutriunt [illegible]
[illegible] et planta [illegible] tamen [illegible]
[illegible] gradus [illegible] particulares [illegible] angelo
[illegible] substantias corporeas cognoscentes et cognoscibiles [illegible]
[illegible] ab intrinseco [illegible] ex
sua doctrina [illegible] existimat [illegible] implantis [illegible] in
gradu nutritionis [illegible] iuxta [illegible] dicta [illegible]
doctrina [illegible] refugio [illegible] diuentibus
creatis [illegible] et in gradu nutritionis [illegible]
[illegible] intrinseco et hic [illegible]
[illegible] angelos hoc et animalia [illegible] cognos-
centibus [illegible] ex [illegible] intra alterius gradus
[illegible] actionis [illegible] intrinseco et hic [illegible]
nutritionis [illegible] communis hoc et cognoscenti [illegible] viuenti [illegible]
intentionali ex [illegible] diuenti
creatis [illegible] ex [illegible]
[illegible] amare et [illegible]
[illegible] expresse [illegible] Thomas [illegible] iniurius [illegible]
[illegible] Dei [illegible] intelligere Dei

Disp. 2

Quid sit potentia vitalis et complex [illegible]
[illegible] titulis [illegible]
vitalis definiri [illegible] in [illegible]
[illegible] tractatu [illegible] in acta [illegible]
[illegible]

ipsius rei ententiam quae claudat l. d. notter autem l. effectum quoniam
m. naris debeat ergo supponi postulatis actionis quae tri non si
l. effectu l. actio impedita l. mutat potius ca non haec effectu relationis
stabilitatem requiri ad autem ly[?] humi sine ad stabilitatem ipsi
ly non ad actu l. effectu sine et ad determinat in autem potius
ibidem probavimus.

Quaeri. Passiones vitales seu et facultas seu principium
vitalis productivum actus vitalis seu aliter actionis quae in
hoc traditur l. facultas seu principium vitalis influens in effectu vitalis
integro l. facultas vitalis productiva seu influens requirit pro
vitali ly alii non vitali calore requiri caloris et enim probabili
requiri requiri quoniam hoc l. influere influere expresse non distat
a actu non vitalis quae requirunt in hoc vitali vitali influere
quae autem requirat effectus alius vitalis sit distat ex dictis
proxima requirit non quae sit effectus expressa et in vegetabili
petat ea a principio intro prodeat quoniam requiri caloris et tamen
quae quaerat hoc sunt principium non principium seu pro vitalis producta
productibus namque calor non petat exinde sui non produci
a principio intra seu potuerit quae venire produci a principio extrinseco hoc
probatur quae loco citato adduximus quia quoniam denuo
in ducit in quo ly dicit potius calore in illo destruitur et tamen
quae sit forma passio producat sequitur sua mit clarissime
extra dispensante quae ly productum quod distribuat et autem
quae sine interpositione quae describit nequit facta quando non indicat
passione quoniam hoc illo calore quae manet ly forma quoniam denuo
producta calor ille quae hinc manet non petat exinde
genita seu produci a principio intra a quo alius non est hoc vitalis
ipse calor non est vitalis pro illa quae illo calore producit l. distribuat

Passione est quae commemorans quod semper est
vitalis dicit negat actus productivus principium passiones quae manent
eius intra suppositum productis non hoc principium passionis fluere
dico quod dicitur emanat actus quod hoc dicit non et effectum hoc non

substali i. d. exaggeratio emanativa sive sit efficiens
propria sive necessaria mulatiores per se expressa. Itaque etiam
diligentia sat est ayrro intra... ...
intra ... ... peculiari
... ... vitalis. tractantes in propria vitali
dari ... latitudinem vitalis ... ... magis proprie
vitales sint, ... expressio ... ...
et ... ... in mente ...
in spiritu ... magis propria ... vitalis ... ...
... ... et ... ... vitalis sicut poten
tia intelectiva. En 28 de marzo de 1637 no ssuçedio
la desdicha de el caso en mi maestro quando a el Ldo
murillo mi cuñado le rompio el quaderno porque
no quiso responder a su llamado y despues de mu
chos toques que le dixeron s. murillo ... ...
lo y le dige ... en pocas palabras que el otro dijo
en muchas y muy ... de lo qual estoy ...
... que dice que aunque ... dice companero
no hemos de ... ... lo ... ...
... ... que el lector es de nuestra parte ... el
de mi colegio ... ... lector
lector bien ... ...
... actus ... ...
... et ... ...
... ...
... ... intentionalis ... ...
... ... partialis ... dictus actus
vitalis in illum influendo ... ... vitalis
... ... vitali. Cuadrar. ...
... ... ad ... ...
... ...
... ... vitalis ... ...

Quinto quia species [illegible] fuisset in [illegible] ad [illegible] illud [illegible]
[illegible] species concurrant ad [illegible] actus vitales non concurrant [illegible] vitali
[illegible] tanquam [illegible] vitalis [illegible] concurrit [illegible] [illegible] objecto non [illegible]
vitam [illegible] non concurrit [illegible] et ab intra [illegible] extra [illegible] et
ad alio debent concurrere species [illegible] [illegible] species [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] in [illegible] species [illegible] in aere aqua
aliis [illegible] corporis in medio recipiunt [illegible] species specialis
impressas recipiunt in [illegible] [illegible] ex [illegible] dicant [illegible]
[illegible] species intentionalis in pluribus sensibus et [illegible] ad actus
[illegible] unionem sui cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sufficit [illegible] sui [illegible] [illegible] objecto
[illegible] species [illegible] et [illegible] concurrere
ad [illegible] actus sensationis [illegible] objecto [illegible] applicata
[illegible] ferri [illegible] et si objectum [illegible] unione sui
[illegible] [illegible] ad actum [illegible] unione [illegible] species
[illegible] objecti.

[illegible] quid [illegible] species [illegible]
illa sufficiat [illegible] ad actus [illegible] in praesentia [illegible] [illegible]
vitalis [illegible] debent ex [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] species [illegible] [illegible] in aere et
[illegible] extra [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] species
[illegible] et [illegible] [illegible] vitalis [illegible]
[illegible] vitali [illegible] [illegible] species
[illegible] species [illegible] tunc erit
vitalis [illegible] ex dictis [illegible] species [illegible]
[illegible] sui [illegible] ducente [illegible] [illegible]
[illegible] species [illegible] [illegible]
reflexione [illegible] ad oculos et medium illas species esse
[illegible] et ab speculo reflexis oculi [illegible] videntur
species [illegible] [illegible] altissime

[illegible]

A 6

a qua distinguitur quia [illegible] occurrunt ad visiones [illegible] adeo
[illegible] saltem oriuntur per vitalis [illegible] praesentanti [illegible]
[illegible] salutem [illegible] a parte intra [illegible] eminentiam et praecedentem
[illegible] specificis ex natura rei distincti [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] a parte intra [illegible] vitalis debet esse intra ex natura rei
[illegible] Physice [illegible] huius operis [illegible] generationis

Potentias vitales definit [illegible] vegetativa, sensitiva, appeti-
tiva, loco motiva, et intellectiva quae [illegible]
[illegible] ex eo maxime quod [illegible] numerantur [illegible] in hac [illegible]
[illegible] et [illegible] D. Thomas et [illegible] obiecti [illegible]
[illegible] per [illegible] modis [illegible] operandi [illegible]
[illegible] ab ceteris [illegible] manifestum est [illegible] in suis
obiectis [illegible] velut inter [illegible] vitalis [illegible] nutri-
tiva differt a sensitiva [illegible] in obiectis [illegible]
[illegible] cognoscitiva [illegible] unde [illegible] nutritiva [illegible] separatur
in plantis a qua sensitiva; quae [illegible] sensitiva [illegible]
[illegible] separari [illegible] operandi
[illegible] appetitiva [illegible] velut exit et
[illegible] inclinatio sensitiva [illegible] ad se [illegible]
[illegible] sensitivas [illegible] operandi [illegible]
intellectiva differt [illegible] a sensitiva ex multis capitibus 1o
[illegible] percipit [illegible] et res spirituales [illegible] universalia
[illegible] radix libertatis 4o [illegible]
et [illegible] quae [illegible] caret [illegible] sensitiva [illegible]
hinc colliges quam [illegible] sensitivas inter se [illegible]
in hac [illegible] auctoribus vide [illegible]
[illegible] eundem modum operandi trahendo ad se obiectum [illegible]
[illegible] requirunt

Obiectis [illegible] ex duplici
ex capite 1o quod numerat [illegible] loco motivam [illegible]
[illegible] vitales [illegible] tunc [illegible] ad [illegible]
[illegible] ex natura rei [illegible] a parte intra [illegible] eiusdem

potentiis

Ptony i motivo qui manus intr[insec]e producit ac motus
ut deducit in alt[eru]m manu[m] huius motus producti ...
... ipse ... operationis nec producto motus localis intr[inse]-
cus ... motus q[uo]d ... subiti et tantum utriusque motus sit eius
... et negat ... subito et tam unius spiritus ... actio
actio vitalis et alt[eri]us non vitalis exalterius eius ... ostenditur debi-
lionis insufficientia quod omittit ... vitalis existimat
in ... sine

Dificultatem non latet ... motibus locomotiva
motiva vitalis ... vitalitati ... in motu
ab intrinseco sive ... in ... sui petat ...
... et a principio intrinseco ... motus vitalis sive ubi et vitalis
praesentia non petat ... intro ... ubi quod acquirit corpus
... ipsius mobilis ... illud quod acquiritur
... ab alio mobili ... valde
assererit ... loco motibus non ... vitalis ... et patientis
... vitalitati non petat
intr[inse]c[e] ... vitalitate ... huius ... signum ... motu
progressivo inferiorum non sunt vitalitatis ... animalium ... motibus esse
... animal ... locomotibus sive progressi-
vis non est petat et ut progressibus ... operationibus sensibus et appe-
titibus ... ex motu progressivo inferiorum animalium ...
inferiorum vitalitatis ... motus progressivus ...
conditus et signum ... sensibus ... motus ... vitalis
... mobilis ... in diversas partes et ... loci ... huc, ... illuc,
... motus ... a ... alio extrinseco ... ab ...
animalis ex directione cognitionis praesentis boni in eo motu. Sic
animal herbam distanti ... ut ... fugit ab eminenti ...

Haec solutio sufficiens mihi ... quietem
... dispositi ... videat ... progressibus a vitalis non excludere
alii ... assumptis objectionis ... motus
motus localis ... ubi vitalis non sit, ... omnino ...

corpus

Corpus aptum mobile a aliis mobili, quia aptio extrinseca mobile
corporis vitalis non eo certo tertio, quod [illegible] potentiae non sequitur motu[s]
vitalis. Unde necessario [illegible] non [illegible]
[illegible] diximus in 1o [illegible] tractatu [illegible] principio [illegible]
[illegible] specie [illegible] motus specie diversos [illegible]
[illegible] tendendi ea [illegible] tractatu 2o [illegible]
[illegible] generabilia specie distingui [illegible]
principiis [illegible] diversis tendendi [illegible]
ex dispositionibus et accidentibus [illegible] diversis [illegible]
ad generatos et non requiruntur [illegible]

Similiter in [illegible] specie diversos [illegible] tendendi
specie distingui [illegible] principio [illegible] mobile
a motu quo movet aliud corpus [illegible] 1o in modo tendendi
[illegible] ex eo [illegible] se movendi [illegible]
[illegible] ad alia [illegible] ad motus in [illegible] aptissimi
et celerrimi in [illegible] alios difficile et [illegible] moveant
[illegible] alii [illegible] trahant se [illegible]
[illegible] sit [illegible] ipsi difficile [illegible]
ex [illegible] motus illos diversos [illegible]
[illegible] in [illegible] tendendi et [illegible] specie
differre, ac proinde motus corporis [illegible]
[illegible] motus ab alio [illegible] vitalitatis [illegible]
praecipue [illegible] vitalis non [illegible]
vitalis [illegible] numerat [illegible] vegetativa
[illegible] vitalis [illegible] in propria [illegible] tractatu
de anima vegetativa.

Disp. 3a

Utrum soli potentiae immanenter attingant actus vitales productos

Sect. 1a thomistae affirmant

In hac ex sequenti diff. vix exterminos
ad alt. cum solis celebre distinct. et identitate potentiarum ab anima
potest quae ut maturius distinguamus dantes in praesenti potentias
ab anima realiter distingui, et hac distinct. posita [illegible]
[illegible] solis potentias durant [illegible] actus cum [illegible] potius durant
anima atingendo quaeris in [illegible] immateriale tamquam [illegible] actus
vitalis. Sanctus Thomas 1a parte q. 77 art. 1o videtur [illegible]
anima immaterialis [illegible] et [illegible] potentias hic etiam inquit in [illegible]
apparet in anima [illegible] anima [illegible] actus, [illegible] esse in
[illegible] operationis potentias semper [illegible] anima actu [illegible] semper
[illegible] actu, et [illegible] S. Thomae [illegible] thomistae sequuntur q.
[illegible] probant [illegible] doctore insinuata quia si anima [illegible]
esset potentias immateriales, et immaterialiter [illegible] semper [illegible] in actu
[illegible] operationibus [illegible] alterius evident [illegible] experientia
ea tamen [illegible] quia [illegible] potentia in actu operat. [illegible] anima [illegible] in actu
[illegible] potentia semper potentia in actu [illegible] adeo, semper operat.
[illegible] anima [illegible] actus [illegible] est [illegible]
et operativa semper denominaret [illegible] operans [illegible] tales deco
semper denominat [illegible].

Probant 2o quia actus et potentia debent esse in
eodem genere, [illegible] anima [illegible] accidens [illegible] anima nequit esse
potentia et potentias effectus actus. Probant 3o quia si anima esset potentias actus,
esset potentia [illegible] implura obiecta tendere, [illegible] nequit potentia cadem tendere
implura obiecta [illegible] nequit anima esse potentias actus [illegible]
[illegible] specificant ab obiectis [illegible] 4o quia si anima esset potentias
actus vitales illos [illegible] et ad illos ordinaro [illegible] nequit
ad illos ordinari [illegible] nobilius [illegible] substantia, nequit [illegible]
ignobilius qualitas accidens ordinari [illegible] anima [illegible] substantia nequit
esse potentias actus [illegible] accidens. Probant 5o [illegible] actus
[illegible] actus [illegible] operat [illegible] anima [illegible] actus
[illegible] actus [illegible] anima [illegible] et eadem res. Probant 6o [illegible] nulla substantia [illegible] operatio [illegible] nec
sua

sua loca operatibus deneg[ue] Pos sit P[rin]ci[pi]a actus

p[er] temp[us] fluir alterum sim[ul] ... n[on] fluir ... intrare in suos

secundo vitales ... ex pluri... ... thomistis et

hi Paris ... nisi ... ... , ... dec

... fortia

... in alberlarios ... ...

Pos ... sit ... effa... actus ... semp[er] ... in actu

p[er] temp[us] operari ... timet ... utrumq[ue] ... fundi

duplex actus ... ... alter in ... sui actualis

inspirationis q[ui] semp[er] ... ... semp[er] ...

... et illis ... alter ... actus operationis ... positus

ipsa operatio sui producti actus, quomodo ... dicere ...

... in actu ... imperat ... et hoc ... pos ipse n[on] sit semp[er]

in actu ... ... ita nec ... et ... ad hoc ...

deo in actu ... ...

n[on] semp[er] operant ... ...

ad operandum ... ...

... argum[en]t[um] falsum assumit et in illo de

siderat thomistis ... ... docent calorem immediate ...

ad ... ... calor ... accidens ... ... actu

illius actus n[on] ... ... in ... ... Respondet ...

tanus ... ... illud ... ... ordinar[ie] effati ...

... ... calor ordinarie effati ...

ducendum ... ... requirimus ... et ... effati

ordinatis ... ...

... n[on] alter ... ... in fine ... ... immediate

producti ... n[on] calor ... ...

... ... effati producti ... ... calor ... effati

producti ... quare ... producti ... vitalis ... effati

ducti ... ... fundamentum assignar ... ... effati

ducti ... ... in ... ...

ad substantia et ... accidenti ... instrumentis ...

videt

videtur varii dicendi calorem et aliis producentibus ignis et admirationis
curare ni hoc caietanus qui ignis sit productibus aliis calorem et alia
sit aliis productiba sicut quare quod sit ignis ait [illegible] quod varii
non est quod [illegible] et actus sint in eodem qui quovis hoc actu aliis ordine.
Ad [illegible] distat in actu et hoc receptiba
quod sit in debere [illegible], nam hoc vitalis si corporis sint saltem
partialiter recipiunt in actu, et spiritualis recipiunt recipiant
in actu vitali. qualitates corporeae recipiunt in quantitate, cum tamen
[illegible] debissa lamenta [illegible] alterius forte [illegible]
sit corporis damni ad [illegible] spiritualis speciei, et illae quae vitales
[illegible] sint currant ad [illegible] actus vitalis. [illegible] thomistis
[illegible] et actu logico sive [illegible] et existentiam in [illegible]
quod in hoc et sub [illegible] et accidens in [illegible] actuali, et actu inseparabili
existendi accidens ergo in [illegible] subiecto in [illegible] actuali subiecto
[illegible] predictis [illegible] et [illegible] se expu
tant [illegible] qualis [illegible] et [illegible] in
eodem [illegible] subiectis actus [illegible] et hoc receptiba sive actus et hoc
productiba ni debent et in eodem [illegible] ut distat ex dictis.
Ad [illegible] argumentum [illegible] duplicis. [illegible]
minorem: eadem voluntas in [illegible] valde debissa ferri posset
[illegible] actu [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et specificatio potentiarum sumitur ab obiectis adequatis
sive abstracto collectivo obiectorum in quod posset tendere [illegible] eadem
manere actu quovis [illegible] obiecta respiceret. [illegible] distinguo
minorem; [illegible] sit [illegible] obiecta adequata [illegible] partialis et [illegible] in
intellectu constitueret adequatum [illegible] intellectibus [illegible] voluntate
[illegible] volitibus quovis [illegible] in adequatum [illegible] foret actu
[illegible] posset debissa obiecta atingere, posset non omnino. Ut hoc
adequata [illegible] actu actu [illegible] debissa obiecta atingere
[illegible] atingit ipsa [illegible] voluntate. ad 4 [illegible] est quanta
[illegible] sua [illegible] in se ipsos [illegible] thomistis nec
ipses antiquius [illegible] operari [illegible] subiectis

ordinari ad suas operationes utiles, sive ... per illos gaudere simpliciter felicitas quae ordinari ad ... tanquam ad perfectam felicitatem tanquam ad finem cuius obtentionem ... dispositione ... ultimam et perfectam ... ex s. thoma ... substantia intellectualis ordinatur ad beatitudinem ... consistit in operatione accidentali ipsius substantiae intellectualis ... ordinatur ad actus tanquam ad media sine quibus ... substantialis ... est ... inquirimus ... actus et ... ordinatur tanquam ad ... ordinari ... ad actus absolute ... quae ... in ... ordinari ... ordinari ad finem ... producentes ... ordinatur ad finem ... ... in eo est ... possit ...

... abcedit intus ... voluntate simplex ... complacentia amor efficax ... similiter ... in ... ultimum ... thomistas ... naturaliter operatione ... similiter ... distinguit et ostendimus ... tractatu ...

Sectio 2

Partialis ... immate... currere ad suos actus

... in hanc sententiam ... suarez ... metaphysica disputatione ... sectione ... disputatione ... disputatione ... subsectione ... et ...

qui, ut sentio, si [illegible] Realiter distinguantur ab actu isto
[con]cursus Particularis est, et Potentiis immediate tamen [illegible]
[con]currere ad producendos actus vitales. Probatur 1° si actus non [con]curreret
immediate ad actus voluntatis, actus non peccaret, nec bonum opus
efficeret, unde nec dignus esset supplicio aut Praemio, sequela
est evidens, falsum ergo [con]currit immediate ad actus volun-
tatis. Probatur 2ª nemo poena vel praemio iure afficitur propter
opus quod ipse non fecit nec fuit in eius Potestate vel liberti [illegible] actus
[illegible] efficere, sed facultas actum peccati nec fuit in eius pote-
state operative voluntatis ad quam neque excitat, neque influit
nec alio modo [con]currit, nisi eadem [illegible] substantia [illegible], sed ipsius
calor in aliena substantia producat [illegible] non est digna praemio vel
supplicio si nullo modo [con]currit ad actus voluntatis [illegible] [illegible] solu-
tionis [illegible] in eius Potestate non est operationis voluntatis [illegible]
illi imputari non Poterunt:

Confirmo, [illegible] satis efficaciter, quod [illegible]
[illegible] aliquid efficienter influere in actus et [illegible] [illegible]
[illegible] tale opus ipsi imputatur ad culpam [illegible] [con]currat ex
[illegible] [illegible]. Et patet in Deo qui quamvis physice influat
in actus peccaminosos ab omni culpa [illegible] est quia non influit
[illegible] a se, vel actus [illegible] nec ex propria [illegible], nec ex
[illegible] voluntatis, nec moraliter excitando aut movendo nec
physice influendo, ac demum nullo modo influit in actus peccami-
nosos voluntatis ergo ipsi non debet imputari peccatum volunta-
tis. [illegible] iure [illegible] se puniri propter scelus quod [illegible] non commi-
serit nec fuerit aliquomodo in ipsius potestate. [illegible] Ulterius
Confirmo et explico: si voluntas [illegible] [illegible] a volun-
tate peccaret, tale peccatum est manifestum [illegible] nullo modo [illegible]
[illegible] propter illud iure puniretur ergo etiam si voluntas puniat
[illegible] huic imputari non debet peccatum voluntatis nec propter illud
[illegible] [illegible], quod sive [illegible] sive non voluntas [illegible]
[illegible] [con]currit [illegible] [illegible] non [con]currit [illegible], qui [illegible]

[illegible]

unione et in utroque casu nec potest efficere actum nec impedire
actus voluntatis

Dices: calor receptus in aqua eodem modo
producit calorem in alieno subiecto atque ipse recipitur in igne, et
tamen operatio caloris tribuitur igni, et non tribuitur aquae non di-
cimus aquam calefacere et ratio est quia calor sit facultas ignis
illi tributa ad operandum, similiter et voluntas sit facultas
propria animae data pro propriis operationibus, ut anima dicatur peccare
et voluntas peccet, ac merito poena [illegible] animae [illegible] facultas
peccet; quia si in casu separationis voluntatis animae attribueret
peccatum et [illegible] unionis requisitae, adeo denominatur [illegible]
ductus [illegible] ferre alterius de voce: ad re est quod ignis non calefa-
ciat et hoc etiam dicatur in aqua quae non influit in actum peccati
et inde colligitur [illegible] quae non efficere peccatum nec possibilis
exhibere sed ignis nec efficit nec potest exhibere calorem
in subiecto extraneo, et [illegible] animae imputandum non est peccatum
voluntatis nec ad hoc deducitur quod voluntas sit facultas
animae neque quod sit facultas non tribuitur animae quod ipsa operetur sed nec
calor tribuitur igni operari et inde querela animae iustior foret
quod sibi data est facultas quae sine illa operatione
ipsa [illegible]. De voce est quod ignis dicatur operari, et ita [illegible]
dicitur [illegible] operari [illegible] quod non sit denominatur [illegible]
quia [illegible] non [illegible] hoc est non efficiat opus malum nec
in illud influat [illegible] adeo quod [illegible] punitur [illegible]
denominatur cuius ipsa causa non sit

Quod additur de unione requisita ut animae tribuatur
peccatum voluntatis falsum [illegible] 1° ad [illegible] quod adversarius [illegible]
productis emanantibus caloris ab igne [illegible] a lapide et caeteris passionibus
[illegible] tribuitur generanti igni et lapidi quia [illegible] illas
passiones non subiectis [illegible] generans non [illegible]
[illegible] passio [illegible] peccatum voluntatis separatae tribuitur
animae [illegible] et [illegible] facultas tunc operatur [illegible] separata

ut

et patrem peccatum filii et pupilli parenti et tutori tribui q=
cetius nulla intercedat [illegible] unio et tanta moralis quae ingenio solum
a unio voluntatis cum actio non efficiat ut hic influat in peccatum
nec possit illud impedire imo ipsa unio voluntatis ad aliquid non est aliquid
liberum quod nequeat impedire unionem voluntatis quae ex ea ipsa aliquid privat
voluntarium non debet alicui peccatum imputari. patet etiam quia peccatum
debet esse liberum et per unionem quae libera non est non debet alicui imputari
peccatum. quod si ex peccato pupilli in nos [illegible] peccatum
pupilli tribuit tutori ergo et peccatum voluntatis debet alicui tribui
inter quem et voluntatem datur unio strictior et talis sive [illegible]
quae non datur inter tutorem et pupillum. discrimen est etiam solum peccata pupilli
imputari tutori quia ipse impedire potuit et non impedivit cum autem
alia nulla voluntatis peccata valeat impedire quantumvis cum illa
uniat nullum possit alicui imputari =

Pro 2° dico quod voluntas est principium formaliter liberum
et talis nequit esse nisi actio immediate decurrat ad actum cognitionis
quae debet immediate decurrere [illegible] propter minorem quia quo vo-
quod principium formaliter liberum est quod ex cognitione obiecti in illud fertur illudque
eligit vel respuit per amorem vel odium et hoc non potest voluntas
praestare per se ipsa quae est potentia caeca nullo modo cognoscitiva obiecti
nec per se quod evidens est quia per actum internum quod si non realiter distin-
guantur adhuc certum est actum internum non esse ipsi in voluntate nisi
ipsa per actum internum cognoscere quod intrinsece amat. unde de ipsa vo-
luntate per accidens est quod internus cognoscat obiectum a actus cognitionis
dirigi non possunt non entitatis realiter distincte ut in praesenti
supponimus quae in ordine ad suos effectus non aliter se habent quam si
in distinctis subiectis reciperentur et quemadmodum [illegible] in suis ipse
rationis dirigi non potest a cognitione [illegible], ita nec voluntas a cog-
nitione internus ergo voluntas nullo modo illuminat ut cognoscat
obiectum a cognitione internus atque adeo fertur in incognitum et caecum non est libera
non aliter quam si nulla supponeret obiecti cognitio quae non videtur ut ego
libere velim veritatem obiecti quod cum aliis cognoverit. sane saepius

id

idq qd cognoscit n sit idq qd pro volenti n poi plene liberatis principi

Respondent aliq ex radicat. ... qd poe intus 1. et voluntatis in eadq aiad sufficere excitari volunta ad amorem obti excog intellectus cognoverit ... voluntatis cognit intus unde n ferr in incognitu ... distinguenda duplex excitatio aut motio altera excitatio quasi phica qd 1. ex potire aut aplicat. alicuius entitatis ponit altera qd illi subordinat 1. ... it in effectum velutiq ex applicat. voluntatis habitus operat ... aliter actus. altera applicat. intentionalis qd fit ex eo qd aliqua pot aliar obtus et ... illa illuminet cognoscendo in qd ferat. ad priore excitatu et motu sufficit qd poe in eadq aiad radicent et int se subordinetur sint qd actus coiter excitari voluntatis hoc excitat. phicas ex cognit. intus pi insitior ... addo cum n sufficere ut voluntas libere ferat in obtus illud cognoscendo ... actus habitus qd n cognoscitibus nec liber ... ex aplicat. voluntatis tendat in obtus qd si voluntas ... hoc phice ex illa intus aplicat. ferat in obtus, ... manebit caca et n cognoscitiba obti nec libere ... manet habitus. Propterea debet poni in voluntate excitatio intentionalis qd obtus cognoscat, et aprehendat illius bonitate aut malitia ... hec excitat. requirit voluntati ... ultimo nulo modo cognoscit obtus ... aplicatu ab intus ... debet concurrere immediate ... illuminata ab intus ... cognoscat obtus in qd ferat

Sectio 3a

Obiectiones aliq. Dissolutur

1a ... qd immat. concurrat cum voluntate ... realiter distincta.

2º quia aia non durat aute excitabi vo
luntas l. tu mouebit illa ut fecit in cognitis 3º Si aia non durareret
... quia aia durat non magis voluntas cognoscit obiectum quam
cognosceret aia non durante est parte ex natura operationis
a voluntate non magis cognosci obiectum si aia durat quam si non durat cog
noscit tamen ab ipsa aia ... et inter durat et cognoscit obiectum
et ab intentionali motione excitat, trahit et voluntatem ad amorem
obiecti. nos vero ponimus durante aia non est voluntas sicut cognosci
tiva quod in ipsa ... distinctum ... , ... aliquid
... quod ex cognitione obiecti in illud feratur, et hoc ... aia
quod ... principale voluntatem ... et mouet ... feratur
in obiectum quod ... cognouit et hoc sufficit ut actus ... fiat sicut
et ... mouebatur quia sufficit ... aia quo ... moueri
debeat quia ... non cognoscat ... cognoscunt
... quia ... aia non durareret
... cognosceret ... aliquid ... ductibus
... in cognitis

Quoad solutionem sufficit ... parti in eodem
supposito ... ex amore ... operandum ... in re
... quod amat cognoscat parte ... ipso
motiva ... in capite ... mouet ... sentiat do
lore ... dolore ... et ... quod ... caput
... sentiente dolorem in pede ... ex cognitione sine
sensatione dolorem in pede mouet caput ... quod sen
tit dolorem alterius ... mouet ... equi ... di
... distincto ... Respondent ali
... equi et ... impedit durare ... sensus pedis
... ad ... durare ad ... eandem
... caput mouet sentir ... dolorem pedis non placet
solutio ... ponimus ... experientia

maiori Caloris quae sentiunt quomodo est ignis extrahentes dicunt
plures [illegible] non experimur nec videmus maiorem dolorem
in capite [illegible] dolor [illegible] circa eius partes quae [illegible]
[illegible] pede [illegible] dolebit [illegible] quae si non [illegible]
[illegible] fundat [illegible] accidit [illegible] ad sensatum pedis =

Praeterea quia pars animae Capitis [illegible] ad sensationem pedis [illegible] illis effectibus non in [illegible] subtilis
capitis [illegible] subiecto sensatum pedis [illegible] capitis [illegible]
sensatio pedis [illegible] maxime distantia [illegible] experimur
[illegible] Cognitio [illegible] dolore [illegible] nec manus alterius [illegible]
[illegible] cerebri non illuminet nec [illegible] sufficiens [illegible]
[illegible] appetitus [illegible] quae cognoscendo [illegible]
[illegible] sensatum nisi illa recipiat non sentit [illegible] non sentire
[illegible] cognoscere non est [illegible] efficere cognitionem [illegible] efficere et recipere
imo [illegible] recipere [illegible] [illegible] sensationis [illegible]
[illegible] absoluta [illegible] subtrahere cognitionem quae [illegible] cognoscit
[illegible] cognoscere [illegible] efficere cognitionem [illegible]
recipere [illegible] ad [illegible] per dolorem sentit [illegible]
ab [illegible] nervos sensorios species ad cerebrum [illegible] fantasia
[illegible] ab [illegible] species cognoscit dolorem pedis et [illegible]
cognitio [illegible] appetitus [illegible] nervos
[illegible] ad [illegible] corporis fundunt et mediis illis [illegible]
pede [illegible] corporis [illegible] cerebri ex cognitione [illegible]
[illegible] excitata ad [illegible] capitis [illegible]
cognoscit [illegible] ex dolore capitis [illegible] non excitat
ex cognitione doloris existentis in capite [illegible] excitat [illegible]
ex [illegible] nervorum capitis [illegible] in [illegible] principale
[illegible] pars cerebri et fantasia in illo [illegible]
sentiunt et cognoscunt dolorem [illegible] =

[illegible] intelligat et cognoscat
[illegible] medio [illegible] recipiat [illegible]
[illegible] cognitionem [illegible] voluntatis [illegible] recipit [illegible]

aie

actus intellectus et voluntatis. atque antis pars falsa,
[illegible] ex eo q̃d mater recipiat intellectus intelligat, t. q̃d n̄
[illegible] in vita, et hoc modo [illegible] recipiat n. magis facit
[illegible] intelligentis [illegible] recipiat intellectus tunq̃ [illegible]
[illegible] recipiendo intellectus mater tunq̃ intellectus
n. [illegible] q̃ debeat intelligere n. [illegible] natibus, d. q̃
[illegible] n. potuit eo intelligere nisi ab intellectu sibi unita immediate
[illegible] eo obiecta ab obiecto [illegible] huius obiecto
mater [illegible], et quavis in obiecto et aliis effectis [illegible]
sufficere mater [illegible] n. sufficeret in his effectis intentionalibus
intellectus et voluntatis [illegible] intelligat
id q̃d nullo modo attingit obiectum neq̃ mater attingeret, l. q̃d ab alio
attingat n. q̃d attingat res causa [illegible] mater recipit intellectus falsa
[illegible] secunda antis pars [illegible] intelligentis intellectus
n. solo [illegible] n. potest [illegible] voluntas nisi [illegible]
[illegible] voluntate [illegible] n. amans [illegible] n. cognosceret
obiectum quavis [illegible] cognosceret [illegible] voluntas [illegible]
n. cognoscit [illegible] ex [illegible]
cedat in obiectum [illegible] cognoscat [illegible] q̃d n. cognoscat nisi [illegible] cognoscat [illegible] et influat [illegible]
cedentis.

4.a obiectio [illegible] ad actus intellectus n. liber
[illegible] immediate concurrere [illegible] actus voluntatis, [illegible]
[illegible] [illegible] concursus [illegible] excitans
[illegible] ad operandum [illegible] excitari intellectus ad [illegible]
[illegible] immediate, [illegible] n. debet [illegible] immediate concursus ad actus intellectus.
[illegible] intellectus l. [illegible] debent intimaliter excitari
ad suos actus [illegible] voluntatis, sufficit n. q̃d excitare
[illegible] imperium voluntatis, applicans obiecta et species [illegible]
alterius [illegible] principiis [illegible] excitanti alii [illegible]
[illegible] excitari intellectus [illegible] voluntatis quavis in [illegible]
[illegible] imperium ex eo q̃d intellectus et voluntas sint [illegible]

in

in eadem actu quo modo actus fantasie excitat intellectum ad producendum
speciem non quia actus phantasie decipiat in intellectu . . . radicat
in eadem actu et in eodem loco cum intellectu . . . intellectus imperat aliis
obiectis exercere tale imperium quia in ipso intellectu imperium decipiat
exigit etiam obiectum quod imperatur non voluntas ipsa quia imperat
concurrat cum intellectu ad cognitionem. Quod vero excitari intellectus aliquando
. . . ex potestate alicuius principii et sic vitiatur excitatus ad suos actus
ex potestate obiecti et similis quod auditur et . . . non habere intellectus etiam
ex potestate actus phantasie quia illius species decipiat excitat ad
producendum ipsas species spirituales intellectus non debet intentionaliter excitari
. . . ab eo neque . . . concurrens debet assistere . . .
per excitationem intentionalem . . . cum intellectus . . . non
attendit ex quo capite indiget excitare intentionali quia non indi
gent . . . religionaria
Ex ipsa doctrina principali . . .
. . . discrimen quod ponit in ipsis principiis ex quibus voluntas
. . . debet intentionaliter excitari . . . non postulat intellectus
. . . potentia . . . anti . . .
indigeant aliis potentiis . . . obiecto superioris . . .
debet . . . ad actus voluntatis immediate concurrere . . . actus intellectus
neque . . . actus vitalis sit, et . . . cum voluntate concurrat
debet cum intellectu concurrere . . . eadem . . . et dico
crimen non assignat . . . discrimen . . . manifestum
. . . voluntas . . . debeat intentionaliter excitari
alio . . . intellectus . . . sufficit . . . et excitari
. . . obiectionis . . . patet ex . . .
. . . debeat excitari intellectus a voluntate . . .
. . . immediate concurrat ad actus voluntatis et . . . virtus
. . . fundamentum . . . non . . . actus immediate
concurrendi ad actus intellectus . . . debeat immediate . . .
intellectus et intelligens . . . concursus . . .
. . . diximus . . . immediate . . . concursu ad operationes

spirituales

spiritualis intellectus et voluntatis intelligendi etiam et diligendi
corporeis sive materialibus sensationis et appetitus ad quos immediate anima concur-
rere eadem ratione ostenditur quia licet debeat appetitus illuminari
ad cognoscendum obiectum indigeat fere, ut inde excitetur ad illud ample-
ctendum, nihil potest appetitus per se ipsum obiectum cognoscere cum non sit potentia
cognoscitiva [illegible] et adiacet sensitiva in eadem anima ut de voluntate
dicebamus atque adeo debet anima se cum potentia appetitiva concurrere
ad actus appetitionis illuminata et excitata per actus sensationis
ad quos immediate concurrit anima [illegible] effective quo saltem hanc rationem
existimo cum non habere ut possit immediate ad concursum ad motum
localem quia potentia locomotiva cum sit caeca non sit opus non habet cognitionem
obiecti ut excitetur, sufficit si anima cognoscat ab anima [illegible] eliciatur actus
voluntatis quo saltem hunc [illegible] ex quo voluntatis actu
excitatur potentia locomotiva ut moveat [illegible] manus [illegible] pedes explicare
et anima cum [illegible] quae voluntas amplectitur [illegible]
[illegible] ex cognitione et directione actus [illegible]
et movendi [illegible] ad numerum quia anima saltem seu amat [illegible]
sibi propositum et habito amore excitat potentiam motivam ut [illegible]
consequatur nihil omnino [illegible] motus localis [illegible] exigimur
a [illegible] rationis quia anima ad ceteros operationes vitales immediate
concurrat potentia illi [illegible] immediatus concursus ad motum localem

Disp. 4

Utrum anima sit immediatum subiectum actuum vitalium

Sectio 1 [illegible] anima non sit immediatum subiectum actuum vitalium

[illegible] in duplici differentia sunt actus vitales alii
spirituales qui a propria et potentia spirituali procedunt quales sunt operationes intellectus
et voluntatis [illegible] naturali [illegible] [illegible] dubium non adequantur [illegible]
recipiantur in subiecto spirituali [illegible] in sola anima vitalis voluerunt [illegible] in potentia
[illegible] etiam [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potentia [illegible] ut [illegible] excitetur ad obiectum [illegible]

a sequendo amore s. adio Debeat se ipsa attingere cognit[illegible]
Id recipiendo et producendo quod si in actu superiori virtus receptiva involutionis nullo fundato negabis virtutis ad recipiendo
[illegible] illud pertinentis itaque virtuti facit in nostris principiis quoniam
res qualis nec in adequate potest dependere a subiecto materiali corporeo et hinc dimensionis cum ipso forme materialis et corporea agens supponitur esse [illegible] [illegible] excogitata Qualis separata cui nulla
potentia corporea subministrat ut elliceat ac recipiat actus intellectus
et voluntatis.

[illegible] oppositio contrario debet [illegible] sensat[illegible]
corporeas non posse adequate substari in Qualitate actu liberum non
ex [illegible] formis materialis et corporeis dependere saltem materialiter a subiecto
materiali [illegible] stat explicatio [illegible] [illegible] requirunt a subiecto
materiali dependere in eo et [illegible], sive in actu qualitatis adequate
recipiant [illegible] ipse cum non dependeat s. in [illegible]
[illegible] [illegible] potestas sensatio corporea sumere suas
materiales [illegible], non excedere quod [illegible], extra et intra efficientis
media specie [illegible] abesse specie quod non unit [illegible] actu
sensationis. hinc fit [illegible] minus a [illegible] aliquorum [illegible]
dicunt sensationes corporeas non recipi adequate in actu qualitatis
quia [illegible] adequatis effectibus et receptibus [illegible]
separatis a corpore sensatio corporea elliceret [illegible] infirma
hoc [illegible] falle respondere [illegible], et [illegible] qualitas [illegible]
adequate effectibus et receptibus ab utrumque minus [illegible]
alterum dependere a [illegible] et dispositioni corporeis quia
[illegible] in statu separationis.

[illegible] inde [illegible] [illegible] adaptus
vitalis materialis et corporeus [illegible] saltem partialiter recipiant
in actu quod actus [illegible] [illegible] aliis [illegible]
dant a [illegible] effectibus specialiter [illegible] ab hoc elliciunt
alii [illegible] materiali, qualis sunt sensatio [illegible] dicit equaliter sentiendi [illegible] arbitrentur [illegible] in [illegible] ab [illegible] qualitatis dis

[illegible]

Singuni et sentiunt ob sua corporis et vitalis hos in illa qualitate Recipit et hac manere in omni coni. desinit operari actus vitalis corporeos nec particularis de Recipit in actu Ideali hanc opinionem Longe tenuerunt Patr Fonseca 2° metaf. c. 4 q. 2 sec. 4 Conimb. de ani c. 3 q. 4 art. 2° Aulus ibid. traia. Ergo cui actus et quamvis Pal. Th. existimet posse non distingui Ideali ab actu et actus Spualis in actu Ideali immate. Docui nihilominus dico 1° de actu sed 2° opinatus est sensationis subiectum nullo modo nec adequate de eo actu Ideali. Poi quasi ex Santo Thomae q. 1° de spiritualibus creaturis art. 4° ad 8 docentis in actus constantis post Recipit per inoperando non dependent a corpore etiam eadem re sit. de potentia Mens Quiscorii actus fit ex mente S. Thomae sensatis corporeas quae pendent a corpore Recipit non posse in actu Ideali et quoniam docuit S. Thomas non posse esse corporeas Recipi in subiecto non capacito

Pr insuper ratione 1° quia quod liber subiecto in quo Recipitur debet praestare proprium effectum formalem ... ... exhibitis propriis entitatis in subiecto ... ... in subiecto quia huic communicat effectus formalis ... ... Ideali nequit communicari effectus formalis sensationis corporeae ... hoc nequit Recipi in actu Ideali. patet ... Pr minor ... sensatio corporea est potentia talis habet praeter extensionem et divisibilitatem partis cuius extensionem in ... ... Idealis spiritualis entitas quae in proprio ... ... partis cuius ... aliqua non ... ... Idealis ... et extensibus Recipere sensationem ... sentiens ... ... si actus Idealis sit subiectum sensationis ... sit ... quare ... solus actus sentiret ... ipse dolores ... voluptates et oblectates quod est falsum. ... ... subiectum adequatum sensationis ... subiectum adequatum ... Recipere totum ... ... non sufficiat Recipere ... sensatio denique quod Recipit ... Recipientis.

P. 2° tanta e impossibilitas specierum corporearum ad subiectum spirituale quanta specierum spiritualium ad subiectum corporeum; quod requirit species spirituales recipi etiam inadequate in subiecto corporeo, ergo nec species corporea poterit inadequate recipi in subiecto spirituali. Quod si dixeris species spirituales expressas quae recipiantur etiam inadequate in subiecto corporeo excedere corporeas, hic tamen e contra excedit spiritualis species ex eo quod recipiatur in subiecto spirituali inadequate, quia species sequitur subiectum ignobilius, sicut actus consequens sequitur praemissas debiliores, et ab una praemissa probabili consequens evadit probabilis. Ratio autem est quia explicatur ab re trahatur quod veritas consequentis est eadem cum veritate praemissarum et connexio extremitatum inter se eadem cum connexione extremitatum cum medio, quo potentia requiritur dari in consequente maior certitudo quam in praemissis debilioribus, quod accidit in rebus physicis causa realis distinguitur ab effectu, potentia enim nobilior potest supplere defectum imperfectioris et ita evadit effectus maxime perfectus [illegible] nobilioris quam inde constat quod in concursu duplici [illegible] inadequato, et inaequalis perfectionis, effectus sequitur imperfectiorem [illegible] magis perfecte, quod videre est in specie intellectuali expressa impressa, aeque producitur actus nobilior ipsa specie, et ipso [illegible] cum habitu supernaturali elicitur actus supernaturalis qui perfectior est quam ipsa species. Ergo similiter in duabus subiecti spiritualis et corporei [illegible] cum subiecti perfectioris evadit species spiritualis.

Sectio V

Adductae rationes refutantur =

Quamvis non sint tanti momenti rationes factae ut ex ipsius dictis non possint facile solvi, cum omnis [illegible] et in aliis materiis [illegible] iterum oportuit earum falsitatem et inefficaciam facile ostendere. Contra illud ex auctoritate S. Thomae [illegible] cum doctor [illegible] q. 11 art. 5 plane docuit [illegible] recipi tantum in materia quia [illegible] dicitur esse recipi in [illegible] [illegible] in quo [illegible] recipi [illegible] actus [illegible]

1° ex necessariis &c. Cum subiecto spirituali adaequato in quo negat receptionem totius corporis, ut patet, quod est vere lumen nuda, imaginari si decoi capi... intelligat et manifestissimus explicatur quam in eo adversariis etiam sententiam realis spiritualis in debitis in extensione intelligens anima nulla huius formae effectum communicat omnibus in receptione accidentalis capax intensionis qualis est calor recipit integritatem in capacitate intensionis &c. Similiter forma extensiva posset recipi in subiecto in extensione quod debeat illud extendere. ==

Non enim debet communicari cuicumque subiecto suus effectus quia ipsa hoc omnino non potest hoc fieri, quia effectus formalis alicuius formae dicat subiectum unitum, et ipso modo et variatur cuiuscumque subiecti, subiecti vel unionis potest variari effectus formalis, quod simili in aliis materiis et in hac etiam reperitur verbi gratia omnia ... est, quamvis in subiecto non capacitas effectus formalis. Calor est forma extensiva, et manui in qua recipitur non communicat extensionem, quia illi communicat albedinem neque extensio manus provenit ab ipsa albedine et aptitudine ex qua ... aliquam formalis, similiter sensatio ipsa in manu recepta non communicat effectum sensationis, quamvis in illa immediate recipiatur secundum adversarios, sicut forma recipitur in subiecto quod illi communicet effectus proprios denominationem recipit, in quo communicet denominationem, quae vel est, vel ab alia forma subiecti aut determinatione quod desumere invenit. Et hinc efficacia ... non potest sensatio recipi in manu quod illi communicet proprium effectum sentiendi &c. Potest recipi in anima reali quod aliis faciat extensionem, neque quamvis effectus debet effectum communicari ei maxime proprium est ipsius formae propterea albedo facit ... album, quamvis non faciat extensum quod albedo est effectus formalis et proprius albedinis. Respondent adversarii neque communicari ... sentientem et ipsam sensationem ... hoc recipiens ... quae est formalis sensatio aut ... ad ... solutio et ... subiecto ... quia si sufficit ... sentiendi et

Cognit. stellis Recipiat hoc etiam hereticus Beati
et Substantia sensat. corporis et si non ex eo sine cogit. poi.
Recipere sensat. potest a fortiori etiam Beati et capax
est eius donationis ut supra dictum.

Ad 4 um. Respondetur. sensat. corporis non
sine Recipi in anima Beati etiam in non ut qualitate tamquam
in subiecto partiali unde non sine etiam etiam non potest ex hoc
capite dementia sensationis aut dolens hoc est Recipiens dolorem
et sensibus torqueret ab eo accidenti quod Recipit, ad 2 um. Respondetur
negat. ans. neque est ut praecursus eo ipso perfectionis potestatis
Cessum imperfectionis producere ut anima etiam producat se solum amorem
et requirat producere speciei impressam quod est in perfectione sive
dependenti materiae ita ut ex eo solum illius Recipiat forma magis
perfectum potest Recipere alias imperfectiones et in eodem exemplo non
Recipit. ans. et non Recipit intellectionem et intentionem distinguenti
eo Recipit immaterialiter sola potest spirituales quantitates acciperi
Recipit. Ratio quod discriminis aliunde petenda non potest quia colibentis
propter intentionem deberet. sicut potentiae subiectum postulantis
ad 3 um. Respondetur. Distinguere falsum sit illud eo de dicitur in anima Beati
qui est ipsius Recipit immaterialiter corporea in qualitate quod est accidens
et Recipit in subiecto substantiali non est in calore intensiso quod Recipit
in qualitate extrinseca quia evidens est subiectum eius ipsius non debere eo
hirsutiorem et habere praeditionem contrariis pati quod propter illud mille
exceptiones et in eo duraverat sensus aliis est quod forte debeat
Recipi iuxta capacitatem subiecti sive in subiecto capaci.

Ad 4 um argumentum dicendum est maior. liberalis dicere est
et maior singulari in proportione materialis spiritualis est a subiecto corporeo de
pendeat tamquam accidens materiale circumscripte in se ex se habere est
mixta et circumscriptis qualitatibus quod et spirituale est liberale dixinius
destitutum spiritus negatis hoc est carentis seu indigendentis
accidens materiale corporea, sive a subiecto hinc dimensionis corporis et partis
negatis sicut carentia partis, est indigentia subiecto aliquo

Predicto Postulat nulo modo dependere a parte, quae ... in
dependentis in hoc ... a subiecto Partiali tunc dimensio dependitur
... ... si dependeret ... inadaequate a subiecto ...
... et ... accidentis ... entitati corporis ... constituat partis
... dependentis ... eandem ...
... absolute dependet ... manet in propria constitut
et ... corporis sic hoc absolute dicimus corruptibile ab unica
... corruptibile ... unione, quaevis ... et aliis
... sint incorruptibiles ... dicimus corpus ... quanta
... partis et ... speciali ... in corruptibilis
... quod ... speciali ... in corruptibilis
... accidentibus materiae et in ... in utraque ... positi
... sive in toto ... constituunt tanquam in subiecto adaequato ...
... accidentia speciali ... subiecto partiali speciali.

... Calor ... nullatenus dicit ... in
... quod ... imperfectionis ... hac
... dedimus ... tamen ... arbitror ...
... nobiliori ... sequeretur ... libertatis
accidentis specialis ... inadaequate ... in subiecto ...
... sequeretur ... magis ... subiecti ... speciali et
... speciale ... et ... docent ...
... ab ... calor et ab aqua frigiditas ...
imperfectionis ... quod ... exemplis adductis ... praemissis
... sit ... praemissis ... sufficit quod ...
... aequalis ... medio ... et ...
extremorum inter se sit aequalis ... extremi ...
... medio ... actus ... sit ... exco
... naturale ... futurus ... existit
... concurrente cum ... naturali ... habere
... actus ... et merito ... actus
... talis ... in iusta ... rationis
... sive ... naturale ... sit sive ... futurus

Non convenit ... potentias et facultates [illegible]
... debitis ... actus ... [illegible]
... instantia ... [illegible]
[illegible]

Sect. 3a

Actus sensationis corporeae particularis recipi in actu vitali

... dicere ... semel ... discernere et
mihi semper suspectae fuerunt illae opiniones ... [illegible]
... [illegible]
... praecedenti ... de immateriali ... [illegible]
... [illegible] ... corporeae existimo ... [illegible]
... immaterialitate sensationis ... [illegible]
et ... [illegible]
... appetitiva corporea debet intentionaliter excitari ... [illegible]
... ad illius appetitum ... [illegible] ... intentio-
naliter excitari ad appetendum ... immaterialiter ... reci-
piat cognitionem sive sensationem ... debet ... immaterialiter
recipere sensationem ... [illegible] ... ex dictis
... superiori ... debet immaterialiter recipere cognitionem ...
... debet ... cognoscens et amans ... debet ...
... appetitus ... cognitio sive sensatio in altero ...
... illuminet ... appetitum, nec magis cognoscit ...
... cognitio ... sensatio ... appetitus
in ... [illegible]
... [illegible] ... apparitione ... [illegible]
... cognitio ... intentionalis ... [illegible]
... [illegible]
... excitatio intentionalis ... appetitus appellatur.

... existimo ... instabit ...
... [illegible] ... sensationem in ... [illegible]

[illegible]

quod nullatenus stat si recipiat adequate in materia
ipsa receptio sensationis quae in actu est receptio materialis aliqua quod recipiat
sensationes et recipiat in actu et materia nullo modo recipiat in actu formali
si sensatio recipitur adequate in materia, actu quae recipit in actu quo respectu
...obiectivis est distinctus a precedenti quae effective concurrit cum materia ad appe-
titus corporis excitati intentionaliter ab appetentis obiectiva externa sensationis
receptio in materia indivisibilis eadem ratione qua supponit philosophiam humanam
realem voluntatis actus affectionis corporei recipiendos etc.
in actu primo specialiter illa necessitas determinationis dei in actu appetitus
quae sensationes deberent non libere recipi in proprio sentiente et quod potestate
ordinaria dei, utraque recipiendi sensatio non est fundamentum quo
recipit posse recipere actus appetitivos unde cum sciatur quod negat
recipi in ante quod non est appetitiva.

Hinc aliquod multi ratione solutis et discrimine
ab iis proferunt quod diversis effectibus cum in operatus vitalis respe-
ctive et primo dicunt in respectu consistentis duo claudi alterius est effectio
alterius receptio cognitionis hoc autem cum sit distincta est effectio
sensationis conveniat actus receptio materiae; cum autem respectus sentientis
sive consistentis utriusque talis dicat nec sola sentit quod est efficiat
non recipit, nec sola autem quod est recipiat non efficit, et tamen oppo-
sitis ubi sunt adversarij partes convenit efficere et recipere sensationes
est ... potentiis sentiens et ideo proprius appetens idem proprius
per appetens sed et sentiens quod appetens intentionaliter excitatur ad appetendum
dicunt 2° aliquid non sit efficere volitionem et eius recipere, distincta
cognitio recipere non quatenus proprius est effectibus volitionis et
quatenus receptibus; cum autem actus sint proprius voluntarii effectibus
appetitus non debet in materia recipere sensationes. dicunt 3° in actu posteriora
receptio actus intentionalis praecessit quod proprius est volitionis et quod proprius est
liberi; cum autem actus ex se proprius liberi appetitus quatenus est actus naturalis
non indiget actu receptionis sensationis

Exemplum hoc discrimine et solutio nullum placet
et non est magnum adversarij tibi proprius sentiens et appetens

ex ipsis nec omnino [illegible] efficiens cognit. et propterea
[illegible] excitari ab obiecto debet excitari et detendi? ex ipsis [illegible]
1. modo [illegible] debet fieri ratio in actu recipiendi hec [illegible]
[illegible] prius quam detrahatur [illegible] requirunt ex parte principii reci-
piendi [illegible] actus producendi [illegible] detrahi [illegible]
[illegible] recipiunt [illegible] necessarius [illegible] in quo [illegible] extendi
questione requirit detrahi [illegible] ex parte detrahi [illegible]
recipiens intandis et quo ad minus precisse receptionis [illegible]
[illegible] quo modo [illegible] debeat [illegible]
[illegible] et superioris in quo [illegible] detrahatur requirunt [illegible]
[illegible] requirit [illegible] detrahi ex parte principii efficientis
[illegible] in actu [illegible] sufficienter detrahi ad [illegible] recipientem
latere [illegible] debet illa recipere [illegible] efficacia in nostra [illegible]
illa ad [illegible] qui [illegible] extendimus [illegible]
[illegible] ipsa debet detrahi et recipere [illegible]
excitat et illuminet [illegible] efficit [illegible] detrahat
et excitat ad operandum [illegible] debet ipsa recipere [illegible]
posse detrahi [illegible] receptionis cognitionis.

[illegible] huic [illegible]
[illegible] facere [illegible] indigere detrahi cognitionis [illegible]
[illegible] principii [illegible] volitionis [illegible] quatenus [illegible]
[illegible] indiget [illegible] excitari
[illegible] ad amorem [illegible] amans [illegible]
[illegible] quatenus recipit actus amoris [illegible]
in recipiendo [illegible] exercet libertatis [illegible] voluntas
[illegible] recipiat [illegible] recipiat actus [illegible] tota
libertas [illegible] in principio efficiente [illegible] efficit [illegible] abstineat ab
operatione [illegible] improprie efficienti et quatenus efficiens [illegible] debet [illegible]
excitatio [illegible] ad actus [illegible] requirit [illegible]
[illegible] similiter ad principii [illegible] ex parte principii [illegible] requi-
rit excitatio [illegible] quatenus [illegible] recipiat [illegible]
[illegible] efficit [illegible] debet ad [illegible]

detrahi

retrahi et excitari, et recepta sensationis de eodem obiecto desi-

3a denique solutio minor quod est quod non minus indiget
voluntas cognitione immediate recepta ad actum naturalem quam ad actum liberum,
quia non ex eo precise cognitio recipitur quod libera est atque adeo quamvis
[illegible] aptitudo naturalis sit debet ex cognitione immediate recepta detrahi
differentia quod actus liber a naturali ex diversitate modo quo ad illum se trahit
cognitio, nam cognitio detrahitur ad actum liberum proponens obiectum repræsen-
tando bonitatem et malitiam obiecti, non tamen cum tanta claritate ut retineat
et cogat voluntatem ad amorem vel fugam, quo fit ut voluntas
quasi expedita et libere eliciat actum sic et ab illo cohibeat; cog-
nitio vero ad actum naturalem proponit obiecti malitiam seu bonitatem cum tanta
claritate ut obiectum appareat seu summe bonum seu summe malum
in qua cognitione talis fertur voluntas ut nequeat actum cohibere
ergo actum detrahendum [illegible] diversitas in modo repræsentandi
obiectum cum maiori seu minori claritate bonitatis et malitiæ, in modo tamen
quo utrumque actum requirit nulla est diversitas, utrumque non actum
[illegible] naturalem est quod voluntas debet cognoscere obiectum in quo fertur
modo libere modo naturali in illud tendat, imo magis naturali videtur
cognitio ad actum naturalem quam ad liberum cum ex illa cognitione [illegible]
oriatur quod voluntas alioquin indifferens naturali feratur [illegible] actus
[illegible] naturales voluntatis requirit cognitionem receptam in alia
ad actus quosvis naturales [illegible] requirit sensationem in eo
recipiat =

Ad 3um quoad ad maiorem elucidationem
ad adversarios promissimus. Recepta cognoscentiam dispositive cum
atque velut principium efficiens immediate tamquam instrumentum receptibus ex parte
id quod non est quod adorare possumus ad hoc ad adversarios
ratione quod ipse tradunt praecedenti dispositione tendebant atque [illegible]
doctores [illegible] heterogeneos [illegible] requirit [illegible]
denominationem alicuius nisi eadem denominatione detrahi [illegible]
[illegible] volebant [illegible] principium denominationem operationis
et temperamentum [illegible] nulla sensitiva pars [illegible]

primum

prius lary operationis d. nula d potiti pars e d etatis prius sui
hra huius d inominationis cognoscens nec totis potentiis
q acto n e cognoscens tota n recipermani d cognoscens q a inefficiei
et strans clauder denat cognoscentis neutra pars e prius
cognoscens nec totis potentiis ro hec efficax videt ab prius queris
absolute illis n repugnent d totis pr dicem loco certa tum
q a Stalias denates potentiis exemplaris sl. pris resultatis
requiert n nisi totis poster venire ceteris quaeris in aliis materiis
ad mediat impressioni n intelligo q ratione potest dici totis po
tentiis cognoscere q nula pars cognoscat presertim q cognitio cor
diblis tendentia in obiectis requiert representare nisi fralibi
dicitis ingenio e mito aliqs ex dictis falli colliguntur

Sectio 4a

Corolarium de sensationis brutorum

ex antedictis omnibus ... facius sensatis
et agentis humani partialiter recipiant in acto reali et partialiter
in modo q. vi debit alicui inferri operationis et sensatis brutorum partialiter
dumtaxat recipiendos in ipsorum a... corporis et partialiter in
... sui immate sive media q. nitate de quo modo n disputo. ro
e duplex prior similitudo et parius q n magis conveniunt operatis
vitalis bruti q. ipsius ... quis operatis vitalis corporis hominis
reali d. huius actus vitalis corporis recipiunt adequate in
acto reali actus vitalis bruti partialiter ... debent recipi
in acto bruti. 2o q si sensatis bruti adequate recipiant in acto
et nulo modo in m... sensatis bruti esse magis immanentes et potiori
iure vitalis quam sensatis hominis q dici n debet. sequela q a
magis actus e immanens quo immediatius et perfectius magis adequate
... ducente d. magis unione sensatis bruti, si adequate
... quam sensatis hominis q sunt in adequate unione et recipiunt
in acto reali q e prius producere ... magis immanentes sensatis bruti
quam actus hominis =

... existimo quis ... paritatis vim q ... in brutis

necessarius

necessitas in hoc. Deinde ait [illegible] efficientis totalis et adaequatae [illegible] propterea asseruimus quod [illegible] intentionalis debet media sensatione ad actus appetendi debet. Recipere eos actus per quos excitatur [illegible] actus illi. Et propterea malus debent [illegible] dependere a toto [illegible] et corporeo [illegible] ab [illegible] totalis inadaequata [illegible] cessat influxus [illegible] sensatione debent ad appetendum. [illegible] Recipere sensitiva [illegible] tum subiecto corporeo aequo materialiter [illegible] non indiget altero subiecto corporeo [illegible] Recipi immediate. Post hoc discrimen quod manifestum est a [illegible] brutum sensationes [illegible] adaequate recipi in illa [illegible] [illegible] debent [illegible] recipi nec alia [illegible] in [illegible] adaequato recipi debent.

Ad [illegible] exdicitur [illegible] quod sensationes bruti ex illis [illegible] quae sensationes [illegible] ab [illegible] sit totalis inadaequatus, et [illegible] bruti totalis adaequatus [illegible] admitto sequela [illegible] in [illegible] mihi ducit immo ex illa arguitur maior imperfectio sensationis bruti [illegible] magis immanentes quod [illegible] magis [illegible] et adaequate pendent a toto [illegible] et corporeo. Unde [illegible] maioris immanentiae [illegible] sufficienter [illegible] ex maiori materialitate actus et sensationis humanae [illegible] propterea absolute perfectior [illegible] [illegible] effectus [illegible] longe perfectionis sint.

Disp. 5

Utrum Res [illegible] distinguantur ab aia

Sect. 1

[illegible] Fundata Partis affirmantis Suadentur

[illegible] quo [illegible] professores [illegible] illa [illegible] philosophi [illegible] disp. [illegible] examinavimus utrum [illegible] indi[illegible] accidentis [illegible] distincta [illegible] velut instrumentis [illegible] alterius [illegible] ducit [illegible] immaterialitatem [illegible] distinguerentur [illegible] [illegible] ducentis [illegible] de [illegible] immateriali [illegible] [illegible]

sit realiter accidens absolute aliqua realiter distincta a substantia

eadem substantia quae qualitercumque [illegible] accidenti et [illegible] realiter

[illegible] alterius vitalis intellectus et voluntatis [illegible] corporeae

immediate efficiat [illegible] difficultas illa [illegible] aliqua sit sive

[illegible] instrumenta [illegible] in [illegible]

[illegible] substantiales [illegible] immediate

immediate [illegible] accidens [illegible] miserunt [illegible]

[illegible] accidens [illegible] realiter distinctas, medias quas [illegible] suas operationes

vitales efficiat. [illegible] in [illegible] opinione sanctus thomas [illegible]

[illegible] Caietanus [illegible] Alensis, Aegidius, Capreolus, albertus

[illegible] apud [illegible] et [illegible] Suarez disp [illegible]

metaphysicae [illegible] Vasquez tomo [illegible] disp [illegible]

[illegible] Valentia tomo 1 disp 5 [illegible] puncto 2 [illegible]

[illegible] magistri [illegible]

exacte [illegible] inter [illegible] corporis [illegible]

[illegible] in hoc 2 libro [illegible] corporis [illegible]

[illegible] diversas et distinctas [illegible] sive realitates [illegible]

et [illegible] realiter sit idem [illegible] entitate dicere [illegible]

[illegible] corporis et [illegible] corporis et [illegible]

[illegible] in corpore [illegible] in [illegible]

[illegible] realiter distinctas [illegible]

[illegible] animus sive [illegible]

[illegible] medio [illegible] in [illegible] in 2

dist 16 [illegible] sentire [illegible] Bonaventura [illegible]

[illegible] distinctionem [illegible] sive [illegible]

distinguit [illegible] realiter [illegible] et distincto medio [illegible]

[illegible] in 1 dist [illegible] distinguit realiter ab [illegible]

[illegible] intellectus et voluntatis [illegible] corpus [illegible]

et

et rursus non distinguitur a 3° membro quod dist° 16 q. 1 a. 2 [illegible]
et 4° quia [illegible] non [illegible] pro [illegible] idest fakturus
actus [illegible] distinguunt [illegible] nulli [illegible] opinati [illegible]
[illegible] realiter distinguuntur ab actu in 1° [illegible] et ne [illegible]
[illegible] opinati [illegible] [illegible] [illegible]
actus [illegible] hos ab actu hos [illegible] [illegible] firme
[illegible] [illegible] [illegible] singularis [illegible] [illegible] adverte
illos etiam in [illegible] loco citato [illegible] et [illegible] huius [illegible]
[illegible] [illegible] specialis [illegible] se [illegible].

[illegible] 1° a Thomistis [illegible]
aliter distinguitur [illegible] [illegible] [illegible] naturalis [illegible]
[illegible] naturalis [illegible] actum [illegible] actus supernaturalis [illegible]
[illegible] actus naturalis [illegible] legitima [illegible] [illegible]
sine elevatione producit actus naturalis [illegible] [illegible] [illegible] actus
supernaturalis [illegible] [illegible] actus supernaturalis [illegible] prin
cipalis et hoc falsum est [illegible] principalis non indiget elevare [illegible]
indiget actus ad actus supernaturalis [illegible] producit [illegible] instrumentalis
hoc etiam est falsum [illegible] instrumentalis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actus supernaturalis [illegible] in ordine [illegible]
[illegible] distinguuntur realiter ab actu [illegible] supernaturalis fidei spei et
charitatis [illegible] veluti [illegible] ad actus supernaturalis realiter distinguuntur [illegible]
[illegible] est veluti [illegible] et radix illorum [illegible] in naturalis [illegible]
[illegible] realiter ab actu [illegible] Deus est autor supernaturalis in ordine [illegible]
[illegible] semper [illegible] et [illegible] modo ordinario.

[illegible] 2° [illegible] actu [illegible] [illegible] intelligat
[illegible] realiter [illegible] [illegible] [illegible] et hoc
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicit [illegible] [illegible] identificari [illegible] [illegible] sub
[illegible] ad amorem [illegible] imo [illegible] identificari

[illegible]

eligere et identificare necessitas, unde ex[pe]rimus intelligere intus amare et dicere eadem potentia, et intelligit et amat; quam falsitas est cum stet cum ceteris substantiis quae deducuntur per ... actiones ... quae praestent ... debere ... substantiis ... quae non sit in fundamentis ... in diversis ... calore ... in ceteris elementis quae per qualitates ... aquae frigiditas, terrae humiditas, corporis ... et sequitur ... instrumentis ... substantias ad similes ... diversi ... fuissent ... solerter ... providerit ... substantiis ... intelligenti ... operationi ... ratio.

Pars 2.a Thomistica

Sectio ...

Thomistica fundamenta destruuntur

... quanto ... sententia ... nostra ... amoris magis ... clare ostendere facultas in dissolvendo thomisticus argumento ... ex ... extra ... ibi ... ... corporis hoc ... principium ... in se ... corpore intelligi ... intus ... hic actus ... indicat ... aliquo et peculiari corporis organo, ... organicum ... non ... visus in ... organum ... visive ... auditus ... eandem ... visus seu organum ... dicto ... ex ... visus ... sentit ... intellectus ... claudit intellectus ... intellectus in ... dicitur ... hoc ... ex ...

ma-

... imo anselmo et augustino alij ... afferri ... ab Albert...

Ad 4um ex dictis dicimus ... illud inefficaciter ...

... deinde ... quae oportebat ... vat in ... nec partialiter concurrere ... ad actus supernaturales ... nec partialiter concurrere ... ad actus supernaturales ... magis perfectum ... nec principalis nec instrumentalis ... quod eadem thomistarum ... falle ... quia ... sequela falsa sit in actibus ... Probavimus ... dispositiones ... meritorias ... in actibus supernaturalibus ... in actus ... meritorios deberent ... naturaliter excitari et elevari ... Dei. Corruat ergo ratio illa ... a thomistas quod ... totalis nec partialis ... abrogant actus supernaturales ... perfectior suo actu ... supernaturali ... instrumentalis et ex alio capite concurrat elevata ... principalis ... Praeterea ... instrumentalis ... deputari ... concurrere ... elevata ... perfectior sit ... imperfectior suo effectu ... ut diximus in ... impossibile ... imperfectior ... elevari ... ut causa principalis ... in praesenti quod causa perfectior concurrat elevata ... sit instrumentalis ... actum ... nec ... perfectioris ... nec ... in diligentia elevationis ad effectus sibi non naturales.

Illud insuper ... a thomis... facto ... in uno ... causam instrumentalem definiri ... duplici ... quod ... immateriale concurrens ad actus supernaturales nec instrumentalis nec principalis sit ... ex aliqua repugnantia ... nostra doctrina ... ex quo ipsi ... definitione ... agentis ... dico non ... principalis ... talis ... aequalis perfectionis ... effectu ... requiritur ... principalis quod concurrat naturaliter et sine elevatione ... instrumentali ... ad ... principalis sufficiat ... aequalis perfectionis ... effectu et ... requiritur ... naturaliter et sine elevatione

sine si hoc Requirit n° 2 su(ff)icit tantum ea quae equaliter sunt factoris [illegible]
ipsi hic duo extrema scilicet [illegible] requirant ad quae principi
paliter mixti n° 2 requirat ad [illegible] actus sup[er]naturalis ea quae spirituali
paliter instrumentaliter. si dicerent quae principaliter ea quae equaliter sunt
factoris aut etiam ma(gi)s [illegible] principaliter si adderent requiri
etiam quod n° [illegible] ellevata [illegible] instrumentaliter ac denique in principa
paliter desinere [illegible] sustinerent tamen falsum aut dicere quod sunt instrumentaliter principaliter
[illegible] quae [illegible] cum [illegible] alterum et [illegible] desinere [illegible]
[illegible] quod mixti si nec instrumentaliter nec principaliter [illegible]
[illegible] quod [illegible] de hoc sit falsum in nostra sententia respondimus
aut [illegible] instrumentalem actus sup[er]naturalis.

Ad [illegible] [illegible] adverte [illegible] n° semper imitari ordinem
[illegible] quod etiam in re opposita tenent adversarii dicere [illegible] in ordine
[illegible] [illegible] inter [illegible] voluntas [illegible] in ordine [illegible]
[illegible] [illegible] plures habitus inter et plures volun
tatis [illegible] ad adversarios potentias [illegible] intellectu vo
luntatis [illegible] ad [illegible] ad versarii [illegible] possunt [illegible] posset
ponere plures [illegible] et plures voluntates [illegible] n° [illegible] ordinis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ipsis sunt
[illegible] ordo [illegible] ab ordine [illegible] in eo fuit [illegible] impeccatae
chatolico habitus ille fidei et spei possit separari a habitu charitatis
[illegible] [illegible] spes et fides destructa [illegible] peccatum [illegible] et charitate
[illegible] [illegible] habitus ille [illegible] et charitate distingui inter se et
voluntas n° separare ab [illegible] [illegible] ab illa distingui.

[illegible] argumentum in adversariis meliori admissis [illegible]
[illegible] distinctis adeo manere [illegible] in diferentiis [illegible] assentiat [illegible] dissen
tiat apprehendat iudicet [illegible] [illegible] in [illegible] amore [illegible]
[illegible] amore eficaci aut simplici [illegible] in [illegible]
[illegible] alia [illegible] assentiat alia [illegible] dissentiat alia [illegible] appre
hendat alia [illegible] iudicet ac [illegible] debent [illegible] [illegible] dis
tincte [illegible] actus. [illegible] [illegible] alie distinctae ex

[illegible] obiti [illegible] medio [illegible] amoris [illegible] deducitur

intus [illegible] cognitio dicitur voluntatis [illegible]

sufficiente ad aliquid intelligendum [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] amoris obiti [illegible] ad [illegible] amoris

fugam. Obiectionem [illegible] quae [illegible]

[illegible] detrahi [illegible] [illegible] obiti comendo de=

[illegible] ad amorem obiti est [illegible] ex [illegible] et A

instantiam [illegible] [illegible] idem nec [illegible]

[illegible] intus [illegible] est [illegible] nec [illegible] voluntas nec intelligere

[illegible] intellectus [illegible] accipiantur [illegible] [illegible]

relationis et [illegible] manifestum [illegible] amor voluntas

[illegible] amore [illegible] intelligi [illegible] sit [illegible] eadem subst.

[illegible] amoris [illegible] dicatur actus intellectionis. [illegible]

tenent adversarii in Deo [illegible] voluntatis et intus identificant

in substantia Dei [illegible] [illegible] nec intelligere voluntate.

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loco

citato: ex [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] substantia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] substantia [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] calor [illegible]

in extraneo subiecto [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] dicatur [illegible] calor medio [illegible] in alieno

subiecto caloris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et voluntatis [illegible] [illegible] in extraneis subiecto

[illegible] ad absentiam [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

caloris in extraneo subiecto [illegible] admittere [illegible] necessarium [illegible]

Plurae potentiae [illegible] realiter distinctae [illegible] ut calor [illegible] [illegible] debeat in [illegible] [illegible] ad actus vitales [illegible] [illegible]

Realiter distinctae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] animato [illegible] insufficiens [illegible] [illegible] [illegible] inter [illegible] realiter distinctas [illegible] [illegible] [illegible] adaequate [illegible]

Sect. 3

Relinquitur sent^a media Maiorum

Dicimus sec^o [illegible] potentias cognoscentes sensibiles et appetitivas realiter distinguendas inter se, ab anima realiter [illegible] spirituales [illegible] et voluntatem non distinguendas [illegible] facere [illegible] potentias spirituales [illegible] identificari cum anima. [illegible] [illegible] spirituales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dependentis ab illis [illegible] [illegible] [illegible] dependentiae et [illegible] simul [illegible] [illegible] [illegible] qualitates [illegible] [illegible] corporeae [illegible] spirituales [illegible] [illegible] identificari. [illegible] [illegible] realiter [illegible] [illegible] ex inaequalitate [illegible] [illegible] temperamenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auditus visus appetitus [illegible] [illegible] [illegible] separationem [illegible] dolorem et [illegible] [illegible] [illegible] corporis, sicuti [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in diversis [illegible] realiter [illegible] distingui [illegible] separabiliter [illegible] distinctionem realem.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] defatigaret [illegible] ex [illegible] et exercitio [illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recipiendo actus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fatigaret corpus

imo

[illegible] tanti [illegible] illet [illegible] corpuscoli
[illegible] distinguendi [illegible] tanta [illegible] ad [illegible]
[illegible] extranei [illegible]
experientia [illegible] modo distinguendi [illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible] in extraneo [illegible]
[illegible] in extraneo [illegible]
aut lapide [illegible]
[illegible] decetur [illegible]

[illegible]
[illegible] maxime [illegible] ad [illegible] ma=
[illegible] comprehendi [illegible]
effectum [illegible] ma
[illegible] ad eam [illegible] ma [illegible] sive
[illegible] in [illegible]
[illegible] corpore [illegible]
[illegible] ducenti [illegible] et reflexione [illegible]
[illegible] distinguendi [illegible]
[illegible] effe=
[illegible] hoc [illegible]
[illegible] in hoc [illegible]
[illegible] in genere [illegible]
[illegible] in hoc
ab [illegible] et [illegible]
[illegible] claudit [illegible] effectiva [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab [illegible] ex
[illegible] accepti, sive subtili [illegible] ex

[illegible] Dispositionem [illegible] requirunt [illegible] spiritualis [illegible]

[illegible] corporis [illegible] corporis [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] requirit [illegible] corporis [illegible]

[illegible] corpore [illegible]

[illegible] nemo dubitat [illegible] intendat [illegible]

[illegible] efficiens [illegible]

[illegible] maxime [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] agunt [illegible] in [illegible] corporis

[illegible] vitalis [illegible] corporis

[illegible] nimio [illegible] dispositio et [illegible]

[illegible] requirunt [illegible]

dicta [illegible] corporis [illegible] exemplici [illegible]

Corpus indiget spiritu vitali quo ipso exercitatio et post nimium

[illegible] et requirunt a corpore languido intra corpora

ministrari [illegible] ipsa exercitatione membra [illegible]

et incalescunt unde dolorem sentiunt et impellunt ambulare

[illegible] nimio et [illegible] humido

infirmitatis [illegible] corporis [illegible] alias perspirationis [illegible]

[illegible] fit motui locali [illegible] actus [illegible] et post

intra corporis [illegible] in [illegible] a corpore [illegible]

inde spiritus [illegible] et requirit corpus [illegible] et languidus

[illegible] dolore [illegible] corporis [illegible] unde discrimen sumitur

a motu angeli [illegible] excelso [illegible]

[illegible]

[illegible] corporis sui [illegible] [illegible] [illegible] Celerius illud [illegible]
[illegible] non dependit [illegible] [illegible] operationis [illegible] facilius in de [illegible]
operati [illegible] spiritualis a corporis [illegible] [illegible] [illegible] potens corporalia
[illegible] non [illegible] [illegible] et dormiente [illegible] non [illegible] [illegible] in-
[illegible] [illegible] operationis impedit [illegible] [illegible] et tunc [illegible] operaret in
exercere [illegible] [illegible] distingui [illegible] debent [illegible] ad versarij argum
[illegible] [illegible] effective [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] non
omnes ex dolore corporis [illegible] impediunt [illegible] [illegible] effective
[illegible] [illegible] [illegible] sentiri [illegible] [illegible] corporis [illegible] impedi-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illi [illegible] [illegible] non febricitent
[illegible] [illegible] calores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de-
bere [illegible] distingui [illegible] [illegible] adducunt ad [illegible] [illegible]
[illegible] calorem distinguemus [illegible] [illegible] ignem [illegible] [illegible] calor in alieno
subiecto [illegible] [illegible] forte [illegible] distincte [illegible] [illegible]
calores distinguimus ab igne [illegible] calor ipse ignis [illegible] alterius calo-
ris et hoc experientia colligimus caloris separati aliquando exis-
tentis in aqua et ibi calefacientis manus [illegible] colligimus ab igne
[illegible] [illegible] caloris [illegible] calor ignis [illegible] [illegible] [illegible]
et maioris similitudinis [illegible] [illegible] hoc [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in subiecto extraneo motus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] motus in alio sive in extraneo subiecto [illegible] caloris
[illegible] caloris [illegible] ex nulo [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] distin-
[illegible] motus localis in alieno subiecto [illegible] nota in igne [illegible]
[illegible] [illegible] caloris [illegible] [illegible] a calore distincte [illegible] ca-
loris in alieno subiecto [illegible] [illegible] calore [illegible] ab igne [illegible] ipso sive in [illegible]
subiecto [illegible] [illegible] caloris [illegible] in alieno subiecto [illegible] augmentatur
[illegible] [illegible] [illegible] motus in alio debent [illegible] [illegible] [illegible]

ratione ab aia et a modo q. [illegible] [illegible] [illegible] aliis atque
a spiritu adiestruendo [illegible] [illegible] multos [illegible] aliud q. [illegible]
[illegible] posterior

Sect. 4a

Quod dicatur cum aia realiter identificari

1a sententia

Relinquitur ex dictis nullo ex potentiis animae ab ipsa realiter distingui [illegible] [illegible] corporeis et loco [illegible] [illegible] in hoc realiter identificari [illegible] [illegible] q. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] asserimus tuetur hanc sententiam universa nominalium schola gregorius gabriel ocamus marsilius apud [illegible] [illegible] [illegible] durandus bona ventura et scotus [illegible] [illegible] [illegible] loci vidimus [illegible] scotus [illegible] distinctionis [illegible] [illegible] observat [illegible] [illegible] distinctionis medie intelligi ab scoto [illegible] [illegible] [illegible] rationem q. [illegible] abstrahat [illegible] [illegible] [illegible] distinctionis [illegible] infra [illegible] nobilissime hanc scholasticis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arriaga [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multa sanctorum patrum testimonia adduci possent q. hanc sententiam [illegible] et [illegible] [illegible] satis est, cetera ad alios remitto.

Praeclarus [illegible] augustini de spiritu [illegible] [illegible] 10. sententiam [illegible] animus [illegible] in aia [illegible] ipsa, unde [illegible] numeris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ratione exteriorem [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imaginatio [illegible] [illegible] intelligentia, et [illegible] [illegible] in aia, [illegible] [illegible] ipsa [illegible] realiter [illegible] [illegible] ratione [illegible] [illegible] [illegible] realiter [illegible] aia [illegible] [illegible] multis [illegible]

[illegible]

Una nec minus Ruderz ad inquir qq secundz sui operis si
tiorz varijs nominibz nuncupat. decir nam spirits supervehetur
super vastum templorz sensibz. Cum sentir aucy sy sapir instans
ac difecum in substa. Et in nris qq acc tria una ac . verbis
P. n. minus Deliciarde Surna Xedes sermoni g. Et in centrum
in acc tria intuetur Rong premissig; a voluntatis et hec tria
candz ceag. =

Rones aligt ab aliquib. opperunt generaly
alig tanz anthq. Et in decursu dessps alig afferri n debuerunt
ulg. nrs. Ophane. et nimia facilitate Albam. l. n. hic aiarg distinto
situti et identitas supra mus Dubia eo l. maxime qd a sensibus clemida
et nec vigenti aliquo pri nec ex effectig. convinci falsig, nulg ppe ex
pexientia spary y acc l. identitatz l. distinctz suadet. qq tertia in re im
I. nulg dari fundatz stats aqeus sive spualig, sive corporeig distingue
mus qd ita esseatis. patefacit ad veras sitg. solbio. eadz fundamento
multa alia in decursu phiaz inferiati sumus in tracta precedenti deber
sitatz anclz partig aig inr se et re distinc hetherogeneitas gradug eay
de qualitatz qd phiorz ad mississmus immatz subsitz quibg ad alterig
subsitz pluraz; Aliter fundamentz illud qd viro pho impossibile ri
debet hic ciq habeamus identitas spary cy acc impossenti aftruem
da fuit. Cui n pary et probabilitatis et robori l. sanctorz patrg
scholasticorz qz autoritate accessit =

Illud praeterea me in hanc sentz volentz
duxit qd viderent opposig falsm qz de Religionis spec dictz
veneraxi pry illud quo potissime nititur qd l. superat ffuit
subsitz creatz et immat operatiog alicuny effas qualir quz prima
causz producat qd pry. z inceptione ad effas substaty aligug veritatis
specty prop fere videri quz vy hec falsig sit, ut latere

ostendimus loco citato ex 2o physicorum; ceterum in ordine ad
effectus accidentales manifestam falsitatem continent quod potentia vitalis
in digenere de ex illa specierum et intus deducitur tantus finitus ex quo
capite et in digenere sufficienter limitaretur si qua est summa
affectio substantiae immateriae productivus quod in adversariorum sententia substantiae
actiones immateriae emanantes intus et voluntas, quae immateriae emana-
natio sive productio non arguit summam perfectionem substantiae, ergo illa non
arguit immateriae productio ipsius actus vitalis a substantia actiones, neque enim es-
sentialiter addit actio emanativa quae media profluunt potentia ab actione
non causaliter, nisi quod terminus emanationis sit actio passio, illi naturaliter
debita quod autem terminus sit debitus minueret non potest perfectionem summam
quae ex immateria productione acresceret actio; equidem discrimen
istud actionis emanantibus an non emanantibus nunquam percepi necesse
cuius sum unde actio emanantibus sufficeat ad indicandam infinitam
perfectionem substantiae aliorum infinitam nisi illa actio emanativa foret.
Decide quae loco citato physicorum diximus.

Probavi potentia actum, saltem ratione sive quae
intus possint distingui potentia inter se et ab actu ita quod liberum arbitrium
formaliter sit voluntas ab intra et consequenter a substantia actionis et vitalis.
dixi consulto liberum arbitrium formalis neque quod decreto arbitrium
obtinui non sine constat ex dictis conclusis in hac praesenti physicorum
tractatu quo ubi similiter quae examinavimus de [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] ut [illegible] potentiis [illegible] distinctae [illegible] intelligens [illegible] realiter distincta [illegible] fundamento [illegible] ex parte [illegible] adaequate [illegible]

Disp. 6

De specifica unitate et distinctione potentiarum animae

Sectio 1a Utrum a potentiis diversis specifice colligatur diversitas specifica potentiarum

[illegible] existimo [illegible] dixi [illegible] inter [illegible] distinctionem [illegible] potentiarum [illegible] constituunt [illegible] specificatur ex [illegible] a posteriori et [illegible] colligamus [illegible] diversi [illegible] differant. Secundum tamen [illegible] in nostra sententia [illegible] distinguuntur [illegible] et [illegible] realiter idem [illegible] et diversitas specifica in [illegible] non distinguuntur [illegible] specie distinguuntur [illegible] realiter [illegible] ultimum [illegible] a potentiis [illegible] diversis colligatur specifica diversitas potentiarum [illegible] specie differunt [illegible] et [illegible] specie differant [illegible] substantiis [illegible] specificantur. Caietanus et Suarez [illegible] libro 2o [illegible] diversis [illegible] 2a [illegible]

Posuerunt [illegible] per mixtionem quod et dispositiones [illegible]
[illegible] aqui[illegible] [illegible] unde [illegible] adversis specie
[illegible] [illegible] specie diversas [illegible] [illegible]
dispositiones et habitudinem ad [illegible], [illegible] [illegible] ille
[illegible] [illegible] dispositionem et ordinem [illegible] actus [illegible] differre specie
[illegible] ex [illegible] [illegible] iuniores alii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] differentiales [illegible] [illegible] diversis
[illegible] diversimode [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distinguunt [illegible]
[illegible] specie differant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
damentum [illegible] [illegible] mixtionem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] differant necesse
[illegible] in nulla passione aut [illegible] communicent, [illegible]
[illegible] in tota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] claudatur in [illegible] passionem [illegible] alterius [illegible]
[illegible] [illegible] distinctionis [illegible] [illegible] [illegible] in aliqua
[illegible] communicent [illegible] fundato[illegible] [illegible] passiones et
[illegible] [illegible] distinctionem debere [illegible] [illegible] et
specie differre

In primis [illegible] specie diversis
posse dimanari [illegible] [illegible] differant. [illegible] in hac opinione
[illegible] [illegible] Arriaga disp. 3 de [illegible] sect. 4 subsect. [illegible]
multi iuniores [illegible] existimant [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] differre
specie [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] in [illegible] et [illegible] viventi[illegible]
in [illegible] [illegible] qualitates [illegible] speciei [illegible] [illegible]
diversis [illegible] calor [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calor [illegible] similiter
dici [illegible] [illegible] vitali [illegible] differentia [illegible]
specie qualitates et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] specialis [illegible] necessitas in [illegible] vitali, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et aliis [illegible] [illegible]

[illegible]

p(er) sue dicat hic tam(en) Notandu(m) ē statu(m) d(ic)e(ndu)m defendi

n(on) posse ab iis quos dix(imu)s evidentissime dicere ipsum [illegible]

[illegible] a suis essentiis, q(uia) media actio realiter distincta ab illis et

essentialiter annexa, tunc n(on) p(ossunt) p(ro)p(ter) essentiales a suis [illegible] ad [illegible]

radices essentialiter distinctas [illegible] distinguerentur. Et ex illis

quae distinguuntur essentialiter actus ab agenti, essentialiter distinctis

[illegible] in casu nostro ab exterioris [illegible] a diversis p(artibus)

diminuatur [illegible] duci debent [illegible] actus realiter distinct(os)

ut infra dicemus, atq(ue) adeo [illegible] distincta ab uno altero

ex parte [illegible] duceren(tur). Et in differentis [illegible] calor [illegible] ducat ab

[illegible] [illegible].

Praeterea aliquis calor q(ui) n(on) est pura passio

vel dispositio eius ad pluries [illegible] [illegible] [illegible] tantum

connexionis [illegible] praeterea n(on) [illegible] [illegible] [illegible] tamen

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pure passiones et [illegible] dis-

ponunt ad aliquas [illegible] praeterea [illegible] [illegible] suis

radicibus [illegible] [illegible] connexione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]. Calor [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quae hic dicunt [illegible] connexione [illegible] aut quod discri-

minis fundato [illegible] in [illegible] connexionis [illegible] [illegible]

[illegible] et secundarii caloris [illegible] [illegible] calor sit dispositio

[illegible] n(on) est [illegible] [illegible] [illegible] discrimen [illegible] in [illegible]

[illegible] [illegible] n(on) est dispositio alicuius [illegible] et [illegible] [illegible] ita

[illegible] [illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible]. praeterea [illegible]

[illegible] connexio n(on) arguit distinctam [illegible] connexio

[illegible] [illegible] [illegible] ab uno [illegible] et ab alio [illegible]

[illegible] [illegible] n(on) [illegible] et hoc est [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. Unde [illegible] colligas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ab illo [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] duci. hoc

n(on) colligi ex eo q(uod) n(on) sit dispositio et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ex eo q(uod) [illegible] [illegible] cedat ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

consequenter equi non dicimus, et detrahatur ad species equi, et hanc et aliam sub disjunctione. Respicere nullam in calore et proprietatibus dispariatis assignat et species equi inde sequentur, aliis radiis producuntur.

Duplex iste caietani. Respondetur. Potentiae et finis stabilitatem exponitur. Potentia sub libera similitudine aliis respectus in actum ponere unum ad potentiam essentialiter distinctas. Potentiae quae specie differunt actus alius in ordine ad obiecta, potentiae quae conveniunt absolute dicant actus ab equo et ab hoc alterius differre nisi solo numero. Alterius distinguunt fini stabilitate, longa et entitates aliquae finis proprietates debent priores. Effectus non est quod ille potentiae differant, calor non eiusdem speciei proprietates aeris et ignis specie differentis non non debent proprietates, et quarto quod soli verant. Respondetur ad primum et radix potentiae proprietates, et non facilior radix excogitare. Potentiae ad actus et obiecta, quia potentiae sunt instrumenta in ordine ad actus ut mediis illis percipiant, ita ut non distinguunt specie potentias ordine ad actus et obiecta, nec debent specie distingui ordine ad potentiam quia ordo potentiarum non est per se ipsos specie actus alicuius, alicuius alterius effectus operative, debentur et specie sumunt ab eo quae possit operari. Unde et a multis specificatio potentiarum aliis radii faciunt et specie distinguunt per deliberationem adequare aliarum rerum effectus.

Quod species limitationis adductus, sub intellectionis non video quod specialiter differri possit non non implicat quod aliquae potentiae ab aliis praestant quidem gradus aliquos generis, et omnes aliae species differant, quia vident habere potentias sensitivas et equi alterius ac cuius acutius brutis. Et nihil terminus limitationis, potentias falsis aliquis non immerito arbitrantur excogitari, non implicare quod individua specie differentia conveniant in

colli-

col[l]ati adequata suar[um] potentiar[um] tragi is de pot. other
pris convenirent quoris [et] n[on] differrent peny itemq[ue]
ad pot. differre sufficeat p[er] intra potentia eorq[ue] constituunt
et differre differunt subtr[?] n[on] operative, exco[?] s[e] p[er] intra
constituant ... sp[ec]ifice diversa q[ua]n[do] n[on] solide
pot. dici calor[?] ... potentiis aliq[ui]d ...
n[on] ... et differentiale ... tamq[ue] ... calor[is]
communicet ... sole et aere ... differunt duo pro
communicent in collatiue adequata suar[um] ... due
sint se spec[ifice] differre.

Nemo d[icit] ... adm[?] ... n[on]
iudicet et in illa ... posse aliq[ui]d ... statui ex ... edictis
tamq[ue] infero diversitat[em] specificam potentiar[um] n[on] necessario ex
diversitate principior[um] ... eiusdem speciei ... a diversis prin[cipiis]
oriri posse ... imo ... unitatem specificam prin-
cipiorum ... demonstrari ex adequata collatione ...
... conveniant ... adequatam collationem ... edixi
... stare pot. potentiae aliq[ui]d differentiale dis[c]riminans
... vis[?] ... visiva hom[inis] n[on] dis[c]riminat ab[?]
visiva equi ... solo n[umero] ... pot. ... in-
telligi ... de acti[bus] ... esse diversi ex eo
a principiis ... diversis ... ducant ... posse
differre spec[ifice] ... spec[ifice] distinctis ... ide
... acti[bus] ... actus ... distincti
... medi[?] ... distinct-
... actus intellectivi hom[inis] et angeli n[on] differunt
spec[ifice] ... intellectus hom[inis] ... cogi[?] ... di-
versitate ... operandi et diversitate ... angelus
n[on] pendet ... externis ... phantasma-
... pendet intus humanus

Sexto

De specificat[ione] potentiar[um] int[er] se =

ipsa

[illegible] ratio [illegible]
[illegible] distinguuntur [illegible] distinctionem [illegible]
[illegible] actum [illegible]
[illegible]
Et ulterius [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab alteri [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] collectionis [illegible] in
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] collectionis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
De [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

quis tendere et [illegible] in [illegible] illi [illegible]
specifice [illegible] tendentia et impulsus et repraesentamus [illegible] consentit
et assensus et dissensus convenire in [illegible] repraesentationis [illegible]
sive in corpore extra [illegible] tendentia sit repraesentat° [illegible] ad [illegible]
[illegible] differunt quia tendentia impulsus et repraesentationis [illegible]
in ea [illegible] imaginis non [illegible] pertinere tendentia et assensus
[illegible] amor [illegible] fugam non est [illegible] virtualis
fuga [illegible] amor [illegible] [illegible] et salus virtualis
et fuga [illegible] eadem amor et fuga [illegible] ad
[illegible] actu voluntatis [illegible] assensus et fuga ex [illegible]
[illegible] requirunt [illegible] distinguit

[illegible] caput [illegible] a variis dispositionibus

[illegible] organa [illegible] de [illegible] aliud [illegible] distinguis [illegible] organa [illegible] differunt [illegible] auditus a visu [illegible] externi [illegible] distinguunt [illegible] diversos actus [illegible] diversa organa et in illis diversas dispositiones [illegible] numerantur [illegible] diversis dispositiones [illegible] distincta specifica [illegible] diversas dispositiones [illegible] ab aqua et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] organis [illegible] illud [illegible] debet [illegible] visiva [illegible] in diversis [illegible] organis [illegible] temperamentum [illegible] distinguunt [illegible] organa in diversis sunt [illegible] temperamentum [illegible] et [illegible] sub temperamento organi [illegible] ab his [illegible] temperamento et organo et [illegible] illorum distinguunt

[illegible] aliquas [illegible] distinguere a [illegible]

[illegible]

... auditiva ... [illegible]

... [illegible] ...

indif[ferenter] ... [illegible] ...

[illegible]

... diximus de specificatis ... [illegible]

... distinguire ... auditiva ... [illegible]

... sive in hoc sive in ... [illegible]

... percipit auditus, et hic percipit ... [illegible]

... ex [illegible] ...

corporis ... et phantasia ... hic ... in

sen

Sed sy ex terminy obta unde et nomen actus [illegible]

[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] specificatio

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

internæ phantasiæ [illegible] et sensus [illegible] [illegible] spec[illegible]

[illegible] [illegible] alteri [illegible] [illegible] speciei, [illegible] [illegible] spec[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distinguuntur [illegible]

[illegible] [illegible] in re [illegible] ambiguum [illegible] [illegible] [illegible] speciei

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in phantasia [illegible] [illegible]

pendet a [illegible] externis in suis operationibus [illegible] exigentia

[illegible] principiorum [illegible] [illegible] et actus phantasiæ

et sensus [illegible] spec[illegible] distinguuntur ab actu [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maior, minor [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in hac re [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] speciei [illegible] ab

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] specificatur

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

se [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] specificatur

[illegible] [illegible] specificatur ab actu [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] specificari ab [illegible]

et hic specificatur ab actu [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] specificari [illegible] [illegible]

[illegible] specificari ab aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] specificatio

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficile

l capite q̃ Cloni ij eudz breuis notis Cognita deserbiat ad ipsa Cognoscenda sicq. specificat actio ex ratione et quo ad De debet eas suggerit ad ipsa et specificat et male intelligi q̃ Cloni rei suggestae tali aduiniat esse. s. nouus ꝑtatis Cyuisso q̃ rei suppona talis suggerat ey de suis ꝑtatis.

R. ad secundo sequelg. qz diximus Re specificat de Lugaq ab obtis a posteriori et hinc ey assigno intelligendum e qz specificatio Liceat fieat ey in alijs obtis distinctis ab intus qz ex alio capite suppona Cognita et talia nº tamen fit ey in intus q nº qz presuppone cognitus ante Cognit. sui q Cognoscitur quaquis ex eo q sit reflexiua diuine colligat distinctio illius ab alijs qz ꝑ reflexibilis sine ad obiectum nº e Vitiosus Circulus q̃ do ex ante Cognito deducimus eius ex hoc aliunde Cognito quaque ex ante ad istud deducimus qz impresenti. Tunc etiam nº ex posteriori ab isto aliunde quaq a pod Cognito diffl. et cremar ad ang. ad Illum h q qz hist deberesse obta spirit. desegari nº qz hinc obta eadz conuenientia spiritualia ex alio capite desegare posset sicut diximus desegare integer voluntas qz ille ꝑ representatz hic ꝑ impulsus fiet in obra.

Disp° 7

Dificultates aliqt breuit expediuntur

Alius tracte spiritus certatiue de
Proinquis plures in terris disputatiss quae in nostra disputatione distinguent ꝑtas alius ꝑ obes ne tamen penitus ignorarent placuit eas hic expendere breuissime q illas plures alius etiam mis cons lt et paiy inse ꝑtinent dificultates

Lo infrig. quia sit [illegible] effectus [illegible] huic respondet
[illegible] et [illegible] [illegible] effectus [illegible] Balis dis
[illegible] obaccto [illegible] aia [illegible] suas passiones [illegible] Lo pars
qd [illegible] aia sit [illegible] effectus [illegible] exigit assimili ex [illegible]
[illegible] qualitas adequate [illegible] sit suarum passionum a aqua demanat
frigiditas ab igne calor et [illegible] [illegible] in animi [illegible]
[illegible] suarum passionum [illegible] magna [illegible]
calida manant aliquas partes frigidi aqua [illegible] frigiditas
[illegible] manifestum experientia in [illegible]
pleno aqua calida [illegible] ex quacumque parte [illegible] calefacit
manum [illegible] qualitas [illegible] et [illegible] sit debet
[illegible] eductio et efficientia suarum passionum [illegible] nequit
intelligi quomodo [illegible] aia sit [illegible] sed [illegible] suarum passionum
qua sit [illegible] [illegible]

Quoad [illegible] pars Caietanus et [illegible] [illegible]
[illegible] actus inter medius distinctus a [illegible] [illegible] dicunt [illegible]
[illegible] resultantia [illegible] sine demanere ac effluere [illegible]
hoc tamen falsum et ostenditur [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible]
et [illegible] debent [illegible] aliquid actus [illegible] [illegible] sint
[illegible] denominatio [illegible] et [illegible] [illegible] actione
[illegible] passionis [illegible] [illegible] [illegible] emanatio [illegible]
[illegible] dicunt et [illegible] [illegible] actio distincta ab
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
divinitus impediri aia [illegible] emanatio [illegible] [illegible] eductio
[illegible] distincta sit [illegible] [illegible] Caietanus [illegible]
[illegible] et de facto [illegible] aia amissa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aia influit in
[illegible] [illegible] [illegible] influat [illegible] [illegible] [illegible] 4o [illegible]
[illegible] eductio frigiditatis [illegible] distincta [illegible] aquae [illegible]
[illegible] distincta frigiditate [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et caietanus [illegible] [illegible]
[illegible] operativa [illegible] [illegible] alteratio et in-

instanti

instanti. 8° qd actio debeat sugmere ex tempore pdictio
sigent a qd ly qr saltu et immato operatibi deinde
ipsa immato est ductio emanatibi sive qtrary pasivy n
tergiunat saltus et diximus ex ca sent° qd disting
tantu q dig 7 yuq productio actiq inter l actio alte
ratibi sit in instanti et com nimplicat actio alteratibi in
instanti si desit contrary qd manifeste falsy l. =

Utru 4° an sit pny adequate efectiby tiaz
potary de spualiq n e dubiy de corporeiy ex dictiy diffica
ex 4ta dicendy e hic esse inadequate conduci ana s... p..
emulae necessiny tales productionis et dictiones mq in poes
eorq debere ma influere in poey siq contentiy q mult
perfectio e et maior qnq debet. hoc enim impfectissima
eruge nihil vng 3° q an adequate efectiba actiq dicuntur
4° et poary obiis arg 1° de an caps 4° dicent diaxaus
aiq thesi sugmere simile e ati signis qq dicarmq reddere
dicit expirare ingeniq vider arq distinguere actq spualiq a cor
poreis q p. ctq nsint adequeq abai siue sit spualiq dictq
se ipsy satis explet immate post cumi verba sub iungit vq meliq
corporiss dicere n adq d. hoq au mistrari dicere et etiam
cinari paulo etq infra vq erst qdq maxima dolere e
qualere l. ratiocinari cedunt sit p potius cedentamq
ipsq mo bere ab aia e ingaiq manifeste moriq ogin dig
productio in pny ipsoq respondit qd imprimi ere sim intendit
aiq sensitibaq qd corporeisit dependens asalto etdiq
positionis maliq meliq tribui illa positio qvq ssoli
aiq et etq apprehendat verbo agere apendens spualiq
potes qd in ipso sine aia excipiunt meliq tribui
et pstiori iure sine an produci qqio effectiue et subtiui depen...
Ad desficultaz utruq possq sit actiua missa
poderat abaia recuperari pone adio qd poq ab
solutq destri voluntaq l. intq posset ne tunc ada

ex Leg amissa Recuperare et d. candz numero
destructa e q. lib petit Dependis Corporis visione
auditione Cassu quia Destruant. Depoj spualis falle D.
cas temet amissas posse ab aco Restitui q. alleg. ri de
perdent ab alij des posset mali et se potuerunt. dema
nazeabacd in ipsius produt. n. c. queare n. Possint dema
nare et produci posteque aco pelum e. presertim q. vi
dimus aguzse Reducere ad Jurisdictonez amissa quaz vir
tute sine fundat. negaremus magis. pp Jeert ais spualis
aliorq. influentiz military potary. pp actz quanz ex se
posset. aco candz n. pp amissa e Recuperare Altar
ex dictis s. p. phicare Ubeaz sint. Cos astraimus Reydacz
Rerq. Generalis impetz ex filio Dei decreto n. Generando
cap. fer. ad effiz ciens producz ex alie inde ex professis
Deus excitatq. ze. cuius de effectio miq. ssit tq in 2a. quq. in lsq.
dut. dei alij impo. fatz q. q. n. nisi ex vir. Dei Ultrat.
impediret posset uriame aco candz no. pog quq. amisset et
p. candz n. actz s. p. deucitibq. Recuperare. =

Ex poij Corporis aliter phari Cognit ex peri
entia quia cernimus aliqu Restitui aliqq n. ita p. potrea
dicendz e. q. pod corporea n. Penitus e. destructa D. alij
actio des cierunt. st. actus pp. visiones Lingua producerent tunc
posse ab aco nova vim ipellig asusto et tunc Res
tituerit. pod ad intiorq et p. fectz Visiorq vitiozq integq. larg. ps -
Vo pod ipsa penitus destructa e. tunc n. posse ab aco Recu
perari q. voluit lex in paamento et de opposiz cq dixit
n. dari Regressq. a p. ivat. ad habitq hoc docet
experientia cernimus q. dz aliquis in qui. Oaj pod
visiones in Oppere stiriumquz Restituat cuiq rei apell
tum p. experimentq cognitq pro Revocanda dicos posset sal.
pesita p. fetus aj. requirent. produci nisi media virtute
firmatie semisq p. deficiente requirant dispositz salz produci

Nec similis [illegible] qualis [illegible] in [illegible] mirabilis armonia et temperies ad [illegible] [illegible] (9) de aliis [illegible] dicendis [illegible] plus [illegible] debemus [illegible] quam ad illius temperatis [illegible] ad [illegible] frigiditatis in [illegible] et potentia [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] frigiditas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amissas [illegible] temperare [illegible] daemonis applicantis [illegible] [illegible] amissa temperaturae plus [illegible] voluntatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tractatu.

[illegible] facultas [illegible] immediate [illegible] media [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] subordinata [illegible] [illegible] [illegible] ministrat [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subordinat sensus [illegible] sensitivus subordinat appetitivae et in hoc [illegible] subordinat voluntas [illegible] in [illegible] [illegible] et cognit° [illegible] medius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mediis externis [illegible] appetitiva media sensitivae [illegible] [illegible] medio [illegible] voluntati dispo[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] subordinata alteri [illegible] media [illegible] [illegible] subordinat [illegible] [illegible] [illegible] influxus [illegible] in alterum [illegible] immediate et adequate ab [illegible] [illegible] difficultati [illegible] [illegible] dari influxus [illegible] in [illegible] [illegible] immediate et adequate ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dari influxus [illegible] [illegible] [illegible] immediate [illegible] ab [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ab aqua immediate [illegible] humiditas et frigiditas ab aere humiditas et calor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible]

[illegible] 8° [illegible] [illegible] una [illegible] subordinatio [illegible] in operando [illegible] subordinatio in essendo [illegible] [illegible]

[illegible]

sub ord. nat. imperando pot. distinc. tamen distracta pot.
distinc. ... sensus interni audit. ... operando per
dict. ... sentienti ... agere ... excitar. ...
... [illegible] ... ord. ... [illegible] ...
... et inde excitar ... optime subordinati
... ad alter. ... in suo ... in ...
... erat ... operati sent.
... falsi ... externa pot. externa
... externi ... sensus interni ... sensus in
terni ... sensus externi et inde ... alter.
... sensus ... [illegible] ... interni
... et ... sensus ...
sensus externos ... et tamen non
ab altero ... Ista ... diei et in ... dis
tant. auditus ... alter. ... ma...
... sensus interni
ab illo ... ex ab ... tangere
... sensus ... sensus ... demum
pot. ... distracta pot.
... [illegible] ...
... in illo ... distract...
... sensus ...
... adaequate ab ...

quantum ... ordo pot. ... ad alter.
... operationis et temporis, priori ordine ...
... sensus corporeos
et ... interni ... externos ... ordine ...
pot. externas ad internas ... illarum operationis ... medius
... ordinari ...
atque intui ... ordine operationis ... ordine ...
... eodem tempore ... ad ...
diximus ... externas ordinari ad internas et ...

voluntatis non dubit eam accipi. Itaque illos non dici nec ex cognitione potentiae neque ex cognitione fieri requirat nisi per ipsas operationes per quas ante quam illos ordinet. Et in illo ordo ab autore [illegible] et applicare eos potest dixit. Et extrinsece primarie et ipsi voluntati subiciunt hominis vel omnes actus alicui ordinant ad potestas corporeas veluti actus quo vult aliquis ad mirum et exercitus per nutritiva ut illi medii crescat et augeat se ipsum.

4a Resp. alteras eius pro divinis dicimus posse conservari sine subiecto negat, nam omnes uni quod dicitur non deduci per actum ab ea dividens et ideo possit actualis per separatam ab ea divinitus conservari quia in tali separatione nulla datur implicatio neque per identitas sive accidentia absolutum quae conveniunt accidentis pro divinis ab utroque extremo distincta neque ex alio eius ostendit tantum connexionem eius accidens cum aliis et requirant separari divinitus. Regendi soleat esse per separatam ab eo deberent non habere medium aliquod per se quo sine subiecto conservarentur. Talis modus non est nulla ut minus non tenent et possumus sibi per se existentia sine modo loquebamur quod talis modus est subsistentia et ita non potest in accidens separato subsistere; est accidens et indigens alio modo per se entitatis ut conservare sine subiecto. Denique eius pro sit accidens absolutus distinctus ab ea et unius eius unione ex nullo capite ostendit necessariam illius modi tam accidens differentiam ut per se non ab alio subsistentia quae primum in subiecta [illegible] per se existat ut patet sed subsistentia divinitus explicaret tamen sine subsistentia quae primum in subsistentia non est per se existat quod patet per subsistentiam divinitus applicant tamen non sine subsistentia per se existeret. Et tertio et sic in immutabilis alteri ac alterius diceret per se existentiam aneget unionis eius subiecti negat tamen etiam dat quod non existat per dicere per se existens aneget unionis eius subiecto et existat

ipsius [illegible] quia effectus requiritur ad producendum existere sine ipso

a fructibus i.e. quomodo sit [illegible] [illegible] de [illegible] spirituali [illegible] causa adequata recipi in materia [illegible] ex dictis aliqui [illegible] de qualitatibus corporeis sentiunt aliqui particulariter [illegible] recipi in [illegible] [illegible] quia frigiditas [illegible] [illegible] dicunt manere frigiditatem aut calorem [illegible] [illegible] facte [illegible] manere [illegible] quia [illegible] ab illa alii dicunt recipi in sola materia quia res corporea [illegible] particulariter [illegible] recipi in subiecto spirituali [illegible] satis [illegible] aliqui [illegible] in sola materia aut quantitate recipiunt [illegible] [illegible] ex materia [illegible] [illegible] aliqui dixerunt [illegible] adequate recipi in solo [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] et dubia existimo partialiter recipi in [illegible] et in materia quia [illegible] [illegible] corpori [illegible] recipiunt in [illegible] et in materia [illegible] [illegible] et [illegible] satis et ipsa ipse [illegible] partialiter [illegible] et in materia recipiunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Finis